JSC Isbank Georgia

Management Report

2023

Contents

Management Report Introduction 3
Management Responsibility 3
The Main Figures 4
Bank Activiry and Non-Financial Indicators 8
Environmental and Social Governance 9
Shareholder Structure 20
Corporate Governance 25
Risk Management 35
Remuneration 37
Other Topics of the Statement 41

Management Report Introduction

The report is prepared on the basis of Article 7 of the Law of Georgia "On Accounting, Reporting and Auditing".

Management Respnsibility

Senior management of the bank ensures fair presentation and accuracy of the information provided within Pillar 3 disclosure report. The report is prepared in accordance with internal review and control processes coordinated with the board.
The report meets the requirement of Article 7 of the Law of Georgia "On Accounting, Reporting and Auditing".

Hüseyin Emre Yılmaz
Chief Executive Officer

Ucha Saralidze
Chief Financial Officer

The Main Figures

	2023	2022	2021
Profitability			
Total Interest Income /Average Annual Assets	**8.38%**	7.43%	6.17%
Total Interest Expense / Average Annual Assets	**2.63%**	1.85%	1.31%
Earnings from Operations / Average Annual Assets	**7.05%**	6.52%	5.75%
Net Interest Margin	**7.79%**	7.67%	6.66%
Return on Average Assets (ROAA)	**3.77%**	3.12%	2.92%
Return on Average Equity (ROAE)	**13.22%**	11.28%	10.65%
Asset Quality			
Non Performed Loans / Total Loans	**0.31%**	0.61%	1.40%
LLR/Total Loans	**0.70%**	0.79%	0.44%
FX Loans/Total Loans	**58.03%**	45.26%	64.95%
FX Assets/Total Assets	**58.80%**	55.10%	66.28%
Loan Growth-YTD	**6.95%**	18.54%	9.73%
Liquidity			
Liquid Assets/Total Assets	**26.86%**	23.83%	29.49%
FX Liabilities/Total Liabilities	**83.45%**	75.81%	88.79%
Current & Demand Deposits/Total Assets	**19.81%**	22.87%	14.42%
Liquidity Coverage Ratio			
Total HQLA	**158,187,110**	101,467,170	125,961,061
Net cash outflow	**88,029,335**	59,257,736	62,369,833
LCR ratio (%)	**179.70%**	171.23%	201.96%
Net Stable Funding Ratio			
Available stable funding	**237,577,669**	231,228,050	225,376,140
Required stable funding	**198,330,715**	182,662,714	186,291,224
Net stable funding ratio (%)	**119.79%**	126.59%	120.98%

The Main Figures (Continued)

Statement of profit or loss and other comprehensive income (AUDITED FIGURES)

	2023	2022	2021
Interest income calculated using effective interest rate	36,917	29,780	22,365
Interest expense	(11,595)	(7,397)	(4,742)
Net interest income	**25,322**	**22,383**	**17,623**
Fee and commission income	3,326	3,238	3,414
Fee and commission expense	(563)	(1,395)	(1,694)
Net fee and commission income	**2,763**	**1,843**	**1,720**
Dealing	3,270	2,956	3,408
Translation differences	(304)	(1,057)	(1,885)
Net foreign exchange gain	**2,966**	**1,899**	**1,523**
Losses from disposal of investment securities measured at fair value through other comprehensive income	(87)	(118)	-
Expected Credit loss	(293)	(1,379)	(56)
Operating income after credit loss	**30,671**	**24,628**	**20,810**
Personnel expenses	(5,469)	(4,821)	(4,867)
Other income	60	-	70
Other expenses	(4,417)	(4,030)	(3,806)
Profit before income tax	**20,845**	**15,777**	**12,207**
Income tax expense	(4,221)	(3,264)	(1,626)
Profit for the year	**16,624**	**12,513**	**10,581**
Movement in fair value of investment securities measured at fair value through other comprehensive income	87	485	(427)
Income tax effect on other comprehensive income	-	(82)	64
Other comprehensive income / (loss) for the year	87	403	(363)
Total comprehensive income for the year	**16,711**	**12,916**	**10,218**

The Main Figures (Continued)

Profitability Analysis

	2023	2022	2021
Profitability			
Total Interest Income /Average Annual Assets	**8.38%**	7.43%	6.17%
Total Interest Expense / Average Annual Assets	**2.63%**	1.85%	1.31%
Earnings from Operations / Average Annual Assets	**7.05%**	6.52%	5.75%
Net Interest Margin	**7.79%**	7.67%	6.66%
Return on Average Assets (ROAA)	**3.77%**	3.12%	2.92%
Return on Average Equity (ROAE)	**13.22%**	11.28%	10.65%

There were no any significant changes in the results of the JSC Isbank Georgia during 2023.

Statement of Financial Position (AUDITED FIGURES)

	2023	2022	2021
ASSETS			
Cashandcashequivalents	77,287	57,785	52,038
Amountsduefrombanks	-	-	8,745
Mandatoryreservesatthe NationalBankofGeorgia	35,988	39,030	38,427
Loanstocustomers	328,817	307,154	260,026
Investmentsecurities	11,538	2,353	14,459
Property,equipment,intangibleand Right-of-useassets	8,134	6,988	8,073
Otherassets	2,922	2,796	3,653
Totalassets	**464,686**	**416,106**	**385,421**
Liabilities			
Amountsduetocreditinstitutions	109,832	83,628	90,982
Amountsduetocustomers	173,122	149,293	106,747
Otherborrowedfunds	39,233	57,050	73,185
Deferredtaxliabilities	641	764	1,002
Otherliabilities	7,800	8,024	9,074
Totalliabilities	**330,628**	**298,759**	**280,990**
Equity			
Sharecapital	69,162	69,162	69,162
Fairvaluereserveforinvestmentsecurities	-	(87)	(490)
Retainedearnings	64,896	48,272	35,759
Totalequity	**134,058**	**117,347**	**104,431**
Totalliabilitiesandequity	**464,686**	**416,106**	**385,421**

JSC „Isbank Georgia" held 11th Position in the Georgian Banking sector by Assets according to the National Bank of Georgia information.

The Main Figures (Continued)
Capital Management

The Bank's objectives when managing capital are (i) to comply with the capital requirements set by the National bank of Georgia and (ii) to safeguard the Bank's ability to continue as a going concern. Compliance with capital adequacy ratios set by the central bank is monitored monthly, with reports outlining their calculation reviewed and signed by the Bank's Chief Executive Officer and Chief Financial Officer. Other objectives of capital management are evaluated in line with the business developments and strategy upon request of stakeholders.

Basel III

In December 2017, the NBG has introduced approved amendments to the "Regulation on Capital Adequacy Requirements for Commercial Banks". Under the updated capital framework, capital requirements are divided into Pillar 1 Requirements for Common Equity Tier 1, Tier 1 and Regulatory Capital and additional buffers under Pillar 1 and Pillar 2.

Pillar 1

- The capital conservation buffer (which was incorporated in minimum capital requirements) is separated and set at 2.5%;
- A countercyclical capital buffer is currently set at 0%;
- A systemic risk buffer will be introduced for systematically important banks over the 4 years period.

Pillar 2

- A currency induced credit risk (CICR) buffer replaced conservative weighting for un-hedged FX loans denominated in foreign currencies;
- Concentration buffer for sectoral and single borrower exposure will be introduced;
- A net stress buffer will be introduced based on stress testing results provided by the Bank;
- A General Risk-assessment Programme (GRAPE) buffer defined by the regulator, based on the Bank's specific risks.

In addition, specific PTI (payment to income) and LTV (loan to value) thresholds were introduced based on the new methodology. Exposures that do not meet pre-defined PTI and LTV limits are subject to weighting at higher rates.

Under the current capital requirements set by the National Bank of Georgia, banks have to maintain a ratio of regulatory capital to risk weighted assets above a prescribed minimum level (Core equity Tier 1 ratio > 13%; Tier 1 ratio > 17% and Total capital ratio > 21%). Based on information provided internally to key management personnel, the amount of capital that the Bank managed was GEL 134,058 thousand as at 31 December 2023 (2022: GEL 117,347 thousand; 2021: GEL 104,431 thousand), regulatory Tier 1 capital amounts to GEL 133,881 thousand (2022: GEL 111,096 thousand; 2021: GEL 94,392 thousand), total regulatory capital amounts to GEL 133,881 thousand (2022: GEL 116,173 thousand; 2021: GEL 99,324 thousand) and the Bank have complied with all externally imposed capital requirements throughout 2023,2022 and 2021.

The Bank's capital adequacy ratios for the year ended 31 December calculated in accordance with NBG Basel II/III requirements were as follows:

	2023	2022	2021
Total common equity and Tier 1 Capital	133,881	111,096	94,392
Total regulatory capital	133,881	116,173	99,324
Total risk-weighted exposures	508,950	447,552	429,798
Common equity Tier 1 ratio	26%	25%	22%
Tier 1 capital ratio	26%	25%	22%
Total regulatory capital ratio	26%	26%	23%
Common equity Tier 1 ratio minimum requirements	13%	9%	7%
Tier 1 capital ratio minimum requirement	17%	12%	9%
Total regulatory capital minimum requirement	21%	17%	16%

The risk-weighted exposures are measured by means of a hierarchy of risk weights classified according to the nature and reflecting an estimate of credit, market and other risks associated with each asset and counterparty, taking into account any eligible collateral or guarantees.

Bank Activity and Non-financial Indicators

JSC Isbank Georgia (hereinafter the "Bank") is a joint stock company, incorporated on 29 June 2015 in accordance with legislation of Georgia. The Bank operates under a general banking license (N: 368) issued by the National Bank of Georgia ("NBG") on 1 August 2015. The Bank is registered by the LEPL National Agency of Public Registry and the registration number is 404496611.

Before reorganization (1 August 2015) the Bank was presented as Batumi Branch of JSC Isbank Turkey (the "Branch") registered on 13 July 2012 by the National Bank of Georgia (License N: 908) as a branch of a foreign bank Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi (the "Parent" or the "Shareholder") which was incorporated in Turkey in 1924.

Principal activity. The Bank's principal activities include the following: accepts deposits from the public and provide credit, transfers payments in Georgia as well as abroad, exchanges currencies and provides other banking services to its commercial and retail customers. Main office of the Bank is in Tbilisi, Georgia and as at 31 December 2023, 31 December 2022 and 31 December 2021 it has two branches located in Tbilisi and Batumi.

Registered address and place of business. The Bank's registered legal address is 72a Ilia Chavchavadze Avenue, Tbilisi, Georgia.

As at 31 December 2023, 2022 and 2021 the Bank's 100% shareholder was JSC Isbank Turkey.

As of December 31, 2023, 38.2% of the JSC Isbank Turkey shares are owned by T. İş Bankası A.Ş. Supplementary Pension Fund (Fund), 28.09% are owned by the Republican People's Party- CHP (Atatürk's shares) and 33.71% are on free float (December 31, 2022: 37.31%, 28.09% and 34.60%, respectively. December 31, 2021: 37.26%, 28.09%, 34.65%, respectively).

Strategy

The main goal of the bank is to become an effective supporter of business and retail clients. As a subsidiary of the largest Turkish bank, we strive to bring the best experience and practices accumulated by the companies in the group to Georgia. Our strategy is focused on ensuring long-term stable profitability for the shareholder and sustainable growth/development, with effective risk management and well-balanced asset growth.

Our core values are:

- Creating a clear business model;
- Establishing a customer-oriented corporate culture;
- Ensuring stable financial results.

At the end of each year, the bank makes a detailed assessment of the current situation and, based on the analysis, determines the bank's strategy for the next three years. The bank's strategy describes in detail the basic principles according to which the bank plans to achieve its main plans and results. At the beginning of 2022, the bank defined the strategy for the years 2023-2025. In order to achieve the goals set for 2025, the bank is mainly focused on the following principles:

- **Develop and offer a wide range of digital products.** As digital products and services are rapidly developing and demand is growing rapidly in Georgia, the bank plans to actively invest in technology to be able to offer the most flexible and efficient solutions to its customers. We believe that this issue is one of the most important for both the bank and its customers to achieve maximum efficiency in business, which in turn will free up significant time for further development of their activities.
- **To attract and increase the customer base** by offering a variety of products with flexible terms and competitive prices. As the bank is a subsidiary of the largest private Turkish bank, it intends to use the high reputation and credibility of the parent company to attract financial resources at competitive prices. A team of qualified employees is critically important for the development of this direction, in which the bank makes a significant investment, therefore, after the transformation into a bank in 2015, the number of employees increased by 53% (2023: 58; 2022: 62; 2021: 63; 2015: 38).
- **Diversification and the minimum level of concentration risk**, because the management thinks that this is one of the important and powerful tools for sustainable development and stable profitability.
- **To develop trade financing direction.** As Turkiye is the largest trade partner of Georgia and there are many companies engaged in export/import with Turkey, providing services and financial support to these clients by

offering different types of bank guarantees and letters of credit is one of the competitive advantages of the bank in the market.

- **Financial consultant services.** The bank, as a member of the largest banking group, which is represented in almost all countries of the world, introduces financial consultant services with the help of companies related to the group for clients who are mainly engaged in export and therefore, for them, very important and valuable information and knowledge on the legislation and regulations of a particular country.

Adherence to the above-mentioned principles helps the bank to achieve its main goals and increase the number of active customers. The number of registered clients by the end of 2023 was: 19 thousand (2022: 18 thousand; 2021: 16 thousand; 2020: 14 thousand; 2019: 13 thousand; 2018: 12 thousand; 2017: 10 thousand; 2016: 8 thousand).

The strategy for 2023-2025 was approved by the Supervisory Board. The management of the bank controls the effective implementation of the defined principles in the daily activities of the bank by analyzing the main indicators of the results. Management has defined a strategy implementation plan for effective process control. In order to avoid significant delays from the plans, the management monitors the process on a daily basis and presents the current status to the executive and supervisory boards.

Environmental and Social Governance

The following document is approved by the BOD of Isbank Georgia. Any changes and amendments should be approved in the similar manner.
Credit Risk Management Division is responsible for implementation and execution of the procedures defined by this policy. Instruction is reviewed on at least an annual basis or in cases of need.
The policy is valid from **May. 2021.**
Isbank Georgia recognizes that its operations can have direct and indirect impacts on the environment and the community in which it operates. The bank's objective is to responsibly manage the environmental and social risks associated with its operations in order to minimize impacts on the environment and our stakeholders, and to enhance long term returns to our shareholders. In order to communicate this philosophy to its stakeholders and shareholders, the Board of Directors of Isbank Georgia has adopted this **Environmental *and Social Risk Management Policy*** which describes the bank's commitment to sustainable finance as an integral component of responsible corporate governance.
The bank is committed to conducting its own business in an environmentally and socially responsible manner. In maintaining international best practice in environmental and social risk management, we are committed to ensuring our customers are also fulfilling their environmental and social responsibilities. We recognize that identifying and quantifying environmental and social risks should be part of the normal process of risk assessment. With regard to our customers, we regard compliance with applicable environmental, health and safety and labour regulations and the use of sound environmental, health and safety, low-carbon economy (LCE) and labour practices as important factors in demonstrating effective corporate governance.

In order to ensure that appropriate, risk-based, sector specific, environmental and social risk assessment is applied to its commercial lending activities; Isbank Georgia has developed ***Environmental and Social Risk Management Procedures***. These procedures are fully integrated into the credit risk management process in the bank and are routinely applied to all commercial (i.e., with legal entities) transactions.
The ***Environmental and Social Risk Management Policy*** and the ***Environmental and Social Risk Management Procedures,*** along with the tools necessary to implement the procedures, comprise the core components of the bank's Environmental and Social Risk Management Policy (ESRMP). The bank has appointed:
An Environmental and Social Risk Manager with management responsibility for ensuring proper operation and maintenance of the ESRMP, Managing resources (budget and staff) for E&S risk management and training;
Credit Officer with the responsibility of evaluating the environmental compliance of a target client company with the Applicable Requirements; including site visits, collection of necessary E&S documentation (e.g., information, permits, authorizations), and preparation of E&S due diligence reports (or E&S section of the credit application); Ensuring appropriate environmental representations, warranties, and covenants are incorporated into all legal agreements; Checking projects in the portfolio against on-going compliance with the Applicable Requirements on a regular basis including site visits, annual monitoring;

Environmental and Social Governance (Continued)

The objective of applying these procedures is to focus upon the environmental and social issues associated with commercial lending and investments in order to maximize the opportunities for environmentally and socially responsible and sustainable economic development, and to minimise the bank's exposure to environmentally or socially derive financial, reputational and legal risks and liabilities associated with its financial transactions.

The bank's Environmental and Social procedures include transaction Qualification, and the Categorization, Identification and appropriate Assessment, Mitigation and Control, and Monitoring and Reporting of environmental and social risks. The procedures incorporate appropriate consideration of ESG Reporting and Disclosure Principles (February, 2020) and IFC Performance Standards (PSs), and Performance Requirements (PRs).
Implementation of this ESRMP will ensure the bank's own operations comply with the Pillar 3 Regulations, the Corporate Governance Code for Commercial Banks of Georgia, the Roadmap for Sustainable Finance in Georgia, ESG standards (NBG, 2018) and IFC Regulations. For all commercial transaction, the bank will endeavour to ensure that customers demonstrate an organized and systematic approach to environmental and social risk management to ensure compliance with local and national environmental, health and safety, and labour regulations and standards.
The procedures provide for application of the Performance Standards and Performance Requirements where the activity financed presents significant social or environmental risks. In such cases the applicability of Performance Standards and Performance Requirements is appropriately reviewed and a determination made as to their specific applicability to a transaction. Where a particular PS/PR is deemed applicable to a transaction, the bank will work with the client to ensure appropriate measures are implemented to avoid or minimize environmental and social risks. In certain situations, the bank may seek the counsel and/or assistance of its IFI partners in ensuring that environmental and social risks are acceptably managed before providing finance to the customer.
Under the bank's procedures, the determination of appropriate assessment of environmental and social risk is dependent upon on the following factors relevant to each transaction: type of loan, purpose of the loan, amount, term, collateral, and industrial sectors involved.

Implementation of the bank's environmental and social risk management procedures includes appropriate consideration of the following:
Qualification – Is the proposed business activity subject to restrictions by IFIs;
Categorization – What is the relative level of environmental and social risk typically associated with such business activities;
Evaluation - Identification and appropriate assessment of actual environmental and social impacts and risks associated with this customer's activities, and of the customer's capacity, commitment and resources to responsibly manage those risks and minimize potential impacts;
Control – Identification of appropriate mitigation measures, codification of such measures (e.g., action plans, covenants, etc.);
Monitoring of, and Reporting according to ESG Reporting and Disclosure Principles and IFC regulations.
In implementing these procedures, the bank routinely conducts trainings of relevant officers in collaboration with IFIs and relies of the use of a variety of publically available environmental and social risk management tools. Isbank's training plan includes the following:

- Sustainability Training and E-Learning Program (STEP) training to: https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/sustainability-at-ifc/company-resources/tools+for+clients;
- and listen to IFC webinars related to ESRMP: https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/sustainability-at-ifc/company-resources/ifc_sustainability_webinars;

- ESRMP related webinars, available at: https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/sustainability-at-ifc/company-resources/ifc_sustainability_webinars#FI-DD, specifically:
- Practical Guidance on Conducting Environmental & Social (E&S) Due Diligence Aligned with the IFC Performance Standards for Financial Intermediaries: https://www.youtube.com/watch?v=JWjCwUQb0D4&feature=youtu.be
- Environmental and Social Management Systems and Tools for Financial Institutions Financing to SMEs - Sandra Abiola: https://www.youtube.com/watch?v=g8ni5z4nkzU&feature=youtu.be

A Schematic representation of Isbank's environmental and social risk management procedures, describing the sequence of steps incorporated into the credit appraisal process to ensure the environmental and social risk assessment is appropriate to the perceived environmental and social risks associated with the transaction, is presented below:

SCHEMATIC - ENVIRONMENTAL AND

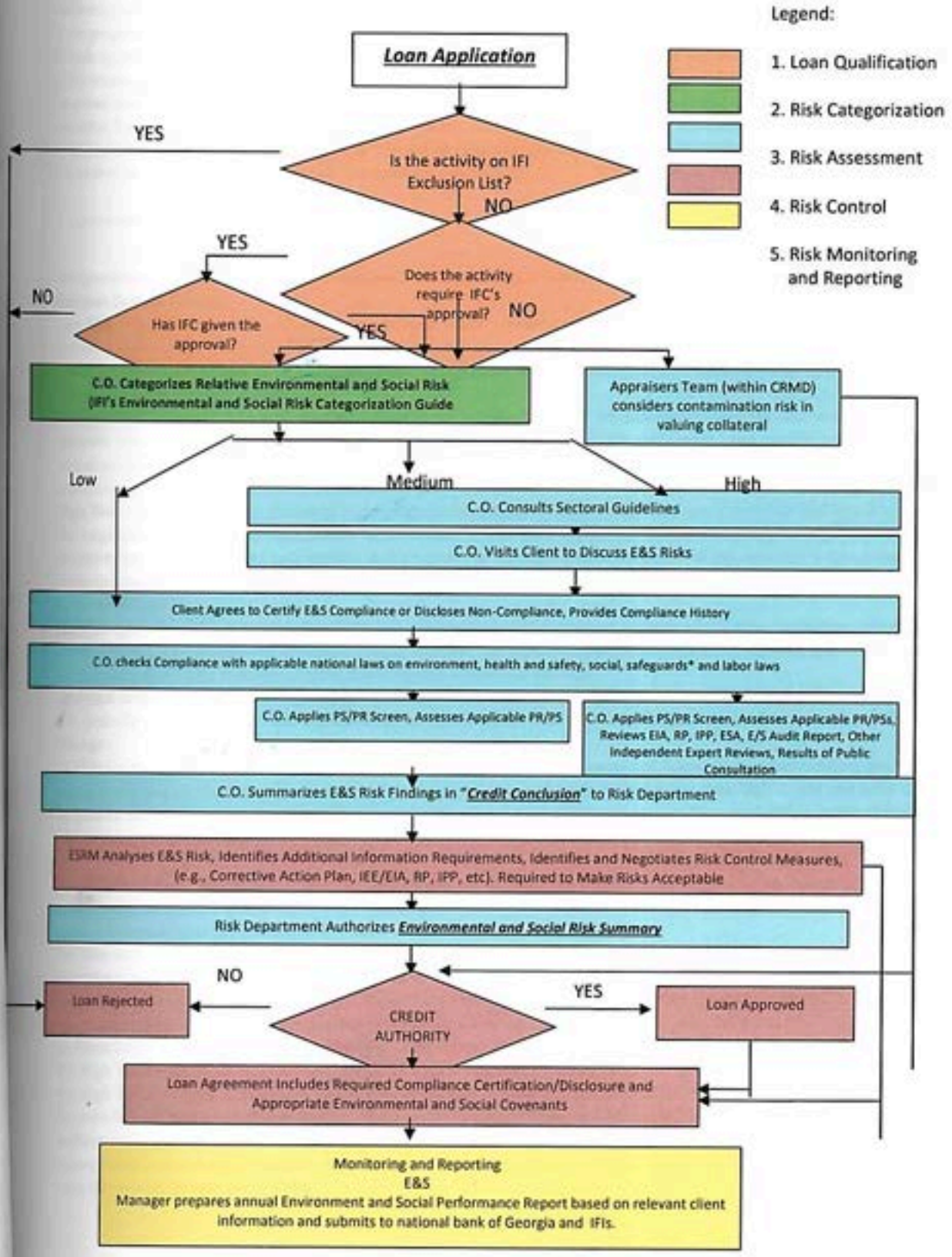

* Social Safeguards include laws related to IP (Indigenous Peoples) and IR (Involuntary resettlement)
EIA = Environmental Impact Assessment, ESA = endangered species act, IEE = initial environmental examination, IFI = international

Environmental and Social Governance (Continued)

1.Transaction Qualification
Each employee from Corporate, Small and Medium sector is responsible for checking the IFI exclusion List (Annex A) to determine whether or not the proposed activity is excluded from financing.
If the proposed activity is not excluded, Credit officer will determine if IFC approval is required prior to financing companies. If such approval is required, Environmental and Social Risk Manager will send request for approval to IFC contact person.
If the transaction is not excluded, if prior approval of IFC is not required, or if the required approval is received from IFC, the proposed transaction will be deemed qualified for financing by Credit officer. Documentation of the loan qualification will be recorded by Credit officer in the borrower files. After the loan disbursement all documents should be kept in Credit Administration Department. Environmental and social risk manager conduct risk assessment of the operation according to the below environmental and social risk management procedures.

2. Environmental and Social Risk Categorization

Categorization of Isbank Georgia's environmental and social risks is conducted according to the requirements of the **IFI's and National Bank of Georgia**:
Low Risk - transactions with minimal or no adverse social or environmental impacts, which are not generally subject to further assessment (beyond their identification as such) except for the requirement for customer's [assent/certification/disclosure] of compliance/non-compliance with international and national environmental, health and safety and labour laws and regulations.
Medium Risk – transactions with limited potential for adverse social or environmental impacts that are few in number, generally site-specific, largely reversible, clearly evident at the time of the assessment, and readily addressed through mitigation measures, which typically require a limited or focused environmental and/or social assessment, or straight-forward application of environmental sitting, pollution standards, design criteria, or construction standards.
High Risk – transactions with potential highly significant, negative and/or long-term environmental and/or social impacts, the magnitude of which may be difficult to determine at the loan application stage, which typically require analysis of environmental and social risks and impacts in the context of the total area of influence of the customer's operations. As part of the risk assessment, the client will identify individuals and groups that may be differentially or disproportionately affected by its operations.
High/Category A - with potential significant adverse social or environmental impacts which may be diverse, irreversible or unprecedented. The assessment of which usually requires the inputs of independent external experts, and may require the involvement of IFI E&S specialists in the due diligence assessment process.
Qualified transactions will be categorized (including NACE code, according to the relative level of environmental and social risk typically associated with such transactions) by Credit officer and will be authorised by Environmental and Social Risk Manager.
In addition to those transactions categorized as low risk in the Environmental and Social Risk Categorization guide, Isbank Georgia, as a matter of policy, also classifies **all commercial transactions in amounts less than USD 1 mln and with less than 36 months maturity low environmental and social risk,** as such transactions are generally considered to have minimal or no adverse environmental or social impacts.

For all transactions categorized as low risk, customers are expected to comply with applicable environmental, health and safety, social safeguard, labour Laws and other requirements. Performance Standards/Performance Requirements/ are not applied to transactions categorized as low risk.
For transactions categorized as medium or high environmental and/or social risk, the bank's environmental and social assessment will be appropriate to the nature and scale of the client's operations and commensurate with the level of environmental and social risks and impacts. Clients are expected to comply with applicable environmental, health and safety, labour, and public disclosure and consultation regulations and standards, and where the activity financed presents significant environmental or social risks, will be subject to compliance with PS/PR/ within a reasonable period of time.
For High Risk/A Category transactions Isbank Georgia is required to notify IFC.
For High Risk/Category A Transactions external consultant is to be engaged for ESDD.
For certain high risk transactions and for all Category A transactions, in addition to the above reference requirements for medium and high risk transactions, the client will be required to provide independent technical evidence of the responsible management (control and mitigation) of potential environmental and social risks associated with its relevant operations and compliance with all relevant PS/PRs.

Environmental and Social Governance (Continued)

3.Environmental and Social Risk Assessment

Low Risk Transactions

For transactions categorized as low environmental and social risk, the credit officer will inform the client about the bank's requirement for certification by the client of compliance with all environmental, health and safety and labour laws and regulations (or disclosure of material non-compliance). C.O. will document E&S information in the Credit Conclusion.
The Credit officer checks compliance with appropriate national laws on environment, health and safety, social safeguards, and labour laws.

Medium Risk Transactions

In addition to the environmental and social requirements described above for low risk transactions, for all transactions categorized as medium environmental and/or social risk the Credit officer will also identify and appraise the potential environmental and social risks associated with the client's business activity and operations.
Credit officer will use a relevant sectoral guidelines published by IFC to become familiar with the potential E&S risks associated with this client's business activity. After analysing potential E&S risks the Credit officer will visit the customer to discuss and appraise such potential risks to see if they are relevant to his operations and if the customer is responsibly managing those risks.
During the site visit, the Credit officer will review compliance with applicable national laws on environment, health and safety, social safeguards and labour laws and also utilize the *PS/PR Screening Guide* (Annex B) to review the client's operations against the PS/PRs to determine whether or not any of the PS/PRs are applicable to the proposed transaction. If any of the PS/PRs are applicable, the Credit officer will have to evaluate compliance with applicable PS requirements inform the Client of the relevant environmental or social issues and the requirements engendered by the application of the relevant PR/PS.
Credit officer will write a short environmental and social risk information memo for review by the Social and Environmental Risk Manager before the submission to the credit committee. The environmental and social risk information memo will become part of the client's credit files.

High Risk Transactions

In addition to the environmental and social requirements described above for medium risk transactions, **for all transactions categorized as high/ category A environmental or social risk Isbank Georgia will hire external consultant in order to determine** whether all applicable environmental and social safeguard and other requirements (related assessments and/or audits) have been performed, whether all required public disclosures/stakeholder engagements have occurred, and whether or not the client has implemented all appropriate mitigating actions, or has a plan in place to do so in an acceptable time frame.
The external consultant should be hired for ESDD of all high/category A projects in order to evaluate compliance with applicable requirements (incl. but not limited to host country environmental and social law and regulation and IFC Performance Standards).
All High Risk/category A projects will be screened in accordance with PS/PR assessment guide as per the Annex B.
Category A Transactions
For Category A transactions, or when the transaction involves a "Greenfield" project (a totally new project, as opposed to an expansion of an existing facility) or a major expansion or modification or high risk activities, the credit officer will ensure that necessary Environmental Impact Assessment (EIA, RP, IPP), public disclosure, and stakeholder engagement requirements have been fulfilled by the client.*
*If a transaction has potential Environmental and Social impacts leading to a classification of High or A Category, the project's Environmental and/or Social safeguard documents are reviewed and evaluated against the safeguard requirements of the IFIs.

All Transactions

The Environmental and Social Risk Manager is responsible for the final assessment of environmental and social risks and for ensuring that all necessary measures to avoid and/or minimize such risks are, or will be, in place. The credit officer will utilize publicly available tools, including but not limited to the e-Manual, and the IFC ES Toolkit, to determine if the appropriate and required environmental and social information regarding transaction risks is available, and if the client has, or will have, the necessary safeguards in place to allow the activity to proceed in an environmentally and socially responsible manner.

Environmental and Social Governance (Continued)

Where real estate is pledged as collateral, with the market value more than GEL 1 mln the internal evaluator will consider the potential of land contamination. The evaluator will attempt to determine if the land was contaminated as a result of prior use, if there has been environmental and social audit ever and will provide a brief description of this research in the act of evaluation which will become part of the client's credit files. In the presence of perceived significant risk of contamination, and in the absence of a relevant Environmental Audit, the bank may require the client to commission an Environmental and Social Audit (including a corrective action plan) prior to loan approval.

The objective of environmental and social assessment is to determine if the client conducts their operations in an environmentally and socially responsible manner. In order for bank staff to make such judgements, they must understand the general environmental and social obligations of their clients. To ensure that bank staff is fully informed in this regard, the Corporate and SME legal staff will be responsible for monitoring legal developments with regard to environment, health and safety, and labour issues, and informing the department of any significant proposed or actual changes materially affecting the bank's clients.

4. ENVIRONMENTAL AND SOCIAL RISK CONTROL

Credit officer is responsible for ensuring appropriate risk control measures based upon the assessment of associated environmental and social risks and upon the steps determined by the client to mitigate E&S risks. Depending upon the perceived environmental and social risks, the risk control strategy may involve requiring the client to take specific actions, make specific investments, or develop and implement specific environmental or social action plans to avoid or mitigate environmental and/or social impacts, and/or specific monitoring and reporting requirements. Such requirements may be covenanted in the *Loan Agreement.*

As a minimum, the *Loan Agreement* requires all clients to certify in writing that, to the best of their knowledge, their operations comply with all local and international environmental, health and safety, and labour regulations and standards; or to disclose to the bank any non-compliance.

5. MONITORING

Environmental and social risk monitoring is carried out within the existing monitoring procedures of Isbank Georgia. The credit officer will be periodically monitoring the risks according to its category (minimum semi-annually). The info memo related to the significant risks will be attached the general monitoring and kept together with client's credit files.

Emergency situations

The bank's clients are obliged to report accidents or incidents which have or are likely to have a material adverse effect on the environment, health or safety of persons (e.g., employees, neighbours, customers), including any remedial action planned or taken by the client in response to the accident/incident in compliance with legal regulations, to the bank.

Notification about an extraordinary event is compulsory for all loans of the Bank irrespective of the environmental risk level, amount, type or term.

In particular, the following should be regarded as accidents/incidents having a material adverse effect on the environment, health or safety:

- If any applicable environmental, health and safety, or labour law requires notification of the incident/ accident to any governmental authority,
- If the incident / accident involves significant pollution, fatality or multiple serious injuries requiring hospitalisation, or
- If the incidents/accidents have become general public knowledge through media coverage or otherwise.

Isbank Georgia will notify its IFI partners and National Bank of Georgia of any emergency situations (accident/incident) related to one of its clients which has or is likely to have a materially adverse effect on the environment, health or safety within 3 business days of becoming aware (whether through client notification or otherwise) of such as accident/incident.

Environmental and Social Governance (Continued)

6. REPORTING AND DISCLOSURE

Reporting to the National Bank of Georgia and IFC.
Isbank Georgia will communicate ESG related information in accordance with the following elements which are reflected in the reporting format (Annex D): a) business model, b) policies and due diligence; c) outcomes, d) principle risks and management, and e) key performance indicators. The reporting format is in compliance with ESG Reporting and Disclosure Principles and IFC regulations.

7. Annex A – IFI EXCLUSION LIST

List of activities which are excluded from financing by Isbank Georgia in line with the Exclusion List of the IFC.

1. The Bank shall not finance the production, or trade in any product or activity deemed illegal under laws or regulations of the Republic of Georgia or international conventions and agreements.
2. Without limiting the generality of the above, the Bank shall not finance or approve loans in the following activities:
   a. Production or activities involving harmful or exploitative forms of forced labour[1] or child labour [2 15]
   b. Production or trade in any product or activity deemed illegal under host country laws or regulations or international conventions and agreements
   c. Any business relating to pornography or prostitution.
   d. Trade in wildlife or wildlife products regulated under CITES[5]
   e. Production or use of or trade in hazardous materials such as radioactive materials[6], including nuclear reactor and components thereof, unbounded asbestos fibers [14]
   f. Cross-border trade in waste and waste products unless compliant to the Basel Convention and the underlying regulations.[17]
   g. Drift net fishing in the marine environment using nets in excess of 2.5 km in length
   h. Marine and coastal fishing practices, such as large-scale pelagic drift net fishing and fine mesh net fishing, harmful to vulnerable and protected species in large numbers and damaging to marine biodiversity and habitats
   i. Production, use of or trade in pharmaceuticals[3], pesticides/herbicides[4], chemicals, ozone depleting substances[8] and other hazardous substances[20] subject to international phaseouts or bans.
   j. Destruction[9] of Critical Habitat[10].
   k. Activities prohibited by host country legislation or international conventions relating to the protection of biodiversity resources[18].
   l. Significant alteration, damage, or removal of any critical cultural heritage or cultural heritage[20]
   m. Production and distribution of racist, anti-democratic and/or neo-Nazi media.
   n. Production or trade in[12] weapons and munitions, including paramilitary materials [13 21]
   o. Production or trade in[12] tobacco[13]
   p. Production or trade in[12] alcoholic beverages (excluding beer and wine).[13].
   q. Gambling, casinos and equivalent enterprises [12 13].
   r. Production or use of or trade in products containing PCBs [7] and other hazardous chemicals[19]
   s. Production or trade in wood or other forestry products other than from sustainably managed forests
   t. Commercial logging operations or the purchase of logging equipment for use in primary tropical moist forests or old-growth forests
   u. Shipment of oil or other hazardous substances in tankers which do not comply with IMO requirements[20]
   v. Trade in goods without required export or import licenses or other evidence of authorization of transit from the relevant countries of export, import and, if applicable, transit.
   w. Any commercial logging operations for use in primary tropical moist forest

Environmental and Social Governance (Continued)

Foot Notes:

1) Forced labour means all work or service, not voluntarily performed, that is extracted from an individual under threat of force or penalty as defined by ILO Conventions.

2) Employees may only be taken if they are at least 14 years old, as defined in the ILO Fundamental Human Rights Conventions (Minimum Age Convention C138, Art. 2), unless local legislation specifies compulsory school attendance or the minimum age for working. In such cases the higher age shall apply.

3) A list of pharmaceutical products subject to phaseouts or bans is available at http://www.who.int.

4) A list of pesticides and herbicides subject to phaseouts or bans is available at http://www.pic.int.

5) CITES: Convention on International Trade in Endangered Species or Wild Fauna and Flora. A list of CITES listed species is available from the EBRD and at hrrp://www.cites.org.

6) This does not apply to the purchase of medical equipment, quality control (measurement) equipment and any other equipment where IFC, DEG and other IFIs consider the radioactive source to be trivial and/or adequately shielded.

7) PCBs: Polychlorinated biphenyls, a group of highly toxic chemicals. PCBs are likely to be found in oil-filled electrical transformers, capacitors and switchgear dating from 1950-1985.

8) Ozone-depleting substances; Chemical compounds, which react with and delete stratospheric ozone, resulting in "holes in the ozone layer". The Montreal Protocol lists ()Ds and their target reduction and phase-out dates. A list of the chemical compounds regulated by the Montreal Protocol, which includes aerosols, refrigerants, foam blowing agents, solvents, and fire protection agents, together with details of signatory countries and phase out target dates, Is available from the EBRD and at http://ozone.unep.org/new_site/en/index.php

9) Destruction means the (I) elimination or severe diminution of the integrity of a habitat caused by a major, long-term change in land or water use or (2) modification of a habitat in such a way that the habitat's ability to maintain its role (see footnote 8) is lost.

10) Critical habitat is a subset of both natural and modified habitat that deserves particular attention. Critical habitat Includes areas with high biodiversity value that meet the criteria of the World Conservation Union (IUCN) classification, including habitat required for the survival of critically endangered or endangered species as defined by the I(JCN Red List of Threatened Species or as defined in any national legislation; areas having special significance for endemic or restricted-range species; sites that are critical for the survival of migratory species; areas supporting globally significant concentrations or numbers of individuals of congregator species; areas with unique assemblages of species or which are associated with key evolutionary processes or provide key ecosystem services; and areas having biodiversity of significant social, economic or cultural importance to local communities. Primary forest or forests of high conservation value shall he considered critical habitats .[DEG]

11) A benchmark for substantial is 5 —10 %of the balance sheet or the financed volume.[DEG1

12) In Financial Institutions this is calculated with regard to the portfolio volume financing such activities. [DEG]

13) Financing of projects is excluded, when this activity forms a substantial part of a project sponsor's primary operations or those of the project.

14) This does not apply to purchase and use of bonded asbestos cement sheeting where the asbestos content is less than 20%.[IFC] [EBRD]

15) Harmful child labor means the employment of children that is economically exploitive, or is likely to be hazardous to, or to Interfere with, the child's education, or to be harmful to the child's health, or physical, mental, spiritual, moral, or social development. [IFC]

16) Reference documents are EU Regulation (EEC) No 2455/92 Concerning the Export and Import of Certain Dangerous Chemicals, as amended; UN Consolidated List of Products whose Consumption and/or Sale have been Banned, Withdrawn, Severely Restricted or not Approved by Governments; Convention on the Prior Informed Consent Procedures for Certain Hazardous Chemicals and Pesticides in International Trade (Rotterdam Convention); Stockholm Convention on Persistent Organic Pollutants; WHO Classification of Pesticides by Hazard.[EBR Di

17) As defined by the Basel Convention of 22 March 1989 on the control of transboundary movements of hazardous wastes and their disposal [EBRD1]. Reference documents are: Regulation (EC) No 1013/2006 of 14 June 2006 on shipments of waste: Decision C(2001)I 07/Final of the OECD Council concerning the revision of Decision C(92)39/Final on the control of transboundary movements of wastes destined for recovery operations.

18) Relevant international conventions include, without limitation; Convention on the Conservation of Migratory Species of Wild Animals (Bonn Convention); Convention on Wetlands of International Importance, especially as Waterfowl Habitat (Ramsar Convention); Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats (Bern Convention); World Heritage Convention; Convention on Biological Diversity. [EBRD]

19) A list of hazardous chemicals is available at http://www.pic.int.

20) This includes: tankers which do not have all required MARPOL SOLAS certificates (including, without limitation, ISM Code compliance), tankers blacklisted by the European Union or banned by the Paris

Environmental and Social Governance (Continued)

Memorandum of Understanding on Port State Control (Paris MOU) and tankers due for phase out under MARPOL regulation 130. No single hull tanker over 25 years old should be use. [EBRD]

21) Transactions under this category are not eligible for ADB Financing

8. ANNEX B – PS/PR SCREENING GUIDE

PS/PR SCREEN: Identifying Performance Standards/Requirements Applicable to a Transaction

This checklist identifies performance Standards applicable to the transaction. "Applicable to the transaction" means that the requirements of the PS need to be assessed for the transaction during project appraisal.

PS 1: Social and Environmental Management System	
Is the Company likely to pose or generate any Environmental and/or Social risks?	
Yes	
No	
If the answer is „Yes", this issue should be assessed during appraisal	
PS 2: Labour and Human Resources	
Does the company have more than 10 employees?	
Yes	
No	
PS 3: Pollution Prevention and Resource Efficiency. Has the company assessed its environmental impacts and its contribution to greenhouse gasses that lead to climate change?	
Does the company produce solid or hazardous waste, air emissions, or liquid waste, or Burn fuel, or Use pesticides	
Yes	
No	
If the answer is "Yes", this issue should be assessed during appraisal.	
PS 4: Community Health, Safety, and Security. Is the company managing the potential health, safety, and security risks that its operations may pose to neighboring communities?	
Are there communities located in the vicinity of the project?	
Yes	
No	
If the answer is "Yes", this issue should be assessed during appraisal.	
PS 5: Land Acquisition and Involuntary Resettlement. Is the company responsibly managing the involuntary resettlement of people from land it owns or uses?	
Does the company plan to buy, rent, or lease land it doesn't already own?	
Yes	
No	
If the answer is "Yes", this issue should be assessed during appraisal.	
PS 6: Biodiversity Conservation. Is the company managing the impacts of its operations on biodiversity?	
Are there any areas of biodiversity of natural habitat within the region of influence of the company? For these purposes, consider region-of influence to be a 25-50 mile radius	
Yes	

No	
If the answer is "Yes", this issue should be assessed during appraisal.	
PS 7: Traditional Peoples: Is the company responsibly managing the potential impacts of its operations on traditional peoples?	
Are there traditional peoples located in the vicinity of the company's operations?	
Yes	
No	
If the answer is "Yes", this issue should be assessed during appraisal.	
PS 8: Cultural Heritage. Is the company managing the potential impacts of its operations on archaeological, religious, historical, and other cultural heritage sites?	
Are there archaeological, religious, historical, and other cultural heritage sites in the vicinity of the company's operations?	
Yes	
No	
If the answer is "Yes", this issue should be assessed during appraisal.	

9. ANNEX C - Environmental and Social Due Diligence (ESDD) Report

(Only for medium and high risk transactions)

Transaction Title:

1 **Nature of the Transaction and the Borrower's Business:**

- **Type of transaction, amount and term;**
- **Borrower and its business operations: [name, location, and nature of business, NACE code, size (production capacity, number of staff)]**
- **Purpose of loan**

E&S risk Categorization: Low; Medium; High; Category A.

1.

2 **Environmental and Social Information Reviewed and Issues Identified**

- **Information reviewed, e.g. representations from the borrower, copies of permits/ licences, copies of policies/procedures, environmental and social impact assessment report, and related reports, site visit, inspection reports;**
- Main environmental and social impacts of company operations (eg air emissions, wastewater, hazardous waste generated, land acquisition, traditional peoples, occupational health and safety, public safety, labour standards, impacts on cultural heritage);
- Key environmental and social concerns identified (e.g. high charges for emissions, known areas of current or future non-compliance with regulations, high worker accident rate, significant major accident risk, community grievances/protest, frequent strikes, bad worker/management relations).

Environmental and Social Governance (Continued)

3 **Environmental Regulatory Compliance and Liability**

- **Does the Borrower comply with environmental regulations and standards?**
- **Has the Borrower obtained the necessary permits and approvals for construction/operation?**
- Finance of new developments/major expansion projects: Has the Borrower carried out in substance and procedure an EIA in accordance with regulatory requirements? Has the EIA been disclosed to the local public that may be affected by the project? What public comments were received?
- **Has the Borrower paid excess charges or fines/penalties for non-compliance with environmental regulations and standards in the last two years? If yes, specify magnitude;**
- What are the main findings of the latest environmental inspection reports for the Borrower's business?
- **Is the Borrower subject to ongoing or pending administrative or court action because of environmental offences?**
- Is the Borrower exposed to potentially significant environmental liabilities, such as those arising from known or suspected land / groundwater contamination, related to the Company's past or ongoing operations? If yes, specify magnitude;
- Borrowers in EU accession countries: Will the enterprise be able to meet impending EU environmental requirements and product standards?

4 **Social standards compliance:**

- Does the borrower comply with national labour and employee protection regulations, in particular those related to occupational health and safety (OHS), employment of minors, the prohibition of forced labour, the non-discriminatory treatment of employees at the workplace, the freedom of association, and the right to bargain collectively?
- **Has the Borrower paid excess charges or fines/penalties for non-compliance with OHS, labour, and public safety/sanitary regulations and standards in the last two years? If yes, specify magnitude;**
- What are the main findings of the latest OHS/labour/Sanepid inspection reports for the Borrower's business?
- **Is the Borrower subject to ongoing or pending administrative or court action because of OHS, labour or sanitary offences?**
- Borrowers in EU accession countries: Will the enterprise be able to meet impending EU health and safety requirements, product standards and labour standards?
- Does the project to be financed have any adverse effects on indigenous peoples, cultural or archaeological heritage? If yes, how are these impacts being mitigated?
- Financing of new developments/major expansion projects. Does the project involve the acquisition of land, or expansion of the company's Sanitary Zone? If so, do any people have to be resettled? If yes, detailed information on applicable laws/regulations (if any) and proposed resettlement and compensation of affected people must be attached to the EDD Report.

5 **Has the Borrower had any significant** accidents or incidents **in the last two years (e.g. oil spills, fires) involving deaths or serious injuries and/or significant environmental damage? If yes, please provide details.**

6 **If land is taken as collateral, is there any indication of material contamination? If yes, are there any liabilities of the Bank as a pledge holder to clean-up the land and what is their approximate magnitude?**

7 **Risk mitigation and monitoring:**

- State further actions required/planned by the Borrower, in particular actions to address any environmental and social non-compliance problems and liabilities;
  State any risk mitigation measures to be taken by the Bank, such as environmental and social conditions, loan covenants or monitoring requirements (e.g. regular reporting from Borrower).

8 **Environmental and Social Opportunities**: State any measures taken/planned by the Borrower, in particular any financed through the loan (other than those mentioned in section 7), to further improve the environmental or social performance of the enterprise, e.g. energy efficiency, cleaner technology, waste reduction, occupational health and safety management, community relations.

Environmental and Social Governance (Continued)

10. Abbreviations:

ESG- Environmental, Social and Governance
IFC- International Finance Corporations
IFI-International Finance Institution
ESRMP- Environmental and Social Risk Management Policy
PS- Performance Standards
PR- Performance Requirements
ESDD- Environmental and Social Due Diligence
OHS-Occupational Health and Safety
ESRM- Environmental and Social Risk Management
C.O.- Credit Officer
EIA – Environmental Impact Assessment
RP – Resettlements Plan
IPP - Indigenous Peoples Plan

Shareholder Structure

JSC Isbank Georgia (the "Bank") is a subsidiary of JSC Isbank Turkey-Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi (hereafter the "Parent", the "Shareholder" or "Isbank Turkey") which was incorporated in Turkey in 1924. Isbank Turkey first entered Georgian market in 2012 when Batumi Branch of JSC Isbank Turkey (the "Branch") was opened. Official registration date is July 13th, 2012 (National Bank of Georgia License N: 908). On August 1st, 2015 the Branch was reorganized into JSC Isbank Georgia, (License N: 368). The Bank is registered by the LEPL National Agency of Public Registry and its identification number is 404496611.
The shareholder owns 100% of the bank

Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi (the "Shareholder") at a glance
The Parent Bank is the largest private bank in Turkey with total assets, loans and deposits volume, as well as with number of branches and ATMs. The total assets volume is USD 83,363 million (TL 2,453,783 mln) as of 31 December 2023, out of which 47% is loan portfolio. Deposit amount is USD 56,469 million (TL 1,662,179 mln) that constitutes 68% of total liabilities.

Activities of the Bank and the Group was incorporated in Turkey in 1924. The Bank provides private, retail, commercial and corporate banking, money market and securities market operations as well as international banking services. The Bank now operates with 1,066 branches in Turkey and 22 foreign branches, 3 fully owned bank subsidiaries, 2 representative offices in 11 countries.

Türkiye İş Bankası is represented by 3 subsidiary banks: Isbank Georgia (Georgia), Isbank AG (Germany) and JSC Isbank (Russia).

The shareholder Structure

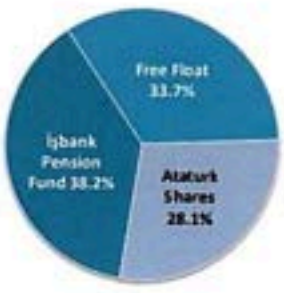

(as of December 2023)

İşbank Pension Fund (38.2%): İşbank Pension Fund, acting on behalf of both active and retired Bank employees has 38.2% share in the Bank's capital.

Free Float (33.7%): Stocks are quoted at BIST and also traded at LSE in the form of GDRs.

Ataturk Shares (28.10%): The Republican People's Party (CHP) is the testamentary heir to the shares initially held by Atatürk (founder of Isbank). These shares owned by Atatürk are represented by CHP under the will of Atatürk. Since the dividend revenues of these shares were left to the Turkish Linguistic Society and the Turkish Historical Society according to Atatürk's will, the dividend payments are made to the mentioned institutions under the will of Atatürk and within the legal framework.

The shares are quoted on the Istanbul Stock Exchange and are traded on the London Stock Exchange in the form of GDRs.

Credit Ratings assigned to the Parent are as follows:

MOODY'S

Bank Deposit Foreign Currency	B3/Positive/Not-Prime
Bank Deposit Local Currency	B3/Positive /Not-Prime
Senior Unsecured Debt Rating	B3
Subordinated Debt Rating	Caa2/Caa3(hyb)

FitchRatings

FC Issuer Default Rating	B / Positive / B
LC Issuer Default Rating	B / Rating Watch Positive / B
National Long Term Rating	A+(tur) / Stable
Viability Rating	B / Rating Watch Positive
Senior Unsecured Notes	B/B
Subordinated Debt Notes	CCC+/Rating Watch Positive

**Long term / Outlook (if exists) / Short term*

Shareholder structure (Continued)

Rights and Obligations of Shareholder

The rights and obligations of shareholder are described in details in the Bank's Charter that protects the Bank's interests as of an independent business entity and the shareholder's interests.

Shareholder is authorized to:

a) Obtain exhaustive and timely information on the place, time and agenda of the General Meeting as well as sufficient information in connection with the issues to be discussed at the Meeting;
b) Request explanation from the Executive Officers or the Supervisory Council on each item of the agenda of the General Meeting; also request any additional information that is reasonably necessary to make a decision on the issue. If a request for explanations is given in writing 10 days prior to the General Meeting, it shall be satisfied or discussed as one of the items of the agenda;
c) Participate in the work of the General Meeting personally or through his representative, express ideas on the issues of consideration, put questions and put forward proposals;
d) Participate in the management of the Bank by taking part into the General Meeting of Shareholders;
e) Purchase or/and transfer shares; receive dividends on the basis of the decision of the General Meeting of Shareholders;
f) Request explanations from the Directors and the Supervisory Council on each item of the agenda of the General Meeting;
g) Appeal against the resolution of the General Meeting (within two months upon drawing up the Minutes of the Meeting);
h) Get acquainted with the annual, semi-annual and current reports of the Bank as well as with the information on important purchases and the securities beneficially owned by the management body;
i) Receive oral and written explanations from the members of the management body on the past, current and future activities of and purchase and transfer of substantial assets by the management bodies of the Bank as well as on any issue within the scope of his interests. Any refusal to provide information or explanation can be given in case when it is prejudicial to the commercial interests of the Bank and the refusal is duly reasoned.
j) To file an appeal against a third party on behalf and in favor of the Bank in order to satisfy the Bank's claim, if the Bank has not implemented its claim. Exercising of this right shall be carried out as set out under the Laws of Entrepreneurs of Georgia.

Holder of five or more percent of the shares of the Bank may also:

a) Request special audit of business activities or the entire balance sheet; if the General Meeting dismisses the request, apply to the court with the same request. Audit shall be conducted by an expert chosen by the shareholder having the respective knowledge and experience. If any violations are uncovered, the expenses related to the special audit shall be borne by the Bank;
b) Request, in accordance with the Bank's interests, the holding of the Extraordinary Meeting. The request shall be substantiated in writing. If the Executive Officers of the Bank do not convene the meeting within twenty days upon such request, the shareholder may apply to the court with the same request;
c) Request that an item be included in the agenda of the meeting; in this respect, request the information and report of the Executive Officers and the Supervisory Council;
d) Demand from the Management body a copy of transaction made on behalf of the Company and/or information on a transaction to be made on behalf of the Company.

A shareholder has no right to vote when the decision is related to signing a contract with him or approval of his report.

If a shareholder believes that his shareholding rights are violated for any reason, he may apply to the Supervisory Council. The Supervisory Council shall take measures to eliminate such violations or give a substantiated response to the shareholder in connection with his application.

In addition to the rights set forth above, the shareholders of the Bank have other rights as vested in them by the applicable laws and the internal regulations of the bank.

Ordinary shareholders exercise their rights (right to vote, right to receive information, right to convene the Extraordinary General Meeting) at the General Meetings.

Shareholder structure (Continued)

Diversified Equity Participation Portfolio

The Bank's shareholder is one of the largest conglomerates in Turkey. Its main activities are related to banking and other financial services covering insurance, private pension fund, asset management, leasing and factoring, investment banking and brokerage services, and glass production. As of December 2023, Isbank has 17 participations. Share of participations in total assets is 5.9%. 70.9% of the participations are listed.

Glass Production

Sisecam Glass Group produces glass bottles with exclusive design, different size and color. **Sisecam** is expanding in neighbor countries. Its first investment abroad was the purchase of **Ksani Glass** Factory in 1997. 51.06% of **Sisecam** is owned by JSC Türkiye İş Bankası. Selling its products to over 150 countries. Operates in 18 countries with 25,199 employees. Besides Georgia and Turkey, the Group has 46 facilities in 12 countries (USA, Germany, Italy, Slovakia, Romania, Bosnia, Ukraine, Russia, Hungary, Bulgaria, Egypt, India).

CompanyName	Field of Activity	Bank's Direct Share (%)	Risk Group Share (%)	Assets (USD 000) (1)	Shareholders' Equity (USD 000) (1)	Market Share (%) (1)	Basis for Market Share
Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.	Investment Bank	47.68	51.37	6,009,310	727,422	13.2	Total Assets
TSKB GYO A.Ş.	REIT	-	88.74	114,357	113,640	1.2	Market Value
İşbank AG	Banking	100	100	2,261,431	460,199	N/A	
JSC İşbank	Banking	100	100	417,413	77,106	N/A	
JSC Isbank Georgia[4]	Banking	100	100	174,840	50,707	N/A	
Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi	Insurance	-	64.31	1,982,953	482,549	10.3	Premium Income
Anadolu Hayat Emeklilik A.Ş.	Life Insurance&Private Pension	63.89	84.89	5,527,710	213,777	17.7/ 12.5[2]	Private Pension Funds Under Management / Life Premium Income
Milli Reasürans T.A.Ş.	Reinsurance	87.60	87.60	719,209	342,964	9.5[3]	Premium Income
İş Yatırım Menkul Değerler A.Ş.	Brokerage House	65.74	70.78	1,673,079	516,146	10.2	Transaction Volume
Yatırım Finansman Menkul Değerler A.Ş.	Brokerage House	-	98.42	135,679	21,666	2.4	Transaction Volume
Yatırım Varlık Kiralama A.Ş.	Asset Leasing	-	100	55,099	23	-	
İş Yatırım Ortaklığı A.Ş.	Trust Company	-	38.04	12,660	12,466	27.0	NAV
İş Portföy Yönetimi A.Ş.	Portfolio Mngt.	-	100	33,376	28,953	10.3	Funds Under Management
İş Finansal Kiralama A.Ş.	Leasing	30.43	58.24	1,751,569	229,995	12.8[3]	Lease Receivables
İş Faktoring A.Ş.	Factoring	-	100	815,539	104,771	12.8[3]	Factoring Receivables
İş Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.	REIT	52.06	64.84	1,059,658	856,462	4.5	Market Value
İş Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş.	Risk Venture	-	56.78	76,175	75,928	-	
Efes Varlık Yönetim A.Ş.	Asset Management	-	100	10,083	9,049	-	
Masis Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi A.Ş.	Portfolio Mngt.	-	100	13,751	9,831	4.0	Funds Under Mngt.
Masis Investments Ltd.	Brokerage House	-	100	102,871	10,585	-	
Moka Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşu A.Ş.	Payment Services	100	100	47,086	3,209	8.9	POS Transaction Volum
TOTAL				**22,993,848**	**4,347,448**		

(1) As of September 30, 2023

(2) The private pension market share is calculated over the fund amount of the participants, including auto enrollment and state contribution.

(3) Calculated over the total premiums ceded to reinsurers by local insurance companies

(4) Consolidated data

Corporate governance

Organizational chart

Before 21 July, 2023

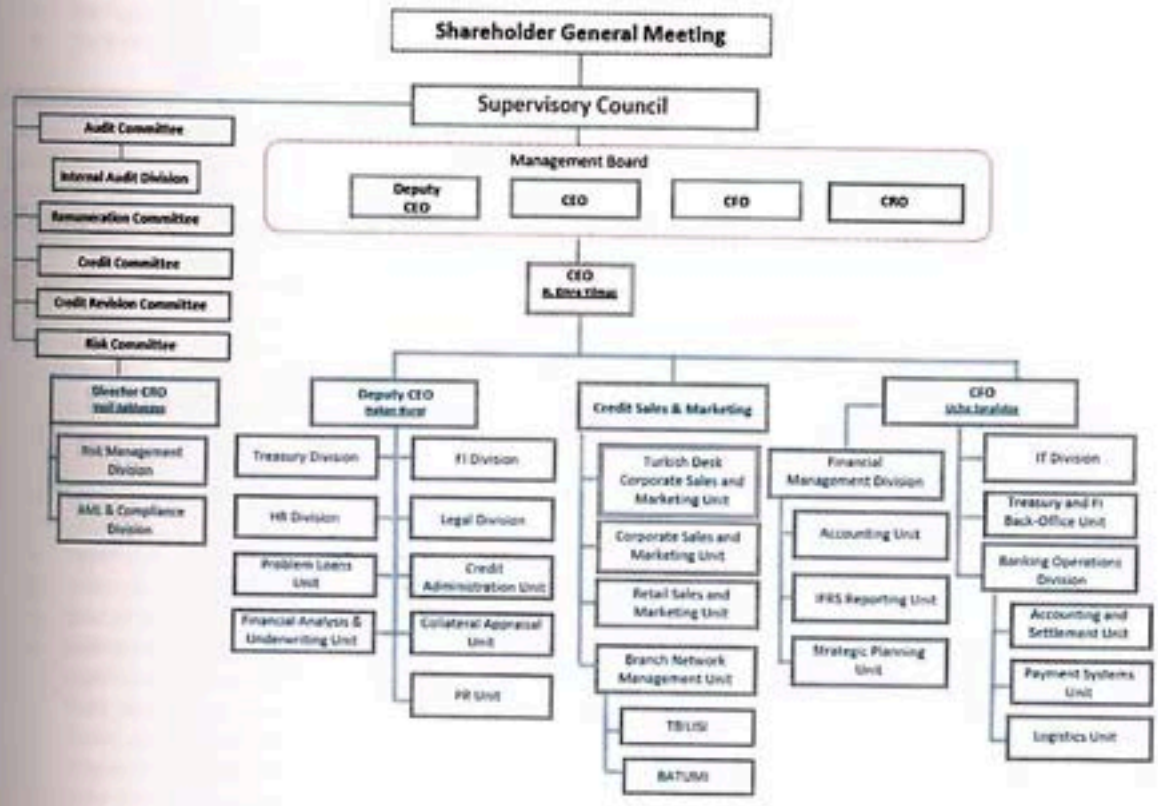

After 21 July, 2023

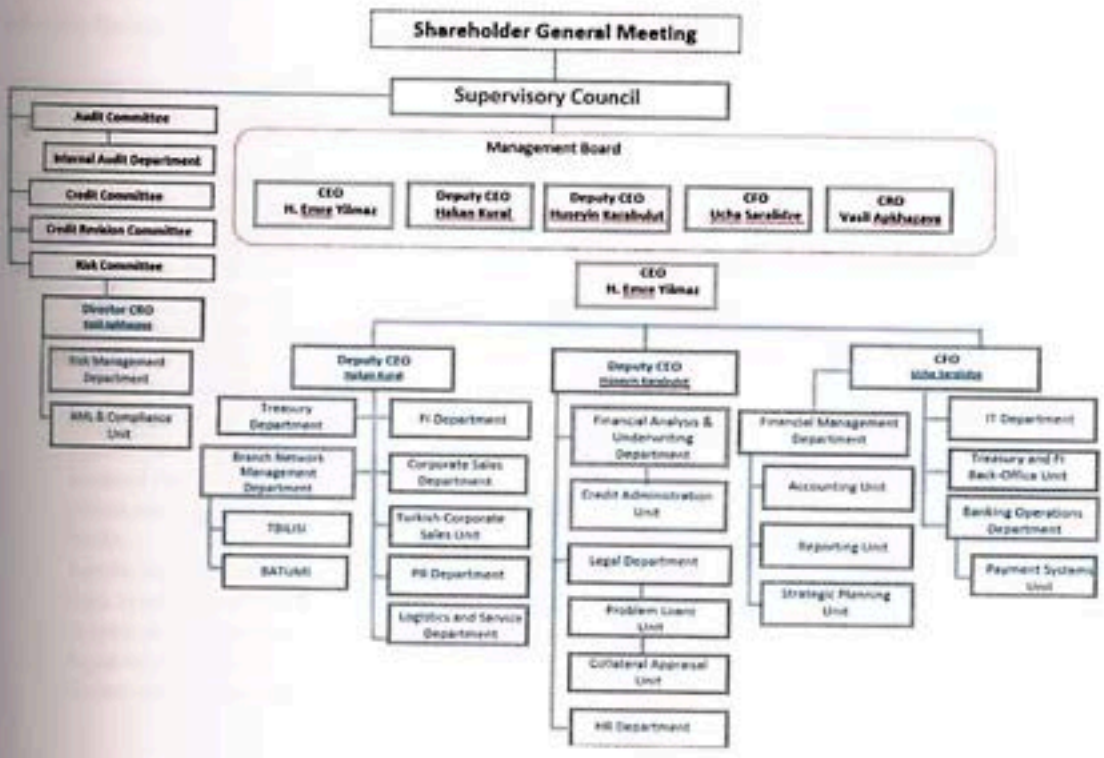

Corporate Governance (Continued)

The Managing Bodies of the Bank

The managing bodies of the Bank are:

- the General Meeting of the Shareholders (the "General Meeting")
- the Supervisory Council
- the Board of Directors

General Meeting

The General Meeting of the Shareholders is the highest management body of the Bank. It can be regular or extraordinary. The Regular meeting is held within 2 months from closing of the annual balance sheet. Decision on convening the Extraordinary meeting shall be made by the Supervisory Council of the Bank.

The General Meeting is authorized to:

a) Amend the Charter, increase or decrease Share Capital and decide on winding up;
b) Make a decision on merger, demerger or reorganization;
c) Annul fully or in part the shareholders' pre-emption right to purchase shares in case of increase of the Share Capital also during emission of shares convertible into securities;
d) Accept or dismiss the proposal of the Supervisory Council and the Board of Directors on utilization of profit or when these bodies fail to come up with an agreed proposal – make a decision on utilization of net profit;
e) Elect Members of the Supervisory Council or remove them therefrom at any time prior to the end of their term of authority;
f) Approve the report of the Supervisory Council and of the Board of Directors;
g) Make a decision on remuneration to the members of the Supervisory Council;
h) Elect an auditor and;
i) Make decisions on participation in judicial proceedings against the Supervisory Council and Board of Directors, and appoint a representative for these proceedings;
j) Make decisions on the contracts related to acquisition, alienation or exchange of the assets of the Bank (or such related contracts) the value of which exceeds 50% of the balance value of the assets of the Bank with the exception of those transactions which are implemented in the ordinary course of business;
k) Make decisions in respect of other cases provided by the laws of Georgia and/or by the charter of the Bank.

Decisions on the other issues are made by the Supervisory Council, unless otherwise provided by the Bank's charter.

Supervisory Council

The Supervisory Council oversees the activity of the Bank. It consists of 6 members. The meetings of the supervisory council are convened at least on a quarterly basis.

The objectives and competence of the Supervisory Council are as follows :

a) Control over the activity of the Board of Directors;
b) At any time request from the Board of Directors the Bank's performance report including its relations with associated companies;
c) Control over and examine the accounting books as well as the material objects of the Bank including the Cash Office of the Bank and the state of the Bank's securities and commodities, and assign its certain members or specific experts to do so;
d) Convene the Meeting of Shareholders if so required by the needs of the Bank;
e) Examine annual reports, proposal on utilization of profit and information on the Bank's standing and report the General Meeting thereon; The Supervisory Council shall indicate in the notice as to how and to what extent it has examined the Management of the Bank over the last business year, which particular part of the annual report or performance report it has examined and whether these examinations resulted in substantial changes in the final results;
f) Appoint and at any time discharge the members of the Board of Directors, and sign and terminate contracts with them, appoint and at any time discharge the members of audit committee ;
g) Approve the Bank's structure, Regulations of the Bank and the Regulations of the structural units of the Bank;
h) Represent the Bank in performing contracts with the members of the Board of Directors, and by resolution of the General Meeting sue members of the Board of Directors on behalf of the Bank;

Corporate Governance (Continued)

i) If the case involves the responsibility of any of Supervisory Council member, the Supervisory Council may sue its members without the resolution of the General Meeting of the Shareholders;
j) Defining the mission and vision of the Bank;
k) Defining and monitoring investment, finance, accounting, personnel, wages and salaries and the dividend policies of the Bank.

The activities that may be performed only by decision of the Supervisory Council:

a) Acquisition or selling any shares, excluding shares bought or held for trading purposes, disposal, participate capital increase of any partnership, letting any restrictions on shareholdings;
b) Establishment and liquidation of branches;
c) Approving the annual budget and evaluation of obligations arising from the legal relations of a long-term obligation;
d) Making a decision on purchase, disposal or exchange (or any such interrelated transactions) of the Company's property;
e) Obtaining loans and credits exceeding the limits set by the Supervisory Council if any;
f) Determining security of loans and credits if they do not belong to ordinary business activity. Such security in relation to the members of the Supervisory Council and the directors is not permitted;
g) Engaging in a new or terminating the current type of bank activity;
h) Determining the general principles of the business policy;
i) Determining the principles for participation of the managerial staff into profit and other similar relations and payment of pensions thereto and submit them to the Shareholder meeting;
j) Appointing and dismissing trade representative (procurators);
k) Determining and approving the internal policy and procedure for credit, investment, currency, assets and liabilities management, assets evaluation and classification, and for formation of the reserve against possible loss of assets;
l) Repurchasing the shares issued by the Bank in cases provided by law;
m) Defining and approving minimum and maximum interest rates to be applied by the bank to credit resources and deposits;
n) Defining and approving minimum and maximum interest rates to be applied by the bank to credit resources and deposits;
o) The decision to sue any public agency, to determine the action to be taken by the Bank in case of a lawsuit or sanction against the Bank;
p) The signing, modifying, renewal and termination of contracts with regulatory/official institutions, licenses and authorization certificates;
q) Investment exceeding of 0.1% of the previous year's equity in a calendar year basis; total amount investment exceeding 0.5% of the previous year's solo equity;
r) Purchasing goods and services exceeding 0,05% of the previous year's solo equity in a calendar year, total amount of purchasing goods and services exceeding 0,25% of the previous year's solo equity.
s) Payment of any tax fine and administrative fines;
t) Appoint Department Managers or equivalent, define their financial and non-financial rights and make decision regarding their remuneration and promotion;
u) Making decisions on the issues that, by law or the Bank's Charter, does not fall within the scope of competence of the General Meeting and the board of directors.

In addition, the Supervisory Council makes decisions in the cases provided by law, the sub-legislative acts of the National Bank of Georgia and the internal regulations of the Bank.

The members of the Supervisory Council shall in good faith and with due diligence fulfill their duties. In particular, they shall care about the Bank and its stability in the same way as an ordinary reasonable person in similar capacity and under similar conditions would act with the belief that this action of theirs is the most beneficial for the Bank.

Corporate Governance (Continued)

Background of the Members of the Supervisory Council

Olgun Tufan Kurbanoglu, Chairman of the Supervisory Council Aug 2022 - current

Olgun Tufan Kurbanoglu graduated from Middle East Technical University with a Bachelor's degree in Public Administration, Turkey.
He joined Isbank Turkey in1993 as an Inspector. In 2002-2006 years he was promoted to Deputy Director of Commercial and Corporate Credit Monitoring Unit at Isbank Turkey. Between 2006-2011 he worked as a Head of Unit in Commercial and Corporate Credit Monitoring. During 2011-2014 Mr. Olgun was a Regional Director of Commercial and Corporate Credit Monitoring and since 2014 till 2022 he worked on the position of Head of Commercial and Corporate Credit Monitoring at Isbank Turkey.

Olgun Tufan Kurbanoglu became Chairman of the Supervisory Council of JSC Isbank Georgia in August 2022.

Ozan Uyar, Member of the Supervisory Council Aug 2022 - current

Ozan Uyar graduated from the Middle East Technical University with a Bachelor's Degree in Business Administration. In 2015 Mr. Ozan joined Isbank Turkey as a Head of Loan Portfolio Management. During 2017-2020 he worked as Head of Corporate Banking, Marketing and Sales, moving to Head of Crediting Department in 2020. For next 2 years, Mr Ozan was Director of Finance Analysis Department and since 2022 he is Director of Maslak Corproate Branch.

Mr. Ozan Uyar is the Supervisory Council Member of the Supervisory Council since August 2022.

Hüseyin Serdar Yücel, Member of the Supervisory Council June 2018 - current

Mr. Hüseyin Serdar Yücel graduated from Marmara University with a Bachelor's Degree in Economics in 1996.

Mr. Yücel has been with Isbank Turkey since 1996. He started his career as an Officer at Correspondent Banking Unit in International Financial Institutions Division. In 1999 Mr. Yücel became a Specialist of Overseas Banking Unit in the same division. In 2008 he was promoted to the position of Assistant Manager. In 2013-2016 Mr. Yücel worked at the Subsidiaries Division. Since 2016 he has been the Unit Manager of Overseas Banking Unit in Subsidiaries Division.

Mr. Yücel has been a Supervisory Council Member of JSC Isbank Georgia since June, 2018.

Ahmet Hakan Unal, Member of the Supervisory Council April 2023 - current

Mr. Ahmet Hakan Unal graduated from Bilgi University specializing in Business Administration.
Mr. Ahmet Hakan Unal served as Supervisory Council Member in Is factoring during 2016-2020. During the same period, Mr. Hakan was an Auditor for Isbank Pension Fund. Later, during 2018-2020 he worked for Turkey Sinai Kalkinma Bank as a Supervisory Council Member.

Mr. Hakan joined Isbank Turkey as Head of Isbank Maslak Corporate Branch in 2020. He moved as a Head of Besiktas Branch of Isbank Turkey in 2022.

Mr. Ahmet Hakan Unal has been a Supervisory Council Member of JSC Isbank Georgia since April, 2023.

Corporate Governance (Continued)

Natia Janelidze, Independent Member of the Supervisory Council – Oct 2019 - current

Ms. Natia Janelidze holds a PhD in Finance from Georgian Technical University, an MBA from University of Missouri-Colombia, USA and a Bachelor's degree in Business Administration from Georgian Technical University.
Ms. Janelidze has over 20 years of experience in financial sector. She started her career in 2000 at TBC bank as a loan officer. In 2005, after completing her MBA in the USA and returning back to Georgia, she continued with TBC bank as a Head of SME Development Department; in 2007 she became Head of Corporate Sales Department. In 2007 Ms. Janelidze moved to Bank Republic Societe Generale Group where she worked for around 8 years on various managerial positions. In 2007-2008 she was a Head of Corporate Portfolio Management Department and a Head of SME Credit Department; in 2008-2011 she held the position of the Head of the Quality Management Department, while in 2011-2012 - Head of SME Banking Department; in 2012-2014 she was a Special File Coordinator. After, in 2015 she moved to the position of Finance Manager in the USAID funded project against domestic violence (ATIPFUND) at the Ministry of Labour, Health and Social Affairs. In 2007-2010 Ms. Janelidze also delivered lectures in Banking and Loan Structuring at Caucasus University. Since 2015 Ms. Janelidze holds the position of Chief Investment Officer/Regional Director at Gazelle Finance (Regional Private Equity Fund). She is at the same time IC Member and GP member. Ms. Natia Janelidze is also the Head of Finance Committee at business association "Woman for Tomorrow".
Ms. Janelidze has been the Supervisory Council Member of JSC Isbank Georgia since October, 2019.

Tamar Sanikidze, Independent Member of the Supervisory Council – Aug 2022 - current

Ms. Tamar graduated from Tbilisi State University with Bachelor's Degree in English language and Literature. She also holds Master's Degree from Georgian Institute of Public Affairs in Public Administration. Currently, Ms. Tamar is working on PHD in Business Administration.

Since 2019 she has been Scientific Board Member and Advisor to Rector on QA and NQF reform issues at Tbilisi Theological Academy and Seminary.

Ms. Tamar has been Higher Education Reform Expert in Erasmus + National Office Tbilisi, Georgia since 2018.

Ms. Tamar has been Assessor for recognition of accreditation program at World Federation of Medical Education (WFME) since 2021.

Since 2020 Tamar has been Executive Director at World Bank funded - Innovation, Inclusion and Quality.

Ms. Tamar has been an independent Supervisory Council Member of JSC Isbank Georgia since August, 2022.

Sermin Nazime Sarac Sosanoglu, Member of the Supervisory Council Aug 2022 - April 2023

Ms. Sermin Nazime Sarac Sosanoglu graduated from Istanbul University with Bachelor's Degree in International Relations.

Ms. Sermin joined Isbank Turkey in 1988 as a Credit Officer and to 2002 year she was gradually promoted to Deputy Director, then to Unit Director and to Branch Director. In 2022 Ms. Sermin was appointed as a Head of Commercial Sales Department.

Ms. Sermin has been a Supervisory Council Member of JSC Isbank Georgia since August, 2022.

Corporate Governance (Continued)

Board of Directors

The board of directors manage and represent the Bank. The board is responsible for managing the bank and performing its functions.

The Board of Directors is presided by the General Director appointed by the Supervisory Council. The board is accountable to the Supervisory Council of the Bank.

The responsibilities and competence of the Board of Directors include the following:

a) Carry out the Bank's day-to-day business operations in accordance with internal policies and business plan as determined under the Supervisory Council;
b) Prepare proposals, draft resolutions, reports and any other information requested or to be presented to the Supervisory Council or the Board of Directors;
c) Decide on selection, dismissal and remuneration of the staff, provided however that the Board of Directors shall adhere the recommendation of the Supervisory Council with respect to the top management of the Bank;
d) Draft and present to the Supervisory Council for approval the annual business plan for the current year no later than within 1 month from the end of the previous fiscal year;
e) Supervise all branches, units and departments of the Bank and ensure that the Bank provides proper service to its customers;
f) Develop and draft any and all policies and internal regulations and submit them for the approval to the Supervisory Council;
g) Provide information to the National Bank of Georgia in accordance with applicable Georgian law;
h) Granting signature authority to the Company's employees
i) Granting power of attorney to company employees and third parties either general or specific quality
j) Carry out any other action as assigned by the Supervisory Council, General Meeting of Shareholders or as envisioned under the applicable laws of Georgia
k) In order to secure the loans issued with the territory of Turkish republic, CEO and deputy CEO are authorized to issue power of attorney to the third parties in order to register mortgage in the registry, also to terminate the mortgage

Background of the Members of the Board of Directors

H. Emre Yilmaz, General Director – From October, 2022

Mr. H. Emre Yilmaz graduated from Middle East Technical University, Department of Political Science and Public Administration in 1995 at Ankara.
He received his title of Master of Business Administration at the University of Amsterdam in 2013.
Mr. Yilmaz started his career at Türkiye İş Bankası A.Ş. in July 1996 Yılmaz as an Assistant Inspector at the Board of Inspectors. He was promoted to management and served Is Bank at the below positions consecutively;

- Kecioren/Ankara Branch Manager (2005 and 2007);
- Amsterdam Branch Manager (2007-2011);
- Head of Cross-Border Banking Unit (2011-2014);
- Bayrampasa/Istanbul Branch Manager (2014-2017);
- Division Head of the Retail Banking Sales Division (2017-2019);
- Şişli/Istanbul Commercial Branch Manager (2019-2022).

Mr. H. Emre Yilmaz was most recently designated on October 2022 as CEO and Country Manager of JSC Isbank Georgia.
He served also as a member of the boards of the following corporates:

- Arap-Turk Bank (A&T Bank) (2011-2014);
- Anadolu Hayat Pension and Insurance Company (2017-2019);
- Is Bank's Board of Managers of the Turkish Republic of Northern Cyprus (2017-2019);
- Arap-Turk Bank (A&T Bank) (2022 – 2023).

Mr. H. Emre Yilmaz joined JSC Isbank Georgia in October 2022. He is a Director General since October, 2022.

Corporate Governance (Continued)

Hakan Kural, Deputy Director General

Mr. Hakan Kural holds Bachelor's and Master's degrees in Econometrics from Dokuz Eylul University-Izmir. He is also an ongoing PhD student at Akdeniz Universit-Antalya.
Mr. Kural started his career in Isbank Turkey in 2006 as a Corporate Banking Marketing Specialist at the Bank's Akdeniz Corporate Branch in Antalya. In 2017 he was promoted to the position of Deputy Branch Manager. On this position Mr. Kural oversaw the branch's marketing and sales activities, financial analysis and underwriting, FI, Swift and other operations.

Mr. Hakan Kural joined JSC Isbank Georgia in July 2019. He is a Deputy Director General since December, 2019.

Hüseyin Karabulut, Deputy Director General

Mr. Huseyin holds his bachelor's degree in Business Administration and Master's degree in Finance from Istanbul University.

From 2001 he served at Türkiye İş Bankası A.Ş., as an Inspector within the Board of Inspectors until 2010, after which he advanced to Deputy Manager of the Commercial Loans Underwriting Division.

Hüseyin Karabulut holds the Credit Rating Specialist License, Capital Market Activities Level 3 License, Derivative Financial Instruments License, and Corporate Governance Rating License, all approved by the Capital Markets Board of Türkiye.
Furthermore, Mr. Karabuluts extends his proficiency internationally with Certificate for Documentary Credit Specialists (CDCS) from The London Institute of Banking & Finance.

In August 2023, Hüseyin Karabulut was appointed as Deputy Chief Executive Officer and member of Management Board at JSC Isbank Georgia.

Ucha Saralidze, Director

Mr.Ucha Saralidze graduated from Tbilisi State University in 2009 with Bachelor's Degree in Economics. Currently he is CFA candidate.

Mr. Ucha Saralidze started his career in TBC Bank as a Corporate Reporting Manager in 2008 and was soon promoted to Senior Corporate Reporting Manager.He continued his career in the same bank as Senior Financial Analyst in the Financial Management Department. He performed the role for 4 years.

Besides his corporate career in finance sector, Ucha Saralidze has experience in construction and production sectors in Georgia with a strong focus on analyzing market, developing financial strategies and bringing value to operations in the companies.

Mr. Ucha Saralidze joined Isbank Georgia in 2015 on the position of Chief Accountant and performed the duty of Head of Financial Division also. Since 2017 Mr.Saralidze has held the position of Chief Financial Officer (CFO).

Mr. Ucha Saralidze is the Director, member of the Board of Directors since 2020.

Vasil Apkhazava, Risk Director From April, 2022

Mr. Vasil Apkhazava was born in Tbilisi, Georgia, on January 21, 1976.
Mr. Apkhazava graduated from Tbilisi Institute of Banking and Finance in 1997 with a Bachelor's degree. He completed the entire MBA program at the European School of Management in Tbilisi in 2007.

Mr. Vasil Apkhazava has 26 years of experience working in banking industry. In 1996, he began working on his career as a loan officer. At TBC Bank, Tbiluniversalbank and Bank of Georgia Mr. Apkhazava received promotions to various positions.

Mr. Apkhazava has joined JSC Isbank Georgia's team as a Chief Risk Officer and is the Member of Isbank Georgia's Board of Directors since April 2022.

Corporate Governance (Continued)

The Board of Directors is controlled by the Supervisory Council through the following Committees:

- Risk Committee;
- Audit Committee;
- Credit Committee;
- Limit Revision Committee

Information about the Chairman of Committees

- **Mr. Olgun Tufan Kurbanoglu** is the Chairman of the Credit Committee
- **Ms. Ozan Uyar** is the Chairman of the Limit Revision Committees
- **Ms. Natia Janelidze** is the Chairman of the Risk Committee
- **Ms. Tamar Sanikidze** is the Chairman of the Audit Committee

Risk committee

Risk Committee is responsible for providing recommendations and views to the supervisory council regarding existing and future risk appetite. The committee monitors how adequately the Bank is managed in compliance with the Bank's risk policies. The duties of the Risk Committee of the Supervisory Council are as follows:

- Discussing risk strategies on aggregate and individual risk basis and submitting respective recommendations to the Supervisory Council, including for the Bank's current and future Risk Appetite
- Informing the Supervisory Council on the Bank's Strategy and supporting the Supervisory Council in the implementation of this strategy by the Management
- Preparation and submitting of reports to the Supervisory Council about risk culture in the Bank and discussing the Bank's risk policies, at least on an annual basis
- Monitoring the Board of Directors
- Cooperating with and monitoring the activities of CRO
- Proposing recommendations to the Supervisory Council related to effectiveness of Risk Strategies and Policies including preservation of capital sufficiency for identified risks
- Monitoring Capital and Liquidity Management Strategies as well as other type of risks such as Credit, Market, Operational and Reputational risks in order to ensure compliance with the Bank's Risk Appetite
- Reporting to the Supervisory Council about identified material risks and other issues, including effectiveness of Risk Management and Internal Control System Structures, effective functioning and continuity
- Monitoring whether client pricing is in accordance with the Bank's Business Model and Risk Structure or not
- Auditing the compliance of the pricing model with Bank's Risk, Equity and Liquidity Structure
- Determination of nature, scope, form and frequency of Strategy and Risk Reports
- Assessment of the remuneration system and provision of relevant reports

Credit Committee

Credit Committee is responsible for establishing, developing, and offering Credit Policy for approval to the relevant body of the Bank. The Committee defines:

- The limits for borrowers - legal and physical persons;
- The limits for credit institutions, insurance companies and other financial institutions;
- Determines, confirms or revokes limits for Bank's transactions on financial markets;
- Determines credit risk limits for investments in securities and other derivatives.

The Credit Committee monitors the Bank's compliance with the approved limits. Reviews the loans applications, makes decision on restructuring loans, write-off loans and all other possible facts related to the Bank's credit risk.

Corporate Governance (Continued)

Limit Revision Committee

Limit Revision Committee overviews the following:

- The total loan portfolio of the Bank including information about cash and non-cash loans as well as corporate bonds, segmentation, and NPL.
- Customers of the Bank, whose loans have been approved under SC Credit Committee's (loans from USD 1,500,000 up to 3,000,000) or Supervisory Council's (loans exceeding USD 3,000,000) authorization, are discussed individually.

Audit Committee

The Audit Committee in an independent body which controls the Bank's activities in every direction, at each level of the organization. The Committee is responsible for the minimization of all the possible risks for the improvement of the Bank's processes. The Audit Committee is under the direct supervision of the Supervisory Council and supports the Supervisory Council especially in the monitoring of the following matters:

- Preparation of balance sheet, financial statements and financial data;
- Efficiency of risk management system, especially internal control system, internal audit system and corporate compliance;
- Instructing the year-end audits paying special attention to the independence and performances of external auditors and disclose information in the Annual Report of Pillar 3;
- Ensuring that appropriate measures are taken and findings in the audits are corrected rapidly;
- Control and approval of the conformity of "Internal Control/Audit/Compliance Plans" submitted by the Management.

Besides the abovementioned committees the Bank has several internal committes which assist in effective control of the Bank's processes: Management Committee, Assets and Liabilities (ALCO) Committee, Credit, HR, Compliance, IT, Procurement, Risk and NPL and Branch Activity Coordination Committees.

The Supervisory Council Committees: Members 2023

■ Chairman □ Member	Audit Committee	Credit Committee	Risk Committee	Limit Revision Committee
Olgun Tufan Kurbanoğlu		■		
Ozan Uyar	□	□		■
Ahmet Hakan Ünal		□		□
Hüseyin Serdar Yücel			□	□
Nata Janelidze	□		■	
Tamar Sanikidze	■		□	

Corporate Governance (Continued)

Attendance to the Supervisory Council and SC Committees Meetings during 2023 Year:

Supervisory Council Members	Supervisory Council	Audit Committee	Credit Committee	Risk Committee	Limit Revision Committee
Mr. Olgun Tufan Kurbanoğlu	67/67		12/12		
Mr. Ozan Uyar	67/67	4/4	12/12		1/1
Mr. Ahmet Hakan Ünal	62//67		12/12		1/1
Mr. Hüseyin Serdar Yücel	67/67			4/4	1/1
Mrs. Natia Janelidze	16/67	4/4		4/4	
Mrs. Tamar Sanikidze	61/67	4/4		4/4	

- The Loans up to $ 1.5 million are approved by the Credit Committee and the Loans above $ 1.5 million are approved by the Supervisory Council.

The Independent Members of the Supervisory Council

Ms. Natia Janelidze holds the position of a Regional Director/Chief Investment Officer at Gazelle Finance-organization which is not related to JSC Isbank Georgia or the Shareholder either directly or indirectly. In addition, she does not have and has not had any professional or personal relationship with the bank/the shareholder/administrators either directly or indirectly.

Ms. Tamar Sanikidze holds the position of Executive Director at World Bank funded - Innovation, Inclusion and Quality which is not related to JSC Isbank Georgia or the Shareholder either directly or indirectly. In addition, she does not have and has not had any professional or personal relationship with the bank/the shareholder/administrators either directly or indirectly.

Based on the analysis of the biographical data of Ms. Tamar Sanikidze and Ms. Natia Janelidze it was confirmed that they meet the criteria of the independent membership of the Supervisory Council defined in the paragraph "b" of the article 2 of the "Corporate Governance Code for Commercial Banks" approved by the National Bank of Georgia. There are no known circumstances or factors for the candidates that they violate/not comply with any defined criteria. Therefore, Ms. Tamar Sanikidze and Ms. Natia Janelidze have been selected by the shareholder of the JSC Isbank Georgia as the independent members of the Bank's Supervisory Council.

Risk Management

Based on the strategy of the Bank effective management of risks is an important challenge as the Bank operates in developing market.

Management of risk is fundamental to the business of banking and forms an essential element of the Bank's operations. The Bank's strong risk governance reflects the importance placed by Bank's Risks, Ethics and Compliance Committee on shaping the risk strategy and managing credit, financial and non-financial risks. All components necessary for comprehensive risk governance are embedded into risk organization structure: enterprise risk management; credit, financial and non-financial risks management; risk reporting and supporting IT infrastructure; cross-risk analytical tools and techniques such as capital adequacy management and stress-testing. The bank is exposed to credit risk, liquidity risk and market risk. It is also subject to various operating and business risks.

The risk management policies aim to identify, analyse and manage the risks faced by the Bank, to set appropriate risk limits and controls, and to continuously monitor risk levels and adherence to limits. Risk management policies and procedures are reviewed regularly to reflect changes in market conditions, products and services offered and emerging best practice.

Management has overall responsibility for the oversight of the riskmanagement framework, overseeing themanagement of key risks and reviewing its risk management policies and procedures as well as approving significantly large exposures.

Management is responsible for monitoring and implementing risk mitigation measures, and ensuring that the Bank operates within established risk parameters. CRO is responsible for the overall risk management and compliance functions, ensuring the implementation of common principles and methods for identifying, measuring, managing and reporting both financial and non-financial risks. He reports directly to Risk Committee of Supervisory Council.

Credit, market and liquidity risks, both at the portfolio and transactional levels, are managed and controlled through a system of Credit Committees and Risk Management Division and ALCO. Such control arrangements guarantee that the Bank takes informed risk-taking decisions that are adequately priced, avoiding taking risks that are beyond the Bank's established threshold.

Both external and internal risk factors are identified and managed throughout the organization. Particular attention is given to identifying the full range of risk factors and determining the level of assurance over current risk mitigation procedures.

Market Risk

Market risk is the risk that the fair value or future cash flows of financial instruments will fluctuate due to changes in market variables such as interest rates, foreign exchange rates and equity prices. Market risk arises from open positions in interest rate instruments, which are exposed to general and specific market movements and changes in the level of volatility of market prices and foreign currency rates.

The objective of market risk management is to manage and control market risk exposures within acceptable parameters, while optimizing the return on risk.

The Bank manages its market risk by setting open position limits in relation to financial instruments, interest rate maturity and currency positions. These are monitored on a regular basis and reviewed and approved by management.

Interest rate risk

Interest rate risk is the risk that the fair value or future cash flows of a financial instrument will fluctuate because of changes in market interest rates. Interest rate risk arises from potential changes in the market interest rates that can adversely affect the fair value or future cash flows of the financial instruments. This risk can arise from maturity mismatches of assets and liabilities, as well as from the re-pricing characteristics of such assets and liabilities. Interest margins may increase as a result of such changes, but may also reduce or create losses in the event that unexpected movements occur.

Exchange rate risk

Currency risk is the risk that the fair value or the future cash flows of a financial instrument will fluctuate because of changes in foreign currency exchange rates. The Bank constantly monitors that the NBG limits of currency positions against regulatory capital are maintained. The Bank has assets and liabilities denominated in several foreign currencies.

Credit risk

Credit risk is the risk of financial loss to the Bank if a customer or counterparty to a financial instrument fails to meet its contractual obligations. The Bank has policies and procedures in place to manage credit exposures (both for recognized financial assets and unrecognized contractual commitments), including guidelines to limit portfolio concentration and the establishment of a Credit Committee to actively monitor credit risk. The credit policy is reviewed and approved by management.

Risk Management (Continued)

The credit policy establishes:

- Procedures for reviewing and approving loan credit applications
- Methodology for the credit assessment of borrowers (legal entities and individuals)
- Methodology for the evaluation of collateral
- Credit documentation requirements
- Procedures for constant monitoring of loans and other credit exposures.

For all loans to legal entities the Bank performs due diligence that focuses on the customer's business and financial performance.
Exposure to credit risk is also managed, in part, by obtaining collateral and personal guarantees. Valuation of collateral is performed by independent experts for loans mentioned above. The maximum exposure to credit risk is generally reflected in the carrying amounts of financial assets in the statement of financial position and unrecognized contractual commitment amounts. The impact of the possible netting of assets and liabilities to reduce potential credit exposure is not significant.

Liquidity risk

Liquidity risk is defined as the risk that the Bank does not have sufficient liquid financial resources to meet obligations associated with financial liabilities that are settled by delivering cash or another financial asset. Liquidity risk arises because of the possibility that the Bank might be unable to meet its payment obligations when they fall due as a result of mismatches in the timing of the cash flows under both normal and stress circumstances. The Bank maintains liquidity management with the objective of ensuring that funds will be available at all times to honour all cash flow obligations as they become due. The liquidity policy is reviewed and approved by management.
The Bank seeks to actively support a diversified and stable funding base in order to be able to respond quickly and efficiently to unforeseen liquidity requirements.

The liquidity management policy requires:

- Maintaining a diverse range of funding sources;
- Managing the concentration and profile of debts;
- Maintaining debt financing plans;
- Monitoring liquidity ratios against regulatory requirements.

The liquidity position is monitored by the Finance Management Division and the Risk Management Division. Under the normal market conditions, information on the liquidity position is presented to the management on a weekly basis. Decisions on liquidity management are made by ALCO and implemented by the Treasury Division. In addition, the Bank monitors on a regular basis the liquidity ratio calculated in accordance with the NBG requirements.

The Bank annually implements funding strategy that is periodically reviewed according to market states. Liquidity is managed and monitored by treasury and is additionally controlled by the risk management division. Limits are approved by ALCO and supervisory board.
To manage liquidity risk the Bank monitors Liquidity Coverage Ratio (LCR) on daily basis. In addition, significant part of Bank's assets is held in highly liquid assets that reduces liquidity risk. To decrease liquidity risk the Bank holds reserves, amount of which is determined by the amount of raised funding, currency and types.

Operational risk

Operational risk is the risk of loss arising from system failure, human error, fraud and external events. When controls fail to operate effectively, operational risks can cause damage to reputation, have legal or regulatory implications, or lead to financial loss. The bank cannot expect to eliminate all operational risks, but it endeavors to manage these risks through a control framework and by monitoring and responding to potential risks. Controls include effective segregation of duties, access, authorization and reconciliation procedures, staff education and assessment procedures, such as the use of internal

Remuneration

1. Introduction

1.1. This Remuneration Policy (hereafter "Policy" or "Remuneration Policy") is developed in accordance with the Charter of JSC "Isbank Georgia" (hereafter "Bank"), "Corporate Governance Code for Commercial Banks" and the requirements of the current legislation of Georgia.

1.2. The Policy envisages to create a remuneration system based on a sound corporate culture and effective management of risks, also considers long-term interests of the organization and does not encourage taking excessive risks.

1.3. This Policy establishes the remuneration system for the entire bank and additionally defines criteria for the members of the Supervisory Council, members of the Board of Directors, persons undertaking a material risk and persons having the control function.

1.4. The terms "Supervisory Council" and "the Board of Directors" used in this policy have the following meanings:

- Supervisory Council – a managing body of the Bank, which according to the Bank's charter oversees the activity of the Bank and consists of at least 3 members.
- The Board of Directors - a managing body of the Bank which according to the Bank's charter manages and represents the Bank and is responsible for performing its functions.

2. Management framework and supervision

2.1. The Bank's remuneration policy and its basic principles are defined and approved by the Supervisory Council.

2.2. This Supervisory Council controls this Policy and its compliance with the requirements through the Remuneration committee which is subordinated to it.

2.3. Composition, powers and obligations of the remuneration committee are defined by the Charter of the Remuneration committee. The commitee revises and reviews remuneration plans, processes and results and ensures compliance of remuneration system with the bank's activities and corporate culture, long-term business plans and risk management, as well as the current legislation.

3. Principles and goals of remuneration policy

3.1 Remuneration system represents one of the basic elements of the Bank's corporate governance mechanism and facilitates achievement of the following goals:

3.1.1. improvement of risk management system;

3.1.2. increase of the competitiveness of the bank at the employment market;

3.1.3. ensure attraction, selection, development and retention of qualified employees;

3.1.4. offer to the employees effective, competitive remuneration which corresponds to the market;

3.1.5. encourage high quality of work performed;

3.1.6. increase work effectiveness of employees;

3.1.7. support fair and transparent remuneration practice;

3.1.8. ensure compliance of remuneration policy with the Bank's values, applicable internal regulations and legislative framework.

3.2 The Bank's remuneration system is based on the following principles:

Remuneration (Continued)

3.2.1 fairness - remuneration through impartial assessment, on the basis of preliminarily defined criteria, without discrimination;

3.2.2 sustainable development – the Bank sees the employees as the most significant asset, which on its part, facilitates achievement of long-term goals of the Bank and its sustainable development;

3.2.3 simplicity and transparency – easily perceptible, measurable and available remuneration policy.

3.2.4 Purpose of remuneration system of the bank should encourage actions towards sound corporate governance and risk management.

4. Remuneration components

The Bank's remuneration system consists of the following two components:

4.1.1. Fixed remuneration

4.1.2. Variable remuneration

4.2. Fixed remuneration

4.2.1. The Bank's employees receive a remuneration defined by the Labor Agreement on a monthly basis, which reflects and corresponds to employee education, qualification, competence and position-related role and responsibilities specified in job description.

4.2.2. Employee fixed remuneration will not be differentiated based on gender.

4.2.3. For the purpose of maintaining a competitive fixed remuneration, the Bank might revise the remuneration of employees on annual basis.

4.3 Variable remuneration

4.3.1 The main goal of variable remuneration is to increase motivation and productivity of the Bank employees and reward high quality performance. Variable remuneration at the Bank is defined based on the Bank's financial and non-financial indicators and individual performance results of the employees.

4.3.2 The Bank's entire variable remuneration policy should not prevent the Bank from adhering to the established coefficient of capital adequacy and compliance with other norms. In case of need, by non-payment of variable remuneration, the Bank should be able not to allow reduction of the regulatory capital.

4.3.3 Variable remuneration shall be paid in the form of a bonus. Total amount of bonus is defined by the Supervisory Council and represents the Bank's right and not the obligation.

4.3.4 The Supervisory Board determines a maximum percentage of performance based variable remuneration relative to the fixed remuneration in order to ensure an appropriate balance between fixed and variable pay. Maximum ratio of annual variable performance based remuneration – annual variable component of remuneration of material risk takers shall not exceed 100% of their annual fixed component of the total remuneration.

4.3.5 In exceptional cases, with reasonable basis, majority of shareholders can approve a higher maximum level of the ratio between the fixed and variable components with a condition that the amount of the annual variable

Remuneration (Continued)

remuneration shall not exceed 200% of the fixed component of the annual remuneration and the requirements established by the Corporate Governance Code shall be complied.

4.3.6 The bank shall immediately inform NBG about the proposed maximum ratio of annual variable remuneration and provide arguments that the new ratio shall not obstruct the bank to comply with requirement including capital adequacy.

4.4. Assessment of work performed by employees and eligibility for variable remuneration

4.4.1. The work perfomed by the employees is assessed by their line manager or other related managers, according to the set goals, KPIs-Key Performance Indicators, and outcomes by end of the year Employee shall become eligible for variable remuneration in case he/she has worked at least for six months during the year of appraisal.

4.4.2 For persons undertaking a material risk (except members of the Supervisory Council) accrual period for variable remuneration shall include performance of the whole year.

Additional criteria of remuneration system for members of Supervisory Council, members of Board of Directors, persons undertaking material risk and persons having a control function

5.1 Members of Supervisory Council

5.1.1 Remuneration of the members of the Supervisory Council should correspond to their engagement, undertaken responsibilities, made efforts and dedicated time resources. Their remuneration should not compromise their independence.

5.1.2 Remuneration of the members of Supervisory Council shall be defined by the General Meeting of Shareholders and shall include only fixed remuneration. At the same time, the difference between the highest annual remuneration and the lowest annual remuneration of the members of Supervisory Council shall not be more than 30% of the lowest annual remuneration.

5.2 Persons undertaking a material risk

5.2.1. Persons undertaking a material risk at the Bank shall mean the employees preliminarily identified by the Bank whose activities are related to occurrence of a material risk and therefore, may have a significant influence on the Bank's risk profile.

5.2.2. Persons undertaking a material risk at the Bank shall be identified according to the following qualitative and quantitative criteria:

5.2.2.1. the person is a member of Supervisory Council

5.2.2.2. the person is a member of Board of Directors

- CEO
- Deputy CEO
- Director
- Risk Director

5.2.2.3. the person leads the material business division/unit

- Head of AML and Compliance
- Head of Treasury
- Head of Legal

Remuneration (Continued)

- Chief Accountant
- Head of Corporate Sales and Marketing Unit
- Head of Underwriting

5.3 Employees having the control function

5.3.1. Persons having the control function at the Bank imply employess responsible for checking the process effectivemess and efficiency, impartial assessment and respective reporting. Positions include Head of Internal Audit, Head of Risk Management and Head of compliance services.

5.3.2. Remuneration of employees having the control function at the Bank, for the purpose of maintaining their independence, does not depend on financial results of the business activities which are checked and/or monitored by the above persons.

6. Deferral principles

6.1 Deferral period for variable component constructing no less than 40% of remuneration and for variable component constructing no less than 60% of remuneration (exceeds 100% of annual fixed remuneration or/and GEL 500,000 or equivalent) shall be deferred for 3 to 5 years.

6.2 For Board of Directors deferral period shall be not be less than 5 years and for other material risk takers (excluding supervisory council members) shall be no less than 3 years.

6.3 Deferred remuneration will be either vested fully at the end of deferral period or distributed during deferral period with equal payments. In case of equal payment option, first payment will be completed within no earlier than first year after deferral start date and consecutive payment will not be completed in more frequently than 12 months period.

6.4 As for Isbank Georgia - bank, not in the list of critical system banks and/or critical banks, deferral period for material risk takers (excluding supervisory council members) will not be less than 3 years. Making different decision is possible if annual variable remuneration of individual is of non-material scope (does not exceed 20% annual fixed remuneration)

7. Corrections to Variable Remuneration

7.1 Considering major principles of Labor Code, total variable compensation may become subject to correction. Variable compensation can be subject to the following corrections:

7.1.1 Correction before awarding remuneration based on performance and risks

7.2.2 Correction after awarding remuneration based on performance and risks;

7.2 In case of decreasing/cancelling variable remuneration, using above-mentioned corrections will comply with the following criteria:

7.2.1 economic capital, economic profit, return on risk-weighted assets

7.2.2 violation of legislation compliance, risk limits, violations identified by internal control function;

7.2.3 Individual performed misconduct causing considerable damage to the bank

7.2.4 Individual does not satisfy compliance standards

7.2.5 Individual has a misconduct or significant misbehaviour including violating code of ethics or internal regulations

7.2.6 Considerable worsening of the bank and/or related structural unit financial indicators (for example particular business indicators) caused by individual

7.2.7 Significant risk management related errors of the bank and/or structural unit where individual with awarded remuneration is employed and the errors are caused by the individual;

7.2.8 Significant increase of economic/supervisory capital requirements of the bank/structural unit. In case of calling awarded variable remuneration back, mentioned issues/problems must be caused by individual's participation

7.2.9 Conduct by the individual which urged launching supervisory sanctions for the bank

Remuneration (Continued)

8. Final provisions

8.1 This Policy shall become effective upon its approval by the Supervisory Council.

8.2 The policy will be reviewed as and when required due to the changes in the remuneration regulations/ standards/ best practices/Legislation of Georgia as appropriate and/or the Bank's annual results by the Supervisory Council. In any case, the Policy will be regularly reviewed annually.

8.3 The issues which are not governed by this Policy shall be governed by the "Corporate Governance Code for Commercial Banks" and the current legislation of Georgia.

2. Major principles of bonus calculation

1. Bonus accrual begins from 80% target attainment rate of Scorecard
2. Gross Bonus amount is limited with 5% of Annual profit of the year

3. Factors which will cause cancelation of awarding variable remuneration can be one of the following criteria:

- Difference between capital requirement and factual data equals 1%
- And/or overall scorecard of the bank performance is less than 80%

(a)

(b) Annual bonus allowance and components

Once bank's total target on scorecard is achieved by minimum 80% bonus availability becomes active.

(i) *Bonus components:*

- ✓ Core value of the bonus, directly linked to bank's target achievement (minimum 80%)
- ✓ Targets Attainment - applicable for the staff who sell bank products
- ✓ Impact Adjustment – adjusting individuals' impact on results
- ✓ Employee Performance Appraisal - conducted for all employees, excluding office support staff (cleaning ladies)

(c) Calculation of bonus for 4 Employee Categories

1. Category: Personnel with **Sales Function**
2. Category: Personnel with **Corporate Function** (FI, Treasury, Finance, Underwriting)
3. Category: Personnel with **Support Function**
4. Category: Personnel with **Control Function** (AML&Compliance, Risk, Internal Audit)

	Core Value (a)	Target Attainment Value (b)	Impact Adjustment (c)	Appraisal Score (d)	Final Score
1. Category	25%	200%	Variable	Variable	(a+(b*c))*SR*d
2. Category	100%	25%	Variable	Variable	(a+(b*c))*SR*d
3. Category	105%	0%	0%	Variable	a*SR*d
4. Category	105%	0%	0%	Variable	a*d

Other Topics of the Statement

JSC "Ishunk Georgia" does not carry out any significant research and development activities.

JSC "Ishunk Georgia" does not own any shares in the treasury and has not purchased/disposed of shares in 2023.

JSC ISBANK GEORGIA

International Financial Reporting Standards
Financial Statements and
Independent Auditor's Report

31 December 2023

Contents

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

FINANCIAL STATEMENTS

Statement of Financial Position 4
Statement of Profit or Loss and Other Comprehensive Income 5
Statement of Changes in Equity 6
Statement of Cash Flows 7

Notes to the financial statements

1 Introduction 5
2 Operating Environment of the Bank 5
3 Basis of Preparation 6
4 Material Accounting Policy Information 10
5 Critical Accounting Estimates and Judgements in Applying Accounting Policies 15
6 Adoption of New or Revised Standards and Interpretations 17
7 New Accounting Pronouncements 18
8 Cash and Cash Equivalents 20
9 Amounts Due from Banks 21
10 Mandatory Reserves at the National Bank of Georgia 22
11 Loans to Customers 23
12 Investment Securities 35
13 Property, Equipment, Intangible and Right-of-use Assets 36
14 Other Assets and Liabilities 37
15 Amounts Due to Credit Institutions 38
16 Amounts Due to Customers 39
17 Other Borrowed Funds 39
18 Net Interest Income 41
19 Net Fee and Commission Income 41
20 Expected Credit Loss 42
21 Personnel Expenses 42
22 Other Expenses 43
23 Taxation 43
24 Capital Management (Unaudited) 46
25 Risk management, Corporate Governance and Internal Control 47
26 Credit Related Commitments 67
27 Contingencies 68
28 Related Party Transactions 69
29 Fair Value Measurement 72
30 Events after Reporting Date 73

pwc

Independent Auditor's Report

To the Shareholder and Management of JSC Isbank Georgia

Our opinion

In our opinion, the financial statements present fairly, in all material respects, the financial position of JSC Isbank Georgia (the "Bank") as at 31 December 2023, and the Bank's financial performance and cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards, with the requirements of the order N284/04 of the President of the National Bank of Georgia dated 26 December 2018 and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

What we have audited

The Bank's financial statements comprise:

- the statement of financial position as at 31 December 2023;
- the statement of profit or loss and other comprehensive income for the year then ended;
- the statement of changes in equity for the year then ended;
- the statement of cash flows for the year then ended; and
- the notes to the financial statements, comprising material accounting policy information and other explanatory information.

Basis for opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements section of our report.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Independence

We are independent of the Bank in accordance with the International Code of Ethics for Professional Accountants (including International Independence Standards) issued by the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA Code). We have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with the IESBA Code.

Other information

Management is responsible for the other information. The other information comprises the Management Report (but does not include the financial statements and our auditor's report thereon).

Our opinion on the financial statements does not cover the Management Report.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the Management Report and, in doing so, consider whether the Management Report is materially inconsistent with the financial statements or our knowledge obtained in the audit, or otherwise appears to be materially misstated. If, based on the work we have performed, we conclude that there is a material misstatement in the Management Report, we are required to report that fact. We have nothing to report in this regard.

pwc

In addition, we are required by the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing to express an opinion whether certain parts of the Management Report comply with respective regulatory normative acts and to consider whether the Management Report includes the information required by the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

Based on the work undertaken in the course of our audit, in our opinion:

- the information given in the Management Report for the financial year for which the financial statements are prepared is consistent with the financial statements;
- the information given in the Management Report complies with the requirements of paragraph 6 of article 7 of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

Responsibilities of management and those charged with governance for the financial statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with International Financial Reporting Standards, with the requirements of the order N284/04 of the President of the National Bank of Georgia dated 26 December 2018 and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of the financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Bank's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Bank or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Bank's financial reporting process.

Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional scepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Bank's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Bank's ability to continue as a going concern.

pwc

If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Bank to cease to continue as a going concern.

- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

PricewaterhouseCoopers Georgia LLC

PricewaterhouseCoopers Georgia LLC (Reg.# SARAS-F-775813)

Levan Kankava (Reg.# SARAS-A-592839)

4 July 2024, except for reporting on other information, for which the date of our report is 27 September 2024
Tbilisi, Georgia

JSC Isbank Georgia
Statement of Financial Position
As at 31 December 2023 and for the year then ended
(In thousands of GEL)

	Notes	31 December 2023	31 December 2022 (Restated)	31 December 2021 (Restated)
ASSETS				
Cash and cash equivalents	8	77,287	57,785	52,038
Amounts due from banks	9	-	-	8,745
Mandatory reserves at the National Bank of Georgia	10	35,988	39,030	38,427
Loans to customers	11	328,817	307,154	260,026
Investment securities	12	11,538	2,353	14,459
Property, equipment, intangible and Right-of-use assets	13	8,134	6,988	8,073
Other assets	14	2,922	2,796*	3,653*
TOTAL ASSETS		**464,686**	**416,106***	**385,421***
LIABILITIES				
Amounts due to credit institutions	15	109,832	83,628	90,982
Amounts due to customers	16	173,122	149,293*	106,747*
Other borrowed funds	17	39,233	57,050*	73,185*
Deferred tax liabilities	23	641	764	1,002
Other liabilities	14	7,800	8,024*	9,074*
TOTAL LIABILITIES		**330,628**	**298,759***	**280,990***
EQUITY				
Share capital		69,162	69,162	69,162
Fair value reserve for investment securities		-	(87)	(490)
Retained earnings		64,896	48,272	35,759
TOTAL EQUITY		**134,058**	**117,347**	**104,431**
TOTAL LIABILITIES AND EQUITY		**464,686**	**416,106***	**385,421***

*Certain amounts do not correspond to the 2022 and 2021 financial statements as they reflect the restatements as described in Note 3.

Approved for issue and signed on behalf of the Management on 4 July 2024 by:

Hüseyin Emre Yılmaz
Chief Executive Officer

Ucha Saralidze
Chief Financial Officer

The accompanying notes on pages 5 to 73 are an integral part of these Financial Statements.

JSC Isbank Georgia
Statement of Profit or Loss and Other Comprehensive Income
As at 31 December 2023 and for the year then ended
(In thousands of GEL)

	Notes	2023	2022 (Restated)	2021 (Restated)
Interest income calculated using effective interest rate		36,917	29,780	22,365
Interest expense		(11,595)	(7,397)*	(4,742)*
Net interest income	18	**25,322**	**22,383***	**17,623***
Fee and commission income		3,326	3,238	3,414
Fee and commission expense		(563)	(1,395)	(1,694)
Net fee and commission income	19	**2,763**	**1,843**	**1,720**
Gains less losses from trading in foreign currencies		3,270	2,956	3,408
Foreign exchange translation losses		(304)	(1,057)	(1,885)
Net foreign exchange gain		**2,966**	**1,899**	**1,523**
Losses from disposal of investment securities measured at fair value through other comprehensive income		(87)	(118)	-
Expected credit loss	20	(293)	(1,379)	(56)
Operating income after credit loss		**30,671**	**24,628***	**20,810***
Personnel expenses	21	(5,469)	(4,821)	(4,867)
Other income		60	-	70
Other expenses	22	(4,417)	(4,030)*	(3,806)*
Profit before income tax		**20,845**	**15,777**	**12,207**
Income tax expense	23	(4,221)	(3,264)	(1,626)
Profit for the year		**16,624**	**12,513**	**10,581**
Movement in fair value of investment securities measured at fair value through other comprehensive income		87	485	(427)
Income tax effect on other comprehensive income	23	-	(82)	64
Other comprehensive income / (loss) for the year		87	403	(363)
Total comprehensive income for the year		**16,711**	**12,916**	**10,218**

*Certain amounts do not correspond to the 2022 and 2021 financial statements as they reflect the restatements as described in Note 3.

JSC Isbank Georgia
Statement of Changes in Equity
As at 31 December 2023 and for the year then ended
(in thousands of GEL)

	Share capital	Fair value reserve for investment securities	Retained earnings	Total equity
Balances as at 31 December 2020	**69,162**	**(127)**	**25,178**	**94,213**
Profit for the year	-	-	10,581	**10,581**
Other comprehensive loss for the year	-	(363)	-	**(363)**
Total comprehensive loss for the year	**-**	**(363)**	**10,581**	**10,218**
Balances as at 31 December 2021	**69,162**	**(490)**	**35,759**	**104,431**
Profit for the year	-	-	12,513	**12,513**
Other comprehensive income for the year	-	403	-	**403**
Total comprehensive income for the year	**-**	**403**	**12,513**	**12,916**
Balances as at 31 December 2022	**69,162**	**(87)**	**48,272**	**117,347**
Profit for the year	-	-	16,624	**16,624**
Other comprehensive income for the year	-	87	-	**87**
Total comprehensive income for the year	**-**	**87**	**16,624**	**16,711**
Balances as at 31 December 2023	**69,162**	**-**	**64,896**	**134,058**

The accompanying notes on pages 5 to 73 are an integral part of Financial Statements.

JSC Isbank Georgia
Statement of Cash Flows
As at 31 December 2023 and for the year then ended
(in thousands of GEL)

	Notes	2023	2022 (Restated)	2021 (Restated)
Cash flows from operating activities				
Profit before income tax		20,845	15,777	12,207
Adjustment for:				
Depreciation and amortization	22	1,107	1,234	1,281
Interest income calculated using effective interest rate	18	(36,917)	(29,780)	(22,365)
Interest expense	18	11,595	7,185	4,652
Expected credit loss	20	293	1,379	56
Losses/(gains) from disposal of PPE	13	24	(85)	360
Net foreign exchange gain		333	(1,899)	(1,523)
Losses from disposal of investment securities measured at fair value through other comprehensive income		87	-	-
Cash flows used in operating activities before changes in operating assets and liabilities		**(2,633)**	**(6,189)**	**(5,332)**
Decrease/(increase) in mandatory reserves at the National Bank of Georgia		3,933	(7,950)	(6,062)
Decrease/(increase) in amounts due from banks		-	286	(3,884)
Increase in loans to customers		(21,197)	(77,084)	(38,887)
(Increase)/decrease in other assets		(126)	1,426	2,342
Increase/(decrease) in deposits and balances from banks		23,449	11,427	(31,726)
Increase in current accounts and deposits from customers		24,670	59,923*	38,066*
Increase/(decrease) in other liabilities		793	(587)*	(1,000)*
Cash flows from/(used in) operations before interest and tax		**28,889**	**(18,748)***	**(46,483)***
Interest receipts		36,484	29,279	23,108
Interest payments		(10,627)	(6,847)	(4,431)
Income tax paid		(4,884)	(3,646)*	(384)*
Cash flows from/(used in) operations		**49,862**	**38**	**(28,190)**
Cash flows from investing activities				
Purchases of investment securities		(12,291)	(3,210)	(19,610)
Receipts from investment securities		3,263	14,753	22,088
Purchases of property, equipment and intangible assets	13	(2,229)	(64)	(464)
Cash (used in)/from investing activities		**(11,257)**	**11,479**	**2,014**
Cash flows from financing activities				
Receipts from other borrowed funds	17	-	8,653	51,831
Repayments of other borrowed funds	17	(18,492)	(13,287)	(4,771)
Repayments of principal portion of lease liabilities	14	(684)	(801)	(955)
Cash flows (used in)/from financing activities		**(19,176)**	**(5,435)**	**46,105**
Net increase in cash and cash equivalents		**19,429**	**6,082**	**19,929**
Effect of exchange rate changes on cash and cash equivalents		73	(335)	(376)
Cash and cash equivalents as at the beginning of the year	8	57,785	52,038	32,485
Cash and cash equivalents as at the end of the year	8	**77,287**	**57,785**	**52,038**

*Certain amounts do not correspond to the 2022 and 2021 financial statements as they reflect the restatements as described in Note 3.

1 Introduction

JSC Isbank Georgia (hereinafter the "Bank") is a joint stock company, incorporated on 29 June 2015 in accordance with legislation of Georgia. The Bank operates under a general banking license (N: 368) issued by the National Bank of Georgia ("NBG") on 1 August 2015. The Bank is registered by the LEPL National Agency of Public Registry and the registration number is 404496611.

Before reorganization (1 August 2015) the Bank was presented as Batumi Branch of JSC Isbank Turkey (the "Branch") registered on 13 July 2012 by the National Bank of Georgia (License N: 908) as a branch of a foreign bank Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi (the "Parent" or the "Shareholder") which was incorporated in Turkey in 1924.

Principal activity. The Bank's principal activities include the following: accepts deposits from the public and provide credit, transfers payments in Georgia as well as abroad, exchanges currencies and provides other banking services to its commercial and retail customers. Main office of the Bank is in Tbilisi, Georgia and as at 31 December 2023, 31 December 2022 and 31 December 2021 it has two branches located in Tbilisi and Batumi.

Registered address and place of business. The Bank's registered legal address is 72a Ilia Chavchavadze Avenue, Tbilisi, Georgia.

As at 31 December 2023, 2022 and 2021 the Bank's 100% shareholder was JSC Isbank Turkey.

As at December 31, 2023, 38.2% of the JSC Isbank Turkey shares are owned by T. İş Bankası A.Ş. Supplementary Pension Fund (Fund), 28.09% are owned by the Republican People's Party- CHP (Atatürk's shares) and 33.71% are on free float (December 31, 2022: 37.31%, 28.09% and 34.60%, respectively. December 31, 2021: 37.26%, 28.09%, 34.65%, respectively).

2 Operating Environment of the Bank

The Bank's operations are located in Georgia. Consequently, the Bank is exposed to the economic and financial markets of Georgia, which display emerging-market characteristics. Legal, tax and regulatory frameworks continue to develop, but are subject to varying interpretations and frequent changes that, together with other legal and fiscal impediments, contribute to the challenges faced by entities operating in Georgia.

Despite global factors, economy grew 7%, inflation rate reached 2.5% for 2023 in Georgia. The real GDP growth is mainly driven by the increased export, tourism income and acceleration of remittances related to the inflow of migrants/tourists from Russia, Ukraine and Belarus since the start of the conflict in Ukraine. Georgian 'Lari' appreciated against the USD on balance by 9.87% in 2023. Sources: www.geostat.ge www.nbg.ge

The recent events, including inflation, did not have a significant impact on the Expected Credit Loss (ECL)

Climate change. The management has taken note of global awareness and concerns about the potential impact of climate change. The Bank adapted Environmental and Social Risk Management policy, which describes the Bank's commitment to sustainable finance as an integral component of responsible corporate governance. The Bank reviewed its exposure to climate-related risks and did not identify any risks that could significantly impact the financial performance or position of the Bank as at 31 December 2023. The management estimates that current composition and maturity structure of the loan portfolio shows that the largest part of the portfolio is less vulnerable to the climate risk. The management continues to monitor developments in this area and will respond as necessary to ensure the Bank's viability and will adopt all government guidelines when these are issued in the markets in which the Bank operates.

3 Basis of Preparation

These financial statements have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards ("IFRSs") under the historical cost convention as modified by the initial recognition of financial instruments based on fair value, and by the revaluation of financial instruments categorised at fair value through other comprehensive income ("FVOCI") and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing. The principal accounting policies applied in the preparation of these financial statements are set out below. These policies have been consistently applied to all the periods presented.

The Bank presents comparative information for all amounts reported in the current period's financials statement for two preceding periods – years ended 31 December 2022 and 2021. The Bank's management considers such disclosure more useful and informative for the stakeholders of the Bank.

Functional and presentation currency. The national currency of Georgia is the Georgian Lari ("GEL" or "₾"), which is the Bank's functional and presentation currency. These financial statements are presented in thousands of Georgian Lari ("GEL") except where otherwise stated.

Transactions in foreign currencies are initially recorded in the functional currency, converted at the rate of exchange ruling at the date of the transaction. Monetary assets and liabilities denominated in foreign currencies at the reporting date are retranslated into the functional currency at the official exchange rate set by the National Bank of Georgia at the reporting date. Gains or losses resulting from the translation of foreign currency transactions are recognized in the statement of profit or loss as gains less losses from foreign currencies – translation differences. Non-monetary assets and liabilities denominated in foreign currencies that are measured at fair value are retranslated to the functional currency at the exchange rate at the date that the fair value is determined. Non-monetary items that are measured in terms of historical cost in a foreign currency are translated using the exchange rate at the date of the transaction. Foreign currency differences arising on revaluation are recognized in profit or loss.

The exchange rates used by the Bank in the preparation of the financial statements as at 31 December 2023, 31 December 2022 and 31 December 2021 are as follows:

	2023	2022	2021
1 US Dollar / ₾	2.6894	2.7020	3.0976
1 Euro / ₾	2.9753	2.8844	3.5040
1 TRY / ₾	0.0910	0.1443	0.2379
1 GBP / ₾	3.4228	3.2581	4.1737

Presentation of financial statements. The Bank presents its statement of financial position in order of liquidity based on the Bank's intention and perceived ability to recover/settle the majority of assets /liabilities of the corresponding financial statement line items. Analysis regarding recovery or settlement within 12 months after the reporting date (current) and more 12 months after the reporting date (non-current) is presented in Note 25.

3 Basis of Preparation (Continued)

Changes in presentation and correction of errors. During the year, the Bank has amended the presentation and wrong classification of certain items described below within the statement of financial position, statement of profit or loss and other comprehensive income and statement of cash flows. In accordance with IAS 8, the change been made retrospectively, and comparatives have been reclassified accordingly:

- In the statement of financial position, the management has reclassified cash cover included in other liabilities in the amount of GEL 1,318 thousand (2021: GEL 1,513 thousand) to amounts due to customers, as cash covers represent pledged cash collaterals (maintained in the current accounts) against issued loans or guarantees to customers, hence, meeting the deposit classification. Mentioned correction resulted in the restatement of the statement of cash flows. GEL 1,318 thousand (2021: GEL 1,513 thousand) have been reclassified from the increase/(decrease) in other liabilities to increase in current accounts and deposits from customers.
- In the statement of financial position, the management has corrected prepaid fees (transaction cost) on other borrowed funds in the amount of GEL 546 thousand (2021: GEL 597 thousand) and reclassified them from other assets to other borrowed funds. These fees are direct and integral part of the borrowed funds, hence, to be capitalised on the balance of the financial instrument.
- In the statement of profit or loss and other comprehensive income, the management has reclassified interest expense on lease liability included in other expenses in the amount of GEL 212 thousand (2021: GEL 90 thousand) to interest expense, as this financial statement line item includes interest expense related to all financial liabilities.
- In the statement of cash flow, the management has reclassified income tax paid during the period from the changes in other liabilities to income tax paid line item in the statement of cash flows, in order to demonstrate income taxes paid separately on the face of the financial statements. Amount of reclassification – GEL 3,646 thousand (2021: GEL 288 thousand)

The following items of the prior period statement of financial position, statement of profit or loss and other comprehensive income and statement of cash flows were restated:

Statement of Financial Position as at 31 December 2022:

	As originally presented	Restatement	As restated
Other assets	3,342	(546)	2,796
Total assets	**416,652**	**(546)**	**416,106**
Amounts due to customers	147,975	1,318	149,293
Other borrowed funds	57,596	(546)	57,050
Other liabilities	9,342	(1,318)	8,024
Total liabilities	**299,305**	**(546)**	**298,759**
Total liabilities and equity	**416,652**	**(546)**	**416,106**

3 Basis of Preparation (Continued)

Statement of Financial Position as at 31 December 2021:

	As originally presented	Restatement	As restated
Other assets	4,250	(597)	3,653
Total assets	**386,018**	**(597)**	**385,421**
Amounts due to customers	105,234	1,513	106,747
Other borrowed funds	73,782	(597)	73,185
Other liabilities	10,587	(1,513)	9,074
Total liabilities	**281,587**	**(597)**	**280,990**
Total liabilities and equity	**386,018**	**(597)**	**385,421**

Statement of Profit or Loss and Other Comprehensive Income for the year ended 31 December 2022:

	As originally presented	Restatement	As restated
Interest expense	(7,185)	(212)	(7,397)
Net interest income	**22,595**	**(212)**	**22,383**
Operating income after credit loss	**24,840**	**(212)**	**24,628**
Other expenses	(4,242)	212	(4,030)

3 Basis of Preparation (Continued)

Statement of Profit or Loss and Other Comprehensive Income for the year ended 31 December 2021:

	As originally presented	Restatement	As restated
Interest expense	(4,652)	(90)	(4,742)
Net interest income	**17,713**	**(90)**	**17,623**
Operating income after credit loss	**20,900**	**(90)**	**20,810**
Other expenses	(3,896)	90	(3,806)

Statement of cash flows for the year ended 31 December 2022:

	As originally presented	Restatement	As restated
Increase in current accounts and deposits from customers	58,605	1,318	59,923
Increase\(decrease) in other liabilities	(2,915)	2,328	(587)
Cash flows from/(used in) operations before interest and tax	**(22,394)**	**3,646**	**(18,748)**
Income tax paid	-	(3,646)	(3,646)

Statement of cash flows for the year ended 31 December 2021:

	As originally presented	Restatement	As restated
Increase in current accounts and deposits from customers	36,553	1,513	38,066
Increase\(decrease) in other liabilities	225	(1,225)	(1,000)
Cash flows from/(used in) operations before interest and tax	**(46,771)**	**288**	**(46,483)**
Income tax paid	(96)	(288)	(384)

4 Material Accounting Policy Information

Initial recognition of financial instruments. Financial instruments at FVOCI are initially recorded at fair value. All other financial instruments are initially recorded at fair value adjusted for transaction costs.

Financial assets – classification and subsequent measurement – measurement categories. The Bank classifies financial assets in the following measurement categories: FVOCI and AC. The classification and subsequent measurement of debt financial assets depends on: (i) the Bank's business model for managing the related assets portfolio and (ii) the cash flow characteristics of the asset.

Financial assets – reclassification. The Bank does not reclassify its financial assets subsequent to their initial recognition, apart from the exceptional circumstances in which the Bank changes the business model for managing financial assets. Financial liabilities are never reclassified.

Financial assets impairment – expected credit loss (ECL) allowance. The Bank assesses, on a forward-looking basis, the ECL for financial assets measured at AC and FVOCI and for the exposures arising from loan commitments and financial guarantee contracts. The bank measures ECL and recognises credit loss allowance at each reporting date.

The Bank applies a three stage model for impairment. The approach is summarised as follows:

- Stage 1: The Bank recognises a credit loss allowance at an amount equal to 12-month expected credit losses. This represents the portion of lifetime expected credit losses from default events that are expected within 12 months of the reporting date, assuming that credit risk has not increased significantly after initial recognition. For those financial assets with a remaining maturity of less than 12 months, a PD is used that corresponds to the remaining maturity;
- Stage 2: The Bank recognises a credit loss allowance at an amount equal to lifetime expected credit losses (LTECL) for those financial instruments which are considered to have experienced a significant increase in credit risk since initial recognition. This requires the computation of ECL based on lifetime probability of default (LTPD) that represents the probability of default occurring over the remaining lifetime of financial instrument. Allowance for credit losses are higher in this stage because of an increase in credit risk and the impact of a longer time horizon being considered compared to 12 months in Stage 1. Financial instruments in stage 2 are not yet deemed to be credit-impaired;
- Stage 3: If the financial instrument is credit-impaired, it is then moved to stage 3. The Bank recognise a loss allowance at an amount equal to lifetime expected credit losses, reflecting a Probability of Defaults (PD) of 100% for financial instruments that are credit-impaired.

Financial instruments within the scope of the impairment requirement of IFRS 9 are classified into one of the above three stages.

Key judgment and estimates used under IFRS 9 are disclosed in note 5.

Financial assets – derecognition and modification. The Bank derecognizes a financial asset when the contractual rights to the cash flows from the financial asset expire, or when it transfers the financial asset in a transaction in which substantially all the risks and rewards of ownership of the financial asset are transferred or in which the Bank neither transfers nor retains substantially all the risks and rewards of ownership and it does not retain control of the financial asset.

The Bank assesses whether the modification of contractual cash flows is substantial, in which it considers certain qualitative and quantitative factors combined. Qualitative criteria may include significant change in the structure of the loan facility, change in counterparty, change in the contractual interest rates due to market environment changes.

4 Material Accounting Policy Information (Continued)

For the quantitative assessment, the Bank compares the original and revised expected cash flows to assets whether the risks and rewards of the asset are substantially different as a result of the contractual modification. It should be assessed whether change in contractual cash flow is substantial (significance defined as 10% change). If the test result is above 10% threshold, loan should be derecognized, whereas if the test is passed and result is below or equal to 10%, financial asset can be assessed as modified.

If above mentioned qualitative and quantitative criteria are not met, then modification does not result in derecognition.

Write-off. Financial assets are written off either partially or in their entirety only when the Bank has stopped pursuing the recovery. If the amount to be written off is greater than the accumulated loss allowance, the difference is first treated as an addition to the allowance that is then applied against the gross carrying amount. Any subsequent recoveries are credited to credit loss expense. A write-off constitutes a derecognition event.

Once the loan is in overdue, the problematic debt collection process is started. The loan is transferred to problem asset manager, who is trying to contact the borrower and find a solution for covering the loan. If there is no any result within the 90 days, court actions are undertaken, which may last for 3 or 4 years, including all steps of the process.

The management believes that around 4 years are needed to conclude that there is no reasonable expectation of recovery and the asset should be written off.

Financial liabilities – measurement categories. Financial liabilities are classified as subsequently measured at AC.

Impairment of non-financial assets. Non-financial assets, other than deferred taxes, are assessed at each reporting date for any indications of impairment. The recoverable amount of non-financial assets is the greater of their fair value less costs to sell and value in use. In assessing value in use, the estimated future cash flows are discounted to their present value using a pre-tax discount rate that reflects current market assessments of the time value of money and the risks specific to the asset. For an asset that does not generate cash inflows largely independent of those from other assets, the recoverable amount is determined for the cash-generating unit to which the asset belongs. An impairment loss is recognized when the carrying amount of an asset or its cash-generating unit exceeds its recoverable amount.All impairment losses in respect of non-financial assets are recognized in profit or loss and reversed only if there has been a change in the estimates used to determine the recoverable amount. Any impairment loss reversed is only reversed to the extent that the asset's carrying amount does not exceed the carrying amount that would have been determined, net of depreciation or amortization, if no impairment loss had been recognized.

Cash and cash equivalents. Cash and cash equivalents are items which are readily convertible to known amounts of cash and are subject to an insignificant risk of changes in value. Cash and cash equivalents include notes and coins on hand, amounts due from National Bank of Georgia (NBG), excluding mandatory reserves, and other highly liquid financial assets with original maturities of less than three month. Cash and cash equivalent are carried at amortised cost.

Amounts due from banks. Amounts due from banks are recorded when the Bank advances money to counterparty banks. Amounts due from banks are initially recognized at fair value and are subsequently measured at amortized cost (AC) using the effective interest method when: they are held for the purposes of collecting contractual cash flows and cash flows represent SPPI. Amounts due from banks are carried net of any allowances for impairment losses.

Mandatory reserves with NBG. as financial assets are carried at amortised cost and represent mandatory reserve deposits that are not available to finance the Bank's day-to-day operations.

Loans to customers. Loans to customers are recorded when the Bank advances money to purchase or originate a loan due from a customer. Impairment allowances are determined based on the forward-looking ECL models. Note 25 provides information about inputs, assumptions and estimation techniques used in measuring ECL.

4 Material Accounting Policy Information (Continued)

Investment securities. Investment securities include Government bonds. The Bank classifies investment securities as carried at AC or FVOCI. Securities are carried at AC if they are held for collection of contractual cash flows and where those cash flows represent SPPI. Securities are carried at FVOCI if they are held for collection of contractual cash flows and for selling, where those cash flows represent SPPI, and if they are not designated at FVTPL. Interest income from these assets is calculated using the effective interest method and recognised in profit of loss for the year. All other changes in the carrying value are recognised in OCI. When the security ise derecognised, the cumulative gain or loss previously recognised in OCI is reclassified from OCI to profit or loss.

Property and equipment. Property and equipment is stated at cost excluding the costs of day-to-day servicing, less accumulated depreciation and accumulated impairment in value. Changes in the expected useful life are accounted for by changing the amortisation period or methodology, as appropriate, and treated as changes in estimates. Right-of-use assets are presented together with property and equipment in the statement of financial position-refer to the accounting policy in below. Right-of-use assets are depreciated on a straight-line basis over the lease term.

Depreciation is charged to profit or loss on a straight-line basis over the estimated useful lives of the individual assets.

Depreciation commences on the date of acquisition or, in respect of internally constructed assets, from the time an asset is completed and ready for use. The estimated useful lives are as follows:

Leasehold improvements	5 years
Computers and office equipment	5-10 years
Furniture and fixtures	5 years
Motor vehicles	5 years
Right-of-use assets	lease term

An asset should be removed from the statement of financial position on disposal or when it is withdrawn from use and no future economic benefits are expected from its disposal. Any gain or loss arising on derecognition of the assets is included in the statement of profit or loss when the asset is derecognised.

The residual values, useful lives and methods of depreciation of property, plant and equipment are reviewed at each financial year end and adjusted prospectively, if appropriate.

Intangible assets. Acquired intangible assets are stated at cost less accumulated amortization and impairment losses. Acquired computer software licenses are capitalized on the basis of the costs incurred to acquire and bring to use the specific software.

Amortization is charged to profit or loss on a straight-line basis over the estimated useful lives of intangible assets. The estimated useful lives range up to 10 years.

Right-of-use assets. The Bank recognises right-of-use assets at the commencement date of the lease. Right-of-use assets are measured at cost, less any accumulated depreciation and impairment losses, and adjusted for any re-measurement of lease liabilities. The cost of right-of-use assets includes the amount of lease liabilities recognised, initial direct costs incurred, and lease payments made at or before the commencement date less any lease incentives received. Right-of-use assets are depreciated on a straight-line basis over the shorter of the lease term and the estimated useful lives of the assets. Right-of-use assets are also subject to impairment.

Repossessed assets The Bank's policy is to determine whether a repossessed asset can be best used for its internal operations or should be sold. Assets determined to be useful for the internal operations are transferred to their relevant asset category at the lower of their repossessed value or the carrying value of the original secured asset. Assets for which selling is determined to be a better option are transferred to assets held for sale at their fair value (if financial assets) and fair value less cost to sell for non-financial assets at the repossession date in, line with the Bank's policy.

4 Material Accounting Policy Information (Continued)

Amounts due to customers. Amounts due to customers are non-derivative liabilities to individuals or corporate customers and are carried at AC.

Other borrowed funds. Issued financial instruments or their components are classified as liabilities, where the substance of the contractual arrangement results in the Bank having an obligation either to deliver cash or another financial asset to the holder, or to satisfy the obligation other than by the exchange of a fixed amount of cash or another financial asset for a fixed number of own equity instruments. After initial recognition, borrowings are subsequently measured at amortised cost using the effective interest method. Gains and losses are recognised in the statement of profit or loss when the borrowings are derecognised as well as through the amortisation process. If the Bank purchases its own debt, it is removed from the statement of financial position and the difference between the carrying amount of the liability and the consideration paid is recognised in the statement of profit or loss.

Lease liabilities. At the Commencement date of the lease, the Bank recognises lease liabilities measured at the present value of lease payments to be made over the lease term. The lease payments include fixed payments less any lease incentives receivable, variable lease payments that depend on an index or a rate, and amounts expected to be paid under residual value guarantees. The lease payments also include the exercise price of a purchase option reasonably certain to be exercised by the bank and payments of penalties for terminating the lease, if the lease term reflects the Bank exercising the option to terminate.

In calculating the present value of lease payments, the Bank uses its incremental borrowing rate at the lease commencement date because the interest rate implicit in the lease is not readily determinable. The carrying amount of lease liabilities is re-measured if there is a modification, a change in the lease term, a change in the lease payments or a change in the assessment of an option to purchase the underlying asset.

Financial guarantees, performance guarantees, letters of credit and undrawn loan commitments. The Bank issues financial guarantees, performance guarantees, letter of credit and loan commitments.

Financial guarantees are initially recognised in the financial statements at fair value, being the premium received. Subsequent to initial recognition, the Bank's liability under each guarantee is measured at the higher of the amount initially recognised less cumulative amortisation recognised in the statement of profit or loss, and an ECL provision.

Performance guarantees are contracts that provide compensation in case of another party fails to perform a contractual obligation, they are initially recognised in the financial statements at fair value.

Undrawn loan commitments and letters of credits are commitments under which, over the duration of the commitment, the Bank is required to provide a loan with pre–specified terms to the customer. Similar to financial guarantee contracts these contracts are in the scope of the ECL requirements.

Share Capital. Ordinary shares are classified as equity. Incremental costs directly attributable to the issue of ordinary shares are recognized as a deduction from equity, net of any tax effects.

Dividends. The ability of the Bank to declare and pay dividends is subject to the rules and regulations of Georgian legislation. Dividends in relation to ordinary shares are reflected as an appropriation of retained earnings in the period when they are declared. Dividends are recognised as a liability and deducted from equity at the reporting date only if they are declared before or on the reporting date. Dividends are disclosed when they are proposed before the reporting date or proposed or declared after the reporting date but before the financial statements are authorised for issue.

Income and expense recognition. Revenue is recognised to the extent that it is probable that the economic benefits will flow to the Bank and the revenue can be reliably measured. The following specific recognition criteria must also be met before revenue is recognised:

4 Material Accounting Policy Information (Continued)

Under IFRS 9, interest income is recorded using the effective interest rate method for all financial assets measured at amortised cost. Interest income on interest bearing financial assets measured at FVOCI under IFRS 9 is also recorded using the effective interest rate method. Interest expense is also calculated using the effective interest rate method for all financial liabilities held at amortised cost.

The effective interest rate is the rate that exactly discounts estimated future cash receipts through the expected life of the financial assets or liabilities, or, when appropriate, a shorter period, to the gross carrying amount of the financial asset. The effective interest rate (and therefore, the amortised cost of the financial asset) is calculated by taking into account transaction costs and any discount or premium on the acquisition of the financial assets, as well as fees and costs are an integral part of the effective interest rate. The effective interest rate calculation also takes into account the effect of potentially different interest rates that may be charged at various stages of the financial asset's expected life, and other characteristics of the product life cycle (including prepayments, penalty interest and charges).

If expectations of fixed rate financial assets or liabilities cash flows are revised for reasons other than credit risk, than changes to future contractual cash flows are discounted at the original effective interest rate with a consequential adjustment to the carrying amount. The difference from the previous carrying amount is booked as a positive or negative adjustment to the carrying amount of the financial asset or liability on the balance sheet with a corresponding increase or decrease in interest revenue/ expense calculated using the effective interest method.

When a financial asset becomes credit-impaired, the Bank calculates interest revenue by applying the effective interest rate to the net amortised cost of the financial asset. If the financial assets cures and is no longer credit impaired, the Bank reverts to calculating interest revenue on a gross basis.

Loan origination fees that are considered to be integral to the overall profitability of a loan, together with the related transaction costs, are deferred and amortized to interest revenue over the estimated life of the financial instrument using the effective interest method.

Fee and commission income. The Bank earns fee and commission income from a diverse range of financial services it provides to its customers.

Fee and commission income is recognised at an amount that reflects the considerations to which the Bank expects to be entitled in exchange for providing services. The Bank earns significant part of fee and commission income mainly from the guarantees issued, settlement and other operations.

Fee income earned from guarantees issued - Fees earned for the guarantees include fixed monthly or quarterly commission income, earned through the maturity of the guarantee agreement.

Fee income earned from settlement and other operations - The fee and commission income is recognised at a point in time when the Bank satisfies its performance obligation, usually upon execution of the underlying transaction. The amount of fee or commission received or receivable represents the transaction price for the services identified as distinct performance obligations. Such income includes fees for arranging a sale or purchase of foreign currencies on behalf of a customer, fees for processing payment transactions, merchant fees, account opening and maintenance fees, fees for cash settlements, collection, or cash disbursements, etc.

Credit enhancements. The Bank seeks to use collateral to mitigate its credit risks on financial assets. The collateral comes in various forms, such as cash, securities, letters of credit/guarantees, real estate, receivables. Collateral, unless repossessed, is not recorded on the Bank's statement of financial position. Cash flows expected from credit enhancements which are not required to be recognised separately by IFRS standards and which are considered integral to the contractual terms of a debt instrument which is subject to ECL, are included in the measurement of those ECL. On this basis, the fair value of collateral affects the calculation of ECL. Collateral is generally assessed, at a minimum, at inception and re-assessed on a quarterly basis.

4 Material Accounting Policy Information (Continued)

Contingencies. Contingent liabilities are not recognised in the statements of financial position but are disclosed unless the possibility of any outflow in settlement is remote. A contingent asset is not recognised in the statement of financial position but disclosed when an inflow of economic benefits is probable.

Taxation. Income taxes are provided in the financial statements in accordance with the legislation enacted or substantively enacted by the end of reporting. The income tax comprises of current tax and deferred tax and is recognised in profit or loss except if it is recognised directly in the other comprehensive income because it is related to transactions that are also recognised, in the same or a different period, directly in other comprehensive income.

Current tax expense is the expected tax payable on the taxable income for the year, using tax rates enacted or substantially enacted at the reporting date, and any adjustment to tax payable in respect of previous years. Current tax payable also includes any tax liability arising from dividends.

Deferred income tax is provided using the balance sheet liability method for tax loss carry forwards and temporary differences arising between the tax bases of assets and liabilities and their carrying amounts for financial reporting purposes. In accordance with initial recognition exemption, deferred taxes are not recorded for temporary differences on initial recognition of an asset or a liability in a transaction other than a business combination if the transaction, when initially recorded, affects neither accounting nor taxable profit. Deferred tax liabilities are not recorded for temporary differences on initial recognition of goodwill and subsequently for goodwill that is not deductible for tax purposes. Deferred tax balances are measured at tax rates enacted or substantively enacted at the end of the reporting period that are expected to apply to the extent of time when the temporary differences will reverse or the tax loss carry forwards will be utilised.

Georgia also has various operating taxes that are assessed on the Bank's activities. These taxes are included as a component of other operating expenses.

5 Critical Accounting Estimates and Judgements in Applying Accounting Policies

The preparation of the Bank's financial statements requires management to make judgments, estimates and assumptions that affect the reported amount or revenues, expenses, assets and liabilities, and the accompanying disclosures, as well as the disclosure of contingent liabilities. Uncertainty about these assumptions and estimates could results in outcomes that require a material adjustment to the carrying amount of assets and liabilities affected in future periods. In the process of applying the Bank's accounting policies, management has made the following judgements and assumptions concerning the future and other key sources of estimation uncertainty at the reporting date, that have a significant risk of causing a material adjustment to the carrying amounts of assets and liabilities within the next financial year.

Significant Increase in Credit Risk (SICR)

A significant increase in credit risk is not a defined term per IFRS 9, and is determined by management, based on their experience and judgment. In assessing whether the credit risk has significantly increased the Bank has identified a series of qualitative and quantitative criteria based on undertaking the holistic analysis of various factors including those which specific to a particular financial instrument or to a borrower as well as those applicable to particular sub-portfolios. The Bank has established general trigger events for individually significant and collectively assessed loans.

Measurement of expected credit losses (ECL)

ECL reflects an unbiased, probability-weighted estimate based on a combination of the following principal factors: probability of defaults (PD), loss given defaults (LGD), exposure at default (EAD) and loss given liquidation of collateralized exposure (LGL) which are further explained below:

5 Critical Accounting Estimates and Judgements in Applying Accounting Policies (Continued)

Probability of Defaults (PD): The bank estimates PD based on a combination of rating model calibration results and a migration matrices approach which is further adjusted for macroeconomic expectations for all portfolios, to represent the forward-looking estimators of the PD parameters. With the forecasted conditional PD's migration matrices are constructed, from which unconditional marginal PD's are calculated that are further adjusted by age of the instrument in the portfolio. Since stage 3 financial instruments are defaulted, the probability of default in this case is equal to 100%.

Exposure at Defaults (EAD): The EAD represents an estimate of the exposure to credit risk at the time of a potential default occurring during the life of a financial asset. It represents the cash flows outstanding at the time of default, considering expected repayments, interest payments and accruals discounted at the EIR. For Stage 1, the EAD are calculated as outstanding amount of loans and off balance commitments that are expected to be impaired in the period of 12 month after reporting period. For Stage 2 financial instruments, the EAD is calculated for each contractual remaining year. EAD for each year is estimated as an outstanding amount by the reporting period minus the cumulative yearly principal repayments. The outstanding amount by the reporting period is calculated taking into account CCF and cash cover amounts. For Stage 3, the EAD is calculated as the outstanding amount of the instrument by the reporting date taking into account CCF and cash cover amounts.

Loss Given Default (LGD): LGD is defined as the likely loss in case of a counterparty default. It provides an estimation of the exposure that cannot be recovered in default event and therefore captures the severity of a loss. LGD rate are

Calculated for corporate and retail portfolios. LGD is statistically calculated based on historical loan recovery data and takes into account historical losses incurred on unsecured exposures. While calculating LGD, recoveries of outlier exposures are excluded from the calculation. LGD is expressed as a percentage of the EAD.

Loss Given Liquidation of collateralized exposures (LGL): LGL represents the percentage of the exposure that cannot be recovered from collateral liquidation if the exposure is defaulted. Loss Given Liquidation calculation takes into account LTV, adjusted by time to sale of movable and immovable collateral, real estate price index, EIR, and expected sales ratio of collaterals. For uncollateralized exposures LGD rate is used. AS for the partially collateralized exposure, unsecured part is calculated based on LGD while LGL is used for the secured part.

Macro-economic scenarios

Under IFRS 9, the allowance for credit losses is based on reasonable and supportable forward-looking information obtainable without undue costs of effort, which takes into considerations past events, current conditions and forecasts of future economic conditions.

To incorporate forward-looking information into the Bank's allowance for credit losses, the Bank uses the macroeconomic forecasts provided By National Bank of Georgia. Macroeconomic variables covered by these forecasts and which the Bank incorporated in its ECL assessment model include GDP growth and foreign exchange rate. The determination of the probability weighted ECL requires evaluating a range of diverse and relevant future economic conditions. To accommodate this requirement, the Bank uses three different economic scenarios in the ECL calculation: an upside (weight 0.25), a baseline (weight 0.50) and downside (weight 0.25) scenario relevant for each respective portfolio. A weight is computed for each scenario by using a probabilistic economic model that considers recent information as well as historical data provided by National Bank of Georgia. Refer to Note 25.

6 Adoption of New or Revised Standards and Interpretations

The following amendments became effective from 1 January 2023:

In May 2017, the IASB issued IFRS 17, *Insurance Contracts*. IFRS 17 replaces IFRS 4 and sets out principles for the recognition, measurement, presentation and disclosure of insurance contracts that are in the scope of IFRS 17. In June 2020, the IASB issued Amendments to IFRS 17, introducing various changes to assist entities implementing the Standard, and moving an effective date to 1 January 2023.

Classification of performance guarantee contracts

The Bank analysed the performance guarantee contracts to assess whether they would meet the definition of insurance contracts in the scope of IFRS 17. The Bank has concluded that performance guarantee contracts expose the Bank primarily to credit risk of the applicant because (i) all the contracts require the customers who apply for a guarantee to fully collateralise their obligations to identify the Group as the issuer and (ii) there are no scenarios with commercial substance where the Bank would have to pay significant additional amounts to the holders of such guarantees. Accordingly, the Bank accounts for these contracts in accordance with IFRS 9.

Amendments to IAS 1 and IFRS Practice Statement 2: Disclosure of Accounting policies (issued on 12 February 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). IAS 1 was amended to require companies to disclose their material accounting policy information rather than their significant accounting policies. The amendment provided the definition of material accounting policy information. The amendment also clarified that accounting policy information is expected to be material if, without it, the users of the financial statements would be unable to understand other material information in the financial statements. The amendment provided illustrative examples of accounting policy information that is likely to be considered material to the entity's financial statements. Further, the amendment to IAS 1 clarified that immaterial accounting policy information need not be disclosed. However, if it is disclosed, it should not obscure material accounting policy information. To support this amendment, IFRS Practice Statement 2, 'Making Materiality Judgements' was also amended to provide guidance on how to apply the concept of materiality to accounting policy disclosures. The amendments resulted in changes in presentation of these financial statements, primarily by removing accounting policies that do not represent material accounting policy information.

Amendments to IAS 8: Definition of Accounting Estimates (issued on 12 February 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). The amendment to IAS 8 clarified how companies should distinguish changes in accounting policies from changes in accounting estimates. The adoption of the amendments did not have a material impact on these financial statements.

Deferred tax related to assets and liabilities arising from a single transaction – Amendments to IAS 12 (issued on 7 May 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). The amendments to IAS 12 specify how to account for deferred tax on transactions such as leases and decommissioning obligations. In specified circumstances, entities are exempt from recognising deferred tax when they recognise assets or liabilities for the first time. Previously, there had been some uncertainty about whether the exemption applied to transactions such as leases and decommissioning obligations – transactions for which both an asset and a liability are recognised. The amendments clarify that the exemption does not apply and that entities are required to recognise deferred tax on such transactions. The amendments require companies to recognise deferred tax on transactions that, on initial recognition, give rise to equal amounts of taxable and deductible temporary differences. The amendment did not have a material impact on these financial statements

Amendments to IAS 12 Income taxes: International Tax Reform – Pillar Two Model Rules (issued 23 May 2023). In May 2023, the IASB issued narrow-scope amendments to IAS 12, 'Income Taxes'. This amendment was introduced in response to the imminent implementation of the Pillar Two model rules released by the Organisation for Economic Co-operation and Development's (OECD) as a result of international tax reform. The amendments provide a temporary exception from the requirement to recognise and disclose deferred taxes arising from enacted or substantively enacted tax law that implements the Pillar Two model rules. Companies may apply the exception immediately, but disclosure requirements are required for annual periods commencing on or after 1 January 2023. The amendment does not have any implication yet for the Bank.

7 New Accounting Pronouncements

The Bank has not early adopted any of the amendments effective after 31 December 2023. The Bank expects the amendments will have an insignificant effect, when adopted, or is in the process of assessment of the scale of any potential impact on the financial statements of the Bank.

Amendments to IFRS 16 Leases: Lease Liability in a Sale and Leaseback (issued on 22 September 2022 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2024). The amendments relate to the sale and leaseback transactions that satisfy the requirements in IFRS 15 to be accounted for as a sale. The amendments require the seller-lessee to subsequently measure liabilities arising from the transaction and in a way that it does not recognise any gain or loss related to the right of use that it retained. This means deferral of such a gain even if the obligation is to make variable payments that do not depend on an index or a rate.

Classification of liabilities as current or non-current – Amendments to IAS 1 (originally issued on 23 January 2020 and subsequently amended on 15 July 2020 and 31 October 2022, ultimately effective for annual periods beginning on or after 1 January 2024). These amendments clarify that liabilities are classified as either current or non-current, depending on the rights that exist at the end of the reporting period. Liabilities are non-current if the entity has a substantive right, at the end of the reporting period, to defer settlement for at least twelve months. The guidance no longer requires such a right to be unconditional. The October 2022 amendment established that loan covenants to be complied with after the reporting date do not affect the classification of debt as current or non-current at the reporting date. Management's expectations whether they will subsequently exercise the right to defer settlement do not affect classification of liabilities. A liability is classified as current if a condition is breached at or before the reporting date even if a waiver of that condition is obtained from the lender after the end of the reporting period. Conversely, a loan is classified as non-current if a loan covenant is breached only after the reporting date. In addition, the amendments include clarifying the classification requirements for debt a company might settle by converting it into equity. 'Settlement' is defined as the extinguishment of a liability with cash, other resources embodying economic benefits or an entity's own equity instruments. There is an exception for convertible instruments that might be converted into equity, but only for those instruments where the conversion option is classified as an equity instrument as a separate component of a compound financial instrument.

Amendments to IAS 7 Statement of Cash Flows and IFRS 7 Financial Instruments: Disclosures: Supplier Finance Arrangements (Issued on 25 May 2023). In response to concerns of the users of financial statements about inadequate or misleading disclosure of financing arrangements, in May 2023, the IASB issued amendments to IAS 7 and IFRS 7 to require disclosure about entity's supplier finance arrangements (SFAs). These amendments require the disclosures of the entity's supplier finance arrangements that would enable the users of financial statements to assess the effects of those arrangements on the entity's liabilities and cash flows and on the entity's exposure to liquidity risk. The purpose of the additional disclosure requirements is to enhance the transparency of the supplier finance arrangements. The amendments do not affect recognition or measurement principles but only disclosure requirements. The new disclosure requirements will be effective for the annual reporting periods beginning on or after 1 January 2024.

Amendments to IAS 21 Lack of Exchangeability (Issued on 15 August 2023). In August 2023, the IASB issued amendments to IAS 21 to help entities assess exchangeability between two currencies and determine the spot exchange rate, when exchangeability is lacking. An entity is impacted by the amendments when it has a transaction or an operation in a foreign currency that is not exchangeable into another currency at a measurement date for a specified purpose. The amendments to IAS 21 do not provide detailed requirements on how to estimate the spot exchange rate. Instead, they set out a framework under which an entity can determine the spot exchange rate at the measurement date. When applying the new requirements, it is not permitted to restate comparative information. It is required to translate the affected amounts at estimated spot exchange rates at the date of initial application, with an adjustment to retained earnings or to the reserve for cumulative translation differences.

7 New Accounting Pronouncements (Continued)

IFRS 18 Presentation and Disclosure in Financial Statements (Issued on 9 April 2024 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2027). In April 2024, the IASB has issued IFRS 18, the new standard on presentation and disclosure in financial statements, with a focus on updates to the statement of profit or loss. The key new concepts introduced in IFRS 18 relate to:

- the structure of the statement of profit or loss;
- required disclosures in the financial statements for certain profit or loss performance measures that are reported outside an entity's financial statements (that is, management-defined performance measures); and
- enhanced principles on aggregation and disaggregation which apply to the primary financial statements and notes in general.

IFRS 18 will replace IAS 1; many of the other existing principles in IAS 1 are retained, with limited changes. IFRS 18 will not impact the recognition or measurement of items in the financial statements, but it might change what an entity reports as its 'operating profit or loss'. IFRS 18 will apply for reporting periods beginning on or after 1 January 2027 and also applies to comparative information.

IFRS 19 Subsidiaries without Public Accountability: Disclosures (Issued on 9 May 2024 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2027). The International Accounting Standard Board (IASB) has issued a new IFRS Accounting Standard for subsidiaries. IFRS 19 permits eligible subsidiaries to use IFRS Accounting Standards with reduced disclosures. Applying IFRS 19 will reduce the costs of preparing subsidiaries' financial statements while maintaining the usefulness of the information for users of their financial statements. Subsidiaries using IFRS Accounting Standards for their own financial statements provide disclosures that maybe disproportionate to the information needs of their users. IFRS 19 will resolve these challenges by:

- enabling subsidiaries to keep only one set of accounting records – to meet the needs of both their parent company and the users of their financial statements;
- reducing disclosure requirements – IFRS 19 permits reduced disclosure better suited to the needs of the users of their financial statements.

Amendments to the Classification and Measurement of Financial Instruments - Amendments to IFRS 9 and IFRS 7 (issued on 30 May 2024 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2026). On 30 May 2024, the IASB issued amendments to IFRS 9 and IFRS 7 to:
(a) clarify the date of recognition and derecognition of some financial assets and liabilities, with a new exception for some financial liabilities settled through an electronic cash transfer system;
(b) clarify and add further guidance for assessing whether a financial asset meets the solely payments of principal and interest (SPPI) criterion;
(c) add new disclosures for certain instruments with contractual terms that can change cash flows (such as some instruments with features linked to the achievement of environment, social and governance (ESG) targets); and
(d) update the disclosures for equity instruments designated at fair value through other comprehensive income (FVOCI).

8 Cash and Cash Equivalents

Cash and cash equivalents as at 31 December 2023, 31 December 2022 and 31 December 2021 comprise of following:

	31 December 2023	31 December 2022	31 December 2021
Cash on hand	1,847	3,279	2,974
Correspondent accounts with the NBG (other than mandatory reserve deposits)	463	799	19,477
Nostro accounts with other banks	38,115	47,714	7,180
Term deposits and overnight placements with the NBG with original maturities of less than three months	4,202	4,102	18,204
Term deposits and overnight placements with other banks with original maturities of less than three months	32,887	1,891	4,204
Total gross amount of cash and cash equivalents	**77,514**	**57,785**	**52,039**
Less: loss allowance for impairment by stages			
Stage 1	(227)	-	(1)
Total cash and cash equivalents	**77,287**	**57,785**	**52,038**

As at 31 December 2023 the Bank has a placement with three bank (2022: two banks; 2021: one bank) with carrying value that individually exceeds 10% of equity. The gross value of that balance as at 31 December 2023 is GEL 66,186 thousand (2022: GEL 47,625 thousand; 2021: GEL 37,677 thousand).

Credit ratings of nostro accounts with other banks stand as follows:

	31 December 2023	31 December 2022	31 December 2021
BB	37,993	-	-
BB-	-	47,626	6,052
B+	84	-	-
B		34	-
Not Rated	38	54	1,128
Less-allowance for impairment	(96)	-	-
Total nostro accounts with other banks	**38,019**	**47,714**	**7,180**

The table illustrates the ratings by international agency Fitch Ratings.

Term deposits and overnight placements with other banks with original maturities of less than three months stands as follow:

	31 December 2023	31 December 2022	31 December 2021
BB+	3,870	1,891	-
BB	12,182	-	-
BB-	-	-	-
B+	16,835	-	4,205
B-	-	-	-
Less-allowance for impairment	(119)	-	(1)
Total term deposits with other banks	**32,887**	**1,891**	**4,204**

8 Cash and Cash Equivalents (Continued)

The table illustrates the ratings by international agency Fitch Ratings.

At the end of 2023, the bank had a deposit in the NBG Georgia in the amount of GEL 4,202 thousand (2022: GEL 4,102 thousand, 2021: GEL 18,204 thousand) and correspondent accounts with the NBG in the amount of GEL 463 thousand (2022: GEL 799 thousand, 2021: GEL 19,477 thousand), ECL recognised for deposit in the NBG as at 31 December 2023 amounted to GEL 11 thousand (2022: Nil, 2021: Nil) and ECL recognised for correspondent accounts with the NBG as at 31 December 2023 amounted to GEL 1 thousand (2022: Nil, 2021: NIL). For the Country rating of Georgia, please refer to note 10.

9 Amounts Due from Banks

Amounts due from banks as at 31 December 2023, 31 December 2022 and 31 December 2021 comprise of following:

	31 December 2023	31 December 2022	31 December 2021
With less than 1 year contractual maturity	-	-	8,751
With more than 1 year contractrual maturity	-	-	-
Expected credit loss	-	-	(6)
Total amount due from banks	**-**	**-**	**8,745**

Credit rating of Amounts due from banks stands as follow:

	31 December 2023	31 December 2022	31 December 2021
BB	-	-	-
B+	-	-	5,286
B-	-	-	3,459
Total amount due from banks	**-**	**-**	**8,745**

The table illustrates the ratings by international agency Fitch Ratings.

Amounts due to banks portfolio has changed completely as for 31 December 2022. All outstanding balances as at 31 December 2021 were settled with the Bank, and as at December 31, 2022, the Bank's balance sheet only reflects new transactions. Unlike previous years, where the bank only engaged in agreements when there was excess cash, in 2022, the focus shifted towards viewing these agreements as investments capable of generating a significant portion of revenue, rather than simply managing excess cash. Additionally, the Bank began to regard interbank loans as part of its loan portfolio, with their profitability matching or even surpassing that of loans to customers.

10 Mandatory Reserves at the National Bank of Georgia

Mandatory reserves at the National Bank of Georgia (NBG) represents amounts deposits with the NBG. Resident financial institutions are required to maintain an interest-earning obligatory reserve with the NBG, the amount of which depends on the level of funds attracted by the financial institutions. The Bank's ability to withdraw these deposits is restricted by regulations.

	31 December 2023	31 December 2022	31 December 2021
Mandatory reserves at the National Bank of Georgia	36,079	39,030	38,427
Loss allowance for impairment	(91)	-	-
Total mandatory reserves at the National Bank of Georgia	**35,988**	**39,030**	**38,427**

In July 2023, Fitch Ratings has affirmed Georgia's Long-Term Foreign and Local Currency Issuer Default Rating (IDRs) at 'BB', with the positive outlook. The country ceiling is affirmed at 'BBB-', while short-term foreign and local-currency IDRs are kept at 'B'.

11 Loans to Customers

Loans to customers as at 31 December 2023, 31 December 2022 and 31 December 2021 comprise of following:

	31 December 2023	31 December 2022	31 December 2021
Loans to legal entities			
Corporate lending	270,173	255,255	234,548
Small and medium business lending	9,949	25,124	19,849
Interbank loans	43,612	21,513	-
Total loans to legal entities	**323,734**	**301,892**	**254,397**
Loans to individuals			
Residential mortgage	2,889	3,785	2,946
Consumer lending	4,498	3,926	3,833
Total loans to individuals	**7,387**	**7,711**	**6,779**
Gross loans to customers	**331,121**	**309,603**	**261,176**
Less-allowance for impairment	(2,304)	(2,449)	(1,150)
Stage 1	(1,471)	(1,730)	(482)
Stage 2	-	(6)	(18)
Stage 3	(833)	(713)	(650)
Total loans to customers	**328,817**	**307,154**	**260,026**

(a) Allowance for impairment of loans to customers at amortised cost

The following tables disclose the changes in the credit loss allowance and gross carrying amount for loans to customers carried at amortised cost between the beginning and the end of the reporting period. Below main movements in the table are described:

- Transfers between Stage 1, 2 and 3 due to balances experiencing significant increases (or decreases) of credit risk or becoming credit-impaired in the period, and the consequent "step up" (or "step down") between 12-month and Lifetime ECL;
- New originated or purchased gives us information regarding gross loans and corresponding credit impairment losses issued during the period;
- The line, derecognised during the period refers to starting balance of loans which were repaid or during the period;
- Foreign exchange translations of assets denominated in foreign currencies;
- Net remeasurement due to stage transfers and risk parameters changes refers to the movements in ECL as a result of transfer of exposure between stages or changes in risk parameters and forward looking expectations.

11 Loans to Customers (Continued)

An analysis of changes in the gross carrying value and corresponding ECL in relation to corporate lending during the year ended 31 December 2023 is as follows:

Corporate lending	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Gross carrying values as at 1 January 2023	**254,893**	**-**	**362**	**255,255**
New assets originated or purchased	212,334	-	-	212,334
Assets repaid	(197,481)	-	(362)	(197,843)
Foreign exchange adjustments	427	-	-	427
As at 31 December 2023	**270,173**	**-**	**-**	**270,173**

Corporate lending	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
ECL as 1 January 2023	**(1,393)**	**-**	**-**	**(1,393)**
New assets originated or purchased	(1,021)	-	-	(1,021)
Assets repaid	1,083	-	-	1,083
Net remeasurement of ECL	132	-	-	132
As at 31 December 2023	**(1,199)**	**-**	**-**	**(1,199)**

An analysis of changes in the gross carrying value and corresponding ECL in relation to corporate lending during the year ended 31 December 2022 is as follows:

Corporate lending	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Gross carrying values as at 1 January 2022	**232,785**	**-**	**1,763**	**234,548**
New assets originated or purchased	175,799	-	-	175,799
Assets repaid	(143,202)	-	(1,348)	(144,550)
Foreign exchange adjustments	(10,489)	-	(53)	(10,542)
As at 31 December 2022	**254,893**	**-**	**362**	**255,255**

Corporate lending	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
ECL as 1 January 2022	**(405)**	**-**	**-**	**(405)**
New assets originated or purchased	(1,232)	-	-	(1,232)
Assets repaid	197	-	-	197
Net remeasurement of ECL	48	-	-	48
As at 31 December 2022	**(1,392)**	**-**	**-**	**(1,392)**

11 Loans to Customers (Continued)

An analysis of changes in the gross carrying value and corresponding ECL in relation to corporate lending during the year ended 31 December 2021 is as follows:

Corporate lending	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Gross carrying values as at 1 January 2021	**206,043**	**-**	**1,865**	**207,908**
New assets originated or purchased	165,181	-	-	165,181
Assets repaid	(133,637)	-	-	(133,637)
Foreign exchange adjustments	(4,802)	-	(102)	(4,904)
As at 31 December 2021	**232,785**	**-**	**1,763**	**234,548**

Corporate lending	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
ECL as 1 January 2021	**(571)**	**-**	**(37)**	**(608)**
New assets originated or purchased	(274)	-	-	(274)
Assets repaid	256	-	37	293
Net remeasurement of ECL	184	-	-	184
As at 31 December 2021	**(405)**	**-**	**-**	**(405)**

An analysis of changes in the gross carrying value and corresponding ECL in relation to small and medium business lending during the year ended 31 December 2023 is as follows:

Small and medium business	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Gross carrying values as at 1 January 2023	**23,913**	**335**	**876**	**25,124**
New assets originated or purchased	7,863	-	277	8,140
Assets repaid	(22,523)	(55)	(740)	(23,318)
Foreign exchange adjustments	4	(1)	-	3
As at 31 December 2023	**9,257**	**279**	**413**	**9,949**

Small and medium business	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
ECL as 1 January 2023	**(143)**	**(4)**	**(297)**	**(444)**
New assets originated or purchased	(18)	-	(276)	(294)
Assets repaid	131	4	267	402
Net remeasurement of ECL	6	-	(106)	(100)
As at 31 December 2023	**(24)**	**-**	**(412)**	**(436)**

11 Loans to Customers (Continued)

An analysis of changes in the gross carrying value and corresponding ECL in relation to small and medium business lending during the year ended 31 December 2022 is as follows:

Small and medium business	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Gross carrying values as at 1 January 2022	**18,263**	**492**	**1,094**	**19,849**
New assets originated or purchased	19,332	-	238	**19,570**
Assets repaid	(12,656)	(108)	(450)	**(13,214)**
Foreign exchange adjustments	(1,026)	(49)	(6)	**(1,081)**
As at 31 December 2022	**23,913**	**335**	**876**	**25,124**

Small and medium business	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
ECL as 1 January 2022	**(33)**	**(15)**	**(204)**	**(252)**
New assets originated or purchased	(137)	-	(238)	**(375)**
Assets repaid	18	1	142	**161**
Net remeasurement of ECL	8	10	3	**21**
As at 31 December 2022	**(144)**	**(4)**	**(297)**	**(445)**

An analysis of changes in the gross carrying value and corresponding ECL in relation to small and medium business lending during the year ended 31 December 2021 is as follows:

Small and medium business	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Gross carrying values as at 1 January 2021	**20,422**	**39**	**2,166**	**22,627**
New assets originated or purchased	10,441	-	268	**10,709**
Assets repaid	(12,521)	(39)	(818)	**(13,378)**
Transfers to Stage 2	-	520	(520)	**-**
Foreign exchange adjustments	(78)	(28)	(3)	**(109)**
As at 31 December 2021	**18,264**	**492**	**1,093**	**19,849**

Small and medium business	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
ECL as 1 January 2021	**(21)**	**(15)**	**(103)**	**(139)**
New assets originated or purchased	(30)	-	(141)	**(171)**
Assets repaid	15	-	71	**86**
Transfers to Stage 2	-	15	(15)	**-**
Net remeasurement of ECL	3	(15)	(16)	**(28)**
As at 31 December 2021	**(33)**	**(15)**	**(204)**	**(252)**

11 Loans to Customers (Continued)

An analysis of changes in the gross carrying value and corresponding ECL in relation to Interbank loans during the year ended 31 December 2023 is as follows:

Interbank Loans	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Gross carrying values as at 1 January 2023	**21,513**	**-**	**-**	**21,513**
New assets originated or purchased	38,174	-	-	38,174
Assets repaid	(16,050)	-	-	(16,050)
Foreign exchange adjustments	(25)	-	-	(25)
As at 31 December 2023	**43,612**	**-**	**-**	**43,612**

Interbank Loans	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
ECL as 1 January 2023	**(47)**	**-**	**-**	**(47)**
New assets originated or purchased	(189)	-	-	(189)
Assets repaid	23	-	-	23
Net remeasurement of ECL	-	-	-	-
As at 31 December 2023	**(213)**	**-**	**-**	**(213)**

An analysis of changes in the gross carrying value and corresponding ECL in relation to Interbank loans during the year ended 31 December 2022 is as follows:

Interbank Loans	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Gross carrying values as at 1 January 2022	**-**	**-**	**-**	**-**
New assets originated or purchased	21,513	-	-	21,513
Assets repaid	-	-	-	-
Foreign exchange adjustments	-	-	-	-
As at 31 December 2022	**21,513**	**-**	**-**	**21,513**

Interbank Loans	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
ECL as 1 January 2022	**-**	**-**	**-**	**-**
New assets originated or purchased	(47)	-	-	(47)
Assets repaid	-	-	-	-
Net remeasurement of ECL	-	-	-	-
As at 31 December 2022	**(47)**	**-**	**-**	**(47)**

11 Loans to Customers (Continued)

An analysis of changes in the gross carrying value and corresponding ECL in relation to Residential mortgages during the year ended 31 December 2023 is as follows:

Residential mortgages	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Gross carrying values as at 1 January 2023	**3,429**	**-**	**356**	**3,785**
New assets originated or purchased	396	-	148	544
Assets repaid	(1,220)	-	(218)	(1,438)
Transfers to Stage 2	(349)	349	-	-
Foreign exchange adjustments	(1)	-	(1)	(2)
As at 31 December 2023	**2,255**	**349**	**285**	**2,889**

Residential mortgages	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
ECL as 1 January 2023	**(53)**	**-**	**(148)**	**(201)**
New assets originated or purchased	(2)	-	(98)	(100)
Assets repaid	44	-	94	138
Net remeasurement of ECL	-	-	-	-
As at 31 December 2023	**(11)**	**-**	**(152)**	**(163)**

An analysis of changes in the gross carrying value and corresponding ECL in relation to Residential mortgages during the year ended 31 December 2022 is as follows:

Residential mortgages	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Gross carrying values as at 1 January 2022	**2,577**	**-**	**369**	**2,946**
New assets originated or purchased	2,268	-	84	2,352
Assets repaid	(1,358)	-	(74)	(1,432)
Foreign exchange adjustments	(58)	-	(23)	(81)
As at 31 December 2022	**3,429**	**-**	**356**	**3,785**

Residential mortgages	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
ECL as 1 January 2022	**(8)**	**-**	**(124)**	**(132)**
New assets originated or purchased	(51)	-	(94)	(145)
Assets repaid	(6)	-	77	71
Net remeasurement of ECL	13	-	(8)	5
As at 31 December 2022	**(52)**	**-**	**(149)**	**(201)**

11 Loans to Customers (Continued)

An analysis of changes in the gross carrying value and corresponding ECL in relation to Residential mortgages during the year ended 31 December 2021 is as follows:

Residential mortgages	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Gross carrying values as at 1 January 2021	**2,773**	**144**	**1,269**	**4,186**
New assets originated or purchased	775	-	133	908
Assets repaid	(1,626)	(100)	(373)	(2,099)
Transfers to stage 1	810	(44)	(766)	-
Transfers to stage 3	(114)	-	114	-
Foreign exchange adjustments	(41)	-	(8)	(49)
As at 31 December 2021	**2,577**	**-**	**369**	**2,946**

Residential mortgages	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
ECL as 1 January 2021	**(27)**	**-**	**(13)**	**(40)**
New assets originated or purchased	(19)	-	-	(19)
Assets repaid	26	-	-	26
Transfers to stage 1	1	-	(1)	-
Transfers to stage 3	(7)	-	7	-
Net remeasurement of ECL	18	-	(117)	(99)
As at 31 December 2021	**(8)**	**-**	**(124)**	**(132)**

An analysis of changes in the gross carrying value and corresponding ECL in relation to consumer lending during the year ended 31 December 2023 is as follows:

Consumer lending	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Gross carrying values as at 1 January 2023	**3,593**	**-**	**333**	**3,926**
New assets originated or purchased	2,794	-	12	2,806
Assets repaid	(2,210)	-	(33)	(2,243)
Foreign exchange adjustments	9	-	-	9
As at 31 December 2023	**4,186**	**-**	**312**	**4,498**

Consumer lending	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
ECL as at 1 January 2023	**(94)**	**-**	**(269)**	**(363)**
New assets originated or purchased	(13)	-	(23)	(36)
Assets repaid	83	-	23	106
Net remeasurement of ECL	-	-	-	-
As at 31 December 2023	**(24)**	**-**	**(269)**	**(293)**

11 Loans to Customers (Continued)

An analysis of changes in the gross carrying value and corresponding ECL in relation to consumer lending during the year ended 31 December 2022 is as follows:

Consumer lending	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Gross carrying values as at 1 January 2022	**3,390**	**6**	**437**	**3,833**
New assets originated or purchased	2,771	-	15	2,786
Assets repaid	(2,529)	-	(154)	(2,683)
Foreign exchange adjustments	(7)	-	(3)	(10)
As at 31 December 2022	**3,625**	**6**	**295**	**3,926**

Consumer lending	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
ECL as at 1 January 2022	**(36)**	**(3)**	**(322)**	**(361)**
New assets originated or purchased	(74)	-	(24)	(98)
Assets repaid	26	1	72	99
Net remeasurement of ECL	(11)	-	7	(4)
As at 31 December 2022	**(95)**	**(2)**	**(267)**	**(364)**

An analysis of changes in the gross carrying value and corresponding ECL in relation to consumer lending during the year ended 31 December 2021 is as follows:

Consumer lending	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Gross carrying values as at 1 January 2021	**2,628**	**64**	**594**	**3,286**
New assets originated or purchased	2,185	6	20	2,211
Assets repaid	(1,411)	(13)	(148)	(1,572)
Transfers to stage 1	82	(51)	(31)	-
Transfers to stage 3	(3)	-	3	-
Foreign exchange adjustments	(91)	-	(1)	(92)
As at 31 December 2021	**3,390**	**6**	**437**	**3,833**

Consumer lending	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
ECL as at 1 January 2021	**(22)**	**-**	**(243)**	**(265)**
New assets originated or purchased	(50)	(3)	-	(53)
Assets repaid	29	-	24	53
Net remeasurement of ECL	7	-	(103)	(96)
As at 31 December 2021	**(36)**	**(3)**	**(322)**	**(361)**

The credit loss allowance for loans and advances to customers recognised in the period is impacted by a variety of factors, details of ECL measurement are provided in Note 25.

(b) Credit quality of loans to customers

The bank is working on implementation its own internal grading system, which will define credit risk category based on the several factors, which has impact on the quality of the loans to customers by business segment. Before implementation the mentioned internal grading system, the Bank is controlling its loan portfolio by four overdue buckets on daily basis and relevant actions are planned according to the information, retrieved after such analysis.

11 Loans to Customers (Continued)

The following table provides information on the credit quality of loans to customers as at 31 December 2023:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Loans to legal entities				
Corporate lending	**270,173**	**-**	**-**	**270,173**
not overdue	270,173	-	-	270,173
overdue more than 90 days	-	-	-	-
Interbank loans	**43,612**	**-**	**-**	**43,612**
not overdue	43,612	-	-	43,612
Small and medium business lending	**9,257**	**279**	**412**	**9,948**
not overdue	9,257	279	310	9,846
overdue less than 30 days	-	-	-	-
overdue more than 90 days	-	-	103	103
Total loans to legal entities	**323,042**	**279**	**413**	**323,734**

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Loans to individuals				
Residential mortgages	**2,255**	**349**	**285**	**2,889**
not overdue	2,255	-	285	2,540
overdue more than 30 days and less than 90 days	-	349	-	349
overdue more than 90 days	-	-	-	-
Consumer lending	**4,186**	**-**	**312**	**4,499**
not overdue	4,186	-	209	4,395
overdue more than 90 days	-	-	103	103
Total loans to individuals	**6,441**	**349**	**597**	**7,387**
Total gross loans to customers	**329,483**	**628**	**1,010**	**331,121**

The following table provides information on the credit quality of loans to customers as at 31 December 2022:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Loans to legal entities				
Corporate lending	**254,893**	**-**	**362**	**255,255**
not overdue	254,893	-	-	254,893
overdue more than 90 days	-	-	362	362
Interbank loans	**21,513**	**-**	**-**	**21,513**
not overdue	21,513	-	-	21,513
Small and medium business lending	**23,913**	**335**	**876**	**25,124**
not overdue	23,799	335	279	24,413
overdue less than 30 days	114	-	-	114
overdue more than 90 days	-	-	597	597
Total loans to legal entities	**300,319**	**335**	**1,238**	**301,892**

11 Loans to Customers (Continued)

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Loans to legal entities				
Residential mortgages	3,429	-	356	3,785
not overdue	3,429	-	160	3,589
Overdue more than 30 days and less than 90 days	-	-	162	162
overdue more than 90 days			34	34
Consumer lending	3,625	6	295	3,926
not overdue	3,625	6	145	3,776
Overdue more than 90 days	-	-	150	150
Total loans to individuals	7,054	6	651	7,711
Total loans to customers	307,373	341	1,889	309,603

The following table provides information on the credit quality of loans to customers as at 31 December 2021:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Loans to legal entities				
Corporate lending	232,785	-	1,763	234,548
not overdue	232,785	-	-	232,785
overdue more than 90 days	-	-	1,763	1,763
Small and medium business lending	18,264	492	1,093	19,849
not overdue	18,264	492	320	19,076
overdue more than 30 days and less than 90 days	-	-	670	670
overdue more than 90 days	-	-	103	103
Total loans to legal entities	251,049	492	2,856	254,397

in thousands of GEL	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Loans to individuals				
Residential mortgages	2,577	-	369	2,946
not overdue	2,565	-	255	2,820
overdue less than 30 days	12	-	85	97
overdue more than 90 days	-	-	29	29
Consumer lending	3,390	6	437	3,833
not overdue	3,390	-	167	3,557
overdue more than 30 days and less	-	-	-	-
than 90 days	-	6	11	17
overdue more than 90 days	-	-	259	259
Total loans to individuals	5,967	6	806	6,779
Total gross loans to customers	257,016	498	3,662	261,176

11 Loans to Customers (Continued)

(c) Analysis of collateral and other credit enhancements

The amount and type of collateral required depends on an assessment of the credit risk of the counterparty. Guidelines are implemented regarding the acceptability of types of collateral and valuation parameters.

The main types of collateral obtained are as follows:

- For commercial lending, charges over real estate properties, inventory, trade receivables, movable properties, sureties;
- For retail lending, mortgages over residential properties, movable properties and sureties.

The below table provides an analysis of the current fair values of collateral held and credit enhancements for credit- impaired (stage 3) assets. Dependent on the level of collateral, some Stage 3 exposures may not have individual ECLs when the expected value of the collateral is greater than the LGD, even in if the future value of collateral is forecast using multiple economic scenarios. However, the Stage 3 ECL can be higher than net exposure show below when the future value of collateral, measured using multiple economic scenarios, is expected to decline.

The following table shows carrying value of loans on which no ECL was recognized because of existence of collateral as at 31 December 2023, 31 December 2022 and 31 December 2021:

Loans to legal entities	31 December 2023	31 December 2022	31 December 2023
Corporate lending	15,634	33,136	46,287
Small and medium business lending	2,184	2,289	8,121
Total loans to legal entities	**17,818**	**35,425**	54,408
Loans to individuals			
Residential mortgages	391	621	666
Consumer lending	1, 389	841	1,928
Total loans to individuals	**1,780**	1,462	2,594
Gross loans to customers	**19,598**	**36,887**	**57,002**

11 Loans to Customers (Continued)

(d) Industry analysis of the loan portfolio

Loans to customers were issued to customers located within Georgia who operate in the following economic sectors:

	31 December 2023		31 December 2022		31 December 2021	
Financial institutions	93,650	28%	89,306	29%	40,425	15%
Construction and land development	52,202	16%	28,667	9%	42,521	16%
Energy	50,854	15%	24,341	8%	47,300	19%
Other sectors	27,211	8%	34,933	11%	5,809	2%
Consumer goods	19,777	6%	31,625	10%	27,161	10%
Service	17,303	5%	11,507	4%	20,748	8%
Production and trade of clothes, shoes and textiles	15,418	5%	19,685	7%	13,168	5%
Healthcare	13,042	4%	13,041	4%	8,052	3%
Auto Dealers	12,544	4%	5,493	2%	3,509	1%
Real estate management	11,598	4%	15,361	5%	13,130	5%
Agriculture	5,288	2%	-	0%	-	0%
State Organizations	3,074	1%	14,331	5%	12,400	5%
Hotels, restaurants and tourism	1,772	1%	13,602	4%	19,005	7%
Telecommunication	-	0%	-	0%	1,169	1%
Loans to individuals	7,388	2%	7,711	2%	6,779	3%
Total gross loans to customers	**331,121**	**100%**	**309,603**	**100%**	**261,176**	**100%**
Less allowance for impairment	(2,304)		(2,449)		(1,150)	
Total loans to customers	**328,817**		**307,154**		**260,026**	

(e) Significant credit exposures

As at 31 December 2023 the Bank has loans issued to six borrowers or groups of connected borrowers (2022: four; 2021: seven) with carrying values that individually exceed 10% of equity. The gross value of these loans as at 31 December 2023 is GEL 113,954 thousand (2022: GEL 71,855 thousand; 2021: GEL 85,630 thousand).

(f) Loan maturities

The maturity of the loan portfolio is presented in Note 25 which shows the remaining period from the reporting date to the contractual maturity of the loans. Due to the short-term nature of the loans issued by the Bank, it is likely that many of the loans will be renewed at maturity. Accordingly, the effective maturity of the loan portfolio may be significantly longer than the contractually agreed term. In this case the bank renews loans by creating new agreements and assesses the credit risks of companies separately.

(g) Modified and restructured loans

The Bank derecognises a financial asset, such as a loan to a customer, when the terms and conditions have been renegotiated to the extent that, substantially, it becomes a new loan, with the difference recognised as a derecognition gain or loss, to the extent that an impairment loss has not already been recorded. The newly recognised loans are classified as Stage 1 for ECL measurement purposes.

If the modification does not result in cash flows that are substantially different, the modification does not result in derecognition. Based on the change in cash flows discounted at the original EIR, the Bank records a modification gain or loss, to the extent that an impairment loss has not already been recorded.

During 2021, the Bank has modified the terms and conditions of certain corporate and commercial loans, including introduction of payment holidays, as part of the measures introduced by the Government related to consequences of COVID-19 pandemic. The Bank considered these modifications to be non-substantial.

12 Investment Securities

Investment securities as at 31 December are as follows:

	31 December 2023	31 December 2022	31 December 2021
Debt securities at FVOCI			
Treasury bonds of Ministry of Finance Georgia	-	996	8,296
Deposit Certificate of NBG	-	-	-
Treasury bonds of Republic of Turkey	-	1,357	6,163
Total debt securities at FVOCI	**-**	**2,353**	**14,459**
Debt securities at AC			
Treasury bonds of Ministry of Finance Georgia	5,662	-	-
Deposit Certificate of NBG	5,876	-	-
Treasury bonds of Republic of Turkey	-	-	-
Total debt securities at AC	**11,538**	**-**	**-**
Total investment securities	**11,538**	**2,353**	**14,459**

All investment securities are allocated to Stage 1. The ECL recognized for investment securities as at 31 December 2023, 31 December 2022 and 31 December 2021 were GEL 53 thousand, GEL 28 thousand, and GEL 71 thousand, respectively.

Credit rating of Investment securities as at 31 December 2023, 2022 and 2021 stands as follow:

	31 December 2023	31 December 2022	31 December 2021
BB	11,538	996	8,296
BB-	-	-	6,163
B	-	1,357	-
Total investment securities	**11,538**	**2,353**	**14,459**

Country rating for Republic of Georgia stands at BB with positive outlook as assigned by Fitch. Country rating for Republic of Turkey stands at B with positive outlook as assigned by Fitch.

13 Property, Equipment, Intangible and Right-of-use Assets

Property, equipment, intangible and right-of-use assets as at December 31 2023, 2022 and 2021 comprise:

	Leasehold Improvements	Computers and office equipment	Furniture and fixtures	Motor vehicles	Total Property and Equipment	Intangible assets	Right-of-use assets / Building	Total
Cost								
Balance at 1 January 2021	2,063	1,454	399	577	4,493	1,032	2,737	**8,262**
Additions	194	171	99	-	**464**	-	6,896	**7,360**
Disposals	(1,675)	(26)	-	-	**(1,701)**	-	(2,107)	**(3,808)**
Balance at 31 December 2021	**582**	**1,599**	**498**	**577**	**3,256**	**1,032**	**7,526**	**11,814**
Additions	-	36	28	-	**64**	-	-	**64**
Disposals	-	(39)	-	-	**(39)**	(729)	(630)	**(1,398)**
Balance at 31 December 2022	**582**	**1,596**	**526**	**577**	**3,281**	**303**	**6,896**	**10,480**
Additions	40	1,994	100	95	**2,229**	-	-	**2,229**
Disposals	-	-	-	(114)	**(114)**	-	-	**(114)**
Balance at 31 December 2023	**622**	**3,590**	**626**	**558**	**5,396**	**303**	**6,896**	**12,595**
Depreciation and Amortization								
Balance at 1 January 2021	(1,898)	(886)	(398)	(247)	(3,429)	(684)	(1,795)	**(5,908)**
Depreciation and Amortization For the year	(46)	(170)	(16)	(92)	**(324)**	(83)	(874)	**(1,281)**
Disposals	1,549	26	-	-	**1,575**	-	1,873	**3,448**
Balance at 1 January 2022	**(395)**	**(1,030)**	**(414)**	**(339)**	**(2,178)**	**(767)**	**(796)**	**(3,741)**
Depreciation and Amortization For the year	(29)	(225)	(26)	(105)	**(385)**	(56)	(793)	**(1,234)**
Disposals	-	38	-	-	**38**	815	630	**1,483**
Balance at 31 December 2022	**(424)**	**(1,217)**	**(440)**	**(444)**	**(2,525)**	**(8)**	**(959)**	**(3,492)**
Depreciation and Amortization For the year	(20)	(173)	(43)	(75)	**(311)**	(129)	(667)	**(1,107)**
Disposals	-	24	-	114	**138**	-	-	**138**
Balance at 31 December 2023	**(444)**	**(1,366)**	**(483)**	**(405)**	**(2,698)**	**(137)**	**(1,626)**	**(4,461)**
Carrying amount								
As at 31 December 2021	187	569	84	238	1,078	265	6,730	**8,073**
As at 31 December 2022	158	379	86	133	756	295	5,937	**6,988**
As at 31 December 2023	**178**	**2,224**	**143**	**153**	**2,698**	**166**	**5,270**	**8,134**

The intangible assets comprises computer software and licenses

14 Other Assets and Liabilities

Other assets and liabilities as at December 2023, 31 December 2022 and 31 December 2021 comprise the following:

	31 December 2023	31 December 2022	31 December 2021
Other assets			
Other financial assets			
Settlement operations	511	729	1,167
Receivables from problematic borrowers	429	366	394
Total other financial assets	**940**	**1,095**	**1,561**
Other non-financial assets			
Income tax asset, net	74	-	-
Repossessed assets	1,349	1,349	1,618
Prepaid expenses	557	-	167
Other	2	352	307
Total other non-financial assets	**1,982**	**1,701**	**2,092**
Total other assets	**2,922**	**2,796**	**3,653**
Other liabilities			
Other financial liabilities			
Settlement operations	200	181	353
Lease liabilities	4,711	5,275	6,751
Royalty payable	1,419	632	-
Other accrued liabilities	435	633	1,269
Total other financial liabilities	**6,765**	**6,721**	**8,373**
Other non-financial liabilities			
Provision for liabilities and charges	438	387	300
Accrued employee benefit cost	597	392	-
Income tax liability, net	-	524	401
Total other non-financial liabilities	**1,035**	**1,303**	**701**
Total other liabilities	**7,800**	**8,024**	**9,074**

14 Other Assets and Liabilities (Continued)

Set out below are the carrying amounts of lease liabilities and the movements during the years:

	31 December 2023	31 December 2022	31 December 2021
As at 1 January	**5,275**	**6,751**	**1,084**
Addition	-	-	6,828
Accrual of interest	157	207	90
Foreign exchange adjustments	(37)	(882)	22
Payments	(684)	(801)	(955)
Termination of lease agreement	-	-	(318)
Lease liabilities at 31 December	**4,711**	**5,275**	**6,751**

15 Amounts Due to Credit Institutions

Amounts due to credit institutions as at December 2023, 31 December 2022 and 31 December 2021 comprise the following:

	31 December 2023	31 December 2022	31 December 2021
Vostro accounts	8,630	5,127	25,272
Term deposits	101,202	63,487	65,710
Short-term loan from NBG	-	15,014	-
Total amounts due to credit institutions	**109,832**	**83,628**	**90,982**

As at 31 December 2023 the Bank has placements from four banks (2022: three banks; 2021: four banks) with carrying values that individually exceed 10% of equity. The gross value of these balances as at 31 December 2023 is GEL 92,746 thousand (2022: GEL 44,129 thousand; 2021: GEL 81,610 thousand).

Loans from the National Bank of Georgia represent short-term GEL refinancing facilities used by the Bank to uphold its liquidity needs in GEL.

16 Amounts Due to Customers

Amounts due to customers as at December 2023, 31 December 2022 and 31 December 2021 comprise the following:

	31 December 2023	31 December 2022	31 December 2021
Current accounts and demand deposits			
Retail	6,671	5,763	5,567
SME	14,187	11,729	6,905
Corporate	71,179	77,666	43,105
Total current accounts and demand deposits	**92,037**	**95,158**	**55,577**
Term deposits			
Retail	23,197	16,183	17,682
SME	4,049	1,367	1,498
Corporate	53,839	36,585	31,990
Total term deposits	**81,085**	**54,135**	**51,170**
Total amounts due to customers	**173,122**	**149,293**	**106,747**

As at 31 December 2023 the Bank has customer's deposits balances with the amount of GEL 13,474 thousand (2022: GEL 30,963 thousand; 2021: GEL 6,173 thousand) that serve as collateral for loans granted by the Bank. As at 31 December 2023 the Bank has placements from two customers (2022: two; 2021: two;) with carrying value that individually exceed 10% of equity.

17 Other Borrowed Funds

Other borrowed funds as at December 2023, 31 December 2022 and 31 December 2021 comprise the following:

	31 December 2023	31 December 2022	31 December 2021
Borrowings from financial institutions	39,233	57,050	73,185
Total other borrowed funds	**39,233**	**57,050**	**73,185**

As at December 31, 2023, the Bank maintains active borrowing agreements with three international financial institutions ('IFIs'). (In 2022: three IFIs and a National Bank of Georgia, 2021: three IFIs)

The total amount of other borrowing funds outstanding as at December 31, 2023, amounts to 39,233 thousand. This amount is broken down as follows: 27,672 thousand is designated to mature in 2026. 11,561 thousand is designated to mature in 2025. (In 2022: 36,125 thousand is designated to mature in 2026, 19,356 thousand is designated to mature in 2025, 1,569 thousand is designated to mature in 2023, In 2021: 35,504 thousand is designated to mature in 2026, 31,029 thousand is designated to mature in 2025, 6,652 thousand is designated to mature in 2023.

17 Other Borrowed Funds (Continued)

Changes in liabilities arising from financing activities are as follows:

	Other borrowed funds
Carrying amounts as at 31 December 2020	**29,188**
Proceed from issue	51,831
Redemption	(4,771)
Foreign currency translation	(2,466)
Other movements	(597)
Carrying amounts as at 31 December 2021	**73,185**
Proceed from issue	8,653
Redemption	(13,287)
Foreign currency translation	(11,741)
Other movements	240
Carrying amount as at 31 December 2022	**57,050**
Proceed from issue	-
Redemption	(18,492)
Foreign currency translation	486
Other movements	189
Carrying amount as at 31 December 2023	**39,233**

18 Net Interest Income

The interest income and expenses of the Bank are as follows:

	2023	2022	2021
Interest income			
Loans to customers	33,193	28,119	20,421
Cash and cash equivalent and due from banks	3,399	954	967
Investment securities	325	707	977
Total interest income	**36,917**	**29,780**	**22,365**
Interest expense			
Amounts due to banks	(3,472)	(3,032)	(1,952)
Other borrowed funds	(3,399)	(2,699)	(1,643)
Amounts due to customers	(4,567)	(1,454)	(1,057)
Other interest expense			
Lease liabilities	(157)	(212)	(90)
Total interest expenses	**(11,595)**	**(7,397)**	**(4,742)**
Total net interest income	**25,322**	**22,383**	**17,623**

19 Net Fee and Commission Income

The interest income and expenses of the Bank are as follows:

	2023	2022	2021
Fee and commission income			
Commission from guarantees	2,905	2,503	2,494
Settlement operations	421	418	415
Card operations	-	257	484
Other operations	-	60	21
Total fee and commission income	**3,326**	**3,238**	**3,414**
Fee and commission expense			
Card operations	-	(959)	(1,070)
Settlement operations	(563)	(436)	(453)
Other operations	-	-	(171)
Total fee and commission expense	**(563)**	**(1,395)**	**(1,694)**
Total net fee and commission income	**2,763**	**1,843**	**1,720**

The bank has decided to discontinue its unprofitable card operations to focus on its core banking activities, thereby enhancing financial efficiency and strategic alignment.

The Bank applies the practical expedient in paragraph 121 of IFRS 15 and does not disclose information about remaining performance obligations that have original expected durations of one year or less.

20 Expected Credit Loss

The table below shows the net ECL charges (reversal) on the financial instruments recorded in the statement of profit or loss and other comprehensive income for the year ended 31 December 2023, 31 December 2022 and 31 December 2021

	2023	2022	2021
Cash and cash equivalents	227	2	3
Loans to customers	(144)	1,318	98
Mandatory reserves at the National Bank of Georgia	91	-	
Investment securities	47	(28)	(71)
Financial guarantees	72	87	26
Total expected credit loss	**293**	**1,379**	**56**

21 Personnel Expenses

Personnel expenses of the Bank are as follows:

	2023	2022	2021
Salaries and bonuses	4,954	4,304	4,578
Pension contributions	65	58	53
Other compensation cost	450	459	236
Total personnel expenses	**5,469**	**4,821**	**4,867**

In 2023 the average number of employees by the Bank was 54 (2022: 63; 2021: 65).

22 Other Expenses

Other expenses of the Bank are as follows:

	2023	2022	2021
Depreciation and amortization	1,107	1,234	1,281
Royalty	919	826	695
Communication and information services	517	781	662
Professional services	381	175	119
Low-value and short-term leases	186	95	17
Prepaid expenses write-off	180	-	-
Donation	147	-	-
Subscriptions	137	-	-
Insurance expense	106	58	110
Entertainment expenses	96	196	110
Penalty fee	95	-	22
Utilities	61	36	54
Repairs and maintenance	57	81	130
Travel expenses	35	114	60
Taxes other than on income	24	31	21
Office supplies	22	26	17
Advertising and marketing	9	10	3
Leasehold improvements write-off	-	-	127
Other	338	367	378
Total other expenses	**4,417**	**4,030**	**3,806**

Auditors' remuneration comprises of fees payable to the Bank's auditor for the audit of financial statements. Remuneration for the year ended 31 December 2023 comprised GEL 242 thousand (2022: GEL 79 thousand, 2021: GEL 61 thousand) (net of VAT).

23 Taxation

On 12 June 2018, an amendment to the current corporate taxation model applicable to financial institutions, including banks and insurance businesses, became effective. The change implied a zero corporate tax rate on retained earnings and a 15% corporate tax rate on distributed earnings starting from 1 January 2023. On 16 December 2022, an amendment to the corporate tax code was passed into law abolishing the expected transition to taxation on distributed earnings from 1 January 2023. According to the amendment, effective from 1 January 2023, existing taxation rules for financial institutions, including banks, are maintained. At the same time, the existing corporate tax rate for banks is increased from 15% to 20% from 2023 going forward. In addition, with effect from 2023, taxable interest income and deductible ECLs on loans to customers are defined as per IFRS, instead of local NBG regulations. Transition differences in ECLs were taxed one-off at 15%.

The change had an immediate impact on deferred tax asset and deferred tax liability balances attributable to previously recognised temporary differences arising from prior periods. As at 31 December 2022, deferred tax assets and liabilities balances have been re-measured, in line with the updated legislation. The change resulted in a one-off deferred tax charge as previously the Bank recognised deferred taxes only to the extent they were expected to realise before 1 January 2023.

The corporate income tax expense comprises:

23 Taxation (Continued)

	2023	2022	2021
Current year tax expense	**(4,344)**	**(3,106)**	**(1,824)**
Deferred tax benefit/(expense)	**123**		
Movement in deferred tax assets and liabilities due to origination and reversal of temporary differences	-	320	198
Effects from changes in tax legislation	-	(478)	-
Deferred tax benefit/(expense)	**123**	**(158)**	**198**
Total income tax expense	**(4,221)**	**(3,264)**	**(1,626)**

In 2023, the applicable tax rate for current and deferred tax is 20% (2022: 15%; 2021: 15%)

Reconciliation of effective tax rate for the year ended 31 December:

	2023	2022	2021
Profit before tax	**20,845**	**15,777**	**12,207**
Income tax at the applicable Tax rate	**(4,169)**	**(2,367)**	**(1,831)**
Non-taxable differences	(52)	(419)	205
Effects from changes in tax legislation	-	(478)	-
Income tax expense	**(4,221)**	**(3,264)**	**(1,626)**

Deferred tax assets and liabilities

Movements in temporary differences during the years ended 31 December 2023, 2022 and 2021 are presented as follows.

	Balance 01-Jan 2023	Recognized in profit or loss	Recognized in other comprehensive income	Balance 31-Dec 2023
Property, equipment, Intangible and ROU assets	(1,342)	(184)	-	(1,526)
Loans to customers	(351)	351	-	-
Investment securities	(101)	101	-	-
Amounts owed to credit institution	-	(58)	-	(58)
Other liabilities	1,030	(87)	-	943
Net tax (liabilities)/assets	**(764)**	**123**	**-**	**(641)**

23 Taxation (Continued)

	Balance 01-Jan 2022	Recognized in profit or loss	Recognized in other comprehensive income	Balance 31-Dec 2022
Property, equipment, Intangible and ROU assets	(352)	(990)	-	(1,342)
Loans to customers	(548)	197	-	(351)
Investment securities	(42)	23	(82)	(101)
Other liabilities	(60)	1,090	-	1,030
Net tax (liabilities)/assets	**(1,002)**	**320**	**(82)**	**(764)**

	Balance 01-Jan 2021	Recognized in profit or loss	Recognized in other comprehensive income	Balance 31-Dec 2021
Property, equipment, Intangible and ROU assets	(299)	(53)	-	(352)
Loans to customers	(807)	259	-	(548)
Investment securities	(87)	(19)	64	(42)
Other liabilities	(71)	11	-	(60)
Net tax (liabilities)/assets	**(1,264)**	**198**	**64**	**(1,002)**

Management identified and corrected two errors in the note disclosing movement for temporary differences during the year. Deferred tax liability on Property, equipment, Intangible and ROU assets temporary differences were not recognized accurately and deferred tax asset from lease liability was not recognized at all. These corrections have been incorporated during FY 2023, and only the respective line items in the movement table have been changed.

	Recognized in profit or loss (As originally presented)	Restatement	Recognized in profit or loss (As restated)
Property, equipment, intangible assets and ROU assets	67	(1,057)	(990)
Other liabilities	33	1,057	1,090

	Balance 31 December 2022 (As originally presented)	Restatement	Balance 31 December 2022 (As restated)
Property, equipment, intangible assets and ROU assets	(285)	(1,057)	(1,342)
Other liabilities	(27)	1,057	1,030

24 Capital Management (Unaudited)

The Bank's objectives when managing capital are (i) to comply with the capital requirements set by the National bank of Georgia and (ii) to safeguard the Bank's ability to continue as a going concern. Compliance with capital adequacy ratios set by the central bank is monitored monthly, with reports outlining their calculation reviewed and signed by the Bank's Chief Executive Officer and Chief Financial Officer. Other objectives of capital management are evaluated in line with the business developments and strategy upon request of stakeholders.

Basel III

In December 2017, the NBG has introduced approved amendments to the "Regulation on Capital Adequacy Requirements for Commercial Banks". Under the updated capital framework, capital requirements are divided into Pillar 1 Requirements for Common Equity Tier 1, Tier 1 and Regulatory Capital and additional buffers under Pillar 1 and Pillar 2.

Pillar 1

- The capital conservation buffer (which was incorporated in minimum capital requirements) is separated and set at 2.5%;
- A countercyclical capital buffer is currently set at 0%;
- A systemic risk buffer will be introduced for systematically important banks over the 4 years period.

Pillar 2

- A currency induced credit risk (CICR) buffer replaced conservative weighting for un-hedged FX loans denominated in foreign currencies;
- Concentration buffer for sectoral and single borrower exposure will be introduced;
- A net stress buffer will be introduced based on stress testing results provided by the Bank;
- A General Risk-assessment Programme (GRAPE) buffer defined by the regulator, based on the Bank's specific risks.

In addition, specific PTI (payment to income) and LTV (loan to value) thresholds were introduced based on the new methodology. Exposures that do not meet pre-defined PTI and LTV limits are subject to weighting at higher rates.

Under the current capital requirements set by the National Bank of Georgia, banks have to maintain a ratio of regulatory capital to risk weighted assets above a prescribed minimum level (Core equity Tier 1 ratio > 13%; Tier 1 ratio > 17% and Total capital ratio > 21%). Based on information provided internally to key management personnel, the amount of capital that the Bank managed was GEL 134,058 thousand as at 31 December 2023 (2022: GEL 117,347 thousand; 2021: GEL 104,431 thousand), regulatory Tier 1 capital amounts to GEL 133,881 thousand (2022: GEL 111,096 thousand; 2021: GEL 94,392 thousand), total regulatory capital amounts to GEL 133,881 thousand (2022: GEL 116,173 thousand; 2021: GEL 99,324 thousand) and the Bank have complied with all externally imposed capital requirements throughout 2023,2022 and 2021.

24 Capital Management (Unaudited) (Continued)

The Bank's capital adequacy ratios for the year ended 31 December calculated in accordance with NBG Basel II/III requirements were as follows:

	2023	2022	2021
Total common equity and Tier 1 Capital	133,881	111,096	94,392
Total regulatory capital	133,881	116,173	99,324
Total risk-weighted exposures	508,950	447,552	429,798
Common equity Tier 1 ratio	26%	25%	22%
Tier 1 capital ratio	26%	25%	22%
Total regulatory capital ratio	26%	26%	23%
Common equity Tier 1 ratio minimum requirements	13%	9%	7%
Tier 1 capital ratio minimum requirement	17%	12%	9%
Total regulatory capital minimum requirement	21%	17%	16%

The risk-weighted exposures are measured by means of a hierarchy of risk weights classified according to the nature and reflecting an estimate of credit, market and other risks associated with each asset and counterparty, taking into account any eligible collateral or guarantees.

25 Risk management, Corporate Governance and Internal Control

(a) Corporate governance framework

The Bank is established as a bank in accordance with Georgian law. The supreme governing body of the Bank is the Supervisory Council. The Supervisory Council makes strategic decisions on the Bank's operations.

The Supervisory Council elects the Board of Directors. The Board of Directors is responsible for overall governance of the Bank's activities.

(b) Internal control policies and procedures

Management has responsibility for the development, implementation and maintaining of internal controls in the Bank that are commensurate with the scale and nature of operations.

The purpose of internal controls is to ensure:

- Proper and comprehensive risk assessment and management;
- Proper business and accounting and financial reporting functions, including proper authorization,

  processing and recording of transactions;
- Completeness, accuracy and timeliness of accounting records, managerial information, regulatory reports, etc.;
- Reliability of IT-systems, data and systems integrity and protection;
- Prevention of fraudulent or illegal activities, including misappropriation of assets;
- Compliance with laws and regulations.

Management is responsible for identifying and assessing risks, designing controls and monitoring their effectiveness. Management monitors the effectiveness of the Bank's internal controls and periodically implements additional controls or modifies existing controls as considered necessary.

Management believes that the Bank complies with the NBG requirements related to risk management and internal control systems, including requirements related to the internal audit function, and that risk management and internal control systems are appropriate for the scale, nature and complexity of operations

25 Risk Management, Corporate Governance and Internal Control (Continued)

(c) Risk management policies and procedures

Management of risk is fundamental to the business of banking and forms an essential element of the Bank's operations. The Bank's strong risk governance reflects the importance placed by Bank's Risks, Ethics and Compliance Committee on shaping the risk strategy and managing credit, financial and non-financial risks. All components necessary for comprehensive risk governance are embedded into risk organization structure: enterprise risk management; credit, financial and non-financial risks management; risk reporting and supporting IT infrastructure; cross-risk analytical tools and techniques such as capital adequacy management and stress-testing. The bank is exposed to credit risk, liquidity risk and market risk. It is also subject to various operating and business risks.

The risk management policies aim to identify, analyse and manage the risks faced by the Bank, to set appropriate risk limits and controls, and to continuously monitor risk levels and adherence to limits. Risk management policies and procedures are reviewed regularly to reflect changes in market conditions, products and services offered and emerging best practice.

Management has overall responsibility for the oversight of the risk management framework, overseeing the management of key risks and reviewing its risk management policies and procedures as well as approving significantly large exposures.

Management is responsible for monitoring and implementing risk mitigation measures, and ensuring that the Bank operates within established risk parameters. CRO is responsible for the overall risk management and compliance functions, ensuring the implementation of common principles and methods for identifying, measuring, managing and reporting both financial and non-financial risks. He reports directly to Risk Committee of Supervisory Council.

Credit, market and liquidity risks, both at the portfolio and transactional levels, are managed and controlled through a system of Credit Committees and Risk Management Division and ALCO. Such control arrangements guarantee that the Bank takes informed risk-taking decisions that are adequately priced, avoiding taking risks that are beyond the Bank's established threshold.

Both external and internal risk factors are identified and managed throughout the organization. Particular attention is given to identifying the full range of risk factors and determining the level of assurance over current risk mitigation procedures.

(d) Market risk

Market risk is the risk that the fair value or future cash flows of financial instruments will fluctuate due to changes in market variables such as interest rates, foreign exchange rates and equity prices. Market risk arises from open positions in interest rate instruments, which are exposed to general and specific market movements and changes in the level of volatility of market prices and foreign currency rates.

The objective of market risk management is to manage and control market risk exposures within acceptable parameters, while optimizing the return on risk.

The Bank manages its market risk by setting open position limits in relation to financial instruments, interest rate maturity and currency positions. These are monitored on a regular basis and reviewed and approved by management.

i) Interest rate risk

Interest rate risk is the risk that the fair value or future cash flows of a financial instrument will fluctuate because of changes in market interest rates. Interest rate risk arises from potential changes in the market interest rates that can adversely affect the fair value or future cash flows of the financial instruments. This risk can arise from maturity mismatches of assets and liabilities, as well as from the re-pricing characteristics of such assets and liabilities. Interest margins may increase as a result of such changes, but may also reduce or create losses in the event that unexpected movements occur.

25 Risk Management, Corporate Governance and Internal Control (Continued)

Interest rate gap analysis

Interest rate risk is managed principally through monitoring interest rate gaps. A summary of the interest gap position for major financial instruments is as follows:

	Less than 3 months	3-6 months	6-12 months	1-5 years	More than 5 years	Carrying amount
31 December 2023 Assets						
Cash and cash equivalents	77,287	-	-	-	-	77,287
Amounts due from banks	-	-	-	-	-	-
Mandatory reserves at the NBG	35,988	-	-	-	-	35,988
Investment securities	5,876	-	5,662	-	-	11,538
Loans to customers	83,601	92,556	34,336	103,732	14,592	328,817
Other financial assets	940	-	-	-		940
Total financial assets	**203,692**	**92,556**	**39,998**	**103,732**	**14,592**	**454,570**
Liabilities						
Accounts and deposits form banks	71,542	38,290	-	-	-	109,832
Current accounts and deposits from customers	126,009	17,128	20,658	9,048	279	173,122
Other borrowed funds	2,044	6,445	8,466	22,278	-	39,233
Other financial liabilities	2,189	136	276	3,699	465	6,765
Total financial liabilities	**201,784**	**61,999**	**29,400**	**35,025**	**744**	**328,952**
Net position	**1,908**	**30,557**	**10,598**	**68,707**	**13,848**	**125,618**

	Less than 3 months	3-6 months	6-12 months	1-5 years	More than 5 years	Carrying amount
31 December 2022 Assets						
Cash and cash equivalents	57,785	-	-	-	-	57,785
Amounts due from banks	-	-	-	-	-	-
Mandatory reserves at the NBG	39,030	-	-	-	-	39,030
Investment securities	996	-	-	1,357	-	2,353
Loans to customers	90,393	50,074	52,602	82,042	32,043	307,154
Other financial assets	1,095	-	-	-	-	1,095
Total financial assets	**189,299**	**50,074**	**52,602**	**83,399**	**32,043**	**407,417**
Liabilities						
Accounts and deposits form banks	54,513	29,115	-	-	-	83,628
Current accounts and deposits from customers	130,054	12,282	6,317	640	-	149,293
Other borrowed funds	2,185	6,620	6,413	41,832	-	57,050
Other financial liabilities	1,597	152	309	4,142	521	6,721
Total financial liabilities	**188,349**	**48,169**	**13,039**	**46,614**	**521**	**296,692**
Net position	**950**	**1,905**	**39,563**	**36,785**	**31,522**	**110,725**

25 Risk Management, Corporate Governance and Internal Control (Continued)

	Less than 3 months	3-6 months	6-12 months	1-5 years	More than 5 years	Carrying amount
31 December 2021 Assets						
Cash and cash equivalents	52,038	-	-	-	-	**52,038**
Amounts due from banks	4,616	2,576	1,553	-	-	**8,745**
Mandatory reserves at the NBG	38,427	-	-	-	-	**38,427**
Investment securities	1,497	3,833	2,966	6,163	-	**14,459**
Loans to customers	68,280	25,829	30,254	103,332	32,331	**260,026**
Other financial assets	1,561	-	-	-	-	**1,561**
Total financial assets	**166,419**	**32,238**	**34,773**	**109,495**	**32,331**	**375,256**
Liabilities						
Accounts and deposits form banks	34,644	35,292	21,046	-	-	**90,982**
Current accounts and deposits from customers	87,659	8,273	5,482	5,333	-	**106,747**
Other borrowed funds	62	6,912	9,215	53,492	3,504	**73,185**
Other financial liabilities	1,815	195	396	5,301	666	**8,373**
Total financial liabilities	**124,180**	**50,672**	**36,139**	**64,126**	**4,170**	**279,287**
Net position	**42,239**	**(18,434)**	**(1,366)**	**45,369**	**28,161**	**95,969**

Average nominal interest rates

The table below displays average nominal interest rates for interest-bearing assets and liabilities as at 31 December 2023, 2022 and 2021. These interest rates are an approximation of the yields to maturity of these assets and liabilities.

	2023 Average nominal interest rate %			2022 Average nominal interest rate %			2021 Average nominal interest rate %		
	GEL	USD	EUR	GEL	USD	EUR	GEL	USD	EUR
Interest bearing assets									
Cash and cash equivalents	8.99%	-	3.58%	9.70%	2.40%	0.70%	8.50%	-	0.10%
Amounts due from banks	-	-	-	-	-	-	-	4.40%	-
Investment securities	9.18%	-	-	9.20%	6.80%	-	8.90%	6.60%	-
Loans to customers	12.93%	9.92%	8.07%	14.00%	8.30%	6.50%	13.12%	6.80%	5.50%
Interest bearing liabilities									
Deposits and balances from banks	-	4.84%	4.46%	11.00%	0.92%	0.60%	-	0.80%	1.58%
Deposits from customers	7.97%	3.25%	2.08%	10.90%	2.10%	1.40%	6%	1.54%	0.80%
Other borrowed funds	-	6.39%	7.06%	-	7%	5.30%	-	3.70%	3.10%
Lease liabilities	-	3.5%	-	-	3.5%	-	-	3.5%	-

25 Risk Management, Corporate Governance and Internal Control (Continued)

Interest rate sensitivity analysis

The management of interest rate risk, based on an interest rate gap analysis, is supplemented by monitoring the sensitivity of financial assets and liabilities.

An analysis of the sensitivity of net profit or loss and equity (net of taxes) to changes in interest rates (repricing risk, assuming that all other variables, such as foreign currency exchange rates remain constant) based on a simplified scenario of a 100 basis point (bps) symmetrical fall or rise in all yield curves and positions of interest-bearing assets and liabilities existing as at 31 December 2023, 2022 and 2021, is as follows:

	2023	2022	2021
100 bps parallel fall	(240)	(232)	(197)
100 bps parallel rise	240	232	197

Sensitivity of equity (net of taxes) to a 100 bps shift of yield curve was as follows:

	2023	2022	2021
100 bps parallel fall	(186)	(188)	(167)
100 bps parallel rise	186	188	167

(iii) *Currency risk*

Currency risk is the risk that the fair value or the future cash flows of a financial instrument will fluctuate because of changes in foreign currency exchange rates. The Bank constantly monitors that the NBG limits of currency positions against regulatory capital are maintained. The Bank has assets and liabilities denominated in several foreign currencies.

25 Risk Management, Corporate Governance and Internal Control (Continued)

The following table shows the foreign currency exposure structure of financial assets and liabilities as at 31 December 2023:

	EUR	USD	TRY	GBP	Total
Assets					
Cash and cash equivalents	6,634	36,599	876	2,171	**46,280**
Mandatory reserve at the NBG	8,904	27,084	-	-	**35,988**
Investment securities	-	-	-	-	**-**
Loans to customers	104,212	86,614	-	-	**190,826**
Other financial assets	-	153	-	-	**153**
Total assets	**119,750**	**150,450**	**876**	**2,171**	**273,247**
Liabilities					
Deposits and balances form banks	81,117	26,534	-	2,182	**109,833**
Current accounts and deposits from customers	11,116	108,800	931	-	**120,847**
Other borrowed funds	27,825	11,408	-	-	**39,233**
Other financial liabilities	39	5,962	11	-	**6,012**
Total liabilities	**120,097**	**152,704**	**942**	**2,182**	**275,925**
Net position	**(347)**	**(2,254)**	**(66)**	**(11)**	**(2,678)**

The following table shows the foreign currency exposure structure of financial assets and liabilities as at 31 December 2022:

	EUR	USD	TRY	GBP	Total
Assets					
Cash and cash equivalents	11,702	36,627	17	1,252	**49,598**
Mandatory reserve at the NBG	12,555	26,475	-	-	**39,030**
Investment securities	-	1,357	-	-	**1,357**
Loans to customers	69,130	69,899	-	-	**139,029**
Other financial assets	138	113	-	-	**251**
Total assets	**93,525**	**134,471**	**17**	**1,252**	**229,265**
Liabilities					
Deposits and balances form banks	41,021	10,301	-	1,243	**52,565**
Current accounts and deposits from customers	16,589	98,280	10	2	**114,881**
Other borrowed funds	36,126	21,470	-	-	**57,596**
Other financial liabilities	8	1,441	-	-	**1,449**
Total liabilities	**93,744**	**131,492**	**10**	**1,245**	**226,491**
Net position	**(219)**	**2,979**	**7**	**7**	**2,774**

25 Risk Management, Corporate Governance and Internal Control (Continued)

The following table shows the foreign currency exposure structure of financial assets and liabilities as at 31 December 2021:

	EUR	*USD*	*TRY*	*GBP*	*Total*
Assets					
Cash and cash equivalents	27,231	4,736	58	900	**32,925**
Amounts due from banks	-	8,745	-	-	**8,745**
Mandatory reserve at the NBG	22,938	15,489	-	-	**38,427**
Investment securities	-	6,163	-	-	**6,163**
Loans to customers	77,064	91,821	-	-	**168,885**
Other financial assets	169	157	1	-	**327**
Total assets	**127,402**	**127,111**	**59**	**900**	**255,472**
Liabilities					
Deposits and balances form banks	57,674	32,410	-	898	**90,982**
Current accounts and deposits from customers	34,411	48,494	79	2	**82,986**
Other borrowed funds	35,504	38,278	-	-	**73,782**
Other financial liabilities	394	1,282	75	-	**1,751**
Total liabilities	**127,983**	**120,464**	**154**	**900**	**249,501**
Net position	**(581)**	**6,647**	**(95)**	**-**	**5,971**

A weakening of the GEL, as indicated below, against the following currencies at 31 December 2023, 2022 and 2021, would have increased (decreased) equity and profit or loss by the amounts shown below. This analysis is on a net-of-tax basis, and is based on foreign currency exchange rate variances that the Bank considered to be reasonably possible at the end of the reporting period. The analysis assumes that all other variables, in particular interest rates, remain constant.

	2023	2022	2021
20% appreciation of USD against GEL	(451)	506	1,130
20% appreciation of EUR against GEL	(69)	(37)	(99)
20% appreciation of TRY against GEL	(13)	1	(16)
20% appreciation of GBP against GEL	(2)	1	-

A strengthening of the GEL against the above currencies at 31 December 2023, 2022 and 2021 would have had the equal but opposite effect on the above currencies to the amounts shown above, on the basis that all other variables remained constant.

iv) Credit risk

Credit risk is the risk of financial loss to the Bank if a customer or counterparty to a financial instrument fails to meet its contractual obligations. The Bank has policies and procedures in place to manage credit exposures (both for recognized

financial assets and unrecognized contractual commitments), including guidelines to limit portfolio concentration and the establishment of a Credit Committee to actively monitor credit risk. The credit policy is reviewed and approved by management.

25 Risk Management, Corporate Governance and Internal Control (Continued)

The credit policy establishes:

- Procedures for reviewing and approving loan credit applications;
- Methodology for the credit assessment of borrowers (legal entities and individuals);
- Methodology for the evaluation of collateral;
- Credit documentation requirements;
- Procedures for the ongoing monitoring of loans and other credit exposures.

For all loans to legal entities the Bank performs due diligence that focuses on the customer's business and financial performance.

Exposure to credit risk is also managed, in part, by obtaining collateral and personal guarantees. Valuation of collateral is performed by independent experts for loans mentioned above. The maximum exposure to credit risk is generally reflected in the carrying amounts of financial assets in the statement of financial position and unrecognized contractual commitment amounts. The impact of the possible netting of assets and liabilities to reduce potential credit exposure is not significant.

Credit-related commitments risks

The primary purpose of these instruments is to ensure that funds are available to a customer as required. Guarantees and standby letters of credit, which represent irrevocable assurances that the Bank will make payments in the event that a customer cannot meet its obligations to third parties, carry the same credit risk as loans. Documentary and commercial letters of credit, which are written undertakings by the Bank on behalf of a customer authorising a third party to draw drafts on the Bank up to a stipulated amount under specific terms and conditions, are collateralised by the underlying shipments of goods to which they relate or cash deposits and, therefore, carry less risk than a direct borrowing.

Commitments to extend credit represent unused portions of authorisations to extend credit in the form of loans, guarantees or letters of credit. With respect to credit risk on commitments to extend credit, the Bank is potentially exposed to loss in an amount equal to the total unused commitments, if the unused amounts were to be drawn down. However, the likely amount of loss is less than the total unused commitments since most commitments to extend credit are contingent upon customers maintaining specific credit standards.

The Bank monitors the term to maturity of credit related commitments, because longer-term commitments generally have a greater degree of credit risk than shorter-term commitments.

Impairment assessment

The Bank calculates ECL based on several probability-weighted scenarios to measure the expected cash shortfalls, discounted at an approximation to the EIR. A cash shortfall is the difference between the cash flows that are due to an entity in accordance with the contract and the cash flows that the entity expects to receive. The mechanics of the ECL calculations are outlined below and the key elements are as follows:

PD — The Probability of Default is an estimate of the likelihood of default over a given time horizon. A default may only happen at a certain time over the assessed period, if the facility has not been previously derecognised and is still in the portfolio.

EAD — The Exposure at Default is an estimate of the exposure at a future default date, taking into account

Expected changes in the exposure after the reporting date, including repayments of principal and interest, whether scheduled by contract or otherwise, expected drawdowns on committed facilities, and accrued interest from missed payments.

LGD — The Loss Given Default is an estimate of the loss arising in the case where a default occurs at a given time. It is based on the difference between the contractual cash flows due and those that the lender would expect to receive, excluding the realisation of any collateral. It is usually expressed as a percentage of the EAD.

LGL — The Loss Given Liquidation represents the percentage of the exposure that cannot be recovered from collateral liquidation if the exposure is defaulted.

25 Risk Management, Corporate Governance and Internal Control (Continued)

The ECL allowance is based on the credit losses expected to arise over the life of the asset (the lifetime expected credit loss or LTECL), unless there has been no significant increase in credit risk since origination, in which case, the allowance is based on the 12 months' expected credit loss (12m ECL). The 12m ECL is the portion of LTECL that represent the ECLs that result from default events on a financial instrument that are possible within the 12 months after the reporting date. Both LTECL and 12mECL are calculated on an individual basis.

The Bank has established a policy to perform an assessment, at the end of each reporting period, of whether a financial instrument's credit risk has increased significantly since initial recognition, by considering the change in the risk of default occurring over the remaining life of the financial instrument. Based on the above process, the Bank groups its loans into Stage 1, Stage 2 and Stage 3, as described below:

Stage 1: When loans are first recognised, the Bank recognises an allowance based on 12m ECL. Stage 1 loans also include facilities where the credit risk has improved and the loan has been reclassified from Stage 2.

Stage 2: When a loan has shown a significant increase in credit risk since origination or it is in overdue for more than 30 days, the Bank classifies the loan as Stage 2 loan and records an allowance for the LTECL. Stage 2 loans also include facilities, where the credit risk has improved and the loan has been reclassified from Stage 3.

Retail clients financial instruments are assigned Stage 2 category when an increase of Payment to Income ratio is greater than or equal to 10 percentage points than a standard defined by NBG requirements.

GEL	INCOME	Latest available PTI *	PTI increase =potential SICR**
	< 1500	>25%	>=10 p.p.
	>=1000	>50%	>=10 p.p.

USD	INCOME	Latest available PTI	PTI increase =potential SICR
	< 1500	>20%	>=10 p.p.
	>=1500	>30%	>=10 p.p.

Corporate clients financial instruments are assigned Stage 2 category when a decrease of Debt Service Coverage ratio is greater than or equal to 10 percentage points than a standard defined by NBG requirements.

DSCR*** Latest Updated	DSCR Delta vs Origination
< 1.2	<=-10%

*Payment-to-income ratio

The payment-to-income ratio assesses the proportion of an individual's income that is utilized to cover debt repayments.

It is computed by dividing the total debt payments made by borrowers by their total income. This ratio is a critical metric used by the bank to evaluate the creditworthiness and repayment capacity of borrowers.

** Significant increase in credit risk

*** Debt-service coverage ratio

25 Risk Management, Corporate Governance and Internal Control (Continued)

Definition of default and cure

The Bank's definition of default is based on quantitative and qualitative criteria. An instrument is classified as credit impaired if:

- Payments of interest, principal or fees by obligor are overdue for more than 90 days; or
- If a problematic restructuring of a loan took place, which otherwise would become defaulted; or
- There is an event which have a detrimental impact on the estimated future cash flows of the borrower endangering its ability to repay liabilities in full, when bankruptcy or insolvency proceedings of enforced liquidation have commenced or there is other evidence that payment obligations will not be fully met.

In terms of measurable indicators, following criteria are monitored as following:

For legal entities	Indicator
For Sectors: Hotels, Energy, Real Estate Management	DSCR < 1.0 (recalculated on 15 years)
For Other Sectors	DSCR < 1.0 (recalculated on 10 years)

For retail clients	Indicator
Monthly net income (in GEL or FCY in GEL equivalent)	
< 1,500	PTI > 55%
>= 1,500	PTI > 70%

In case, above measurable indicators are met, the borrower is considered as defaulted and transferred into Stage 3.

Once financial instrument is classified to Stage 2 it remains so until following two conditions are met:

1. The financial instrument should fulfil requirements for Stage 1 credit risk category;
2. Overdue days and probation period conditions should be met.

A financial instrument is classified as Stage 1 risk category, if the following conditions are met:

- The payments are done on time or overdue days do not exceed 30 days;
- The borrower's liquidity, capital and loan repayment capacity is stable;
- The borrower is financially sufficiently strong to absorb medium level stress outcomes, and has enough liquidity to service all liabilities.

Improvement Requirements for (both restructured and non-restructured) financial instruments, when financial analysis is not conducted:

Cure period for non-restructured Stage 2 financial instrument is 6 months, after which the instrument is classified in Stage 1 if during the probation period the financial instrument was in ≤ 30 days overdue.

Summary: Stage 2 → Stage 1 when ≤ 30 dpd during 6 months.

For restructured performing Stage 2 financial instrument the probation period is 1 year (if during the probation period the financial instrument was in ≤ 30 days overdue after which the instrument is reclassified to Stage 1).

25 Risk Management, Corporate Governance and Internal Control (Continued)

Summary: PF (Stage 2) → Stage 1 when ≤ 30 dpd during 1 year.

Cure period for non-restructured Stage 3 financial instrument is 6 months, after which the instrument is classified in Stage 2 if during the probation period the financial instrument was in ≤ 90 days overdue.

Cure period for non-restructured Stage 2 financial instrument is 6 months, after which the instrument is classified in Stage 1 if during the probation period the financial instrument was in ≤ 30 days overdue.

Summary: Stage 3 → Stage 2 when ≤ 90 dpd during 6 months. Stage 2 → Stage 1 when ≤ 30 dpd during 6 months.

For restructured Stage 3 (Non-performing Restructured) financial instrument the cure period is 6 months, after which the instrument is classified as Stage 2 (Performing Restructured) if the instrument was 31-90 days overdue during the cure period. As soon as the financial instrument is classified as Performing Restructured, starts one year probation period, after which the instrument is classified as Stage 1 if the instrument was not more than 30 days overdue during the probation period. If the instrument falls in 31-90 days overdue it remains in Stage 2. One year probation period starts from the last month when the instrument last recovered from 31-90 days overdue.

Summary: NPF (Stage 3) → PF (Stage 2) when 31-90 dpd during 6 months. PF (Stage 2) → PE (Stage 1) when <=30 dpd during 1 year.

Improvement Requirements for non-restructured financial instruments, when financial analysis is conducted:

Apart from above mentioned probation periods of restructuring statuses, the category is possible to improve for financial instruments based on conducted financial analysis, specifically:

- Reclassify a financial instrument from Stage 2 to Stage 1 category:
  - When as a result of performed financial analysis of the borrower, requirements for Stage 1 (performing) conditions are fully met
  - And at the same time the last 3 consistent payments have been performed without overdue.
- Reclassify a financial instrument from Stage 3 to Stage 2 category:
  - When as a result of performed financial analysis of the borrower, requirements for Stage 2 (performing) conditions are fully met
  - And at the same time the last 3 consistent payments have been performed without overdue.
- Reclassify a financial instrument from Stage 3 to Stage 1 category:
  - When as a result of performed financial analysis of the borrower, requirements for Stage 1 (performing) conditions are fully met
  - And at the same time the last 6 consistent payments have been performed without overdue.

A financial instrument will no longer be considered restructured only if more than 1 year has passed since the restructuring and for the last 1 year of the financial instrument has been assigned Stage 1 credit risk category..

PD estimation process

For retail and corporate portfolios PD is estimated through macro model, which describes relationship between historical

PDs for retail and corporate portfolios and macroeconomic variables such as real GDP growth and USD/GEL exchange rate. Based on estimation results and predicted macro variables provided by the NBG conditional retail and corporate PDs are forecasted. The model will be re-estimated annually and other macroeconomic variables will be incorporated if they improve explanatory power of the model. With the forecasted conditional PD's migration matrices are constructed, from which unconditional marginal PD's are calculated that are further adjusted by age of the instrument in the portfolio.

25 Risk Management, Corporate Governance and Internal Control (Continued)

PD for stage 3 financial instruments is considered as 100%.

For the financial instruments, on which the Bank has surety from parent companies of the borrower, the Bank uses PDs of their parent companies.

Exposure at default

The exposure at default (EAD) is calculated differently for Stage 1, Stage 2 and Stage 3 financial instruments. EAD are reduced by cash cover amounts. Off-balance commitments are considered through Cash Conversion Factor (CCF), specifically by 100% for corporate commitments and 50% for retail commitments.

For Stage 1, the EAD is calculated as an outstanding amount of loans and off balance commitments taking into account CCF and cash cover amounts as of reporting date.

For Stage 2 and Stage 3, the EAD is calculated as the outstanding amount of the instrument by the reporting date taking into account CCF and cash cover amounts.

Loss given default

For corporate and retail lending assets, LGD values are assessed annually. LGD is defined as the likely loss arising in case of a counterparty defaults for unsecured exposures. It provides an estimation of the exposure that cannot be recovered in a default event and therefore captures the severity of a loss. LGD rate are calculated for corporate and retail portfolios. LGD is statistically calculated based on historical loan recovery data and takes into account historical losses incurred on unsecured exposures. While calculation LGD outlier recoveries are excluded from the calculation. LGD is expressed as a percentage of the EAD.

Loss Given Liquidation of collateralized exposures (LGL):

LGL represents the percentage of the exposure that cannot be recovered from collateral liquidation if the exposure is defaulted. Loss Given Liquidation calculation takes into account LTV, adjusted by time to sale of movable and immovable collateral, real estate price index, EIR, and expected sales ratio of collaterals. For uncollateralized exposures LGL is taken at 100%.

Average LGL ratios are calculated for five LTV bands separately for retail and non-retail borrowers, which then are assigned to each exposure depending on the LTV band the exposure falls.

Sales costs calculation:

The Bank considers following sales costs associated with sale of received collateral.

In case the Bank's claim is over GEL 15,000, the Bank goes to Arbitration. For claims below GEL 15,000 the Bank goes to a Court.

25 Risk Management, Corporate Governance and Internal Control (Continued)

Costs associated with Arbitration cases

VAT	18%	When demand x 1.18 is less than collateral value, in such case VAT is calculated from demand and vice versa. Including VAT, NOTE: min prices is GEL 236 (Without oral Hearing) /GEL 590 (Based on oral hearing)/GEL 708 Oral hearing when composed of 3 arbitrators), max prices is GEL 15,000.
Arbitration fee	3%	The Bank has the following approach in contracts: when the claim is ≤ GEL 50,000 the Bank goes without oral Hearing (i.e. minimal price GEL 236) / When the claim is > GEL 50,000 the Bank goes with an oral hearing consisting of 3 arbitrators (i.e. minimal price GEL 708).
Court of appeal fee	GEL150	
Fee paid to Enforcement	2%	From the total request (principal + arbitration fee + court of appeal fee)
Commission taken by the enforcement beraue	5%	From the selling price in auction

Costs associated with Court cases

VAT	18%	When demand x 1.18 is less than collateral value, in such case VAT is calculated from demand and vice versa.
Court fee	3%	Min price: GEL 100, max price: GEL 5,000
Fee paid to Enforcement	2%	From the total request (principal)
Commission taken by the enforcement beraue	5%	From the selling price in auction

Significant increase in credit risk (SICR)

The Bank continuously monitors all assets subject to ECLs. When assessing significance of increase in credit risk and whether the instrument is subject to 12m ECL or LTECL, the Bank compares the risk of default at the reporting date and risk of default occurring at the date of initial recognition. To identify significant increase in credit risk since initial recognition of the financial asset at individual financial instrument level, the Bank is undertaking the holistic analysis of various factors, including those which are specific to a particular financial instrument or to a borrower.

The analysis includes considering of quantitative and qualitative information based on the Bank's historical experience, credit risk assessment and forward looking information.

For individually significant exposures the Bank evaluates individually whether an objective evidence of significant increase in credit risk or impairment exists to recognise lifetime expected credit losses. Individually significant exposures are considered exposures to the group exceeding 1% of the tier I capital of the bank. The Bank collectively assesses loans that are not individually significant and loans that are individually significant but for which there is no objective evidence of significant increase in credit risk.

Individually significant loans

SICR identification process for individually significant exposures includes performing a qualitative test. To assess SICR for individually significant loans the Bank has established general trigger events for all types of exposures, specific trigger events for non-retail borrowers and specific trigger events for retail borrowers. General trigger events include but are not limited to:

- Deterioration of macroeconomic, regulatory, political or technological outlook relevant to particular or group of borrowers;
- Adverse changes in the sector or industry conditions in which borrower operates.

25 Risk Management, Corporate Governance and Internal Control (Continued)

Specific trigger events for non-retail borrowers include:

- Deterioration of borrowers' financial performance that is quantified by adverse changes in financial coefficients;
- Being overdue more than 30 days but less than 90 days;
- Those restructurings which if had not been done would not lead to the instrument falling in more than 90 days overdue;
- Breaching the contract;
- Sale of crucial part of the business or property which is necessary for the borrower's profit making operations;
- Fraud in borrower's business, etc.

If significant increase in credit risk is identified, for lifetime ECL calculation it is assessed whether future cash inflows of the borrower are enough to cover the cash outflows for different scenarios. Analysis of cash flow of the borrower includes analysis of existing and forecasted trends of industry within which the borrower operates. The amount of impairment is measured as the difference between the carrying amount of the credit facility and the present value of estimated future cash flows, discounted at the credit facility's original effective interest rate. The estimated future cash flows will include any expected cash flows from the borrowers operations, any other sources of funds and the expected proceeds from the liquidation of collateral, where applicable.

Collectively assessed loans

Non-retail exposures that are not individually significant are assessed for SICR based on overdue days (between 30 and 90 days) or whether they are restructured and deterioration of various financial coefficients (Payment To Income (PTI) and Debt Service Coverage Ratio (DSCR)).

Specific trigger events for retail borrowers include but are not limited to loan being overdue more than 30 days but less than 90 days, restructuring of an exposure which if would not be done would lead to the instrument falling in more than 90 days overdue, deterioration of PTI ratio, etc.

For the purpose of a collective evaluation of impairment, financial instruments are grouped within homogeneous pools on the basis of asset types – whether the instrument is retail or non-retail, and based on Loan to Value (LTV) ratio. On the basis of LTV ratios financial instruments are grouped into five LTV bands.

Writing-off of facilities:

The Bank has elaborated the methodology for writing-off of exposures towards the borrowers, specifically as following:

Unsecured financial instrument is subject to be written off if overdue days exceed 360 days;

Secured financial instrument is subject to be written off if overdue days exceed 720 days.

Treasury and interbank relationships

The Bank's treasury and interbank relationships and counterparties comprise financial services institutions, banks, corporates and Georgian and Turkish governments.

PDs are assigned to issuers or banks according to external rating default rates. The minimum PD is set to 0.05% according to Basel. For Banks LGD is taken at 47.81%, according to the foundation approach of the Basel document. For corporate securities LGD is taken at 47.81%. EAD represents sum of some of outstanding principal and accrued interest in the case of securities, sovereign bonds and interbank exposures.

25 Risk Management, Corporate Governance and Internal Control (Continued)

Forward-looking information and multiple economic scenarios

In its ECL models, the Bank relies on the following forward looking information as economic inputs, such as:

- GDP growth;
- Foreign exchange rates.

The Bank calculates ECL on an individual basis for all financial assets. ECL is calculated for three (Baseline 50%, Upside 25%, and Adverse 25%) scenarios and weighted ECL is computed as a weighted sum of all three scenario ECLs.

The measurement of unbiased, probability weighted ECL requires inclusion of forward looking information obtainable without undue cost or effort. For forward-looking information purposes the Bank defines three macro scenarios. The scenarios are defined as baseline (most likely), upside (better than most likely) and downside (worse than most likely) scenarios of the state of the economy. To derive the baseline macro-economic scenario, the Bank takes into account forecasts from the National Bank of Georgia.

The tables below show the values of the forward looking economic variables/assumptions used in each of the economic scenarios for the ECL calculations:

The figures for "Subsequent years" represent a long-term average and so are the same for each scenario as at 31 December 2023:

Key drivers	ECL scenario	Assigned probabilities, %	2023	2024	2025	2026	Subsequent years
GDP growth, %							
	Upside	25%	6.0%	6.5%	5.5%	5.0%	5.0%
	Base case	50%	6.0%	5.0%	4.5%	5.0%	5.0%
	Downside	25%	6.0%	3.0%	4.0%	5.0%	5.0%
GEL/USD exchange rate, % change							
	Upside	25%	0.0%	3.0%	2.0%	0.0%	0.0%
	Base case	50%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
	Downside	25%	0.0%	-15.0%	0.0%	5.0%	0.0%

The figures for "Subsequent years" represent a long-term average and so are the same for each scenario as at 31 December 2022:

Key drivers	ECL scenario	Assigned probabilities, %	2022	2023	2024	2025	Subsequent years
GDP growth, %							
	Upside	25%	10.0%	6.0%	5.0%	5.0%	5.0%
	Base case	50%	10.0%	4.0%	5.5%	5.0%	5.0%
	Downside	25%	10.0%	2.0%	4.0%	5.0%	5.0%
GEL/USD exchange rate, % change							
	Upside	25%	0.0%	2.0%	0.0%	0.0%	0.0%
	Base case	50%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
	Downside	25%	0.0%	-15.0%	5.0%	5.0%	5.0%

25 Risk Management, Corporate Governance and Internal Control (Continued)

The figures for "Subsequent years" represent a long-term average and so are the same for each scenario as at 31 December 2021:

Key drivers	ECL scenario	Assigned probabilities, %	2022	2023	2024	Subsequent years
GDP growth, %						
	Upside	25%	6.0%	5.0%	5.0%	5.0%
	Base case	50%	5.0%	4.5%	4.5%	4.5%
	Downside	25%	1.0%	4.0%	4.0%	4.0%
GEL/USD exchange rate, % change						
	Upside	25%	-5.0%	-5.0%	0.0%	0.0%
	Base case	50%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
	Downside	25%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%

(f) Liquidity risk

Liquidity risk is defined as the risk that the Bank does not have sufficient liquid financial resources to meet obligations associated with financial liabilities that are settled by delivering cash or another financial asset. Liquidity risk arises because of the possibility that the Bank might be unable to meet its payment obligations when they fall due as a result of mismatches in the timing of the cash flows under both normal and stress circumstances. The Bank maintains liquidity management with the objective of ensuring that funds will be available at all times to honour all cash flow obligations as they become due. The liquidity policy is reviewed and approved by management.

The Bank seeks to actively support a diversified and stable funding base in order to be able to respond quickly and efficiently to unforeseen liquidity requirements.

The liquidity management policy requires:

- Maintaining a diverse range of funding sources;
- Managing the concentration and profile of debts;
- Maintaining debt financing plans;
- Monitoring liquidity ratios against regulatory requirements.

The liquidity position is monitored by the Finance Management Division and the Risk Management Division. Under the normal market conditions, information on the liquidity position is presented to the management on a weekly basis. Decisions on liquidity management are made by ALCO and implemented by the Treasury Division. In addition, the Bank monitors on a regular basis the liquidity ratio calculated in accordance with the NBG requirements.

The following tables show the undiscounted cash flows on liabilities and credit-related commitments on the basis of their earliest possible contractual maturity. The total gross inflow disclosed in the tables is the contractual, undiscounted cash flow on the financial liability or credit related commitment. For issued financial guarantee contracts, the maximum amount of the guarantee is allocated to the earliest period in which the guarantee can be called.

35 Risk Management, Corporate Governance and Internal Control (Continued)

The maturity analysis for financial liabilities as at 31 December 2023 is as follows:

	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 6 months	From 6 to 12 months	From 1 to 5 years	More than 5 years	Total gross amount inflow (outflow)	Carrying amount
Non-derivative liabilities								
Deposits and balances from banks	(48,825)	(22,980)	(38,970)	-	-	-	(110,775)	(109,832)
Current accounts and deposits from customers	(103,150)	(24,501)	(17,223)	(20,615)	(9,450)	(244)	(175,183)	(173,122)
Other borrowed funds	-	(2,469)	(5,330)	(2,398)	(27,309)	-	(37,506)	(39,233)
Other financial liabilities	(1,996)	(117)	(175)	(71)	(4,238)	(471)	(7,068)	(6,765)
Total financial liabilities	**(153,971)**	**(50,067)**	**(61,698)**	**(23,084)**	**(40,997)**	**(715)**	**(330,532)**	**(328,952)**
Credit related commitments	**(121,194)**	-	-	-	-	-	-	**(121,194)**

The maturity analysis for financial liabilities as at 31 December 2022 is as follows:

	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 6 months	From 6 to 12 months	From 1 to 5 years	More than 5 years	Total gross amount inflow (outflow)	Carrying amount
Non-derivative liabilities								
Deposits and balances from banks	(39,837)	(14,928)	(29,439)	-	-	-	(84,204)	(83,628)
Current accounts and deposits from customers	(123,543)	(6,569)	(12,557)	(6,660)	(661)	-	(149,990)	(149,293)
Other borrowed funds	-	-	(2,194)	-	(65,790)	-	(67,984)	(57,050)
Other financial liabilities	(3,554)	(88)	(132)	(268)	(2,334)	(2,427)	(8,803)	(6,721)
Total financial liabilities	**(166,934)**	**(21,585)**	**(44,322)**	**(6,928)**	**(68,785)**	**(2,427)**	**(310,981)**	**(296,692)**
Credit related commitments	**(95,990)**	-	-	-	-	-	-	**(95,990)**

35 Risk Management, Corporate Governance and Internal Control (Continued)

The maturity analysis for financial liabilities as at 31 December 2021 is as follows:

	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 6 months	From 6 to 12 months	From 1 to 5 years	More than 5 years	Total gross amount inflow (outflow)	Carrying amount
Non-derivative liabilities								
Deposits and balances from banks	(25,272)	(9,426)	(35,552)	(21,280)	-	-	**(91,530)**	**(90,982)**
Current accounts and deposits from customers	(58,897)	(28,941)	(8,336)	(5,592)	(5,508)	-	**(107,274)**	**(106,747)**
Other borrowed funds	-	-	-	-	(83,594)	-	**(83,594)**	**(73,185)**
Other financial liabilities	(4,258)	(147)	(232)	(232)	(3,285)	(2,734)	**(10,888)**	**(8,373)**
Total financial liabilities	**(88,427)**	**(38,514)**	**(44,120)**	**(27,104)**	**(92,387)**	**(2,734)**	**(293,286)**	**(279,287)**
Credit related commitments	**(110,543)**	-	-	-	-	-	-	**(110,543)**

Under Georgian law, individuals can withdraw their term deposits at any time, forfeiting in most of the cases the accrued interest. Accordingly, these deposits are shown in the table below in accordance with their stated maturity. The classification of these deposits in accordance with stated maturity dates is presented below:

	2023	2022	2021
Demand and less than 1 month	6,670	7,723	7,873
From 1 to 3 month	-	6,591	4,037
From 3 to 12 month	8,487	7,543	6,006
From 1 to 5 years	14,323	88	5,333
More than 5 years	388	-	-
Total deposits	**29,868**	**21,945**	**23,249**

The Bank does not use the below undiscounted maturity analysis to manage liquidity as it shows contractual terms purely and disregard the actual expected behaviour of the instruments. Instead, the Bank monitors the liquidity gap analysis based on the expected maturities, for example undiscounted cash flow disclosure purposes, demand deposits are put in on demand bucket, while any of them can be considered in a different time bucket according to the actual expectations.

25 Risk Management, Corporate Governance and Internal Control (Continued)

The table below shows an analysis, by expected maturities, of amounts recognized in the statement of financial position as at 31 December 2023:

	Demand Less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 1 to 5 years	More than 5 years	Total
Assets						
Cash and cash equivalents	77,287	-	-	-	-	77,287
Mandatory reserves at the NBG	35,988	-	-	-	-	35,988
Investment securities	4,947	929	5,662	-	-	11,538
Loans to customers	22,781	60,821	126,892	103,732	14,591	328,817
Other financial assets	940	-	-	-	-	940
Total financial assets	**141,943**	**61,750**	**132,554**	**103,732**	**14,591**	**454,570**
Liabilities						
Deposits and balance from banks	48,811	22,731	38,290	-	-	109,832
Current accounts and deposits from Customers	101,601	24,408	37,786	9,048	279	173,122
Other borrowed funds	-	2,044	14,911	22,278	-	39,233
Other financial liabilities	2,098	90	412	3,700	465	6,765
Total financial liabilities	**152,510**	**49,273**	**91,399**	**35,026**	**744**	**328,952**
Net position	**(10,567)**	**12,477**	**41,155**	**68,706**	**13,847**	**125,618**

The table below shows an analysis, by expected maturities, of amounts recognized in the statement of financial position as at 31 December 2022:

	Demand Less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 1 to 5 years	More than 5 years	Total
Assets						
Cash and cash equivalents	57,785	-	-	-	-	57,785
Mandatory reserves at the NBG	39,030	-	-	-	-	39,030
Investment securities	996	-	-	1,357	-	2,353
Loans to customers	51,171	44,519	122,188	70,233	19,043	307,154
Other financial assets	1,095	-	-	-	-	1,095
Total financial assets	**150,077**	**44,519**	**122,188**	**71,590**	**19,043**	**407,417**
Liabilities						
Deposits and balance from banks	54,513	29,115	-	-	-	83,628
Current accounts and deposits from Customers	121,620	7,116	18,599	640	-	147,975
Other borrowed funds	-	2,184	6,620	6,413	42,379	57,596
Other financial liabilities	1,472	125	461	4,142	521	6,721
Total financial liabilities	**178,923**	**38,540**	**25,680**	**10,649**	**42,900**	**296,692**
Net position	**(28,846)**	**5,979**	**96,508**	**60,941**	**(23,857)**	**110,725**

25 Risk Management, Corporate Governance and Internal Control (Continued)

The table below shows an analysis, by expected maturities, of amounts recognized in the statement of financial position as at 31 December 2021:

	Demand Less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 1 to 5 years	More than 5 years	Total
Assets						
Cash and cash equivalents	52,038	-	-	-	-	**52,038**
Amounts due from banks	1,832	2,784	4,129	-	-	**8,745**
Mandatory reserves at the NBG	38,427	-	-	-	-	**38,427**
Investment securities	1,497	-	6,799	6,163	-	**14,459**
Loans to customers	8,269	64,137	81,168	88,938	17,514	**260,026**
Other financial assets	1,561	-	-	-	-	**1,561**
Total financial assets	**103,624**	**66,921**	**92,096**	**95,101**	**17,514**	**375,256**
Liabilities						
Deposits and balance from banks	25,272	9,372	56,338	-	-	**90,982**
Current accounts and deposits from Customers	58,894	28,765	13,755	5,333	-	**106,747**
Other borrowed funds	-	-	16,189	53,492	3,504	**73,185**
Other financial liabilities	1,743	73	590	5,301	666	**8,373**
Total financial liabilities	**85,909**	**38,210**	**86,872**	**64,126**	**4,170**	**8,373**
Net position	**17,715**	**28,711**	**5,224**	**30,975**	**13,344**	**95,969**

Operational and business risk

Operational risk is the risk of loss arising from system failure, human error, fraud and external events. When controls fail to operate effectively, operational risks can cause damage to reputation, have legal or regulatory implications, or lead to financial loss. The bank cannot expect to eliminate all operational risks, but it endeavours to manage these risks through a control framework and by monitoring and responding to potential risks. Controls include effective segregation of duties, access, authorisation and reconciliation procedures, staff education and assessment procedures, such as the use of internal audit.

26 Credit Related Commitments

The Bank has outstanding credit related commitments to extend loans. These credit related commitments take the form of overdraft facilities.

The Bank provides financial guarantees to guarantee the performance of customers to third parties. These agreements have fixed limits and generally extend for a period of up to five years.

The Bank applies the same credit risk management policies and procedures when granting credit commitments and financial guarantees as it does for granting loans to customers.

The contractual amounts of credit related commitments are set out in the following table by category. The amounts reflected in the table for credit related commitments assume that amounts are fully advanced. The amounts reflected in the table for guarantees represent the maximum accounting loss that would be recognised at the reporting date if the counterparties failed completely to perform as contracted.

	2023	2022	2021
Contracted amount			
Undrawn overdraft facilities	48	54	30
Letter of Credit	-	1,210	2,690
Guarantees	121,146	94,726	107,823
Total credit related commitments	**121,194**	**95,990**	**110,543**

The total outstanding contractual credit related commitments above do not necessarily represent future cash requirements, as these credit related commitments may expire or terminate without being funded.

Of these credit related commitments as at 31 December 2023 accounting GEL 89,073 thousand are to seven banks (2022: GEL 67,218 thousand, 2021: GEL 76,980 thousand). This exposure represents a significant concentration of credit risk exposure to the Bank.

All credit related commitments are allocated to Stage 1. ECL recognized for credit related commitments as at 31 December 2023 was GEL 438 thousand (2022: GEL 387 thousand; 2021: GEL 300 thousand) and there were no significant movements in ECL during the year.

27 Contingencies

(a) Litigations

In the ordinary course of business, the Bank is subject to legal actions and complaints. Management believes that the ultimate liability, if any, arising from such actions or complaints will not have a material adverse effect on the financial condition or the results of future operations.

(b) Operating environment

As an emerging market, Georgia does not possess a well–developed business and regulatory infrastructure that would generally exist in a more mature market economy. Operations in Georgia may involve risks that are not typically associated with those in developed markets. However, over the last few years the Georgian government has made a number of developments that positively affect the overall investment climate of the country, specifically implementing the reforms necessary to create banking, judicial, taxation and regulatory systems. This includes the adoption of a new body of legislation (including new Tax Code and procedural laws). In the view of the management, these steps contribute to mitigate the risks of doing business in Georgia.

The existing tendency aimed at the overall improvement of the business environment is expected to persist. The future stability of the Georgian economy is largely dependent upon these reforms and developments and the effectiveness of economic, financial and monetary measures undertaken by the Government. However, the Georgian economy is vulnerable to market downturns and economic slowdowns elsewhere in the world.

(c) Taxation contingencies

The taxation system in Georgia continues to evolve and is characterized by frequent changes in legislation, official pronouncements and court decisions, which are sometimes contradictory and subject to varying interpretation by different tax authorities. Taxes are subject to review and investigation by a number of authorities which have the authority to impose severe fines, penalties and interest charges. In the event of a breach of tax legislation, no liabilities for additional taxes, fines or penalties may be imposed by the tax authorities after three years have passed since the end of the year in which the breach occurred.

These circumstances may create tax risks in Georgia that are substantially more significant than in other countries. Management believes that it has provided adequately for tax liabilities based on its interpretations of applicable Georgian tax legislation, official pronouncements and court decisions. However, the interpretations of the relevant authorities could differ and the effect on the financial position, if the authorities were successful in enforcing their interpretations, could be significant.

(d) Compliance with covenants

The Bank is subject to certain financial and non-financial covenants primarily related to its other borrowed funds. Non-compliance with such covenants may result in negative consequences for the Bank including mandatory prepayment and declaration of default. The Bank was in compliance with all covenants as at 31 December 2023, 31 December 2022 and 31 December 2021.

28 Related Party Transactions

Pursuant to IAS 24 "Related Party Disclosures", parties are generally considered to be related if the parties are under common control or one party has the ability to control the other or it can exercise significant influence over the other party in taking financial or operational decisions. In considering each possible related party relationship, attention is directed to the substance of the relationship, not merely the legal form.

Related parties may enter into transactions which unrelated parties might not, and transactions between related parties may not be effected on the same terms, conditions and amounts as transactions between unrelated parties. All transactions with related parties disclosed below have been conducted on an arm's length basis.

(a) Transactions with the key management personnel

Total remuneration included in personnel expenses for the years ended 31 December 2023, 2022 and 2021 is as follows:

	2023	2022	2021
Short-term employee benefits	2,150	1,863	1,927

(b) Transactions with the related parties

The outstanding balances and related profit or loss amounts of transactions as at and for the year ended 31 December 2023 are as follows:

	Immediate parent company	Entities under common control	Key management personnel	Other related parties
Assets				
Cash and cash equivalents	906	38	-	-
Loans to customers	-	-	199	-
Liabilities				
Deposits and balances from banks	48,811	-	-	-
Current accounts and deposits from customers	-	-	134	3,923
Other liabilities	(1,419)	-	-	-
Interest income/(expense)				
Interest income	-	-	37	-
Interest expense	(430)	-	(10)	(129)
Other expenses	(919)	-	-	-

28 Related Party Transactions (Continued)

The outstanding balances and related profit or loss amounts of transactions as at and for the year ended 31 December 2022 are as follows:

	Immediate parent company	Entities under common control	Key management personnel	Other related parties
Assets				
Cash and cash equivalents	34	55	-	-
Loans to customers	-	-	114	-
Liabilities				
Deposits and balances from banks	10,896	-	-	-
Current accounts and deposits from customers	-	-	23	8,831
Other liabilities	632	-	-	-
Income/(expense)				
Interest income	3	-	10	-
Interest expense	(55)	-	-	(153)
Other expenses	(826)	-	-	-

The outstanding balances and related profit or loss amounts of transactions as at and for the year ended 31 December 2021 are as follows:

	Immediate parent company	Entities under common control	Key management personnel	Other related parties
Assets				
Cash and cash equivalents	57	1,128	-	-
Amounts due from banks	912	-	-	-
Loans to customers	-	-	42	-
Liabilities				
Deposits and balances from banks	25,272	17,564	-	-
Current accounts and deposits from customers	-	-	305	20,736
Income/(expense)				
Interest income	20	-	8	-
Interest expense	(478)	(47)	-	(315)
Other expenses	(695)	-	-	-

Deposits from the Parent as at 31 December 2023 mature according to contractual maturity as follows: GEL 8,831 thousand matures in less than 12 months (2022: GEL 10,897 thousand matures in less than 12 months; 2021: GEL 25,272 thousand matures in less than 12 months).

Management has added previously omitted balances and transactions with related parties in the related parties transactions disclosure, resulting in the restatement of the comparative disclosure notes. Set out below is a summary of the corrections for the year ended 31 December 2022 and 31 December 2021:

28 Related Party Transactions (Continued)

Summary of the corrections for the year ended 31 December 2022:

	As originally presented	Restatement	As restated
Loans to customers	-	114	114
Current accounts and deposits from customers*	-	8,854	8,854
Other liabilities	-	632	632
Other expenses	-	(826)	(826)

*Out of GEL 8,854 thousand, GEL 23 thousand relates to current accounts and deposits from key management personnel and GEL 8,831 thousand from other related parties.

Summary of the corrections for the year ended 31 December 2021:

	As originally presented	Restatement	As restated
Loans to customers	-	42	42
Current accounts and deposits from customers*	-	21,041	21,041
Other expenses	-	(695)	(695)

*Out of GEL 21,041 thousand, GEL 305 thousand relates to current accounts and deposits from key management personnel and GEL 20,736 thousand from other related parties.

29 Fair Value Measurement

The estimates of fair value are intended to approximate the price that would be received to sell an asset, or paid to transfer a liability in an orderly transaction between market participants at the measurement date. However, given the uncertainties and the use of subjective judgment, the fair value should not be interpreted as being realizable in an immediate sale of the assets or transfer of liabilities.

Financial assets and liabilities not measured at Fair Value

For the financial assets and financial liabilities carried at amortised cost, the Bank assumes that the carrying amounts approximate to their fair value.

Investment securities carried at FVOCI

Investment securities valued using a valuation technique or pricing models primarily consist of unquoted debt securities. These securities are valued using models which incorporate data observable in the market (using quoted market prices in active market for similar instruments).

Fair Value Hierarchy

The Bank measures fair values using the following fair value hierarchy, which reflects the significance of the inputs used in making the measurements:

- **Level 1**: quoted market price (unadjusted) in an active market for an identical instrument.
- **Level 2:** inputs other than quotes prices included within Level 1 that are observable either directly (i.e., as prices) or indirectly (i.e., derived from prices). This category includes instruments valued using quoted market prices in active markets for similar instruments; quoted prices for similar instruments in markets that are considered less than active; or other valuation techniques where all significant inputs are directly or indirectly observable from market data.
- **Level 3:** inputs that are unobservable. This category includes all instruments where the valuation technique includes inputs not based on observable data and the unobservable inputs have a significant effect on the instrument's valuation. This category includes instruments that are value based on quoted prices for similar instruments where significant unobservable adjustments or assumptions are required to reflect differences between the instruments. For the purpose of fair value disclosures, the Bank has determined classes of assets and liabilities on the basis of the nature, characteristics and risks of the asset or liability and the level of the fair value hierarchy as explained above

Set out below is a comparison by class of the carrying amounts and fair values of the Bank's financial instruments. The table does not include the fair values of non-financial assets, non-financial liabilities and those financial assets and liabilities for which the fair value approximates carrying value.

29 Fair value Measurement (Continued)

As at 31 December 2023, the Bank did not have any financial instruments measured at Fair Value.

As at 31 December 2022:

	Level 1	Level 2	Level 3	Total fair value	Carrying amount
Investment securities measured at FVOCI	-	2,353	-	2,353	2,353
Total	**-**	**2,353**	**-**	**2,353**	**2,353**

As at 31 December 2021:

	Level 1	Level 2	Level 3	Total fair value	Carrying amount
Investment securities measured at FVOCI	-	14,459	-	14,459	14,459
Total	**-**	**14,459**	**-**	**14,459**	**14,459**

30 Events after Reporting Date

There were no significant events after the reporting date that need to be presented in the financial statements.

სს იშბანკი საქართველო

მმართველობის ანგარიშგება

2023

სარჩევი

მმართველობის ანგარიშგების შესავალი 3
ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა 3
ძირითადი მაჩვენებლები 4
ბიზნეს საქმიანობა და არა-ფინანსური ინდიკატორები 8
კორპორატიული და სოციალური მმართველობა 9
ქვეწერის სტრუქტურა 20
რისკების მართვა 25
განვითარება 35
ანგარიშგების სხვა საკითხები 37
..... 41

მმართველობის ანგარშგების წარდგენა

წინამდებარე ანგარიშგება მომზადებულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის საფუძველზე".

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა

ბანკის ხელმძღვანელობა უზრუნველყოფს პილარ 3-ის განმარტებითი შენიშვნების ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაციის სამართლიან წარდგენასა და სიზუსტეს. ანგარიშგება მომზადებულია სამეთვალყურეო საბჭოსთან შეთანხმებული შიდა კონტროლის პროცესების სრული დაცვით.

ანგარიშგება აკმაყოფილებს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მოთხოვნებს.

ჰენინ ემრე ილმაზ
დასრულებული დირექტორი

უჩა სარალიძე
ფინანსური დირექტორი

ძირითადი მაჩვენებლები

	2023	2022	2021
მომგებიანობა			
სულ საპროცენტო შემოსავალი /საშუალო წლიური აქტივები	**8.38%**	7.43%	6.17%
სულ საპროცენტო ხარჯი/ საშუალო წლიური აქტივები	**2.63%**	1.85%	1.31%
შემოსავლები ოპერაციებიდან/ საშუალო წლიური აქტივები	**7.05%**	6.52%	5.75%
წმინდა საპროცენტო მარჟა	**7.79%**	7.67%	6.66%
უკუგება საშუალო აქტივებზე (ROAA)	**3.77%**	3.12%	2.92%
უკუგება საშუალო კაპიტალზე (ROAE)	**13.22%**	11.28%	10.65%
აქტივების ხარისხი			
უმოქმედო სესხები /სულ სესხები	**0.31%**	0.61%	1.40%
სესხის ზარალის რეზერვი/სულ სესხები	**0.70%**	0.79%	0.44%
სესხები უცხოურ ვალუტაში/სულ სესხები	**58.03%**	45.26%	64.95%
აქტივები უცხოურ ვალუტაში/სულ აქტივები	**58.80%**	55.10%	66.28%
სესხების ზრდა-წლის დასაწყისიდან აწმყო დრომდე	**6.95%**	18.54%	9.73%
ლიკვიდობა			
ლიკვიდური აქტივები /სულ აქტივები	**26.86%**	23.83%	29.49%
ვალდებულებები უცხოურ ვალუტაში/სულ ვალდებულებები	**83.45%**	75.81%	88.79%
მოთხოვნამდე დეპოზიტები/სულ აქტივები	**19.81%**	22.87%	14.42%
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი			
სულ, მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები	**158,187,110**	101,467,170	125,961,061
წლიური სახსრების წმინდა გადინება, სულ	**88,029,335**	59,257,736	62,369,833
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (%)	**179.70%**	171.23%	201.96%
სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი			
ხელმისაწვდომი სტაბილური დაფინანსება	**237,577,669**	231,228,050	225,376,140
მოთხოვნილი სტაბილური დაფინანსება	**198,330,715**	182,662,714	186,291,224
წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი (%)	**119.79%**	126.59%	120.98%

ძირითადი მაჩვენებლები (გაგრძელება)

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება (აუდიტირებული მონაცემები)

	2023	2022	2021
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებული გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი	36,917	29,780	22,365
საპროცენტო ხარჯი	(11,595)	(7,397)	(4,742)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	25,322	22,383	17,623
შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიოდან	3,326	3,238	3,414
ხარჯი საზღაურიდან და საკომისიოდან	(563)	(1,395)	(1,694)
წმინდა შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიოდან	2,763	1,843	1,720
ოპერაციები უცხოური ვალუტის გადაყვანიდან მიღებული სხვაობა	3,270	2,956	3,408
წმინდა სავალუტო შემოსულობა	(304)	(1,057)	(1,885)
	2,966	1,899	1,523
სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული საინვესტიციო ვალიანი ქაღალდების გასვლიდან მიღებული ზარალი	(87)	(118)	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(293)	(1,379)	(56)
საოპერაციო შემოსავალი საკრედიტო ზარალის წმდე	30,671	24,628	20,810
პერსონალის ხარჯი	(5,469)	(4,821)	(4,867)
სხვა შემოსავალი	60	-	70
სხვა ხარჯი	(4,417)	(4,030)	(3,806)
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე	20,845	15,777	12,207
მოგების გადასახადის ხარჯი	(4,221)	(3,264)	(1,626)
წლის მოგება	16,624	12,513	10,581
სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული საინვესტიციო ვალიანი ქაღალდების სამართლიან ღირებულებაში ცვლილება	87	485	(427)
მოგების გადასახადის გავლენა სხვა სრულ შემოსავალზე	-	(82)	64
წლის სხვა სრული შემოსავალი/(ზარალი)	87	403	(363)
წლის სხვა სრული შემოსავალი	16,711	12,916	10,218

ძირითადი მაჩვენებლები (გაგრძელება)

მომგებიანობის ანალიზი

მომგებიანობა	2023	2022	2021
წლიური აქტივები	8.38%	7.43%	6.17%
საშუალო წლიური აქტივები	2.63%	1.85%	1.31%
საშუალო წლიური აქტივები	7.05%	6.52%	5.75%
	7.79%	7.67%	6.66%
	3.77%	3.12%	2.92%
	13.22%	11.28%	10.65%

2023 წლის განმავლობაში არ მომხდარა მნიშვნელოვანი ცვლილებები სს „იშბანკი საქართველო"-ს მაჩვენებლებში.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება (აუდიტირებული მონაცემები)

	2023	2022	2021
	77,287	57,785	52,038
	-	-	8,745
	35,988	39,030	38,427
	328,817	307,154	260,026
	11,538	2,353	14,459
	8,134	6,988	8,073
	2,922	2,796	3,653
	464,686	416,106	385,421
	109,832	83,628	90,982
	173,122	149,293	106,747
	39,233	57,050	73,185
	641	764	1,002
	7,800	8,024	9,074
	330,628	298,759	280,990
	69,162	69,162	69,162
	-	(87)	(490)
	64,896	48,272	35,759
	134,058	117,347	104,431
	464,686	416,106	385,421

„იშბანკი საქართველო", საქართველოს ეროვნული ბანკის მონაცემებით, იკავებდა მე-11 ადგილს საქართველოს კომერციულ ბანკებს შორის აქტივების მიხედვით 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

ძირითადი მაჩვენებლები (გაგრძელება)
კაპიტალის მართვა

ბანკის მიზნები კაპიტალის მართვისას არის (i) შესაბამისობაში იყოს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილ კაპიტალის მოთხოვნებთან და (ii) დაიცვას ბანკის უნარი გააგრძელოს საქმიანობა, როგორ ფუნქციონირებადმა საწარმომ. ცენტრალური ბანკის მიერ დადგენილ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებთან შესაბამისობის მონიტორინგს ყოველთვიურად აკვირდება, ანგარიშები, რომლებიც ასახავს მათ გაანგარიშებას, განიხილება და ხელს აწერს ბანკის აღმასრულებელი დირექტორი და მთავარი ფინანსური დირექტორი. კაპიტალის მართვის სხვა მიზნები ეხება ბიზნესის განვითარებისა და სტრატეგიის შესაბამისად დაინტერესებული მხარეების მოთხოვნით.

ბაზელ III

2017 წლის დეკემბერში სებ-მა ცვლილებები შეიტანა „კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულებაში". კაპიტალის განახლებული ჩარჩოს მიხედვით, კაპიტალის მოთხოვნები დაიყო პილარ 1-ის მოთხოვნებად, რომელიც ეხება ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალის და მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალურ მოთხოვნებს და პილარ-1-ით და პილარ 2-ით გათვალისწინებულ დამატებით ბუფერებად.

პილარ 1

- კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი (რომელიც შესული იყო კაპიტალის მინიმალურ მოთხოვნებში) ცალკე გამოიყო და განისაზღვრა 2.5%-ის ოდენობით.
- კონტრციკლური კაპიტალის ბუფერი ამჟამად განსაზღვრულია 0%-ზე.
- სისტემური რისკის ბუფერი სისტემური მნიშვნელობის ბანკებში დაინერგება ოთხწლიანი პერიოდის განმავლობაში

პილარ 2

- სავალუტო საკრედიტო რისკის (CICR) ბუფერმა ჩაანაცვლა უცხოურ ვალუტებში გამოხატული დაუფარავი სავალუტო სესხების კონსერვატიული შეწონვა;
- დაინერგება რისკის კონცენტრაციის ბუფერი სექტორული თუ ერთი მსესხებლის რისკებისთვის;
- წმინდა სტრეს-ტესტების ბუფერი დაინერგება ბანკის მიერ წარმოდგენილ სტრეს-ტესტების შედეგების საფუძველზე;
- მარეგულირებლის მიერ განსაზღვრული რისკების შეფასების გენერალური პროგრამის ბუფერი, რომელიც ეფუძნება ბანკისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

[illegible] ახალი მეთოდოლოგიის საფუძველზე დაინერგა სესხის მომსახურებისა და სესხის [illegible] კოეფიციენტების კონკრეტული ზღვრები. აქტივები, რომლებიც არ აკმაყოფილებს [illegible] განსაზღვრულ სესხის მომსახურების კოეფიციენტისა და სესხის უზრუნველყოფის [illegible] ლიმიტებს, უფრო მაღალი რისკით შეიწონება.

[illegible] ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კაპიტალის ამჟამინდელი მოთხოვნების [illegible], ბანკებმა უნდა შეინარჩუნონ საზედამხედველო კაპიტალის და რისკის შეწონილი [illegible] კოეფიციენტი დადგენილ მინიმალურ დონეზე მაღლა (ძირითადი პირველადი კაპიტალის [illegible] > 13%, პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი > 17% და სულ, კაპიტალის კოეფიციენტი > [illegible]. მთავარი ხელმძღვანელი პირებისთვის შიდა წყაროებით მოწოდებული ინფორმაციის [illegible] ბანკის მიერ მართული კაპიტალის ოდენობა 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 134,058 [illegible] ლარი (2022: 117,347 ათასი ლარი; 2021: 104,431 ათასი ლარი), საზედამხედველო პირველადი [illegible] შეადგენს 133,881 ათას ლარს. (2022: 111,096 ათასი ლარი; 2021: 94,392 ათასი ლარი), მთლიანი [illegible] კაპიტალი შეადგენს 133,881 ათას ლარს (2022: 116,173 ათასი ლარი; 2021: 99,324 ლარი [illegible] ათასი ლარი) ასევე, ბანკმა გარედან დაწესებული ყველა მოთხოვნა შეასრულა 2023, 2022 და 2021 [illegible] განმავლობაში.

ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, რომლებიც დაანგარიშებულია საქართველოს ეროვნული ბანკისა და ბაზელ II / III მოთხოვნების შესაბამისად , შემდეგია:

	2023	2022	2021
მთლიანი მირითადი პირველადი კაპიტალი და პირველადი კაპიტალი	133,881	111,096	94,392
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	133,881	116,173	99,324
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	508,950	447,552	429,798
მირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	26%	25%	22%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	26%	25%	22%
სულ საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	26%	26%	23%
მირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნები	13%	9%	7%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნები	17%	12%	9%
სულ საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნები	21%	17%	16%

რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები ფასდება რისკის შეწონვების იერარქიით, რომელიც კლასიფიცირდება მათი ხასიათის მიხედვით და ასახავს თითოეულ აქტივთან და კონტრაჰენტთან დაკავშირებული საკრედიტო, საბაზრო და სხვა რისკების შეფასებას, ნებისმიერი დასაშვები უზრუნველყოფის ან გარანტიების გათვალისწინებით.

ბანკის საქმიანობა და არა-ფინანსური მაჩვენებლები

სს „იშბანკი საქართველო" (შემდგომში ბანკი) წარმოადგენს სააქციო საზოგადოებას, რომელიც დარეგისტრირებულია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად 2015 წლის 29 ივნისს. ბანკი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ 2015 წლის 1 აგვისტოს გაცემული ლიცენზიის (№ 368) შესაბამისად. ბანკი დარეგისტრირებულია სსიპ „საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს" მიერ და მისი საიდენტიფიკაციო ნომერი არის 404496611.

რეორგანიზაციამდე (2015 წლის 1 აგვისტო) ბანკი წარმოადგენდა სს „იშბანკ თურქეთის" ბათუმის ფილიალს, რომელიც საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დარეგისტრირებულია (ლიცენზია №: 908) როგორც თურქეთში 1924 წელს დაფუძნებული უცხოური ბანკის, „Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi-ის" ბენეფიციარი „მშობელი" ან „აქციონერი"), რომელიც დაფუძნებულია 1924 წელს, ფილიალი.

ძირითადი საქმიანობა. ბანკის ძირითადი საქმიანობა მოიცავს შემდეგს: საზოგადოებისგან დეპოზიტების მიღება და კრედიტის გაცემა, ფულადი გადარიცხვები როგორც საქართველოში, ასევე მის ფარგლებს გარეთ, ვალუტების გაცვლა და სხვა საბანკო მომსახურების მიწოდება კომერციული და საცალო კლიენტებისთვის. ბანკის მთავარი ოფისი არის თბილისში, საქართველოში და 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მას აქვს ორი ფილიალი თბილისსა და ბათუმში.

ბანკის რეგისტრირებული იურიდიული მისამართია თბილისი, საქართველო, ილია ჭავჭავაძის პროსპექტი 72ა.

31 დეკემბრის, 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის 100%-იანი აქციონერი იყო სს იშბანკ ჰოლდინგი.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს იშბანკ თურქეთის აქციების 38.2%-ს ფლობს T. İş Bankası A.Ş. დანიშნული საპენსიო ფონდი (შემდგომში „ფონდი"), 28,09%-ს ფლობს რესპუბლიკური სახალხო პარტია - CHP (ათათურქის აქციები) და 33,71% არის თავისუფალ მიმოქცევაში (2022 წლის 31 დეკემბერი: 37,31%, 28,09% და 34,60%, შესაბამისად, 2021 წლის 31 დეკემბერი. : 37,26%, 28,09%, 34,65%, შესაბამისად).

სტრატეგია

ბანკის მთავარი მიზანია გახდეს ბიზნესისა და საცალო კლიენტების ეფექტური მხარდამჭერი, როგორც უმსხვილესი თურქული ბანკის შვილობილი, ჩვენ ვცილობთ, ჰქბუფში შემავალი კომპანიების მიერ დაგროვილი საუკეთესო გამოცდილება და პრაქტიკა შემოვიტანოთ საქართველოში. ჩვენი სტრატეგია ორიენტირებულია აქციონერისათვის გრძელვადიანი სტაბილური მოგებიანობის უზრუნველყოფასა და მდგრად ზრდა/განვითარებაზე, რისკების ეფექტური მართვით კარგად დაბალანსებული აქტივების ზრდით.

ჩვენი ძირითადი ღირებულებებია:

- მკაფიო ბიზნეს მოდელის შექმნა;
- მომხმარებლებზე ორიენტირებული კორპორაციული კულტურის ჩამოყალიბება;
- სტაბილური ფინანსური შედეგების უზრუნველყოფა.

ყოველ წლის ბოლოს ბანკი ახორციელებს მიმდინარე სიტუაციის დეტალურ შეფასებას და ანალიზის საფუძველზე განსაზღვრავს ბანკის სტრატეგიას შემდგომი სამი წლისათვის. ბანკის სტრატეგია დეტალურად აღწერს იმ ძირითად პრინციპებს, რომლის მიხედვითაც ბანკი გეგმავს მისი ძირითადი გეგმების და შედეგების მიღწევას. 2022 წლის დასაწყისში ბანკმა განსაზღვრა სტრატეგია 2023 – 2025 წლებისათვის. 2025 წლისათვის განსაზღვრული მიზნების მისაღწევად ბანკი ძირითადად ორიენტირებულია შემდეგ პრინციპებზე:

- **ციფრული პროდუქტების ფართო არჩევანის განვითარება და შეთავაზება**. რადგან ციფრული პროდუქტები და მომსახურება სწრაფად ვითარდება და საქართველოში მათზე მოთხოვნაც სწრაფად იზრდება, ბანკი გეგმავს აქტიურად ინვესტირებას ტექნოლოგიებში, რათა შეძლოს ყველაზე მოქნილი და ეფექტური გადაწყვეტილებების შეთავაზება მისი მომხმარებლებისთვის. გვჯერა, რომ ეს საკითხი ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანია როგორც ბანკისათვის, ისე მისი მომხმარებლებისათვის ბიზნესში მაქსიმალური ეფექტურობის მისაღწევად, რომელიც, თავის მხრივ გამოათავისუფლებს მნიშვნელოვან დროს მათი საქმიანობის შემდგომი განვითარებისათვის.
- **მიზიდოს და გაზარდოს მომხმარებელთა ბაზა** მრავალფეროვანი პროდუქტების შეთავაზებით მოქნილი პირობებითა და კონკურენტული ფასებით. რადგან ბანკი არის უმსხვილესი კერძო თურქული ბანკის შვილობილი, იგი აპირებს გამოიყენოს მშობელი კომპანიის კარგი რეპუტაცია და სანდოობა ფინანსური რესურსების კონკურენტულ ფასებში მოსაზიდად. ამ მიმართულების განვითარებისათვის კრიტიკულად მნიშვნელოვანია კვალიფიციური თანამშრომლების გუნდი, რაშიც ბანკი ანხორციელებს მნიშვნელოვან ინვესტიციას, შესაბამისად, ბანკად ტრანსფორმაციის შემდეგ 2015 წელს თანამშრომლების რაოდენობა 63%-ით გაიზარდა (2023: 58; 2022: 62; 2021: 63; 2015: 38).
- **დივერსიფიკაცია და კონცენტრაციის რისკის მინიმალური დონე**. რადგან ხელმძღვანელობა ფიქრობს, რომ ეს არის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი და მძლავრი იარაღი მდგრადი განვითარებისა და სტაბილური მოგებიანობისათვის.
- **ბიზნესის დაფინანსების მიმართულების განვითარება.** რადგან თურქეთი საქართველოს უმსხვილესი სავაჭრო პარტნიორია და ასებობს ბევრი კომპანია, რომელიც დაკავებულია თურქეთთან ექსპორტ/იმპორტით, ამ კლიენტებისათვის, ამ მიმართულებით მომსახურებისა და ფინანსური მხარდაჭერის უზრუნველყოფა სხვადასხვა ტიპის საბანკო გარანტიებისა და კრედიტების შეთავაზებით წარმოადგენს ბანკისათვის ერთ-ერთ კონკურენტულ უპირატესობას ბაზარზე.

ბანკის საქმიანობა და არა-ფინანსური მაჩვენებლები (გაგრძელება)

- **ფინანსური კონსულტანტის მომსახურება.** ბანკი, როგორც უმსხვილესი საბანკო ჯგუფის წევრი, რომელიც წარმოდგენილია მსოფლიოს თითქმის ყველა ქვეყანაში, წერგავს ფინანსური კონსულტანტის მომსახურებას ჯგუფთან დაკავშირებული კომპანიების დახმარებით იმ კლიენტებისათვის, რომლებიც ძირითადად დაკავებული არიან ექსპორტით და შესაბამისად, მათთვის ძალზე მნიშვნელოვანი და ღირებულია ინფორმაცია და ცოდნა კონკრეტული ქვეყნის კანონმდებლობისა და რეგულაციების შესახებ.

ზემოთ აღნიშნული პრინციპების დაცვა ხელს უწყობს ბანკს თავის ძირითადი მიზნების მიღწევასა და აქტიურ მომხმარებელთა რაოდენობის ზრდაში. რეგისტრირებული კლიენტების რაოდენობა 2023 წლის ბოლოსათვის შეადგენდა: 19 ათასს (2022: 18 ათასი; 2021: 16 ათასი; 2020: 14 ათასი; 2019: 13 ათასი; 2018: 12 ათასი; 2017: 10 ათასი; 2016: 8 ათასი).

2023-2025 წლების სტრატეგია დამტკიცებულია სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. ბანკის ხელმძღვანელობა აკონტროლებს განსაზღვრული პრინციპების ეფექტურ დანერგვას ბანკის ყოველდღიურ საქმიანობაში შედეგების ძირითადი მაჩვენებლების ანალიზის გზით. ხელმძღვანელობამ პროცესის ეფექტური კონტროლისათვის განსაზღვრა სტრატეგიის განხორციელების გეგმა. გეგმებიდან მნიშვნელოვანი ჩამორჩენის თავიდან ასაცილებლად, ხელმძღვანელობა ყოველდღიურ რეჟიმში აკონტროლებს პროცესს და წარუდგენს მიმდინარე სტატუსს აღმასრულებელ და სამეთვალყურეო საბჭოებს.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა

წინამდებარე დოკუმენტი დამტკიცებულია სს "იშბანკი საქართველოს" დირექტორთა საბჭოს მიერ, ნებისმიერი ცვლილება მასში უნდა დამტკიცდეს იგივე წესით.

საკრედიტო რისკების მართვის განყოფილება პასუხისმგებელია წინამდებარე პოლიტიკით განსაზღვრული პროცედურების დანერგვასა და განხორციელებაზე. ინსტრუქციის გადახედვა ხორციელდება წელიწადში მინიმუმ ერთხელ ან საჭიროებისამებრ.

წინამდებარე პოლიტიკა ძალაშია **2021 წლის მაისიდან.**

სს „იშბანკი საქართველო" აღიარებს, რომ მისმა საქმიანობამ შეიძლება იქონიოს პირდაპირი ან ირიბი ზეგავლენა გარემოზე და იმ საზოგადოებაზე, სადაც ის მოღვაწეობს. ბანკის მიზანია პასუხისმგებლობით ბანკის საკუთარ საქმიანობასთან დაკავშირებული გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკები, რათა მინიმუმამდე შეამციროს გარემოსა და დაინტერესებულ მხარეებზე გავლენა და გააძლიეროს ბანკის ფილიალებისთვის გრძელვადიანი სარგებლის მოტანა. მისი აქციონერებისთვის და დაინტერესებული მხარეებისთვის ამ კონცეფციის გადასაცემად. სს „იშბანკი საქართველოს"დირექტორთა საბჭომ მიიღო წინამდებარე **გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პოლიტიკა**, რომელიც აღწერს ბანკის ვალდებულებებს მდგრად განვითარებაზე ორიენტირებულ დაფინანსებასთან დაკავშირებით – ანტისამეზღაურო კორპორაციული მმართველობის განუყოფელი კომპონენტის სახით.

ბანკ ცდილობს მისი საქმიანობა გარემოსდაცვითი და სოციალური პასუხისმგებლობით ანარმოოს. გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის სფეროში საერთაშორისო და სხვა საუკეთესო პრაქტიკის შესარჩევებით ჩვენ ვალდებულებას ვიღებთ, რომ ჩვენი კლიენტებიც დააკმაყოფილებენ გარემოსდაცვითი და სოციალური პასუხისმგებლობის მოთხოვნებს. ვაღიარებთ, რომ გარემოსადაცვითი და სოციალური რისკების გამოვლენა და ანალიზი უნდა იყოს რისკების შეფასების ნორმალური პროცესის შემადგენელი ნაწილი. კლიენტებთან დაკავშირებით მიგვაჩნია, რომ გარემოსდაცვით, ჯანმრთელობის, უსაფრთხოების, შრომის მარეგულირებელ ნორმებთან შესაბამისობა და ასევე ფართო გარემოსდაცვითი, ჯანმრთელობის, უსაფრთხოების და შრომის პრაქტიკის გამოყენება მნიშვნელოვანი ფაქტორია ეფექტური კორპორაციული მმართველობის დემონსტრირებისას.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

კომერციული საკრედიტო საქმიანობისას რისკებზე დაფუძნებული, დარგობრივი, გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების სწორი შეფასების უზრუნველსაყოფად სს „იშბანკი საქართველომ" შეიმუშავა ***გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პროცედურები***. აღნიშნული პროცედურები სრულად ინტეგრირებულია ბანკის საკრედიტო რისკების მართვის პროცესში და რუტინულად გამოიყენება ყველა კომერციული (ე.ი. იურიდიულ პირებთან) ოპერაციების განხორციელებისას.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პოლიტიკა, ისევე როგორც ***გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პროცედურები***, მათ განსახორციელებლად საჭირო ინსტრუმენტებთან ერთად, წარმოადგენს ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პოლიტიკის ძირითად კომპონენტებს. ბანკმა შემდეგ თანამდებობებზე დანიშნა:

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის მენეჯერი, რომელსაც პასუხისმგებლობა აქვს ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პოლიტიკის მუშაობასა და შენარჩუნებაზე, რესურსების მართვაზე (ბიუჯეტი და პერსონალი) გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის საკითხებზე თანამშრომელთა დატრენინგებისთვის.

საკრედიტო ოფიცერი, რომელსაც ევალება მიზნობრივი კლიენტის კომპანიის მოქმედი მოთხოვნების გარემოსდაცვითი შესაბამისობის შეფასება. მათ შორის ობიექტების მონახულება, საჭირო დოკუმენტაციის (მაგ. ინფორმაცია, ნებართვები, ავტორიზაცია) და გარემოსდაცვითი და სოციალური კომპლექსური მოხსენებების მომზადება (ან საკრედიტო განაცხადის გარემოსდაცვითი და სოციალური განყოფილება); შესაბამისი გარემოსდაცვითი წარმომადგენლობების, გარანტიებისა და შეთანხმებების უზრუნველყოფა ყველა საკრედიტო ხელშეკრულებაში; პორტფელის პროექტების შემოწმება რეგულარულად მოქმედი მოთხოვნების შესაბამისობაზე, ადგილზე ვიზიტებისა და წლიური მონიტორინგის ჩათვლით;

ზემოთ აღნიშნული პროცედურების გამოყენება მიზნად ისახავს იურიდიული პირებისთვის კრედიტის გაცემის და ინვესტიციების განხორციელების დროს გარემოსდაცვით და სოციალურ საკითხებზე ყურადღების გამახვილებას აღნიშნული პროცედურების გამოყენებით, რათა მაქსიმალურად გაზარდოთ გარემოსდაცვითი და სოციალური პასუხისმგებლობისა და მდგრადი ეკონომიკური ზრდის შესაძლებლობები და მინიმუმამდე შეამციროთ ბანკის დაქვემდებარება გარემოსდაცვითი ან სოციალური საკითხებით განპირობებული ფინანსური, რეპუტაციის შემლახავი ან იურიდიული რისკის ფაქტორებისგან და შესაბამისი ოპერაციებით გამოწვეული ზარალებისგან.

ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური პროცედურები გულისხმობს ოპერაციების კვალიფიცირებას კატეგორიზაციას, გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების გამოვლენას, შესაბამის შეფასებას, მართვას, კონტროლს, მონიტორინგს და ანგარიშგებას. პროცედურა ითვალისწინებს ESG რისკების და ინფორმაციის გამჟღავნების პრინციპების (2020 წლის თებერვალი) და საერთაშორისო ფინანსური კორპორაციის შესრულების სტანდარტების (PS) და შესრულების მოთხოვნების (PR) ძირითად ცნებებს.

ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პოლიტიკის განხორციელება ითვალისწინებს ბანკის ოპერაციების შესაბამისობას პილარ 3 რეგულაციებთან, საქართველოს ეროვნული ბანკის კორპორაციული მართვის კოდექსთან, მდგრადი დაფინანსების გზამკვლევთან, გარემოსდაცვითი და სოციალური მმართველობის (ESG) სტანდარტებთან (სებ, 2018) და საერთაშორისო ფინანსური კორპორაციის რეგულაციებთან.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ყველა კომერციული ოპერაციისთვის ბანკი მიიღებს შესაბამის ზომებს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ კლიენტები გამოავლენენ გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მართვისადმი ორგანიზებულ და სისტემურ მიდგომას, რათა უზრუნველყოფილი იყოს სრული შესაბამისობა გარემოსდაცვით, სოციალურ, ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების ადგილობრივ და საერთაშორისო რეგულაციებთან და სტანდარტებთან.

ვიწრობული პროცედურები ითვალისწინებს PS/PR – ების გამოყენებას, სადაც დაფინანსებული საქმიანობა არის მნიშვნელოვანი სოციალური ან/და გარემოსდაცვითი რისკების მქონე. ასეთ შემთხვევებში სათანადოდ განიხილება PS/PR– ების გამოყენების შესაძლებლობა და განისაზღვრება პროგრამისადმი მათთვის დამახასიათებელი მისადაგების საკითხი. მაშინ, როდესაც ჩაითვლება, რომ კონკრეტული PS/PR – ების გარიგებისთვის მისადაგება შესაძლებელია, ბანკი კლიენტთან თანამშრომლებს, რათა უზრუნველყოფილი იყოს სათანადო ზომების მიღება გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შესამცირებლად ან თავიდან ასაცილებლად. გარკვეულ სიტუაციებში, ბანკს შეუძლია მიმართოს თავის პარტნიორებს, მათ შორის საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებს შესაბამისი რჩევის ან/და დახმარების მიღების მიზნით, რათა უზრუნველყოს გარემოსდაცვითი და სოციალურ რისკების სწორი მართვა კლიენტისთვის დაფინანსების მიწოდებამდე.

ბანკის პროცედურების თანახმად, გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შესაბამისი შეფასების ფარგლები დამოკიდებულია შემდეგ ფაქტორებზე, რომელიც შესაფერისია ყველა ოპერაციისთვის: რისკის ხასიათი, მიზნობრიობა, მოცულობა, ვადები, გირაო და საქმიანობის დარგი.

ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პროცედურების განხორციელება ითვალისწინებს შემდეგი საკითხების შესაბამის გათვალისწინებას:

ლოკაცია – შემოთავაზებული საქმიანობა ექვემდებარება თუ არა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების შეზღუდვებს;

სექტორიზაცია - რა გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკებია დაკავშირებული ასეთ საქმიანობასთან;

ისტორია - კლიენტის საქმიანობასთან, წარმადობასთან და ვალდებულებებთან დაკავშირებული წარსული გარემოსდაცვითი და სოციალური ზემოქმედებების და რისკების გამოვლენა, ამ რისკების ადეკვატურობით მართვისა და პოტენციური გავლენის მინიმუმამდე შემცირებისთვის არსებული ზომების გამოვლენა და სათანადო შეფასება;

ინდიკატორი – შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების გამოვლენა და კოდიფიცირება (მაგ. ინდიკატორული ჯგუფები, შეთანხმებები, სხვ.)

ანალიზი და ანგარიშგება ESG-ის ანგარიშგებისა და ინფორმაციის გამჟღავნების პრინციპების და საერთაშორისო ფინანსური კორპორაციის რეგულაციების შესაბამისად;

ინდიკატორული პროცედურების განხორციელებისას ბანკი რეგულარულად და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან თანამშრომლობის გზით ატარებს შესაბამის თანამშრომლების ტრენინგებს. ის მოიცავს გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის საჭიროდ ხელმისაწვდომი ინსტრუმენტების მრავალსახეობას. სს „ბანკი საქართველო“-ს სასწავლო გეგმა მოიცავს შემდეგს:

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

- მდგრადობის ტრენინგი და ელექტრონული სწავლების პროგრამა (STEP) https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/sustainability-at-ifc/company-resources/tools+for+clients;
- გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვასთან დაკავშირებული საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის ვებინარების მოსმენა: https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/sustainability-at-ifc/company-resources/ifc_sustainability_webinars;
- გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვასთან დაკავშირებული ხელმისაწვდომია მისამართზე : https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/sustainability-at-ifc/company-resources/ifc_sustainability_webinars#FI-DD. კონკრეტულად:
- პრაქტიკული სახელმძღვანელო გარემოსდაცვითი და სოციალური (E&S) სათანადო კომპლექსური შეწვალის შესახებ, რომელიც შეესაბამება IFC- ის ფინანსური შუამავლების საქმიანობის სტანდარტებს: https://www.youtube.com/watch?v=JWjCwUQb0D4&feature=youtu.be
- ეკოლოგიური და სოციალური მართვის სისტემები და ინსტრუმენტები ფინანსური ინსტიტუტებისთვის, რომლებიც აფინანსებენ მცირე და საშუალო საწარმოებს - სანდრა აბიოლა https://www.youtube.com/watch?v=g8ni5z4nkzU&feature=youtu.be

„ბიზნეს საქართველოს“ გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პროცედურების სქემატური [illegible] წარმოდგენილია ქვემოთ, მასში მოცემულია საკრედიტო განაცხადის შეფასების [illegible] ეტაპები, რომელიც განსაზღვრავს შეფასების პროცესის თანმიმდევრობას და რომლის მიზანს [illegible] გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შეფასების გარიგებასთან დაკავშირებულ [illegible] გარემოსდაცვით და სოციალურ რისკებთან შესაბამისობა:

გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების სქემატური

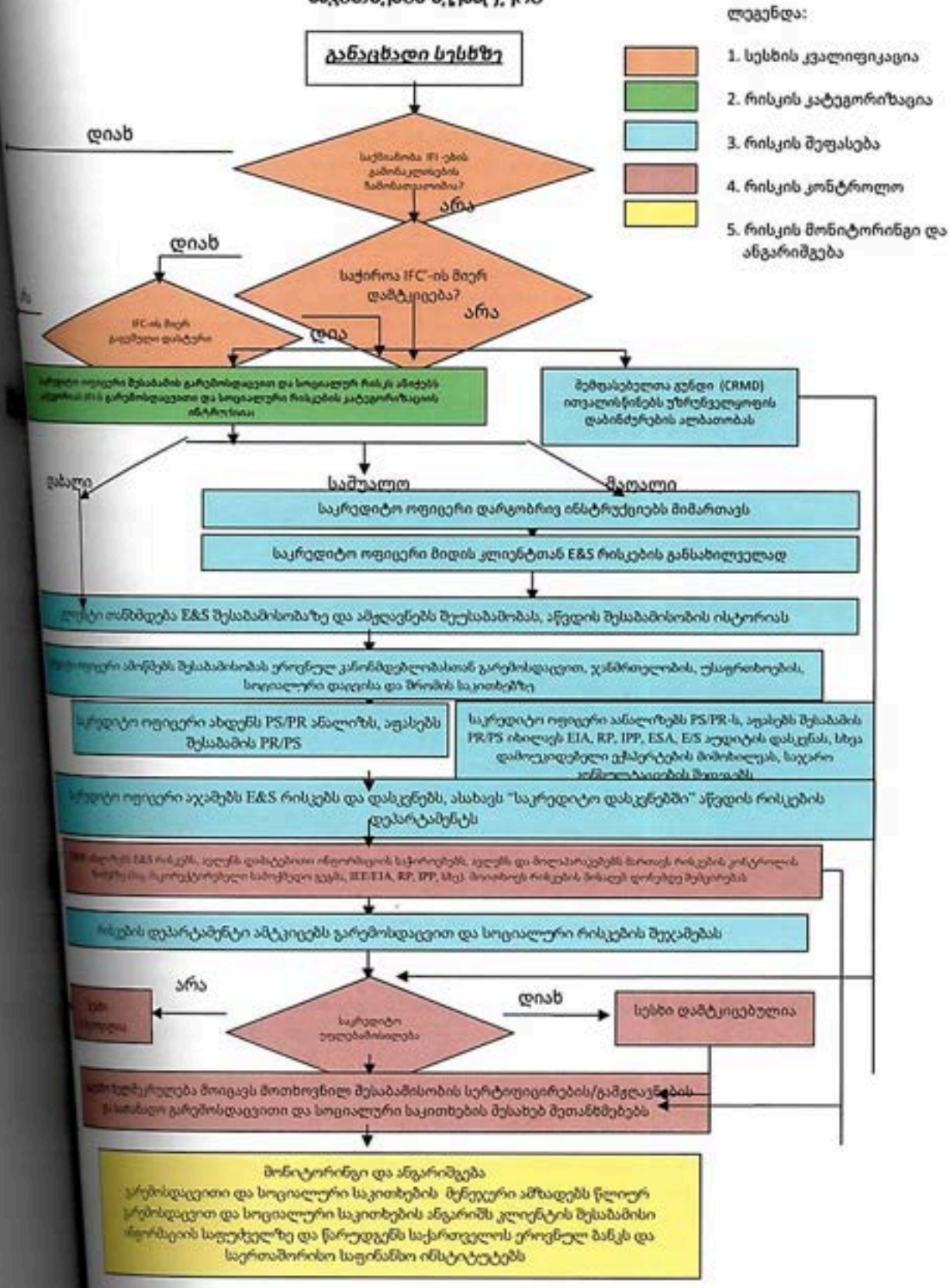

ზემო ცხრილში გამოყენებული აბრევიატურების განშიფრება: IFC = საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია, E&S = გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხები, IFI = საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტები, ESA = გარემოსდაცვითი და სოციალური ზემოქმედების შეფასება, IEE = პირველადი გარემოსდაცვითი შეფასება, IPP = ძირითადი მოსახლეობის ჩართულობის გეგმა, PR = შესრულების სტანდარტი, RP = განსახლების გეგმა, SR = უსაფრთხოების მოთხოვნები

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

1.ოპერაციების კვალიფიკაცია

კორპორაციული, მცირე და საშუალო სექტორის დეპარტამენტის ყველა თანამშრომელი ვალდებულია შეაფასოს დაფინანსებისთვის მოთხოვნილი საქმიანობა არის თუ არა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების აკრძალული საქმიანობების სიაში (იხილეთ დანართი A), რათა განისაზღვროს, შედის თუ არა შემოთავაზებული საქმიანობა დაფინანსების სფეროში .

თუ დაფინანსებისთვის შემოთავაზებული საქმიანობა არ არის აკრძალული, საკრედიტო ოფიცერი განსაზღვრავს საჭიროა თუ არა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების დასტური. თუ დასტური საჭიროა, გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის მენეჯერი ამის თაობაზე თხოვნით მიმართავს საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის საკონტაქტო პირს.

თუ საქმიანობა არ არის აკრძალული და/ან თუ საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის წინასწარი დასტური არ არის საჭირო, ან თუ საჭირო დასტური მიღებულია საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციიდან, შემოთავაზებული ოპერაცია ჩაითვლება დაფინანსებისთვის კვალიფიციურად ბანკის საკრედიტო ოფიცრის მიერ. ამის დამადასტურებელი დოკუმენტები საკრედიტო ოფიცრის მიერ უნდა შეესხებლის საქმეში. სესხის გამოყოფის შემდეგ ყველა დოკუმენტი უნდა ინახებოდეს საკრედიტო ადმინისტრაციის დეპარტამენტში. გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის მენეჯერი განახორციელებს ოპერაციის რისკის ანალიზს, ქვემოთ აღწერილი გარემოსდაცვითი და სოციალურ რისკის მართვის პროცედურების შესაბამისად.

2.გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების კატეგორიზაცია

სს „ბანკი საქართველოს" მიერ გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების კატეგორიზაცია ხდება **საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების და საქართველოს ეროვნული ბანკის** გარემოსდაცვითი და სოციალური მოთხოვნების შესაბამისად.

მაღალი რისკი - ოპერაციები, რომლებსაც გააჩნიათ მინიმალური ან არანაირი გარემოდაცვითი და სოციალური საზიანო გავლენა. ზოგადად ასეთი შემთხვევების შემდგომი ანალიზი აღარ ხორციელდება (კლიენტის და ამგვარად იდენტიფიცირების შემდეგ). მოთხოვნები გულისხმობს მხოლოდ კლიენტის შესრულებას, სერტიფიცირებას ან შესაბამისობას გარემოსდაცვით, ჯანმრთელობის, უსაფრთხოების ან მასთან დაკავშირებით საერთაშორისო ან ეროვნულ კანონმდებლობასთან და მარეგულირებელ ნორმებთან შესაბამისობის ან შეუსაბამობის შესახებ.

ზომიერი რისკი – ოპერაციები გარემოდაცვითი და სოციალური კუთხით უარყოფითი გავლენის მქონე მნიშვნელოვანი პოტენციალით, ასეთი შემთხვევები მცირე რაოდენობისაა და ადგილმდებარეობის ფიზიკური განსაზღვრება, მეტწილად გამოსწორებადია, უდაოდ შეიძლება მისი გამოვლენა შეფასების დროს და თავისუფლად გვარდება რისკის შემცირების ზომების გამოყენებით, რასაც ტიპიურად ახლავს შეზღუდული ან აქცენტირებული გარემოსდაცვითი და/ან სოციალური შეფასება, ან გარემოსდაცვითი ზომების, დაბინძურების ნორმების, დიზაინის კრიტერიუმების ან სამშენებლო სტანდარტების პირდაპირი მიყენება.

მაღალი რისკი – ოპერაციები პოტენციურად საკმაოდ მნიშვნელოვანი, უარყოფითი და/ან შეუქცევადი გარემოსდაცვითი და/ან სოციალური ეფექტით, რომლის მასშტაბების განსაზღვრაც ძნელი იყოს სესხზე განაცხადის წარდგენისას. ამას სჭირდება გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების და ეფექტის ანალიზი ბანკის კლიენტის ფუნქციონირების გავლენის მთლიანი არეს ტერიტორიაში. რისკის შეფასების ფარგლებში კლიენტი გამოავლენს ცალკეულ პირებს და ჯგუფებს, რომლებზეც მისი საქმიანობის გავლენა განსხვავებული ან დისპროპორციული შეიძლება იყოს.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

მაღალი/კატეგორია A - პოტენციურად მაღალი საზიანო ეფექტით სოციალურ ყოფაზე ან გარემოზე, რაც შეიძლება გახდეს მრავალმხრივი, გამოუსწორებელი ან უპრეცედენტო. შესწავლა მოითხოვს დამოუკიდებელი გარეშე ექსპერტების და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების სპეციალისტების ჩართვას სიღრმისეული შესწავლის/ შეფასების პროცესში.

კლიენტის მიერ განხორციელებული ოპერაციების კატეგორიზაცია მოხდება (მათ შორის NACE კოდებით, ამ ოპერაციებთან ტიპიურად დაკავშირებული შესაბამისი გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების ხასიათის გათვალისწინებით) საკრედიტო ოფიცრის მიერ, რომელიც გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მენეჯერის მიერ იქნება დამტკიცებული.

იმ ოპერაციების გარდა, რომლებიც შეფასებულია დაბალი რისკის მქონედ, გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის კატეგორიზაციის სახელმძღვანელოს მიხედვით, ბანკი, პოლიტიკის შესაბამისად, ასევე ახდენს **ყველა იმ კომერციული ოპერაციის კლასიფიკაციას, რომელიც 1 მილიონ აშშ დოლარზე ნაკლებია და გაჩნია 36 თვეზე ნაკლები დაფარვის ვადა, როგორც დაბალი გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მქონედ,** ვინაიდან ზოგადად მიიჩნევა, რომ ასეთი გარიგებები სოციალურ ეკონომიკაზე მინიმალური რისკის მატარებელია, ან რისკი საერთოდ არ არსებობს.

ყველა იმ ოპერაციისთვის, რომლებიც შეფასებულია როგორც დაბალი რისკის მქონე, კლიენტები ვალდებულნი არიან დაიცვან შესაბამისი გარემოსდაცვითი, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების, სოციალური დაცვის, შრომის კანონები და სხვა მოთხოვნები. PS/PR მოთხოვნები არ გამოიყენება დაბალი რისკის კატეგორიად შეფასებულ ოპერაციებზე.

დაბალი ან მაღალი გარემოსდაცვითი და/ან სოციალური რისკის კატეგორიაში შემავალი ოპერაციებისთვის, ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური შეფასება შეესაბამება კლიენტის ოპერაციის ხასიათს და მასშტაბს, ასევე შეესაბამება გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკებისა და ზემოქმედების დონეს. კლიენტისგან ბანკი მოელის გარემოსდაცვითი, ჯანმრთელობის, უსაფრთხოების და შრომის შესაბამისი კანონმდებლობის დაცვას, ინფორმაციის საჯარო გამჟღავნების და კონსულტაციების მოთხოვნების დაკმაყოფილებას. ხოლო როდესაც ბანკის მიერ დაფინანსებული ოპერაცია მნიშვნელოვან გარემოდაცვით და სოციალურ რისკებს წარმოადგენს, დროის გონივრულ ჩარჩოში ოპერაცია უნდა მოექცეს შესაბამისობაში PS/PR მოთხოვნებთან.

მაღალი რისკის/A კატეგორიის ოპერაციების თაობაზე სს „იშბანკი საქართველო" ვალდებულია ინფორმაცია შეატყობინოს საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციას.

მაღალი რისკის/A კატეგორიის ოპერაციებისთვის მოწვეული კონსულტანტი უნდა ჩაერთოს ESDD პროცესის მომზადების პროცესში.

ზემოხსენებული საშუალო და მაღალი რისკის ოპერაციების მოთხოვნების გარდა, გარკვეული მაღალი რისკის და ყველა A კატეგორიის ოპერაციებისთვის კლიენტს მოეთხოვება წარმოადგინოს განსაზღვრული ტექნიკური მტკიცებულება, რომელიც ადასტურებს მის საქმიანობასთან დაკავშირებული პოტენციური გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის, მონიტორინგის განსახორციელებელ ღონისძიებების განხორციელებას და PS/PR მოთხოვნებთან შესაბამისობას.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

3. გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შეფასება

დაბალი რისკის მქონე ოპერაციები

დაბალი გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მქონე ოპერაციებისთვის საკრედიტო ოფიცერი კლიენტს აცნობებს ბანკის მოთხოვნებს, შესაბამისად, კლიენტმა უნდა წარმოადგინოს გარემოსდაცვით, ჯანდაცვის, უსაფრთხოების და შრომის ყველა კანონთან და მარეგულირებელ აქტთან მისი შესაბამისობის სერტიფიკატი (ან არსებითი შეუსაბამობის გამჟღავნება). საკრედიტო ოფიცერი საკრედიტო დასკვნაში ასახავს კლიენტის გარემოსდაცვით და სოციალურ საკითხებს.

საკრედიტო ოფიცერი ამოწმებს შესაბამისობას გარემოსდაცვის, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების, სოციალური დაცვისა და შრომის შესახებ შესაბამის ეროვნულ კანონებთან.

საშუალო რისკის მქონე ოპერაციები

ზემოთხსენებული დაბალი რისკის მქონე ოპერაციების გარემოსდაცვითი და სოციალური მოთხოვნების გარდა, საშუალო გარემოსდაცვითი და/ან სოციალური რისკის შემცველი ყველა ოპერაციისთვის საკრედიტო ოფიცერმა უნდა გამოავლინოს და შეაფასოს ასევე კლიენტის საქმიანობასთან და სამოქმედო სფეროსთან დაკავშირებული პოტენციური გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკები.

საკრედიტო ოფიცერი გამოიყენებს შესაბამის დარგობრივ მითითებებს, რომელიც გამოქვეყნებულია საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის მიერ, რათა გაეცნოს პოტენციურ გარემოსდაცვით და სოციალურ რისკებს, რომლებიც დაკავშირებულია ამ კლიენტის ბიზნეს საქმიანობასთან. მათი ანალიზების შემდეგ, საკრედიტო ოფიცერი ეწვევა კლიენტს ამ პოტენციური რისკების განსახილველად და შესაფასებლად, რათა იხილოს რამდენად აქტუალურია ისინი ამ კლიენტის საქმიანობაში და პასუხისმგებლობით თუ ეკიდება ამ რისკების მართვას კლიენტი.

ობიექტზე ვიზიტის დროს საკრედიტო ოფიცერი განიხილავს გარემოსდაცვით, ჯანდაცვის, უსაფრთხოების, სოციალური დაცვის და შრომით სფეროში შესაბამის ეროვნულ კანონმდებლობასთან კლიენტის შესაბამისობას. ის გამოიყენებს შესრულების სტანდარტების და მოთხოვნების შემოწმების ინსტრუმენტებს (დანართი B) კლიენტის საქმიანობის მათთან შედარების და აქტუალურობის განსაზღვრის მიზნით. თუ რომელიმე PS/PR მოთხოვნა გასათვალისწინებელია, საკრედიტო ოფიცერმა უნდა შეაფასოს კლიენტის შესაბამისობა PS/PR მოთხოვნებთან და კლიენტს გააცნოს შესაბამისი გარემოსდაცვითი ან სოციალური საკითხები და მოთხოვნები, რომლებიც გამომდინარეობს PS/PR მოთხოვნებიდან.

საკრედიტო ოფიცერი შეადგენს მოკლე საინფორმაციო ბარათს გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შესახებ, რომელსაც განსახილველად წარუდგენს გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მენეჯერს, სანამ განაცხადი საკრედიტო კომიტეტზე განიხილება. გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების საინფორმაციო ბარათი კლიენტის საკრედიტო საქმის ნაწილი გახდება და მის ნაწილი იქნება.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

მაღალი რისკის მქონე ოპერაციები

საშუალო რისკის მქონე ოპერაციებისთვის ზემოთ აღწერილი გარემოსდაცვითი და სოციალური მოთხოვნების გარდა, **ყველა მაღალი და A კატეგორიის გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მქონე ოპერაციებისთვის "იშბანკი საქართველო" გარე კონსულტანტს დაიქირავებს იმის დასადგენად**, შესრულებული არის თუ არა ყველა გარემოსდაცვითი და სოციალური მოთხოვნა (დაკავშირებული ზეფასება და/ან აუდიტი), ასევე საჯარო განხილვებისა და დაინტერესებული მხარეების მონაწილეობის საჭიროების განსასაზღვრად, მოხდა თუ არა კლიენტის მიერ რისკის შემცირების ყველა საჭირო ღონისძიების განხორციელება, ან არებობს თუ არა მისაღები დროის ვადებში მათი განხორციელების უზრუნველყოფა.

გარე კონსულტანტი დაქირავებული უნდა იყოს ყველა მაღალი და A კატეგორიის პროექტების გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების სიღრმისეული შესწავლის პროცესში მონაწილეობისთვის, რათა შეფასდეს მოთხოვნებთან შესაბამისობა (რაც გულისხმობს, თუმცა არ შემოიფარგლება მხოლოდ მასპინძელი ქვეყნის გარემოსდაცვითი და სოციალური კანონებითა და მარეგულირებელი ნორმებით, საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის სამოქმედო სტანდარტებით).

ყველა მაღალი რისკის/A კატეგორიის პროექტი შემოწმდება PS/PR შეფასების სახელმძღვანელოს შესაბამისად,როგორც ეს მოცემულია B დანართში.

A კატეგორიის ოპერაციები

A კატეგორიის ოპერაციებისთვის, ან მაშინ, როდესაც ოპერაცია გულისხმობს „გრინფილდის" ტიპის პროექტს (ანუ სრულიად ახალ ბიზნესს და არა არსებულის გაფართოებას), ან მაღალი რისკის მქონე ბიზნესის მსგავსი გაფართოების ან მოდიფიკაციისთვის, საკრედიტო ოფიცერი უზრუნველყოფს კლიენტზე ზეგავლენის შეფასების, საჯარო განხილვების, დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის საჭიროებული მოთხოვნების დაკმაყოფილებას."

ეს ოპერაცია პოტენციურად გულისხმობს გარემოსდაცვით და სოციალურ გავლენას, რამაც შეიძლება გამო რისკად ან A კატეგორიად აქციოს პროექტი, მისი გარემოსდაცვითი და/ან სოციალური დაცვის კომპონენტები განხილული და შეფასებული უნდა იყოს საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მოთხოვნების შესაბამისად.

ECA ოპერაცია

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის მენეჯერი პასუხისმგებელია გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების საბოლოო შეფასებაზე და ყველა საჭირო ზომის განხორციელებაზე ამჟამად არსებული, ან მომავალში შესაძლო რისკების თავიდან ასაცილებლად, ან მინიმუმამდე დასაყვანად. საკრედიტო ოფიცერი გამოიყენებს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ინსტრუმენტებს, რაც გულისხმობს,თუმცა არ შემოიფარგლება მხოლოდ ელ. სახელმძღვანელოთი და საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების გზამკვლევით. ამგვარად განისაზღვრება შესაბამისი და საჭირო გარემოსდაცვითი და სოციალური ინფორმაცია ოპერაციის რისკების შესახებ არის თუ არ ხელმისაწვდომი. განისაზღვრება ასევე რამდენად გააჩნია ამჟამად ან მომავალში კლიენტს დამცავი ღონისძიებები, რათა გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხები მაღალი პასუხისმგებლობით მართოს.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

როდესაც უძრავი ქონება დაგირავებულია უზრუნველყოფის სახით და მისი საბაზრო ღირებულება აღწევს 1 მილიონ ლარს, შიდა შემფასებელი გაითვალისწინებს მიწის დაბინძურების პოტენციალს. შემფასებელი შეეცდება განსაზღვროს მიწა დაბინძურებული იყო წინა გამოყენების შედეგად თუ არა, გარემოსდაცვითი და სოციალური აუდიტი ოდესმე ჩატარებულა თუ არა და მის მიერ ჩატარებულ კვლევას მოკლედ აღწერს შეფასების აქტში და კლიენტის საკრედიტო საქმეში შეიტანს. მნიშვნელოვანი

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

რისკის შემცველი დაბინძურების შემთხვევაში, თუ არ ჩატარებულა შესაბამისი გარემოსდაცვითი აუდიტი, ბანკმა შეიძლება კლიენტს სესხის დამტკიცებამდე მოსთხოვოს გარემოსდაცვითი და სოციალური აუდიტის ჩატარება (მაკორექტირებელი ზომების გეგმის მომზადების ჩათვლით).

გარემოსდაცვითი და სოციალური შეფასების მიზანია განისაზღვროს რამდენად ფუნქციონირებს კლიენტი გარემოსდაცვითი და სოციალური პასუხისმგებლობით, ბანკის თანამშრომლებმა რომ შეძლონ ასეთი დასკვნის გაკეთება, მათ კარგად უნდა ესმოდეთ ზოგადად მათი კლიენტების გარემოსდაცვითი და სოციალური ვალდებულებები. იმისათვის, რომ ბანკის თანამშრომლები ინფორმირებულნი იყვნენ ამ სფეროში, კორპორაციული და მცირე და საშუალო ბიზნესის დეპარტამენტების იურიდიული ცდრები პასუხისმგებელნი იქნებიან გარემოსდაცვითი, ჯანდაცვის, უსაფრთხოების და შრომითი ურთიერთობების ცვლილებების მონიტორინგზე, მათ შესახებ დეპარტამენტში თანამშრომლების ინფორმირებაზე, როდესაც ამ მნიშვნელოვან შემოთავაზებულ ან ფაქტობრივ ცვლილებებს ბანკის კლიენტებზე არსებითი გავლენა ექნებათ.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების კონტროლი

საკრედიტო ოფიცერი პასუხისმგებელია დაკავშირებული გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების ობიექტზე განსაზღვრული მაკონტროლებელი ზომების შესრულების უზრუნველყოფაზე და კლიენტის მიერ გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შემცირებისთვის განსაზღვრულ ვადებზე. ნავარაუდევ გარემოსდაცვით და სოციალურ რისკებზე დაყრდნობით რისკის კონტროლის ტრატეგია შეიძლება გულისხმობდეს კლიენტისგან კონკრეტული ქმედებების განხორციელების მოთხოვნას, გარკვეული ინვესტიციების განხორციელებას ან კონკრეტული გარემოსდაცვითი ან სოციალური სამოქმედო გეგმის შემუშავებას და განხორციელებას, რათა თავიდან იქნეს აცილებული ან შემცირებული გარემოსდაცვითი და/ან სოციალური ზემოქმედება და/ან სპეციფიკური მონიტორინგისა და ანგარიშების მოთხოვნები. *სესხის ხელშეკრულება* შეიძლება შეთანხმებების სახით მოიცავდეს ზემოთ მოთხოვნებს.

ზოგ შემთხვევაში, სესხის ხელშეკრულება ყველა კლიენტისგან მოითხოვს წერილობით დასტურს იმის შესახებ, რომ მათი საქმიანობა შეესაბამება გარემოსდაცვითი, ჯანდაცვის, შრომის და შრომის უსაფრთხოების საერთაშორისო და ეროვნულ რეგულაციებს და სტანდარტებს; ან ბანკს კლიენტმა უნდა მიაწოდოს ნებისმიერი შეუსაბამობის შესახებ.

მონიტორინგი

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მონიტორინგი ხორციელდება სს „იმპანკი საქართველო"-ს მიერ განსაზღვრული მონიტორინგის პროცედურების ფარგლებში. საკრედიტო ოფიცერი ძირითადად განახორციელებს რისკების მონიტორინგს შესაბამისი კატეგორიის მიხედვით (მინიმუმ ერთ წელს თვეში). მნიშვნელოვანი რისკის შესახებ საინფორმაციო ბარათი თან დაერთვება ზოგადი მონიტორინგის საბუთებს და შეინახება კლიენტის საკრედიტო საქმეში.

ეკონომიკური და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

საგანგებო სიტუაციები

ბანკის კლიენტები ვალდებულნი არიან ბანკს აცნობონ ის შემთხვევები და ინციდენტები, რომლებსაც უკვე ჰქონდათ ან სავარაუდოდ ექნებათ მნიშვნელოვანი უარყოფითი გავლენა გარემოზე, ადამიანების ჯანმრთელობაზე ან უსაფრთხოებაზე (მაგ. თანამშრომლებზე, მეზობლებზე, მომხმარებლებზე), რაც ასევე მოიცავს ამ ინციდენტების საპასუხოდ კლიენტის მიერ დაგეგმილ ან განხორციელებულ ზომების ზომებს, რომლებიც შესაბამისობაშია იურიდიულ რეგულაციებთან.

ბანკი ინფორმირებულია საგანგებო სიტუაციის შესახებ სავალდებულოა ბანკის ყველა ტიპის სესხზე, მიუხედავად მათი გარემოსდაცვითი რისკის დონისა, თანხობრივი ოდენობისა, ტიპისა ან ვადისა.

კერძოდ, შემდეგი მოვლენები,რომლებსაც მნიშვნელოვნად უარყოფითი გავლენის მოხდენა შეუძლია გარემოზე, ჯანმრთელობაზე ან უსაფრთხოებაზე უნდა იქნეს მიჩნეული ინციდენტებად:

- თუ ნებისმიერი შესაბამისი გარემოსდაცვითი, ჯანმრთელობის, უსაფრთხოების ან შრომის კანონმდებლობა მოითხოვს ინციდენტის შესახებ სამთავრობო უწყების ან დაწესებულებისთვის ინფორმაციის მიწოდებას;
- თუ ინციდენტი გულისხმობს მნიშვნელოვან დაბინძურებას, ფატალურ შემთხვევას ან სერიოზულ, მრავლობით ტრამვებს, რის გამოც ჰოსპიტალიზაციაა საჭირო;
- თუ ინციდენტი საზოგადოებისთვის ცნობილი გახდა მასობრივი საინფორმაციო საშუალებებით ან სხვაგვარად.

სს „იშბანკი საქართველო“ ინფორმაციას მიაწვდის პარტნიორ საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებს და საქართველოს ეროვნულ ბანკს ნებისმიერი მსგავსი საგანგებო სიტუაციის უმეტესი ხასიათის/ინციდენტის) შესახებ, რომელიც დაკავშირებულია რომელიმე მის კლიენტთან და მას უკვე ჰქონდა ან სავარაუდოდ ექნება მნიშვნელოვანი უარყოფითი გავლენა გარემოზე, ჯანმრთელობაზე ან უსაფრთხოებაზე. ფაქტის გამოვლენიდან 3 სამუშაო დღის ვადაში (კლიენტისგან, ან სხვა წყაროდან მიღებული ინფორმაციის საფუძველზე).

ანგარიშება და ინფორმაციის გამჟღავნება

ანგარიში წარედგინება საქართველოს ეროვნულ ბანკს და საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციას.

სს „იშბანკი საქართველო“ მიაწვდის ESG - სთან დაკავშირებულ ინფორმაციას შემდეგი ელემენტების შესაბამისად, რომლებიც აისახება საანგარიშო ფორმატში (დანართი D): ა) ბიზნესის მოდელი; ბ) ანალიზი და კომპლექსური ანალიზი; გ) შედეგები; დ) ძირითადი რისკები და მართვა, და ე) შედეგების ძირითადი ინდიკატორები. ანგარიშგების ფორმა შეესაბამება ეროვნული ბანკის ESG ანგარიშებისა და გამჟღავნების პრინციპებსა და საერთაშორისო ფინანსური კორპორაციის მოლოდინებს.

დანართი A – საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების გამონაკლისთა ჩამონათვალი

ეკონომიკის ჩამონათვალი, რომლის დაფინანსებაც გამორიცხულია სს „იშბანკი საქართველო“-ს მიერ საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების გამონაკლისთა ჩამონათალის თანახმად.

1. ბანკი არ დააფინანსებს საქართველოს კანონმდებლობით ან ნორმატიული აქტებით, საერთაშორისო კონვენციებითა და შეთანხმებებით უკანონოდ მიჩნეული ნებისმიერი საქონლის ვაჭრობას ან ვაჭრობას.

2. ზემოთხსენებულის ზოგადი ხასიათის შეზღუდვის გარეშე, ბანკი არ დააფინანსებს და არც მისცემს სესხებს შემდეგი საქმიანობისთვის:

ნაწილი A – საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების გამონაკლისთა ჩამონათვალი

a. იძულებითი ან არასრულწლოვანთა[1] საზიანო ან ექსპლუატატორული შრომის შემცველი წარმოება ან საქმიანობა. [2] [15]

b. მასპინძელი ქვეყნის კანონმდებლობით ან მარეგულირებელი ნორმებით, ასევე საერთაშორისო კონვენციებით და შეთანხმებებით უკანონოდ მიჩნეული პროდუქციის წარმოება ან ვაჭრობა.

c. პორნოგრაფიასთან ან პროსტიტუციასთან დაკავშირებული ნებისმიერი ბიზნესი.

d. ველური ბუნებით და მისი პროდუქტებით ვაჭრობა „გადაშენების გზაზე მყოფი და ველური ბუნების ფლორისა და ფაუნის საერთაშორისო ვაჭრობაის შესახებ კონვენციის" ფარგლებში. [5]

e. სახიფათო მასალების წარმოება და ვაჭრობაში გამოყენება, მაგ. რადიოაქტიური მასალები[6], მათ შორის ატომური რეაქტორის და მისი კომპონენტების, დაუშლელი აზბესტის ბოჭკო. [14]

f. მეზობელ ქვეყნებს შორის ვაჭრობა ნარჩენებით და ნარჩენი პროდუქციით, გარდა შემთხვევებისა, როდესაც ბაზელის კონვენციასთან და მის ქვე-ნორმატიულ აქტებთან შესაბამისობაშია კომპანიის საქმიანობა. [17]

g. გადასაგდები ბადით თევზაობა საზღვაო აკვატორიაში, თუ ბადის სიგრძე აღემატება 2.5 კილომეტრს.

h. თევზაობა საზღვაო აკვატორიაში ან სანაპიროზე, მაგ. დიდი მასშტაბის პელაგიური გადასაგდები ბადის გამოყენებით და თხელი ნაქსოვი ბადით, რაც საფრთხის შემცველია დიდი რაოდენობის დაუცველი და დაცული ჯიშებისთვის და აზიანებს საზღვაო აკვატორიის ბიომრავალფეროვნებასა და ჰაბიტატს.

i. ფარმაცევტული[3], მასალების, პესტიციდების/ჰერბიციდების[4], ქიმიური ნივთიერებების, ოზონის გამცვეთი ნივთიერებების[8] და სხვა სახიფათო მასალების[19] წარმოება და ვაჭრობაში გამოყენება, რაც ექვემდებარება საერთაშორისო აკრძალვებს ეტაპობრივი შემცირების მიზნით.

j. კრიტიკული ჰაბიტატის [10] განადგურება[9].

k. მასპინძელი ქვეყნის კანონმდებლობით ან საერთაშორისო კონვენციებით აკრძალული საქმიანობა, რაც უკავშირდება ბიომრავალფეროვნების რესურსების დაცვას[18].

l. კრიტიკული კულტურული მემკვიდრეობის ან კულტურული მემკვიდრეობის მნიშვნელოვანი სახეცვლილება, ზიანი ან დემონტაჟი [20]

m. რახისტული, ანტი-დემოკრატიული და/ან ნეო-ნაცისტური მასალების წარმოება და გავრცელება.

n. იარაღის და აღჭურვილობის, ასევე პარამილიტარისტული მასალების[13] [21] წარმოება და ვაჭრობა [12].

o. თამბაქოს[11] წარმოება და ვაჭრობაა[12].

p. ალკოჰოლური სასმელების (ლუდის და ღვინის გარდა)[13] წარმოება და ვაჭრობა[12].

q. სათამაშო ბიზნესი, კაზინო და მსგავსი ობიექტები 12 13.

r. პოლიქრონიზებული ბიფენოლის შემცველი პროდუქციის და სხვა სახიფათო ქიმიური მასალების [19] წარმოება და გამოყენება[7].

s. ხის და სხვა სატყეო მასალების წარმოება ან ვაჭრობა, მდგრადი განვითარების პრინციპით მართვადი ტყის რესურსების გარდა.

t. კომერციული მორების წარმოება ან სამორე აპარატურის შესყიდვა პირველად ტროპიკული ტენიანობის ტყეებში ან ძველ ნაზარდ ტყეებში გამოსაყენებლად.

u. ნავთობისა და სხვა საზიანო ნივთიერებების გადაზიდვა ცისტერნებით, რომლებიც ვერ აკმაყოფილებენ საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის მოთხოვნებს [20]

v. შესაბამისი ქვეყნის ექსპორტისა და იმპორტის აუცილებელი ლიცენზიების და სხვა სატრანზიტო ნებართვების გარეშე საქონლით ვაჭრობა.

w. ნებისმიერი კომერციული სამორე საქმიანობა პირველადი ტროპიკული ტენიანობის ტყეებში გამოსაყენებლად.

სქოლიო:

1) იძულებითი შრომა არის საქმე ან მომსახურება, რომელიც არ სრულდება ნებაყოფლობით და რომელიც დაშინების ან ჯარიმის მუქარით ეკისრება ადამიანს – შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის კონვენციების თანახმად.

2) შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის ადამიანის ფუნდამენტური უფლებების კონვენციების თანახმად, სამსახურში შეიძლება დასაქმდეს ადამიანი, რომელსაც უკვე შეუსრულდა 14 წელი (კონვენცია მინიმალური ასაკის შესახებ, C138, მუხლი 2). გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ადგილობრივი კანონმდებლობა სავალდებულო სასკოლო დასწრების ან დასაქმების მინიმალურ ასაკად სხვა ასაკია მითითებული. ასეთ შემთხვევებში უპირატესობა მიენიჭება ამ ორ შორის მეტ წლოვანებას.

3) ფარმაცევტული პროდუქციის ჩამონათვალი, რომელიც ეტაპობრივი ამოღების საერთაშორისო მექანიზმს ექვემდებარება შეგიძლიათ იხილოთ ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის ინტერნეტ გვერდზე http://www.who.int.

4) პესტიციდების და ჰერბიციდების ჩამონათვალი, რომელიც ექვემდებარება ეტაპობრივი ამოღების ან აკრძალვის მექანიზმს ხელმისაწვდომია შემდეგ გვერდზე ინტერნეტში http://www.pic.int.

5) „კონვენცია გადაშენების გზაზე მყოფი და ველური ბუნების ფლორისა და ფაუნის საერთაშორისო ვაჭრობის შესახებ". ეს ჩამონათვალი ხელმისაწვდომია ინტერნეტში ევრობანკის გვერდზე და ასევე კონვენციის გვერდზე hrrp://www.cites.org.

6) ეს არ ეხება სამედიცინო აპარატურის, ხარისხის კონტროლის (გაზომვის) აპარატურას და სხვა აპარატურის შეძენას, სადაც საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია, გერმანიის საერთაშორისო განვითარების საინვესტიციო კომპანია და სხვა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებს მიაჩნიათ, რომ რადიოაქტიური წყაროები ტრივიალურია და/ან ადექვატურად დაცული.

7) პოლიქრონიზებული ბიფენოლი არის ძალიან ტოქსიკური ქიმიური ელემენტების ჯგუფი, რაც სავარაუდოდ 1950–1985 წლებში წარმოებულ ზეთოვან ელექტრო ტრანსფორმატორებში, სტიმულატორებში და გადამრთველებში გვხვდება,

8) ოზონის გამცვეთი ნივთიერებები; ქიმიური ნაერთები, რომლებიც რეაგირებენ და ცვეთენ სტრატოსფერულ ოზონს, რაც ხვრელებს წარმოქმნის ოზონის ფენაში. მონრეალის პროტოკოლში ჩამოთვლილია ნივთიერებები და მათი სამიზნე შემცირების ინდიკატორები და ამოღების თარიღები. ქიმიური ნაერთების ჩამონათვალი რეგულირდება მონრეალის პროტოკოლით, რომელიც მოიცავს აეროზოლს, რეფრიჟერანტებს, ქაფის ამომფრქვევ აგენტებს, ხსნარებს და ცეცხლისგან დამცავ აგენტებს, ხელმომწერი ქვეყნების დეტალებით და ეტაპობრივი ამოღების სამიზნე თარიღებით. ეს ინფორმაცია ხელმისაწვდომია ევრობანკიდან (ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი): http://ozone.unep.org/new_site/en/index.php

9) განადგურება გულისხმობს (1) ჰაბიტატის ერთიანობის განადგურებას ან სერიოზულ შემცირებას, გრძელვადიან ცვლილებას მიწის ან წყლის მოხმარებაში (2) ჰაბიტატის იმგვარი შეცვლა, რაც მათ როლსა და ფუნქციას (იხილეთ სქოლიოს შენიშვნა 8) უკარგავს.

10) კრიტიკული ჰაბიტატი არის ბუნებრივი და მოდიფიცირებული ჰაბიტატის დანაყოფი, რომელიც განსაკუთრებულ ყურადღებას მოითხოვს. კრიტიკული ჰაბიტატი გულისხმობს მაღალი ფასეულობის ბიომრავალფეროვნების სფეროებს, რომლებიც აკმაყოფილებს მსოფლიო კონსერვაციის კავშირის საკლასიფიკაციო კრიტერიუმებს, მათ შორის კრიტიკული გადაშენების გზაზე მყოფი ჯიშების გადარჩენისთვის საჭირო ჰაბიტატს, როგორც ეს წითელ წიგნში ან ნებისმიერი ქვეყნის ეროვნულ კანონმდებლობაშია განსაზღვრული; განსაკუთრებული ენდემური მნიშვნელობის ან შეზღუდული რანგის მქონე ჯიშები, მიგრაციული ჯიშების გადარჩენისთვის კრიტიკული ადგილები, გლობალურად მნიშვნელოვანი კონცენტრაციის მხარდამჭერი ადგილები ან ჯგუფური ჯიშებიც ცალკეული რაოდენობები, ჯიშების უნიკალური გაერთიანების ადგილები ან ის ლოკალიზაციები,

რომლებიც ძირითად ევოლუციურ პროცესებთან ასოცირდება ან ეკოსისტემების ძირითად მომსახურებას უზრუნველყოფს, ასევე სფეროები ბიომრავალფეროვნებით გამორჩეული და ადგილობრივი თემებისთვის მნიშვნელოვანი სოციალური, ეკონომიკური ან კულტურული მნიშვნელობის მქონე ადგილები. ძირითადი ან მაღალი კონსერვაციის ფასეულობის მქონე ტყეები მიიჩნევა კრიტიკულ ჰაბიტატად. [გერმანიის საერთაშორისო განვითარების საინვესტიციო კომპანია]

11. მნიშვნელოვანის ორიენტირია ბალანსის 5 —10% ან დაფინანსებული მოცულობა. [გერმანიის საერთაშორისო განვითარების საინვესტიციო კომპანია]
12. საფინანსო ინსტიტუტებში ეს გამოითვლება ასეთი საქმიანობის დაფინანსების მოცულობის გათვალისწინებით. [გერმანიის საერთაშორისო განვითარების საინვესტიციო კომპანია]
13. პროექტების დაფინანსება გამორიცხულია, როდესაც ეს საქმიანობა პროექტის სპონსორის ძირითად საქმიანობის ან პროექტის მნიშვნელოვან ნაწილს წარმოადგენს,
14. არ ეხება დაუშლელი აზბესტის ცემენტის ფილების შეძენასა და გამოყენებას, სადაც აზბესტის ცემენტის შემცველობა 20 პროცენტზე ნაკლებია [საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია] [ევრობანკი]
15. საზიანო არასრულწლოვანთა შრომა გულისხმობს ბავშვების დასაქმებას, რაც ეკონომიურ ექსპლუატაციას ნიშნავს ან სავარაუდოდ საზიანოა მათი ჯანმრთელობისა და განვითარებისთვის ან ხელს უშლის ბავშვის განათლებას ან სხვაგვარად უშლის ხელს მის ფიზიკურ, გონებრივ, სულიერ, მორალურ ან სოციალურ განვითარებას.[საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია]
16. საცნობარო დოკუმენტები ევროკავშირის მარეგულირებელი დოკუმენტებია (EEC) No 2455/92 განსაკუთრებით საშიში ქიმიური მასალების ექსპორტის და იმპორტის შესახებ, შემდგომი რედაქციით; გაეროს პროდუქტების კონსოლიდირებული სია, რომელთა მოხმარება და/ან რეალიზაცია აკრძალულია, აღკვეთილია, მკაცრად შეზღუდულია ან არ არის დამტკიცებული მთავრობების მიერ; გარკვეული სახიფათო ქიმიური ელემენტების და პესტიციდების საერთაშორისო ვაჭრობაში ჩართვისთვის წინასწარი ინფორმირებული დასტურის შესახებ კონვენცია (როტერდამის კონვენცია); მუდმივი ორგანული დამაბინძურებლების შესახებ სტოკჰოლმის კონვენცია; ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის პესტიციდების კლასიფიკაცია ზიანის მიხედვით. [ევრობანკი]
17. 1989 წლის 22 მარტის ბაზელის კონვენცია სახიფათო ნარჩენების საზღვარზე მოძრაობისა და განადგურების შესახებ [ევრობანკი1]. საცნობარო დოკუმენტებია: ევროსაბჭოს დირექტივები (EC) No 1013/2006 – 2006 წლის 14 ივნისი – ნარჩენების ტრანსპორტირების შესახებ; გადაწყვეტილება C(2001)I 07 – ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის საბჭოს საბოლოო გადაწყვეტილება C(92)39 საბოლოო გადაწყვეტილების გადასინჯვის შესახებ, რომელიც თავის მხრივ შეეხებოდა საზღვარზე ნარჩენების მოძრაობის კონტროლს აღდგენით სამუშაოებში გამოსაყენებლად.
18. შესაბამისი საერთაშორისო კონვენციები გულისხმობენ თუმცა არ შემოიფარგლებიან მხოლოდ შემდეგით: კონვენცია გარეული ცხოველების მიგრაციული ჯიშების კონსერვაციის შესახებ (ბონის კონვენცია); საერთაშორისო მნიშვნელობის ჭაობების შესახებ კონვენცია, განსაკუთრებით ჩანჩქერების ჰაბიტატის შესახებ (რამსარის კონვენცია); ევროპული ველური გარემოსა და ბუნებრივი ჰაბიტატის კონსერვაციის შესახებ კონვენცია (ბერნის კონვენცია); მსოფლიო მემკვიდრეობის შესახებ კონვენცია; ბიოლოგიური მრავალფეროვნების შესახებ კონვენცია. [ევრობანკი]
19. სახიფათო ქიმიური ნივთიერებების ჩამონათვალი იხილეთ http://www.pic.int.
20. ეს მოიცავს: ცისტერნებს, რომლებსაც არ გააჩნიათ ყველა საჭირო საზღვაო პოლიციის „სოლასის" სერტიფიკატები (მათ შორის და შეზღუდვების გარეშე ISM კოდებთან შესაბამისობა), ევროკავშირის მიერ შავ სიაში შეყვანილი ცისტერნები ან პორტების სახელმწიფო კონტროლზე პარიზის ურთიერთგაგების მემორანდუმით აკრძალული ცისტერნები (პარიზის ურთიერთგაგების მემორანდუმი) და ცისტერნები, რომლებიც

საზღვაო პოლიციის 130-ე განკარგულებით ეტაპობრივ ამოღებას ექვემდებარება. არცერთი ერთკორპუსიანი ცისტერნა 25 წელზე მეტი ხანდაზმულობით არ უნდა იქნეს გამოყენებული. [ევროპანკი]

21 ამ კატეგორიაში მოხვედრილი ოპერაციები არ დაფინანსდება აზიის განვითარების ბანკის მიერ.

ყრემსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

I დანართი B – PS/PR სკრინინგის ინსტრუქცია PS/PR

PS/PR სკრინინგის: შესრულების სტანდარტების გამოვლენა/ოპერაციისთვის გამოყენებადი ხახოვნები

ნრამდებარე საკონტროლო სია გამოავლენს ოპერაციისთვის შესაბამის სამოქმედო სტანდარტს. "პერაციისთის შესაბამისი" არის შესრულების სტანდარტის (PS) მოთხოვნა, რომელიც გულისხმობს ქმნზაქციის შესწავლას პროექტის შეფასების ეტაპზე.

PS 1: სოციალური და გარემოსდაცვითი მართვის სისტემა	
რის ალბათობა იმისა, რომ კომპანია წარმოქმნის რაიმე სახის გარემოსდაცვით და/ან სოციალურ რისკებს?	
ეხიბ	
რა	
ეიდებითი პასუხის შემთხვევაში, ეს საკითხი შესწავლილი უნდა იქნეს შეფასების ეტაპზე.	
PS 2: შრომის საკითხები და ადმიანური რესურსები	
კომპანის ათზე მეტი თანამშრომელი ჰყავს?	
ეიბ	
რა	
PS 3: ყარემოს დაბინძურების პრევენცია და რესურსების ეფექტურობა. კომპანიას შეფასებული ეს ყარემოსდაცვითი გავლენა და მისი წვლილი სასათბურე აირების გამოყოფის კუთხით, რაც ეიწვევს ცვლილებებს იწვევს?	
კომპანია აწარმოებს მყარ და საზიანო ნარჩენებს, აირების ემისიას, თხევად ნარჩენებს, ნამჯს საწვავს ან ენერგიის პესტიციდებს?	
ეიბ	
რა	
ეიდებითი პასუხის შემთხვევაში, ეს საკითხი შესწავლილი უნდა იქნეს შეფასების ეტაპზე.	
PS 4: ჯანმრთელობის ჯანმრთელობა, უსაფრთხოება და დაცულობა. მართავს თუ არა კომპანია ჯანმრთელობის, უსაფრთხოებისა და დაცულობის ისეთ რისკებს, რომლებიც შესაძლოა მისმა ქმედებამ წარმოუქმნას მეზობელ დასახლებებს?	
ოექტის ახლოს არის დასახლებები?	
ეიბ	
რა	
ეიდებითი პასუხის შემთხვევაში, ეს საკითხი შესწავლილი უნდა იქნეს შეფასების ეტაპზე.	
PS 5: იწის შეძენა და იძულებითი განსახლება. კომპანია პასუხისმგებლობით მართავს იძულებით განსახლების პროცესს მის ფლობაში ან გამოყენებაში არსებული მიწებიდან?	
ისმა პირებს შეიძინოს, იქირაოს ან იჯარით აიღოს მიწა, რომელსაც ის უკვე არ ფლობს?	

დიახ	
არა	
დადებითი პასუხის შემთხვევაში, ეს საკითხი შესწავლილი უნდა იქნეს შეფასების ეტაპზე.	

PS 6: ბიომრავალფეროვნების კონსერვაცია. მართავს კომპანია ბიომრავალფეროვნებაზე თავისი საქმიანობით გამოწვეულ გავლენას?

არსებობს ბუნებრივი ჰაბიტატის ბიომრავალფეროვნების სფეროები კომპანიის გავლენის ქვეშ მყოფ რეგიონში?

ამ მოთხოვნის მიზნებისთვის გავლენის რეგიონად მიიჩნიეთ 25-50 მილის რადიუსი

დიახ	
არა	
დადებითი პასუხის შემთხვევაში, ეს საკითხი შესწავლილი უნდა იქნეს შეფასების ეტაპზე.	

PS 7: ტრადიციული ხალხი: კომპანია პასუხისმგებლობით ეკიდება მისი საქმიანობით ტრადიციულ ხალხზე მომხდარი ზემოქმედების მართვას?

ტრადიციული ხალხი ცხოვრობს თუ არა კომპანიის სამოქმედო ტერიტორიის მახლობლად?

დიახ	
არა	
დადებითი პასუხის შემთხვევაში, ეს საკითხი შესწავლილი უნდა იქნეს შეფასების ეტაპზე.	

PS 8: კულტურული მემკვიდრეობა. მართავს კომპანია მისი საქმიანობით არქეოლოგიური, რელიგიური, ისტორიული და სხვა კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტებზე გამოწვეულ ზემოქმედებას?

პროექტის წარმოების ახლოს მდებარეობს არქეოლოგიური, რელიგიური, ისტორიული და სხვა კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტები?

დიახ	
არა	
დადებითი პასუხის შემთხვევაში, ეს საკითხი შესწავლილი უნდა იქნეს შეფასების ეტაპზე.	

<u>ნაწილი C: გარემოსდაცვითი და სოციალური კომპლექსური ანალიზის ანგარიში</u>

(ზოგად საშუალო და მაღალი რისკის შემცველი ოპერაციებისთვის)

პროექტის დასახელება:

ოპერაციის ხასიათი და მსესხებლის ბიზნესი:

- ოპერაციის სახეობა, მოცულობა და ვადა;
- მსესხებელი და მისი ბიზნეს საქმიანობა: [სახელი, გვარი, ადგილმდებარეობა, ბიზნესის სახე, ინფრასტრუქტურული კოდი, ზომა (წარმადობა და კადრების რიცხოვნობა)]
- სესხის მიზნობრიობა

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის კატეგორიები:დაბალი; საშუალო; მაღალი; A კატეგორია.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

2 **განხილული გარემოსდაცვითი და სოციალური ინფორმაცია და გამოვლენილი საკითხები**

- **მიმოხილული ინფორმაცია, მაგ: მსესხებლის მიერ წარმოდგენილი ნებართვებისა და ლიცენზიების ასლები, პოლიტიკის და პროცედურების ასლები, გარემოსდაცვითი და სოციალური გავლენის შეფასების ანგარიში, ობიექტის დათვალიერების ოქმი, შემოწმების ანგარიშები;**
- კომპანიის საქმიანობით გამოწვეული ძირითადი გარემოსდაცვითი და სოციალური გავლენა (მაგ. აირების ემისია, ჩამდინარე წყლები, გამომუშავებული სახიფათო ნარჩენები, მიწის შეძენა,ტრადიციული მოსახლეობა, სამსახურეობრივი ჯანდაცვა და უსაფრთხოება, საზოგადოებრივი უსაფრთხოება, შრომის სტანდარტები, კულტურულ მემკვიდრეობაზე გავლენა);
- ძირითადი გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების გამოვლენა (მაგ. მაღალი გადასახადები ემისიაზე, კანონმდებლობასთან ამყამინდელი ან სამომავლო შეუსაბამობა, საწარმოო ტრამვების მაღალი მაჩვენებლები, მნიშვნელოვანი ინციდენტების მაღალი რისკი, ადგილობრივი მოსახლეობის საჩივრები/პროტესტი, ხელმძღვანელობის ცუდი ურთიერთობა თანამშრომლებთან).

3 **გარემოსდაცვით კანონმდებლობასთან შესაბამისობა და ვალდებულებები**

- **მსესხებელი აკმაყოფილებს გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის სტანდარტებს?**
- **მსესხებელს მიღებული აქვს აუცილებელი ნებართვები და დასტური მშენებლობაზე/საქმიანობაზე?**
- მსგავსი გაფართოების პროექტების/ახალი განვითარების დაფინანსება: მსესხებელს განხორციელებული აქვს გარემოზე ზეგავლენის შეფასება მარეგულირებელი მოთხოვნების შესაბამისად? მისი გარემოზე ზეგავლენის შეფასება განხილულია ადგილობრივ მოსახლეობასთან, რომელიც პროექტის გავლენის ქვეშ მოექცევა? რა შენიშვნები და კომენტარები იქნა მიღებული მოსახლეობისგან?
- **მსესხებელს ზედმეტი თანხა აქვს გადახდილი ჯარიმების, საურავების სახით გარემოსდაცვით კანონმდებლობასთან და სტანდარტებთან შეუსაბამობის გამო ბოლო ორი წლის მანძილზე? დადებითი პასუხის შემთხვევაში მიუთითეთ მასშტაბი.**
- რა ძირითადი მიგნებები გაკეთდა მსესხებლის ბიზნესის ბოლო გარემოსდაცვითი ზეგავლენის შეფასების ანგარიშებიდან?
- **მსესხებელი ექვემდებარება მიმდინარე ან სამომავლო ადმინისტრაციულ ან სასამართლო პრეტენზიებს გარემოსდაცვითი ნორმების დარღვევისთვის?**
- მსესხებელი ექვემდებარება პოტენციურად ისეთ მნიშვნელოვან გარემოსდაცვით ვალდებულებებს, როგორიცაა წარმოქმნილი ან ნავარაუდევი მიწის/ნიადაგქვეშა წყლების დაბინძურება, რაც წარსულში ან ამჟამად კომპანიის საქმიანობას უკავშირდება? დადებითი პასუხის შემთხვევაში დააკონკრეტეთ მასშტაბები;
- მსესხებელი ევროკავშირის კანდიდატი ქვეყნიდან: საწარმო შეძლებს მოსალოდნელი ევროკავშირის გარემოსდაცვითი მოთხოვნების და პროდუქციის სტანდარტების დაკმაყოფილებას?

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

4 შესაბამისობა სოციალურ სტანდარტებთან:

- მსესხებელი აკმაყოფილებს ეროვნულ კანონმდებლობას შრომისა და თანამშრომლების დაცვის კუთხით? განსაკუთრებით საწარმოო ჯანდაცვა და უსაფრთხოება, არასრულწლოვნების დასაქმება, იძულებითი შრომის აკრძალვა, კადრების დისკრიმინაციისგან თავისუფალი მოპყრობა, ასოცირების თავისუფლება და კოლექტიური მოლაპარაკებების უფლება.
- მსესხებელს გადახდილი აქვს დამატებითი თანხები ჯარიმების და საჩქარო-საურავების სახით სამსახურეობრივი ჯანდაცვისა და უსაფრთხოების ნორმების დარღვევისთვის, შრომითი ურთიერთობების, საზოგადოებრივი უსაფრთხოების, სანიტარული წესრიგის გამო ბოლო ორი წლის განმავლობაში? დადებითი პასუხის შემთხვევაში მიუთითეთ მასშტაბები.
- რომელი ძირითადი მიგნებები გამოვლინდა მსესხებლის საქმიანობის საფუძველზე ბოლოდროინდელი საწარმოო ჯანდაცვისა და უსაფრთხოების, შრომითი ურთიერთობისა და სანეპიდ შემოწმების ანგარიშებში?
- **მსესხებელი ექვემდებარება მიმდინარე ან სამომავლო ადმინისტრაციულ ან სასამართლო გარჩევებს საწარმოო ჯანდაცვისა და უსაფრთხოების, შრომითი ურთიერთობების ან სანიტარული ნორმების დარღვევისთვის?**
- მსესხებელში ევროკავშირის კანდიდატი ქვეყნებიდან: საწარმო შეძლებს ევროკავშირის მოსალოდნელი ჯანდაცვისა და უსაფრთხოების მოთხოვნების, წარმოების და შრომითი ურთიერთობის სტანდარტების დაკმაყოფილებას?
- დასაფინანსებელ პროექტს რაიმე უარყოფითი გავლენა ექნება ძირძველ მოსახლეობაზე, კულტურულ ან არქეოლოგიურ მემკვიდრეობაზე? დადებითი პასუხის შემთხვევაში, დააკონკრეტეთ როგორ მოხდება გავლენის შემცირება?
- მსგავსი პროექტების მნიშვნელოვანი გაფართოების/ახალი განვითარების დაფინანსება: პროექტი გულისხმობს მიწის შეძენას ან კომპანიის სანიტარული ზონის გაფართოებას? დადებითი პასუხის შემთხვევაში, დააკონკრეტეთ ხალხის გადასახლება აუცილებელია? დადებითი პასუხის შემთხვევაში, დეტალური ინფორმაცია მოგვაწოდეთ შესაბამისი კანონების/ნორმატიული აქტების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), შემოთავაზებული გადასახლებისა და კომპენსაციის შესახებ. ინფორმაცია უნდა დაერთოს სიღრმისეული შესწავლის ანგარიშს.

სწონა თუ არა მსესხებელს რაიმე მნიშვნელოვანი ავარიები ან ინციდენტები ბოლო ორი წლის განმავლობაში (მაგ. ნავთობის ჩაღვრა, ხანძრები), რამაც სიკვდილიანობა, სერიოზული ტრამვები გამო გარემოზე მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია? დადებითი პასუხის შემთხვევაში მიუთითეთ შესაბამისი.

თუ მიწა გირაოს სახით არის წარმოდგენილი, რა ნიშნები მიუთითებს არსებით დაბინძურებაზე? დადებითი პასუხის შემთხვევაში, დააკონკრეტეთ ბანკის, როგორც მოგირავნის, ვალდებულებები ხის განწვდაზე და მათი შესაბამისი მასშტაბები.

რისკის შემცირება და მონიტორინგი:

- დასახელეთ შემდგომი ქმედებები, რომლებიც მსესხებელს მოეთხოვება, ან მის მიერ არის დაგეგმილი ნებისმიერი გარემოსდაცვითი და სოციალური ნორმების შეუსაბამობის პრობლემების და ვალდებულებების მოსაგვარებლად;
- დასახელეთ ბანკის მიერ განსახორციელებელი ნებისმიერი რისკის შემცირების ზომები, მაგ. გარემოსდაცვითი და სოციალური პირობები, საკრედიტო პირობები ან მონიტორინგის მოთხოვნები (მაგ. მსესხებლის რეგულარული ანგარიშგება) .

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

1 **გარემოსდაცვითი და სოციალური შესაძლებლობები:** დაასახელეთ მსესხებლის მიერ განხორციელებული/დაგეგმილი ნებისმიერი ზომა, განსაკუთრებით სესხიდან დაფინანსებული საქმიანობის ფარგლებში (მე–7 პუნქტში აღნიშნულის გარდა), საწარმოს გარემოსდაცვითი ან სოციალური კუთხით შესრულების გასაუმჯობესებლად, მაგ. ენერგო ეფექტურობა, სუფთა ტექნოლოგიები, ნარჩენების შემცირება, საწარმოო ჯანდაცვისა და უსაფრთხოების მართვა, საზოგადოებასთან ურთიერთობა.

12. აბრევიატურები:

ESG- გარემოსდაცვითი, სოციალური მმართველობა
IFC- საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია
IFI-საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტი
ESRMP- გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პოლიტიკა
PS- შესრულების სტანდარტები
PR- შესრულების მოთხოვნები
ESDD- გარემოსდაცვითი და სოციალური კომპლექსური ანალიზი
OHS - შრომის უსაფრთხოება და ჯანმრთელობა
ESRM- გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა
C.O.- კრედიტ ოფიცერი
EIA-გარემოზე ზემოქმედების შეფასება
EP - განახლების გეგმა
EP - ბრძნული ხალხის გეგმა

აქციონერთა სტრუქტურა

სს „იშბანკი საქართველო" (შემდგომში „ბანკი") წარმოადგენს 1924 წელს თურქეთში დაფუძნებული ბანკის, „Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi-ის" (შემდგომში „მშობელი ბანკი", „აქციონერი" ან „თურქეთის იშბანკი") შვილობილ კომპანიას. თურქეთის იშბანკი საქართველოს ბაზარზე 2012 წელს შემოვიდა, როდესაც სს „თურქეთის იშბანკის ბათუმის ფილიალი" (შემდგომში „ფილიალი") გაიხსნა. ფილიალის ოფიციალური რეგისტრაციის თარიღია 2012 წლის 13 ივლისი (საქართველოს ეროვნული ბანკის ლიცენზიის #908). 2015 წლის 1 აგვისტოს მოხდა ფილიალის რეორგანიზაცია ბანკად - სს „იშბანკი საქართველო" (შემდგომში „ბანკი") (ლიცენზიის # 368). ბანკი დარეგისტრირებულია სსიპ „საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს" მიერ და მისი საიდენტიფიკაციო ნომერი არის 404496611. აქციონერი ფლობს ბანკის 100%-იან წილს.

Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi სს „თურქეთის იშბანკი" (აქციონერი) მოკლე მიმოხილვა

მშობელი ბანკი წარმოადგენს უმსხვილეს კერძო ბანკს თურქეთში მთლიანი აქტივების, სესხებისა, დეპოზიტების მოცულობის, ფილიალების და ბანკომატების რაოდენობის მიხედვით. მთლიანი აქტივების მოცულობა 2023 წლის მდგომარეობით შეადგენდა 83,023 მილიონ აშშ დოლარს (2,453,783 მლნ თურქული ლირა). მთლიანი აქტივების 47%-ს სესხების პორტფელი შეადგენს. დეპოზიტების ბაზა შეადგენს 56,242 მილიონ აშშ დოლარს (1,662,179 მლნ თურქული ლირა), რაც მთლიანი ვალდებულებების 68%-ია.

ბანკსა და ჯგუფის საქმიანობა თურქეთში დაიწყო 1924 წელს. ბანკი უზრუნველყოფს კერძო, საცალო, კომერციულ და კორპორაციულ საბანკო საქმიანობას, ფულადი და ფასიანი ქაღალდების ბაზრის ოპერაციებს, აგრეთვე საერთაშორისო საბანკო მომსახურებას. ბანკი დღეისათვის ფუნქციონირებს 1,066 ფილიალით თურქეთში და 22 უცხოური ფილიალით, ჰყავს 3 სრულად ფლობილი შვილობილი კომპანია, 2 წარმომადგენლობითი ოფისი 11 ქვეყანაში.

ბანკს აქციონერი წარმოდგენილია 3 შვილობილი ბანკით: იშბანკი საქართველო, Isbank AG (გერმანია) და სს იშბანკი (რუსეთი).

აქციონერის სტრუქტურა

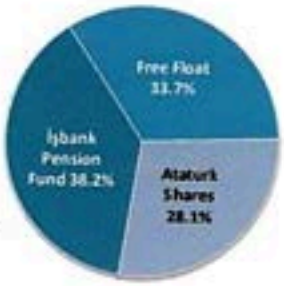

(2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით)

ბანკის საპენსიო ფონდი (38.2%): იშბანკის საპენსიო ფონდს, რომელიც მოქმედებს როგორც ბანკის ფილიალი, ისე პენსიონერი თანამშრომლების სახელით, რომლებსაც აქვთ 38.2% წილი ბანკის კაპიტალში.

ფიზიკური პირები თავისუფალ მიმოქცევაში (33.7%): აქციები კოტირებულია სტამბულის საფონდო ბირჟაზე და ასევე ხელმისაწვდომია ლონდონის საფონდო ბირჟაზე GDR-ების ფორმით.

ათათურქის აქციები - 28.10%: რესპუბლიკური სახალხო პარტია (CHP) სამართალმემკვიდრეა იმ პარტიის, რომლებიც თავდაპირველად ათათურქს (Isbank– ის დამფუძნებელი) ეკუთვნოდა. ათათურქის საკუთრებაში არსებულ ამ აქციებს წარმოადგენს რესპუბლიკური სახალხო პარტია ათათურქის ანდერძის შესაბამისად. რადგან ამ აქციების დივიდენდიდან მიღებული შემოსავლები ხელს უწყობს განათლებისა და თურქეთის ისტორიულ საზოგადოებას ათათურქის

ფინერის სტრუქტურა (გაგრძელება)

ბლურბის შესაბამისად დარჩა, დივიდენდის გადახდა ხდება ხსენებულ ინსტიტუტებზე ათათურქის წილით და სამართლებრივ ჩარჩოებში.
ფიქსი კოტირებულია სტამბულის საფონდო ბირჟაზე და ასევე ივაჭრება ლონდონის საფონდო ბირჟაზე GDRების ფორმით.

მისი კომპანიისთის მინიჭებული საკრედიტო რეიტინგი შემდეგია:

MOODY'S

ანაზღ დეპოზიტები ეროვნულ ვალუტაში	B3/დადებითი/არა-პირველადი
ანაზღ დეპოზიტები უცხოურ ვალუტაში	B3/დადებითი/არა-პირველადი
პირიტეტული რეზერვირებული ვალის რეიტინგი	B3
ქვეპირიტეტული ვალის რეიტინგი	Caa2/Caa3(hyb)

FitchRatings

უცხოური ვალუტის ობლიგაციის დეფოლტის რეიტინგი	B / დადებითი / B
უცხოური ვალუტის ემიტენტის ვალუტის რეიტინგი	B / რეიტინგი მოსალოდნელი დადებითი ცვლილებით/ B
ეროვნული ხანგრძლივი ვალუტის რეიტინგი	A+(tur) / სტაბილური
ვალუტის რეიტინგი	B / რეიტინგი მოსალოდნელი დადებითი ცვლილებით
პირიტეტული რეზერვირებული ობლიგაციები	B/B
ქვეპირიტეტული ვალის ობლიგაციები	CCC+/რეიტინგი მოსალოდნელი დადებითი ცვლილებით

ხანგრძლივი / ხანმოკლე (არსებობის შემთხვევაში) / მოკლევადიანი

აქციონერის სტრუქტურა (გაგრძელება)
აქციონერთა უფლებები და მოვალეობები

აქციონერთა უფლებები და მოვალეობები დეტალურად გაწერილია ბანკის წესდებაში, რომელიც იცავს ბანკის, როგორც დამოუკიდებელი ბიზნეს სუბიექტის, ასევე აქციონერის ინტერესებს.

ბანკის აქციონერი უფლებამოსილია:

ა) მიიღოს ამომწურავი და დროული ინფორმაცია საერთო კრების ჩატარების ადგილის, დროისა და დღის წესრიგის შესახებ, აგრეთვე საკმარისი ინფორმაცია კრებაზე განსახილველ საკითხებთან დაკავშირებით;
ბ) მოითხოვოს განმარტება დირექტორებს ან სამეთვალყურეო საბჭოს საერთო კრებაზე დღის წესრიგის ნებისმიერ პუნქტზე; ასევე მოითხოვოს ნებისმიერი დამატებითი ინფორმაცია, რაც გონივრულად აუცილებელია ამა თუ იმ საკითხზე გადაწყვეტილების მისაღებად, თუ მოთხოვნა განმარტების შესახებ წერილობით იქნა დაყენებული საერთო კრებამდე ათი დღით ადრე, ის უნდა შესრულდეს ან განხილულ იქნას დღის წესრიგის ერთ-ერთ საკითხად; გ) მიიღოს მონაწილეობა პირადად ან წარმომადგენლის მეშვეობით აქციონერთა საერთო კრების მუშაობაში, გამოთქვას აზრი განსახილველ საკითხებზე, მისცეს შეკითხვები და წამოაყენოს წინადადებები;
დ) მიიღოს მონაწილეობა ბანკის მართვაში აქციონერთა საერთო კრებაზე მონაწილეობის მიღების გზით;
ე) ბეჭდოს ან/და გაასხვისოს აქციები; მიიღოს დივიდენდები აქციონერთა საერთო კრების გადაწყვეტილების საფუძველზე;
ვ) მოითხოვოს განმარტება დირექტორებს ან სამეთვალყურეო საბჭოს საერთო კრებაზე დღის წესრიგის ნებისმიერ პუნქტზე;
ზ) მოიწვიოს საერთო კრების გადაწყვეტილება (კრების ოქმის შედგენიდან ორი თვის განმავლობაში);
თ) გაეცნოს ბანკის წლიურ, ნახევარწლიურ და მიმდინარე ანგარიშებს, ასევე ინფორმაციებს მნიშვნელოვანი შენაძენისა და ბანკის მმართველი ორგანოს ბენეფიციარულ საკუთრებაში არსებული წილის ქედალდების შესახებ;
ი) მმართველი ორგანოს წევრებისაგან მიიღოს ზეპირი ან წერილობითი ახსნა-განმარტება ბანკის მმართველი ორგანოების გასული, მიმდინარე და სამომავლო საქმიანობის, მნიშვნელოვანი აქტივების შეძენა და გასხვისების, ასევე მისთვის საინტერესო სხვა საკითხებზე. უარი ინფორმაციის ან ახსნა-განმარტების მიცემაზე შეიძლება ეთქვას მხოლოდ იმ მოტივით, რომ ეს საზიანოა ბანკის კომერციული ინტერესებისთვის, რაც შესაბამისად უნდა იყოს დასაბუთებული;
კ) ბანკის ნაცვლად და მის სასარგებლოდ თავისი სახელით შეიტანოს სარჩელი მესამე პირის მიმართ ბანკის მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად, თუ ბანკმა არ განახორციელა თავისი მოთხოვნა. აღნიშნული უფლებამოსილება უნდა განხორციელდეს მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

ბანკის აქციების ხუთი ან მეტი პროცენტის მფლობელ აქციონერს ასევე უფლება აქვს:

ა) მოითხოვოს სამეურნეო მოქმედებების ან მთლიანად წლიური ბალანსის სპეციალური შემოწმება;
ბ) თუ კრების მიერ ამ მოთხოვნის დაუკმაყოფილებლობის შემთხვევაში, აწარმოგოს მოთხოვნით მიმართოს სასამართლოს. შემოწმებას ახორციელებს აქციონერის მიერ შერჩეული შესაბამისი ცოდნისა და გამოცდილების მქონე სპეციალისტი. დარღვევების გამოვლენის შემთხვევაში სპეციალურ შემოწმებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს გაიღებს ბანკი;
გ) მოითხოვოს, ბანკის ინტერესების შესაბამისად, რიგგარეშე კრების ჩატარება. მოთხოვნა წერილობით უნდა იყოს დასაბუთებული. თუ ბანკის დირექტორები, მოთხოვნიდან ოცი დღის განმავლობაში, არ მოიწვევენ კრებას, აქციონერს შეუძლია ამ მოთხოვნით მიმართოს სასამართლოს;
დ) მოითხოვოს კრების დღის წესრიგში საკითხის შეტანა; აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით, მოითხოვოს აგრეთვე, დირექტორებისა და სამეთვალყურეო საბჭოს ინფორმაცია და ანგარიში;
ე) მმართველობის ორგანოსგან მოითხოვოს კომპანიის სახელით დადებული გარიგების ასლი ან ინფორმაცია დასადები გარიგებების შესახებ.

აქციონერის სტრუქტურა (გაგრძელება)

აქციონერს არ აქვს უფლება ხმა მისცეს იმ შემთხვევაში, როდესაც გადაწყვეტილება ეხება მასთან სრიგების დადებას ან მისი ანგარიშის დამტკიცებას.

თუ აქციონერს მიაჩნია, რომ რაიმე მიზეზის გამო ირღვევა მისი, როგორც აქციონერის უფლება, ის უფლებამოსილია განცხადებით მიმართოს სამეთვალყურეო საბჭოს. სამეთვალყურეო საბჭო ვალდებულია მიიღოს ზომები დარღვევის აღმოსაფხვრელად ან წერილობით მიაწოდოს აქციონერს დასაბუთებული პასუხი მის განცხადებაზე.

ყრდა ზემოთ ჩამოთვლილისა, ბანკის აქციონერებს აქვთ მოქმედი კანონმდებლობით მინიჭებული და ბანკის შიდა ნორმატიული აქტებით გასაზღვრული სხვა უფლებები.

ჩვეულებრივი აქციების მფლობელი აქციონერები თავიანთ უფლებებით (ხმის უფლება, ინფორმაციის ღების უფლება, რიგგარეშე საერთო კრების მოწვევის უფლება) სარგებლობენ საერთო კრებაზე.

ჟურსიფიცირებული წილობრივი მონაწილეობის პორტფელი

ბანკის აქციონერი წარმოადგენს ერთ-ერთ უმსხვილეს კონგლომერატს თურქეთში. მისი ძირითადი საქმიანობა დაკავშირებულია საბანკო და სხვა ფინანსურ მომსახურებასთან, რომელიც მოიცავს ცხოვრებას, კერძო საპენსიო ფონდს, აქტივების მართვას, ლიზინგსა და ფაქტორინგს, საინვესტიციო ბანკო და საბროკერო მომსახურებებსა და მინის წარმოებას. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკ თურქეთის 17 საწარმოში ჰქონდა წილობრივი მონაწილეობა, რომელიც შეადგენს აქტივების 5,9%-ს 70.9% ოვაჭრება საფონდო ბირჟებზე.

მინის წარმოება

შიშის მინის ტარის ჯგუფი აწარმოებს ექსკლუზიური დიზაინის შუშის ბოთლებს სხვადასხვა ფერებით, ფერით. **შიშეკამი** აფართოებს წარმოებას მეზობელ ქვეყნებში. მისი პირველი ინვესტიცია ბულგარეთ იყო **ქსნის** მინის ქარხნის შეძენა 1997 წელს. **შიშეკამის** 51.06%-ს ფლობს სს „თურქეთის ბანკი". პროდუქცია იყიდება მსოფლიოს 150 ქვეყანაში. წარმოება ფუნქციონირებს 18 ქვეყანაში 25,199 ადამიანით. საქართველოსა და თურქეთის გარდა ჯგუფს 46 საწარმო აქვს 12 ქვეყანაში (აშშ, გერმანია, იტალია, სლოვაკეთი, რუმინეთი, ბოსნია, უკრაინა, რუსეთი, უზბეკეთი, ბულგარეთი, ეგვიპტე, ირანი).

...ის ...ბული	საქმიანობის სფერო	ბანკის პირდაპირი წილი (%)	რისკ ჯგუფის წილი (%)	აქტივები (აშშ დოლარი 000) (1)	საქცეო კაპიტალი (აშშ დოლარი) (1)	ბაზრის წილი(%) (1)	ბაზრის წილის მდგენელი
...Sanayi ...arası Bankası	საინვესტიციო ბანკი	47.68	51.37	6,009,310	727,422	13.2	სულ აქტივები
...ŞİTO A.Ş.	REIT	-	88.74	114,357	113,640	1.2	საბაზრო ღირებულება
... ®	საბანკო საქმე	100	100	2,261,431	460,199	N/A	
... ®	საბანკო საქმე	100	100	417,413	77,106	N/A	
...	საბანკო საქმე	100	100	174,840	50,707	N/A	
...	დაზღვევა	-	64.31	1,982,953	482,549	10.3	პრემიიუმ შემოსავალი
... A.Ş. ®	სიცოცხლის დაზღვევა და კერძო პენსია	63.89	84.89	5,527,710	213,777	17.7/ 12.5(2)	მართვაში არსებული კერძო საპენსიო ფონდები/სიცოცხლის დაზღვევის პრემიიდან შემოსავალი
...	გადაზღვევა	87.60	87.60	719,209	342,964	9.5(3)	პრემიიუმ შემოსავალი
... ®	საბროკერო	65.74	70.78	1,673,079	516,146	10.2	ტრანზაქციის მოცულობა
...	საბროკერო	-	98.42	135,679	21,666	2.4	ტრანზაქციის მოცულობა
...	აქტივების ლიზინგი	-	100	55,099	23	-	
...	სატრასტო კომპანია	-	38.04	12,660	12,466	27.0	NAV
... ®	პორტფელის მართვა	-	100	33,376	28,953	10.3	მართვაში არსებული სახსრები
... ®	ლიზინგი	30.43	58.24	1,751,569	229,995	12.8 (3)	ლიზინგო მოთხოვნები
... ®	ფაქტორინგი	-	100	815,539	104,771	12.8(3)	ფაქტორინგის მოთხოვნები
...	REIT	52.06	64.84	1,059,658	856,462	4.5	საბაზრო ღირებულება
...	რისკიანი სწორმო	-	56.78	76,175	75,928	-	
...	აქტივების მართვა	-	100	10,083	9,049	-	
...	პორტფელის მართვა	-	100	13,751	9,831	4.0	მართვაში არსებული სახსრები
...	საბროკერო	-	100	102,871	10,585	-	
...	ყადაღის მომსახურება	100	100	47,086	3,209	8.9	POS ტრანზაქცია მოცულობა
				22,993,848	**4,347,448**		

...ის 30 სექტემბრის მდგომარეობით

(2) კრძო საპენსიო ბაზრის წილი გამოითვლება მონაწილეთა თანხების ოდენობით, აქტომატური გაწევრიანების და სახელმწიფო შენატანის ჩათვლით.
(3) გამოითვლება ადგილობრივი სადაზღვევო კომპანიების მიერ გადაზღვეულებისთვის გადაცემული პრემიების საერთო რაოდენობით.
(4) კონსოლიდირებული მონაცემები

კორპორაციული მმართველობა

ორგანიზაციული სტრუქტურა

2023 წლის 21 ივლისამდე

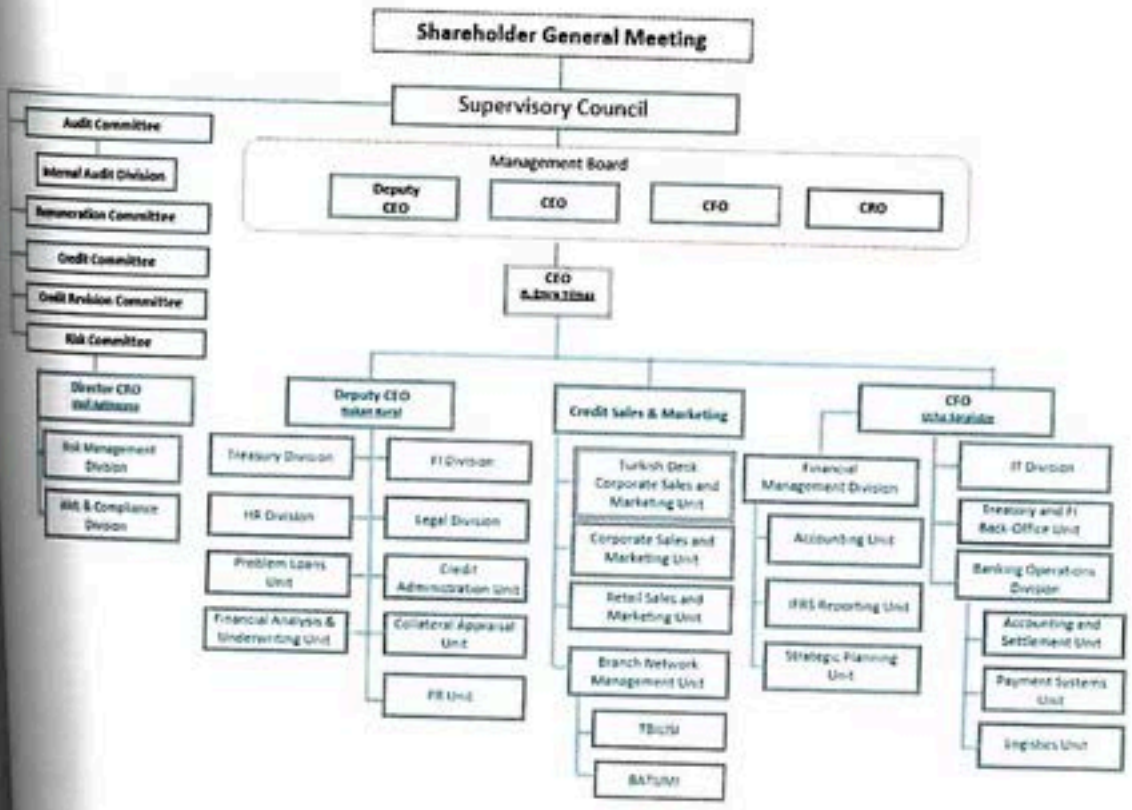

ქვემოთ მოცემული ტექსტის თარგმანი:

ტერტა გენერალური კრება-სამეთვალყურეო საბჭო-მმართველი საბჭო-დირექტორის მოადგილე-
ასრულებელი დირექტორი-ფინანსური დირექტორი-რისკების დირექტორი

ტეტის კომიტეტი-შიდა აუდიტის დეპარტამენტი-ანაზღაურების კომიტეტი-საკრედიტო
ტეტი-კრედიტის გადახედვის კომიტეტი-რისკების კომიტეტი-რისკების დირექტორი ვასილ
ტეტი-რისკების მართვის დეპარატამენტი- AML და შესაბამისობის განყოფილება

ასრულებელი დირექტორი ჰუსეინ ემრე იღმაზი-დირექტორის მოადგილე ჰაქან ქურალი-
ტეტის გაყდვები და მარკეტინგი-ფინანსური დირექტორი უჩა სარალიძე

კორპორაციული მმართველობა(გაგრძელება)

სახზინო დეპარტამენტი-ადამიანური რესურსების დეპარტამენტი-პრობლემური სესხების ყყოფილება-ფინანსური ანალიზისა და ანდერრაიტინგის განყოფილება

ფინანს ინსტიტუტებთან ურთიერთობის განყოფილება-იურიდიული დეპარტამენტი-საკრედიტო დებისტრირების განყოფილება-ქონების შეფასების განყოფილება-საზოგადოებასთან ურთიერთობის ყნყოფილება

ოურ კლიენტებისთვის კორპორაციული გაყიდვებისა და მარკეტინგის განყოფილება-კორპორაციული გაყიდვები და მარკეტინგი-საცალო გაყიდვები და მარკეტინგი-ფილიალების ქსელის ყნყოფილება-თბილისი-ბათუმი

ფინანსის მართვის დეპარატამენტი-ბუღალტერიის განყოფილება-ფასს ანგარიშგების განყოფილება-სტრუქტურული დაგეგმარების განყოფილება

საინფორმაციო ტექნოლოგიების დეპარტამენტი-ხაზინასთან და ფინანსურ ინსტიტუტებთან ურთიერთობის ბექ-ოფისი-საბანკო ოპერაციების განყოფილება-აღრიცხვისა და ანგარიშსწორების ყნყოფილება-გადახდების სისტემების განყოფილება-ლოჯისტიკის განყოფილება).

2013 წლის 21 თებერვლის შემდეგ

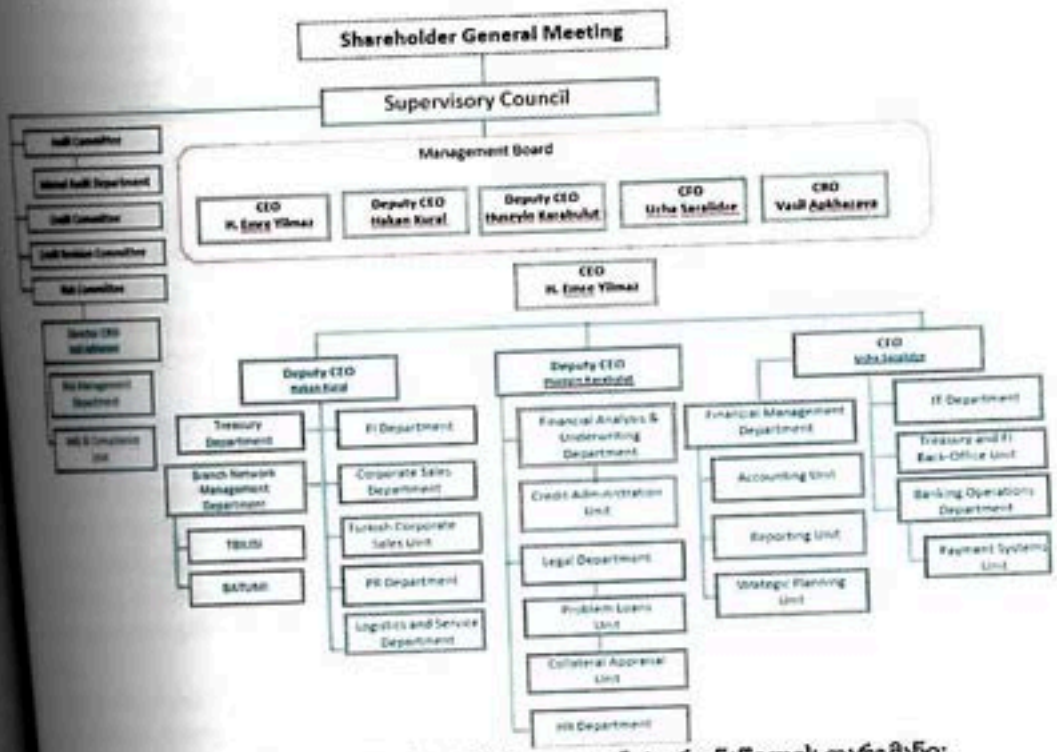

ცხრილია არარედაქტირებად ცხრილში არსებული ტექსტური ნაწილის თარგმანი:

ფინანს ცენტრალური კრება-სამეთვალყურეო საბჭო-მმართველი საბჭო-აღმასრულებელი ორგანო სესხებ ებრე ილმაზი-დირექტორის მოადგილე ჰაქან ქურალი- დირექტორის მოადგილე ფინანსებზე--ფინანსური დირექტორი უჩა სარალიძე -რისკების დირექტორი ვასილ აფხაზავა

აღმასრულებელი დირექტორი ჰუსეინ ებრე ილმაზი

კორპორაციული მმართველობა(გაგრძელება)

აუდიტის კომიტეტი-შიდა აუდიტის დეპარტამენტი-ანაზღაურების კომიტეტი-საკრედიტო კომიტეტი-კრედიტის გადახედვის კომიტეტი-რისკების კომიტეტი-რისკების დირექტორი ვასილ ახბაზავა-რისკების მართვის დეპარატამენტი- AML და შესაბამისობის განყოფილება

დირექტორის მოადგილე ჰაქან ქურალი-დირექტორის მოადგილე ჰუსეინ ქარაბულუთ-ფინანსური დირექტორი უჩა სარალიძე

სახაზინო დეპარტამენტი-ფილიალების ქსელის მართვის დეპარტამენტი-თბილისი-ბათუმი--ფინანსურ ინსტიტუტებთან ურთიერთობის განყოფლება-კორპორაციული გაყიდვების დეპარტამენტი-ტურქული კორპორაციული გაყიდვების განყოფილება-საზოგადოებასთან ურთიერთობის დეპარტამენტი-ლოჯისტიკისა და მომსახურების დეპარტამენტი

ფინანსების მართვის დეპარტამენტი-ბუღალტერიის განყოფილება-ანგარიშგების განყოფილება-სტრატეგიული დაგეგმარების განყოფილება

საინფორმაციო ტეგნოლოგიების დეპარტამენტი-ხაზინასთან და ფინანსურ ინსტიტიტუტებთან ურთიერთობის ბექ-ოფისი-საბანკო ოპერაციების განყოფილება-გადახდების სისტემების განყოფილება).

ბანკის მმართველი ორგანოები

ბანკის მმართველი ორგანოებია:

- ბანკის აქციონერთა საერთო კრება („საერთო კრება")
- სამეთვალყურეო საბჭო
- დირექტორთა საბჭო

საერთო კრება

საერთო კრება წარმოადგენს ბანკის მმართველობის უმაღლეს ორგანოს, რომელიც შეიძლება იყოს ორიგი და რიგგარეშე.
ორიგი კრება მოიწვევა წლიური ბალანსის შედგენიდან ორი თვის ვადაში. რიგგარეშე კრების მოწვევაზე გადაწყვეტილებას იღებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო.

საერთო კრება უფლებამოსილია:

ა) შეცვალოს წესდება, გაზარდოს ან შეამციროს საქციო კაპიტალი და მიიღოს გადაწყვეტილება ემისიის შესახებ;
ბ) მიიღოს გადაწყვეტილება შერწყმის, გაყოფის ან რეორგანიზაციის შესახებ;
გ) მიღიანად ან ნაწილობრივ გააუქმოს აქციონერის მიერ აქციების უპირატესი შესყიდვის უფლება საქციო კაპიტალის გაზრდის დროს, ასევე ფასიან ქაღალდებში კონვერტირებადი აქციების გამოშვების დროს;
დ) მიიღოს ან უარყოს სამეთვალყურეო საბჭოს და დირექტორების წინადადება მოგების გამოყენების შესახებ ან, როცა ეს ორგანოები ვერ იძლევიან შეთანხმებულ წინადადებას, მიიღოს გადაწყვეტილება წმინდა მოგების გამოყენების შესახებ;
ე) აირჩიოს აქციონერთა წარმომადგენლობა სამეთვალყურეო საბჭოში ან გამოიწვიოს ისინი სამეთვალყურეო საბჭოდან ნებისმიერ დროს მათი უფლებამოსილების ვადის გასვლამდე;
ვ) დანიშნოს სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორების ანგარიში;
ზ) განიხილოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთა შრომის ანაზღაურების საკითხი;
თ) აირჩიოს აუდიტორი;
ი) მიიღოს გადაწყვეტილებები სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორების წინააღმდეგ სასამართლოს პროცესში მონაწილეობის შესახებ, ამ პროცესისათვის წარმომადგენლის დანიშვნის ჩათვლით;

კორპორაციული მმართველობა(გაგრძელება)

კ) მიიღოს გადაწყვეტილებები ბანკის აქტივების შეძენის, გასხვისების გაცვლის (ან დაკავშირებული მსგავსი ხელშეკრულებების), რომელთა ღირებულებაც შეადგენს ბანკის აქტივების საბალანსო ღირებულების 50%-ზე მეტს, გარდა ისეთი გარიგებებისა, რომლებიც წარმოადგენს ჩვეულ საწარმოო საქმიანობას;
ლ) მიიღოს გადაწყვეტილებები საქართველოს კანონმდებლობით ან/და ამ წესდებით გათვალისწინებულ სხვა შემთხვევებში.
ყველა სხვა საკითხზე გადაწყვეტილებას იღებს სამეთვალყურეო საბჭო, თუ წესდებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული

სამეთვალყურეო საბჭო

სამეთვალყურეო საბჭო უზრუნველყოფს ზედამხედველობას ბანკის საქმიანობაზე. იგი შედგება 6 წევრისგან. სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომა იმართება სულ მცირე კვარტალში ერთხელ.

სამეთვალყურეო საბჭოს მიზნები და კომპეტენცია :

ა) გაეწიოს კონტროლი დირექტორთა საბჭოს საქმიანობას.
ბ) ნებისმიერ დროს მოითხოვოს დირექტორებისაგან ბანკის საქმიანობის შედეგების ანგარიში, მეგობრულ საწარმოებთან ურთიერთობის ჩათვლით;
გ) გააკონტროლოს და შეამოწმოს ბანკის სააუღალტრო წიგნები, ასევე მატერიალური ობიექტები, კერძოდ, ბანკის სალარო და ფასიანი ქაღალდებისა და საქონლის მდგომარეობა და მას ეს შეუძლია დაავალოს ცალკეულ წევრებს ან განსაზღვრულ ექსპერტებს;
დ) მიიწვიოს აქციონერთა საერთო კრება, თუ ამას ბანკის აუცილებლობა მოითხოვს;
ე) შეამოწმოს წლიური ანგარიშები. მოგების განაწილების წინადადება და ინფორმაცია მდგომარეობის შესახებ და ამის შესახებ მოახსენოს საერთო კრებას; ცნობაში სამეთვალყურეო საბჭომ უნდა მიუთითოს, თუ როგორ დარამდენად შეამოწმა მან ბანკის ხელმძღვანელობა გასული ფინანსური წლის განმავლობაში, წლიური ანგარიშისა და საქმიანობის შედეგების რომელი ნაწილი შეამოწმა და ამოიწურა თუ არა ამ შემოწმებებმა საბოლოო შედეგების არსებითი ცვლილებები;
ვ) დანიშნოს და ნებისმიერ დროს გამოიწვიოს დირექტორები, ასევე დადოს და შეწყვიტოს მათთან ბითან ხელშეკრულებები; დანიშნოს და ნებისმიერ დროს გამოიწვიოს აუდიტის კომიტეტის წევრები.
ზ) დამტკიცოს ბანკის სტრუქტურა და ბანკის შიდაგანაწესი, სტრუქტურული ერთეულების დებულებები;
თ) წარმოადგინოს ბანკი დირექტორებთან გარიგებების შესრულებისას, აგრეთვე საერთო კრების გადაწყვეტილებით ბანკის სახელით მათ წინააღმდეგ წარმართოს სამართლებრივი დავა;
ი) სამეთვალყურეო საბჭოს შეუძლია, თუ საკითხი შეეხება მისი წევრის პასუხისმგებლობას, აქციონერთა საერთო კრების გადაწყვეტილების გარეშე სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების წინაშე შეიტანოს სარჩელი.
კ) განაზღვროს ბანკის ხედვა და მისია;
ლ) განაზღვროს და განახორციელოს ბანკის ინვესტიციების, ფინანსების, აღრიცხვის, პერსონალის, ხელფასისა და ანაზღაურების და დივიდენდის პოლიტიკის მონიტორინგი.

ქმედება, რომელიც მხოლოდ სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილების საფუძველზე შეიძლება განხორციელდეს:

ა) აქციების/წილების შესყიდვა ან გაყიდვა, მათ გარდა, რომლებიც ფლობილია სავაჭრო მიზნებისთვის, ასოციაციური პარტნიორობის კაპიტალის ზრდაში მონაწილეობა, საკუთარ აქციებთან/წილებთან დაკავშირებით შეზღუდვების განხორციელებისთვის უფლების მიცემა;
ბ) ფილიალების შექმნა და მათი ლიკვიდაცია;
გ) წლიური ბიუჯეტის დამტკიცება, და გრძელვადიანი ვალდებულებების იურიდიული ურთიერთობიდან წარმოქმნილი ვალდებულებების შეფასება;
დ) ურიცხვების შეძენა, გასხვისება ან გაცვლა (ან ერთმანეთთან დაკავშირებული ასეთი გარიგებები);

კორპორაციული მმართველობა (გაგრძელება)

ვ) სესხებისა და კრედიტების აღება, რომლებიც აღემატება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილ ოდენობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში;
ზ) სესხებისა და კრედიტების უზრუნველყოფა, თუ ისინი არ მიეკუთვნებიან ჩვეულებრივ სამეურნეო საქმიანობას.
ასეთი უზრუნველყოფა სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისა და დირექტორების მიმართ დაუშვებელია;
ზ) ახალი სახის საბანკო საქმიანობის დაწყება ან საქმიანობის არსებული სახის შეწყვეტა;
თ) საქმიანობის პოლიტიკის ზოგადი პრინციპების დადგენა;
ი) ხელმძღვანელი პირებისათვის მოგებისა და სხვა მსგავს ურთიერთობებში მონაწილეობისა და ბონუსის გაცემის უზრუნველყოფის პრინციპების დადგენა და აქციონერთა კრებაზე დასამტკიცებლად წარდგენა;
კ) სავაჭრო წარმომადგენლების (პროკურისტების) დანიშვნა და გამოწვევა;
ლ) საკრედიტო, საინვესტიციო, სავალუტო, აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის, აქტივების ხელახლა შეფასების, მათი კლასიფიკაციისა და შესაძლო ზარალის ადეკვატური რეზერვის შექმნის შიდა პოლიტიკისა და პროცედურების განსაზღვრა და დამტკიცება;
მ) განონით გათვალისწინებულ შემთხვევებში ბანკის მიერ გამოშვებული აქციების გამოსყიდვა;
ნ) ბანკის მიერ საკრედიტო რესურსებზე და დეპოზიტებზე გამოსაყენებელი მინიმალური და მაქსიმალური საპროცენტო განაკვეთების ოდენობის განსაზღვრა და დამტკიცება;
ო) ბანკის მიერ საკრედიტო რესურსებზე და დეპოზიტებზე გამოსაყენებელი მინიმალური და მაქსიმალური საპროცენტო განაკვეთების ოდენობის განსაზღვრა და დამტკიცება;
პ) ფინანსიური საჯარო დაწესებულების მიმართ სარჩელის შეტანა, ბანკის მიერ სასამართლო დავის დროს ან სანქციის დაკისრებისას განსახორციელებელი მოქმედების განსაზღვრა;
ჟ) სანებართვო მოწმობების, ლიცენზიების, მარეგულირებელ/სახელმწიფო დაწესებულებებთან ხელშეკრულებების ხელმოწერა, შეცვლა, განახლება და შეწყვეტა;
რ) კალენდარული წლის განმავლობაში ისეთი ინვესტიციების განხორციელება, რომლებიც აღემატება წინა კალენდარული წლის საკუთარი კაპიტალის 0.1%-ს; ინვესტიციების განხორციელება, რომლის მთლიანი თანხა აღემატება წინა წლის საკუთარი კაპიტალის 0.5%-ს;
ს) კალენდარული წლის განმავლობაში საქონლის და მომსახურების შეძენა, რომლის ღირებულება აღემატება წინა კალენდარული წლის საკუთარი კაპიტალის 0.05%-ს, ან თუ შესაძენი საქონლის და მომსახურების ღირებულება აღემატება წინა წლის საკუთარი კაპიტალის 0.25%-ს;
ტ) საგადასახადო ჯარიმების და ადმინისტრაციული ჯარიმების გადახდა;
უ) დეპარტამენტის ხელმძღვანელების ან მათთან გათანაბრებული პირების დანიშვნა, მათი ფინანსური და არაფინანსური უფლებების განსაზღვრა და მათი ანაზღაურებისა და დაწინაურების შესახებ გადაწყვეტილების მიღება;
ფ) გადაწყვეტილების მიღება იმ საკითხებზე, რომლებიც კანონმდებლობის და წინამდებარე წესდების ნებისმიერ არ მიეკუთვნება საერთო კრებისა და დირექტორთა საბჭოს კომპეტენციას.

სამეთვალყურეო საბჭო აგრეთვე იღებს გადაწყვეტილებებს კანონმდებლობით, საქართველოს ეროვნული ბანკის ქვე-ნორმატიული აქტებით და ბანკის შიდა ნორმატიული აქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში.

ბანკის წევრებმა კეთილსინდისიერად და გულმოდგინედ უნდა შეასრულონ მათი მოვალეობები, კერძოდ, ისინი ვალდებულები არიან იზრუნონ ბანკზე და მის სტაბილურობაზე ისე, როგორც მსგავს ანალოგიაზე და პირობებში მყოფი ჩვეულებრივი, საღად მოაზროვნე პირი და იმოქმედონ იმ რწმენით, რომ მათი ეს ქმედება ყველაზე ხელსაყრელია ბანკისათვის.

კორპორაციული მმართველობა (გაგრძელება)

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების ბიოგრაფია

ოლგუნ თუფან ქურბანოღლუ , სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე 2022 წლის აგვისტო - მიმდინარე

ოლგუნ თუფან ქურბანოღლუმ დაამთავრა ახლო აღმოსავლეთის ტექნიკური უნივერსიტეტი ბაკალავრის ხარისხით სახელმწიფო ადმინისტრირებაში, თურქეთში.

ის თურქეთის იშბანკს შეუერთდა 1993 წელს, როგორც ინსპექტორი. 2002-2006 წლებში დაინიშნა იშბანკ თურქეთის კომერციული და კორპორაციული კრედიტების მონიტორინგის განყოფილების დირექტორის მოადგილედ. 2006-2011 წლებში მუშაობდა კომერციული და კორპორაციული საკრედიტო მონიტორინგის განყოფილების უფროსად . 2011-2014 წლებში ბ-ნი ოლგუნი იყო კომერციული და კორპორაციული კრედიტების მონიტორინგის რეგიონალური დირექტორი და 2014 წლიდან 2022 წლამდე მუშაობდა იშბანკ თურქეთის კომერციული და კორპორაციული კრედიტების მონიტორინგის ხელმძღვანელის თანამდებობაზე .

ოლგუნ თუფან ქურბანოღლუ სს იშბანკ საქართველოს სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე 2022 წლის აგვისტოში გახდა.

ოზან უიარი , სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი 2022 წლის აგვისტო - მიმდინარე

ოზან უიარმა დაამთავრა ახლო აღმოსავლეთის ტექნიკური უნივერსიტეტი ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრის ხარისხით, 2015 წელს ბ-ნი ოზანი შეუერთდა თურქეთის იშბანკს, როგორც სესხის პორტფელის მართვის ხელმძღვანელი. 2017-2020 წლებში მუშაობდა კორპორაციული სწავლების, მარკეტინგისა და გაყიდვების განყოფილების უფროსად. 2020 წლიდან კი საკრედიტო დეპარტამენტის უფროსად გადავიდა. მომდევნო 2 წლის განმავლობაში, ბ-ნი ოზანი იყო ფინანსური ანალიზის დეპარტამენტის დირექტორი და 2022 წლიდან არის მასლაკის კორპორაციული ფილიალის დირექტორი.

ბატონი ოზან უიარი არის სამეთვალყურეო საბჭოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი 2022 წლის აგვისტოდან.

ჰენრი სერდარ იუჯელი, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი 2018 წლის ივნისი - მიმდინარე

ბატონმა ჰენრი სერდარ იუჯელმა დაამთავრა მარმარის უნივერსიტეტი ეკონომიკის ბაკალავრის ხარისხით 1996 წელს.

ბატონი იუჯელი იშბანკ თურქეთში 1996 წლიდან მუშაობს. მან კარიერა დაიწყო საერთაშორისო საინვესტიციო ინსტიტუტების განყოფილებაში კორესპონდენტი საბანკო განყოფილების ოფიცრად. 1999 წელს ბ-ნი იუჯელი გახდა ამავე განყოფილების საზღვარგარეთის საბანკო საქმიანობის განყოფილების მენეჯერი. 2008 წელს დაწინაურდა მენეჯერის ასისტენტის თანამდებობაზე. 2013-2016 წლებში ბატონი იუჯელი მუშაობდა შვილობილი კომპანიების მართვის განყოფილებაში. 2016 წლიდან კი უკავია ინვესტორების დეპარტამენტის უფროსის თანამდებობა.

ბატონი იუჯელი სს იშბანკი საქართველოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი არის 2018 წლის ივნისიდან.

ჯონ ედვარდ უნალი, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი 2023 წლის აპრილი - მიმდინარე

ბატონმა ჯონ ედვარდ უნალმა დაამთავრა ბილგის უნივერსიტეტი ბიზნესის ადმინისტრირების ხარისხით.

კორპორაციული მმართველობა (გაგრძელება)

ბ-ნი აჰმედ ჰაკან უნალი 2016-2020 წლებში იყო იშ ფაქტორინგის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი. ამავე პერიოდში ბ-ნი ჰაკანი იყო იშბანკის საპენსიო ფონდის აუდიტორი. მოგვიანებით, 2018-2020 წლებში მუშაობდა თურქეთის Sinai Kalkinma Bank-ში სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად.

ბ-ნი ჰაკანი იშბანკ თურქეთს შეუერთდა იშბანკ მასლაკის კორპორაციული ფილიალის ხელმძღვანელად 2020 წელს. ის იშბანკ თურქეთის ბეშიქთაშის ფილიალის ხელმძღვანელად 2022 წელს გადავიდა.

ბ-ნი აჰმედ ჰაკან უნალი არის სს იშბანკი საქართველოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი 2023 წლის აპრილიდან.

ნათია ჯანელიძე, სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი 2019 წლის ქტომბერი -მიმდინარე

ქალბატონი ნათია ჯანელიძე ფლობს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის დოქტორის ხარისხს ფინანსებში, მისური-კოლუმბიის უნივერსიტეტის, (აშშ) ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის (MBA) ხარისხს და საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრის ხარისხს.

ქალბატონ ნათია ჯანელიძეს საფინანსო სექტორში მუშაობის 20-წლიანი გამოცდილება აქვს. მან დაიწყო კარიერა სს „თიბისი ბანკში" სესხების ოფიცრის პოზიციაზე. აშშ-ში ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის (MBA) ხარისხის მოპოვებისა და საქართველოში დაბრუნების შემდეგ, 2005 წელს მან განაგრძო მუშაობა თიბისი ბანკში საშუალო და მცირე ბიზნესის განვითარების დეპარტამენტის უფროსის პოზიციაზე. ხოლო 2007 წელს დაინიშნა კორპორაციული გაყიდვების უფროსის თანამდებობაზე. 2007 წელს ქალბატონი ჯანელიძე გადავიდა „ბანკ რესპუბლიკაში" (ჯგუფი "სოსიეტე ჟენერალი"), სადაც დაახლოებით 8 წლის განმავლობაში იმუშავა სხვადასხვა მმართველ თანამდებობაზე: 2007-2008 წლებში იყო კორპორაციული პორტფელის მართვის დეპარტამენტის უფროსი და, ასევე, მცირე და საშუალო ბიზნესის დაკრედიტების დეპარტამენტის უფროსის; 2008-2011 წლებში მას ეკავა ხარისხის მართვის დეპარტამენტის უფროსის პოზიცია, ხოლო 2011-2012 წლებში - მცირე და საშუალო ბიზნესის ბანკინგის დეპარტამენტის უფროსის თანამდებობა; 2012-2014 წლებში კი, განსაკუთრებულ დავალებათა კოორდინატორი იყო. 2015 წელს ქალბატონი ნათია გადავიდა ფინანსური მენეჯერის პოზიციაზე საქართველოს შრომის, ჯანრმთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროში, USAID-ის მიერ დაფინანსებულ პროექტში ოჯახური ძალადობის წინააღმდეგ (ATIPFUND). 2007-2010 წლებში ქალბატონი ჯანელიძე, ასევე, კითხულობდა ლექციებს კავკასიის უნივერსიტეტში საბანკო საქმისა და სესხების სტრუქტურუზაციის მიმართულებით. 2015 წლიდან ქალბატონი ნათია ჯანელიძე არის „გაზელ ფაინანსში" (რეგიონალური კერძო საინვესტიციო ფონდი) საინვესტიციო/რეგიონალური დირექტორი. ის, ამავდროულად, არის გაზელ ფაინანსის საინვესტიციო კომიტეტის და პარტნიორობის წევრი. ნათია ჯანელიძე, ასევე, ხელმძღვანელობს ფინანსურ კომიტეტს საქართველოს ასოციაციაში „ქალები მომავლისთვის".

ქალბატონი ნათია ჯანელიძე სს „იშბანკი საქართველოს" სამეთვალყურეო საბჭოს წევრია 2019 წლის ოქტომბრიდან

[illegible] სანიკიძე, სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი – 2022 წლის აგვისტო - მიმდინარე

ქალბატონმა თამარმა დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ინგლისური ენისა და ლიტერატურის ბაკალავრის ხარისხით. მას ასევე აქვს მაგისტრის ხარისხი საქართველოს საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტში საჯარო მმართველობაში. ამჟამად ქალბატონი თამარი მუშაობს ჯორჯიან ბანკში ბიზნესის ადმინისტრირებაში.

კორპორაციული მმართველობა (გაგრძელება)

2019 წლიდან არის თბილისის სახელმწიფო აკადემიისა და სემინარიის სამეცნიერო საბჭოს წევრი და რექტორის მრჩეველი ხარისხისა და ეროვნული ხარისხის რეფორმის საკითხებში.

ჯლატონი თამარი 2018 წლიდან არის უმაღლესი განათლების რეფორმის ექსპერტი თბილისში, Erasmus + ეროვნულ ოფისში.

ჯლატონი თამარი 2021 წლიდან არის სამედიცინო განათლების მსოფლიო ფედერაციის (WFME) აკრედიტაციის პროგრამის აღიარების შემფასებელი.

2023 წლიდან თამარი არის აღმასრულებელი დირექტორი მსოფლიო ბანკის დაფინანსებით - ინოვაცია, ხელმძღვანელობა და ხარისხი.

ს. იშხანი საქართველოს დამოუკიდებელი სამეთვალყურეო საბჭოს წევრია 2022 წლის აგვისტოდან.

ფრან ნაზიმე სარაკ სოსანოღლუ , სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი 2022 წლის აგვისტო - 2023 წლის მაისი

ჯლატონი სერმინ ნაზიმე სარაკი სოსანოღლუმ დაამთავრა სტამბულის უნივერსიტეტი საერთაშორისო ურთიერთობების ბაკალავრის ხარისხით.ქალბატონი სერმინი შეუერთდა თურქეთის ბანკს 1988 წელს, როგორც საკრედიტო ოფიცერი და 2002 წლამდე იგი თანდათან დაწინაურდა დირექტორის მოადგილედ. შემდეგ განყოფილების დირექტორად და ფილიალის დირექტორად. 2022 წელს ქალბატონი სერმინი დაინიშნა კომერციული გაყიდვების დეპარტამენტის უფროსად.

ჯლატონი სერმინი ს.ს იშხანი საქართველოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი არის 2022 წლის აგვისტოდან.

დირექტორთა საბჭო

ს.ს. დირექტორთა საბჭო წარმოადგენს და ხელმძღვანელობს ბანკს. დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია ბანკის მართვაზე და მისი ფუნქციების შესრულებაზე.

დირექტორთა საბჭოს ხელმძღვანელობს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დანიშნული გენერალური დირექტორი. საბჭო ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოსთან არის ანგარიშვალდებული.

დირექტორთა საბჭოს პასუხისმგებლობა და კომპეტენცია მოიცავს შემდეგს:

ანგარიშგების ბანკის მიმდინარე საქმიანობა სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ განსაზღვრული შიდა პოლიტიკა და ბიზნეს გეგმის შესაბამისად;

ბიზნეს შეთავაზებები, გადაწყვეტილებების პროექტები, ანგარიშები და სამეთვალყურეო საბჭოს დირექტორთა საბჭოს მიერ მოთხოვნილი ან წარსადგენი ნებისმიერი სხვა სახის ინფორმაცია;

ბანკის გადაწყვეტილებები თანამშრომლების შერჩევის, გათავისუფლების და ანაზღაურების შესახებ, ასევე გათვალისწინებით, რომ დირექტორთა საბჭომ უნდა გაითვალისწინოს სამეთვალყურეო საბჭოს რეკომენდაციები ბანკის ხელმძღვანელ პირებთან დაკავშირებით.

ბიზნეს გეგმის და წარუდგინოს სამეთვალყურეო საბჭოს დასამტკიცებლად მიმდინარე წლის ბიზნეს-

ბანკის ხელმძღვანელობა გაუწიოს ბანკის ყველა ფილიალს, სტრუქტურულ ერთეულს და დეპარტამენტს და

ბანკის მიერ კლიენტებისათვის სათანადო სერვისის მიწოდება;

ბანკის და მოამზადოს ბანკის ნებისმიერი და ყველა სახის წესები და შიდა რეგულაციები და

სამეთვალყურეო საბჭოს დასამტკიცებლად;

ინფორმაცია ეროვნულ ბანკს საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად;

კომპანიის თანამშრომლებს ხელმოწერის უფლებამოსილება;

...ორპორაციული მმართველობა (გაგრძელება)

...ესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება კომპანიის თანამშრომლებსა და მესამე პირებზე, როგორც ზოგადი, ასევე ...ციალური ხასიათის;
...ანსხვავებული სამეთვალყურეო საბჭოს და საერთო კრების მიერ დავალებული ან საქართველოს ...ელი კანონმდებლობით გათვალისწინებული ნებისმიერი სხვა სახის მოქმედება;
...თურქეთის რესპუბლიკის ტერიტორიაზე გაცემული სესხების უზრუნველსაყოფად ...სრულებელი დირექტორი და აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილე უფლებამოსილია გასცენ ...ებლობა მესამე პირებზე რეესტრში იპოთეკის რეგისტრაციის მიზნით, აგრეთვე იპოთეკის ...ვეკის მიზნით.

...ექტორთა საბჭოს წევრთა ბიოგრაფია

...ერე ილმაზი, გენერალური დირექტორი – 2022 წლის ოქტომბრიდან

...ერე ილმაზმა დაამთავრა ახლო აღმოსავლეთის ტექნიკური უნივერსიტეტი, პოლიტიკური ...ორებისა და საჯარო ადმინისტრირების განყოფილება 1995 წელს ანკარაში. მან მიიღო ბიზნესის ...ინისტრირების მაგისტრის წოდება ამსტერდამის უნივერსიტეტში 2013 წელს.
...ერე ილმაზმა კარიერა თურქეთში დაიწყო ის Bankası A.Ş. 1996 წლის ივლისში ილმაზი ...ექტორთა საბჭოს ინსპექტორის თანაშემწედ. იგი დაწინაურდა მენეჯმენტში და ზედიზედ ...ებდა ის ბანკში ქვემოთ მოცემულ პოზიციებზე;

- ...გორენი /ანკარის ფილიალის მენეჯერი (2005 და 2007 წწ.);
- ...ამსტერდამის ფილიალის მენეჯერი (2007-2011 წწ.);
- ...ტრანსსასაზღვრო საბანკო განყოფილების უფროსი (2011-2014 წწ.);
- ...სარამფაშა /სტამბულის ფილიალის მენეჯერი (2014-2017 წწ.);
- ...ადლო საბანკო გაყიდვების სამმართველოს უფროსი (2017-2019); • შიშლი /სტამბულის ...მერციული ფილიალის მენეჯერი (2019-2022).

...ერე ილმაზი ბოლოს 2022 წლის ოქტომბერში დაინიშნა სს იშბანკი საქართველოს ...სრულებელ დირექტორად და ქვეყნის მენეჯერად.

...ერე იყო შემდეგი კორპორაციების საბჭოების წევრი:

- ...ntp -Turk Bank (A&T Bank) (2011-2014);
- Anadolu Hayat საპენსიო და სადაზღვევო კომპანია (2017-2019);
- ...შბანკის მმართველთა საბჭო ჩრდილოეთ კვიპროსის თურქეთის რესპუბლიკაში (2017-2019);
- ...ntp -Turk Bank (A&T Bank) (2022 – 2023).

...ერე ილმაზი შეუერთდა სს იშბანკ საქართველოს 2022 წლის ოქტომბერში. ის არის გენერალური ...ექტორი 2022 წლის ოქტომბრიდან.

...ული გენერალური დირექტორის მოადგილე

...ონ სანდერალმა ბაკალავრის და მაგისტრის ხარისხები ეკონომეტრიკაში მიიღო დოქტორ ეიულის ...ერსიტეტში, იზმირში. ის ამჟამად არის სადოქტორო პროგრამის სტუდენტი აკდენიზის ...ერსიტეტში, ანტალიაში.
...ონ სანდერალმა კარიერა 2006 წელს დაიწყო თურქეთის იშბანკის აკდენიზის კორპორაციულ ...ტის კორპორაციული ბანკინგის მარკეტინგის სპეციალისტის პოზიციაზე. 2017 წელს ის ...ინდა ფილიალის დირექტორის მოადგილის პოზიციაზე, სადაც ხელმძღვანელობდა ფილიალის ...ებრის და გაყიდვების საქმიანობას, კორპორაციული დაკრედიტების, საფინანსო ...ტიტუტებთან ურთიერთობის, სვიფტების და სხვა ოპერაციებს.
...ონ სანდერალი სს „იშბანკ საქართველოს" გუნდს შეუერთდა 2019 წლის ივლისში. 2019 წლის ...ებიდან იგი იკავებს გენერალური დირექტორის მოადგილის თანამდებობა.

კორპორაციული მმართველობა (გაგრძელება)

ჰესეინ ქარაბულუთი, გენერალური დირექტორის მოადგილე

ბ-ნ ჰესეინს აქვს სტამბულის უნივერსიტეტის ბაკალავრის ხარისხი ბიზნესის ადმინისტრირებაში და მაგისტრის ხარისხი ფინანსებში.

2001 წლიდან მუშაობდა Türkiye İş Bankası A.Ş.-ში, ინსპექტორთა საბჭოში ინსპექტორად 2010 წლამდე, რის შემდეგაც იგი გადავიდა კომერციული სესხების ანდერაიტინგის განყოფილების მენეჯერის პოზიციაზე.

ჰესეინ ქარაბულუთს აქვს საკრედიტო რეიტინგის სპეციალისტის ლიცენზია, კაპიტალის ბაზრის საქმიანობის მე-3 დონის ლიცენზია, წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების ლიცენზია და კორპორატიული მმართველობის რეიტინგის ლიცენზია, ყოველი მათგანი დამტკიცებულია თურქეთის კაპიტალის ბაზრების საბჭოს მიერ.

გარდა ამისა, ბ-ნი ქარაბულუთი აძლიერებს თავის პროფესიულ უნარებს საერთაშორისო დონეზე ლონდონის საბანკო და ფინანსების ინსტიტუტის დოკუმენტური საკრედიტო სპეციალისტების (CDCS) სერტიფიკატით.

2023 წლის აგვისტოში ჰესეინ ქარაბულუთი დაინიშნა სს იშბანკ საქართველოს აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილედ და მმართველი საბჭოს წევრად.

ბატონ უჩა სარალიძე, დირექტორი

ბატონმა უჩა სარალიძემ 2009 წელს დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ბაკალავრის ხარისხით ეკონომიკაში, მიმდინარე ეტაპზე არის სერტიფიცირებული ფინანსური ანალიტიკოსის სტატუსის მიღების კანდიდატი.

ბატონმა უჩა სარალიძემ კარიერა დაიწყო 2008 წელს თიბისი ბანკში, კორპორაციული აწგარიშგების ჯგუფის პოზიციაზე, სადაც მალევე დაწინაურდა უფროსი კორპორაციული მენეჯერის პოზიციაზე. შემდეგ განაგრძო იმავე ბანკში ფინანსების მართვის განყოფილებაში, უფროსი ფინანსური ანალიტიკოსის პოზიციაზე. აღნიშნულ ფუნქცია-მოვალეობებს ასრულებდა 4 წლის განმავლობაში.

საბანკო სექტორის გარდა, ბატონ უჩა სარალიძეს აქვს გამოცდილება სამშენებლო და წარმოების სექტორებით საქართველოს ბაზარზე. მისი ძირითადი მოვალეობები ითვალისწინებდა ბაზრის ანალიზს, ფინანსური სტრატეგიების შემუშავებასა და საოპერაციო მიმართულებით კომპანიებისთვის რჩევების ამაღლებას.

ბატონი უჩა სარალიძე იშბანკს შემოუერთდა 2015 წელს მთავარი ბუღალტერის პოზიციაზე და შემდგომში იკავებდა ფინანსური დეპარტამენტის უფროსის თანამდებობას. 2017 წლიდან 2020 წლამდე ეკავა ფინანსური დირექტორის პოზიცია.

ბატონი უჩა სარალიძე არის სს „იშბანკი საქართველოს" დირექტორი, დირექტორთა საბჭოს წევრი 2020 წლიდან.

...ორგული მმართველობა (გაგრძელება)

...ლ აჯაზავა, რისკების დირექტორი 2022 წლის აპირილიდან

...ლ აჯაზავა დაიბადა თბილისში, 1976 წლის 21 იანვარს.

...ლ აჯაზავამ 1997 წელს დაამთავრა თბილისის საბანკო და საფინანსო ინსტიტუტი ბაკალავრის ...ტი. მან 2007 წელს დაასრულა თბილისის მენეჯმენტის ევროპულ სკოლაში MBA-ის სრული ...ამ.

...ლ აჯაზავას აქვს საბანკო სფეროში მუშაობის 26 წლიანი გამოცდილება. 1996 წელს მან ...ა ბუსობა, როგორც სესხის ოფიცერმა. თიბისი ბანკში, თბილისუნივერსალბანკსა და საქართველოს ...ბანკში აჯაზავამ სხვადასხვა თანამდებობაზე დაწინაურება მიიღო.

...ლ აჯაზავა შეუერთდა სს იშბანკი საქართველოს გუნდს, როგორც რისკების მთავარი ოფიცერი და ...ბანკი საქართველოს დირექტორთა საბჭოს წევრი 2022 წლის აპრილიდან.

...ორთა საბჭო სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ კონტროლდება შემდეგი კომიტეტების მეშვეობით:

- რისკების კომიტეტი;
- აუდიტის კომიტეტი;
- საკრედიტო კომიტეტი;
- საკრედიტო ლიმიტების გადახედვის კომიტეტი.

...ომიტეტების თავმჯდომარეების შესახებ

- **ბატონი ოლგუნ თუფან ჭურბანოღლუ** იკავებს საკრედიტო კომიტეტის თავმჯდომარის ...ამდებობას
- **ბატონი ოზან იუარი** არის საკრედიტო ლიმიტების გადახედვის კომიტეტის თავმჯდომარე
- **ქალბატონი ნათია ჯანელიძე** იკავებს რისკების კომიტეტის თავმჯდომარის პოზიციას
- **ქალბატონი თამარ სანიკიძე** გახლავთ აუდიტის კომიტეტის თავმდჯომარე

...ების კომიტეტი

...ების კომიტეტი პასუხისმგებელია სამეთვალყურეო საბჭოს შესაბამისი რეკომენდაციები და ...ებები წარუდგინოს ბანკის არსებულ და სამომავლო რისკისადმი დაქვემდებარებასთან ...ებით. კომიტეტი მონიტორინგს უწევს რამდენად ხდება ბანკის საქმიანობის რისკის ...ებასთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა. სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კომიტეტს ევალება:

- ...ბილოს რისკის სტრატეგიები როგორც აგრეგირებული, ისე ინდივიდუალური რისკის ...ლში და მიაწოდოს შესაბამისი რეკომენდაციებს სამეთვალყურეო საბჭოს, მათ შორის, ბანკის ...ბდინარე და სამომავლო რისკისადმი დაქვემდებარებაზე
- ...ირდეს სამეთვალყურეო საბჭოს ინფორმაცია ბანკის სტრატეგიაზე და ხელს შეუწყოს ...მეთვალყურეო საბჭოს სტრატეგიის მენეჯმენტის მიერ განხორციელებას.
- ...ისაზღვროს და სამეთვალყურეო საბჭოს წარუდგინოს ანგარიშგება ბანკში არსებული რისკის ...ტერის შესახებ და განიხილოს ბანკის რისკის პოლიტიკა, სულ მცირე, ყოველწლიურად;
- ...ნიტორინგს უწევს დირექტორთა საბჭოს;
- ...ანაშრომლობს და მონიტორინგს უწევს რისკების დირექტორის საქმიანობას;
- ...ურჩევნდაციას აძლევს სამეთვალყურეო საბჭოს რისკის სტრატეგიებისა და პოლიტიკის ...ასებრობის თაობაზე, მათ შორის, გამოვლენილი რისკებისთვის საკმარისი კაპიტალის ...ნარჩენებასა და განაწილებაზე;

...ირებული მმართველობა (გაგრძელება)

- მონიტორინგს უწევს კაპიტალისა და ლიკვიდობის მართვის სტრატეგიებს, ასევე ყველა სახის რისკს, როგორებიცაა საკრედიტო, საბაზრო, საოპერაციო და რეპუტაციული რისკები, იმისთვის, რათა უზრუნველყოფილი იყოს მათი რისკისადმი დაქვემდებარების შესაბამისობა;
- წარუდგენს ანგარიშს სამეთვალყურეო საბჭოს გამოვლენილი არსებითი რისკებისა და სხვა საკითხების შესახებ, მათ შორის რისკების მართვისა და შიდა კონტროლის სისტემების სტრუქტურის ეფექტური ფუნქციონირების და უწყვეტობის თაობაზე;
- კონტროლებს არის თუ არა საფასო პოლიტიკა შესაბამისობაში ბანკის მიზნებს მოდელთან და რისკების სტრუქტურასთან;
- ამოწმებს საფასო პოლიტიკის შესაბამისობას ბანკის რისკების, კაპიტალის და ლიკვიდობის სტრუქტურასთან;
- აფასებს სტრატეგიისა და რისკების ანგარიშების სახეს, მასშტაბს, ფორმასა და სიხშირეს;
- აფასებს ბანკის ანალიტიკურების სისტემას და წარადგენს შესაბამის ანგარიშს.

...ითი კომიტეტი

...ითი კომიტეტი პასუხისმგებელია საკრედიტო პოლიტიკის შემუშავებაზე, განვითარებასა და ...ებაზე ბანკის შესაბამისი პასუხისმგებელი ორგანოსათვის დასადასტურებლად. კომიტეტი ...ებს:

- ლიმიტებს მსესხებლებისათვის – იურიდიული და ფიზიკური პირები;
- ლიმიტებს საკრედიტო ინსტიტუტების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა ფინანსური ინსტიტუტებისათვის;
- აფასებს, ადასტურებს ან აუქმებს ლიმიტებს ბანკის ფინანსურ ბაზრებზე ოპერაციებისათვის;
- აფასებს საკრედიტო რისკის ლიმიტებს ფასიან ქაღალდებსა და სხვა წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებში ინვესტიციისათვის.

...ითი კომიტეტი აკონტროლებს ბანკის შესაბამისობას დამტკიცებულ ლიმიტებთან. განიხილავს ...ებს განაცხადებს, იღებს გადაწყვეტილებას ვალის რესტრუქტურიზაციაზე, ჩამოწერასა და ყველა ...ალი ფაქტზე, რომელიც დაკავშირებულია ბანკის საკრედიტო რისკთან.

...ების გადახედვის კომიტეტი

...ების გადახედვის კომიტეტი განიხილავს:

- აწარმოებს საკრედიტო აქტივებს, მათ შორის ინფორმაციას ფულადი და არაფულადი სესხებისა, ...ორაციული ობლიგაციების, პორტფელის სეგმენტაციისა და აუთვისებელი სესხების ...ებს;
- აწარმოებს იმ კლიენტებს, რომელთა სესხები დამტკიცებულია სამეთვალყურეო საბჭოს საკრედიტო ...ების მიერ (სესხები 1,500,000 აშშ დოლარიდან 3,000,000 აშშ დოლარამდე) ან ...ეთვალყურეო საბჭოს მიერ (სესხები, რომლებიც აღემატება 3,000,000 აშშ დოლარს).

...ის კომიტეტი

...ის კომიტეტი არის დამოუკიდებელი ორგანო, რომელიც აკონტროლებს ბანკის აქტივობას ყველა ...ებით, ორგანიზაციის თითოეულ დონეზე. კომიტეტი პასუხისმგებელია პროცესების ...ებაზე ყველა შესაძლო რისკის მინიმუმამდე დაყვანის გზით. აუდიტის კომიტეტი პირდაპირ ...ებულია სამეთვალყურეო საბჭოსთან და მხარს უჭერს საბჭოს სხვადასხვა საკითხების ...ებში, განსაკუთრებით:

...ული მმართველობა (გაგრძელება)

- საბანკო უწყისის, ფინანსური ანგარიშგებისა და ფინანსური მონაცემების მომზადების პროცესი
- რისკის მართვის სისტემის ეფექტურობა, განსაკუთრებით შიდა კონტროლის სისტემა, შიდა აუდიტის სისტემა და კორპორაციული შესაბამისობა;
- ზეის ბოლოს აუდიტების ინსტრუქტაჟი, სადაც განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა გარე აუდიტორების დამოუკიდებლობას და საქმიანობის შედეგებს და ინფორმაციის გამჟღავნება ბიზნ 3 -ის წლიურ ანგარიშგებაში;
- საინდო ზომების გატარებისა და აუდიტის მიგნებების სწრაფად გასწორების ეფექტიანობა;
- ხელმძღვანელობის მიერ წარმოდგენილი „შიდა კონტროლის/აუდიტის/შესაბამისობის ცნების" შესაბამისობის კონტროლი და დამტკიცება.

ზემოთ აღნიშნული კომიტეტებისა, ბანკს შექმნილი აქვს რამდენიმე შიდა კომიტეტი პროცესების ეფექტური კონტროლისათვის. ესენია: მენეჯმენტის კომიტეტი, აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO), საკრედიტო, HR, შესაბამისობის, ინფორმაციული ტექნოლოგიების, შესყიდვების, რისკებისა და უმოქმედო სესხების და ფილიალების საქმიანობის კოორდინაციო კომიტეტები.

დირექტორთა საბჭოს კომიტეტები: წევრები2023

წევრობა / კომიტეტი	აუდიტის კომიტეტი	საკრედიტო კომიტეტი	რისკების კომიტეტი	ლიმიტების გადახედვის კომიტეტი
[redacted]				
[redacted]				
[redacted]				
[redacted]				
[redacted]				
[redacted]				

კორპორაციული მმართველობა (გაგრძელება)

სამეთვალყურეო საბჭოს კრებებზე და სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტების კრებებზე დასწრება 2023 წლის განმავლობაში

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები	სამეთვალყურეო საბჭო	აუდიტის კომიტეტი	საკრედიტო კომიტეტი	რისკის კომიტეტი	ლიმიტის გადახედვის კომიტეტი
[illegible]	67/67		12/12		
[illegible]	67/67	4/4	12/12		1/1
[illegible]	62//67		12/12		1/1
[illegible]	67/67			4/4	1/1
ქ-ნი ნათია ჯანელიძე	16/67	4/4		4/4	
ქ-ნი თამარ სანიკიძე	61/67	4/4		4/4	

* სესხები 1.5 მილიონ დოლარამდე მტკიცდება საკრედიტო კომიტეტის მიერ, ხოლო 1.5 მილიონ დოლარზე ზევით სესხები - სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ

სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრები

ქ-ნი ნათია ჯანელიძეს იკავებს Gazelle Finance-ის რეგიონული დირექტორის/მთავარი [illegible] ოფიცრის თანამდებობა, რომელიც პირდაპირ თუ ირიბად არ არის დაკავშირებული სს [illegible] საქართველოსთან ან აქციონერთან. ამასთან, მას არ აქვს და არ ჰქონია რაიმე პროფესიული ან [illegible] ურთიერთობა ბანკთან/აქციონერთან/ადმინისტრატორებთან, პირდაპირ თუ ირიბად.

ქ-ნი თამარ სანიკიძე იკავებს აღმასრულებელი დირექტორის თანამდებობას მსოფლიო ბანკის [illegible] დაფინანსებულ პროექტში - ინოვაცია, ინკლუზია და ხარისხი, რომელიც პირდაპირ თუ ირიბად [illegible] დაკავშირებული სს იშბანკ საქართველოსთან და აქციონერთა. ამასთან, მას არ აქვს და არ [illegible] რომე პროფესიული ან პირადი ურთიერთობა ბანკთან/აქციონერთან/ადმინისტრატორებთან, [illegible] პირდაპირ თუ ირიბად.

[illegible] სანიკიძისა და ნათია ჯანელიძის ბიოგრაფიული მონაცემების ანალიზის საფუძველზე [illegible] დადგინდა, რომ ისინი აკმაყოფილებენ საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დამტკიცებული [illegible] ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსის" მე-2 მუხლის „ბ" პუნქტით განსაზღვრულ [illegible] სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრობის კრიტერიუმებს. კანდიდატებზე არ არის ცნობილი [illegible] ფაქტები ან ფაქტორები, რომ ისინი არღვევენ/არ შეესაბამებიან რაიმე განსაზღვრულ კრიტერიუმს. [illegible] ქ-ნები თამარ სანიკიძე და ნათია ჯანელიძე ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს [illegible] დამოუკიდებელ წევრებად სს იშბანკ საქართველოს აქციონერმა აირჩია.

რისკების მართვა

სს „ბანკი საქართველოს" სტრატეგიიდან გამომდინარე, რისკების ეფექტური მართვა მნიშვნელოვანი გამოწვევაა, რადგან ბანკი, სადაც ბანკი ოპერირებს, ხასიათდება განვითარებადი ბაზრების სპეციფიკაციით.

ბანკის მართვა ფუნდამენტურია საბანკო საქმიანობისთვის და წარმოადგენს ბანკის ოპერაციების ძირითად კომპონენტს.

სს „ბანკი საქართველოს" რისკების ძლიერი მართვა ასახავს ბანკის რისკების, ეთიკისა და შესაბამისობის კომიტეტის მიერ მინიჭებულ მნიშვნელობას რისკების სტრატეგიის ფორმირებაში და საკრედიტო, ფინანსური და ოპერაციული რისკების მართვისთვის. რისკის ყოვლისმომცველი მართვისთვის საჭირო ყველა კომპონენტი ჩართულია რისკების ორგანიზაციის სტრუქტურაში: საწარმოს რისკის მენეჯმენტი; საკრედიტო, ფინანსური და არაფინანსური რისკების მართვა; რისკების შესახებ ინფორმაციის წარდგენა და საინფორმაციო ტექნოლოგიური ინფრასტრუქტურის მხარდაჭერა; ჯვარედინი რისკის ანალიტიკური საშუალებები და ტექნიკა, როგორიცაა კაპიტალის ადეკვატურობის მართვა და სტრესის ტესტირება. ბანკი ეძღვნებარება საკრედიტო რისკს, ლიკვიდობის რისკს და საბაზრო რისკს. ის ასევე ეძღვნარება სხვადასხვა ოპერაციულ და ბიზნეს რისკებს.

რისკის მართვის პოლიტიკა მიზნად ისახავს ბანკის წინაშე მდგარი რისკების გამოვლენას, ანალიზს ახორციელებს, შესაბამისი რისკის ლიმიტებისა და კონტროლის დადგენას, რისკების დონის მუდმივად მონიტორინგს და ლიმიტების დაცვას. რეგულარულად განიხილება რისკების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები, რათა ასახული იყოს ცვლილებები ბაზრის პირობებში, პროდუქტებსა და სერვისებში, აგრეთვე საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად.

დირექტორების საბჭოს ზოგადი პასუხისმგებლობაა რისკის მართვის სისტემის ზედამხედველობა, კერძოდ, რისკების მართვის გაკონტროლება, თავისი რისკების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების გადახედვა, ასევე ამტკიცებს მსხვილ რისკებს.

დირექტორების საბჭო პასუხისმგებელია რისკის შემცირების ზომების მონიტორინგსა და დანერგვაზე და ამ ვალდებულებების უზრუნველყოფაზე, რომ ბანკი საქმიანობდეს რისკის დადგენილი პარამეტრების ფარგლებში. რისკის მართვის დირექტორი პასუხისმგებელია რისკის ზოგადი მართვისა და შესაბამისობის პოლიტიკაზე, როგორც ფინანსური, ისე არაფინანსური რისკების განსაზღვრის, შეფასების, მართვისა და კონტროლის საყოველთაო პრინციპებისა და მეთოდების დანერგვის უზრუნველყოფაზე. იგი ანგარიშვალდებულია რისკების კომიტეტისა და სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშეა ანგარიშვალდებული.

საკრედიტო, საბაზრო და ლიკვიდობის რისკები, როგორც პორტფელის, ისე გარიგებების დონეზე, იზომება და კონტროლდება საკრედიტო კომიტეტების სისტემის, რისკების მართვის განყოფილების ლიმიტებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის მიერ. კონტროლის ასეთი მექანიზმები მოიცავს იძლევა, რომ ბანკი რისკებთან დაკავშირებით იღებს ინფორმირებულ გადაწყვეტილებებს, რომლებიც ადეკვატურად ფასდება და თავიდან აიცილებს რისკებს, რომლებიც სცილდება ბანკის დადგენილ ზღვარს.

ბანკის ორგანიზაციის მასშტაბით ხდება გარე და შიდა რისკის ფაქტორების განსაზღვრა და მართვა. განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა რისკის ფაქტორების სრული სპექტრისა და რისკის შემცირების პროცედურების რწმუნების დონის განსაზღვრას.

რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება საბაზრო ცვლადების-როგორიცაა საპროცენტო განაკვეთები, სავალუტო კურსები და აქციების კურსები-მერყეობის გამო. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება სპეციფიკური ინსტრუმენტების ღია პოზიციებიდან, რომლებზეც მოქმედებს ბაზრის ზოგად და კონკრეტული ცვალებადობა და საბაზრო ფასებისა და სავალუტო კურსების მერყეობის ფარგლებში. საბაზრო რისკის მართვის მიზანია საბაზრო რისკისადმი დაქვემდებარების მართვა და კონტროლება მისაღები პარამეტრების ფარგლებში და, ამასთანავე, რისკზე უკუგების ოპტიმიზაცია.

ბანკი ითვლის საბაზრო რისკს მართავს ღია პოზიციის ლიმიტების დაწესებით ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, საპროცენტო განაკვეთების დაფარვის ვადების და სავალუტო პოზიციებისთვის. მათი მონიტორინგი ხდება რეგულარულად და გადაიხედება და მტკიცდება დირექციის მიერ.

პროცენტი განაკვეთის რისკი

პროცენტი განაკვეთის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება ბაზარზე არსებული საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების გამო. საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის პოტენციური ცვლილებებიდან, რამაც შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაზე ან სამომავლო ფულად ნაკადებზე. ეს რისკი შეიძლება წარმოიშვას აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადის შეუსაბამობისგან, ისევე, როგორც ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ხელახალი ფასის მახასიათებლებისგან. საპროცენტო მარჟები შეიძლება გაიზარდოს, ცვლილებების გამო გაიზარდოს, მაგრამ ასევე შეიძლება შემცირდეს, ან წარმოქმნას ზარალი მოულოდნელი მერყეობის შემთხვევაში.

სავალუტო კურსის რისკი

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება სავალუტო კურსის ცვლილების გამო. ბანკი ეფექტურად აკონტროლებს, რომ სეგმენტში- ის სავალუტო პოზიციების ლიმიტები საზედამხედველო ორგანოს მიერ დადგენილი მოთხოვნების შესაბამისად დაცული იყოს. ბანკს აქვს სხვადასხვა უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული აქტივები და ვალდებულებები.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის ბანკის ფინანსური ზარალის რისკი, თუ მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის კონტრაჰენტი ვერ შეასრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებებს. ბანკს დანერგილი აქვს პოლიტიკა და პროცედურები საკრედიტო რისკის სამართავად (როგორც აღიარებული ფინანსური აქტივების, რომელიც აღიარებული სახელშეკრულებო ვალდებულებების შემთხვევაში), მათ შორის ლიმიტების კონცენტრაციის შეზღუდვის წესები, და ჩამოყალიბებული აქვს საკრედიტო კომიტეტი, რომელიც ეფექტურად აკონტროლოს საკრედიტო რისკი. საკრედიტო პოლიტიკა გადაიხედება და დამტკიცდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო პოლიტიკა ადგენს:

- სასესხო განაცხადების შემოწმების და დამტკიცების პროცედურებს;
- მსესხებელთა (იურიდიული და ფიზიკური პირები) კრედიტუნარიანობის შეფასების მეთოდებს;
- უზრუნველყოფის საგნის შეფასების მეთოდებს;
- საკრედიტო დოკუმენტაციის მოთხოვნებს;
- სესხებისა და სხვა საკრედიტო დავალიანებების მუდმივი მონიტორინგის პროცედურებს.

ყოველი პირისთვის ნებისმიერი სესხის გაცემამდე ბანკი ახორციელებს მომხმარებლის ბიზნესისა და ფინანსური შედეგების კომპლექსურ შემოწმებას.

საკრედიტო რისკისადმი დაქვემდებარების მართვა აგრეთვე ნაწილობრივ ხორციელდება ტრანზაქციის საგნისა და პირადი გარანტიების მოპოვების გზით. ზემოაღნიშნული სესხების ტრანზაქციის საგანს აფასებენ დამოუკიდებელი ექსპერტები. საკრედიტო რისკისადმი მაქსიმალური დაქვემდებარება, როგორც წესი, აისახება ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებში ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში და აუღიარებელი სახელშეკრულებო ვალდებულებების თანხებში. პოტენციური საკრედიტო რისკის შესამცირებლად აქტივებისა და ვალდებულებების შესაძლო ურთიერთგაქვითვის გავლენა მნიშვნელოვანი არ არის.

ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდობის რისკი განსაზღვრულია, როგორც რისკი იმისა, რომ ბანკს არ ექნება საკმარისი ლიკვიდური ფინანსური რესურსები იმ ფინანსური ვალდებულებების შესასრულებლად, რომლების დაფარვა ხდება ფულადი სახსრებით ან სხვა ფინანსური აქტივით. ლიკვიდობის რისკი ასოცირდება იმის ალბათობით, რომ ბანკმა შეიძლება ვერ შეასრულოს მისი გადახდის ვალდებულებები მათი ვადის დადგომისას, ფულადი ნაკადების როგორც ნორმალურ, ასევე სტრესულ პირობებში დროულობის შეუსაბამობის შედეგად,. ბანკი ლიკვიდობას მართავს იმ მიზნით, რომ ვალდებულების თანხები ნებისმიერ დროს, რათა შეასრულოს ფულადი ნაკადების ყველა ვალდებულება, მათი დაფარვის ვადის დადგომისთანავე. ლიკვიდობის პოლიტიკა განიხილება და დამტკიცება ხელმძღვანელობის მიერ.

ბანკი ფლობს ძირითად ცდილობს დივერსიფიცირებული და სტაბილური ფინანსური რესურსების ბაზის შენარჩუნებას, რომ შეძლოს სწრაფი და ეფექტიანი რეაგირება ლიკვიდობის გაუთვალისწინებელ ცვლილებებზე.

ლიკვიდობის მართვის პოლიტიკა მოითხოვს:

- დივერსიფიცირებული ფინანსური რესურსების შენარჩუნებას;
- ვადების კონცენტრაციისა და პროფილის მართვას;
- ვალის დაფინანსების გეგმის შენარჩუნებას;
- ლიკვიდობის კოეფიციენტების მონიტორინგს მარეგულირებელი ორგანოს მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად.

რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდობის პოზიციის მონიტორინგს ახდენს ფინანსური მართვის და რისკის მართვის სტრუქტურები. ჩვეულებრივ საბაზრო პირობებში, ინფორმაცია ლიკვიდობის პოზიციის შესახებ ხელმძღვანელობას კვირაში ერთხელ მიეწოდება. ლიკვიდობის მართვასთან დაკავშირებით გადაწყვეტილებებს იღებს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი იღებს და მათ მოიცავს ხაზინის განყოფილება. გარდა ამისა, ბანკი ახდენს სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად ვალუტული ლიკვიდობის კოეფიციენტის რეგულარულ მონიტორინგს.

ბანკი ყოველწლიურად ნერგავს დაფინანსების სტრატეგიას, რომელიც პერიოდულად გადაიხედება ბანკის მდგომარეობის მიხედვით. ლიკვიდობას მართავს და აკონტროლებს ხაზინა და დამატებით კონტროლდება რისკების მართვის განყოფილების მიერ. ლიმიტები დამტკიცებულია აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტისა და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

ლიკვიდობის რისკის მართვის მიზნით ბანკი ყოველდღიურად აბორციელებს ლიკვიდობის დაფარვის კოეფიციენტის მონიტორინგს. გარდა ამისა, ბანკის აქტივების მნიშვნელოვანი ნაწილი იწახება მაღალ ლიკვიდურ აქტივებში, რაც ამცირებს ლიკვიდობის რისკს. ლიკვიდობის რისკის შესამცირებლად ბანკი ქმნის რეზერვებს, რომელთა ოდენობა განისაზღვრება მოზიდული დაფინანსების ოდენობის, ვალუტისა და სახეობების მიხედვით.

ოპერაციული რისკი

ოპერაციული რისკი არის სისტემის გაუმართაობის, ადამიანური შეცდომების, თაღლითობის და სხვა მოვლენების შედეგად წარმოქმნილი ზარალის რისკი, როდესაც კონტროლი ვერ ფუნქციონირებს ეფექტურად. საოპერაციო რისკებმა შეიძლება ზიანი მიაყენოს რეპუტაციას, ჰქონდეს სამართლებრივი ან რეგულირების გავლენა, ან გამოიწვიოს ფინანსური ზარალი. ბანკი არ უნდა ელოდოს ყველა საოპერაციო რისკის აღმოფხვრას, მაგრამ ის ცდილობს ამ რისკების მართვას საკონტროლო სისტემის ფუნქციით, პოტენციურ რისკებზე მონიტორინგისა და რეაგირების გზით. კონტროლი მოიცავს ხელმძღვანელთა ეფექტურ დაყოფას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შეჯერების პროცედურებს, პერსონალის განათლებას და შეფასების პროცედურებს, როგორიცაა შიდა აუდიტის გამოყენება.

ანგარიში

1. შესავალი

1.1 წინამდებარე ანგარიშის პოლიტიკა (შემდგომში „პოლიტიკა" ან „ანგარიშის პოლიტიკა") შემუშავებულია სს „იმედბანკი საქართველოს" წესდების (შემდგომში „ბანკი"), კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსის" და მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად.

1.2 . ეს პოლიტიკა ითვალისწინებს ჯანსაღ კორპორაციულ კულტურასა და რისკების ეფექტურ მართვაზე დაფუძნებული ანგარიშის სისტემის შექმნას, ასევე ითვალისწინებს ორგანიზაციის გრძელვადიან ინტერესებს და არ წაახალისებს გადაჭარბებული რისკების ღებას.

1.3 ეს პოლიტიკა აყალიბებს ანგარიშების სისტემას მთელი ბანკისთვის და დამატებით განსაზღვრავს კრიტერიუმებს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისთვის, დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის, არსებითი რისკის მქონე პირებისა და კონტროლის ფუნქციის მქონე პირებისთვის.

1.4 აღნიშნულ პოლიტიკაში გამოყენებულ ტერმინებს "სამეთვალყურეო საბჭო" და "დირექტორთა საბჭო" შემდეგი მნიშვნელობა აქვთ:

- სამეთვალყურეო საბჭო – ბანკის მმართველი ორგანო, რომელიც ბანკის წესდების მიხედვით ზედამხედველობას უწევს ბანკის საქმიანობას და შედგება არანაკლებ 3 წევრისაგან.
- დირექტორთა საბჭო - ბანკის მმართველი ორგანო, რომელიც ბანკის წესდების მიხედვით მართავს და წარმოადგენს ბანკს და პასუხისმგებელია მისი ფუნქციების შესრულებაზე.

2. მართვის სისტემა და ზედამხედველობა

2.1 ბანკის ანგარიშების პოლიტიკა და მისი ძირითადი პრინციპები განსაზღვრული და დამტკიცებულია სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ .

2.2 სამეთვალყურეო საბჭო აკონტროლებს ამ პოლიტიკას და მის შესაბამისობას მოთხოვნებთან მასზე დაქვემდებარებული ანგარიშების კომიტეტის მეშვეობით .

2.3 შესაძლებლობა, უფლებამოსილება და ანგარიშების კომიტეტის ვალდებულებები განსაზღვრულია ანგარიშების კომიტეტის წესდებით. ანგარიშების კომიტეტი ადგინებს და განიხილავს ანგარიშების გეგმებს , პროცესებსა და შედეგებს და უზრუნველყოფს ანგარიშების სისტემის შესაბამისობას ბანკის საქმიანობასა და კორპორაციული კულტურასთან, გრძელვადიან ბიზნეს გეგმებსა და რისკის მართვასთან , ასევე არსებულ კანონმდებლობასთან .

3. ანგარიშების პოლიტიკის პრინციპები და მიზნები

3.1 ანგარიშების სისტემა წარმოადგენს ბანკის კორპორაციული მართვის მექანიზმის ერთ-ერთ ძირითად ელემენტს და ხელს უწყობს შემდეგი მიზნების მიღწევას:

3.1.1 რისკის მართვის სისტემის გაუმჯობესება ;

3.1.2 ბანკის კონკურენტუნარიანობის გაზრდა დასაქმების ბაზარზე;

3.1.3 უზრუნველყოს კვალიფიციური თანამშრომლების მოზიდვა, შერჩევა, განვითარება და შენარჩუნება;

3.1.4

4. ანაზღაურება (გაგრძელება)

4.1.1. შესთავაზოს თანამშრომლებს ეფექტური, კონკურენტუნარიანი ანაზღაურება, რომელიც შეესაბამება ბაზარს;

4.1.2. წაახალისოს შესრულებული სამუშაოს მაღალი ხარისხი

4.1.3. თანამშრომლების მუშაობის ეფექტურობის გაზრდა;

4.1.4. სამართლიანი და გამჭვირვალე ანაზღაურების პრაქტიკის მხარდაჭერა;

4.1.5. უზრუნველყოს ანაზღაურების პოლიტიკის შესაბამისობა ბანკის ღირებულებებთან, მოქმედ შიდა რეგულაციებთან და საკანონმდებლო ბაზასთან .

4.2 ბანკის ანაზღაურების სისტემა ეფუძნება შემდეგ პრინციპებს:

4.2.1 სამართლიანობა - ანაზღაურება მიუკერძოებელი შეფასებით, წინასწარ განსაზღვრული კრიტერიუმების საფუძველზე, დისკრიმინაციისგან თავისუფალი;

4.2.2 მდგრადი განვითარება - ბანკი თანამშრომლებს განიხილავს, როგორც ყველაზე მნიშვნელოვან აქტივს, რომელიც თავის მხრივ ხელს უწყობს ბანკის გრძელვადიანი მიზნების მიღწევას და მის მდგრად განვითარებას;

4.2.3 სიმარტივე და გამჭვირვალობა – ადვილად აღქმადი, გაზომვადი და ხელმისაწვდომი ანაზღაურების პოლიტიკა.

4.2.4 ბანკის ანაზღაურების სისტემის დანიშნულებამ უნდა წაახალისოს ქმედებები ჯანსაღი კორპორაციული მართვისა და რისკების მართვის მიმართულებით.

5. ანაზღაურების კომპონენტები

5.1 ბანკის ანაზღაურების სისტემა შედგება შემდეგი ორი კომპონენტისგან:

4.1.1. ფიქსირებული ანაზღაურება

4.1.2. ცვლადი ანაზღაურება

6. ფიქსირებული ანაზღაურება

6.2.1. ბანკის თანამშრომლები ყოველთვიურად იღებენ შრომითი ხელშეკრულებით განსაზღვრულ ანაზღაურებას, რომელიც ასახავს და შეესაბამება თანამშრომლების განათლებას, კვალიფიკაციას, კომპეტენციას და თანამდებობასთან დაკავშირებულ როლსა და პასუხისმგებლობას, რომელიც განსაზღვრულია სამუშაოს აღწერილობაში.

6.2.2. თანამშრომელთა ფიქსირებული ანაზღაურება არ იქნება დიფერენცირებული სქესის მიხედვით.

6.2.3. კონკურენტული ფიქსირებული ანაზღაურების შენარჩუნების მიზნით, ბანკმა შესაძლოა გადახედოს თანამშრომლების ანაზღაურებას ყოველწლიურად .

ანაზღაურება (გაგრძელება)

4.3 ცვლადი ანაზღაურება

4.3.1 ცვლადი ანაზღაურების მთავარი მიზანია ბანკის თანამშრომლების მოტივაციისა და პროდუქტიულობის გაზრდა და სამუშაოს შესრულების მაღალი ხარისხის დაჯილდოება . ბანკში ცვლადი ანაზღაურება განისაზღვრება ბანკის ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლებისა და თანამშრომლების სამუშაოს შესრულების ინდივიდუალური შედეგების საფუძველზე .

4.3.2 ბანკის ცვლადი ანაზღაურების მთლიანმა პოლიტიკამ არ უნდა შეაფერხოს ბანკი დაიცვას კაპიტალის ადეკვატურობის დადგენილი კოეფიციენტი და სხვა ნორმებთან შესაბამისობა. საჭიროების შემთხვევაში, ცვლადი ანაზღაურების გადაუხდელობის გზით, ბანკს უნდა შეეძლოს არ დაუშვას საზედამხედველო კაპიტალის შემცირება.

4.3.3 ცვლადი ანაზღაურების გადახდა უნდა მოხდეს ბონუსის სახით. ბონუსის ჯამურ ოდენობას განსაზღვრავს სამეთვალყურეო საბჭო და წარმოადგენს ბანკის უფლებას და არა ვალდებულებას .

4.3.4 სამეთვალყურეო საბჭო განსაზღვრავს შესრულებაზე დაფუძნებული ცვლადი ანაზღაურების მაქსიმალურ პროცენტს ფიქსირებულ ანაზღაურებასთან შედარებით, რათა უზრუნველყოფილი იყოს სათანადო ბალანსი ფიქსირებულ და ცვლად ანაზღაურებას შორის. წლიური ცვლადი შესრულებაზე დაფუძნებული ანაზღაურების მაქსიმალური თანაფარდობა - არსებითი რისკის მიმღებთა ანაზღაურების წლიური ცვლადი კომპონენტი არ უნდა აღემატებოდეს მათი მთლიანი ანაზღაურების წლიური ფიქსირებული კომპონენტის 100%-ს.

4.3.5 გამონაკლის შემთხვევებში, გონივრული საფუძველზე დაყრდნობით, აქციონერთა უმრავლესობას შეუძლია დაამტკიცოს ფიქსირებულ და ცვლად კომპონენტებს შორის თანაფარდობის უმაღლესი მაქსიმალური დონე იმ პირობით, რომ წლიური ცვლადი ანაზღაურების ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს წლიური ანაზღაურების ფიქსირებული კომპონენტის 200%-ს, აგრეთვე დაცული უნდა იყოს კორპორაციული მართვის კოდექსით დადგენილი მოთხოვნები.

4.3.6 ბანკმა დაუყოვნებლივ უნდა აცნობოს ეროვნულ ბანკს წლიური ცვლადი ანაზღაურების შემოთავაზებული მაქსიმალური კოეფიციენტის შესახებ და წარმოადგინოს არგუმენტები, რომ ახალი კოეფიციენტი არ შეუშლის ბანკს ხელს კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნის შესრულებაში.

ანაზღაურება (გაგრძელება)

44 თანამშრომლების მიერ შესრულებული სამუშაოს შეფასება და ცვლადი ანაზღაურების უფლება

44.1. თანამშრომლების მიერ შესრულებული სამუშაო ფასდება მათი ხაზის მენეჯერის ან სხვა დაკავშირებული მენეჯერების მიერ , დასახული მიზნების, შესრულების მთავარი ინდიკატორების (KPI), წლის ბოლოს არსებული შედეგების მიხედვით. თანამშრომელს უფლება აქვს მიიღოს ცვლადი ანაზღაურება, თუ იგი მინიმუმ ექვსი თვის განმავლობაში მუშაობდა შეფასების წლის განმავლობაში.

44.2 პირებისთვის, რომლებიც არსებით რისკებს იღებენ (სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების გარდა) ცვლადი ანაზღაურების დარიცხვის პერიოდი უნდა მოიცავდეს სამუშაოს შესრულების მაჩვენებელს სულ ცოტა სამი წლისათვის.

ანაზღაურების სისტემის დამატებითი კრიტერიუმები სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების, დირექტორთა საბჭოს წევრების, არსებითი რისკის მატარებელი პირებისა და კონტროლის ფუნქციის მქონე პირებისთვის.

51 სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები

51.1 სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების ანაზღაურება უნდა შეესაბამებოდეს მათ ჩართულობას, აღებულ პასუხისმგებლობას, გაწეულ ძალისხმევასა და დათმობილი დროის რესურსებს. მათმა ანაზღაურებამ არ უნდა დააზარალოს მათი დამოუკიდებლობა.

51.2 სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების ანაზღაურებას განსაზღვრავს აქციონერთა საერთო კრება და მოიცავს მხოლოდ ფიქსირებულ ანაზღაურებას . ამავდროულად, სხვაობა სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთა უმაღლეს წლიურ ანაზღაურებასა და ყველაზე დაბალ ანაზღაურებას შორის სხვაობა არ უნდა იყოს ყველაზე დაბალი წლიური ანაზღაურების 30% -ზე მეტი .

52 პირები, რომლებიც იღებენ არსებით რისკს

52.1. პირები, რომლებიც იღებენ არსებით რისკს ბანკში, ნიშნავს ბანკის მიერ წინასწარ იდენტიფიცირებულ თანამშრომლებს, რომელთა საქმიანობა დაკავშირებულია არსებითი რისკის წარმოშობასთან და, შესაბამისად, შეიძლება ჰქონდეს მნიშვნელოვანი გავლენა ბანკის რისკის პროფილზე.

52.2. პირები, რომლებიც იღებენ არსებით რისკს ბანკში, უნდა გამოვლინდნენ შემდეგი ხარისხობრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმების მიხედვით:

52.2.1. პირი არის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

52.2.2. პირი არის დირექტორთა საბჭოს წევრი

- აღმასრულებელი დირექტორი
- აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილე
- დირექტორი
- რისკის დირექტორი

ანაზღაურება (გაგრძელება)

5.2.2.3. პირი ხელმძღვანელობს ბიზნესის არსებით განყოფილებას/ერთეულს

- AML და შესაბამისობის განყოფილების ხელმძღვანელი
- ხაზინის უფროსი
- იურიდიული სამსახურის უფროსი
- მთავარი ბუღალტერი
- კორპორატიული გაყიდვებისა და მარკეტინგის განყოფილების უფროსი
- ანდერრაიტინგის ხელმძღვანელი

5.3 კონტროლის ფუნქციის მქონე თანამშრომლები

5.3.1. ბანკში კონტროლის ფუნქციის მქონე პირებში ნაგულისხმევია თანამშრომლები, რომლებიც პასუხისმგებელნი არიან პროცესის ეფექტურობისა და შედეგობრიობის შემოწმებაზე, მიუკერძოებელ შეფასებასა და შესაბამის ანგარიშგებაზე. ამ თანამდებობებში შედის შიდა აუდიტის უფროსი, რისკების მართვის უფროსი და შესაბამისობის სერვისების უფროსი.

5.3.2. ბანკში კონტროლის ფუნქციის მქონე თანამშრომლების ანაზღაურება, მათი დამოუკიდებლობის შენარჩუნების მიზნით, არ არის დამოკიდებული ზემოაღნიშნული პირების მიერ შემოწმებული და/ან გაკონტროლებული ბიზნეს საქმიანობის ფინანსურ შედეგებზე.

6. ვადავადების პრინციპები

6.1 ცვლადი კომპონენტისთვის, რომელიც ქმნის ანაზღაურების არანაკლებ 40%-ს და ცვლადი კომპონენტისთვის, რომელიც ქმნის ანაზღაურების არანაკლებ 60%-ზე (აღემატება წლიური ფიქსირებული ანაზღაურების 100%-ს ან/და 500,000 ლარს ან მის ეკვივალენტს) გადავადების ვადა 3-დან 5 წლამდე.

6.2 დირექტორთა საბჭოთვის გადავადების ვადა არ უნდა იყოს 5 წელზე ნაკლები, ხოლო სხვა არსებითი რისკის მქონე პირებისთვის (სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების გამოკლებით) არანაკლებ 3 წელი.

6.3 გადავადებული ანაზღაურება ან სრულად დაიფარება გადავადების პერიოდის ბოლოს, ან გადანაწილდება გადავადების პერიოდში თანაბარი გადახდებით. თანაბარი გადახდის შემთხვევაში, პირველი გადახდა განხორციელდება გადავადების დაწყებიდან არა უადრეს პირველი წლის განმავლობაში, ხოლო თანმიმდევრული გადახდა არ განხორციელდება უფრო ხშირად, ვიდრე 12 თვიანი პერიოდის განმავლობაში.

6.4 რაც შეეხება იშბანკ საქართველოს - ბანკს, რომელიც არ არის კრიტიკული სისტემის ბანკების ან/და კრიტიკული ბანკების სიაში, არსებითი რისკის მქონე პირებისთვის (სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების გამოკლებით) გადავადების ვადა არ იქნება 3 წელზე ნაკლები, განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება შესაძლებელია, თუ ფიზიკური პირის წლიური ცვლადი ანაზღაურება არ არის არსებითი მასშტაბის (არ აღემატება წლიური ფიქსირებული ანაზღაურების 20%-ს).

ანაზღაურება (გაგრძელება)

7. ცვლადი ანაზღაურების კორექტირება

7.1 შრომის კოდექსის ძირითადი პრინციპების გათვალისწინებით , მთლიანი ცვლადი კომპენსაცია შესაძლოა დაექვემდებაროს კორექტირებას.

ცვლადი კომპენსაცია შეიძლება დაექვემდებაროს შემდეგი სახის კორექტირებას:

7.1.1 კორექტირება სამუშაოს შესრულებაზე და რისკებზე დაფუძნებული ანაზღაურების მინიჭებამდე

7.1.2 კორექტირება სამუშაოს შესრულებაზე და რისკებზე დაფუძნებული ანაზღაურების მინიჭების შემდეგ

7.2 ცვლადი ანაზღაურების შემცირების/გაუქმების შემთხვევაში, ზემოაღნიშნული კორექტირებების გამოყენება უნდა შეესაბამებოდეს შემდეგ კრიტერიუმებს:

7.2.1 ეკონომიკური კაპიტალი, ეკონომიკური მოგება, რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებზე უკუგება

7.2.2 კანონმდებლობის შესაბამისობის დარღვევა, რისკის ლიმიტები, შიდა კონტროლის ფუნქციით გამოვლენილი დარღვევები.

7.2.3 პირის მიერ არამართლზომიერი ქცევის განხორციელება, რომელიც ბანკს მნიშვნელოვან ზიანს აყენებს.

7.2.4 პირი ვერ აკმაყოფილებს შესაბამისობის სტანდარტებს.

7.2.5 პირმა ჩაიდინა არამართლზომიერი ან მნიშვნელოვანი არასათანადო საქციელი, რაც მოიცავს ეთიკის კოდისა და შიდა განაწესის დარღვევა.

7.2.6 ბანკის და/ან მასთან დაკავშირებული სტრუქტურული ერთეულის ფინანსური მაჩვენებლების (მაგალითად, კონკრეტული ბიზნესის ინდიკატორების) მნიშვნელოვანი გაუარესება, რომელიც გამოწვეულია ფიზიკური პირის მიერ.

7.2.7 რისკის მართვასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი შეცდომები ბანკისა და/ან სტრუქტურული ერთეულის, სადაც მინიჭებული ანაზღაურებით დასაქმებულია ფიზიკური პირი და შეცდომები გამოწვეულია პირის მიერ;

7.2.8 ბანკის/სტრუქტურული ერთეულის ეკონომიკური/საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნების მნიშვნელოვანი ზრდა. დაჯილდოვებული ცვლადი ანაზღაურების უკან გაწვევის შემთხვევაში აღნიშნული საკითხები/პრობლემები გამოწვეული უნდა იყოს პირის მონაწილეობით.

7.2.9 იმ პირის ქცევა, რომელმაც გამოიწვია ბანკისთვის საზედამხედველო სანქციების დაწესება

8. საბოლოო დებულებები

8.1 წინამდებარე პოლიტიკა ძალაში შედის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მისი დამტკიცების შემდეგ.

8.2 პოლიტიკა გადაიხედება საჭიროებისამებრ ანაზღაურების რეგულაციების/სტანდარტების/საუკეთესო პრაქტიკის/საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისი ცვლილებების გამო და/ან ბანკის წლიური შედეგების მიხედვით სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. ნებისმიერ შემთხვევაში, პოლიტიკა რეგულარულად გადაიხედება ყოველწლიურად.

8.3 საკითხები, რომლებიც არ რეგულირდება ამ პოლიტიკით, რეგულირდება „ კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსით“ და საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით.

1. ბონუსების გამოთვლის ძირითადი პრინციპები

1. ბონუსების დარიცხვა იწყება Scorecard-ის (მაჩვენებლების სისტემის) მიზნის მიღწევის 80%-იანი განაკვეთიდან.
2. მთლიანი ბონუსის ოდენობა შეზღუდულია წლის წლიური მოგების 5%-მდე.

ანაზღაურება (გაგრძელება)

2. **ფაქტორები, რომლებიც გამოიწვევს ცვლადი ანაზღაურების მინიჭების გაუქმებას, შეიძლება იყოს ერთ-ერთი შემდეგი კრიტერიუმი:**
   - სხვაობა კაპიტალის მოთხოვნასა და ფაქტობრივ მონაცემებს შორის უდრის 1%-ს
   - ბანკის შედეგების საერთო მაჩვენებელი 80%-ზე ნაკლებია

(a)

(b) წლიური ბონუსის ანარიცხი და კომპონენტები

როდესაც ბანკის საერთო მიზანი მაჩვენებლების სისტემაში მიღწეულია მინიმალურ 80 %-მდე, ბონუსის ხელმისაწვდომობა აქტიურდება.

(i) ბონუსის კომპონენტები

- ✓ ბონუსის ძირითადი ღირებულება, პირდაპირ კავშირშია ბანკის მიზნის მიღწევასთან (მინიმუმ 80%)
- ✓ მიზნების მიღწევა - ეხება პერსონალს, რომელიც ყიდის საბანკო პროდუქტებს
- ✓ ზემოქმედების რეგულირება – ინდივიდების გავლენის კორექტირება შედეგებზე
- ✓ თანამშრომლების მუშაობის შეფასება - ტარდება ყველა თანამშრომლისთვის, ოფისის დამხმარე პერსონალის გამოკლებით (დასუფთავებაზე მომუშავე ქალბატონები)

(c) ბონუსის გამოთვლა თანამშრომლების 4 კატეგორიისთვის

1. კატეგორია: პერსონალი **გაყიდვების ფუნქციით**
2. კატეგორია: **კორპორაციული ფუნქციის მქონე პერსონალი** (ფინანსური ინსტრუმენტები, ხაზინა, ფინანსები, ანდერრაიტინგი)
3. კატეგორია: პერსონალი **დამხმარე ფუნქციით**
4. კატეგორია: პერსონალი **კონტროლის ფუნქციით** (AML & შესაბამისობა, რისკი, შიდა აუდიტი)

	Core Value (a)	Target Attainment Value (b)	Impact Adjustment (c)	Appraisal Score (d)	Final Score
Category	25%	200%	Variable	Variable	(a+(b*c))*SR*d
Category	100%	25%	Variable	Variable	(a+(b*c))*SR*d
Category	105%	0%	0%	Variable	a*SR*d
Category	105%	0%	0%	Variable	a*d

ეწერება არარედაქტირებად ცხრილში არსებული ტექსტური ნაწილის თარგმანი:

ცერია 1.2.3.4. ძირითადი ღირებულება (ა) მიზნის მიღწევის ღირებულება (ბ) გავლენის ტრირება (გ) საბოლოო ქულა(დ))

ანაზღაურების სხვა საკითხები

„სს საქართველო" არ ახორციელებს რაიმე მნიშვნელოვან კვლევასა და განვითარების საქმიანობას.

„სს საქართველო" არ ფლობს რაიმე წილს ხაზინაში და არ შეუძენია/გაუსხვისებია წილები 2023 წელს.

სს იშხანი საქართველო

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების
ხედვით მომზადებული ფინანსური ანგარიშგება
და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2023 წლის 31 დეკემბერი

ჩარჩო

ნეზავისებული აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 1
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება 2
კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება 3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება 4

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1 შესავალი 6
2 ბანკის საოპერაციო გარემო 7
3 მომზადების საფუძველი 8
4 ინფორმაცია არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ 13
5 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას 21
6 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება 23
7 სანდაღტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები 25
8 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 28
9 ბანკებიდან მისაღები თანხები 30
10 სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში 31
11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები 32
12 საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები 49
13 ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივის გამოყენების უფლება 50
14 სხვა აქტივები და ვალდებულებები 52
15 ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ 54
16 ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ 54
17 სხვა ნასესხები სახსრები 55
18 ვალდა საპროცენტო შემოსავალი 56
19 ვალდა საკომისიო შემოსავალი 57
20 მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 57
21 პერსონალის ხარჯები 58
22 სხვა ხარჯები 58
23 გადასახადები 59
24 კაპიტალის მართვა (არა აუდიტირებული) 62
25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი 63
26 საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები 90
27 პირობითი ვალდებულებები 91
28 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან 93
29 ამორთლიანი ღირებულების შეფასება 96
30 ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები 97

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს იშბანკი საქართველოს აქციონერს და ხელმძღვანელობას

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი აზრით, ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს სს იშბანკი საქართველოს (შემდგომში „ბანკი") ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე ბანკის საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულად ნაკადებს მოცემული თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების,საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2018 წლის 26 დეკემბრის №284/04 ბრძანებისა და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად.

აუდიტის საგანი

ბანკის ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს:

- ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის; და
- ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებს, რომელიც მოიცავს არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციას და სხვა განმარტებით ინფორმაციას.

მოსაზრების საფუძველი

ჩვენ ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი მოხსენების - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე" - ნაწილში.

ჩვენ მიგვაჩნია, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ ბანკისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოცემული პროფესიონალ ბუღალტერთა საერთაშორისო ეთიკის კოდექსის (მათ შორის, დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად. ჩვენ შევასრულეთ IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს წლიური ანგარიშგების ანგარიშგებას (მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენ მიერ მასზე

PwC

ყველაზე აუდიტორის დასკვნას).

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას.

ჩვენ მიერ ჩატარებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა, რომ გავეცნოთ მმართველობის ანგარიშგებას და განვიხილოთ, მმართველობის ანგარიშგება არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ მოსაზრებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს მმართველობის ანგარიშგებაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

„ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად ჩვენ ასევე მოგვეთხოვება, გამოვთქვათ ჩვენი მოსაზრება შეესაბამება თუ არა მმართველობის ანგარიშგების გარკვეული ნაწილები მათ მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებს და ასახულია თუ არა მმართველობის ანგარიშგებაში „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია.

აუდიტის მსვლელობისას შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე, ჩვენი აზრით:

- მმართველობის ანგარიშგებაში იმ ფინანსური წლის შესახებ მოცემული ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგება, შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას;
- მმართველობის ანგარიშგებაში მოცემული ინფორმაცია შეესაბამება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტის მოთხოვნებს.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2018 წლის 26 დეკემბრის №284/04 ბრძანებისა და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით დამახინჯებას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ბანკის უწყვეტი ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების საკითხებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს უწყვეტ ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ბანკის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არ აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ იქნეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან ბანკის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური

ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და გამოვცეთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- ვეცნობით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე. ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ბანკის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შეწიშვნებზე, ან, თუ ასეთი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ბანკი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სწორ წარდგენას.

ხელმძღვანელობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი

pwc

მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

შპს ფრაისუოთერჰაუსკუპერს საქართველო (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-F-775813)

ლუკა კანკავა (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-592839)

2024 წლის 4 ივლისი, გარდა სხვა ინფორმაციაზე დასკვნის თარიღისა, რომელიც წარმოადგენს 2024 წლის 27 სექტემბერს
თბილისი, საქართველო

სს „შპს საქართველო"
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის
თანხები მოცემულია ათასობით ქართულ ლარში

	შენიშვნა	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი (გადაანგარიშებული)	2021 წლის 31 დეკემბერი (გადაანგარიშებული)
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	8	77,287	57,785	52,038
ბანკებიდან მისაღები თანხები	9	-	-	8,745
სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	10	35,988	39,030	38,427
ინვესტიციები ფასიანი ქაღალდებში	11	328,817	307,154	260,026
ძირითადი საშუალებები, ოპერაციული აქტივები	12	11,538	2,353	14,459
სარგებლის გამოყენების უფლება	13	8,134	6,988	8,073
სხვა აქტივები	14	2,922	2,796*	3,653*
სულ აქტივები		**464,686**	**416,106***	**385,421***
ვალდებულებები				
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	15	109,832	83,628	90,982
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	16	173,122	149,293*	106,747*
გამოშვებული სავალდებულო სესხები	17	39,233	57,050*	73,185*
სარგებლის ვალდებულებები	23	641	764	1,002
სხვა ვალდებულებები	14	7,800	8,024*	9,074*
სულ ვალდებულებები		**330,628**	**298,759***	**280,990***
საკუთარი კაპიტალი				
აქციო კაპიტალი		69,162	69,162	69,162
საგანგებო ღირებულების რეზერვი		-	(87)	(490)
ინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისთვის დაწესებული მოგება		64,896	48,272	35,759
სულ საკუთარი კაპიტალი		**134,058**	**117,347**	**104,431**
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		**464,686**	**416,106***	**385,421***

*ასეთი თანხები არ შეესაბამება 2022 და 2021 წლების ფინანსურ ანგარიშგებას, რადგან ისინი ასახავს მე-3 განმარტებით შენიშვნაში აღწერილ გადაანგარიშებებს.

ანგარიშგებაზე დამტკიცდა და ხელი მოეწერა ხელმძღვანელობის სახელით 2024 წლის 4 ივლისს, რომელიც მოგვიანებით ხელი მოაწერს:

ნინო ბერიძე
გენერალური დირექტორი

უჩა სარალიძე
ფინანსური დირექტორი

სს ბიზნეს საქართველო

მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ასახული თარიღით დამთავრებული წლისთვის

თანხები მოცემულია ათასობით ქართულ ლარში

	შენიშვნა	2023	2022 (გადაანგარიშებული)	2021 (გადაანგარიშებული)
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი		36,917	29,780	22,365
საპროცენტო ხარჯი		(11,595)	(7,397)*	(4,742)*
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	18	**25,322**	**22,383***	**17,623***
საკომისიო შემოსავალი		3,326	3,238	3,414
საკომისიო ხარჯი		(563)	(1,395)	(1,694)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	19	**2,763**	**1,843**	**1,720**
უცხოურ ვალუტაში ვაჭრობის შედეგად მიღებული შემოსულობა, შემცირებული ზარალით		3,270	2,956	3,408
უცხოური ვალუტის გადაყვანიდან მიღებული ზარალი		(304)	(1,057)	(1,885)
წმინდა სავალუტო შემოსულობა		**2,966**	**1,899**	**1,523**
სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გასვლიდან მიღებული ზარალი		(87)	(118)	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	20	(293)	(1,379)	(56)
საოპერაციო შემოსავალი საკრედიტო ზარალის შემდეგ		**30,671**	**24,628***	**20,810***
პერსონალის ხარჯი	21	(5,469)	(4,821)	(4,867)
სხვა შემოსავალი		60	-	70
სხვა ხარჯი	22	(4,417)	(4,030)*	(3,806)*
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		**20,845**	**15,777**	**12,207**
მოგების გადასახადის ხარჯი	23	(4,221)	(3,264)	(1,626)
წლის მოგება		**16,624**	**12,513**	**10,581**
სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიან ღირებულებაში ცვლილება		87	485	(427)
მოგების გადასახადის გავლენა სხვა სრულ შემოსავალზე	23	-	(82)	64
წლის სხვა სრული შემოსავალი/(ზარალი)		87	403	(363)
წლის სხვა სრული შემოსავალი		**16,711**	**12,916**	**10,218**

* ყველა თანხები არ შეესაბამება 2022 და 2021 წლების ფინანსურ ანგარიშგებას, რადგან ისინი ასახავს მე-3 ბერძნით შენიშვნაში აღწერილ გადაანგარიშებებს.

ბერძნით შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია გვერდებზე 6-97, წარმოადგენს [illegible]

სს იშხანჯი საქართველო

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ალნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის

თანხები მოცემულია ათასობით ქართულ ლარში

	საქციო კაპიტალი	სამართლიანი ღირებულების რეზერვის საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისთვის	გაუნაწილებელი მოგება	სულ საქციო კაპიტალი
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**69,162**	**(127)**	**25,178**	**94,213**
წლის მოგება	-	-	10,581	**10,581**
წლის სხვა სრული ზარალი	-	(363)	-	**(363)**
სულ წლის სრული ზარალი	**-**	**(363)**	**10,581**	**10,218**
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**69,162**	**(490)**	**35,759**	**104,431**
წლის მოგება	-	-	12,513	**12,513**
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	403	-	**403**
სულ წლის სრული შემოსავალი	**-**	**403**	**12,513**	**12,916**
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**69,162**	**(87)**	**48,272**	**117,347**
წლის მოგება	-	-	16,624	**16,624**
წლის სხვა სრული ზარალი	-	87	-	**87**
სულ წლის სრული შემოსავალი	**-**	**87**	**16,624**	**16,711**
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**69,162**	**-**	**64,896**	**134,058**

სს „ბანკი საქართველო"

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

31 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის

ცხრილში მოცემულია ათასობით ქართულ ლარში

	შენიშვნა	2023	2022 (გადაანგარიშებული)	2021 (გადაანგარიშებული)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან				
მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		20,845	15,777	12,207
კორექტირებები:				
ცვეთა და ამორტიზაცია	22	1,107	1,234	1,281
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი	18	(36,917)	(29,780)	(22,365)
საპროცენტო ხარჯი	18	11,595	7,185	4,652
შეფერხებული საკრედიტო ზარალი	20	293	1,379	56
ზარალი/(შემოსულობა) ძირითადი საშუალებების გასვლიდან	13	24	(85)	360
მონეტარული შემოსულობა		333	(1,899)	(1,523)
აქციონერთა ხარჯებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახული შესყიდული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გასვლისას მიღებული ზარალი		87	-	-
საბანკო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი ნაკადები, საბანკო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		**(2,633)**	**(6,189)**	**(5,332)**
საქართველოს ეროვნულ ბანკში სავალდებულო რეზერვების შეცვლა/(ზრდა)		3,933	(7,950)	(6,062)
სესხებიდან მიღებული თანხების შემცირება /(ზრდა)		-	286	(3,884)
კლიენტებზე გაცემული სესხების ზრდა		(21,197)	(77,084)	(38,887)
სხვა აქტივების (ზრდა)/შემცირება		(126)	1,426	2,342
ანგარიშებიდან მიღებული დეპოზიტების და ნაშთების ზრდა/(შემცირება)		23,449	11,427	(31,726)
კლიენტებისა მიმდინარე ანგარიშების და დეპოზიტების ზრდა		24,670	59,923*	38,066*
სხვა ვალდებულებების ზრდა/(შემცირება)		793	(587)*	(1,000)*
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან/(საქმიანობაში გამოყენებული) პროცენტამდე და გადასახადებამდე		**28,889**	**(18,748)***	**(46,483)***
მიღებული პროცენტი		36,484	29,279	23,108
გადახდილი პროცენტი		(10,627)	(6,847)	(4,431)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(4,884)	(3,646)*	(384)*
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან/(საქმიანობაში გამოყენებული)		**49,862**	**38**	**(28,190)**
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან				
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შეძენა		(12,291)	(3,210)	(19,610)
ფასიანი ქაღალდებიდან მიღებული ფულადი სახსრები		3,263	14,753	22,088
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების შეძენა	13	(2,229)	(64)	(464)
ფულადი სახსრები საინვესტიციო (საქმიანობაში გამოყენებული)/საქმიანობიდან		**(11,257)**	**11,479**	**2,014**

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია გვერდებზე 6-97, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

სს ობანკი საქართველო

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ასრულებული თარიღით დამთავრებული წლისთვის

თანხები მოცემულია ათასობით ქართულ ლარში

ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან				
სხვა ნასესხები სახსრებიდან მიღებული ფულადი სახსრები	17	-	8,653	51,831
სხვა ნასესხები სახსრების დაფარვა	17	(18,492)	(13,287)	(4,771)
საერო ვალდებულების ძირი თანხის დაფარვა	14	(684)	(801)	(955)
ფულადი ნაკადები საფინანსო (საქმიანობაში გამოყენებული)/საქმიანობიდან		**(19,176)**	**(5,435)**	**46,105**
წმინდა ზრდა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		**19,429**	**6,082**	**19,929**
სავალუტო კურსების ცვლილებების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		73	(335)	(376)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	8	57,785	52,038	32,485
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	8	**77,287**	**57,785**	**52,038**

წარსული თანხები არ შეესაბამება 2022 და 2021 წლების ფინანსურ ანგარიშგებას, რადგან ისინი ასახავს მე-3 პუნქტებით შენიშვნაში აღწერილ გადაანგარიშებებს.

პუნქტებით შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია გვერდებზე 6-97, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

1 ზოგადი

ს „იშბანკი საქართველო" (შემდგომში ბანკი) წარმოადგენს სააქციო საზოგადოებას, რომელიც დარეგისტრირებულია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად 2015 წლის 29 ივნისს. ბანკი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ 2015 წლის 1 აგვისტოს გაცემული ლიცენზიის (№ 368) შესაბამისად. ბანკი დარეგისტრირებულია სსიპ „საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს"მიერ და მისი საიდენტიფიკაციო ნომერი არის 404496611.

რეორგანიზაციამდე (2015 წლის 1 აგვისტო) ბანკი წარმოადგენდა სს „იშბანკ თურქეთის"ბათუმის ფილიალს, რომელიც საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დარეგისტრირებულია (ლიცენზია №: 908) როგორც თურქეთში 1924 წელს დაფუძნებული უცხოური ბანკის, „Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi-ის" შემდგომში „მშობელი" ან „აქციონერი"), რომელიც დაფუძნებულია1924 წელს, ფილიალი.

ძირითადი საქმიანობა. ბანკის ძირითადი საქმიანობა მოიცავს შემდეგს: საზოგადოებისგან დეპოზიტების მიღება და კრედიტის გაცემა, ფულადი გადარიცხვები როგორც საქართველოში, ასევე საზღვრებს გარეთ, ვალუტების გაცვლა და სხვა საბანკო მომსახურების მიწოდება კომერციული და საცალო კლიენტებისთვის. ბანკის მთავარი ოფისი არის თბილისში, საქართველოში და 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მას აქვს ორი ფილიალი თბილისსა და ბათუმში.

რეგისტრირებული მისამართი და საქმიანობის ადგილი. ბანკის რეგისტრირებული იურიდიული მისამართია თბილისი, საქართველო, ილია ჭავჭავაძის გამზირი 72ა.

2023, 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის 100%-იანი აქციონერი იყო სს იშბანკ თურქეთი.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს იშბანკ თურქეთის აქციების 38.2%-ს ფლობს T. İş Bankası A.Ş. დამატებითი საპენსიო ფონდი (შემდგომში ფონდი), 28.09%-ს ფლობს რესპუბლიკური სახალხო პარტია - CHP (ათათურქის აქციები) და 33.71% არის თავისუფალ მიმოქცევაში (2022 წლის 31 დეკემბერი: 37.31%, 28.09% და 34.60%, შესაბამისად, 2021 წლის 31 დეკემბერი. : 37.26%, 28.09%, 34.65%, შესაბამისად).

2 ბანკის საოპერაციო გარემო

ბანკი საქმიანობას ეწევა საქართველოს ტერიტორიაზე. შესაბამისად, ბანკზე გავლენას ახდენს საქართველოს ეკონომიკური და ფინანსური ბაზრები, რომლებსაც გააჩნიათ განვითარებადი ბაზრის მახასიათებლები. იურიდიული, საგადასახადო და ნორმატიული ბაზა თანდათან ვითარდება, მაგრამ ექვემდებარება სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციებს და ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა იურიდიული და ფინანსური ხასიათის დაბრკოლებებთან ერთად, კიდევ უფრო ზრდის გამოწვევებს იმ საწარმოებისთვის, რომლებიც საქართველოში საქმიანობენ.

გლობალური ფაქტორების მიუხედავად, 2023 წელს საქართველოში ეკონომიკა 7%-ით გაიზარდა, ინფლაციის დონემ 2,5%-ს მიაღწია. რეალური მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდა ძირითადად გამოწვეულია გაზრდილი ექსპორტით, ტურიზმიდან შემოსავალით და ფულადი გზავნილების დაჩქარებით, რომლებიც დაკავშირებულია რუსეთიდან, უკრაინიდან და ბელარუსიდან მიგრანტების/ტურისტების შემოდინებასთან უკრაინაში კონფლიქტის დაწყების შემდეგ. ქართული „ლარი" აშშ დოლართან მიმართებაში 2023 წელს 9.87%-ით გამყარდა. წყაროები: www.geostat.ge www.nbg.ge

ბოლო მოვლენებს, მათ შორის ინფლაციას, მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე (ECL)

კლიმატის ცვლილება. ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა გლობალური ინფორმირებულობა და ზრუნვა კლიმატის ცვლილების პოტენციური გავლენის შესახებ. ბანკმა მიიღო გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პოლიტიკა, რომელიც აღწერს ბანკის პასუხისმგებლობას მდგრადი დაფინანსების მიმართ, როგორც პასუხისმგებლიანი კორპორაციული მართვის განუყოფელ ნაწილს. ბანკმა განიხილა კლიმატთან დაკავშირებული რისკების ზემოქმედება და არ გამუვლენია რისკი, რომელმაც შეიძლება მნიშვნელოვნად იმოქმედოს ბანკის ფინანსური საქმიანობის შედეგებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ხელმძღვანელობის შეფასებით, სასესხო პორტფელის ამჟამინდელი შემადგენლობა და ვადიანობის სტრუქტურა აჩვენებს, რომ პორტფელის უდიდესი ნაწილი ნაკლებად მოწყვლადია კლიმატის რისკის მიმართ. ხელმძღვანელობა აგრძელებს მონიტორინგს ამ სფეროში განვითარებულ მოვლენებზე. ასევე საჭიროებისამებრ უპასუხებს მათ ბანკის სიცოცხლისუნარიანობის უზრუნველსაყოფად და მიიღებს ყველა სამთავრობო ინსტრუქციას, როდესაც ეს გაიცემა იმ ბაზრებზე, სადაც ბანკი საქმიანობს.

3 მომზადების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს") შესაბამისად, პირვანდელი ღირებულების კონვენციის მიხედვით, როგორც ეს მოდიფიცირებულია სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისი აღიარებით და სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით („FVOCI") შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების გადაფასებით, ასევე „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მოთხოვნების გათვალისწინებით. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა მოცემულია ქვემოთ. ეს პოლიტიკა თანმიმდევრულად იქნა გამოყენებული ყველა წარმოდგენილი პერიოდისთვის.

ბანკი წარადგენს შესადარის ინფორმაციას მიმდინარე პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ყველა თანხისთვის, გასული ორი პერიოდისთვის - 2022 წლის 31 დეკემბერს და 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის. ბანკის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ასეთი განმარტებითი ინფორმაცია უფრო სასარგებლო და ინფორმაციულია ბანკის დაინტერესებული მხარეებისთვის.

საბუღალტრო და წარსადგენი ვალუტა. საქართველოს ეროვნული ვალუტა არის ქართული ლარი („ლარი" ან „₾"), რომელიც წარმოადგენს ბანკის საბუღალტრო და წარსადგენ ვალუტას. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათასობით ქართულ ლარში („₾"), გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც სხვაგვარადაა მითითებული.

უცხოურ ვალუტაში ოპერაციები თავდაპირველად აღირიცხება საბუღალტრო ვალუტაში, და კონვერტირდება ოპერაციის თარიღისთვის მოქმედი სავალუტო კურსით. საანგარიშგებო თარიღით უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების თავიდან გადაანგარიშება საბუღალტრო ვალუტაში ხდება ამავე თარიღისთვის არსებული, ბანკის მიერ განსაზღვრული ოფიციალური გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში ოპერაციების გადაყვანის შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, როგორც სავალუტო შემოსულობა, შემცირებული ზარალით – გადაყვანის ხარჯები. უცხოურ ვალუტებში გამოხატული, სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების თავიდან გადაანგარიშება საბუღალტრო ვალუტაში ხდება სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის თარიღით არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით. არაფულადი ღირებულების მიხედვით შეფასებული არაფულადი მუხლები რომლებიც უცხოურ ვალუტაშია გამოხატული გადაყვანილია ოპერაციის დღისთვის მოქმედი სავალუტო კურსების შესაბამისად. გადაფასების შედეგად წარმოშობილი სავალუტო სხვაობების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში.

ბანკის მიერ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული სავალუტო კურსები 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის შემდეგი:

	2023	2022	2021
აშშ დოლარი / ₾	2.6894	2.7020	3.0976
ევრო / ₾	2.9753	2.8844	3.5040
ინგლისური ლირა / ₾	0.0910	0.1443	0.2379
რუსული გირვანქა / ₾	3.4228	3.2581	4.1737

ბიზნეს მოდელის ანგარიშგების წარდგენა. ბანკი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას წარადგენს ლიკვიდურობის მიხედვით, ბანკის განზრახვისა და აღქმული შესაძლებლობის საფუძველზე, შეძლოს ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი მუხლების აქტივების/ვალდებულებების უმეტესი ნაწილის ლიკვიდაციის/ანგარიშსწორება. დაბრუნების ან ანგარიშსწორების ანალიზი ანგარიშგების თარიღიდან (მოკლევადიანი) 12 თვის განმავლობაში და დამატებით 12 თვის განმავლობაში ანგარიშგების თარიღიდან (გრძელვადიანი) წარმოდგენილია 25-ე შენიშვნაში.

სს „ბანკი საქართველო"
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის
თანხები მოცემულია ათასობით ქართულ ლარში

1 მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

კლიენტები წარდგენაში და შეცდომების გასწორება. წლის განმავლობაში ბანკმა შეცვალა ქვემოთ ცხრილი გარკვეული მუხლების წარდგენა და არასწორი კლასიფიკაცია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშებაში, მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებასა და ფულადი ნაკადების ანგარიშებაში. ბასს 8-ის შესაბამისად, ცვლილება განხორციელდა რეტროსპექტულად და ნაშთები რეკლასიფიცირებული იყო შესაბამისად:

- ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ხელმძღვანელობამ მოახდინა 1,318 ათასი ლარის ოდენობით (2021: 1,513 ათასი ლარი) სხვა ვალდებულებებში შემავალი დეპოზიტებით უზრუნველყოფილი სესხების მუხლის ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ მუხლში რეკლასიფიკაცია, რადგან დეპოზიტებით უზრუნველყოფილი სესხები წარმოადგენს დაცრავებული ფულადი სახსრების უზრუნველყოფას (შენარჩუნებულია მიმდინარე ანგარიშებში) მომხმარებლებზე გაცემული სესხების, ან გარანტიების მიმართ, აქედან გამომდინარე, შეესაბამება დეპოზიტის კლასიფიკაციას. აღნიშნულმა შესწორებამ გამოიწვია ფულადი ნაკადების ანგარიშგების გადაანგარიშება. 1,318 ათასი ლარი (2021: 1,513 ათასი ლარი) რეკლასიფიცირებულია სხვა ვალდებულებების ზრდიდან/(შემცირებიდან) მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშებისა და დეპოზიტების ზრდაში.

- ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ხელმძღვანელობამ შეასწორა სხვა ნასესხებ სახსრებზე წინასწარ გადახდილი საკომისიოები (ტრანზაქციის პირდაპირი დანახარჯები) 546 ათასი ლარის ოდენობით (2021 წელი: 597 ათასი ლარი) და მოახდინა მათი სხვა აქტივებიდან სხვა ნასესხებ სახსრებად რეკლასიფიკაცია. ეს საზღაური არის ნასესხები სახსრების პირდაპირი და განუყოფელი ნაწილი, შესაბამისად, კაპიტალიზდება ფინანსური ინსტრუმენტის ბალანსზე.

- პროცენტისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, ხელმძღვანელობამ მოახდინა სავალო ვალდებულებაზე დარიცხული საპროცენტო ხარჯის, რომელიც შედის სხვა ხარჯებში - 212 ათასი ლარის ოდენობით (2021: 90 ათასი ლარი) - რეკლასიფიკაცია საპროცენტო ხარჯებად. ამგვარად მოცემული ფინანსური ანგარიშგების მუხლი მოიცავს ყველა ფინანსურ ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საპროცენტო ხარჯს.

- ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში, ხელმძღვანელობამ მოახდინა პერიოდის განმავლობაში გადახდილი მოგების გადასახადის სხვა ვალდებულებების ცვლილებებიდან ფულადი ნაკადების ანგარიშებაში გადახდილი მოგების გადასახადის მუხლში რეკლასიფიკაცია, რათა ფინანსური ანგარიშგებაში ცალკე აჩვენოს გადახდილი მოგების გადასახადი. რეკლასიფიკაციის ოდენობა – 1346 ათასი ლარი (2021: 288 ათასი ლარი).

ამ პერიოდის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების, მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების და ფულადი ნაკადების ანგარიშგების შემდეგი მუხლები ხელახლა დაანგარიშდა:

3 მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	თავდაპირველი წარდგენა	გადაანგარიშება	გადაანგარიშებული
სხვა აქტივები	3,342	(546)	2,796
სულ აქტივები	**416,652**	**(546)**	**416,106**
ვალდებულებები მოიხმარებლების მიმართ	147,975	1,318	149,293
სხვა ნასესხები სახსრები	57,596	(546)	57,050
სხვა ვალდებულებები	9,342	(1,318)	8,024
სულ ვალდებულებები	**299,305**	**(546)**	**298,759**
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი	**416,652**	**(546)**	**416,106**

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	თავდაპირველი წარდგენა	გადაანგარიშება	გადაანგარიშებული
სხვა აქტივები	4,250	(597)	3,653
სულ აქტივები	**386,018**	**(597)**	**385,421**
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	105,234	1,513	106,747
სხვა ნასესხები სახსრები	73,782	(597)	73,185
სხვა ვალდებულებები	10,587	(1,513)	9,074
სულ ვალდებულებები	**281,587**	**(597)**	**280,990**
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი	**386,018**	**(597)**	**385,421**

3 მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

ოქმა-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის:

	თავდაპირველი წარდგენა	გადაანგარიშება	გადაანგარიშებული
საოპერაციო ხარჯი	(7,185)	(212)	(7,397)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი	**22,595**	**(212)**	**22,383**
სპერაციო შემოსავალი საკრედიტო ზარალის შემდეგ	**24,840**	**(212)**	**24,628**
მოგების გადასახადი	(4,242)	212	(4,030)

ოქმა-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის:

	თავდაპირველი წარდგენა	გადაანგარიშება	გადაანგარიშებული
საოპერაციო ხარჯი	(4,652)	(90)	(4,742)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი	**17,713**	**(90)**	**17,623**
სპერაციო შემოსავალი საკრედიტო ზარალის შემდეგ	**20,900**	**(90)**	**20,810**
მოგების გადასახადი	(3,896)	90	(3,806)

3 მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

ვალდებულებების ანგარიშგება 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის:

	თავდაპირველი წარდგენა	გადაანგარიშება	გადაანგარიშებული
ოპერაციებთან დაკავშირებული ანგარიშების გადახდების ზრდა	58,605	1,318	59,923
სხვა ვალდებულებების ზრდა/(შემცირება)	(2,915)	2,328	(587)
სუფთა საქმიანობიდან მიღებული/(საქმიანობაში გამოყენებული) ფულადი ნაკადები პროცენტამდე და გადასახადამდე	**(22,394)**	**3,646**	**(18,748)**
გადახდილი მოგების გადასახადი	-	(3,646)	(3,646)

ვალდებულებების ანგარიშგება 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის:

	თავდაპირველი წარდგენა	გადაანგარიშება	გადაანგარიშებული
ოპერაციებთან დაკავშირებული ანგარიშების გადახდების ზრდა	36,553	1,513	38,066
სხვა ვალდებულებების ზრდა/(შემცირება)	225	(1,225)	(1,000)
სუფთა საქმიანობიდან მიღებული/(საქმიანობაში გამოყენებული) ფულადი ნაკადები პროცენტამდე და გადასახადამდე	**(46,771)**	**288**	**(46,483)**
გადახდილი მოგების გადასახადი	(96)	(288)	(384)

ინფორმაცია არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ

ინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება. ფინანსური ინსტრუმენტები სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI) თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით, რაც კორექტირდება ოპერაციის ხარჯებისთვის.

ინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – შეფასების კატეგორიები. ბანკი ინანსურ აქტივების კლასიფიკაციას ახორციელებს შემდეგ შეფასების კატეგორიებად: სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით FVOCI და ამორტიზებული ღირებულებით. სავალო ინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (i) ბანკის ბიზნეს მოდელზე დაკავშირებული აქტივების პორტფელის მართვისთვის და (ii) აქტივის ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე.

ინანსური აქტივები-რეკლასიფიკაცია. ბანკი არ ახდენს თავისი ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაციას მათი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, გარდა ისეთი გამონაკლისი შემთხვევებისა, როდესაც ბანკი ცვლის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელს. ფინანსური ვალდებულებების რეკლასიფიკაცია არასდროს ხდება.

ინანსური აქტივების გაუფასურება – მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) რეზერვი. ბანკი ორმატიულ საფუძველზე აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ფინანსური აქტივებისთვის, რომელიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით და სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ასევე სასესხო ვალდებულებებიდან და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილი რისკისადმი დაქვემდებარებისთვის. ბანკი აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს და აღიარებს საკრედიტო ზარალის რეზერვს ყოველი საანგარიშგებო პერიოდისთვის.

ბანკი იყენებს გაუფასურების სამეტაპიან მოდელს. მიდგომა შეჯამებულია შემდეგნაირად:

- ეტაპი 1: ბანკი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი ოდენობით. ეს ზარალი არის აქტივის არსებობის განმავლობაში დეფოლტის შემთხვევების გამო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც მოსალოდნელია საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში იმ დაშვებით, რომ საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ არის გაზრდილი. 12 თვეზე ნაკლები დარჩენილი დაფარვის ვადის მქონე ფინანსური აქტივების შემთხვევაში გამოიყენება დეფოლტის ალბათობა, რომელიც შესაბამება დარჩენილ დაფარვის ვადას.
- ეტაპი 2: ბანკი აღიარებს საკრედიტო ზარალის რეზერვს იმ ოდენობით, რომელიც უტოლდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (LTECL) იმ ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომლებმაც, მიჩნეულია, რომ განიცადეს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. ეს მოითხოვს ECL-ის გამოთვლას არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობის (LTPD) საფუძველზე, რომელიც წარმოადგენს ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობას. საკრედიტო ზარალის რეზერვები ამ ეტაპზე უფრო მაღალია საკრედიტო რისკის ზრდისა და 1-ლი ეტაპის 12 თვესთან შედარებით უფრო ხანგრძლივი დროის გავლენის გამო. მე-2 ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტები ჯერ კიდევ არ ითვლება კრედიტ- გაუფასურებულად;
- ეტაპი 3: თუ ფინანსური ინსტრუმენტი კრედიტ-გაუფასურებულია, მაშინ ის გადადის მე-3 ეტაპზე. ბანკი აღიარებს ზარალის რეზერვს იმ ოდენობით, რომელიც უტოლდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, რაც ასახავს 100%-იანი დეფოლტის ალბათობას (PD) ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც კრედიტ-გაუფასურებულია .

ინანსური ინსტრუმენტები ფასს 9-ის გაუფასურების მოთხოვნის ფარგლებში, კლასიფიცირებულია ზემოთ ჩამოთვლილი სამ ეტაპიდან ერთერთზე.

4 ინფორმაცია არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

ძირითადი განსხვა და შეფასებები, რომლებიც გამოყენებულია ფასს 9-ის მიხედვით, წარმოდგენილია მე-5 შენიშვნაში.

ფინანსური აქტივები-აღიარების შეწყვეტა და მოდიფიკაცია. ბანკი მაშინ წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც იწურება ხელშეკრულებით გათვალისწინებული უფლებები ფინანსური აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღებაზე, ან როდესაც იგი გადასცემს ფინანსურ აქტივს ისეთ გარიგებაში, რომლის პირობებითაც ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი გადაიცემა ან რომელშიც ბანკი არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს და არ ინარჩუნებს კონტროლს ფინანსურ აქტივზე

ბანკი აფასებს არის თუ არა არსებითი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიკაცია არსებითი, რა დროსაც იგი ითვალისწინებს გარკვეულ ხარისხობრივ და რაოდენობრივ ფაქტორებს ერთად. ხარისხობრივი კრიტერიუმები შეიძლება მოიცავდეს საკრედიტო ხაზის მნიშვნელოვან ცვლილებას, კონტრაჰენტის ცვლილებას, სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებას სამაზრო ვარემოს ცვლილების გამო.

რაოდენობრივი შეფასებისთვის, ბანკი ადარებს თავდაპირველ და გადასინჯულ მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს აქტივებთან, არის თუ არა აქტივის რისკები და სარგებელი არსებითად განსხვავებული სახელშეკრულებო მოდიფიკაციის შედეგად. უნდა შეფასდეს, არის თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ცვლილება არსებითი (მნიშვნელობა განისაზღვრება, როგორც 10% ცვლილება). თუ ტესტის შედეგი 10%-იან ზღვარს აღემატება, სესხს აღიარება უნდა შეუწყდეს, ხოლო თუ ტესტის შემდეგ შედეგი 10%-ის ქვემოთ ან მისი ტოლია, ფინანსური აქტივი შეიძლება შეფასდეს, როგორც მოდიფიცირებული.

თუ ზემოთ აღნიშნული ხარისხობრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმები არ არის დაკმაყოფილებული, მაშინ მოდიფიკაციაა არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას.

ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები ნაწილობრივ, ან მთლიანად ჩამოიწერება მხოლოდ მაშინ, როდესაც ბანკი შეწყვეტს მათი ამოღების მცდელობას. თუ ჩამოსაწერი თანხა დაგროვილი ზარალის რეზერვზე ნაკლებია, სხვაობა ჯერ განიხილება, როგორც რეზერვის დამატება, რომელიც, შემდეგ, რომელიც შემდეგ გამოიყენება მთლიან საბალანსო ღირებულებასთან მიმართებით. ყოველგვარი შემდგომი ამოღება კრედიტდება საკრედიტო ზარალის ხარჯში. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტის მოვლენას.

როდესაც სესხი ვადაგადაცილებული ხდება, იწყება პრობლემური სესხის ამოღების პროცესი. სესხი გადაეცემა პრობლემური აქტივების მმართველს, რომელიც ცდილობს მსესხებელთან დაკავშირებას და სესხის დაფარვის გზების ძიებას. თუ ეს შედეგს არ გამოიღებს 90 დღეში, იწყება სასამართლო პროცესი, რომელიც შეიძლება 3-4 წლის განმავლობაში გაგრძელდეს, ყველა ეტაპის გათვალისწინებით.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ დაახლოებით ოთხი წელია საჭირო, რათა დაასკვნას, რომ აქტივის ამოღების გონივრული მოლოდინი აღარ არსებობს და აქტივი უნდა ჩამოიწეროს.

ფინანსური ვალდებულებები – შეფასების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია, როგორც შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება. არაფინანსური აქტივები, გარდა გადავადებული საგადასახადოსა, გაუფასურებაზე შეფასდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. არაფინანსური აქტივების ანაზღაურებადი ღირებულება წარმოადგენს უდიდესს მის სამართლიან ღირებულებას, შემცირებული გაყიდვების დანახარჯებით და მის გამოყენების ღირებულებას შორის. გამოყენების ღირებულების შეფასებისას, სამომავლო ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებამდე, გადასახადებამდე არსებული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების და აქტივისთვის დამახასიათებელი რისკების მიმდინარე საბაზრო შეფასებებს. ისეთი აქტივისთვის, რომელიც არ წარმოქმნის ფულადი სახსრების შემოდინებას, რომელიც დიდწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებისგან, ანაზღაურებადი თანხა განისაზღვრება ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულით, რომელსაც აქტივი ეკუთვნება.

4 ინფორმაცია არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

ცეფასურების ზარალის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც აქტივის ან მისი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებად ოდენობას. არაფინანსურ აქტივებთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგება ზარალში და ბრუნდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასების განსაზღვრაში განხორციელდა ცვლილებები. გაუფასურების ზარალის შემობრუნება ხდება მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება ისეთ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განსაზღვრული იქნებოდა, ცვეთის ან ამორტიზაციის გარეშე, გაუფასურების ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები . ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები არის ბრალები, რომლებიც იოლად კონვერტირდება ფულადი სახსრების ცნობილ ოდენობად და რომლებიც ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ბანკნოტებსა და მონეტებს სალაროში, საქართველოს ეროვნული ბანკიდან (სებ) მისაღებ თანხებს სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით და სხვა მაღალი ლიკვიდობის მქონე ფინანსურ აქტივებს სამ თვეზე ნაკლები თავდაპირველი დაფარვის ვადით. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით.

ბანკებიდან მისაღები თანხები . ბანკებიდან მისაღები თანხები აღირიცხება მაშინ, როდესაც ბანკი ფინანსურ გასცემს თანხას კონტრაჰენტ ბანკზე. ბანკებიდან მისაღები თანხები თავდაპირველად აღირდება სამართლიანი ღირებულებით და შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით (AC) ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით როდესაც: როდესაც ისინი ფლობილია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვების მიზნით და ფულადი სახსრები წარმოადგენს მხოლოდ პროცენტისა და ძირი თანხის გადახდებს (SPPI), ბანკებიდან მისაღები თანხები ასახება გაუფასურების ზარალის რეზერვების გარეშე.

სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში. ფინანსური აქტივები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით და წარმოადგენს სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს, რომლებიც არ გამოიყენება ბანკის ყოველდღიური ოპერაციების დასაფინანსებლად.

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები აღირიცხება მაშინ, როდესაც ბანკი ავანსად გასცემს ფულს მომხმარებლისგან მისაღები სესხის შესაძენად ან მისი წარმოქმნისათვის. გაუფასურების რეზერვები განისაზღვრება საპროგნოზო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელების საფუძველზე. შენიშვნა 25 უზრუნველყოფს ინფორმაციას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისას გამოყენებული ამოსავალი მონაცემების, დაშვებებისა და შეფასების ტექნიკის შესახებ.

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს სახელმწიფო ობლიგაციებს. ბანკი საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს აკლასიფიცირებს ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი, ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI). ფასიანი ქაღალდები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ისინი ფლობილია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვების მიზნით და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ პროცენტისა და ძირითადი თანხის გადახდებს. ფასიანი ქაღალდები აისახება სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ისინი ინახება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვებისთვის და გასაყიდად, სადაც ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს და იმ შემთხვევაში, თუ ისინი არ არის აღრიცხული სამართლიანი ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით. ამ ქმნებიდან საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით და აღიარდება წლის მოგება ან ზარალში. ყველა სხვა ცვლილებები საბალანსო ღირებულებაში აღირიცხება სხვა სრულ შემოსავალში. როდესაც ფასიან ქაღალდებს აღიარება უწყდება, სხვა სრულ შემოსავალში ადრე აღიარებული კუმულაციური შემოსულობა ან ზარალი რეკლასიფიცირდება სხვა სრული შემოსავლიდან მოგება ან ზარალში.

4 ინფორმაცია არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, ნაკლები მომსახურების ხარჯების გამოკლებით, რომელიც შემცირებულია დაგროვილი ცვეთით და ღირებულების გაუფასურებით. მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადების ცვლილებები აღირიცხება ამორტიზაციის პერიოდის ან მეთოდოლოგიის შეცვლით, საჭიროებისამებრ, და განხილება, როგორც ცვლილებები შეფასებებში. აქტივების გამოყენების უფლება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილია ძირითად საშუალებებთან ერთად - იხილეთ სააღრიცხვო პოლიტიკა ქვემოთ. აქტივების გამოყენების უფლების ცვეთა ხდება წრფივი მეთოდის საფუძველზე, იჯარის ვადის განმავლობაში.

ცვეთა აისახება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის საფუძველზე. ცალკეული აქტივების სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში.

ცვეთის დარიცხვა იწყება შეძენის თარიღიდან, ან საწარმოს შიგნით შექმნილ აქტივებთან მიმართებაში, აქტივის დასრულების და გამოსაყენებლად მზადყოფნის მომენტიდან. სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადები შემდეგია:

საოფისე ავეჯი	5 წელი
კომპიუტერული ტექნიკა და საოფისე აღჭურვილობა	5-10 წელი
ავეჯი და მოწყობილობები	5 წელი
სატრანსპორტო საშუალებები	5 წელი
აქტივების გამოყენების უფლება	იჯარის ვადა

აქტივი უნდა ამოღებულ იქნეს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან გასვლისას, ან როდესაც ის ამოღებულია სარგებლობიდან და მოსალოდნელი არ არის მისი გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება. ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც წარმოიქმნება აქტივების აღიარების შეწყვეტის შედეგად, შედის მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, როდესაც აქტივს აღიარება უწყდება.

ძირითადი საშუალებების ნარჩენი ღირებულებები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ცვეთის მეთოდები გადაიხედება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს და საჭიროების შემთხვევაში კორექტირდება პერსპექტიულად.

არამატერიალური აქტივები. შეძენილი არამატერიალური აქტივები აისახება თვითღირებულებით, დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. შეძენილი კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზიები კაპიტალიზდება კონკრეტული პროგრამული უზრუნველყოფის შეძენისა და გამოყენებისთვის გაწეული ხარჯების საფუძველზე.

ცვეთა დაირიცხება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის საფუძველზე არამატერიალური აქტივების შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადების ფარგლები 10 წლამდეა.

აქტივების გამოყენების უფლება. ბანკი აქტივის გამოყენების უფლებას აღიარებს იჯარის დაწყების დღეს. აქტივების გამოყენების უფლება ფასდება თვითღირებულებით, დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის გამოკლებით და კორექტირდება საიჯარო ვალდებულებების ხელახალი შეფასებისთვის. აქტივის გამოყენების უფლების ღირებულება მოიცავს აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების ოდენობას, გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ ხარჯებს და საიჯარო გადახდას, რომელიც განხორციელდა დაწყების თარიღით ან მანამდე, შემცირებული ნებისმიერი მიღებული საჯარო წამახალისებლებით. აქტივების გამოყენების უფლების ცვეთა ხდება წრფივი მეთოდის საფუძველზე, იჯარის ვადასა და აქტივების შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადას შორის ემცირესის განმავლობაში. აქტივების გამოყენების უფლება ასევე ექვემდებარება გაუფასურებას.

4 ინფორმაცია არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

დასკვნებული აქტივები. ბანკის პოლიტიკას წარმოადგენს იმის განსაზღვრა, არის თუ არა დასკვნებული აქტივი საკვლევად გამოყენებული მისი შიდა ოპერაციებისთვის, თუ ის უნდა ყიდოს. შიდა ოპერაციებისთვის გამოსადეგად განსაზღვრული აქტივები გადაეცემა მათთვის ზომის აქტივების კატეგორიას, მათი დასაკუთრების ღირებულებას, ან თავდაპირველი ეთრეულოფილი აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის ყველაზე დაბალი ღირებულებით. ქტივები, რომლებისთვისაც გაყიდვა განსაზღვრულია, რომ უკვეთესი ვარიანტია, გადაეცემა ვასაღად ფლობილ აქტივებს მათი სამართლიანი ღირებულებით (ფინანსური აქტივების შემთხვევაში) და სამართლიანი ღირებულებით, შემცირებული არაფინანსური აქტივებისთვის გასაყიდი ხარჯებით დასკვნების თარიღისთვის, ბანკის პოლიტიკის შესაბამისად.

ვალდებულებები მოთხოვნებლების მიმართ. ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ არის არწარმოებული ვალდებულებები ფიზიკური ან კორპორაციული კლიენტების მიმართ და ასახულია პორტიზებული ღირებულებით.

სხვა ნასესხები სახსრები. გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები ლასიფიცირდება როგორც ვალდებულებები, როდესაც სახელშეკრულებო შეთანხმების არსი წარმოქმნის ბანკის ვალდებულებას, მფლობელს ან გადასცეს ფულადი სახსრები, ან სხვა ფინანსური ქტივი, ან დააკმაყოფილოს ვალდებულება, გარდა ფულდი სახსრების, ან სხვა ფინანსური აქტივის ფიქსირებული ოდენობის საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების ფიქსირებულ ოდენობაში გაცვლის ჯით. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ნასესხები სახსრები შემდგომში ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობა და ზარალი აღიარდება ოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, ნასესხები სახსრების აღიარების შეწყვეტისას, ასევე ამორტიზაციის პროცესში. თუ ბანკი შეისყიდის საკუთარ ვალს, ის ამოღებულია ინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან და სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და სდახდილ ანაზღაურებას შორის აისახება მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

საიჯარო ვალდებულებები. იჯარის დაწყების თარიღისთვის ბანკი აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც შეფასებულია იმ საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულებით, რომელიც უნდა განხორციელდეს იჯარის ვადის განმავლობაში. საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს, რომელიც შემცირებულია მისაღები საიჯარო წამახალისებლებით, ცვლად საიჯარო გადახდებს, რომლებიც დამოკიდებულია ინდექსზე ან განაკვეთზე, ასევე ნარჩენი ღირებულების გარანტიით თანხების მოსალოდნელ გადახდას. საიჯარო გადახდები ასევე მოიცავს შესყიდვის ოფციონის გამოყენების ფასს, რომელიც გონივრულად სარწმუნოა, რომ გამოყენებული ინება ბანკის მიერ და ჯარიმების გადახდას იჯარის შეწყვეტისთვის, თუ იჯარის პირობები ასახავს ბანკის მიერ შეწყვეტის ოფციონის გამოყენებას.

საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების გაანგარიშებისას, ბანკი იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღისთვის, რადგან იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო ანაკვეთი არ არის ადვილად განსასაზღვრი. საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება ხლახლა ფასდება, თუ ადგილი აქვს მოდიფიკაციას, იჯარის პირობის ცვლილებას, ცვლილებას იჯარის გადახდაში ან ცვლილებას საიჯარო აქტივის შეძენის ოფციონის შეფასებაში.

ფინანსური გარანტიები, შესრულების გარანტიები, აკრედიტივები და აუთვისებელი სასესხო ვალდებულებები. ბანკი გასცემს ფინანსურ გარანტიებს, შესრულების გარანტიებს, აკრედიტივებს და სასესხო ვალდებულებებს. ფინანსური გარანტიები თავდაპირველად აღიარებულია ფინანსურ ანგარიშგებებში სამართლიანი ღირებულებით, და წარმოადგენს მიღებულ პრემიას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ბანკის ვალდებულებები თითოეული გარანტიისთვის ფასდება შემდეგ ორ მაჩვენებელს შორის უმეტესით: თავდაპირველად აღიარებული თანხა, დაგროვილი ამორტიზაციის გამოკლებით, რაც აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი. შესრულების გარანტიები არის ხელშეკრულებები, რომლებიც უზრუნველყოფენ კომპენსაციას სხვა მხარის მიერ სახელშეკრულებო ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში. ისინი ფინანსურ ანგარიშგებაში თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით.

4 ინფორმაცია არსებითი საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

ეთვისებელი სასესხო ვალდებულებები და აკრედიტივები არის ვალდებულებები, რომლითაც ბანკი ვალდებულია, ვალდებულების ხანგრძლივობის მანძილზე მომხმარებლისთვის გასცეს სესხი წინასწარ განსაზღვრული პირობებით. ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებების მსგავსად, ეს ხელშეკრულებები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოთხოვნების ფარგლებშია.

საქციო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია, როგორც საკუთარი კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული დამატებითი დანახარჯების აღრება ხდება საკუთარი კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით, საგადასახადო ეფექტის გარეშე.

დივიდენდები. ბანკის მიერ დივიდენდების გამოცხადება და გადახდა ექვემდებარება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ წესებსა და ნორმატიულ აქტებს. ჩვეულებრივ აქციებთან დაკავშირებული დივიდენდები აისახება გაუნაწილებელი მოგების მიკუთვნებით იმ პერიოდისთვის, რომელშიც ეს დივიდენდები გამოცხადდა. დივიდენდები აღრიცხულია, როგორც ვალდებულება და გამოქვითება კაპიტალიდან ანგარიშგების თარიღისთვის მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ისინი გამოცხადებულია ანგარიშგების თარიღამდე ან თარიღის დადგომისას. დივიდენდების ასახვა ანგარიშგებაში ხდება იმ შემთხვევაში თუ, ის გამოცხადებულია საანგარიშგებო პერიოდამდე, ან გამოცხადებულია ანგარიშგების თარიღის შემდეგ, მაგრამ არაუგვიანეს ფინანსური ანგარიშგების გამოსაცემად დამტკიცებისა.

მემოსავლის და ხარჯის აღიარება. ამონაგები აღიარდება იმდენად, რამდენადაც არსებობს იმის ალბათობა, რომ ეკონომიკური სარგებელი შემოვა ბანკში და ამონაგების საიმედოდ შეფასება გახდება შესაძლებელი იქნება. შემოსავლის აღიარებამდე ასევე დაკმაყოფილებული უნდა იყოს შემდეგი სპეციალური კრიტერიუმები:

ფასს 9-ის თანახმად, საპროცენტო შემოსავალი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, ყველა ფინანსური აქტივისთვის, რომელიც ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით. საპროცენტო შემოსავალი პროცენტიანი ფინანსური აქტივებისთვის, რომელიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფასს 9-ის მიხედვით, ასევე აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო ხარჯი ასევე გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, ამორტიზებული ღირებულებით ფლობილი ყველა ფინანსური ვალდებულებისთვის.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომლითაც დისკონტირებულია სამომავლოდ მოსალოდნელი ფულადი სახსრები ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულების მიმართ. ფინანსური აქტივების ან ვალდებულებების მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, ან, საჭიროების შემთხვევაში, უფრო მოკლე პერიოდის განმავლობაში. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (და, შესაბამისად, ფინანსური აქტივის ამორტიზებული ღირებულება) გამოითვლება გარიგების ხარჯების და ნებისმიერი დისკონტის ან პრემიუმის გათვალისწინებით ფინანსური აქტივების შეძენისას, აგრეთვე, სფასური და ხარჯები ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშება ასევე ითვალისწინებს გავლენას პოტენციურად განსხვავებულ საპროცენტო განაკვეთებზე, რომლებიც შეიძლება დარიცხოს ფინანსური აქტივის მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის სხვადასხვა ეტაპზე, ასევე პროდუქტის სასიცოცხლო ციკლის სხვა მახასიათებლებზე (მათ შორის, გადახდილ ავანსებზე, ჯარიმის პროცენტებზე და გადასახადებზე).

თუ ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივების ან ვალდებულებების ფულადი ნაკადების მოლოდინები გადაიხედება საკრედიტო რისკის გარდა სხვა მიზეზთა გამო, მაშინ სამომავლო სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ცვლილებები დისკონტირდება საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, საბალანსო ღირებულების შესაბამისი კორექტირებით. სხვაობები გასული საბალანსო ღირებულებიდან აღირიცხება როგორც ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების საბალანსო ღირებულების დადებითი ან უარყოფითი შესწორება საბალანსო უწყისში, საპროცენტო შემოსავლის / ხარჯის შესაბამისი ზრდით ან შემცირებით, რომელიც გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით.

4 ინფორმაცია არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

როდესაც ფინანსური აქტივი ხდება კრედიტ-გაუფასურებული, ბანკი საპროცენტო შემოსავალს ითვლის ფინანსური აქტივის წმინდა ამორტიზებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ფინანსური აქტივები გაუფასურებული, ბანკი აბრუნებს საპროცენტო ამონაგების გაანგარიშებას მთლიან საფუძველზე.

სესხის წარმოქმნის საფასური, რომელიც ითვლება სესხის მთლიანი მომგებიანობის განუყოფელ ნაწილად, დაკავშირებული ოპერაციის ხარჯებთან ერთად, გადავადდება და ამორტიზდება საპროცენტო შემოსავალში ფინანსური ინსტრუმენტის შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით.

საკომისიო შემოსავალი. ბანკი გამოიმუშავებს საკომისიო შემოსავალს ფინანსური მომსახურების მრავალფეროვანი ასორტიმენტიდან, რომელსაც ის სთავაზობს თავის მომხმარებლებს.

შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიოდან აღიარებულია ოდენობით, რომელიც ასახავს იმ ანაზღაურებას, რომელზეც, ბანკი მოელის, რომ უფლება ექნება მომსახურების გაწევის სანაცვლოდ. ბანკი იღებს საზღაურის და საკომისიოს მნიშვნელოვან ნაწილს ძირითადად გაცემული გარანტიებიდან, ანგარიშსწორებიდან და სხვა ოპერაციებიდან.

საზღაურის შემოსავალი გაცემული გარანტიებიდან - გარანტიებზე გამომუშავებული საზღაური მოიცავს ფიქსირებულ ყოველთვიურ ან კვარტალურ საკომისიო შემოსავალს, რომელიც გამომუშავდება გარანტიის ხელშეკრულების ვადის გასვლამდე.

ანგარიშსწორების და სხვა ოპერაციებიდან მიღებული საზღაურის შემოსავალი - საზღაურის და საკომისიო შემოსავალი აღიარებულია დროის იმ მომენტში, როდესაც ბანკი ასრულებს თავის ვალდებულებას, როგორც წესი, ძირითადი ოპერაციის შესრულებისას. მიღებული ან მისაღები საზღაურის და საკომისიოს ოდენობა წარმოადგენს ოპერაციის ფასს იმ მომსახურებებისთვის, რომლებიც იდენტიფიცირებულია, როგორც განსხვავებული შესრულების ვალდებულებები. ასეთი შემოსავალი მოიცავს მომხმარებლის სახელით უცხოური ვალუტის გაყიდვის ან შეძენის საკომისიოებს, ხდახდის ოპერაციების დამუშავების საკომისიოებს, სავაჭრო საკომისიოებს, ანგარიშის გახსნისა და ტექნიკური მომსახურების საფასურს, ნაღდი ანგარიშსწორების, ამოღების ან ფულადი სახსრების ცების საფასურს და ა.შ.

საკრედიტო ზარალები. ბანკი იყენებს უზრუნველყოფას ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკის შესამცირებლად. უზრუნველყოფა შესაძლებელია სხვადასხვა ფორმით, როგორებიცაა: ნაღდი სახსრები, ფასიანი ქაღალდები, აკრედიტივები / გარანტიები, უძრავი ქონება, მისაღები თხოვნები. უზრუნველყოფა, თუ ის ხელახლა დასაკუთრებული არ არის, არ აღირიცხება ბანკის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. იმ ფულადი ნაკადების შემოდინება, რომლებიც საჭიროებულია საკრედიტო საშუალებების ზრდიდან და რომელთა განცალკევებით აღიარება, ფასს სტანდარტების მიხედვით, მოთხოვნილი არ არის და რომლებიც სავალო ინსტრუმენტის სრულებო პირობების განუყოფელი ნაწილად ითვლება, რაც თავის მხრივ ექვემდებარება მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, უნდა იღებდეს მონაწილეობას ECL-ის შეფასებაში. ამის საფუძველზე, უზრუნველყოფაში ჩადებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება გავლენას ახდენს ECL- ის გაანგარიშებაზე. უზრუნველყოფა ზოგადად ფასდება მინიმალური ღირებულებით დებისთანავე და ხელახლა ფასდება კვარტალურად.

არსებითი ვალდებულებები. პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მაგრამ შენიშვნებში განმარტებულია, თუ ანგარიშსწორებისას რაიმე სახის გადინების შესაძლებლობა ნაკლებსავარაუდოა. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მაგრამ განმარტებულია, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის შემოდინების ალბათობა არსებობს.

4 ინფორმაცია არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

დებიტორი. მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულია ანგარიშგების ბოლოს მოქმედი ან არსებითად ძალაში შესული კანონმდებლობის შესაბამისად. მოგების გადასახადი მოიცავს მიმდინარე გადასახადს და გადავადებულ გადასახადს და აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ის აღიარდება უშუალოდ სხვა სრულ შემოსავალში, რადგან ის დაკავშირებულია ოპერაციებთან, რომლებიც ასევე აღიარდება, იმავე ან განსხვავებულ პერიოდში, პირდაპირ სხვა სრულ შემოსავალში.

მიმდინარე საგადასახადო ხარჯი არის მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება წლის დასაბეგრ მოგებაზე, ანგარიშგების თარიღისთვის მოქმედი ან არსებითად ძალაში შესული საგადასახადო განაკვეთების გამოყენებით, ასევე გასულ წლებში საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერი კორექტირება. მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება ასევე მოიცავს ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას, რომელიც წარმოიქმნება დივიდენდებიდან.

გადავადებული მოგების გადასახადი მოწოდებულია საგადასახადო ზარალის მომავალ პერიოდში გადატანის და დროებითი სხვაობების ბალანსის ვალდებულების გამოყენებით, რომლებიც წარმოიქმნება ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზებსა და მათ საბალანსო ღირებულებებს შორის. თავდაპირველი აღიარების განთავისუფლების შესაბამისად, გადავადებული გადასახადები არ აღირიცხება აქტივის ან ვალდებულების თავდაპირველი აღიარების დროს დროებით სხვაობებზე საწარმოთა გაერთიანების გარდა სხვა შემთხვევებში, თუ ოპერაცია, თავდაპირველი აღრიცხვისას, არ ახდენს გავლენას არც საღრიცხვო და არც დასაბეგრ მოგებაზე. გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები არ აღრიცხება დროებით სხვაობებზე გუდვილის თავდაპირველი აღიარებისას და შემდგომ გუდვილისთვის, რომელიც არ გამოიქვითება საგადასახადო მიზნებისთვის. გადავადებული საგადასახადო ნაშთები ფასდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მოქმედი ან არსებითად ძალაში შესული საგადასახადო განაკვეთებით, რომლებიც, მოსალოდნელია, რომ გავრცელდება იმ დრომდე, როდესაც დროებითი სხვაობები შეიცვლება, ან გამოყენებული იქნება საგადასახადო ზარალის მომავალ პერიოდში გადატანა.

საქართველოს ასევე გააჩნია სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადები, რომლებიც ფასდება ბანკის საქმიანობისთვის. ეს გადასახადები შესულია, როგორც სხვა საოპერაციო ხარჯების კომპონენტი.

5 მნიშვნელოვანი საღრიცხვო შეფასებები და განსჯა საღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

ბანკის ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს განსჯის, შეფასებებისა და დაშვებების გაკეთებას, რომლებიც გავლენას ახდენენ ანგარიშგებულ თანხაზე ან ამონაგებზე, ხარჯებზე, აქტივებსა და ვალდებულებებზე და თანმხლებ განმარტებით ინფორმაციაზე, ასევე პირობითი ვალდებულებების განმარტებებზე. ამ დაშვებებისა და შეფასებების შესახებ განუსაზღვრელობამ შეიძლება გამოიწვიოს შედეგები, რომლებიც მოითხოვენ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების არსებით კორექტირებას, რომლებზეც, მომავალ პერიოდებში, გავლენას ადგილი ექნება. ბანკის საღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში, ხელმძღვანელობამ ანგარიშგების თარიღისთვის განახორციელა შემდეგი განსჯა და დაშვებები შეფასების განუსაზღვრელობის სამომავლო თუ სხვა ძირითად წყაროებთან დაკავშირებით, რომლებსაც ახასიათებთ მნიშვნელოვანი რისკი, გამოიწვიონ აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების არსებითი კორექტირება მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (SICR)

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა არ არის განსაზღვრული პირობა ფასს-9 ის მიხედვით, და განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ, მათი გამოცდილებისა და განსჯის საფუძველზე. იმის შეფასებისას, მნიშვნელოვნად გაიზარდა საკრედიტო რისკი თუ არა, ბანკმა გამოავლინა თვისობრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმები, რომელიც დაფუძნებულია სხვადასხვა ფაქტორების ჰოლისტიკურ ანალიზზე, მათ შორის კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის ან მსესხებლისთვის, აგრეთვე რომელიც გამოყენებადია გარკვეული ქვე-პორტფელებისთვის. ბანკმა ჩამოაყალიბა ზოგადი გამომწვევი მოვლენები ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი და კოლექტიურად შეფასებული სესხებისთვის.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება (ECL)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ასახავს მიუკერძოებელ, ალბათობით შეწონილ შეფასებას, რომელიც ეყრდნობა შემდეგ ძირითად ფაქტორებს: დეფოლტის ალბათობა (PD), ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD), დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიცია (EAD) ზარალი უზრუნველყოფილი ვალდებულების ლიკვიდაციის შემთხვევაში (LGL), რაც უფრო დაწვრილებით ქვემოთ არის განმარტებული:

დეფოლტის ალბათობა (PD): ბანკი დეფოლტის ალბათობას აფასებს სარეიტინგო მოდელის კლასიფიკაციის შედეგებისა და მიგრაციის მატრიცების მიდგომის ერთობლიობაზე დაყრდნობით, რაც შემდგომში კორექტირდება მაკროეკონომიკური მოლოდინების მიხედვით ყველა პორტფელისთვის, რათა წარმოადგენდეს დეფოლტის ალბათობის პარამეტრების საპროგნოზო შეფასებებს. დგება პროგნოზირებული პირობითი დეფოლტის ალბათობის მიგრაციის მატრიცები, საიდანაც ვლინდება არაპირობითი ზღვრული დეფოლტის ალბათობები, რომლებიც შემდეგ კორექტირდება პორტფელში ამა თუ იმ ინსტრუმენტის ვადის მიხედვით. ვინაიდან მესამე ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის დეფოლტი დამდგარია, დეფოლტის ალბათობა 100%-ად მიიჩნევა.

დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიცია (EAD): დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიცია წარმოადგენს საკრედიტო რისკისადმი დაქვემდებარების შეფასებას ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე პოტენციური დეფოლტის დადგომის მომენტისთვის. იგი წარმოადგენს დეფოლტის მომენტისთვის ბალანსარ ფულად ნაკადებს, მოსალოდნელი დაფარვების, პროცენტის გადახდების გათვალისწინებით, რომლებიც დისკონტირებულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. 1 ეტაპისთვის, EAD გამოითვლება, როგორც სესხების და ბალანსგარეშე ვალდებულებების დაუფარავი ნაწილი, რომლებიც სავარაუდოდ გაუფასურდება საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის განმავლობაში. 2 ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, EAD გამოითვლება თითოეული სახელშეკრულებო ვადის ნაწილი წლისთვის. EAD თითოეული წლისთვის შეფასებულია, როგორც დაუფარავი თანხა საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში, მინუს კუმულაციური წლიური ძირითადი თანხების დარიცხვები.

5 მნიშვნელოვანი საღრიცხვო შეფასებები და განსჯა საღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას (გაგრძელება)

საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში არსებული თანხა გამოითვლება CCF-ის და ფულადი სახსრების დაფარვების გათვალისწინებით. 3 ეტაპისთვის, EAD გამოითვლება, როგორც ინსტრუმენტის დაუფარავი თანხა საანგარიშგებო თარიღით, CCF-ის და ფულადი დაფარვის თანხების გათვალისწინებით.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში: ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში განიმარტება, როგორც კონტრაჰენტის დეფლოტის შედეგად მოსალოდნელი ზარალი. იგი წარმოადგენს რისკის შეფასებას, რომლის ამოღებაც ვერ მოხერხდება დეფოლტის შემთხვევის გამო და ამიტომ თვალსაჩინოდ ასახავს ზარალის სერიოზულობას. დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის განაკვეთი გამოითვლება კორპორაციული და საცალო პორტფელებისთვის. ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში სტატისტიკურად გამოითვლება სესხის ამოღების ისტორიული მონაცემების საფუძველზე და ითვალისწინებს არაუზრუნველყოფილ ვალდებულებებზე განცდილ ისტორიულ ზარალს. დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის გამოთვლაში უკიდურესი სტატისტიკური მონაცემები არ მონაწილეობს. დეფოლტის შემთხვევაში ზარალი გამოიხატება დეფოლტის მომენტისთვის დეფოლტის რისკის პროცენტის სახით.

ზარალი უზრუნველყოფილი ვალდებულების ლიკვიდაციის შემთხვევაში (LGL): ზარალი ლიკვიდაციის შემთხვევაში წარმოადგენს ვალდებულების იმ პროცენტულ წილს, რომლის ამოღებაც შეძლებელია უზრუნველყოფის საგნის ლიკვიდაციით ამ ვალდებულების დეფოლტის შემთხვევაში. ლიკვიდაციის შემთხვევაში ზარალის გამოთვლისას გათვალისწინებულია სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტი, რომელიც კორექტირდება უზრუნველყოფისთვის გამოყენებული უძრავ-მოძრავი ქონების გაყიდვის დროის, უძრავი ქონების ფასის ინდექსის, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთისა და უზრუნველყოფის საგნების გაყიდვებიდან მოსალოდნელი შემოსავლის კოეფიციენტის მიხედვით. არაუზრუნველყოფილი ვალდებულებებისთვის გამოყენებულია LGD განაკვეთი. ნაწილობრივ უზრუნველყოფილი ვალდებულებების შემთხვევაში, არაუზრუნველყოფილი ნაწილი გამოითვლება LGD-ს საფუძველზე, ხოლო უზრუნველყოფილი ნაწილისთვის გამოიყენება LGL.

მაკროეკონომიკური სცენარები

IFRS 9-ის თანახმად, საკრედიტო ზარალის რეზერვი დაფუძნებულია გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციულ ინფორმაციაზე, რომელიც მიღებულია ზედმეტი ძალისხმევისა და ხარჯების გარეშე, რომელიც ითვალისწინებს წარსულის მოვლენებს, მიმდინარე გარემოებებს და სამომავლო ეკონომიკური პირობების პროგნოზებს.

ბანკის საკრედიტო ზარალის რეზერვში საპროგნოზო ინფორმაციის ჩასართავად, ბანკი იყენებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ მოწოდებულ მაკროეკონომიკურ პროგნოზებს. ამ პროგნოზებით გათვალისწინებული მაკროეკონომიკური ცვლადები, რომლებიც ბანკმა ჩართო ECL–ის შეფასების მოდელში, მოიცავს მშპ – ს ზრდას და სავალუტო კურსებს. ალბათობით შეწონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასადგენად საჭიროა მთელი რიგი სამომავლო ეკონომიკური სცენარების შეფასება. ამ მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად ბანკი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის სამ სხვადასხვა ეკონომიკურ სცენარს მიმართავს: ოპტიმისტურს (0.25-იანი შეწონვა), საბაზისო (0.50-იანი შეწონვა) და პესიმისტურს (0.25იანი შეწონვა) თითოეული შესაბამისი პორტფელისთვის. თითოეული სცენარისთვის შეწონვა გამოითვლება ალბათური ეკონომიკური მოდელის გამოყენებით, რომელიც ითვალისწინებს უახლეს ინფორმაციას და საქართველოს სხვადასხვა ბანკისგან მიღებულ ისტორიულ მონაცემებს. იხილეთ შენიშვნა 25.

6 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

2023 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შევიდა შემდეგი სტანდარტები და შესწორებები:

2017 წლის მაისში, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო საბჭომ (ბასს) გამოსცა ფასს 17, *სადაზღვევო ხელშეკრულებები*. ფასს 17 ანაცვლებს ფასს 4-ს და ადგენს პრინციპებს იმ სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღიარების, შეფასების, წარდგენისა და განმარტებების შესახებ, რომლებიც ფასს 17-ის ფარგლებში ექცევა. 2020 წლის ივნისში, ბასს-მა გამოსცა ცვლილებები ფასს 17-ში, რომელშიც ხუთ ცვლილებაა წარმოდგენილი, რათა დაეხმაროს იმ საწარმოებს, რომლებიც წერგავენ სტანდარტს, ხოლო ძალაში შესვლის თარიღი 2023 წლის 1 იანვრამდე გადავიდა.

შესრულების გარანტიის ხელშეკრულებების კლასიფიკაცია

ბანკმა შესრულების გარანტიის ხელშეკრულებების ანალიზი განახორციელა, რათა შეეფასებინა, დაკმაყოფილებდა თუ არა ისინი სადაზღვევო ხელშეკრულებების განსაზღვრებას ფასს 17-ის ფარგლებში. ბანკმა დაასკვნა, რომ შესრულების გარანტიის ხელშეკრულებები ბანკს უპირველეს ყოვლისა უქვემდებარებს განმცხადებლის საკრედიტო რისკს, რადგან (i) ყველა ხელშეკრულება მოითხოვს, რომ მომხმარებლებმა, რომლებიც განაცხადს აკეთებენ გარანტიაზე, სრულად უზრუნველყონ თავიანთი ვალდებულებები ჯგუფის, როგორც ემიტენტის აწაზღაურების მიზნით და (ii) არ არსებობს კომერციული შინაარსის სცენარი, სადაც ბანკს მოუწევს მნიშვნელოვანი დამატებითი თანხების გადახდა ასეთი გარანტიების მფლობელებისთვის. შესაბამისად, ბანკი აღრიცხავს ამ ხელშეკრულებებს ფასს 9-ის შესაბამისად.

ბასს 1-ში და ფასს-ის პრაქტიკულ დებულება 2-ში განხორციელებული ცვლილებები: საღრიცხვო პოლიტიკის განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 1-ში შეტანილია ცვლილებები, რათა კომპანიებს მოეთხოვოთ განმარტონ თავიანთი არსებითი საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცია და არა მათი მნიშვნელოვანი საღრიცხვო პოლიტიკა. შესწორებით გათვალისწინებული იქნა არსებითი საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის განსაზღვრება. შესწორებით ასევე განმარტეს, რომ საღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია, სავარაუდოდ, არსებითი იქნება, თუ მის გარეშე, ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს არ შეეძლებათ გაეცნონ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ სხვა არსებით ინფორმაციას. შესწორებამ წარმოადგინა საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის სილუსტრაციო მაგალითები, რომლებიც, სავარაუდოდ, არსებითად ჩაითვლება საწარმოს ფინანსური ანგარიშგებისათვის. გარდა ამისა, ბასს 1-ში შესწორებით დაზუსტდა, რომ არაარსებითი საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება საჭირო არ არის. ამასთან, თუ იგი გამჟღავნდა, ეს არ უნდა ფარავდეს არსებით ინფორმაციას საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ. ამ შესწორების მხარდასაჭერად, ფასს - ის პრაქტიკული დებულება 2, „არსებითობის განსჯის განხორციელება“ ასევე შეიცვალა, რათა უზრუნველყოფილი ყოფილიყო სახელმძღვანელო მითითებები, თუ როგორ უნდა გამოყენებულიყო არსებითობის კონცეფცია საღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნებისას. შესწორებებმა გამოიწვია ცვლილებები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების წარდგენაში, უპირველეს ყოვლისა, ისეთი საღრიცხვო პოლიტიკის ამოღებით, რომლებიც არ წარმოადგენს ინფორმაციას არსებითი საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ.

ბასს 8-ში შესწორებები: საღრიცხვო შეფასებების განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და მოქმედებს წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ). ბასს 8-ის დამატებითმა შესწორებამ განმარტა, თუ როგორ უნდა განასხვაონ კომპანიებმა საღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებები საღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებისაგან. შესწორებების გამოყენებას წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია.

6 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)

გადავადებული გადასახადი, რომელიც დაკავშირებულია ერთი გარიგებიდან წარმოქმნილ აქტივებთან და ვალდებულებებთან- შესწორებები ბასს 12-სთვის (გამოცემულია 2021 წლის 7 მაისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 12-ში შეტანილი ცვლილებები განსაზღვრავს, თუ როგორ უნდა მოხდეს გადავადებული გადასახადის აღრიცხვა ისეთ ოპერაციებზე, როგორიცაა საიჯარო და ექსპლუატაციიდან ამოღების ვალდებულებები. განსაზღვრულ გარემოებებში, საწარმოები თავისუფლდებიან გადავადებული გადასახადის აღიარებისგან, როდესაც ისინი პირველად აღიარებენ აქტივებს ან ვალდებულებებს. მანამდე არსებობდა გაურკვევლობა იმის თაობაზე, ეხებოდა თუ არა შეღავათი ისეთ გარიგებებს, როგორიცაა საიჯარო და ექსპლუატაციის ყუმბების ვალდებულებები - ოპერაციები, რომელთათვისაც აღიარებულია როგორც აქტივი, ისე ვალდებულება. ცვლილებების თანახმად, შეღავათი არ მოქმედებს და საწარმოები ვალდებულნი არიან აღიარონ გადავადებული გადასახადი ამ ოპერაციებზე. ცვლილებების თანახმად, კომპანიები ვალდებულნი არიან აღიარონ გადავადებული გადასახადი ოპერაციებზე, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას წარმოშობს დასაბეგრი და გამოქვითვადი დროებითი სხვაობების თანაბარ რაოდენობას. შესწორებების გამოყენებას წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია.

ბასს 12 „მოგების გადასახადები" -შესწორებები: საერთაშორისო საგადასახადო რეფორმა – მეორე კომპონენტის სამოდელო წესები (გამოცემულია 2023 წლის 23 მაისი). 2023 წლის მაისში, ხელშეკრულების აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ (ბასსს) გამოსცა ვიწრო მასშტაბის შესწორებები ბასს 12-სთვის „მოგების გადასახადები". ეს ცვლილება შემოღებულ იქნა ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (OECD) მიერ საერთაშორისო საგადასახადო რეფორმის შედეგად. ცვლილებები ითვალისწინებს დროებით გამონაკლისს გადავადებული გადასახადების აღიარებისა და გამჟღავნების მოთხოვნისგან, რაც წარმოიქმნება მოქმედი, ან არსებითად ძალაში შესული საგადასახადო კანონმდებლობიდან, რომელიც ახორციელებს მეორე კომპონენტის სამოდელო წესების დანერგვას. ბასს-ის ძალაში შესვლის თარიღის შესაბამისად, კომპანიებს გამონაკლისის გამოყენება დაუყოვნებლივ შეუძლიათ, მაგრამ გამჟღავნების მოთხოვნები საჭიროა ნლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ. ამ შესწორებების გამოყენებას ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია.

7 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები

ბანკს არ მიუღია 2023 წლის 31 დეკემბრის შემდეგ ძალაში შესული არც ერთი შესწორება. ბანკი ფიქრობს, რომ შესწორებებს უმნიშვნელო ეფექტი ექნება მაშინ, როდესაც მიღებული იქნება, ან იქნება ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე რაიმე პოტენციური ზემოქმედების მასშტაბის შეფასების პროცესში.

შესწორებები ფასს 16-ში: იჯარა: იჯარის ვალდებულება გაყიდვას და უკუიჯარაში (გამოცემულია 2022 წლის 22 სექტემბერს და ძალაშია 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). შესწორებები ეხება გაყიდვისა და უკუიჯარის ოპერაციებს, რომლებიც აკმაყოფილებს ფასს 15-ის მოთხოვნებს გაყიდვის გზით აღრიცხვის შესახებ. ცვლილებები მოითხოვს, რომ გამყიდველმა-მოიჯარემ შემდგომში შეაფასოს ვალდებულებები, რომლებიც წარმოიქმნება ყრაებიდან და ისე, რომ არ აღიაროს რაიმე სახის შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც დაკავშირებულია მის მიერ შენარჩუნებულ გამოყენების უფლებასთან. ეს ნიშნავს ასეთი შემოსულობის გადავადებას მაშინაც კი, თუ არსებობს ვალდებულება განხორციელდეს ცვლადი გადახდები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსსა თუ განაკვეთზე.

ვალდებულებების გრძელვადიანად და მოკლევადიანად კლასიფიკაცია, ფასს 1-ის შესწორებები (გამოცემულია 2020 წლის 23 იანვარს , შემდგომში შესწორდა 2020 წლის 15 ივლისს და 2022 წლის 31 ოქტომბერს, საბოლოოდ ძალაში შედის წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ.). ამ შესწორებებით ირკვევა, რომ ვალდებულებები კლასიფიცირდება როგორც მოკლევადიანი ან გრძელვადიანი, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული უფლებების გათვალისწინებით. ვალდებულებები არ წარმოადგენს მოკლევადიანს, თუ საწარმოს საანგარიშო პერიოდის ბოლოს აქვს არსებითი უფლება გადაავადოს ანგარიშსწორება სულ მცირე თორმეტი თვით. სახელმძღვანელო მითითებები აღარ მოითხოვს მსგავსი უფლების უპირობობას. 2022 წლის ოქტომბრის შესწორებამ დაადგინა, რომ სასესხო შეთანხმებები, რომლებიც უნდა შესრულდეს საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ, არ იმოქმედებს ვალის მოკლევადიანად თუ გრძელვადიანად კლასიფიკაციაზე საანგარიშგებო თარიღისთვის. ხელმძღვანელობის მოლოდინი, შემდგომში გამოიყენებს თუ არა ის ანგარიშსწორების გადავადების უფლებას, არ ახდენს გავლენას ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე. გადავადების უფლება არსებობს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ საწარმო, საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, აკმაყოფილებს შესაბამის პირობებს. ვალდებულება კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი, თუ საანგარიშო თარიღამდე ან თარიღისთვის რაიმე პირობა დაირღვა და მიუხედავად იმისა, სესხის გამცემისგან ამ პირობაზე უარი მოპოვებული არის თუ არა საანგარიშო პერიოდის დასრულების შემდეგ. და პირიქით, სესხი კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი, თუ სასესხო შეთანხმება დარღვა საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ. გარდა ამისა, შესწორებები მოიცავს ისეთი ვალის კლასიფიკაციის მოთხოვნების განმარტებას, რომლის ანგარიშსწორებაც კომპანიას მისი საკუთარ კაპიტალად გარდაქმნით შეუძლია. „ანგარიშსწორება" განისაზღვრება, როგორც ვალის ფულადი სახსრებით, ეკონომიკური სარგებლის შემცველი სხვა რესურსებით, ან საწარმოს საკუთარი კაპიტალის ინსტრუმენტებით დაფარვა. არსებობს გამონაკლისი გარდაქმნად ინსტრუმენტებზე, რომლებიც შეიძლება გარდაიქმნას კაპიტალად, თუმცა მხოლოდ იმ ინსტრუმენტებისთვის, სადაც გარდაქმნის შესაძლებლობა კლასიფიცირებულია, როგორც კაპიტალის ინსტრუმენტი, როგორც რთული ფინანსური ინსტრუმენტის ცალკე კომპონენტი.

7 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

ასს 7-ის „ფულადი ნაკადების ანგარიშგება" და ფასს 7-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები" შესწორებები: მიმწოდებლის საფინანსო შეთანხმებები (გამოცემულია 2023 წლის 25 მაისს, განმარტებითი შენიშვნების ახალი მოთხოვნები ძალაში შევა 2024 წლის 1 იანვარს, ან მის შემდეგ დაწყებული საანგარიშგებო პერიოდებისთვის). ფინანსური შეთანხმებების არაადეკვატური ან ზედმიწევნით შემყვანი განმარტებების შესახებ ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებელთა მოთხოვნის საპასუხოდ, 2023 წლის მაისში, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ გამოსცა ცვლილებები ბასს 7-სა და ფასს 7-ში, რათა მოთხოვნილ იქნას საწარმოს მიმწოდებლის ფინანსური შეთანხმებების შესახებ განმარტება შეწიშვნებში. ეს ცვლილებები მოითხოვს საწარმოს მიმწოდებლის ფინანსური შეთანხმებების განმარტებას შეწიშვნებში, რაც ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს საშუალებას მისცემს შეაფასონ ამ შეთანხმებების გავლენა საწარმოს ვალდებულებებსა და ფულად ნაკადებზე, ასევე საწარმოს ლიკვიდურობის რისკისადმი დაქვემდებარებაზე. განმარტებითი შენიშვნების დამატებითი მოთხოვნების მიზანია მიმწოდებლის ფინანსური შეთანხმებების გამჭვირვალობის გაზრდა. ცვლილებები გავლენას არ ახდენს აღიარების, ან შეფასების პრინციპებზე, არამედ მხოლოდ განმარტებითი შენიშვნების მოთხოვნებზე. განმარტებების ახალი მოთხოვნები ძალაში იქნება 2024 წლის 1 იანვრიდან ან შემდეგ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის.

შესწორებები ბასს 21-ში, ვალუტის გაცვლის შესაძლებლობის ნაკლებობა (გამოცემულია 2023 წლის 15 აგვისტოს). 2023 წლის აგვისტოში, ბასსს-მა გამოსცა შესწორებები ბასს 21-ში, რაც დაეხმარება საწარმოებს შეაფასონ ორ ვალუტას შორის ურთიერთგაცვლის შესაძლებლობა და განსაზღვრონ სპოტ სავალუტო კურსი, მაშინ, როდესაც ვალუტის გაცვლის შესაძლებლობა არ არის. საწარმოზე ეს ცვლილება გავლენას ახდენს მაშინ, როდესაც ის ახორციელებს ტრანზაქციას ან ოპერაციას ისეთ უცხოურ ვალუტაში, რომელიც შეფასების თარიღისთვის განსაზღვრული მიზნით არ არის გაცვლადი. ბასს 21-ში შესწორებები არ ითვალისწინებს დეტალურ მოთხოვნებს იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა შეფასდეს სპოტ სავალუტო კურსი. სანაცვლოდ, ადგენს იმ ფარგლებს, რომლის მიხედვითაც საწარმოს შეუძლია განსაზღვროს სპოტ სავალუტო კურსი შეფასების თარიღისთვის. ახალი მოთხოვნების გამოყენებისას დაუშვებელია შესადარისი ინფორმაციის ხელახლა გადაანგარიშება. საჭიროა ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული თანხების კონვერტირება თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის შეფასებული სპოტ სავალუტო კურსით, გაუნაწილებელი მოგების კორექტირებით, ან კუმულაციური საკურსო სხვაობების რეზერვში.

ფასს 18 წარდგენა და განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებაში (გამოცემულია 2024 წლის 9 აპრილს და ძალაშია 2027 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). 2024 წლის აპრილში, ბასსს-მა გამოსცა ფასს 18, ახალი სტანდარტი ფინანსურ ანგარიშგებაში წარდგენისა და განმარტებების შესახებ, რომელშიც ყურადღება გამახვილებულია მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების განახლებაზე. ფასს 18-ში წარმოდგენილი ძირითადი ახალი ცნებები დაკავშირებულია შემდეგ საკითხებთან:

- მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების სტრუქტურა;
  ფინანსურ ანგარიშგებაში მოთხოვნილი განმარტებები მოგების ან ზარალის შესრულების გარკვეული შეფასებების შესახებ, რომლებიც ანგარიშგებულია საწარმოს ფინანსურ ანგარიშგებების ფარგლებს გარეთ (ანუ, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული შესრულების შეფასებები); და
- აგრეგირებასა და დეზაგრეგირების შესახებ გაუმჯობესებული პრინციპები, რომლებიც ვრცელდება პირველად ფინანსურ ანგარიშგებასა და ზოგადად, განმარტებით შენიშვნებზე

ფასს 18 ჩაანაცვლებს ბასს 1-ს; ბასს 1-ში არსებული ბევრი სხვა პრინციპი შენარჩუნებულია შეზღუდული ცვლილებებით. ფასს 18 გავლენას არ მოახდენს ფინანსურ ანგარიშგებაში მუხლების აღიარებაზე ან შეფასებაზე, მაგრამ შესაძლოა შეცვალოს საწარმოს მიერ ანგარიშგებული „საოპერაციო მოგება ან ზარალი". ფასს 18 გამოყენებული იქნება 2027 წლის 1 იანვრიდან ან შემდეგ დაწყებული საანგარიშგებო პერიოდებისთვის და ასევე ვრცელდება შესადარის ინფორმაციაზე.

7 საუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

ფასს 19- შვილობილი კომპანიები საჯარო ანგარიშვალდებულების გარეშე: განმარტებითი შენიშვნები (გამოცემულია 2024 წლის 9 მაისს და ძალაშია 2027 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). საუღალტრო აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ (ბასს) გამოსცა ახალი ფასს საუღალტრო აღრიცხვის სტანდარტი შვილობილი კომპანიებისთვის. ფასს 19 უფლებას ანიჭებს უფლებამოსილ შვილობილ კომპანიებს გამოიყენონ ფასს საუღალტრო აღრიცხვის სტანდარტები შემცირებული მოცულობის განმარტებითი შენიშვნებით. ფასს 19-ის გამოყენება შეამცირებს შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგების მომზადების ხარჯებს, ამავდროულად მათი ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებისთვის ინფორმაციის სარგებლიანობის შეინარჩუნებს. შვილობილი კომპანიები, რომლებიც იყენებენ ფასს საუღალტრო აღრიცხვის სტანდარტებს საკუთარი ფინანსური ანგარიშგებისთვის, წარმოადგენენ განმარტებით ინფორმაციას, რომელიც შესაძლოა არაპროპორციული იყოს მათი მომხმარებლების საინფორმაციო საჭიროებებთან მართებით. ფასს 19 ამ გამოწვევებს გადაჭრის შემდეგი გზებით:

- შვილობილ კომპანიებს საშუალებას ეძლევათ აწარმოონ სააღრიცხვო ჩანაწერების მხოლოდ ერთი ნაკრები – დააკმაყოფილონ როგორც მათი მშობელი კომპანიის, ასევე მათი ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლების საჭიროებები;
- განმარტებითი შენიშვნების მოთხოვნების შემცირება - ფასს 19-თ ნებადართულია შემცირებული მოცულობის განმარტებითი შენიშვნები, რაც უკეთესად შეესაბამება მათი ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებელთა საჭიროებებს.

ცვლილებები ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაციასა და შეფასებაში - ცვლილებები ფასს 9-სა და ფასს 7-ში (გამოცემულია 2024 წლის 30 მაისს და ძალაშია 2026 წლის 1 იანვრიდან ან მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). 2024 წლის 30 მაისს, ბასსს-მა გამოსცა ცვლილებები ფასს 9-სა და ფასს 7-ში, რათა: (ა) განემარტა ზოგიერთი ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების აღიარებისა და აღიარების შეწყვეტის თარიღი, ახალი გამონაკლისის შესაძლებლობით ზოგიერთი ფინანსური ვალდებულებისთვის, რომლების ანგარიშსწორებაც ხორციელდება ფულადი სახსრების ელექტრონული გადარიცხვის სისტემის მეშვეობით; (ბ) დაეზუსტებინა და დაემატებინა დამატებითი სახელმძღვანელო მითითებები იმის შესაფასებლად, აკმაყოფილებს თუ არა ფინანსური აქტივი მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდის (SPPI) კრიტერიუმს; (გ) დაემატებინა ახალი განმარტებითი შენიშვნები გარკვეული ინსტრუმენტებისთვის სახელშეკრულებო პირობებით, რომლებსაც შეუძლიათ შეცვალონ ფულადი ნაკადები (როგორიცაა ზოგიერთი ინსტრუმენტი გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი (ESG) მიზნების მიღწევასთან დაკავშირებული მახასიათებლებით); და (დ) გაეხალებინა სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრული შემოსავალში ასახვით (FVOCI) განსაზღვრული ნილობრივი ინსტრუმენტების განმარტებითი შენიშვნები .

8 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
ფულადი სახსრები სალაროში	1,847	3,279	2,974
კორესპონდენტო ანგარიშები საქართველოს ეროვნულ ბანკში (სებ) (გარდა სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებისა)	463	799	19,477
სხვა ნოსტრო ანგარიშები სხვა ბანკებთან	38,115	47,714	7,180
ფიქსირებული დეპოზიტები და ერთდღიანი განთავსება სებ-ში სამ თვეზე ნაკლები თავდაპირველი დაფარვის ვადით	4,202	4,102	18,204
ფიქსირებული დეპოზიტები და ერთდღიანი განთავსება სხვა ბანკებში სამ თვეზე ნაკლები თავდაპირველი დაფარვის ვადით	32,887	1,891	4,204
სულ ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების მთლიანი ღირებულება	**77,514**	**57,785**	**52,039**
გამოკლებული: ეტაპების მიხედვით გაუფასურების ზარალის რეზერვი			
პირველი ეტაპი	(227)	-	(1)
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	**77,287**	**57,785**	**52,038**

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს აქვს თანხები განთავსებული აქვს სამ ბანკში (2022: ორი ბანკი; 2021: ერთი ბანკი) საბალანსო ღირებულებით, რომელიც ინდივიდუალურად აღემატება კაპიტალის 10%-ს. ამ ნაშთის მთლიანი ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის 66,186 ათასი ლარი (2022: 47,625 ათასი ლარი; 2021: 37,677 ათასი ლარი).

სხვა ბანკებთან ნოსტრო ანგარიშების საკრედიტო რეიტინგები შემდეგია:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
BB	37,993	-	-
BB-	-	47,626	6,052
B+	84	-	-
B		34	-
არარეიტინგო	38	54	1,128
გამოკლებული: გაუფასურების ზარალის რეზერვით	(96)	-	-
სულ სხვა ბანკებთან ნოსტრო ანგარიშები	**38,019**	**47,714**	**7,180**

ცხრილი მოიცავს საერთაშორისო სააგენტო Fitch Ratings-ის რეიტინგებს.

5 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (გაგრძელება)

ფული დეპოზიტები და ერთდღიანი განთავსება სხვა ბანკებში სამ თვეზე ნაკლები თავდაპირველი დაფარვის ით, შემდეგია:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
	3,870	1,891	-
AA+	12,182	-	-
AA	-	-	-
AA-	16,835	-	4,205
A+	-	-	-
A			
სესხებული: გაუფასურების ზარალით	(119)	-	(1)
სულ ვადიანი დეპოზიტები სხვა ბანკებში	**32,887**	**1,891**	**4,204**

ცხრილი მოიცავს საერთაშორისო სააგენტო Fitch Ratings-ის რეიტინგებს.

2023 წლის ბოლოს ბანკს ჰქონდა დეპოზიტი სებ-ში 4,202 ათასი ლარის ოდენობით (2022: 4,102 ათასი ლარი, 2021: 18,204 ათასი ლარი) და საკორესპონდენტო ანგარიშები ეროვნულ ბანკში 463 ათასი ლარის ოდენობით (2022 წ.: 799 ათასი ლარი, 2021: 19,477 ათასი ლარი), სებ-ში დეპოზიტად განთავსებულმა მოსალოდნელმა საკრედიტო ზარალმა 2023 წლის ბოლოს შეადგინა 11 ათასი ლარი (2022: ნული, 2021: ნული) და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი სებ-ში საკორესპონდენტო ანგარიშებზე აღიარდა 2023 წლის ბოლოს და შეადგენდა 1 ათას ლარს (2022: ნული, 2021: ნული). საქართველოსთვის მინიჭებული ქვეყნის რეიტინგისთვის, იხილეთ შენიშვნა 10.

9 ბანკებიდან მისაღები თანხები

2023 წლის 31 დეკემბრის 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკებიდან მისაღები თანხები მოიცავს შემდეგს:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
1 წელზე ნაკლები სახელშეკრულებო ვადით	-	-	8,751
1 წელზე მეტი სახელშეკრულებო ვადით	-	-	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	-	-	(6)
სულ ბანკებიდან მისაღები თანხები	**-**	**-**	**8,745**

ბანკებიდან მისაღები თანხების საკრედიტო რეიტინგი შემდეგია:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
BB	-	-	-
B+	-	-	5,286
B	-	-	3,459
სულ ბანკებიდან მისაღები თანხები	**-**	**-**	**8,745**

ცხრილი მოიცავს საერთაშორისო სააგენტო Fitch Ratings-ის რეიტინგებს.

ბანკებიდან მისაღები თანხების პორტფელი მთლიანად შეიცვალა 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ყველა დაუფარავი ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ანგარიშსწორდა ვადის, შესაბამისად 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის ბალანსი ასახავს მხოლოდ ახალ ოპერაციებს. წინა წლებში ბანკი აფორმებდა შეთანხმებებს მხოლოდ ჭარბი ფულადი სახსრების შემთხვევაში, 2022 წელს აქცენტმა გადაინაცვლა ამ შეთანხმებების ისეთ ინვესტიციებად განხილვაზე, რომლებსაც შეუძლიათ ამონაგების მნიშვნელოვანი ნაწილის გამომუშავება და არა მხოლოდ უბრალოდ ჭარბი ფულადი სახსრების მართვა. გარდა ამისა, ბანკმა დაიწყო ბანკთაშორისი სესხების თავისი სესხების პორტფელის ნაწილად განხილვა, მაშინ, როდესაც მათი მომგებიანობა ემთხვევა ან თუნდაც ჭარბობს მომხმარებლებისთვის გაცემულ სესხებს.

10 სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში წარმოადგენს სებ-ში განთავსებულ თანხებს. რეზიდენტ საფინანსო ინსტიტუტებს მოეთხოვებათ ეროვნული ბანკის მოთხოვნის შესაბამისად, საპროცენტო შემოსავალის მომტან აქტივებზე, შეინარჩუნონ სავალდებულო რეზერვი, რომლის ოდენობა დამოკიდებულია ფინანსური ინსტიტუტების მიერ მოზიდული თანხების ვადობაზე. ბანკის მხრიდან აღნიშნული სადეპოზიტო თანხების ამოღების შესაძლებლობა შეზღუდულია კანონმდებლობით.

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	36,079	39,030	38,427
ეკუსპერების ზარალის რეზერვი	(91)	-	-
სულ სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	**35,988**	**39,030**	**38,427**

2023 წლის ივლისში Fitch Ratings-მა დაადასტურა საქართველოს გრძელვადიანი უცხოური და ადგილობრივი ვალუტის ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგი (IDR-ები) „BB"-ზე, დადებითი პერსპექტივით. ქვეყნის ზედა ზღვარი დადასტურებულია 'BBB-'-ზე, ხოლო მოკლევადიანი უცხოური და ადგილობრივი ვალუტის IDR-ები შენარჩუნებულია 'B'-ზე.

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები			
კორპორაციული სესხები	270,173	255,255	234,548
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	9,949	25,124	19,849
სპეციალური სესხები	43,612	21,513	-
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	**323,734**	**301,892**	**254,397**
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები			
იპოთეკური სესხები	2,889	3,785	2,946
სამომხმარებლო სესხები	4,498	3,926	3,833
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	**7,387**	**7,711**	**6,779**
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	**331,121**	**309,603**	**261,176**
მუცირებული-საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(2,304)	(2,449)	(1,150)
ეტაპი 1	(1,471)	(1,730)	(482)
ეტაპი 2	-	(6)	(18)
ეტაპი 3	(833)	(713)	(650)
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	**328,817**	**307,154**	**260,026**

ა) მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი ამორტიზირებული ღირებულებით

შემდეგი ცხრილი მოიცავს ინფორმაციას საკრედიტო ზარალის რეზერვის და ამორტიზირებული ღირებულებით მომხმარებლებზე გაცემული სესხების ცვლილების შესახებ საანგარიშგებო წლის დასაწყისსა და დასასრულს შორის. ქვემოთ მოცემულია ცხრილის ძირითადი მოძრაობები:

- ტრანსფერები 1-ელ, მე-2 და მე-3 ეტაპებს შორის საკრედიტო რისკების ნაშთების მნიშვნელოვნად გაზრდის ან შემცირების გამო ან კრედიტ-გაუფასურების წარმოქმნის პერიოდის განმავლობაში, და შედეგობრივი „აღმავლა" ან „დაღმავლა" 12 თვის პერიოდსა და არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალს შორის;
- ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები გვაძლევს ინფორმაციას პერიოდის განმავლობაში გაცემული მთლიანი სესხებსა და შესაბამისი კრედიტის გაუფასურების ზარალის შესახებ;
- პერიოდის განმავლობაში აღიარება შეწყვეტილი ხაზი უკავშირდება სესხების საწყის ნაშთებს, რომლებიც დაფარული იქნა პერიოდის განმავლობაში.
- იმ აქტივების სავალუტო კონვერტაცია , რომლებიც დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში.
- წმინდა ხელახალი შეფასება ეტაპების ტრანსფერების და სარისკო პარამეტრების ცვლილების გამო, მიესადაგება მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში ეტაპებს შორის დაყოვნების გადაცემის ან, სამომავლო პერსპექტივით, რისკის პარამეტრების ცვლილების შედეგად განხორციელებულ მოძრაობებს.

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში კორპორაციული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

კორპორაციული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**254,893**	**-**	**362**	**255,255**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	212,334	-	-	**212,334**
გადახდილი აქტივები	(197,481)	-	(362)	**(197,843)**
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	427	-	-	**427**
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**270,173**	**-**	**-**	**270,173**

კორპორაციული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**(1,393)**	**-**	**-**	**(1,393)**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(1,021)	-	-	**(1,021)**
გადახდილი აქტივები	1,083	-	-	**1,083**
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	132	-	-	**132**
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(1,199)**	**-**	**-**	**(1,199)**

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში კორპორაციული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

კორპორაციული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**232,785**	**-**	**1,763**	**234,548**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	175,799	-	-	**174,799**
გადახდილი აქტივები	(143,202)	-	(1,348)	**(144,550)**
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	(10,489)	-	(53)	**(10,542)**
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**254,893**	**-**	**362**	**255,255**

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

კორპორაციული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**(405)**	**-**	**-**	**(405)**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(1,232)	-	-	**(1,232)**
გადახდილი აქტივები	197	-	-	**197**
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	48	-	-	**48**
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(1,392)**	**-**	**-**	**(1,392)**

მოლიანი საბალანსო ღირებულებისა და შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ანალიზი კორპორატიულ სესხებთან დაკავშირებით 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში შემდეგია:

კორპორაციული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოლიანი საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**206,043**	**-**	**1,865**	**207,908**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	165,181	-	-	**165,181**
გადახდილი აქტივები	(133,637)	-	-	**(133,637)**
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	(4,802)	-	(102)	**(4,904)**
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**232,785**	**-**	**1,763**	**234,548**

კორპორაციული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**(571)**	**-**	**(37)**	**(608)**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(274)	-	-	**(274)**
გადახდილი აქტივები	256	-	37	**293**
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	184	-	-	**184**
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(405)**	**-**	**-**	**(405)**

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხებთან მიმართებაში მთლიანი საბალანსო ღირებულებისა და შესაბამისი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

მცირე და საშუალო ბიზნესი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**23,913**	**335**	**876**	**25,124**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	7,863	-	277	**8,140**
გადახდილი აქტივები	(22,523)	(55)	(740)	**(23,318)**
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	4	(1)	-	**3**
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**9,257**	**279**	**413**	**9,949**

მცირე და საშუალო ბიზნესი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**(143)**	**(4)**	**(297)**	**(444)**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(18)	-	(276)	**(294)**
გადახდილი აქტივები	131	4	267	**402**
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	6	-	(106)	**(100)**
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(24)**	**-**	**(412)**	**(436)**

2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხებთან მიმართებაში მთლიანი საბალანსო ღირებულებისა და შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

მცირე და საშუალო ბიზნესი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**18,263**	**492**	**1,094**	**19,849**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	19,332	-	238	**19,570**
გადახდილი აქტივები	(12,656)	(108)	(450)	**(13,214)**
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	(1,026)	(49)	(6)	**(1,081)**
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**23,913**	**335**	**876**	**25,124**

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მცირე და საშუალო ბიზნესი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**(33)**	**(15)**	**(204)**	**(252)**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(137)	-	(238)	**(375)**
გადახდილი აქტივები	18	1	142	**161**
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	8	10	3	**21**
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(144)**	**(4)**	**(297)**	**(445)**

2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხებთან ბრძოლებაში მთლიანი საბალანსო ღირებულებისა და შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

მცირე და საშუალო ბიზნესი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**20,422**	**39**	**2,166**	**22,627**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	10,441	-	268	**10,709**
გადახდილი აქტივები	(12,521)	(39)	(818)	**(13,378)**
გადაცემები მეორე ეტაპზე	-	520	(520)	-
სავალუტო სხვაობის კორექტირებები	(78)	(28)	(3)	**(109)**
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**18,264**	**492**	**1,093**	**19,849**

მცირე და საშუალო ბიზნესი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**(21)**	**(15)**	**(103)**	**(139)**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(30)	-	(141)	**(171)**
გადახდილი აქტივები	15	-	71	**86**
გადაცემები მეორე ეტაპზე	-	15	(15)	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	3	(15)	(16)	**(28)**
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(33)**	**(15)**	**(204)**	**(252)**

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში ბანკთაშორის სესხებთან მიმართებაში მთლიანი საბალანსო ღირებულებისა და შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

ბანკთაშორისის სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**21,513**	-	-	**21,513**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	38,174	-	-	**38,174**
გადახდილი აქტივები	(16,050)	-	-	**(16,050)**
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	(25)	-	-	**(25)**
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**43,612**	-	-	**43,612**

ბანკთაშორისის სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**(47)**	-	-	**(47)**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(189)	-	-	**(189)**
გადახდილი აქტივები	23	-	-	**23**
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	-	-	-	-
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(213)**	-	-	**(213)**

2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში ბანკთაშორის სესხებთან მიმართებაში მთლიანი საბალანსო ღირებულებისა და შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

ბანკთაშორისის სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	-	-	-	-
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	21,513	-	-	**21,513**
გადახდილი აქტივები	-	-	-	-
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	-	-	-	-
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**21,513**	-	-	**21,513**

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მცირებისის სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოლოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლის 1 იანვრის დღისთვის	-	-	-	-
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(47)	-	-	(47)
გაუქმებული აქტივები	-	-	-	-
მოლოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	-	-	-	-
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(47)**	**-**	**-**	**(47)**

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში იპოთეკური სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

იპოთეკური სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 1 იანვრის დღისთვის	**3,429**	**-**	**356**	**3,785**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	396	-	148	**544**
გაუქმებული აქტივები	(1,220)	-	(218)	**(1,438)**
ცვლილება მეორე ეტაპზე	(349)	349	-	-
სულ სხვაობის კორექტირებები	(1)	-	(1)	**(2)**
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**2,255**	**349**	**285**	**2,889**

იპოთეკური სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოლოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 1 იანვრის დღისთვის	**(53)**	**-**	**(148)**	**(201)**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(2)	-	(98)	**(100)**
გაუქმებული აქტივები	44	-	94	**138**
მოლოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	-	-	-	-
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(11)**	**-**	**(152)**	**(163)**

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში იპოთეკური სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

11 პოზიციებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ვითარი სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ხელახა სამალანსო ღირებულება 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**2,577**	**-**	**369**	**2,946**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	2,268	-	84	**2,352**
გადახდილი აქტივები	(1,358)	-	(74)	**(1,432)**
სხვა სხვაობის კორექტირებები	(58)	-	(23)	**(81)**
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**3,429**	**-**	**356**	**3,785**

ვითარი სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**(8)**	**-**	**(124)**	**(132)**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(51)	-	(94)	**(145)**
გადახდილი აქტივები	(6)	-	77	**71**
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	13	-	(8)	**5**
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(52)**	**-**	**(149)**	**(201)**

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში იპოთეკური სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

ვითარი სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ხელახა სამალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**2,773**	**144**	**1,269**	**4,186**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	775	-	133	**908**
გადახდილი აქტივები	(1,626)	(100)	(373)	**(2,099)**
გადაცემა პირველ ეტაპზე	810	(44)	(766)	-
გადაცემა მესამე ეტაპზე	(114)	-	114	-
სხვა სხვაობის კორექტირებები	(41)	-	(8)	**(49)**
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**2,577**	**-**	**369**	**2,946**

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ამოუკრეფი სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**(27)**	**-**	**(13)**	**(40)**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(19)	-	-	(19)
გადახდილი აქტივები	26	-	-	26
გადაცემა პირველ ეტაპზე	1	-	(1)	-
გადაცემა მესამე ეტაპზე	(7)	-	7	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	18	-	(117)	(99)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(8)**	**-**	**(124)**	**(132)**

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში სამომხმარებლო სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**3,593**	**-**	**333**	**3,926**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	2,794	-	12	2,806
გადახდილი აქტივები	(2,210)	-	(33)	(2,243)
სავარაუდო სხვაობის კორექტირებები	9	-	-	10
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**4,186**	**-**	**312**	**4,498**

სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**(94)**	**-**	**(269)**	**(363)**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(13)	-	(23)	(36)
გადახდილი აქტივები	83	-	23	106
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	-	-	-	-
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(24)**	**-**	**(269)**	**(293)**

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში სამომხმარებლო სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**3,390**	**6**	**437**	**3,833**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	2,771	-	15	**2,786**
გადახდილი აქტივები	(2,529)	-	(154)	**(2,683)**
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	(7)	-	(3)	**(10)**
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**3,625**	**6**	**295**	**3,926**

სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**(36)**	**(3)**	**(322)**	**(361)**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(74)	-	(24)	**(98)**
გადახდილი აქტივები	26	1	72	**99**
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	(11)	-	7	**(4)**
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(95)**	**(2)**	**(267)**	**(364)**

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში სამომხმარებლო სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**2,628**	**64**	**594**	**3,286**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	2,185	6	20	**2,211**
გადახდილი აქტივები	(1,411)	(13)	(148)	**(1,572)**
გადაცემა პირველ ეტაპზე	82	(51)	(31)	-
გადაცემა მესამე ეტაპზე	(3)	-	3	-
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	(91)	-	(1)	**(92)**
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**3,390**	**6**	**437**	**3,833**

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მისაღებელი საკრედიტო ზარალი 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**(22)**	**-**	**(243)**	**(265)**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(50)	(3)	-	**(53)**
გადახდილი აქტივები	29	-	24	**53**
მისაღებელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	7	-	(103)	**(96)**
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(36)**	**(3)**	**(322)**	**(361)**

საკრედიტო ზარალის რეზერვი პერიოდში აღიარებულ მომხმარებელზე გაცემული სესხებისა და ვანსებისთვის ფორმირებულია სხვადასხვა ფაქტორებით, დეტალები მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის შეფასებასთან დაკავშირებით მოცემულია 25-ე შენიშვნაში.

(ბ) მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი

ბანკი მუშაობს საკუთარი შიდა შეფასების სისტემის დანერგვაზე, რომელიც განსაზღვრავს საკრედიტო რისკის კატეგორიას რამდენიმე ფაქტორიდან გამომდინარე, რაც გავლენას ახდენს მომხმარებლებზე გაცემული სესხების ხარისხზე ბიზნეს სეგმენტების მიხედვით. აღნიშნული შიდა შეფასების სისტემის დანერგვამდე, ბანკი სასესხო პორტფელს აკონტროლებს ყოველდღიურად ვადაგადაცილების ოთხი პერიოდის მიხედვით და ასეთი ანალიზის შედეგად მიღებული ინფორმაციის მიხედვით, გეგმავს შესაბამის მოქმედებებს.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხები შესახებ საკრედიტო ხარისხის მიხედვით 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები				
კორპორაციული სესხები	**270,173**	**-**	**-**	**270,173**
არა ვადაგადაცილებული	270,173	-	-	**270,173**
90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული	-	-	-	**-**
ბანკთაშორისი სესხები	**43,612**	**-**	**-**	**43,612**
არა ვადაგადაცილებული	43,612	-	-	**43,612**
მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხები	**9,257**	**279**	**412**	**9,948**
არა ვადაგადაცილებული	9,257	279	310	**9,846**
30 დღეზე ნაკლებით ვადაგადაცილებული	-	-	-	**-**
90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული	-	-	103	**103**
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	**323,042**	**279**	**413**	**323,734**

...მხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
...იზიკურ პირებზე გაცემული სესხები				
...ოვნური სესხები	2,255	349	285	2,889
...არ ვადაგადაცილებული	2,255	-	285	2,540
31 დღეზე მეტით და 90 დღეზე ნაკლებით ვადაგადაცილებული	-	349	-	349
90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული	-	-	-	-
...ომხმარებლო სესხები	4,186	-	312	4,499
...არ ვადაგადაცილებული	4,186	-	209	4,395
90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული	-	-	103	103
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	6,441	349	597	7,387
სულ მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	329,483	628	1,010	331,121

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხები შესახებ საკრედიტო ხარისხის მიხედვით 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები				
კორპორაციული სესხები	254,893	-	362	255,255
...არ ვადაგადაცილებული	254,893	-	-	254,893
90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული	-	-	362	362
...ნკთაშორისი სესხები	21,513	-	-	21,513
...არ ვადაგადაცილებული	21,513	-	-	21,513
...ცირე და ...უალო ...ნესის სესხები	23,913	335	876	25,124
...არ ვადაგადაცილებული	25,799	335	279	24,413
30 დღეზე ნაკლებით ვადაგადაცილებული	114	-	-	114
90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული	-	-	597	597
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	300,319	335	1,238	301,892

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები				
იპოთეკური სესხები	3,429	-	356	3,785
არა ვადაგადაცილებული	3,429	-	160	3,589
30 დღეზე მეტით და 90 დღეზე ნაკლებით ვადაგადაცილებული	-	-	162	162
90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული			34	34
სამომხმარებლო სესხები	3,625	6	-	3,926
არა ვადაგადაცილებული	3,625	6	-	3,776
90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული				150
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	7,054	6	651	7,711
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	307,373	341	1,889	309,603

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხები შესახებ საკრედიტო ხარისხის მიხედვით 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები				
კორპორაციული სესხები	232,785	-	1,763	234,548
არა ვადაგადაცილებული	232,785	-	-	232,785
90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული	-	-	1,763	1,763
მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხები	18,264	492	1,093	19,849
არა ვადაგადაცილებული	18,264	492	320	19,076
30 დღეზე მეტით და 90 დღეზე ნაკლებით ვადაგადაცილებული	-	-	670	670
90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული	-	-	103	103
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	251,049	492	2,856	254,397

...ომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

...სი ლარი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
...ზიკურ პირებზე გაცემული სესხები				
...ოდუქტური სესხები	**2,577**	**-**	**369**	**2,946**
...რა ვადაგადაცილებული	2,565	-	255	2,820
30 დღეზე ნაკლებით ვადაგადაცილებული	12	-	85	97
90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული	-	-	29	29
...ომხმარებლო სესხები	**3,390**	**6**	**437**	**3,833**
...რა ვადაგადაცილებული	3,390	-	167	3,557
30 დღეზე მეტით და 90 დღეზე ნაკლებით ვადაგადაცილებული	-	6	11	17
90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული	-	-	259	259
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	**5,967**	**6**	**806**	**6,779**
სულ მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	**257,016**	**498**	**3,662**	**261,176**

(ბ) უზრუნველყოფის საგნისა და სხვა საკრედიტო გაუმჯობესების ანალიზი

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია კონტრაჰენტის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის საგნის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები.
მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპები არის შემდეგი:

- კომერციული სესხებისთვის – უძრავი ქონება, სასაქონლო მატერიალური მარაგები, სავაჭრო მოთხოვნები, მოძრავი ქონება, თავდებობა;
- ფიზიკური პირების სესხებისთვის – საცხოვრებელი ფართის იპოთეკა, მოძრავი ქონება და თავდებობა;

... ვაჭრობებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

...ში წარმოდგენილია მფლობელობაში არსებული უზრუნველყოფის საგნის ამჟამინდელი ...რთლიანი ღირებულებებისა და საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივების (მე-3 ეტაპი) ...რედიტო ხარისხის გაუმჯობესების საშუალებების ანალიზი. უზრუნველყოფის დონიდან ...ხედვით, მე-3 ეტაპის ზოგიერთ დავალიანებაზე შეიძლება არ ჰქონდეს ინდივიდუალურად ...ალოდნელი საკრედიტო ზარალი, როდესაც უზრუნველყოფის საგნის მოსალოდნელი ღირებულება ...ვოლტის შემთხვევაში ზარალზე უფრო მაღალია, მაშინაც კი, თუ უზრუნველყოფის საგნის ...ამავლო ღირებულების პროგნოზირება ხდება სხვადასხვა ეკონომიკური სცენარის საფუძველზე. ...ამავე, მე-3 ეტაპის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი შეიძლება უფრო მაღალი იყოს, ვიდრე ქვემოთ ...ჩვენები ჩანდა დავალიანება, როდესაც სხვადასხვა ეკონომიკური სცენარის გამოყენებით ...ვლილი უზრუნველყოფის საგნის სამომავლო ღირებულების შემცირებაა მოსალოდნელი.

...ემდეგი ცხრილი გვიჩვენებს სესხების საბალანსო ღირებულებას, რომლებზეც, უზრუნველყოფის ...რებობის გამო, არ იყო აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

...ურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი
კორპორაციული სესხები	15,634	33,136	46,287
სესხები მცირე და საშუალო ბიზნესებისთვის	2,184	2,289	8,121
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	**17,818**	**35,425**	**54,408**
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები			
იპოთეკური სესხები	391	621	666
სამომხმარებლო სესხები	1,389	841	1,928
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	**1,780**	**1,462**	**2,594**
სულ მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	**19,598**	**36,887**	**57,002**

1 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ე) სესხის პორტფელის დარგობრივი ანალიზი

...მხმარებლებზე გაცემული სესხები მოიცავს სესხებს, რომლებიც გაიცა საქართველოში მოქმედ ...მხმარებლებზე ეკონომიკის შემდეგ სექტორებში:

	2023		2022		2021	
ფინანსური ინსტიტუტები	93,650	28%	89,306	29%	40,425	15%
მშენებლობა და მიწის მოწყობა	52,202	16%	28,667	9%	42,521	16%
ვაჭრობა	50,854	15%	24,341	8%	47,300	19%
სხვა სექტორები	27,211	8%	34,933	11%	5,809	2%
...მხმარებლის საკუთარი	19,777	6%	31,625	10%	27,161	10%
მომსახურება	17,303	5%	11,507	4%	20,748	8%
ტანსაცმლის, ფეხსაცმლის და ტექსტილის ნარმოება და ვაჭრობა	15,418	5%	19,685	7%	13,168	5%
ჯანდაცვა	13,042	4%	13,041	4%	8,052	3%
ავტო დილერები	12,544	4%	5,493	2%	3,509	1%
უძრავი ქონების მართვა	11,598	4%	15,361	5%	13,130	5%
სოფლის მეურნეობა	5,288	2%	-	0%	-	0%
საბიუჯეტო ორგანიზაციები	3,074	1%	14,331	5%	12,400	5%
სასტუმროები, რესტორნები და ტურიზმი	1,772	1%	13,602	4%	19,005	7%
ტელეკომუნიკაცია	-	0%	-	0%	1,169	1%
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	7,388	2%	7,711	2%	6,779	3%
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხების მთლიანი სააღრიცხვო ღირებულება	**331,121**	**100%**	**309,603**	**100%**	**261,176**	**100%**
შემცირებული გაუფასურების ზარალი	(2,304)		(2,449)		(1,150)	
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	**328,817**		**307,154**		**260,026**	

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ე) მნიშვნელოვანი საკრედიტო რისკები

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს აქვს ექვსი მსესხებელზე ან ერთმანეთთან დაკავშირებული მსესხებლების ჯგუფზე გაცემული სესხები (2022 წელი: ოთხი, 2021 წელი: შვიდი), რომლთაგან თითოეულის საბალანსო ღირებულება საკუთარი კაპიტალის 10%-ს აღემატება. ამ სესხების მთლიანი ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 113,954 ათასი ლარი (2022 წელი: 71,855 ათასი ლარი; 2021 წელი: 85,630 ათასი ლარი).

ვ) სესხის დაფარვის ვადები

სასესხო პორტფელის დაფარვის ვადა წარმოდგენილია 25-ე განმარტებით შენიშვნაში, რომელიც ასახავს დარჩენილ ვადას საანგარიშგებო თარიღიდან სესხების ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ დაფარვის თარიღამდე. ბანკის მიერ გაცემული სესხების მოკლევადიანი ხასიათის გამო, სავარაუდოდ, დაფარვის თარიღისთვის ბევრი სესხი განახლდება. შესაბამისად, სასესხო პორტფელის ეფექტური ვადა ხელშეკრულებით შეთანხმებულზე უფრო ხანგრძლივი შეიძლება იყოს. ამ შემთხვევაში ბანკი განახლებს სესხებს ახალი ხელშეკრულებების შექმნის გზით და ინდივიდუალურად აფასებს კომპანიების საკრედიტო რისკებს.

ზ) მოდიფიცირებული და რესტრუქტურიზებული სესხები

ბანკი აღიარებას უწყვეტს ფინანსურ აქტივს, როგორიცაა მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, როდესაც ხელშეკრულების პირობები ხელახალი განხილვის საგანი ხდება იმდენად, რომ, ფაქტობრივად, გარდაიქმნება ახალ სესხად, სხვაობა აღიარებულია, როგორც აღიარების შეწყვეტიდან მიღებული შემოსულობა ან ზარალი, იმ შემთხვევაში თუ გაუფასურების ზარალი უკვე არ არის აღრიცხული. ახლად აღიარებული სესხები კლასიფიცირებულია პირველ ეტაპზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნებისათვის.

თუ მოდიფიკაცია შედეგად არ აისახება არსებითად განსხვავებულ ფულადი ნაკადებში, მოდიფიკაცია აღიარების შეწყვეტით არ დასრულდება. ფულადი ნაკადების მოძრაობაში, თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთამდე დისკონტირების მიმართ განხორციელებული ცვლილების საფუძველზე, ბანკი ასახავს მოდიფიკაციის შედეგად მიღებულ შემოსულობას ან ზარალს, იმ დაშვებით, რომ გაუფასურების ზარალი უკვე არ არის აღრიცხული.

2021 წლის განმავლობაში ბანკმა შეცვალა გარკვეული კორპორატიული და კომერციული სესხების პირობები, მათ შორის გადახდის უქმე დღეების შემოღება, როგორც მთავრობის მიერ COVID-19 პანდემიის შედეგებთან დაკავშირებული ღონისძიებების ნაწილი. ბანკმა ეს ცვლილებები არაარსებითად მიიჩნია.

12 საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

...ესტიციო ფასიანი ქაღალდები 31 დეკემბრისთვის მოიცავს შემდეგს:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სავალო ფასიანი ქაღალდები სამართლიანი ღირებულებით, ...ვ სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI)			
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	-	996	8,296
საქართველოს ეროვნული ბანკის სადეპოზიტო სერტიფიკატი	-	-	-
თურქეთის რესპუბლიკის სახაზინო ობლიგაციები	-	1,357	6,163
სულ FVOCI სავალო ფასიანი ქაღალდები	**-**	**2,353**	**14,459**
სავალო ფასიანი ქაღალდები ამორტიზებული ღირებულებით			
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	5,662	-	-
საქართველოს ეროვნული ბანკის სადეპოზიტო სერტიფიკატი	5,876	-	-
თურქეთის რესპუბლიკის სახაზინო ობლიგაციები	-	-	-
სულ სავალო ფასიანი ქაღალდები ამორტიზებული ღირებულებით	**11,538**	**-**	**-**
სულ საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	**11,538**	**2,353**	**14,459**

ყველა ფასიანი ქაღალდი 1-ელ ეტაპს მიეკუთვნება. საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებზე აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო 53 ათასი ლარი, 28 ათასი ლარი და 71 ათასი ლარი, შესაბამისად.

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების საკრედიტო რეიტინგი 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგია:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
BB	11,538	996	8,296
BB-	-	-	6,163
B	-	1,357	-
სულ საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	**11,538**	**2,353**	**14,459**

საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტო Fitch-ის მიერ საქართველოსთვის მინიჭებული რეიტინგი არის BB დადებითი პერსპექტივით. საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტო Fitch-ის მიერ თურქეთის რესპუბლიკის ქვეყნის რეიტინგი კი ასევე განისაზღვრა B დადებითი პერსპექტივით

13 ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივის გამოყენების უფლება

ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივის გამოყენების უფლება 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს:

	საოჯახო გაუმჯობესებები	კომპიუტერები და საოფისე აღჭურვილობა	ავეჯი და მოწყობილობები	ავტომობილები	სულ ძირითადი საშუალებები	არამატერიალური აქტივები	აქტივების გამოყენების უფლება/ შენობა	სულ
ღირებულება								
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვარს	2,063	1,454	399	577	**4,493**	1,032	2,737	**8,262**
დამატებები	194	171	99	-	**464**	-	6,896	**7,360**
გასვლები	(1,675)	(26)	-	-	**(1,701)**	-	(2,107)	**(3,808)**
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**582**	**1,599**	**498**	**577**	**3,256**	**1,032**	**7,526**	**11,814**
დამატებები	-	36	28	-	**64**	-	-	**64**
გასვლები	-	(39)	-	-	**(39)**	(729)	(630)	**(1,398)**
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**582**	**1,596**	**526**	**577**	**3,281**	**303**	**6,896**	**10,480**
დამატებები	40	1,994	100	95	**2,229**	-	-	**2,229**
გასვლები	-	-	-	(114)	**(114)**	-	-	**(114)**
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**622**	**3,590**	**626**	**558**	**5,396**	**303**	**6,896**	**12,595**
ცვეთა და ამორტიზაცია								
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვარს	(1,898)	(886)	(398)	(247)	**(3,429)**	(684)	(1,795)	**(5,908)**
წლის ცვეთა და ამორტიზაცია	(46)	(170)	(16)	(92)	**(324)**	(83)	(874)	**(1,281)**
გასვლები	1,549	26	-	-	**1,575**	-	1,873	**3,448**
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	**(395)**	**(1,030)**	**(414)**	**(339)**	**(2,178)**	**(767)**	**(796)**	**(3,741)**

წლის ცვლა და ამორტიზაცია	(29)	(225)	(26)	(105)	**(385)**	(56)	(793)	**(1,234)**
გასვლები	-	38	-	-	**38**	815	630	**1,483**
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**(424)**	**(1,217)**	**(440)**	**(444)**	**(2,525)**	**(8)**	**(959)**	**(3,492)**
წლის ცვლა და ამორტიზაცია	(20)	(173)	(43)	(75)	**(311)**	(129)	(667)	**(1,107)**
გასვლები	-	24	-	114	**138**	-	-	**138**
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**(444)**	**(1,366)**	**(483)**	**(405)**	**(2,698)**	**(137)**	**(1,626)**	**(4,461)**
საბალანსო ღირებულება								
2021 წლის 31 დეკემბერს	**187**	**569**	**84**	**238**	**1,078**	**265**	**6,730**	**8,073**
2022 წლის 31 დეკემბერს	**158**	**379**	**86**	**133**	**756**	**295**	**5,937**	**6,988**
2023 წლის 31 დეკემბერს	**178**	**2,224**	**143**	**153**	**2,698**	**166**	**5,270**	**8,134**

არამატერიალური აქტივები მოიცავდა კომპიუტერულ პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

14 სხვა აქტივები და ვალდებულებები

სხვა აქტივები და ვალდებულებები 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წ. 31 დეკემბერი
სხვა აქტივები			
სხვა ფინანსური აქტივები			
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	511	729	1,167
მოთხოვნები პრობლემური მსესხებლებისგან	429	366	394
სულ ფინანსური აქტივები	**940**	**1,095**	**1,561**
სხვა არა-ფინანსური აქტივები			
მოგების საგადასახადო აქტივი, ნეტო	74	-	-
დასაკუთრებული აქტივები	1,349	1,349	1,618
ავანსად გადახდილი ხარჯები	557	-	167
სხვა	2	352	307
სულ სხვა არაფინანსური აქტივები	**1,982**	**1,701**	**2,092**
სულ სხვა აქტივები	**2,922**	**2,796**	**3,653**
სხვა ვალდებულებები			
სხვა ფინანსური ვალდებულებები			
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	200	181	353
საიჯარო ვალდებულებები	4,711	5,275	6,751
როილატის ვალდებულება	1,419	632	-
სხვა დარიცხული ვალდებულებები	435	633	1,269
სულ სხვა ფინანსური ვალდებულებები	**6,765**	**6,721**	**8,373**
სხვა არა-ფინანსური ვალდებულებები			
ვალდებულებების და დანახარჯების რეზერვები	438	387	300
პერსონალის სარგებლის დარიცხული ხარჯი	597	392	-
მოგების საგადასახადო ვალდებულება, ნეტო	-	524	401
სულ სხვა არა-ფინანსური ვალდებულებები	**1,035**	**1,303**	**701**
სულ სხვა ვალდებულებები	**7,800**	**8,024**	**9,074**

14 სხვა აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულია საოპერაციო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები და მოძრაობები წლების განმავლობაში:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
1 იანვრის მდგომარეობით	**5,275**	**6,751**	**1,084**
დაბეგვა	-	-	6,828
პროვიზიის დარიცხვა	157	207	90
ვალუტის კორექტირებები	(37)	(882)	22
გადახდები	(684)	(801)	(955)
საოპერაციო ვალდებულების შეწყვეტა	-	-	(318)
საოპერაციო ვალდებულებები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**4,711**	**5,275**	**6,751**

15 ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
ვოსტრო ანგარიშები	8,630	5,127	25,272
ვადიანი ანაბრები	101,201	63,487	65,710
სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხი	-	15,014	-
სულ ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	**109,832**	**83,628**	**90,982**

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს აქვს განთავსება ოთხი ბანკიდან (2022: სამი ბანკი; 2021: ოთხი ბანკი) საბალანსო ღირებულებით, რომელიც ინდივიდუალურად აღემატება კაპიტალის 10%-ს. ამ ნაშთების მთლიანი ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის არის 92,746 ათასი ლარი (2022: 44,129 ათასი ლარი; 2021: 81,610 ათასი ლარი).

სებ-ისგან მიღებული სესხები წარმოადგენს მოკლევადიან, რეფინანსირებისთვის განკუთვნილ, ლარში არსებულ სესხებს, რომლებიც გამოიყენება ბანკის მიერ ლარში არსებული საჭიროებების ლიკვიდობის შესანარჩუნებლად.

16 ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ

ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 წლის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
მიმდინარე ანგარიშები და მოთხოვნამდე ანაბრები			
საცალო	6,671	5,763	5,567
მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები	14,187	11,729	6,905
კორპორაციული	71,179	77,666	43,105
სულ მიმდინარე ანგარიშები და მოთხოვნამდე ანაბრები	**92,037**	**95,158**	**55,577**
ვადიანი დეპოზიტები			
საცალო	23,197	16,183	17,682
მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები	4,049	1,367	1,498
კორპორაციული	53,839	36,585	31,990
სულ ვადიანი დეპოზიტები	**81,085**	**54,135**	**51,170**
სულ ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	**173,122**	**149,293**	**106,747**

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს აქვს მომხმარებლების დეპოზიტების ნაშთები 13,474 ათასი ლარის ოდენობით (2022: 30,963 ათასი ლარი; 2021: 6,173 ათასი ლარი), რომელიც წარმოადგენს ბანკის მიერ გაცემული სესხების უზრუნველყოფას. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს აქვს განთავსება ორი კლიენტისგან (2022: ორი; 2021: ორი;) საბალანსო ღირებულებით, რომელიც ინდივიდუალურად აღემატება კაპიტალის 10%-ს.

17 სხვა ნასესხები სახსრები

სხვა ნასესხები სახსრები 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 წლის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
ნასესხები სახსრები ფინანსური ინსტიტუტებისგან	39,233	57,050	73,185
სულ სხვა ნასესხები სახსრები	**39,233**	**57,050**	**73,185**

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს აქვს ნასესხები სახსრების აქტიური ხელშეკრულებები სამ საერთაშორისო ფინანსურ ინსტიტუტთან ('IFIs'). (2022: სამი საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტი და საქართველოს ეროვნული ბანკი, 2021: სამი საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტი)

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაუფარავი სხვა ნასესხები სახსრების ჯამური მოცულობა შეადგენს 39,233 ათასს. ეს თანხა იყოფა შემდეგნაირად: 27,672 ათასის დაფარვის ვადა არის 2026 წელს. 11,561 ათასის 2025 წელს. (2022: 36,125 ათასის დაფარვის ვადა 2026 წელს, 19,356 ათასის 2025 წელს, 1,569 ათასის 2023 წელს. 2021: 35,504 ათასის დაფარვის ვადა 2026 წელს, 31,029 ათასის 2025 წელს, 6,652 ათასის 2023 წელს).

საფინანსო საქმიანობიდან წარმოქმნილი ვალდებულებების ცვლილებები შემდეგია:

	სხვა ნასესხები სახსრები
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბერს	**29,188**
გამოშვებიდან მიღებული შემოსულობა	51,831
გამოსყიდვა	(4,771)
უცხოური ვალუტის გადაყვანა	(2,466)
სხვა მოძრაობები	(597)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბერს	**73,185**
გამოშვებიდან მიღებული შემოსულობა	8,653
გამოსყიდვა	(13,287)
უცხოური ვალუტის გადაყვანა	(11,741)
სხვა მოძრაობები	240
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბერს	**57,050**
გამოშვებიდან მიღებული შემოსულობა	-
გამოსყიდვა	(18,492)
უცხოური ვალუტის გადაყვანა	486
სხვა მოძრაობები	189
საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბერს	**39,233**

18 წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

სანის საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი არის შემდეგი:

	2023	2022	2021
საპროცენტო შემოსავალი			
მოხმარებლებზე გაცემული სესხები	33,193	28,119	20,421
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და ბანკებიდან მისაღები თანხები	3,399	954	967
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	325	707	977
სულ საპროცენტო შემოსავალი	**36,917**	**29,780**	**22,365**
საპროცენტო ხარჯი			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	(3,472)	(3,032)	(1,952)
სხვა ნასესხები სახსრები	(3,399)	(2,699)	(1,643)
ვალდებულებები მოხმარებლების მიმართ	(4,567)	(1,454)	(1,057)
სხვა საპროცენტო ხარჯი			
საიჯარო ვალდებულებები	(157)	(212)	(90)
სულ საპროცენტო ხარჯი	**(11,595)**	**(7,397)**	**(4,742)**
სულ წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	**25,322**	**22,383**	**17,623**

19 წმინდა საკომისიო შემოსავალი

ბანკის საკომისიო შემოსავალი და ხარჯები არის შემდეგი:

	2023	2022	2021
საკომისიო შემოსავალი			
საკომისიო გარანტიებიდან	2,905	2,503	2,494
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	421	418	415
საბარათე ოპერაციები	-	257	484
სხვა ოპერაციები	-	60	21
სულ საკომისიო შემოსავალი	**3,326**	**3,238**	**3,414**
საკომისიო ხარჯი			
საბარათე ოპერაციები	-	(959)	(1,070)
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	(563)	(436)	(453)
სხვა ოპერაციები		-	(171)
სულ საკომისიო ხარჯი	**(563)**	**(1,395)**	**(1,694)**
სულ წმინდა საკომისიო შემოსავალი	**2,763**	**1,843**	**1,720**

ბანკმა გადაწყვიტა შეწყვიტოს არამომგებიანი საბარათე ოპერაციები, რათა ყურადღება გაამახვილოს ძირითად საბანკო საქმიანობაზე, რითაც გაუმჯობესებს ფინანსურ ეფექტურობას და სტრატეგიულ შესაბამისობას.

ბანკი იყენებს პრაქტიკულ მიზანშეწონილობას ფასს 15-ის 121-ე პარაგრაფის შესაბამისად და შენიშვნაში არ განმარტავს ინფორმაციას დარჩენილ შესასრულებელ ვალდებულებებზე, რომლებსაც აქვს საწყისი მოსალოდნელი ხანგრძლივობა ერთი წლის ან ნაკლები ვადით.

20 მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი გვიჩვენებს 2023 წლის 31 დეკემბერს, 2022 წლის 31 დეკემბერს და 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აღრიცხულ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე წმინდა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯებს (ამოტრიალებას).

	2023	2022	2021
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	227	2	3
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	(144)	1,318	98
სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	91	-	
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	47	(28)	(71)
ფინანსური გარანტიები	72	87	26
სულ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	**293**	**1,379**	**56**

21 პერსონალის ხარჯები

ბანკის პერსონალის ხარჯები არის შემდეგი:

	2023	2022	2021
ხელფასები და ბონუსები	4,954	4,304	4,578
საპენსიო შენატანები	65	58	53
სხვა საკომპენსაციო ხარჯები	450	459	236
სულ პერსონალის ხარჯები	**5,469**	**4,821**	**4,867**

2023 წელს ბანკის დასაქმებულთა საშუალო რაოდენობა იყო 54 (2022: 63; 2021: 65).

22 სხვა ხარჯები

ბანკის სხვა ხარჯები შემდეგია:

	2023	2022	2021
ცვეთა და ამორტიზაცია	1,107	1,234	1,281
როიალტი	919	826	695
საკომუნიკაციო და საინფორმაციო მომსახურება	517	781	662
პროფესიული მომსახურება	381	175	119
დაბალღირებულებიანი და მოკლევადიანი იჯარა	186	95	17
ავანსად გადახდილი ხარჯების ჩამოწერა	180	-	-
დონაცია	147	-	-
გამოწერები	137	-	-
დაზღვევის ხარჯები	106	58	110
გართობის ხარჯები	96	196	110
ჯარიმის საფასური	95	-	22
კომუნალურები	61	36	54
რემონტი და ტექნიკური მომსახურება	57	81	130
მოგზაურობის ხარჯები	35	114	60
გადასახადები, მოგების გადასახადი გარდა	24	31	21
საოფისე მარაგები	22	26	17
რეკლამა და მარკეტინგი	9	10	3
საეჭვო გაუმჯობესებების ჩამოწერა	-	-	127
სხვა	338	367	378
სულ სხვა ხარჯები	**4,417**	**4,030**	**3,806**

ბანკის აუდიტორის ანაზღაურება შედგება ფინანსური ანგარიშგებების აუდიტისთვის გადასახდელი საფასურისგან. 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის ანაზღაურება დღგ-ის გარეშე შეადგენდა 242 ათას ლარს (2022: 79 ათასი ლარი, 2021: 61 ათასი ლარი).

23 დაბეგვრა

2018 წლის 12 ივნისს ძალაში შევიდა ცვლილება კორპორაციული დაბეგვრის მოქმედ მოდელში, რომელიც გამოიყენება ფინანსურ ინსტიტუტებზე, მათ შორის ბანკებსა და სადაზღვევო ბიზნესებზე. ცვლილება გულისხმობს ნულოვანი კორპორაციული გადასახადის განაკვეთს გაუნაწილებელ მოგებაზე და 15%-იან კორპორაციული გადასახადის განაკვეთს განაწილებულ მოგებაზე 2023 წლის 1 იანვრიდან. 2022 წლის 16 დეკემბერს კორპორაციულ საგადასახადო კოდექსში შევიდა შესწორება კანონში, რომელიც გააუქმებს 2023 წლის 1 იანვრიდან განაწილებული მოგების დაბეგვრაზე მოსალოდნელ გადასვლას. ცვლილების მიხედვით, რომელიც 2023 წლის 1 იანვრიდან ამოქმედდება, საფინანსო ინსტიტუტებისთვის, მათ შორის ბანკებისთვის, დაბეგვრის არსებული წესები შენარჩუნებულია. ამასთან, ბანკებისთვის არსებული კორპორაციული გადასახადის განაკვეთი 2023 წლიდან 15%-დან 20%-მდე იზრდება. გარდა ამისა, 2023 წლიდან, სებ-ის ადგილობრივი რეგულაციების ნაცვლად, დასაბეგრი საპროცენტო შემოსავალი და მომხმარებლებისთვის გაცემულ სესხებზე გამოქვითვადი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი განისაზღვრება ფასს-ით. მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში გადასვლის სხვაობები დაიბეგრა ერთჯერადად 15%-ით.

ცვლილებამ მყისიერი გავლენა იქონია გადავადებული საგადასახადო აქტივისა და გადავადებული საგადასახადო ვალდებულების ნაშთზე, რომელიც მიეკუთვნება ადრე აღიარებულ დროებით სხვაობებს, რომლებიც წარმოიქმნება გასული პერიოდებიდან. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების ნაშთები ხელახლა იქნა შეფასებული, განახლებული კანონმდებლობის შესაბამისად. ცვლილებამ გამოიწვია ერთჯერადი გადავადებული გადასახადის დარიცხვა, რადგან მანამდე, ბანკი აღიარებდა გადავადებულ გადასახადებს მხოლოდ იმ მოცულობით, რომლითაც მათი რეალიზება იყო მოსალოდნელი 2023 წლის 1 იანვრამდე.

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს:

	2023	2022	2021
მიმდინარე წლის საგადასახადო ხარჯი	**(4,344)**	**(3,106)**	**(1,824)**
გადავადებული საგადასახადო სარგებელი/(ხარჯი)	**123**		
დროებითი სხვაობების წარმოქმნისა და გაუქმების გამო გადავადებული საგადასახადო აქტივების და ვალდებულებების მოძრაობა	-	320	198
საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილების გავლენა	-	(478)	-
გადავადებული საგადასახადო სარგებელი/(ხარჯი)	**123**	**(158)**	**198**
სულ მოგების გადასახადის ხარჯი	**(4,221)**	**(3,264)**	**(1,626)**

2023 წელს მიმდინარე და გადავადებული გადასახადის მოქმედი განაკვეთი იყო 20% (2022: 15%, 2021: 15%).

23 დაბეგვრა (გაგრძელება)

ეფექტური საგადასახადო განაკვეთის შეჯერება 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის:

	2023	2022	2021
მოგება დაბეგვრამდე	**20,845**	**15,777**	**12,207**
მოგების გადასახადი მოქმედი საგადასახადო განაკვეთით	**(4,169)**	**(2,367)**	**(1,831)**
დაუბეგრავი სხვაობები	(52)	(419)	205
საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილებების გავლენა	-	(478)	-
მოგების გადასახადის ხარჯი	**(4,221)**	**(3,264)**	**(1,626)**

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები

დროებითი სხვაობების მოძრაობები 2023, 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლების განმავლობაში წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ნაშთი 2023 წლის 1 იანვარს	მოგება-ზარალში აღიარებული	სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული	ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს
ძირითადი საშუალებები	(1,342)	(184)	-	(1,526)
არამატერიალური აქტივები და აქტივების გამოყენების უფლება				
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	(351)	351	-	-
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	(101)	101	-	-
ვალდებულებები საკრედიტო დანესებულებების მიმართ	-	(58)	-	(58)
სხვა ვალდებულებები	1,030	(87)	-	943
წმინდა საგადასახადო (ვალდებულებები)/აქტივები	**(764)**	**123**	**-**	**(641)**

	ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	მოგება-ზარალში აღიარებული	სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული	ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს
ძირითადი საშუალებები				
არამატერიალური აქტივები და აქტივების გამოყენების უფლება	(352)	(990)	-	**(1,342)**
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	(548)	197	-	**(351)**
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	(42)	23	(82)	**(101)**
ვალდებულებები საკრედიტო დანესებულებების მიმართ	(60)	1,090	-	**1,030**
წმინდა საგადასახადო (ვალდებულებები)/აქტივები	**(1,002)**	**320**	**(82)**	**(764)**

3 დაბეგვრა (გაგრძელება)

	ნაშთი 2021 წლის 1 იანვარს	მოგება-ზარალში აღიარებული	სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული	ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს
ძირითადი საშუალებები	(299)	(53)	-	(352)
არამატერიალური აქტივები და აქტივების გამოყენების უფლება	(807)	259	-	(548)
პროვიზიებზე გაცემული სესხები	(87)	(19)	64	(42)
სანვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	(71)	11	-	(60)
ვალდებულებები საკრედიტო დანესებულებების მიმართ				
წმინდა საგადასახადო (ვალდებულებები)/აქტივები	**(1,264)**	**198**	**64**	**(1,002)**

ხელმძღვანელობამ გამოავლინა და გაასწორა ორი შეცდომა შენიშვნაში, რომელიც განმარტავს დროებითი სხვაობების მოძრაობას წლის განმავლობაში. გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება ძირითადი საშუალებების, არამატერიალური აქტივების და აქტივების გამოყენების უფლების დროებითი სხვაობებზე არ იყო სწორად აღიარებული და საერთოდ არ იყო აღიარებული საოპერაციო ვალდებულების დროებითი სხვაობით გამოწვეული გადავადებული საგადასახადო აქტივი. ეს შესწორებები 2023 წლის განმავლობაში გაერთიანდა და შეიცვალა მოძრაობის ამსახველი ცხრილის მხოლოდ შესაბამისი ხაზობრივი მუხლები.

	მოგება-ზარალში აღიარებული (თავდაპირველი წარდგენა)	გადაანგარიშება	მოგება-ზარალში აღიარებული (გადაანგარიშებული)
ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივების გამოყენების უფლება	67	(1,057)	(990)
სხვა ვალდებულებები	33	1,057	1,090

	ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს (თავდაპირველი წარდგენა)	გადაანგარიშება	ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს (გადაანგარიშებული)
ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივების გამოყენების უფლება	(285)	(1,057)	(1,342)
სხვა ვალდებულებები	(27)	1,057	1,030

24 კაპიტალის მართვა (არა აუდიტირებული)

ბანკის მიზნები კაპიტალის მართვისას არის (i) შეასრულოს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კაპიტალის მოთხოვნები და (ii) დაიცვას ბანკის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. ცენტრალური ბანკის მიერ დადგენილ კაპიტალის ადეკვატურობის განაკვეთების შესაბამისობასთან მონიტორინგი ყოველთვიურად ხორციელდება, ანგარიშები, რომლებიც ასახავს მათ გაანგარიშებას, გადაიხედება და ხელს მოეწერება ბანკის აღმასრულებელი დირექტორის და ფინანსური დირექტორის მიერ. კაპიტალის მართვის სხვა მიზნები ფასდება ბიზნესის განვითარებისა და სტრატეგიის შესაბამისად დაინტერესებული მხარეების მოთხოვნით.

ბაზელ III

2017 წლის დეკემბერში სებ-მა ცვლილებები შეიტანა „კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულებაში. კაპიტალის განახლებული ჩარჩოს მიხედვით, კაპიტალის მოთხოვნები დაიყო პილარ 1-ის მოთხოვნებად, რომელიც ეხება ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალის და მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალურ მოთხოვნებს და პილარ-1-ით და პილარ 2-ით გათვალისწინებულ დამატებით ბუფერებად.

პილარ 1

- კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი (რომელიც შესული იყო კაპიტალის მინიმალურ მოთხოვნებში) ცალკე გამოიყო და განისაზღვრა 2.5%-ის ოდენობით.
- კონტრციკლური კაპიტალის უფერი ამჟამად განსაზღვრულია 0%-ზე.
- სისტემური რისკის ბუფერი სისტემური მნიშვნელობის ბანკებში დაინერგება ოთხწლიანი პერიოდის განმავლობაში

პილარ 2

- სავალუტო საკრედიტო რისკის (CICR) ბუფერმა ჩაანაცვლა უცხოურ ვალუტებში გამოხატული დაუფარავი სავალუტო სესხების კონსერვატიული შეწონვა
- დაინერგება რისკის კონცენტრაციის ბუფერი სექტორული თუ ერთი მსესხებლის რისკებისთვის.
- ნმინდა სტრეს-ტესტების ბუფერი დაინერგება ბანკის მიერ წარმოდგენილ სტრეს-ტესტების შედეგების საფუძველზე;
- მარეგულირებლის მიერ განსაზღვრული რისკების შეფასების გენერალური პროგრამის ბუფერი, რომელიც ეფუძნება ბანკისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გარდა ამისა, ახალი მეთოდოლოგიის საფუძველზე დაინერგა სესხის მომსახურებისა და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტების კონკრეტული ზღვრები. აქტივები, რომლებიც არ აკმაყოფილებს წინასწარ განსაზღვრულ სესხის მომსახურების კოეფიციენტისა და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტის ლიმიტებს, უფრო მაღალი რისკით შეიწონება.

საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კაპიტალის ამჟამინდელი მოთხოვნების შესაბამისად, ბანკებმა უნდა შეინარჩუნონ საზედამხედველო კაპიტალის და რისკის შეწონილი აქტივების კოეფიციენტი დადგენილ მინიმალურ დონეზე მაღლა (ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი > 13%, პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი > 17% და სულ, კაპიტალის კოეფიციენტი > 21%). მთავარი ხელმძღვანელი პირებისთვის შიდა წყაროებით მოწოდებული ინფორმაციის საფუძველზე, ბანკის მიერ მართული კაპიტალის ოდენობა 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 134,058 ათასი ლარი (2022: 117,347 ათასი ლარი; 2021: 104,431 ათასი ლარი), საზედამხედველო პირველადი კაპიტალი შეადგენს 881 ათას ლარს. (2022: 111,096 ათასი ლარი; 2021: 94,392 ათასი ლარი), მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალი შეადგენს 133,881 ათას ლარს (2022: 116,173 ათასი ლარი; 2021: 99,324 ლარი 99,324 ათასი ლარი) ასევე, ბანკმა გარედან დაწესებული ყველა მოთხოვნა შეასრულა 2023, 2022 და 2021 წლების განმავლობაში.

24 კაპიტალის მართვა (არა-აუდიტირებული) (გაგრძელება)

ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, რომლებიც დაანგარიშებულია საქართველოს ეროვნული ბანკისა და ბაზელ II / III მოთხოვნების შესაბამისად , შემდეგია:

	2023	2022	2021
ხელიანი ძირითადი პირველადი კაპიტალი და პირველადი კაპიტალი	133,881	111,096	94,392
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	133,881	116,173	99,324
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	508,950	447,552	429,798
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	26%	25%	22%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	26%	25%	22%
სულ საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	26%	26%	23%
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნები	13%	9%	7%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნები	17%	12%	9%
სულ საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნები	21%	17%	16%

რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები ფასდება რისკის შეწონვების იერარქიით, რომელიც კლასიფიცირდება მათი ხასიათის მიხედვით და ასახავს თითოეულ აქტივთან და კონტრაჰენტთან დაკავშირებული საკრედიტო, საბაზრო და სხვა რისკების შეფასებას, ნებისმიერი დასაშვები უზრუნველყოფის ან გარანტიების გათვალისწინებით.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი

(ა) კორპორაციული მართვის სისტემა

ბანკი დაფუძნებულია, როგორც ბანკი საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ბანკის მართვის უმაღლესი ორგანოა სამეთვალყურეო საბჭო. სამეთვალყურეო საბჭო იღებს სტრატეგიულ გადაწყვეტილებებს ბანკის საქმიანობის შესახებ.

სამეთვალყურეო საბჭო ირჩევს დირექტორთა საბჭოს. დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია ბანკის საქმიანობის ზოგად მართვაზე.

(ბ) შიდა კონტროლის პოლიტიკა და პროცედურები

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ბანკის შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და ფუნქციონირებაზე, რომელიც შეესაბამება ოპერაციების მასშტაბსა და ხასიათს.

შიდა კონტროლის სისტემამ უნდა უზრუნველყოს შემდეგი:

- რისკის სათანადო და ყოველმხრივი შეფასება და მართვა;
- სათანადო ბიზნესსაქმიანობის, ბუღალტრული აღრიცხვისა და ფინანსური ანგარიშგების ფუნქციები, მათ შორის ოპერაციების სათანადო ავტორიზაცია, დამუშავება და ასახვა;
- სააღრიცხვო ჩანაწერების, მმართველობითი ინფორმაციის, სავალდებულო ანგარიშგების და სხვ. სისრულე, სიზუსტე და დროულობა.
- საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემების საიმედოობა და მონაცემებისა და სისტემების დაცულობა და გამართულობა;
- თაღლითური ან უკანონო საქმიანობის აღკვეთა, აქტივების მისაკუთრების ჩათვლით;
- კანონებისა და ნორმების დაცვა.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია რისკების განსაზღვრასა და შეფასებაზე, კონტროლის სისტემის შემუშავებასა და მისი ეფექტურობის მონიტორინგზე. ხელმძღვანელობა აკვირდება ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტურობას და პერიოდულად ნერგავს კონტროლის დამატებით მექანიზმებს ან ცვლის არსებულ მექანიზმებს, თუ ამას საჭიროდ ჩათვლის.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ბანკი აკმაყოფილებს სებ-ის მოთხოვნებს რისკის მართვასთან და შიდა კონტროლთან დაკავშირებით, მათ შორის მოთხოვნებს შიდა აუდიტის ფუნქციის შესახებ და რომ რისკის მართვა და შიდა კონტროლის სიტემები შეესაბამება მისი ოპერაციების მასშტაბს, ხასიათსა და სირთულეს.

(ა) რისკის მართვის პოლიტიკა და პროცედურები

რისკის მართვა საბანკო საქმიანობისთვის გადამწყვეტი მნიშვნელობისაა და ბანკის ოპერაციების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს. ბანკის ძლიერი რისკების მართვა ასახავს ბანკის რისკების, ეთიკისა და შესაბამისობის კომიტეტის მიერ დაწესებულ მნიშვნელობას რისკების სტრატეგიის ფორმირებაში და საკრედიტო, ფინანსური და არაფინანსური რისკების მართვისთვის. რისკის ყოვლისმომცველი მართვისთვის საჭირო ყველა კომპონენტი ჩართულია რისკების ორგანიზაციის სტრუქტურაში: სანარმოს რისკის მართვა; საკრედიტო, ფინანსური და არაფინანსური რისკების მართვა; რისკების შესახებ ინფორმაციის წარდგენა და საინფორმაციო ტექნოლოგიური ინფრასტრუქტურის მხარდაჭერა; ჯვარედინი რისკის ანალიტიკური საშუალებები და ტექნიკა, როგორიცაა კაპიტალის ადეკვატურობის მართვა და სტრესის ტესტირება. ბანკი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს, ლიკვიდობის რისკს და საბაზრო რისკს. ის ასევე ექვემდებარება სხვადასხვა საოპერაციო და ბიზნეს რისკებს.

რისკების მართვის პოლიტიკა მიზნად ისახავს ბანკის წინაშე მდგარი რისკების გამოვლენას, ანალიზს და მართვას, შესაბამისი რისკის ლიმიტებისა და კონტროლის დადგენას, რისკების დონის მუდმივად მონიტორინგს და ლიმიტების დაცვას. რეგულარულად განიხილება რისკების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები, რათა ასახული იყოს ცვლილებები ბაზრის პირობებში, შეთავაზებულ პროდუქტებსა და მომსახურებებში და საუკეთესო პრაქტიკის დანერგვა.

ხელმძღვანელობის ზოგადი პასუხისმგებლობაა რისკის მართვის სისტემის ზედამხედველობა, ძირითადი რისკების მართვის გაკონტროლება, მისი რისკების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების გადახედვა და ასევ დიდი კრედიტების დამტკიცება.

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს რისკის შემცირების ზომების მონიტორინგსა და დანერგვაზე და იმის უზრუნველყოფაზე, რომ ბანკი საქმიანობდეს რისკის დადგენილი პარამეტრების ფარგლებში. რისკების მართვის დირექტორი პასუხისმგებელია რისკის ზოგადი მართვისა და შესაბამისობის ფუნქციებზე, როგორც ფინანსური, ისე არაფინანსური რისკების განსაზღვრის, შეფასების, მართვისა და ანგარიშგების საყოველთაო პრინციპებისა და მეთოდების დანერგვის უზრუნველყოფაზე. იგი უშუალოდ სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კომიტეტის წინაშეა ანგარიშვალდებული.

საკრედიტო, საბაზრო და ლიკვიდობის რისკები, როგორც პორტფელის, ისე გარიგებების დონეზე, იმართება და კონტროლდება საკრედიტო კომიტეტების სისტემის, რისკების მართვის განყოფილების და აქტივების-პასივების მართვის კომიტეტის მიერ. მსგავსი კონტროლის მექანიზმები იძლევა იმის გარანტიას, რომ ბანკი მიიღებს ინფორმირებულ რისკებრივ გადაწყვეტილებებს, რომლებიც იქნება შეფასებული ადეკვატურად, ბანკის დადგენილი ზღვრის მიღმა რისკების აღების თავიდან აცილების მიზნით.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

მთელი ორგანიზაციის მასშტაბით ხდება გარე და შიდა რისკის ფაქტორების განსაზღვრა და მართვა. განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა რისკის ფაქტორების სრული სპექტრისა და რისკის შემცირების არსებული პროცედურების რწმუნების დონის განსაზღვრას.

(დ) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება ისეთი საბაზრო ცვლადების გამო, როგორიცაა საპროცენტო განაკვეთები, სავალუტო კურსები და კაპიტალის ღირებულება. საბაზრო რისკი წარმოიშობა საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტების ღია პოზიციებიდან, რომლებზეც მოქმედებს ბაზრის ზოგადი და კონკრეტული ცვალებადობა და საბაზრო ფასებისა და სავალუტო კურსების მერყეობის დონის ცვლილება.

საბაზრო რისკის მართვის მიზანია საბაზრო რისკის მართვა და მისაღები პარამეტრების ფარგლების გაკონტროლება, ამასთანავე, რისკისა უკუგების ოპტიმიზაცია.

ბანკი თავის საბაზრო რისკს მართავს ღია პოზიციის ლიმიტების დაწესებით ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, საპროცენტო განაკვეთების დაფარვის ვადებისა და სავალუტო პოზიციებისთვის. მათი მონიტორინგი ხდება რეგულარულად და გადაიხედება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ.

(ე) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება ბაზარზე არსებული საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის გამო. საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილებებიდან, რამაც შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაზე ან მომავალ ფულად ნაკადებზე. ეს რისკი შეიძლება წარმოიშვას აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის შეუსაბამობის გამო, აგრეთვე ამგვარი აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასების მახასიათებლებით. საპროცენტო მარჟები შეიძლება ასეთი ცვლილებების გამო გაიზარდოს, მაგრამ ასევე შეიძლება შემცირდეს, ან წარმოქმნას ზარალი მოულოდნელი მერყეობის შემთხვევაში.

საპროცენტო განაკვეთების სხვაობების ანალიზი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი ძირითადად იმართება საპროცენტო განაკვეთის სხვაობების მონიტორინგით. ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის საპროცენტო სხვაობის პოზიციის შეჯამება შემდეგია:

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

	3 თვეზე ნაკლები	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	საბალანსო ღირებულება
2023 წლის 31 დეკემბრის აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	77,287	-	-	-	-	**77,287**
ბანკებიდან მისაღები თანხები	-	-	-	-	-	**-**
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	35,988	-	-	-	-	**35,988**
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	5,876	-	5,662	-	-	**11,538**
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	83,601	92,556	34,336	103,732	14,592	**328,817**
სხვა ფინანსური აქტივები	940	-	-	-		**940**
სულ ფინანსური აქტივები	**203,692**	**92,556**	**39,998**	**103,732**	**14,592**	**454,570**
ვალდებულებები						
ანგარიშები და დეპოზიტები ბანკებიდან	71,542	38,290	-	-	-	**109,832**
მომხმარებელთან მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	126,009	17,128	20,658	9,048	279	**173,122**
სხვა ნასესხები სახსრები	2,044	6,445	8,466	22,278	-	**39,233**
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,189	136	276	3,699	465	**6,765**
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**201,784**	**61,999**	**29,400**	**35,025**	**744**	**328,952**
წმინდა პოზიცია	**1,908**	**30,557**	**10,598**	**68,707**	**13,848**	**125,618**

	3 თვეზე ნაკლები	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	საბალანსო ღირებულება
2022 წლის 31 დეკემბრის აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	57,785	-	-	-	-	**57,785**
ბანკებიდან მისაღები თანხები	-	-	-	-	-	**-**
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	39,030	-	-	-	-	**39,030**
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	996	-	-	1,357	-	**2,353**
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	90,393	50,074	52,602	82,042	32,043	**307,154**
სხვა ფინანსური აქტივები	1,095	-	-	-	-	**1,095**
სულ ფინანსური აქტივები	**189,299**	**50,074**	**52,602**	**83,399**	**32,043**	**407,417**
ვალდებულებები						
ანგარიშები და დეპოზიტები ბანკებიდან	54,513	29,115	-	-	-	**83,628**
მომხმარებელთან მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	130,054	12,282	6,317	640	-	**149,293**
სხვა ნასესხები სახსრები	2,185	6,620	6,413	41,832	-	**57,050**
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,597	152	309	4,142	521	**6,721**
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**188,349**	**48,169**	**13,039**	**46,614**	**521**	**296,692**
წმინდა პოზიცია	**950**	**1,905**	**35,563**	**36,785**	**31,522**	**110,725**

3 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

	3 თვემდე	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	საბალანსო ღირებულება
2021 წლის 31 დეკემბერი აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	52,038	-	-	-	-	**52,038**
ბანკებიდან მისაღები თანხები	4,616	2,576	1,553	-	-	**8,745**
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	38,427	-	-	-	-	**38,427**
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,497	3,833	2,966	6,163	-	**14,459**
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	68,280	25,829	30,254	103,332	32,331	**260,026**
სხვა ფინანსური აქტივები	1,561	-	-	-	-	**1,561**
სულ ფინანსური აქტივები	**166,419**	**32,238**	**34,773**	**109,495**	**32,331**	**375,256**
ვალდებულებები						
ანგარიშები და დეპოზიტები ბანკებიდან	34,644	35,292	21,046	-	-	**90,982**
მომხმარებელთან მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	87,659	8,273	5,482	5,333	-	**106,747**
სხვა ნასესხები სახსრები	62	6,912	9,215	53,492	3,504	**73,185**
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,815	195	396	5,301	666	**8,373**
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**124,180**	**50,672**	**36,139**	**64,126**	**4,170**	**279,287**
წმინდა პოზიცია	**42,239**	**(18,434)**	**(1,366)**	**45,369**	**28,161**	**95,969**

საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთები

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია პროცენტიანი აქტივებისა და ვალდებულებების საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთები 2023, 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის დგომარეობით. ეს საპროცენტო განაკვეთები მიახლოებულია ამ აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადამდე მიღებულ შუამავალთან:

5 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

	2023 საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთები %			2022 საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთები %			2021 საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთები %		
	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო
პროცენტიანი აქტივები									
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	8.99%	-	3.58%	9.70%	2.40%	0.70%	8.50%	-	0.10%
ბანკებიდან მისაღები თანხები	-	-	-	-	-	-	-	4.40%	-
სინდიკატიური ფასიანი ქაღალდები	9.18%	-	-	9.20%	6.80%	-	8.90%	6.60%	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	12.93%	9.92%	8.07%	14.00%	8.30%	6.50%	13.12%	6.80%	5.50%
პროცენტიანი ვალდებულებები									
ბანკებიდან მიღებული ანგარიშები და დეპოზიტები	-	4.84%	4.46%	11.00%	0.92%	0.60%	-	0.80%	1.58%
მომხმარებელთა დეპოზიტები	7.97%	3.25%	2.08%	10.90%	2.10%	1.40%	6%	1.54%	0.80%
სხვა ნასესხები სახსრები	-	6.39%	7.06%	-	7%	5.30%	-	3.70%	3.10%
საიჯარო ვალდებულებები	-	3.5%	-	-	3.5%	-	-	3.5%	-

საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის ანალიზი

საპროცენტო განაკვეთების სხვაობების ანალიზის საფუძველზე საპროცენტო განაკვეთის რისკის სამართავად დამატებით ხდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძნობელობის მონიტორინგი.

წმინდა მოგება-ზარალისა და საკუთარი კაპიტალის (გადასახადების გარეშე) საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების (გადაფასების რისკი, იმ დაშვებით რომ ყველა სხვა ცვლადი, როგორიცაა სავალუტო კურსი, დარჩება უცვლელი) მიმართ მგრძნობელობის ანალიზი, 2023, 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული პროცენტიანი აქტივებისა და ვალდებულებების შემოსავლიანობის მრუდისა და პოზიციების 100 საბაზისო პუნქტით სიმეტრიული ვარდნის ან ზრდის გამარტივებულ სცენარზე დაყრდნობით, ასეთია:

	2023	2022	2021
100 საბაზისო პუნქტით პარალელური ვარდნა	(240)	(232)	(197)
100 საბაზისო პუნქტით პარალელური ზრდა	240	232	197

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

საკუთარი კაპიტალის (გადასახადების გარეშე) მგრძნობელობა შემოსავლიანობის მრუდის 100 საბაზისო პუნქტით ცვლილების მიმართ 31 დეკემბრისთვის ასეთი იყო:

	2023	2022	2021
100 საბაზისო პუნქტით პარალელური ვარდნა	(186)	(188)	(167)
100 საბაზისო პუნქტით პარალელური ზრდა	186	188	167

(ვ) სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება სავალუტო კურსის მერყეობის გამო. ბანკი მუდმივად აკონტროლებს, რომ სებ-ის სავალუტო პოზიციების ლიმიტები საზედამხედველო კაპიტალთან მიმართებით დაცული იყოს. ბანკს აქვს აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც დენომინირებულია სხვადასხვა უცხოურ ვალუტაში.
ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სტრუქტურა სავალუტო რისკთან მიმართებით 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ევრო	აშშ დოლარი	თურქული ლირა	ბრიტანული გირვანქა სტერლინგი	სულ
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6,634	36,599	876	2,171	**46,280**
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	8,904	27,084	-	-	**35,988**
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	**-**
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	104,212	86,614	-	-	**190,826**
სხვა ფინანსური აქტივები	-	153	-	-	**153**
სულ აქტივები	**119,750**	**150,450**	**876**	**2,171**	**273,247**
ვალდებულებები					
დეპოზიტები და სამთები ბანკებიდან	81,117	26,534	-	2,182	**109,833**
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	11,116	108,800	931	-	**120,847**
სხვა ნასესხები სახსრები	27,825	11,408	-	-	**39,233**
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	39	5,962	11	-	**6,012**
სულ ვალდებულებები	**120,097**	**152,704**	**942**	**2,182**	**275,925**
წმინდა პოზიცია	**(347)**	**(2,254)**	**(66)**	**(11)**	**(2,678)**

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სტრუქტურა სავალუტო რისკთან მიმართებით 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ევრო	აშშ დოლარი	თურქული ლირა	ბრიტანული გირვანქა სტერლინგი	სულ
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	11,702	36,627	17	1,252	**49,598**
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	12,555	26,475	-	-	**39,030**
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	1,357	-	-	**1,357**
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	69,130	69,899	-	-	**139,029**
სხვა ფინანსური აქტივები	138	113	-	-	**251**
სულ აქტივები	**93,525**	**134,471**	**17**	**1,252**	**229,265**
ვალდებულებები					
დეპოზიტები და ნაშთები ბანკებიდან	41,021	10,301	-	1,243	**52,565**
მოძხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	16,589	98,280	10	2	**114,881**
სხვა ნასესხები სახსრები	36,126	21,470	-	-	**57,596**
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	8	1,441	-	-	**1,449**
სულ ვალდებულებები	**93,744**	**131,492**	**10**	**1,245**	**226,491**
წმინდა პოზიცია	**(219)**	**2,979**	**7**	**7**	**2,774**

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სტრუქტურა სავალუტო რისკთან მიმართებით 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ევრო	აშშ დოლარი	თურქული ლირა	ბრიტანული გირვანქა სტერლინგი	სულ
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	27,231	4,736	58	900	**32,925**
ბანკებიდან მისაღები თანხები	-	8,745	-	-	**8,745**
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	22,938	15,489	-	-	**38,427**
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	6,163	-	-	**6,163**
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	77,064	91,821	-	-	**168,885**
სხვა ფინანსური აქტივები	169	157	1	-	**327**
სულ აქტივები	**127,402**	**127,111**	**59**	**900**	**255,472**
ვალდებულებები					
დეპოზიტები და ნაშთები ბანკებიდან	57,674	32,410	-	898	**90,982**
მომხმარებელთა მიმდინარე დეპოზიტები და ანგარიშები	34,411	48,494	79	2	**82,986**
სხვა ნასესხები სახსრები	35,504	38,278	-	-	**73,782**
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	394	1,282	75	-	**1,751**
სულ ვალდებულებები	**127,983**	**120,464**	**154**	**900**	**249,501**
წმინდა პოზიცია	**(581)**	**6,647**	**(95)**	**-**	**5,971**

ლარის გაუფასურება, როგორც ქვემოთ არის აღნიშნული, შემდეგი ვალუტების მიმართ 2023, 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაზრდიდა (შეამცირებდა) საკუთარ კაპიტალსა და მოგებას ან ზარალს ქვემოთ მოცემული ოდენობებით. ანალიზი წარმოდგენილია გადასახადის ეფექტების გათვალისწინებით და ეყრდნობა სავალუტო კურსების მერყეობას, რომელიც ბანკის აზრით გონივრულად მოსალოდნელი იყო ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის. ანალიზი ეფუძნება დაშვებას, რომ ყველა დანარჩენი ცვლადი, კერძოდ საპროცენტო განაკვეთები უცვლელი რჩება.

	2023	2022	2021
აშშ დოლარის 20%-ით გამყარება ლარის მიმართ	(451)	506	1,130
ევროს 20%-ით გამყარება ლარის მიმართ	(69)	(37)	(99)
თურქული ლირას 20%-ით გამყარება ლარის მიმართ	(13)	1	(16)
გირვანქა სტერლინგის 20%-ით გამყარება ლარის მიმართ	(2)	1	-

ლარის გამყარებას ზემოაღნიშნული ვალუტების მიმართ 2023, 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრისთვის იგივე, მაგრამ საპირისპირო ეფექტი ექნებოდა ზემოაღნიშნულ ვალუტებში ზემოთ ხსენებულ თანხებზე იმ შემთხვევაში, თუ ყველა დანარჩენი ცვლადი უცვლელი დარჩება.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

(ზ) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის ბანკის ფინანსური ზარალის რისკი, თუ მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის კონტრაჰენტი ვერ შეასრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებებს. ბანკს დანერგილი აქვს პოლიტიკა და პროცედურები საკრედიტო რისკის სამართავად (როგორც აღიარებული ფინანსური აქტივების, ისე აუღიარებელი სახელშეკრულებო ვალდებულებების შემთხვევაში), მათ შორის პორტფელის კონცენტრაციის შეზღუდვის წესები, საკრედიტოს კომიტეტის ჩამოყალიბება, რომ აქტიურად გააკონტროლოს საკრედიტო რისკი. საკრედიტო პოლიტიკა გადაიხედება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ.

საკრედიტო პოლიტიკა ადგენს:

- სასესხო განაცხადების შემოწმების და დამტკიცების პროცედურებს;
- მსესხებელთა (იურიდიული და ფიზიკური პირები) კრედიტუნარიანობის შეფასების მეთოდებს;
- უზრუნველყოფის საგნის შეფასების მეთოდებს;
- საკრედიტო დოკუმენტაციის მოთხოვნებს;
- სესხებისა და სხვა საკრედიტო რისკების მუდმივი მონიტორინგის პროცედურებს.

იურიდიული პირისთვის ნებისმიერი სესხის გაცემამდე ბანკი მომხმარებლის ბიზნესისა და ფინანსური შედეგების კომპლექსურ შემოწმებას ატარებს.

საკრედიტო რისკის მართვა აგრეთვე ნაწილობრივ ხორციელდება უზრუნველყოფის საგნისა და პირადი თავდებობების მიღებით. ზემოაღნიშნული სესხების უზრუნველყოფის საგანს აფასებენ დამოუკიდებელი ექსპერტები. საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა, როგორც წესი, აისახება ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებში ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში და აუღიარებელი სახელშეკრულებო ვალდებულებების თანხებში. პოტენციური საკრედიტო რისკის შესამცირებლად აქტივებისა და ვალდებულებების შესაძლო ურთიერთგაქვითვის გავლენა მნიშვნელოვანი არ არის.

საკრედიტო ვალდებულებებთან დაკავშირებული რისკები

ამ ინსტრუმენტების უპირველესი მიზანია უზრუნველყოს, რომ სახსრები ხელმისაწვდომი იყოს მომხმარებლისთვის, საჭიროებისამებრ. გარანტიები და სარეზერვო აკრედიტივები, რომლებიც წარმოადგენს შეუქცევად რწმუნებას, რომ ბანკი განახორციელებს გადახდებს იმ შემთხვევაში, თუ კლიენტი ვერ შეასრულებს თავის ვალდებულებებს მესამე მხარის წინაშე, შეიცავს იგივე საკრედიტო რისკს, როგორც სესხები. დოკუმენტური და კომერციული აკრედიტივი, რაც წარმოადგენს ბანკის მიერ წერილობით ვალდებულებას მომხმარებლის სახელით, რომელიც უფლებას აძლევს მესამე მხარეს ბანკს წარუდგინოს მოთხოვნები განსაზღვრულ ოდენობამდე კონკრეტული პირობებით, უზრუნველყოფილია იმ პროდუქტის შესაბამისი მიწოდებით, რომელთანაც ისინი დაკავშირებულია, ან ფულადი სახსრების დეპოზიტებით და, შესაბამისად, უფრო ნაკლებ რისკს შეიცავს, ვიდრე პირდაპირი სესხება.

კრედიტის გაცემის ვალდებულება წარმოადგენს კრედიტის გაცემის ავტორიზაციის გამოუყენებელ ნაწილს სესხების, გარანტიების ან აკრედიტივების სახით. რაც შეეხება კრედიტის გაცემის ვალდებულებებთან დაკავშირებით საკრედიტო რისკს, ბანკი პოტენციურად ექვემდებარება ზარალს მთლიანი გამოუყენებელი ვალდებულებების ტოლი თანხის ოდენობით, თუ გამოუყენებელი თანხები ათვისებული იქნება. თუმცა, ზარალის სავარაუდო ოდენობა ნაკლებია მთლიან გამოუყენებელ ვალდებულებებზე, ვინაიდან კრედიტის გაცემის ვალდებულებების უმეტესობა დამოკიდებულია კლიენტების მიერ კონკრეტული საკრედიტო სტანდარტების დაცვაზე.

ბანკი აკონტროლებს კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების დაფარვის ვადებს, რადგან გრძელვადიან ვალდებულებებს ზოგადად უფრო მაღალი ხარისხის საკრედიტო რისკი აქვთ, ვიდრე მოკლევადიან ვალდებულებებს.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

გაუფასურების შეფასება

ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს გამოითვლის ალბათობის რამდენიმე სცენარზე დაყრდნობით იმისათვის, რომ შეაფასოს ფულადი სახსრების მოსალოდნელი დეფიციტი, რომელიც დისკონტირებულია ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთთან მიახლოებული განაკვეთით. ფულადი სახსრების დეფიციტი არის სხვაობა ხელშეკრულების შესაბამისად საწარმოსთვის გადასახდელ ფულად ნაკადებს და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელთა მიღებასაც საწარმო მოელის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშება მოცემულია ქვემოთ და მისი ძირითადი კომპონენტებია:

PD	დეფოლტის ალბათობა არის დეფოლტის ალბათობის შეფასება მოცემულ დროის მოწაკვეთში. დეფოლტი შეიძლება მოხდეს მხოლოდ განსაზღვრულ დროს შეფასებული პერიოდის განმავლობაში, თუ შესაძლებლობას გასულ პერიოდში აღიარება არ შეუწყდა და კვლავ პორტფელშია წარმოდგენილი.
EAD	დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიცია არის ზემოქმედების შეფასება დეფოლტის მომავალი თარიღით, საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ ზემოქმედების მოსალოდნელი ცვლილებების გათვალისწინებით, ძირი თანხისა და პროცენტის დაფარვის ჩათვლით, განკრიალი იქნება ეს ხელშეკრულებით თუ არა, ვალდებულებებზე მოსალოდნელი თანხების და გამოტოვებული გადახდებიდან დარიცხული პროცენტის ჩათვლით.
LGD	ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში: არის ზარალის შეფასება, რომელიც წარმოიქმნება იმ შემთხვევაში, როდესაც დეფოლტი ხდება მოცემულ დროს. იგი ემყარება სხვაობას მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და ისეთ ფულად ნაკადებს შორის, შორის, რომელთა მიღებასაც გამსესხებელი მოელოდა, ყოველგვარი უზრუნველყოფის რეალიზაციის გამოკლებით. ის ჩვეულებრივ გამოხატულია როგორც EAD-ის პროცენტი.
LGL	ზარალი ლიკვიდაციის შემთხვევაში (LGL) წარმოადგენს რისკისადმი დაქვემდებარების პროცენტს, რომლის ამოღება უზრუნველყოფის ლიკვიდაციისას ვერ მოხერხდება თუ ის განიცდის დეფოლტს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი დაფუძნებულია საკრედიტო ზარალზე, რომელიც წარმოშობაც მოსალოდნელია აქტივის არსებობის მანძილზე („აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი"). გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა აქტივის წარმოშობიდან, რა შემთხვევაშიც, რეზერვი ეყრდნობა 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, კერძოდ ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის შემთხვევების შედეგად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და 12- თვიანი საკრედიტო ზარალი ინდივიდუალურად გამოითვლება.

ბანკმა დანერგა პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის აფასებს, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის თუ არა გაზრდილი ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი, რისთვისაც ითვალისწინებს დეფოლტის რისკის ცვლილებას ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში. ზემოაღნიშნულ პროცესზე დაყრდნობით, ბანკი აჯგუფებს თავის სესხებს 1-ელ, მე-2 და მე-3 ეტაპებად, ქვემოთ აღწერილი წესით:

ეტაპი 1: სესხების თავდაპირველი აღიარებისას ბანკი ქმნის რეზერვს 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით. პირველი ეტაპის სესხები ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი შემცირებულია და სესხი რეკლასიფიცირებულია მეორე ეტაპიდან.

ეტაპი 2: როდესაც სესხის წარმოშობის შედეგად საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, ბანკი სესხს მიაკუთვნებს მეორე ეტაპს და ქმნის რეზერვს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის. მეორე ეტაპის სესხები ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი შემცირებულია და სესხი რეკლასიფიცირებულია მესამე ეტაპიდან.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

საცალო კლიენტების ფინანსურ ინსტრუმენტებს მიეკუთვნება მე-2 ეტაპის კატეგორია, როდესაც სესხის მომსახურების კოეფიციენტის (PTI) ზრდა 10 პროცენტულ პუნქტზე მეტია ან ტოლია ეროვნული ბანკის მოთხოვნებით განსაზღვრული სტანდარტისა.

ლარი	შემოსავალი	უახლესი ხელმისაწვდომი PTI *	PTI ზრდა =პოტენციური SICR**
	< 1500	>25%	>=10 პროცენტული პუნქტი
	>=1000	>50%	>=10 პროცენტული პუნქტი

აშშ დოლარი	შემოსავალი	უახლესი ხელმისაწვდომი PTI *	PTI ზრდა =პოტენციური SICR**
	< 1500	>20%	>=10 პროცენტული პუნქტი
	>=1500	>30%	>=10 პროცენტული პუნქტი

კორპორატიული კლიენტების ფინანსურ ინსტრუმენტებს მიეკუთვნება მე-2 ეტაპის კატეგორია, როდესაც დავალიანების დაფარვისთვის გადახდების უზრუნველყოფის შემცირება აღემატება ან უტოლდება 10 პროცენტულ პუნქტს, სებ-ის მოთხოვნებით განსაზღვრულ სტანდარტთან შედარებით.

DSCR*** უახლესი განახლება	DSCR Delta vs წარმოშობა
< 1.2	<=-10%

* სესხის მომსახურების კოეფიციენტი

სესხის მომსახურების კოეფიციენტი აფასებს ფიზიკური პირის შემოსავლის პროპორციას, რომელიც გამოიყენება ვალის დაფარვისთვის.

იგი გამოითვლება მსესხებლების მიერ ვალის მთლიანი გადახდების გაყოფით მათ მთლიან შემოსავალზე. ეს კოეფიციენტი არის კრიტიკული საზომი, რომელსაც ბანკი იყენებს მსესხებლების კრედიტუნარიანობისა და დაფარვის შესაძლებლობის შესაფასებლად.

** საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა.

*** დავალიანების დაფარვისთვის გადახდების უზრუნველყოფა.

დეფოლტის განმარტება და აღმოფხვრა

ბანკი დეფოლტს განმარტავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით. ინსტრუმენტი საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად ითვლება, თუ:

- პროცენტის, ძირითადი თანხის ან საკომისიოს გადახდას მოვალე 90 დღეზე მეტი ხნით აგვიანებს; ან
- თუ მოხდა სესხის პრობლემური (იძულებითი) რესტრუქტურიზაცია, რადგან სხვა შემთხვევაში სესხი გადაუხდელი იქნებოდა; ან
- მომავალში მოსალოდნელ ფულად ნაკადებზე უარყოფითად აისახება ის ფაქტი, რომ დაწყებულია იძულებითი ლიკვიდაციისას გაკოტრების ან გადახდისუუნარობის პროცედურები ან არსებობს სხვა მტკიცებულება იმისა, რომ გადახდის ვალდებულება სრულად არ შესრულდება

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

გაზომვადი ინდიკატორების თვალსაზრისით, კრიტერიუმების მონიტორინგი ხდება შემდეგნაირად:

იურიდიული პირებისთვის	ინდიკატორი
სექტორებისთვის: სასტუმროები, ენერგეტიკა, უძრავი ქონების მენეჯმენტი	DSCR < 1.0 (გადაითვლება 15 წელზე)
სხვა სექტორებისთვის	DSCR < 1.0 (გადაითვლება 10 წელზე)

საცალო კლიენტებისთვის	ინდიკატორი
ყოველთვიური წმინდა შემოსავალი (ლარში ან უცხოური ვალუტის ეკვივალენტში ლარში)	
< 1,500	PTI > 55%
>= 1,500	PTI > 70%

ზემოაღნიშნული გაზომვადი ინდიკატორების დაკმაყოფილების შემთხვევაში, მსესხებელი ჩაითვლება დეფოლტირებულად და გადადის მე-3 ეტაპზე.

მას შემდეგ, რაც ფინანსური ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება მე-2 ეტაპზე, ის იქ რჩება მანამ, სანამ არ დაკმაყოფილდება შემდეგი ორი პირობა:

1. ფინანსური ინსტრუმენტი უნდა აკმაყოფილებდეს პირველი ეტაპის საკრედიტო ხარისხის მოთხოვნებს;
2. უნდა დაკმაყოფილდეს ვადაგადაცილებული დღეების და გამოსაცდელი ვადის პირობები.

ფინანსური ინსტრუმენტი კლასიფიცირებულია, როგორც პირველი ეტაპის რისკის კატეგორია, თუ დაკმაყოფილებულია შემდეგი პირობები:

- გადახდა ხდება დროულად ან ვადაგადაცილებული დღეები არ აღემატება 30 დღეს;
- მსესხებლის ლიკვიდობა, კაპიტალი და სესხის დაფარვის შესაძლებლობა სტაბილურია;
- მსესხებელი არის ფინანსურად საკმარისად ძლიერი, რომ გაუძლოს საშუალო დონის სტრესის შედეგებს და აქვს საკმარისი ლიკვიდობა ყველა ვალდებულების შესასრულებლად.

გაუმჯობესების მოთხოვნები (როგორც რესტრუქტურიზებული, ისე არარესტრუქტურირებული) ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, როდესაც ფინანსური ანალიზი არ ტარდება:

მე-2 ეტაპის არარესტრუქტურიზებული ინსტრუმენტებისთვის გამოსწორების პერიოდი არის 6 თვე, რომლის შემდეგაც ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება პირველ ეტაპზე, თუ გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში ფინანსური ინსტრუმენტი 30 დღეზე ნაკლებით იყო ვადაგადაცილებული.

შეჯამება: ეტაპი 2 → ეტაპი 1, როდესაც ვადაგადაცილება 30 დღეზე ნაკლებია 6 თვის განმავლობაში.

რესტრუქტურიზებული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის, რომელიც მეორე ეტაპზეა განთავსებული, გამოსაცდელი ვადა 1 წელია (თუ გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში ფინანსური ინსტრუმენტი 30 დღეზე ნაკლებით იყო ვადაგადაცილებული, რის შემდეგაც ინსტრუმენტი რეკლასიფიცირდება პირველ ეტაპზე).

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

შენიშვნა: PF (ეტაპი 2) → ეტაპი 1 როდესაც ვადაგადაცილებული დღეები 30 -ზე ნაკლებია წლის განმავლობაში.

მე-3 ეტაპის არარესტრუქტურიზებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის გამოსწორების პერიოდი არის 6 თვე, რომლის შემდეგაც ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება მეორე ეტაპზე, თუ გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში ფინანსური ინსტრუმენტი 90 დღეზე ნაკლებით იყო ვადაგადაცილებული.

მე-2 ეტაპის არარესტრუქტურიზებული ინსტრუმენტებისთვის გამოსწორების პერიოდი არის 6 თვე, რომლის შემდეგაც ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება პირველ ეტაპზე, თუ გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში ფინანსური ინსტრუმენტი 30 დღეზე ნაკლებით იყო ვადაგადაცილებული.

შენიშვნა: ეტაპი 3 → ეტაპი 2, როდესაც ვადაგადაცილება 90 დღეზე ნაკლებია წლის განმავლობაში. ეტაპი 2 → ეტაპი 1, როდესაც ვადაგადაცილება 30 დღეზე ნაკლებია 6 თვის განმავლობაში.

მე-3 ეტაპის რესტრუქტურიზებული (უმოქმედო რესტრუქტურიზებული) ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის გამოსწორების პერიოდი არის 6 თვე, რომლის შემდეგაც ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება მეორე ეტაპზე (მოქმედი რესტრუქტურიზებული), თუ გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში ფინანსური ინსტრუმენტი 31-90 დღით იყო ვადაგადაცილებული. როგორც კი ფინანსური ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება, როგორც მოქმედი რესტრუქტურიზებული, იწყება ერთწლიანი გამოსაცდელი პერიოდი, რომლის შემდეგაც ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება პირველ ეტაპზე, თუ ეს ინსტრუმენტი გამოსაცდელი ვადის პერიოდში არ იყო 30 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული. თუ ინსტრუმენტი 31-90 დღის ვადაგადაცილების ფარგლებში ექცევა, ის რჩება მეორე ეტაპზე. ერთწლიანი გამოსაცდელი პერიოდი იწყება ინსტრუმენტის 31-90 დღის ვადაგადაცილებიდან აღდგენის ბოლო თვიდან.

შენიშვნა: NPF (ეტაპი 3) → PF (ეტაპი 2) როდესაც 31-90 დღის ვადაგადაცილებაა 6 თვის განმავლობაში. PF (ეტაპი 2) → PE (ეტაპი 1) როდესაც 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებაა ერთი წლის განმავლობაში.

გაუმჯობესების მოთხოვნები არა-რესტრუქტურიზებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, როდესაც ფინანსური ანალიზი ხორციელდება:

რესტრუქტურიზაციის სტატუსების ზემოაღნიშნული გამოსაცდელი პერიოდების გარდა, ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორია შესაძლებელია გაუმჯობესდეს განხორციელებული ფინანსური ანალიზის საფუძველზე, კერძოდ:

- ფინანსური ინსტრუმენტის რეკლასიფიკაცია მე-2 ეტაპიდან 1 ეტაპის კატეგორიაში:
  - როდესაც მსესხებლის ფინანსური ანალიზის განხორციელების შედეგად პირველი ეტაპის (მოქმედი) პირობების მოთხოვნები სრულად დაკმაყოფილებულია.
  - ამავდროულად ბოლო 3 თანმიმდევრული გადახდა შესრულდა ვადაგადაცილების გარეშე.

  - ფინანსური ინსტრუმენტის რეკლასიფიკაცია მე-3 ეტაპიდან 2 ეტაპის კატეგორიაში:
  - როდესაც მსესხებლის ფინანსური ანალიზის განხორციელების შედეგად მე-2 ეტაპის (მოქმედი) პირობების მოთხოვნები სრულად დაკმაყოფილებულია.
  - ამავდროულად ბოლო 3 თანმიმდევრული გადახდა შესრულდა ვადაგადაცილების გარეშე.
  - ფინანსური ინსტრუმენტის რეკლასიფიკაცია მე-3 ეტაპიდან პირველი ეტაპის კატეგორიაში:
  - როდესაც მსესხებლის ფინანსური ანალიზის განხორციელების შედეგად მე-2 ეტაპის (მოქმედი) პირობების მოთხოვნები სრულად დაკმაყოფილებულია.
  - ამავდროულად ბოლო 6 თანმიმდევრული გადახდა შესრულდა ვადაგადაცილების გარეშე.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტი აღარ ჩაითვლება რესტრუქტურიზებულად მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ რესტრუქტურიზაციის დღიდან გავიდა 1 წელზე მეტი და ფინანსურ ინსტრუმენტს ბოლო 1 წლის განმავლობაში მინიჭებული აქვს საკრედიტო რისკის 1 ეტაპის კატეგორია.

PD შეფასების პროცესი

საცალო და კორპორატიული პორტფელებისთვის PD შეფასებულია მაკრო მოდელის საშუალებით, რომელიც აღწერს ისტორიულ ურთიერთობას PD საცალო და კორპორატიული პორტფელებისთვის და მაკროეკონომიკურ ცვლადებს, როგორიცაა რეალური მშპ -ს ზრდა, აშშ დოლარი/ლარი გაცვლითი კურსი და უმუშევრობის დონე. სებ-ის შეფასების შედეგებსა და პროგნოზირებულ მაკრო ცვლადებზე დაყრდნობით პროგნოზირებულია საცალო და კორპორატიული PD-ები. მოდელი ყოველწლიურად ხელახლა შეფასდება და სხვა მაკროეკონომიკური ცვლადები ჩართული იქნება, თუ ისინი გააუმჯობესებენ მოდელის განმარტებით შესაძლებლობებს. პროგნოზირებული პირობითი PD-ის მიგრაციის მატრიცები აგებულია, საიდანაც გამოითვლება უპირობო ზღვრული PD-ები, რომლებიც შემდგომში კორექტირებულია პორტფელში არსებული ინსტრუმენტის ასაკის მიხედვით.

მე-3 ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტების PD განიხილება, როგორც 100%.

იმ ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომლებზეც ბანკს აქვს გარანტია მსესხებლის მშობელი კომპანიებისგან, ბანკი იყენებს მათი მშობელი კომპანიების PD-ებს.

დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიცია

დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიცია (EAD) განსხვავებულად არის გამოთვლილი პირველი, მეორე და მესამე ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის. EAD მცირდება ფულადი სახსრების დაფარვის თანხებით. ბალანსგარეშე ვალდებულებები განიხილება ფულადი სახსრების კონვერტაციის ფაქტორის (CCF) მეშვეობით, კონკრეტულად 100%-ით კორპორატიული ვალდებულებისთვის და 50%-ით საცალო ვალდებულებებისთვის.

1 ეტაპისთვის, EAD გამოითვლება, როგორც სესხებისა და ბალანს გარეშე ვალდებულებები, CCF-ისა და ფულადი სახსრების დაფარვის თანხების გათვალისწინებით საანგარიშგებო თარიღისთვის.

მე-2 და მე-3 ეტაპისთვის, EAD გამოითვლება, როგორც ინსტრუმენტის დაუფარავი თანხა ანგარიშგების თარიღისთვის, CCF-ისა და ფულადი სახსრების დაფარვის თანხების გათვალისწინებით.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში

კორპორატიული და საცალო დაკრედიტების აქტივებისთვის LGD ღირებულებები ფასდება ყოველწლიურად. LGD განიმარტება, როგორც სავარაუდო ზარალი, რომელიც წარმოიქმნება კონტრაჰენტის მიერ დაუცველი ზემოქმედებისთვის დამდგარი დეფოლტისთვის. ის იძლევა ზემოქმედების შეფასებას, რომლის აღდგენა შეუძლებელია დეფოლტის დადგომისას და, შესაბამისად, ასახავს ზარალის სიმძიმეს. LGD განაკვეთი გამოითვლება კორპორაციული და საცალო პორტფელებისთვის. LGD სტატისტიკურად გამოითვლება სესხის აღდგენის ისტორიული მონაცემების საფუძველზე და ითვალისწინებს ისტორიულ ზარალს, რომელიც წარმოიქმნება არაუზრუნველყოფილი ზემოქმედების გამო. გაანგარიშებისას LGD-ის განცალკევებული ნაწილის აღდგენა გამორიცხულია გაანგარიშებიდან. LGD გამოხატულია როგორც EAD-ის პროცენტი.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ზარალი უზრუნველყოფილი ექსპოზიციების ლიკვიდაციის შემთხვევაში (LGL)

LGL წარმოადგენს რისკის ზემოქმედების პროცენტს, რომლის ამოღება უზრუნველყოფის ლიკვიდაციისას ვერ მოხერხდება თუ ის განიცდის დეფოლტს. ზარალის ლიკვიდაციის გაანგარიშება ითვალისწინებს LTV-ს, რომელიც კორექტირებულია მოძრავი და უძრავი უზრუნველყოფის გაყიდვის დროით, უძრავი ქონების ფასების ინდექსით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით და უზრუნველყოფის მოსალოდნელი გაყიდვების კოეფიციენტით. არაუზრუნველყოფილი ექსპოზიციებისთვის LGL აღებულია 100% -ით.

საშუალო LGL კოეფიციენტები გამოითვლება ხუთი LTV დიაპაზონისთვის ცალ-ცალკე საცალო და არასაცალო მსესხებლებისთვის, რომლებიც შემდეგ ენიჭება თითოეულ ექსპოზიციას LTV დიაპაზონის მიხედვით, რომლის ექსპოზიცია ვარდნას განიცდის.

გაყიდვების ხარჯების გაანგარიშება:

ბანკი განიხილავს შემდეგ გაყიდვების ხარჯებს, რომლებიც დაკავშირებულია მიღებული უზრუნველყოფის გაყიდვასთან.

თუ ბანკის მოთხოვნა 15000 ლარზე მეტია, ბანკი მიმართავს არბიტრაჟს. 15000 ლარზე ნაკლები პრეტენზიებისთვის ბანკი მიმართავს სასამართლოს.

საარბიტრაჟო საქმეებთან დაკავშირებული ხარჯები

დღგ	18%	როდესაც მოთხოვნა x 1.18 ნაკლებია უზრუნველყოფის ღირებულებაზე ასეთ შემთხვევაში დღგ გამოითვლება მოთხოვნიდან და პირიქით.
		დღგ-ის ჩათვლით, შენიშვნა: მინ. ფასი არის 236 ლარი (ზედმეტი მოსმენის გარეშე) /590 ლარი (ზედმეტი მოსმენის საფუძველზე)/708 ლარი ზედმეტი მოსმენა, რომელიც შედგება 3 არბიტრისგან მაქსიმალური ფასი 15000 ლარი.
საარბიტრაჟო მოსაკრებელი	3%	ბანკს აქვს შემდეგი მიდგომა ხელშეკრულებებში:
		როდესაც მოთხოვნა არის ≤50,000 ბანკი აგრძელებს ზედმეტი მოსმენის გარეშე (ანუ მინიმალური ფასი 236 ლარი)/
		როდესაც მოთხოვნა არის >50,000 ბანკი მიდის ზედმეტ მოსმენაზე, რომელიც შედგება 3 არბიტრისგან (ანუ მინიმალური ფასი 708 ლარი).
სააპელაციო სასამართლოს საფასური	150 ლარი	
საფასური გადახდილი აღსრულებისთვის	2%	მთლიანი მოთხოვნიდან (ძირი + საარბიტრაჟო მოსაკრებელი + სააპელაციო სასამართლო მოსაკრებელი)
სააღსრულებო ბიუროს მიერ აღებული საფასური	5%	აუქციონზე გასაყიდი ფასიდან

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

სასამართლო საქმეებთან დაკავშირებული ხარჯები

დღგ	18%	როდესაც მოთხოვნა x 1.18 ნაკლებია უზრუნველყოფის ღირებულებაზე ასეთ შემთხვევაში დღგ გამოითვლება მოთხოვნიდან და პირიქით.
სასამართლო გადასახადი	3%	მინიმალური ფასი: 100 ლარი, მაქსიმალური ფასი: 5000 ლარი
აღსრულებისთვის გადახდილი საფასური	2%	მთლიანი მოთხოვნიდან (ძირითადი)
სააღსრულებო ბიუროს მიერ აღებული საფასური	5%	აუქციონზე გასაყიდი ფასიდან

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (SICR)

ბანკი მუდმივად აკონტროლებს ყველა აქტივს, რომელიც ექვემდებარება ECL-ებს. საკრედიტო რისკის გაზრდის მნიშვნელოვნების შეფასებისას და ექვემდებარება თუ არა ინსტრუმენტი 12 თვიანი ECL-ს ან LTECL-ს, ბანკი ადარებს ანგარიშგების თარიღისთვის დეფოლტის რისკს და თავდაპირველი აღიარების თარიღისთვის წარმოქმნილ დეფოლტის რისკს. საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის გამოსავლენად ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ცალკეული ფინანსური ინსტრუმენტის დონეზე, ბანკი ახორციელებს სხვადასხვა ფაქტორების ჰოლისტიკურ ანალიზს, მათ შორის იმ ფაქტორებს, რომლებიც სპეციფიკურია კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის ან მსესხებლისთვის.

ანალიზი მოიცავს რაოდენობრივი და ხარისხობრივი ინფორმაციის გათვალისწინებას ბანკის ისტორიულ გამოცდილებაზე, საკრედიტო რისკების შეფასებასა და საპროგნოზო ინფორმაციას.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი რისკის შემთხვევაში ბანკი ინდივიდუალურად აფასებს, არსებობს თუ არა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ან გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, რათა აღიაროს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი ექსპოზიციები გათვალისწინებულია ჯგუფთან მიმართებაში, რომელიც აღემატება ბანკის პირველადი კაპიტალის 1%-ს. ბანკი ერთობლივად აფასებს სესხებს, რომლებიც ინდივიდუალურად არ არის მნიშვნელოვანი და სესხებს, რომლებიც ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანია, მაგრამ რომლებზეც არ არსებობს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ობიექტური მტკიცებულება.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხები

SICR-ის გამოვლენის პროცესი ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი ექსპოზიციისთვის მოიცავს ხარისხობრივი ტესტის განხორციელებას. ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხების SICR- ის შესაფასებლად, ბანკმა დაადგინა ზოგადი გამომწვევი მოვლენები ყველა სახის ექსპოზიციისთვის, კონკრეტული გამომწვევი მოვლენები არასაცალო მსესხებლებისთვის და კონკრეტული გამომწვევი მოვლენები საცალო მსესხებლებისთვის. ზოგადი გამომწვევი მოვლენები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება მხოლოდ:

- მაკროეკონომიკური, მარეგულირებელი, პოლიტიკური ან ტექნოლოგიური პერსპექტივის გაუარესება კონკრეტული მსესხებლისთვის ან მსესხებელთა ჯგუფისთვის;
- არასასურველი ცვლილებები იმ სექტორში ან დარგის პირობებში, სადაც მსესხებელი ოპერირებს

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

სპეციფიური გამომწვევი მოვლენები არასაცალო მსესხებლებისთვის მოიცავს:

- მსესხებლების ფინანსური საქმიანობის შედეგების გაუარესება, რაც რაოდენობრივად განისაზღვრება ფინანსური კოეფიციენტების უარყოფითი ცვლილებებით;
- ვადაგადაცილება 30 დღეზე მეტით, მაგრამ 90 დღეზე ნაკლებით;
- რესტრუქტურიზაციები, რომლებიც რომ არ განხორციელებულიყო, არ გამოიწვევდა ინსტრუმენტის 90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებას
- ხელშეკრულების დარღვევა;
- ბიზნესის ან ქონების გადამწყვეტი ნაწილის გაყიდვა, რომელიც აუცილებელია მსესხებლისთვის მოგების გამომუშავების ოპერაციებისთვის;
- თაღლითობა მსესხებლის ბიზნესში და ა.შ.

თუ გამოვლენილია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, არსებობის მანძილზე ECL-ის გაანგარიშებისთვის ფასდება, საკმარისია თუ არა მსესხებლის მომავალი ფულადი ნაკადები სხვადასხვა სცენარის შემთხვევაში ფულადი სახსრების გადიწების დასაფარად. მსესხებლის ფულადი ნაკადების ანალიზი მოიცავს დარგის არსებული და პროგნოზირებული ტენდენციების ანალიზს, რომლის ფარგლებშიც მსესხებელი მუშაობს. გაუფასურების ოდენობა ფასდება, როგორც სხვაობა საკრედიტო შესაძლებლობის საბალანსო ღირებულებასა და მომავალი ფულადი სახსრების სავარაუდო ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის, რომელიც დისკონტირებულია საკრედიტო ხაზის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. შეფასებული მომავალი ფულადი ნაკადები მოიცავს ნებისმიერ მოსალოდნელ ფულად ნაკადს მსესხებლის ოპერაციებიდან, სახსრების სხვა წყაროებს და უზრუნველყოფის ლიკვიდაციიდან მოსალოდნელ შემოსავალს, სადაც ეს შესაძლებელია.

ერთობლივად შეფასებული სესხები

არასაცალო ექსპოზიციები, რომლებიც ინდივიდუალურად არ არის მნიშვნელოვანი, SICR-ისთვის ფასდება ვადაგადაცილებული დღეების (30-დან 90 დღემდე) მიხედვით, ან იმის მიხედვით, რესტრუქტურიზებულები არიან ისინი თუ არა, ასევე სხვადასხვა ფინანსური კოეფიციენტების გაუარესების მიხედვით (სესხის მომსახურების კოეფიციენტი (PTI), ვალის მომსახურების დაფარვის კოეფიციენტი (DSCR).

საცალო მსესხებლებისთვის სპეციფიკური გამომწვევი მოვლენები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება მხოლოდ სესხის ვადაგადაცილებით 30 დღეზე მეტით, მაგრამ 90 დღეზე ნაკლებით, ექსპოზიციის რესტრუქტურიზაციას, რომელიც თუ არ განხორციელდა, გამოიწვევს ინსტრუმენტის 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილების ფარგლებში მოქცევას, PTI კოეფიციენტის გაუარესებას და ა.შ.

გაუფასურების ერთობლივად შეფასების მიზნით, ფინანსური ინსტრუმენტები დაჯგუფებულია ერთგვაროვან პულებში აქტივების ტიპების მიხედვით - იქნება ეს ინსტრუმენტი საცალო თუ არასაცალო, და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტის (LTV) საფუძველზე. LTV კოეფიციენტების საფუძველზე ფინანსური ინსტრუმენტები დაჯგუფებულია ხუთ LTV ჯგუფად.

რისკის ზემოქმედების ჩამოწერა:

ბანკმა შეიმუშავა მსესხებლების მიმართ რისკის ზემოქმედების ჩამოწერის მეთოდოლოგია, კერძოდ:

არაუზრუნველყოფილი ფინანსური ინსტრუმენტი ექვემდებარება ჩამოწერას, თუ ვადაგადაცილებული დღეები აღემატება 360 დღეს;

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

უზრუნველყოფილი ფინანსური ინსტრუმენტი ექვემდებარება ჩამოწერას, თუ ვადაგადაცილებული დღეები აღემატება 720 დღეს.

სახაზინო და ბანკთაშორისი ურთიერთობები

ბანკის სახაზინო და ბანკთაშორისი ურთიერთობები და კონტრაჰენტები მოიცავს ფინანსური მომსახურების ინსტიტუტებს, ბანკებს, კორპორაციებს და საქართველოს და თურქეთის მთავრობებს.

PD-ები ეწიჭება ემიტენტებს ან ბანკებს გარე რეიტინგის დეფოლტის განაკვეთების მიხედვით. მინიმალური PD დადგენილია 0.05%-ზე ბაზელის მიხედვით. ბაზელის დოკუმენტის ფუძემდებლური მიდგომის მიხედვით LGD აღებულია 47.81%-ზე. კორპორაციულ ფასიან ქაღალდებზე LGD აღებულია 47.81%-ზე. EAD წარმოადგენს ზოგიერთი დაუფარავი ძირითადი თანხისა და დარიცხული პროცენტის ჯამს ფასიანი ქაღალდების, სუვერენული ობლიგაციებისა და ბანკთაშორისი ექსპოზიციების შემთხვევაში.

საპროგნოზო ინფორმაცია და მრავალგვარი ეკონომიკური სცენარი

მის ECL მოდელებში ბანკი ეყრდნობა შემდეგ საპროგნოზო ინფორმაციას, როგორც ეკონომიკურ ამოსავალ მონაცემებს, ასეთია:

- მშპ-ს ზრდა
- სავალუტო კურსები

ბანკი ითვლის ECL-ს ინდივიდუალურად ყველა ფინანსურ აქტივზე. ECL გამოითვლება სამი (საწყისი 50%, აღმავალი 25% და დაღმავალი 25%) სცენარისთვის და შეწონილი ECL გამოითვლება სამივე სცენარის ECL-ის შეწონილი ჯამის სახით.

მოუკერძოებელი, ალბათობით შეწონილი ECL-ის შეფასება მოითხოვს საპროგნოზო ინფორმაციის ჩართვას, რომლის მიღება შესაძლებელია ზედმეტი დანახარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე. საპროგნოზო ინფორმაციის მიზნებისთვის ბანკი განსაზღვრავს სამ მაკრო სცენარს. სცენარები განისაზღვრება, როგორც ეკონომიკის მდგომარეობის საბაზისო (სავარაუდოდ), აღმავალი (უკეთესი, ვიდრე სავარაუდოა) და დაღმავალი (სავარაუდოზე უარესი) სცენარები. საბაზისო მაკროეკონომიკური სცენარის წარმოებისთვის ბანკი ითვალისწინებს საქართველოს ეროვნული ბანკის პროგნოზებს.

ქვემოთ მოცემული ცხრილები გვიჩვენებს საპროგნოზო ეკონომიკური ცვლადების/დაშვებების მნიშვნელობებს, რომლებიც გამოიყენება ECL-ის გამოთვლებისთვის თითოეულ ეკონომიკურ სცენარში.

„მომდევნო წლების" მაჩვენებლები წარმოადგენს გრძელვადიან საშუალოს და, შესაბამისად, იგივეა თითოეული სცენარისთვის, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

მთავარი ფაქტორები	ECL სცენარი	მინიჭებული ალბათობები %	2023	2024	2025	2026	მომდევნო წლები
მშპ-ს ზრდა, %							
	ალბვალი	25%	6.0%	6.5%	5.5%	5.0%	5.0%
	საბაზისო	50%	6.0%	5.0%	4.5%	5.0%	5.0%
	დაღმავალი	25%	6.0%	3.0%	4.0%	5.0%	5.0%
აშშ დოლარი/ ლარის სავალუტო კურსი, %ცვლილება							
	ალბვალი	25%	0.0%	3.0%	2.0%	0.0%	0.0%
	საბაზისო	50%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
	დაღმავალი	25%	0.0%	-15.0%	0.0%	5.0%	0.0%

„მომდევნო წლების" მაჩვენებლები წარმოადგენს გრძელვადიან საშუალოს და, შესაბამისად, იგივეა თითოეული სცენარისთვის, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

მთავარი ფაქტორები	ECL სცენარი	მინიჭებული ალბათობები %	2022	2023	2024	2025	მომდევნო წლები
მშპ-ს ზრდა, %							
	ალბვალი	25%	10.0%	6.0%	5.0%	5.0%	5.0%
	საბაზისო	50%	10.0%	4.0%	5.5%	5.0%	5.0%
	დაღმავალი	25%	10.0%	2.0%	4.0%	5.0%	5.0%
აშშ დოლარი/ ლარის სავალუტო კურსი, % ცვლილება							
	ალბვალი	25%	0.0%	2.0%	0.0%	0.0%	0.0%
	საბაზისო	50%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
	დაღმავალი	25%	0.0%	-15.0%	5.0%	5.0%	5.0%

„მომდევნო წლების" მაჩვენებლები წარმოადგენს გრძელვადიან საშუალოს და, შესაბამისად, იგივეა თითოეული სცენარისთვის, 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

მთავარი ფაქტორები	ECL სცენარი	მინიჭებული ალბათობები %	2022	2023	2024	მომდევნო წლები
მშპ-ს ზრდა, %						
	აღმავალი	25%	6.0%	5.0%	5.0%	5.0%
	საბაზისო	50%	5.0%	4.5%	4.5%	4.5%
	დაღმავალი	25%	1.0%	4.0%	4.0%	4.0%
აშშ დოლარი/ ლარის სავალუტო კურსი, % ცვლილება						
	აღმავალი	25%	-5.0%	-5.0%	0.0%	0.0%
	საბაზისო	50%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
	დაღმავალი	25%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%

(თ) ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდობის რისკი განისაზღვრება, როგორც რისკი იმისა, რომ ბანკს არ აქვს საკმარისი ლიკვიდური ფინანსური რესურსები ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესასრულებლად, რომლებიც ანგარიშსწორდება ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდებით. ლიკვიდობის რისკი წარმოიქმნება იმის გამო, რომ ბანკმა შეიძლება ვერ შეასრულოს თავისი გადახდის ვალდებულებები როდესაც მათი გადახდის დრო დადგება, ფულადი ნაკადების დროულობის შეუსაბამობის შედეგად, როგორც ნორმალურ, ასევე სტრესულ ვითარებაში. ბანკი ლიკვიდობას მართავს იმ მიზნით, რომ უზრუნველყოს თანხების ხელმისაწვდომობა ნებისმიერ დროს, რათა შეასრულოს ყველა ფულადი ნაკადის ვალდებულება, როგორც კი ამის დრო დადგება. ლიკვიდობის პოლიტიკა განიხილება და მტკიცდება ხელმძრვანელობის მიერ.

ბანკი ცდილობს აქტიურად შეუწყოს ხელი დივერსიფიცირებული და სტაბილური დაფინანსების ბაზას, რათა შეძლოს სწრაფად და ეფექტურად უპასუხოს გაუთვალისწინებელ ლიკვიდურ მოთხოვნებს.

ლიკვიდობის მართვის პოლიტიკა მოითხოვს:

- მრავალფეროვანი დაფინანსების წყაროების შენარჩუნებას;
- ვალების კონცენტრაციისა და პროფილის მართვას;
- ვალის დაფინანსების გეგმების შენარჩუნებას;
- ლიკვიდობის კოეფიციენტების მონიტორინგს მარეგულირებელი მოთხოვნების შესაბამისად.

ლიკვიდობის მდგომარეობას მონიტორინგს უწევს ფინანსური მართვის განყოფილება და რისკების მართვის განყოფილება. ნორმალურ საბაზრო პირობებში, ინფორმაცია ლიკვიდობის პოზიციის შესახებ ხელმძღვანელობას წარედგინება ყოველკვირეულად. ლიკვიდობის მართვის შესახებ გადაწყვეტილებებს იღებს ALCO , ხოლო სახაზინო განყოფილება მათ ახორციელებს. გარდა ამისა, ბანკი რეგულარულად აკონტროლებს ლიკვიდობის კოეფიციენტს, რომელიც გამოითვლება ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილები აჩვენებს არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს ვალდებულებებზე და კრედიტთან დაკავშირებულ ვალდებულებებზე მათი ყველაზე ადრე არსებული სახელშეკრულებო ვადის საფუძველზე. სულ, მთლიანი შემოდინება, რომელიც წარმოდგენილია ცხრილებში, არის სახელშეკრულებო, არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები ფინანსურ ვალდებულებაზე ან კრედიტთან დაკავშირებულ ვალდებულებაზე. გაცემული ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებისთვის გარანტიის მაქსიმალური ოდენობა გადანაწილდება ყველაზე ადრეულ პერიოდზე, რომელშიც გარანტიის მოთხოვნაა შესაძლებელი.

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადების ანალიზი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

	მოთხოვნა 1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ მთლიანი თანხის შემოდინება (გადინება)	საბალანსო ღირებულება
არაწარმოებული ვალდებულებები								
დეპოზიტები და ნაშთები ბანკებიდან	(48,825)	(22,980)	(38,970)	-	-	-	**(110,775)**	**(109,832)**
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	(103,150)	(24,501)	(17,223)	(20,615)	(9,450)	(244)	**(175,183)**	**(173,122)**
სხვა ნასესხები სახსრები	-	(2,469)	(5,330)	(2,398)	(27,309)	-	**(37,506)**	**(39,233)**
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(1,996)	(117)	(175)	(71)	(4,238)	(471)	**(7,068)**	**(6,765)**
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**(153,971)**	**(50,067)**	**(61,698)**	**(23,084)**	**(40,997)**	**(715)**	**(330,531)**	**(328,952)**
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები	**(121,194)**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**(121,194)**

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადების ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

	მოთხოვნა 1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ მთლიანი თანხის შემოდინება (გადინება)	საბალანსო ღირებულება
არაწარმოებული ვალდებულებები								
დეპოზიტები და ნაშთები ბანკებიდან	(39,837)	(14,928)	(29,439)	-	-	-	**(84,204)**	**(83,628)**
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	(123,543)	(6,569)	(12,557)	(6,660)	(661)	-	**(149,990)**	**(149,293)**
სხვა ნასესხები სახსრები	-	-	(2,194)	-	(65,790)	-	**(67,984)**	**(57,050)**
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(3,554)	(88)	(132)	(268)	(2,334)	(2,427)	**(8,803)**	**(6,721)**
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**(166,934)**	**(21,585)**	**(44,322)**	**(6,928)**	**(68,785)**	**(2,427)**	**(310,981)**	**(296,692)**
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები	**(95,990)**	-	-	-	-	-	-	**(95,990)**

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადების ანალიზი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

	მოთხოვნა 1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ, მთლიანი თანხის შემოდინება (გადინება)	საბალანსო ღირებულება
არაწარმოებული ვალდებულებები								
დეპოზიტები და ნაშთები ბანკებიდან	(25,272)	(9,426)	(35,552)	(21,280)	-	-	**(91,530)**	**(90,982)**
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	(58,997)	(28,941)	(8,336)	(5,592)	(5,508)	-	**(107,274)**	**(106,747)**
სხვა ნასესხები სახსრები	-	-	-	-	(83,594)	-	**(83,594)**	**(73,185)**
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(4,258)	(147)	(232)	(232)	(3,285)	(2,734)	**(10,888)**	**(8,373)**
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**(88,427)**	**(38,514)**	**(44,120)**	**(27,104)**	**(92,387)**	**(2,734)**	**(293,286)**	**(279,287)**
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები	**(110,543)**	-	-	-	-	-	-	**(110,543)**

საქართველოს კანონმდებლობით, ფიზიკურ პირებს შეუძლიათ ნებისმიერ დროს გამოიტანონ ვადიანი დეპოზიტი, უმეტეს შემთხვევაში დარიცხულ პროცენტის დაკარგვით. შესაბამისად, ეს დეპოზიტები ჩვენებია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში მათი გაცხადებული დაფარვის ვადის მიხედვით. ამ დეპოზიტების კლასიფიკაცია მითითებული დაფარვის ვადების მიხედვით წარმოდგენილია ქვემოთ:

	2023	2022	2021
მოთხოვნა 1 თვემდე	6,670	7,723	7,873
1-დან 3 თვემდე	-	6,591	4,037
3-დან 12 თვემდე	8,487	7,543	6,006
1-დან 5 წლამდე	14,323	88	5,333
5 წელზე მეტი	388	-	-
სულ დეპოზიტები	**29,868**	**21,945**	**23,249**

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ბანკი არ იყენებს ქვემოთ ჩამოთვლილ არადისკონტირებული დაფარვის ვადის ანალიზს ლიკვიდობის სამართავად, რადგან ის აჩვენებს მხოლოდ სახელშეკრულებო პირობებს და არ ითვალისწინებს ინსტრუმენტების რეალურ მოსალოდნელ ქცევას. ამის ნაცვლად, ბანკი აკვირდება ლიკვიდობის სხვაობების ანალიზს მოსალოდნელი დაფარვის ვადების მიხედვით, მაგალითად, არადისკონტირებული ფულადი ნაკადების განმარტების მიზნებისთვის, მოთხოვნამდე დეპოზიტების განთავსება ხდება მოთხოვნამდე კალათში, ამასთან ნებისმიერი მათგანი შეიძლება გათვალისწინებული იყოს განსხვავებულ დროის კალათში, რეალური მოლოდინების შესაბამისად.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების ანალიზს, მოსალოდნელი დაფარვის ვადების მიხედვით:

	მოთხოვნა 1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	77,287	-	-	-	-	**77,287**
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	35,988	-	-	-	-	**35,988**
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	4,947	929	5,662	-	-	**11,538**
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	22,781	60,821	126,892	103,732	14,591	**328,817**
სხვა ფინანსური აქტივები	940	-	-	-	-	**940**
სულ აქტივები	**141,943**	**61,750**	**132,544**	**103,732**	**14,591**	**454,570**
ვალდებულებები						
დეპოზიტები და ნაშთები ბანკებიდან	48,811	22,731	38,290	-	-	**109,832**
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	101,601	24,408	37,786	9,048	279	**173,122**
სხვა ნასესხები სახსრები	-	2,044	14,911	22,278	-	**39,233**
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,098	90	412	3,700	465	**6,765**
სულ ვალდებულებები	**152,510**	**49,273**	**91,399**	**35,026**	**744**	**328,952**
წმინდა პოზიცია	**(10,567)**	**12,477**	**41,155**	**68,706**	**13,847**	**125,618**

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების ანალიზს, მოსალოდნელი დაფარვის ვადების მიხედვით:

	მოთხოვნა 1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	57,785	-	-	-	-	**57,785**
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	39,030	-	-	-	-	**39,030**
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	996	-	-	1,357	-	**2,353**
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	51,171	44,519	122,188	70,233	19,043	**307,154**
სხვა ფინანსური აქტივები	1,095	-	-	-	-	**1,095**
სულ აქტივები	**150,077**	**44,519**	**122,188**	**71,590**	**19,043**	**407,417**
ვალდებულებები						
დეპოზიტები და ნაშთები ბანკებიდან	54,513	29,115	-	-	-	**83,628**
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	121,620	7,116	18,599	640	-	**147,975**
სხვა ნასესხები სახსრები	-	2,184	6,620	6,413	42,379	**57,596**
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,472	125	461	4,142	521	**6,721**
სულ ვალდებულებები	**178,923**	**38,540**	**25,680**	**10,649**	**42,900**	**296,692**
წმინდა პოზიცია	**(28,846)**	**5,979**	**96,508**	**60,941**	**(23,587)**	**110,725**

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების ანალიზს, მოსალოდნელი დაფარვის ვადების მიხედვით:

	მოთხოვნა 1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	52,038	-	-	-	-	**52,038**
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	1,832	2,784	4,129	-	-	**8,745**
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	38,427	-	-	-	-	**38,427**
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	1,497	-	6,799	6,163	-	**14,459**
სხვა ფინანსური აქტივები	8,269	64,137	81,168	88,938	17,514	**260,026**
	1,561	-	-	-	-	**1,561**
სულ აქტივები	**103,624**	**66,921**	**92,096**	**95,101**	**17,514**	**375,256**
ვალდებულებები						
დეპოზიტები და სამთები ბანკებიდან	25,272	9,372	56,338	-	-	**90,982**
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	58,894	28,765	13,755	5,333	-	**106,747**
სხვა ნასესხები სახსრები	-	-	16,189	53,492	3,504	**73,185**
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,743	73	590	5,301	666	**8,373**
სულ ვალდებულებები	**85,909**	**38,210**	**86,872**	**64,126**	**4,170**	**8,373**
წმინდა პოზიცია	**17,715**	**28,711**	**5,224**	**30,975**	**13,344**	**95,969**

(ი) საოპერაციო და ბიზნეს რისკი

საოპერაციო რისკი არის სისტემის გაუმართაობის, ადამიანური შეცდომების, თაღლითობის და გარე მოვლენების შედეგად წარმოქმნილი ზარალის რისკი. როდესაც კონტროლი ვერ ფუნქციონირებს ეფექტურად, საოპერაციო რისკებმა შეიძლება ზიანი მიაყენოს რეპუტაციას, გამოიწვიოს სამართლებრივი ან რეგულირების შედეგები, ან გამოიწვიოს ფინანსური ზარალი. ბანკი არ მოელის ყველა საოპერაციო რისკის აღმოფხვრას, მაგრამ ის ცდილობს ამ რისკების მართვას საკონტროლო სტრუქტურის მეშვეობით, პოტენციურ რისკებზე მონიტორინგისა და რეაგირების გზით. კონტროლი მოიცავს მოვალეობათა ეფექტურ დაყოფას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შეჯერების პროცედურებს, პერსონალის განათლებას და შეფასების პროცედურებს, როგორიცაა შიდა აუდიტის გამოყენება.

26 საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები

ბანკს აქვს მომდინარე საკრედიტო ხასიათის დაუფარავი ვალდებულებები, რომლებიც უკავშირდება სესხების გაცემას. ეს საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები წარმოდგენილია ოვერდრაფტის სახით.

ბანკი იძლევა ფინანსურ გარანტიებს მესამე მხარეების წინაშე მომხმარებლების მიერ ვალდებულების შესრულებაზე. ამ ხელშეკრულებებს აქვთ ფიქსირებული ლიმიტები და, როგორც წესი, ხუთ წლამდე ვადით გაიცემა.

ბანკი საკრედიტო ვალდებულებების და ფინანსური გარანტიების გაცემისას საკრედიტო რისკის მართვის იმავე პოლიტიკასა და პროცედურებს იყენებს, როგორსაც - მომხმარებლებზე სესხების გაცემისას.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების სახელშეკრულებო თანხები წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში კატეგორიების მიხედვით. ცხრილში საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების თანხები იმ დაშვებითაა წარმოდგენილი, რომ ეს თანხები სრულად არის გაცემული. ცხრილში მოცემული გარანტიების თანხები წარმოადგენს მაქსიმალურ საალრიცხვო ზარალს, რომლის აღიარებაც მოხდებოდა საანგარიშგებო თარიღით, კონტრაჰენტებს საერთოდ რომ ვერ შეესრულებინათ სახელშეკრულებო ვალდებულებები.

ათასი ლარი	2023	2022	2021
სახელშეკრულებო თანხა			
აუთვისებელი ოვერდრაფტები	48	54	30
აკრედიტივი	-	1,210	2,690
გარანტიები	121,146	94,726	107,823
სულ საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები	**121,194**	**95,990**	**110,543**

ზემოთ მოყვანილი ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული მთლიანი დაუფარავი საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები შესაძლოა არ წარმოადგენდეს სამომავლო მოთხოვნებს ფულად სახსრებზე, რადგან დაფინანსების გარეშე, ამ საკრედიტო ვალდებულებებს შეიძლება ვადა ამოეწუროს ან შეწყდეს.

ამ საკრედიტო ვალდებულებებიდან, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 89,073 ათასი ლარი არის შვიდ ბანკის მიმართ (2022: 67,218 ათასი ლარი, 2021: 76,980 ათასი ლარი). ეს ექსპოზიცია წარმოადგენს ბანკის მიმართ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან კონცენტრაციას.

კრედიტთან დაკავშირებული ყველა ვალდებულება განაწილებულია 1-ელ ეტაპზე. კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებებისთვის აღიარებული ECL 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 438 ათასი ლარი (2022: 387 ათასი ლარი; 2021: 300 ათასი ლარი) და წლის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მნიშვნელოვანი ცვლილებები არ ყოფილა.

27 პირობითი ვალდებულებები

(ა) სამართლებრივი დავები

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ბანკის წინააღმდეგ შესაძლოა დაიწყოს სამართლებრივი ქმედება და აღიძრას სარჩელები. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ სარჩელებიდან გამომდინარე საბოლოო ვალდებულებას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) არ ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო ოპერაციების შედეგებზე.

(ბ) საოპერაციო გარემო

როგორც განვითარებადი ბაზარი, საქართველოს არ აქვს კარგად განვითარებული ბიზნეს და მარეგულირებელი ინფრასტრუქტურას, რომელიც ზოგადად არსებობს უფრო განვითარებულ საბაზრო ეკონომიკაში. საქართველოში განხორციელებული ოპერაციები შესაძლოა იყოს ისეთი რისკის შემცველი, რაც ჩვეულებრივ არ ასოცირდება განვითარებულ ბაზრებთან. თუმცა, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში, საქართველოს მთავრობამ გადადგა რამდენიმე ქმედითი ნაბიჯი, რამაც დადებითი გავლენა იქონია ქვეყნის მთლიან საინვესტიციო გარემოზე, კერძოდ, განხორციელდა რეფორმები, რომლებიც საჭიროა გამართული საბანკო, სასამართლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი სისტემების შესაქმნელად. ეს მოიცავს ახალი საკანონმდებლო რეგულირებების მიღებას, მათ შორის ახალ საგადასახადო კოდექსსა და პროცედურულ ნორმებს. ხელმძღვანელობის აზრით, ეს ნაბიჯები ხელს უწყობს საქართველოში, ბიზნესის წარმოებისას რისკების შემცირებას.

არსებული ტენდენციის, რომელიც მიმართულია ბიზნესგარემოს საერთო გაუმჯობესებისაკენ, შენარჩუნება მოსალოდნელია. საქართველოს ეკონომიკის სამომავლო სტაბილურობა მეტწილად დამოკიდებულია ამ რეფორმებსა და განვითარებებზე, ასევე მთავრობის მიერ განხორციელებულ ეკონომიკური, ფინანსური და მონეტარული ზომების ეფექტურობაზე. თუმცა, საქართველოს ეკონომიკა დამოკიდებულია მსოფლიოს სხვა წერტილებში მიმდინარე საბაზრო კრიზისსა და ეკონომიკური განვითარების შენელებაზე.

(გ) საგადასახადო გაუთვალისწინებელი მოვლენები

საქართველოს საგადასახადო სისტემა აგრძელებს განვითარებას და ახასიათებს ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ზოგჯერ ურთიერთსაწინააღმდეგოა და სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოს მიერ სხვადასხვაგვარად შეიძლება იქნეს ინტერპრეტირებული. გადასახადები ექვემდებარება გადასინჯვას და მოკვლევას მთელი რიგი ორგანოების მიერ, რომლებსაც აქვთ მკაცრი ჯარიმების და საურავების და პროცენტის დაკისრების უფლება. საგადასახადო ორგანოებს არ აქვთ უფლება დააკისრონ დამატებითი გადასახადები, ჯარიმა ან საურავი, თუ იმ წლის ბოლოდან, რომელშიც საგადასახადო კანონმდებლობა დაირღვა, სამი წელია გასული.

ამ გარემოებებმა შეიძლება სხვა ქვეყნებზე ბევრად უფრო მნიშვნელოვანი საგადასახადო რისკები შექმნან საქართველოში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. თუმცა შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაცია შეიძლება განსხვავდებოდეს ბანკის ინტერპრეტაციისგან და თუ ისინი შეძლებენ თავიანთი ინტერპრეტაციის განხორციელებას, ამან შეიძლება მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს ფინანსურ მდგომარეობაზე.

27 გაუთვალისწინებელი მოვლენები (გაგრძელება)

(დ) შესაბამისობა შეთანხმებულ პირობებთან

ბანკი ექვემდებარება გარკვეულ ფინანსურ და არაფინანსურ შეთანხმებებს, რომლებიც ძირითადად დაკავშირებულია მის სხვა ნასესხებ სახსრებთან. ასეთი შეთანხმებების შეუსრულებლობამ შეიძლება ბანკისთვის გამოიწვიოს უარყოფითი შედეგები, მათ შორის სავალდებულო წინასწარი გადახდა და დეფოლტის გამოცხადება. ბანკი შესაბამისობაში იყო ყველა შეთანხმებულ პირობასთან 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

28 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ბასს 24-ის („დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები") მიხედვით მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორსაც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორითაც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის. დაკავშირებულ მხარეებთან დადებული ყველა გარიგება, რომელიც ქვემოთაა განხილული, განხორციელდა გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით.

(ა) ოპერაციები მთავარ ხელმძღვანელ პირებთან

პერსონალის ხარჯში ჩართული მთლიანი ანაზღაურება 2023 წლის, 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის ასეთია:

	2023	2022	2021
თანამშრომელთა მოკლევადიანი სარგებელი	2,150	1,863	1,927

(ბ) ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის დაუფარავი ნაშთები და შესაბამისი მოგების ან ზარალის ოპერაციების თანხები შემდეგია:

	უშუალო მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	მთავარი ხელმძღვანელი პირები	სხვა დაკავშირებული მხარეები
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	906	38	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	-	199	-
ვალდებულებები				
დეპოზიტები და ნაშთები ბანკებიდან	48,811	-	-	-
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	-	-	134	3,923
სხვა ვალდებულებები	(1,419)	-	-	-
საპროცენტო შემოსავალი /(ხარჯი)				
საპროცენტო შემოსავალი	-	-	37	-
საპროცენტო ხარჯი	(430)	-	(10)	(129)
სხვა ხარჯები	(919)	-	-	-

28 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის დაუფარავი ნაშთები და შესაბამისი მოგების ან ზარალის ოპერაციების თანხები შემდეგია:

	უშუალო მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	მთავარი ხელმძღვანელი პირები	სხვა დაკავშირებული მხარეები
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	34	55	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	-	114	-
ვალდებულებები				
დეპოზიტები და ნაშთები ბანკებიდან	10,896	-	-	-
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	-	-	23	8,831
სხვა ვალდებულებები	632	-	-	-
საპროცენტო შემოსავალი /(ხარჯი)				
საპროცენტო შემოსავალი	7	-	10	-
საპროცენტო ხარჯი	(55)	-	-	(152)
სხვა ხარჯები	(826)	-	-	-

2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის დაუფარავი ნაშთები და შესაბამისი მოგების ან ზარალის ოპერაციების თანხები შემდეგია:

	უშუალო მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	მთავარი ხელმძღვანელი პირები	სხვა დაკავშირებული მხარეები
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	57	1,128	-	-
ბანკებიდან მისაღები თანხები	912			
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	-	42	-
ვალდებულებები				
დეპოზიტები და ნაშთები ბანკებიდან	25,272	17,564	-	-
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	-	-	305	20,736
საპროცენტო შემოსავალი /(ხარჯი)				
საპროცენტო შემოსავალი	20	-	8	-
საპროცენტო ხარჯი	(478)	(47)	-	(315)
სხვა ხარჯები	(695)	-	-	-

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მშობელისაგან დეპოზიტების სახელშეკრულებო დაფარვის ვადებია: 48,811 ათასი ლარის დაფარვის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია. (2022: 10,897 ათასი ლარის დაფარვის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია, 2021: 25,272 ათასი ლარი - 12 თვეზე ნაკლები).

28 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობამ დაამატა ადრე გამოტოვებული ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების განმარტებით შენიშვნებში, რის შედეგადაც მოხდა შესადარისი განმარტებითი შენიშვნების გადაანგარიშება. ქვემოთ მოცემულია შესწორებების შეჯამება 2022 წლის 31 დეკემბერს და 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის:

შესწორებების შეჯამება 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის:

	თავდაპირველი წარდგენა	გადაანგარიშება	გადაანგარიშებული
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	114	114
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები*	-	8,854	8,854
სხვა ვალდებულებები	-	632	632
სხვა ხარჯები	-	(826)	(826)

*8,854 ათასი ლარიდან 23 ათასი ლარი დაკავშირებულია მთავარი ხელმძღვანელი პირების მიმდინარე ანგარიშებსა და დეპოზიტებთან, ხოლო 8,831 ათასი ლარი სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან.

შესწორებების შეჯამება 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის:

	თავდაპირველი წარდგენა	გადაანგარიშება	გადაანგარიშებული
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	42	42
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები*	-	21,041	21,041
სხვა ხარჯები	-	(695)	(695)

*21,041 ათასი ლარიდან 305 ათასი ლარი დაკავშირებულია მთავარი ხელმძღვანელი პირების მიმდინარე ანგარიშებსა და დეპოზიტებთან, ხოლო 20,736 ათასი ლარი სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან.

29 სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია იმ ფასთან მიახლოება, რომელიც მიღებული იქნებოდა აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდებოდა ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. თუმცა, განუსაზღვრელობებისა და სუბიექტური განსჯის გათვალისწინებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული ისე, რომ მისი რეალიზება შესაძლებელია აქტივის დაუყოვნებლივ გაყიდვით ან ვალდებულებების გადაცემით.

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებებისთვის ბანკი ვარაუდობს, რომ საბალანსო ღირებულებები მიახლოებულია მათ სამართლიან ღირებულებასთან.

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI)

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც ფასდება შეფასების ტექნიკის ან საფასო მოდელების გამოყენებით, ძირითადად შედგება არაკოტირებული სავალო ფასიანი ქაღალდებისგან. ეს ფასიანი ქაღალდები ფასდება მოდელების გამოყენებით, რომლებიც აერთიანებს ბაზარზე არსებულ დაკვირვებად მონაცემებს (მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის აქტიურ ბაზარზე კოტირებული საბაზრო ფასების გამოყენებით).

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

ბანკი აფასებს სამართლიან ღირებულებებს შემდეგი სამართლიანი ღირებულების იერარქიის გამოყენებით, რომელიც ასახავს შეფასების განხორციელებისას გამოყენებული მონაცემების მნიშვნელოვნებას:

- **დონე 1**: კოტირებული საბაზრო ფასი (არაკორექტირებული) აქტიურ ბაზარზე არსებული იდენტური ინსტრუმენტისთვის.

- **დონე 2**:. პირველი დონის ფარგლებში შეტანილი კოტირებული ფასების გარდა, რომლებიც შეიძლება დაკვირვებადი იყოს ან პირდაპირ (ანუ, როგორც ფასები) ან არაპირდაპირ (ანუ ფასებიდან გამომდინარე). ეს კატეგორია მოიცავს ინსტრუმენტებს, რომლებიც შეფასებულია მსგავსი ინსტრუმენტების აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული საბაზრო ფასების გამოყენებით; მსგავსი ინსტრუმენტების კოტირებული ფასებს ბაზრებზე, რომლებიც ითვლება ნაკლებად აქტიურად; ან სხვა შეფასების ტექნიკას, სადაც ყველა მნიშვნელოვანი მონაცემი პირდაპირ ან ირიბად დაკვირვებადია ბაზრის მონაცემებიდან.

- **დონე 3**: მონაცემები, რომლებიც არ არის დაკვირვებადი. ეს კატეგორიაში შედის ყველა ინსტრუმენტი, სადაც შეფასების ტექნიკა მოიცავს მონაცემებს, რომლებიც არ არის დაფუძნებული დაკვირვებად მონაცემებზე და არადაკვირვებადი მონაცემები მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ინსტრუმენტის შეფასებაზე. ეს კატეგორია მოიცავს ინსტრუმენტებს, რომლების ღირებულება ეფუძნება კოტირებულ ფასებს მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის, სადაც საჭიროა მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი კორექტირება ან დაშვება ინსტრუმენტებს შორის განსხვავებების ასახვისთვის. სამართლიანი ღირებულების განმარტების მიზნით, ბანკმა განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები აქტივის ან ვალდებულების ხასიათის, მახასიათებლებისა და რისკების და სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონის მიხედვით, როგორც ეს ზემოთ არის ახსნილი.

29 სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულია შედარება ბანკის ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებისა და სამართლიანი ღირებულებების კლასების მიხედვით. ცხრილი არ შეიცავს არაფინანსური აქტივების, არაფინანსური ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებებს და იმ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს, რომელთა სამართლიანი ღირებულება მიახლოებულია საბალანსო ღირებულებასთან.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს არ ჰქონდა სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	2,353	-	2,353	2,353
სულ	**-**	**2,353**	**-**	**2,353**	**2,353**

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	14,459	-	14,459	14,459
სულ	**-**	**14,459**	**-**	**14,459**	**14,459**

30 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ არ დაფიქსირებულა რაიმე მნიშვნელოვანი მოვლენა, რომელიც საჭიროებს წარდგენას ფინანსურ ანგარიშგებაში.

სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის ნომერი	N241303782
სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის თარიღი	27.09.2024 წ
სანოტარო მოქმედების დასახელება	დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის ხელმოწერის დამოწმება
ნოტარიუსი	სალომე სალუქვაძე
სანოტარო ბიუროს მისამართი	ქ. თბილისი, მერაბ ალექსიძის ქ. #13, I სართული, კომერციული ფართი #4, 3ა
სანოტარო ბიუროს ტელეფონი	577921111
სანოტარო მოქმედების ინდივიდუალური ნომერი	54140087163124

ორიათას ოცდაოთხი წლის ოცდაშვიდ სექტემბერს, მე, სალომე სალუქვაძე, ნოტარიუსი ქ. თბილისში, რომლის სანოტარო ბიურო მდებარეობს მისამართზე: ქ. თბილისი, ქ. თბილისი, მერაბ ალექსიძის ქ. #13, 1 სართული, კომერციულ ფართ #4, 3ა-ში, ვამოწმებ თარჯიმნის ქეთევან ბეჟიტაშვილის, დაბ. 09.04.1979წ. პირადი #01018003510, პირადობის მოწმობა #11IB13032 /დიპლომი #AA 0067541, გაცემული ილია ჭავჭავაძის სახელობის თბილისის ენისა და კულტურის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ 2001წ./ ხელმოწერის ნამდვილობას, მის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტის - სს იშმანკი საქართველო მმართველობის ანგარიშგება 2023, თარგმანზე. მე ნოტარიუსმა გავაფრთხილე თარჯიმანი, რომ იგი პასუხს აგებს თარგმნის სისწორეზე. მან დამიდასტურა, რომ ჯეროვნად ფლობს ინგლისურ ენას და უზრუნველყოფს თარგმნის სიზუსტეს. თარგმანი შესრულებულია ინგლისური ენიდან ქართულ ენაზე.
გადახდილია საზღაური: "სანოტარო მოქმედებათა შესრულებისათვის საზღაურისა და საქართველოს ნოტარიუსთა პალატისათვის დადგენილი საფასურის ოდენობების, მათი გადახდევინების წესისა და მიმსახურების ვადების დამტკიცების შესახებ" საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 29 დეკემბერს მიღებული #507-ე დადგენილების 31.4-ე მუხლის თანახმად 330.00 ლარი, საქართველოს საგადასახადო კოდექსი 166-ე მუხლის თანახმად 59.4 ლარი და 39.1. მუხლის თანახმად ელექტრონულ რეესტრში რეგისტრაციისათვის 5.00 ლარი. სულ გადახდილია 394.40 ლარი.

ნოტარიუსი სალომე სალუქვაძე

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან გაუქმების შესახებ) მიღება–გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ–გვერდზე: www.notary.ge
ასევე შეგიძლიათ დარეკოთ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18

სს იშბანკი საქართველო

მმართველობის ანგარიშგება

2023

სარჩევი

მმართველობის ანგარიშგების შესავალი 3
ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა 3
ძირითადი მაჩვენებლები 4
ბანმკის საქმიანობა და არა-ფინანსური ინდიკატორები 8
გარემოსდაცვითი და სოციალური მმართველობა 9
აქციონერის სტრუქტურა 20
კორპორაციული მმართველობა 25
რისკების მართვა 35
ანაზღაურება 37
ანგარიშგების სხვა საკითხები 41

მმართველობის ანგარშგების წარდგენა

წინამდებარე ანგარიშგება მომზადებულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის საფუძველზე“.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა

ბანკის ხელმძღვანელობა უზრუნველყოფს პილარ 3-ის განმარტებითი შენიშვნების ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაციის სამართლიან წარდგენასა და სიზუსტეს. ანგარიშგება მომზადებულია სამეთვალყურეო საბჭოსთან შეთანხმებული შიდა კონტროლის პროცესების სრული დაცვით.

ანგარიშგება აკმაყოფილებს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მოთხოვნებს.

_____

ჰუსეინ ემრე ილმაზ
აღმასრულებელი დირექტორი

_____

უჩა სარალიძე
ფინანსური დირექტორი

ძირითადი მაჩვენებლები

	2023	2022	2021
მომგებიანობა			
სულ საპროცენტო შემოსავალი /საშუალო წლიური აქტივები	**8.38%**	7.43%	6.17%
სულ საპროცენტო ხარჯი/ საშუალო წლიური აქტივები	**2.63%**	1.85%	1.31%
შემოსავლები ოპერაციებიდან/ საშუალო წლიური აქტივები	**7.05%**	6.52%	5.75%
წმინდა საპროცენტო მარჟა	**7.79%**	7.67%	6.66%
უკუგება საშუალო აქტივებზე (ROAA)	**3.77%**	3.12%	2.92%
უკუგება საშუალო კაპიტალზე (ROAE)	**13.22%**	11.28%	10.65%
აქტივების ხარისხი			
უმოქმედო სესხები /სულ სესხები	**0.31%**	0.61%	1.40%
სესხის ზარალის რეზერვი/სულ სესხები	**0.70%**	0.79%	0.44%
სესხები უცხოურ ვალუტაში/სულ სესხები	**58.03%**	45.26%	64.95%
აქტივები უცხოურ ვალუტაში/სულ აქტივები	**58.80%**	55.10%	66.28%
სესხების ზრდა-წლის დასაწყისიდან აწმყო დრომდე	**6.95%**	18.54%	9.73%
ლიკვიდობა			
ლიკვიდური აქტივები /სულ აქტივები	**26.86%**	23.83%	29.49%
ვალდებულებები უცხოურ ვალუტაში/სულ ვალდებულებები	**83.45%**	75.81%	88.79%
მიმდინარე და მოთხოვნამდე დეპოზიტები/სულ აქტივები	**19.81%**	22.87%	14.42%
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი			
სულ, მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები	**158,187,110**	101,467,170	125,961,061
ფულადი სახსრების წმინდა გადინება, სულ	**88,029,335**	59,257,736	62,369,833
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (%)	**179.70%**	171.23%	201.96%
წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი			
ხელმისაწვდომი სტაბილური დაფინანსება	**237,577,669**	231,228,050	225,376,140
მოთხოვნილი სტაბილური დაფინანსება	**198,330,715**	182,662,714	186,291,224
წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი (%)	**119.79%**	126.59%	120.98%

ძირითადი მაჩვენებლები (გაგრძელება)

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება (აუდიტირებული მონაცემები)

	2023	2022	2021
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებული გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი	**36,917**	29,780	22,365
საპროცენტო ხარჯი	**(11,595)**	(7,397)	(4,742)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	**25,322**	22,383	17,623
შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიოდან	**3,326**	3,238	3,414
ხარჯი საზღაურიდან და საკომისიოდან	**(563)**	(1,395)	(1,694)
წმინდა შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიოდან	**2,763**	1,843	1,720
ოპერაციები	**3,270**	2,956	3,408
უცხოური ვალუტის გადაყვანიდან მიღებული სხვაობა	**(304)**	(1,057)	(1,885)
წმინდა სავალუტო შემოსულობა	**2,966**	1,899	1,523
სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გასვლიდან მიღებული ზარალი	**(87)**	(118)	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	**(293)**	(1,379)	(56)
საოპერაციო შემოსავალი საკრედიტო ზარალის შემდეგ	**30,671**	24,628	20,810
პერსონალის ხარჯი	**(5,469)**	(4,821)	(4,867)
სხვა შემოსავალი	**60**	-	70
სხვა ხარჯი	**(4,417)**	(4,030)	(3,806)
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე	**20,845**	15,777	12,207
მოგების გადასახადის ხარჯი	**(4,221)**	(3,264)	(1,626)
წლის მოგება	**16,624**	12,513	10,581
სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიან ღირებულებაში ცვლილება	**87**	485	(427)
მოგების გადასახადის გავლენა სხვა სრულ შემოსავალზე	**-**	(82)	64
წლის სხვა სრული შემოსავალი/(ზარალი)	**87**	403	(363)
წლის სხვა სრული შემოსავალი	**16,711**	12,916	10,218

ძირითადი მაჩვენებლები (გაგრძელება)

მომგებიანობის ანალიზი

	2023	2022	2021
მომგებიანობა			
სულ საპროცენტო შემოსავალი /საშუალო წლიური აქტივები	**8.38%**	7.43%	6.17%
სულ საპროცენტო ხარჯი / საშუალო წლიური აქტივები	**2.63%**	1.85%	1.31%
შემოსავლები ოპერაციებიდან / საშუალო წლიური აქტივები	**7.05%**	6.52%	5.75%
წმინდა საპროცენტო მარჟა	**7.79%**	7.67%	6.66%
უკუგება საშუალო აქტივებზე (ROAA)	**3.77%**	3.12%	2.92%
უკუგება საშუალო კაპიტალზე (ROAE)	**13.22%**	11.28%	10.65%

2023 წლის განმავლობაში არ მომხდარა მნიშვნელოვანი ცვლილებები სს „იშბანკი საქართველო“-ს მაჩვენებლებში.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება (აუდიტირებული მონაცემები)

	2023	2022	2021
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	**77,287**	57,785	52,038
ბანკებიდან მისაღები თანხები	**-**	-	8,745
სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	**35,988**	39,030	38,427
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	**328,817**	307,154	260,026
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	**11,538**	2,353	14,459
ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივის გამოყენების უფლება	**8,134**	6,988	8,073
სხვა აქტივები	**2,922**	2,796	3,653
სულ აქტივები	**464,686**	416,106	385,421
ვალდებულებები			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	**109,832**	83,628	90,982
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	**173,122**	149,293	106,747
სხვა ნასესხები სახსრები	**39,233**	57,050	73,185
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	**641**	764	1,002
სხვა ვალდებულებები	**7,800**	8,024	9,074
სულ ვალდებულებები	**330,628**	298,759	280,990
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	**69,162**	69,162	69,162
სამართლიანი ღირებულების რეზერვი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისთვის	**-**	(87)	(490)
გაუნაწილებელი მოგება	**64,896**	48,272	35,759
სულ საკუთარი კაპიტალი	**134,058**	117,347	104,431
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი	**464,686**	416,106	385,421

სს „იშბანკი საქართველო“, საქართველოს ეროვნული ბანკის მონაცემებით, იკავებდა მე-11 ადგილს საქართველოს კომერციულ ბანკებს შორის აქტივების მიხედვით 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

ძირითადი მაჩვენებლები (გაგრძელება)
კაპიტალის მართვა

ბანკის მიზნები კაპიტალის მართვისას არის (i) შესაბამისობაში იყოს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილ კაპიტალის მოთხოვნებთან და (ii) დაიცვას ბანკის უნარი გააგრძელოს საქმიანობა, როგორ ფუნქიონირებადმა საწარმომ. ცენტრალური ბანკის მიერ დადგენილ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებთან შესაბამისობის მონიტორინგს ყოველთვიურად აკვირდება, ანგარიშები, რომლებიც ასახავს მათ გაანგარიშებას, განიხილება და ხელს აწერს ბანკის აღმასრულებელი დირექტორი და მთავარი ფინანსური დირექტორი. კაპიტალის მართვის სხვა მიზნები ფასდება ბიზნესის განვითარებისა და სტრატეგიის შესაბამისად დაინტერესებული მხარეების მოთხოვნით.

ბაზელ III

2017 წლის დეკემბერში სებ-მა ცვლილებები შეიტანა „კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულებაში“. კაპიტალის განახლებული ჩარჩოს მიხედვით, კაპიტალის მოთხოვნები დაიყო პილარ 1-ის მოთხოვნებად, რომელიც ეხება ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალის და მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალურ მოთხოვნებს და პილარ-1-ით და პილარ 2-ით გათვალისწინებულ დამატებით ბუფერებად.

პილარ 1

- კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი (რომელიც შესული იყო კაპიტალის მინიმალურ მოთხოვნებში) ცალკე გამოიყო და განისაზღვრა 2.5%-ის ოდენობით.
- კონტრციკლური კაპიტალის ბუფერი ამჟამად განსაზღვრულია 0%-ზე.
- სისტემური რისკის ბუფერი სისტემური მნიშვნელობის ბანკებში დაინერგება ოთხწლიანი პერიოდის განმავლობაში

პილარ 2

- სავალუტო საკრედიტო რისკის (CICR) ბუფერმა ჩაანაცვლა უცხოურ ვალუტებში გამოხატული დაუფარავი სავალუტო სესხების კონსერვატიული შეწონვა;
- დაინერგება რისკის კონცენტრაციის ბუფერი სექტორული თუ ერთი მსესხებლის რისკებისთვის;
- წმინდა სტრეს-ტესტების ბუფერი დაინერგება ბანკის მიერ წარმოდგენილ სტრეს-ტესტების შედეგების საფუძველზე;
- მარეგულირებლის მიერ განსაზღვრული რისკების შეფასების გენერალური პროგრამის ბუფერი, რომელიც ეფუძნება ბანკისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გარდა ამისა, ახალი მეთოდოლოგიის საფუძველზე დაინერგა სესხის მომსახურებისა და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტების კონკრეტული ზღვრები. აქტივები, რომლებიც არ აკმაყოფილებს წინასწარ განსაზღვრულ სესხის მომსახურების კოეფიციენტისა და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტის ლიმიტებს, უფრო მაღალი რისკით შეიწონება.

საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კაპიტალის ამჟამინდელი მოთხოვნების შესაბამისად, ბანკებმა უნდა შეინარჩუნონ საზედამხედველო კაპიტალის და რისკის შეწონილი აქტივების კოეფიციენტი დადგენილ მინიმალურ დონეზე მაღლა (ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი > 13%, პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი > 17% და სულ, კაპიტალის კოეფიციენტი > 21%). მთავარი ხელმძღვანელი პირებისთვის შიდა წყაროებით მოწოდებული ინფორმაციის საფუძველზე, ბანკის მიერ მართული კაპიტალის ოდენობა 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 134,058 ათასი ლარი (2022: 117,347 ათასი ლარი; 2021: 104,431 ათასი ლარი), საზედამხედველო პირველადი კაპიტალი შეადგენს 133,881 ათას ლარს. (2022: 111,096 ათასი ლარი; 2021: 94,392 ათასი ლარი), მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალი შეადგენს 133,881 ათას ლარს (2022: 116,173 ათასი ლარი; 2021: 99,324 ლარი 99,324 ათასი ლარი) ასევე, ბანკმა გარედან დაწესებული ყველა მოთხოვნა შეასრულა 2023, 2022 და 2021 წლების განმავლობაში.

ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, რომლებიც დაანგარიშებულია საქართველოს ეროვნული ბანკისა და ბაზელ II / III მოთხოვნების შესაბამისად , შემდეგია:

	2023	2022	2021
მთლიანი ძირითადი პირველადი კაპიტალი და პირველადი კაპიტალი	133,881	111,096	94,392
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	133,881	116,173	99,324
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	508,950	447,552	429,798
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	26%	25%	22%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	26%	25%	22%
სულ საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	26%	26%	23%
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნები	13%	9%	7%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნები	17%	12%	9%
სულ საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნები	21%	17%	16%

რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები ფასდება რისკის შეწონვების იერარქიით, რომელიც კლასიფიცირდება მათი ხასიათის მიხედვით და ასახავს თითოეულ აქტივთან და კონტრაჰენტთან დაკავშირებული საკრედიტო, საბაზრო და სხვა რისკების შეფასებას, ნებისმიერი დასაშვები უზრუნველყოფის ან გარანტიების გათვალისწინებით.

ბანკის საქმიანობა და არა-ფინანსური მაჩვენებლები

სს „იშბანკი საქართველო“ (შემდგომში ბანკი) წარმოადგენს სააქციო საზოგადოებას, რომელიც დარეგისტრირებულია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად 2015 წლის 29 ივნისს. ბანკი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ 2015 წლის 1 აგვისტოს მინიჭებული ლიცენზიის (№ 368) შესაბამისად. ბანკი დარეგისტრირებულია სსიპ „საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს“ მიერ და მისი საიდენტიფიკაციო ნომერი არის 404496611.

რეორგანიზაციამდე (2015 წლის 1 აგვისტო) ბანკი წარმოადგენდა სს „იშბანკ თურქეთის“ ბათუმის ფილიალს, რომელიც საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დარეგისტრირებულია (ლიცენზია №: 908) როგორც თურქეთში 1924 წელს დაფუძნებული უცხოური ბანკის, „Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi-ის“ (შემდგომში „მშობელი“ ან „აქციონერი“), რომელიც დაფუძნებულია 1924 წელს, ფილიალი.

ძირითადი საქმიანობა. ბანკის ძირითადი საქმიანობა მოიცავს შემდეგს: საზოგადოებისგან დეპოზიტების მიღება და კრედიტის გაცემა, ფულადი გადარიცხვები როგორც საქართველოში, ასევე მის ფარგლებს გარეთ, ვალუტების გაცვლა და სხვა საბანკო მომსახურების მიწოდება კომერციული და საცალო კლიენტებისთვის. ბანკის მთავარი ოფისი არის თბილისში, საქართველოში და 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მას აქვს ორი ფილიალი თბილისსა და ბათუმში.

ბანკის რეგისტრირებული იურიდიული მისამართია თბილისი, საქართველო, ილია ჭავჭავაძის გამზირი 72ა.

2023, 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის 100%-იანი აქციონერი იყო სს იშბანკ თურქეთი.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს იშბანკ თურქეთის აქციების 38.2%-ს ფლობს T. İş Bankası A.Ş. დამატებითი საპენსიო ფონდი (შემდგომში „ფონდი“), 28,09%-ს ფლობს რესპუბლიკური სახალხო პარტია - CHP (ათათურქის აქციები) და 33,71% არის თავისუფალ მიმოქცევაში (2022 წლის 31 დეკემბერი: 37,31%, 28,09% და 34,60%, შესაბამისად, 2021 წლის 31 დეკემბერი. : 37,26%, 28,09%, 34,65%, შესაბამისად).

სტრატეგია

ბანკის მთავარი მიზანია გახდეს ბიზნესისა და საცალო კლიენტების ეფექტური მხარდამჭერი. როგორც უმსხვილესი თურქული ბანკის შვილობილი, ჩვენ ვცილობთ, ჯგუფში შემავალი კომპანიების მიერ დაგროვილი საუკეთესო გამოცდილება და პრაქტიკა შემოვიტანოთ საქართველოში. ჩვენი სტრატეგია ორიენტირებულია აქციონერისათვის გრძელვადიანი სტაბილური მომგებიანობის უზრუნველყოფასა და მდგრად ზრდა/განვითარებაზე, რისკების ეფექტური მართვით კარგად დაბალანსებული აქტივების ზრდით.

ჩვენი ძირითადი ღირებულებებია:

- მკაფიო ბიზნეს მოდელის შექმნა;
- მომხმარებლებზე ორიენტირებული კორპორაციული კულტურის ჩამოყალიბება;
- სტაბილური ფინანსური შედეგების უზრუნველყოფა.

ყოველი წლის ბოლოს ბანკი ახორციელებს მიმდინარე სიტუაციის დეტალურ შეფასებას და ანალიზის საფუძველზე განსაზღვრავს ბანკის სტრატეგიას შემდგომი სამი წლისათვის. ბანკის სტრატეგია დეტალურად აღწერს იმ ძირითად პრინციპებს, რომლის მიხედვითაც ბანკი გეგმავს მისი ძირითადი გეგმებისა და შედეგების მიღწევას. 2022 წლის დასაწყისში ბანკმა განსაზღვრა სტრატეგია 2023 – 2025 წლებისათვის. 2025 წლისათვის განსაზღვრული მიზნების მისაღწევად ბანკი ძირითადად ორიენტირებულია შემდეგ პრინციპებზე:

- **ციფრული პროდუქტების ფართო არჩევანის განვითარება და შეთავაზება**. რადგან ციფრული პროდუქტები და მომსახურება სწრაფად ვითარდება და საქართველოში მათზე მოთხოვნაც სწრაფად იზრდება, ბანკი გეგმავს აქტიურად ინვესტირებას ტექნოლოგიებში, რათა შეძლოს ყველაზე მოქნილი და ეფექტური გადაწყვეტილებების შეთავაზება მისი მომხმარებლებისთვის. გვჯერა, რომ ეს საკითხი ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანია როგორც ბანკისათვის, ისე მისი მომხმარებლებისათვის ბიზნესში მაქსიმალური ეფექტურობის მისაღწევად, რომელიც, თავის მხრივ გამოათავისუფლებს მნიშვნელოვან დროს მათი საქმიანობის შემდგომი განვითარებისათვის.
- **მიოზიდოს და გაზარდოს მომხმარებელთა ბაზა** მრავალფეროვანი პროდუქტების შეთავაზებით მოქნილი პირობებითა და კონკურენტული ფასებით. რადგან ბანკი არის უმსხვილესი კერძო თურქული ბანკის შვილობილი, იგი აპირებს გამოიყენოს მშობელი კომპანიის კარგი რეპუტაცია და სანდოობა ფინანსური რესურსების კონკურენტულ ფასებში მოსაზიდად. ამ მიმართულების განვითარებისათვის კრიტიკულად მნიშვნელოვანია კვალიფიციური თანამშრომლების გუნდი, რაშიც ბანკი ანხორციელებს მნიშვნელოვან ინვესტიციას, შესაბამისად, ბანკად ტრანსფორმაციის შემდეგ 2015 წელს თანამშრომლების რაოდენობა 63%-ით გაიზარდა (2023: 58; 2022: 62; 2021: 63; 2015: 38).
- **დივერსიფიკაცია და კონცენტრაციის რისკის მინიმალური დონე**, რადგან ხელმძღვანელობა ფიქრობს, რომ ეს არის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი და მძლავრი იარაღი მდგრადი განვითარებისა და სტაბილური მომგებიანობისათვის.
- **ვაჭრობის დაფინანსების მიმართულების განვითრება.** რადგან თურქეთი საქართველოს უმსხვილესი სავაჭრო პარტნიორია და ასებობს ბევრი კომპანია, რომელიც დაკავებულია თურქეთთან ექსპორტ/იმპორტით, ამ კლიენტებისათვის, ამ მიმართულებით მომსახურებისა და ფინანსური მხარდაჭერის უზრუნველყოფა სხვადასხვა ტიპის საბანკო გარანტიებისა და აკრედიტივების შეთავაზებით წარმოადგენს ბანკისათვის ერთ-ერთ კონკურენტულ უპირატესობას ბაზარზე.

ბანკის საქმიანობა და არა-ფინანსური მაჩვენებლები (გაგრძელება)

- **ფინანსური კონსულტანტის მომსახურება.** ბანკი, როგორც უმსხვილესი საბანკო ჯგუფის წევრი, რომელიც წარმოდგენილია მსოფლიოს თითქმის ყველა ქვეყანაში, ნერგავს ფინანსური კონსულტანტის მომსახურებას ჯგუფთან დაკავშირებული კომპანიების დახმარებით იმ კლიენტებისათვის, რომლებიც ძირითადად დაკავებული არიან ექსპორტით და შესაბამისად, მათთვის ძალზე მნიშვნელოვანი და ღირებულია ინფორმაცია და ცოდნა კონკრეტული ქვეყნის კანონმდებლობისა და რეგულაციების შესახებ.

ზემოთ აღნიშნული პრინციპების დაცვა ხელს უწყობს ბანკს თავის ძირითადი მიზნების მიღწევასა და აქტიურ მომხმარებელთა რაოდენობის ზრდაში. რეგისტრირებული კლიენტების რაოდენობა 2023 წლის ბოლოსათვის შეადგენდა: 19 ათასს (2022: 18 ათასი; 2021: 16 ათასი; 2020: 14 ათასი; 2019: 13 ათასი; 2018: 12 ათასი; 2017: 10 ათასი; 2016: 8 ათასი).

2023-2025 წლების სტრატეგია დამტკიცებულია სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. ბანკის ხელმძღვანელობა აკონტროლებს განსაზღვრული პრინციპების ეფექტურ დანერგვას ბანკის ყოველდღიურ საქმიანობაში შედეგების ძირითადი მაჩვენებლების ანალიზის გზით. ხელმძღვანელობამ პროცესის ეფექტური კონტროლისათვის განსაზღვრა სტრატეგიის განხორციელების გეგმა. გეგმებიდან მნიშვნელოვანი ჩამორჩენის თავიდან ასაცილებლად, ხელმძღვანელობა ყოველდღიურ რეჟიმში აკონტროლებს პროცესს და წარუდგენს მიმდინარე სტატუსს აღმასრულებელ და სამეთვალყურეო საბჭოებს.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა

წინამდებარე დოკუმენტი დამტკიცებულია სს "იშბანკი საქართველოს" დირექტორთა საბჭოს მიერ. ნებისმიერი ცვლილება მასში უნდა დამტკიცდეს იგივე წესით.

საკრედიტო რისკების მართვის განყოფილება პასუხისმგებელია წინამდებარე პოლიტიკით განსაზღვრული პროცედურების დანერგვასა და განხორციელებაზე. ინსტრუქციის გადახედვა ხორციელდება წელიწადში მინიმუმ ერთხელ ან საჭიროებისამებრ.

წინამდებარე პოლიტიკა ძალაშია **2021 წლის მაისიდან.**

სს „იშბანკი საქართველო" აღიარებს, რომ მისმა საქმიანობამ შეიძლება იქონიოს პირდაპირი ან ირიბი გავლენა გარემოზე და იმ საზოგადოებაზე, სადაც ის მოღვაწეობს. ბანკის მიზანია პასუხისმგებლობით მართოს საკუთარ საქმიანობასთან დაკავშირებული გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკები, რათა მინიმუმამდე შეამციროს გარემოსა და დაინტერესებულ მხარეებზე გავლენა და გააძლიეროს ბანკის აქციონერებისთვის გრძელვადიანი სარგებლის მოტანა. მისი აქციონერებისთვის და დაინტერესებული მხარეებისთვის ამ კონცეფციის გადასაცემად. სს „იშბანკი საქართველოს"დირექტორთა საბჭომ მიიღო წინამდებარე ***გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პოლიტიკა***, რომელიც აღწერს ბანკის ვალდებულებებს მდგრად განვითარებაზე ორიენტირებულ დაფინანსებასთან დაკავშრებით – პასუხისმგებლიანი კორპორაციული მმართველობის განუყოფელი კომპონენტის სახით.

ბანკი ცდილობს მისი საქმიანობა გარემოსდაცვითი და სოციალური პასუხისმგებლობით აწარმოოს. გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის სფეროში საერთაშორისო და სხვა საუკეთესო პრაქტიკის შენარჩუნებით ჩვენ ვალდებულებას ვიღებთ, რომ ჩვენი კლიენტებიც დააკმაყოფილებენ გარემოსდაცვითი და სოციალური პასუხისმგებლობის მოთხოვნებს. ვაღიარებთ, რომ გარემოსაცვითი და სოციალური რისკების გამოვლენა და ანალიზი უნდა იყოს რისკების შეფასების ნორმალური პროცესის შემადგენელი ნაწილი. კლიენტებთან დაკავშირებით მიგვაჩნია, რომ გარემოსდაცვით, ჯანმრთელობის, უსაფრთხოების, შრომის მარეგულირებელ ნორმებთან შესაბამისობა და ასევე მდგრადი გარემოსდაცვითი, ჯანმრთელობის, უსაფრთხოების და შრომის პრაქტიკის გამოყენება მნიშვნელოვანი ფაქტორია ეფექტური კორპორაციული მმართველობის დემონსტრირებისას.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

კომერციული საკრედიტო საქმიანობისას რისკებზე დაფუძნებული, დარგობრივი, გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების სწორი შეფასების უზრუნველსაყოფად სს „იშბანკი საქართველომ“ შეიმუშავა ***გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პროცედურები***. აღნიშნული პროცედურები სრულად ინტეგრირებულია ბანკის საკრედიტო რისკების მართვის პროცესში და რუტინულად გამოიყენება ყველა კომერციული (ე.ი. იურიდიულ პირებთან) ოპერაციების განხორციელებისას.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პოლიტიკა, ისევე როგორც ***გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პროცედურები***, მათ განსახორციელებლად საჭირო ინსტრუმენტებთან ერთად, წარმოადგენს ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პოლიტიკის ძირითად კომპონენტებს. ბანკმა შემდეგ თანამდებობებზე დანიშნა:

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის მენეჯერი, რომელსაც პასუხისმგებლობა აქვს ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პოლიტიკის მუშაობასა და შენარჩუნებაზე, რესურსების მართვაზე (ბიუჯეტი და პერსონალი) გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის საკითხებზე თანამშრომელთა დატრენინგებისთვის.

საკრედიტო ოფიცერი, რომელსაც ევალება მიზნობრივი კლიენტის კომპანიის მოქმედი მოთხოვნების გარემოსდაცვითი შესაბამისობის შეფასება. მათ შორის ობიექტების მონახულება, საჭირო გარემოსდაცვითი და სოციალური დოკუმენტაციის შეგროვება (მაგ. ინფორმაცია, ნებართვები, ავტორიზაცია) და გარემოსდაცვითი და სოციალური კომპლექსური მოხსენებების მომზადება (ან საკრედიტო განაცხადის გარემოსდაცვითი და სოციალური განყოფილება); შესაბამისი გარემოსდაცვითი წარმომადგენლობების, გარანტიებისა და შეთანხმებების უზრუნველყოფა ყველა იურიდიულ ხელშეკრულებაში; პორტფელის პროექტების შემოწმება რეგულარულად მოქმედი მოთხოვნების შესაბამისობაზე, ადგილზე ვიზიტებისა და წლიური მონიტორინგის ჩათვლით;

აღნიშნული პროცედურების გამოყენება მიზნად ისახავს იურიდიული პირებისთვის კრედიტის გაცემის და ინვესტიციების განხორციელების დროს გარემოსდაცვით და სოციალურ საკითხებზე ყურადღების გამახვილებას აღნიშნული პროცედურების გამოყენებით, რათა მაქსიმალურად გამოვიყენოთ გარემოსდაცვითი და სოციალური პასუხისმგებლობისა და მდგრადი ეკონომიკური განვითარების შესაძლებლობები და მინიმუმამდე შევამციროთ ბანკის დაქვემდებარება გარემოსდაცვითი ან სოციალური საკითხებით განპირობებული ფინანსური, რეპუტაციის შემლახავი და იურიდიული რისკის ფაქტორებისგან და შესაბამისი ოპერაციებით გამოწვეული ვალდებულებებისგან.

ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური პროცედურები გულისხმობს ოპერაციების კვალიფიცირებას და კატეგორიზაციას, გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების გამოვლენას, შესაბამის შეფასებას, შემცირებას, კონტროლს, მონიტორინგს და ანგარიშგებას. პროცედურა ითვალისწინებს ESG ანგარიშგების და ინფორმაციის გამჟღავნების პრინციპების (2020 წლის თებერვალი) და საერთაშორისო ფინანსური კორპორაციის შესრულების სტანდარტების (PS) და შესრულების მოთხოვნების (PR) შესაბამის განხილვას.

წიანმდებარე გარემოსდაცვითი და სოციალური რიეკების მართვის პოლიტიკის განხორციელება უზრუნველყოფს ბანკის ოპერაციების შესაბამისობას პილარ 3 რეგულაციებთან, საქართველოს კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსთან, მდგრადი დაფინანსების გზამკვლევთან, გარემოსდაცვითი და სოციალური მმართველობის (ESG) სტანდარტებთან (სებ, 2018) და საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის რეგულაციებთან.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ყველა კომერციული ოპერციისთვის ბანკი მიიღებს შესაბამის ზომებს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ კლიენტები გამოავლენენ გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მართვისადმი ორგანიზებულ და სისტემურ მიდგომას, რათა უზრუნველყოფილი იყოს სრული შესაბამისობა გარემოსდაცვით, სოციალურ, ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების ადგილობრივ და საერთაშორისო რეგულაციებთან და სტანდარტებთან.

აღნიშნული პროცედურები ითვალისწინებს PS/PR – ების გამოყენებას, სადაც დაფინანსებული საქმიანობა არის მნიშვნელოვანი სოციალური ან/და გარემოსდაცვითი რისკების მქონე. ასეთ შემთხვევებში სათანადოდ განიხილება PS/PR– ების გამოყენების შესაძლებლობა და განისაზღვრება გარიგებისადმი მათთვის დამახასიათებელი მისადაგების საკითხი. მაშინ, როდესაც ჩაითვლება, რომ კონკრეტული PS/PR – ების გარიგებისთვის მისადაგება შესაძლებელია, ბანკი კლიენტთან ითანამშრომლებს, რათა უზრუნველყოფილი იყოს სათანადო ზომების მიღება გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შესამცირებლად ან თავიდან ასაცილებლად. გარკვეულ სიტუაციებში, ბანკს შეუძლია მიმართოს თავის პარტნიორებს, მათ შორის საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებს შესაბამისი რჩევის ან/და დახმარების მიღების მიზნით, რათა უზრუნველყოს გარემოსდაცვითი და სოციალურ რისკების სწორი მართვა კლიენტისთვის დაფინანსების მიწოდებამდე.

ბანკის პროცედურების თანახმად, გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შესაბამისი შეფასების განსაზღვრა დამოკიდებულია შემდეგ ფაქტორებზე, რომელიც შესაფერისია ყველა ოპერაცისთვის: სესხის სახეობა, მიზნობრიობა, მოცულობა, ვადები, გირაო და საქმიანობის დარგი.

ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პროცედურების განხორციელება გულისხმობს შემდეგი საკითხების შესაბამის გათვალისწინებას:

კვალიფიკაცია – შემოთავაზებული საქმიანობა ექვემდებარება თუ არა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების შეზღუდვებს;
კატეგორიზაცია - რა გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკებია დაკავშირებული ასეთ საქმიანობასთან;
შეფასება - კლიენტის საქმიანობასთან, წარმადობასთან და ვალდებულებებთან დაკავშირებული ფაქტობრივი გარემოსდაცვითი და სოციალური ზემოქმედებების და რისკების გამოვლენა, ამ რისკების პასუხისმგებლობით მართვისა და პოტენციური გავლენის მინიმუმამდე შემცირებისთვის არსებული რესურსების გამოვლენა და სათანადო შეფასება;
კონტროლი – შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების გამოვლენა და კოდიფიცირება (მაგ. სამოქმედო გეგმები, შეთანხმებები, სხვ.)

მონიტორინგი და ანგარიშგება ESG-ის ანგარიშგებისა და ინფორმაციის გამჟღავნების პრინციპების და საერთაშორისო ფინანსური კორპორაციის რეგულაციების შესაბამისად;

აღნიშნული პროცედურების განხორციელებისას ბანკი რეგულარურად და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან თანამშრომლობის გზით ატარებს შესაბამის თანამშრომლების ტრენინგებს. ის ეყრდნობა გარემოსაცვითი და სოციალური რისკების მართვის საჯაროდ ხელმისაწვდომი ინსტრუმენტების მრავალსახეობას. სს „იშბანკი საქართველო“-ს სასწავლო გეგმა მოიცავს შემდეგს:

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

- მდგრადობის ტრენინგი და ელექტრონული სწავლების პროგრამა (STEP) https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/sustainability-at-ifc/company-resources/tools+for+clients;
- გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვასთან დაკავშირებული საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის ვებინარების მოსმენა: https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/sustainability-at-ifc/company-resources/ifc_sustainability_webinars;

- გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვასთან დაკავშირებული ხელმისაწვდომია მისამართზე : https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/sustainability-at-ifc/company-resources/ifc_sustainability_webinars#FI-DD, კონკრეტულად:
- პრაქტიკული სახელმძღვანელო გარემოსდაცვითი და სოციალური (E&S) სათანადო კომპლექსური შესწავლის შესახებ, რომელიც შეესაბამება IFC- ის ფინანსური შუამავლების საქმიანობის სტანდარტებს: https://www.youtube.com/watch?v=JWjCwUQb0D4&feature=youtu.be
- ეკოლოგიური და სოციალური მართვის სისტემები და ინსტრუმენტები ფინანსური ინსტიტუტებისთვის, რომლებიც აფინანსებენ მცირე და საშუალო საწარმოებს - სანდრა აბიოლა :https://www.youtube.com/watch?v=g8ni5z4nkzU&feature=youtu.be

სს „იშბანკის“ გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პროცედურების სქემატური გამოსახულება წარმოდგენილია ქვემოთ, მასში მოცემულია საკრედიტო განაცხადის შეფასების პროცესის ეტაპები, რომელიც განსაზღვრავს შეფასების პროცესის თანმიმდევრობას და რომლის მიზანს წარმოადგენს გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შეფასების გარიგებასთან დაკავშრებულ შესაძლო გარემოსდაცვით და სოციალურ რისკებთან შესაბამისობა:

გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების სქემატური

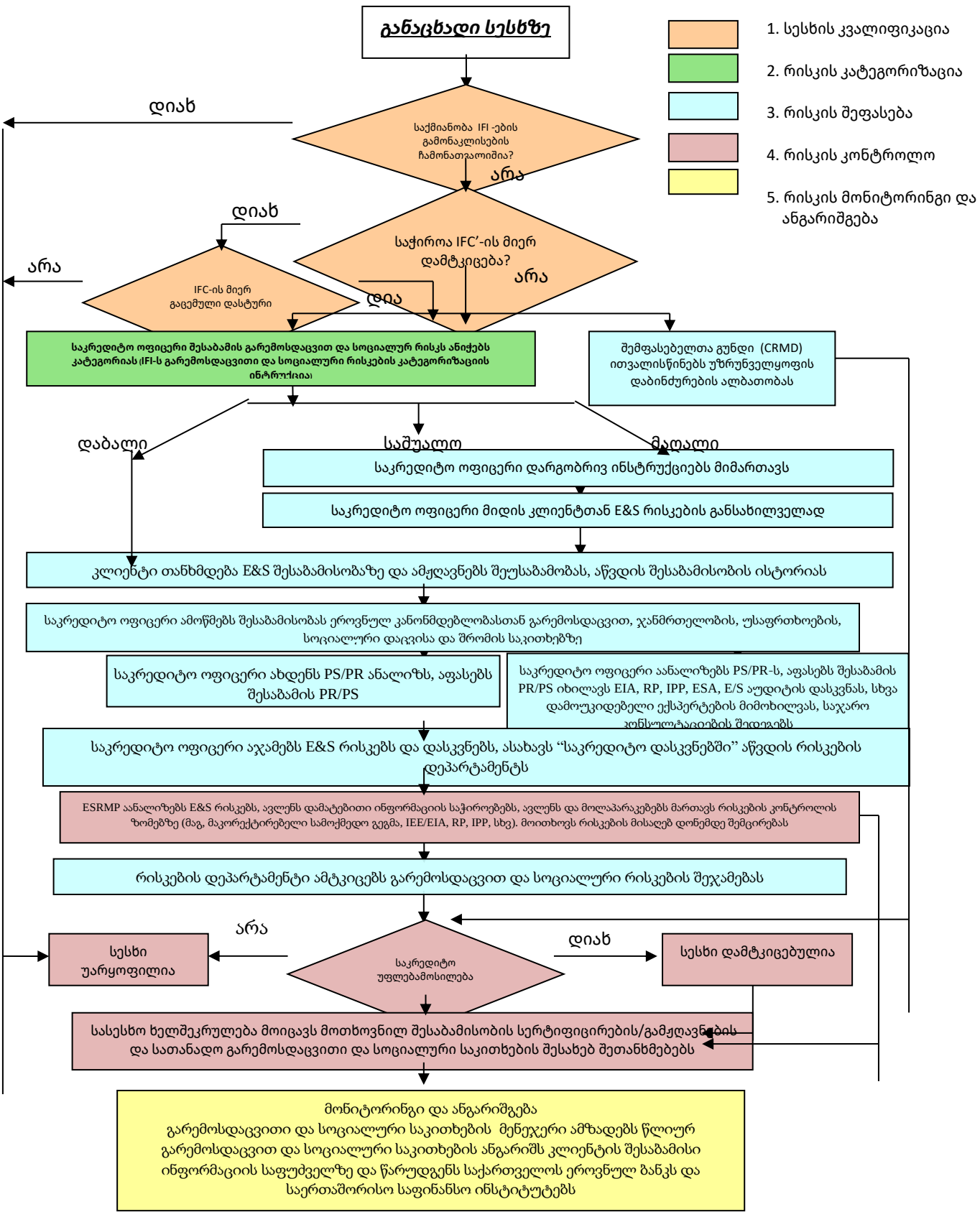

* სოციალური უსაფრთხოება გულისხმობს კანონებს, რომლებიც ძირძველ მოსახლეობას და იძულებით გადასახლებულ ადამიანებს შეეხება EIA = გარემოზე ზეგავლენის შეფასება, ESA = გადაშენების პირას არსებული ჯიშების შესახებ კანონი, IEE = პირველადი გარემოსდაცვითი შემოწმება, IFI = საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტები, IPP = ძირძველი მოსახლეობა, PR = შესრულების მოთხოვნა, PS = შესრულების სტანდარტი, RP = განსახლების გეგმა, SR = უსაფრთხოების მოთხოვნები

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

1.ოპერაციების კვალიფიკაცია

კორპორაციული, მცირე და საშუალო სექტორის დეპარტამენტის ყველა თანამშრომელი ვალდებულია შეამოწმოს დაფინანსებისთვის მოთხოვნილი საქმიანობა არის თუ არა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების აკრძალული საქმიანობების სიაში (იხილეთ დანართი A), რათა განისაზღვროს, შედის თუ არა შემოთავაზებული საქმიანობა დაფინანსების სფეროში .
თუ დაფინანსებისთვის შემოთავაზებული საქმიანობა არ არის აკრძალული, საკრედიტო ოფიცერი განსაზღვრავს საჭიროა თუ არა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების დასტური. თუ დასტური საჭიროა, გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის მენეჯერი ამის თაობაზე თხოვნით მიმართავს საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის საკონტაქტო პირს.
თუ საქმიანობა არ არის აკრძალული და/ან თუ საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის წინასწარი დასტური არ არის საჭირო, ან თუ საჭირო დასტური მიღებულია საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციიდან, შემოთავაზებული ოპერაცია ჩაითვლება დაფინანსებისთვის კვალიფიციურად ბანკის საკრედიტო ოფიცრის მიერ. ამის დამადასტურებელი დოკუმენტები საკრედიტო ოფიცრის მიერ ჩაიდება მსესხებლის საქმეში. სესხის გამოყოფის შემდეგ ყველა დოკუმენტი უნდა ინახებოდეს საკრედიტო ადმინისტრაციის დეპარტამენტში. გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის მენეჯერი განახორციელებს ოპერაციის რისკის ანალიზს, ქვემოთ აღწერილი გარემოსდაცვით და სოციალურ რისკის მართვის პროცედურების შესაბამისად.

2. გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების კატეგორიზაცია

სს „იშბანკი საქართველოს“ მიერ გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების კატეგორიზაცია ხდება **საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების და საქართველოს ეროვნული ბანკის** გარემოსდაცვითი და სოციალური მოთხოვნების შესაბამისად.

დაბალი რისკი - ოპერაციები, რომლებსაც გააჩნიათ მინიმალური ან არანაირი გარემოდაცვითი და სოციალური საზიანო გავლენა. ზოგადად ასეთი შემთხვევების შემდგომი ანალიზი აღარ ხორციელდება (გამოვლენის და ამგვარად იდენტიფიცირების შემდეგ). მოთხოვნები გულისხმობს მხოლოდ კლიენტის დასაბუთებას, სერტიფიცირებას ან შესაბამისობას გარემოსდაცვით, ჯანმრთელობის, უსაფრთხოების ან შრომის საერთაშორისო ან ეროვნულ კანონმდებლობასთან და მარეგულირებელ ნორმებთან შესაბამისობის ან შეუსაბამობის შესახებ.

საშუალო რისკი – ოპერაციები გარემოდაცვითი და სოციალური კუთხით უარყოფითი გავლენის მქონე შეზღუდული პოტენციალით, ასეთი შემთხვევები მცირე რაოდენობისაა და ადგილმდებარეობის მიხედვით განისაზღვრება, მეტწილად გამოსწორებადია, უდაოდ შეიძლება მისი გამოვლენა შეფასების ეტაპზე და თავისუფლად გვარდება რისკის შემცირების ზომების გამოყენებით, რასაც ტიპიურად სჭირდება შეზღუდული ან აქცენტირებული გარემოსდაცვითი და/ან სოციალური შეფასება, ან გარემოსდაცვითი ზომების, დაბინძურების ნორმების, დიზაინის კრიტერიუმების ან სამშენებლო სტანდარტების პირდაპირი მიყენება.

მაღალი რისკი – ოპერაციები პოტენციურად საკმაოდ მნიშვნელოვანი, უარყოფითი და/ან გრძელვადიანი გარემოსდაცვითი და/ან სოციალური ეფექტით, რომლის მასშტაბების განსაზღვრაც შეიძლება რთული იყოს სესხზე განაცხადის წარდგენისას. ამას სჭირდება გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების და ეფექტის ანალიზი ბანკის კლიენტის ფუნქციონირების გავლენის მთლიანი არეალის კონტექსტში. რისკის შეფასების ფარგლებში კლიენტი გამოავლენს ცალკეულ პირებს და ჯგუფებს, რომლებზეც მისი საქმიანობის გავლენა განსხვავებული ან დისპროპორციული შეიძლება იყოს.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

მაღალი/კატეგორია A - პოტენციურად მაღალი საზიანო ეფექტით სოციალურ ყოფაზე ან გარემოზე, რაც შეიძლება გახდეს მრავალმხრივი, გამოუსწორებელი ან უპრეცედენტო. შესწავლა მოითხოვს დამოუკიდებელი გარეშე ექსპერტების და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების სპეციალისტების ჩართვას სიღრმისეული შესწავლის/ შეფასების პროცესში.

კვალიფიცირებული ოპერაციების კატეგორიზაცია მოხდება (მათ შორის NACE კოდებით, ამ ოპერაციებთან ტიპიურად დაკავშირებული შესაბამისი გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შესაბამისად) საკრედიტო ოფიცრის მიერ, რომელიც გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მენეჯერის მიერ იქნება დამტკიცებული.

იმ ოპერაციების გარდა, რომლებიც შეფასებულია დაბალი რისკის მქონედ, გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის კატეგორიზაციის სახელმძღვანელოს მიხედვით, ბანკი, პოლიტიკის შესაბამისად, ასევე ახდენს **ყველა იმ კომერციული ოპერაციის კლასიფიკაციას, რომელიც 1 მილიონ აშშ დოლარზე ნაკლებია და გააჩნია 36 თვეზე ნაკლები დაფარვის ვადა, როგორც დაბალი გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მქონედ,** ვინაიდან ზოგადად მიიჩნევა, რომ ასეთი გარიგებები სოციალურ გარემოზე მინიმალური რისკის მატარებელია, ან რისკი საერთოდ არ არსებობს.

ყველა იმ ოპერაციისთვის, რომლებიც შეფასებულია როგორც დაბალი რისკის მქონე, კლიენტები ვალდებულნი არიან დაიცვან შესაბამისი გარემოსდაცვითი, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების, სოციალური დაცვის, შრომის კანონები და სხვა მოთხოვნები. PS/PR მოთხოვნები არ გამოიყენება დაბალი რისკის კატეგორიად შეფასებულ ოპერაციებზე.

საშუალო ან მაღალი გარემოსდაცვითი და/ან სოციალური რისკის კატეგორიაში შემავალი ოპერაციებისთვის, ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური შეფასება შეესაბამება კლიენტის ოპერაციების ხასიათს და მასშტაბს, ასევე შეესაბამება გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკებისა და ზემოქმედების დონეს. კლიენტისგან ბანკი მოელის გარემოსდაცვითი, ჯანმრთელობის, უსაფრთხოების და შრომის შესაბამისი კანონმდებლობის დაცვას, ინფორმაციის საჯარო გამჟღავნების და კონსულტაციების მოთხოვნების დაკმაყოფილებას. ხოლო როდესაც ბანკის მიერ დაფინანსებული ოპერაცია მნიშვნელოვან გარემოდაცვით და სოციალურ რისკებს წარმოადგენს, დროის გონივრულ მონაკვეთში ოპერაცია უნდა მოექცეს შესაბამისობაში PS/PR მოთხოვნებთან.

მაღალი რისკის/A კატეგორიის ოპერაციების თაობაზე სს „იშბანკი საქართველო“ ვალდებულია ინფორმაცია შეატყობინოს საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციას.

მაღალი რისკის/A კატეგორიის ოპერაციებისთვის მოწვეული კონსულტანტი უნდა ჩაერთოს ESDD ანგარიშის მომზადების პროცესში.

ზემოთხსენებული საშუალო და მაღალი რისკის ოპერაციების მოთხოვნების გარდა, გარკვეული მაღალი რისკის და ყველა A კატეგორიის ოპერაციებისთვის კლიენტს მოეთხოვება წარმოადგინოს დამოუკიდებელი ტექნიკური მტკიცებულება, რომელიც ადასტურებს მის საქმიანობასთან დაკავშირებული პოტენციური გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის, მონიტორინგის და შემარბილებელი ღონისძიებების განხორციელებას და PS/PR მოთხოვნებთან შესაბამისობას.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

3. გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შეფასება

დაბალი რისკის მქონე ოპერაციები

დაბალი გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მქონე ოპერაციებისთვის საკრედიტო ოფიცერი კლიენტს აცნობებს ბანკის მოთხოვნებს, შესაბამისად, კლიენტმა უნდა წარმოადგინოს გარემოსდაცვით, ჯანდაცვის, უსაფრთხოების და შრომის ყველა კანონთან და მარეგულირებელ აქტთან მისი შესაბამისობის სერტიფიკატი (ან არსებითი შეუსაბამობის გამჟღავნება). საკრედიტო ოფიცერი საკრედიტო დასკვნაში ასახავს კლიენტის გარემოსდაცვით და სოციალურ საკითხებს.

საკრედიტო ოფიცერი ამოწმებს შესაბამისობას გარემოსდაცვის, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების, სოციალური დაცვისა და შრომის შესახებ შესაბამის ეროვნულ კანონებთან.

საშუალო რისკის მქონე ოპერაციები

ზემოთხსენებული დაბალი რისკის მქონე ოპერაციების გარემოსდაცვითი და სოციალური მოთხოვნების გარდა, საშუალო გარემოსდაცვითი და/ან სოციალური რისკის შემცველი ყველა ოპერაციისთვის საკრედიტო ოფიცერმა უნდა გამოავლინოს და შეაფასოს ასევე კლიენტის საქმიანობასთან და სამოქმედო სფეროსთან დაკავშირებული პოტენციური გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკები.

საკრედიტო ოფიცერი გამოიყენებს შესაბამის დარგობრივ მითითებებს, რომელიც გამოქვეყნებულია საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის მიერ, რათა გაეცნოს პოტენციურ გარემოსდაცვით და სოციალურ რისკებს, რომლებიც დაკავშირებულია ამ კლიენტის ბიზნეს საქმიანობასთან. მათი გააანალიზების შემდეგ საკრედიტო ოფიცერი ეწვევა კლიენტს ამ პოტენციური რისკების განსახილველად და შესაფასებლად, რათა იხილოს რამდენად აქტუალურია ისინი ამ კლიენტის საქმიანობაში და პასუხისმგებლობით თუ ეკიდება ამ რისკების მართვას კლიენტი.

ობიექტზე ვიზიტის დროს საკრედიტო ოფიცერი განიხილავს გარემოსდაცვით, ჯანდაცვის, უსაფრთხოების, სოციალური დაცვის და შრომით სფეროში შესაბამის ეროვნულ კანონმდებლობასთან კლიენტის შესაბამისობას. ის გამოიყენებს შესრულების სტანდარტების და მოთხოვნების შემოწმების მითითებებს (დანართი B) კლიენტის საქმიანობის მათთან შედარების და აქტუალურობის განსაზღვრის მიზნით. თუ რომელიმე PS/PR მოთხოვნა გასათვალისწინებელია, საკრედიტო ოფიცერმა უნდა შეაფასოს კლიენტის შესაბამისობა PS/PR მოთხოვნებთან და კლიენტს გააცნოს შესაბამისი გარემოსდაცვითი ან სოციალური საკითხები და მოთხოვნები, რომლებიც გამომდინარეობს PS/PR მოთხოვნებიდან.

საკრედიტო ოფიცერი შეადგენს მოკლე საინფორმაციო ბარათს გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შესახებ, რომელსაც განსახილველად წარუდგენს გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის მენეჯერს, სანამ განაცხადი საკრედიტო კომიტეტზე განიხილება. გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების საინფორმაციო ბარათი კლიენტის საკრედიტო საქმის ნაწილი გახდება და მის საქმეში ჩაიდება.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

<u>მაღალი რისკის მქონე ოპერაციები</u>

საშუალო რისკის მქონე ოპერაციებისთვის ზემოთ აღწერილი გარემოსდაცვითი და სოციალური მოთხოვნების გარდა, **ყველა მაღალი და A კატეგორიის გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მქონე ოპერაციებისთვის "იშბანკი საქართველო" გარე კონსულტანტს დაიქირავებს იმის დასადგენად**, შესრულებული არის თუ არა ყველა გარემოსდაცვითი და სოციალური მოთხოვნა (დაკავშირებული შეფასება და/ან აუდიტი), ასევე საჯარო განხილვებისა და დაინტერესებული მხარეების მონაწილეობის საჭიროების განსასაზღვრად, მოხდა თუ არა კლიენტის მიერ რისკის შემცირების ყველა საჭირო ღონისძიების განხორციელება, ან არებობს თუ არა მისაღები დროის ვადებში მათი განხორციელების განზრახვა.

გარე კონსულტანტი დაქირავებული უნდა იყოს ყველა მაღალი და A კატეგორიის პროექტების გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების სიღრმისეული შესწავლის პროცესში მონაწილეობისთვის, რათა შეფასდეს მოთხოვნებთან შესაბამისობა (რაც გულისხმობს, თუმცა არ შემოიფარგლება მხოლოდ მასპინძელი ქვეყნის გარემოსდაცვითი და სოციალური კანონებითა და მარეგულირებელი ნორმებით, საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის სამოქმედო სტანდარტებით).

ყველა მაღალი რისკის/A კატეგორიის პროექტი შემოწმდება PS/PR შეფასების სახელმძღვანელოს შესაბამისად,როგორც ეს მოცემულია B დანართში.

A კატეგორიის ოპერაციები

A კატეგორიის ოპერაციებისთვის, ან მაშინ, როდესაც ოპერაცია გულისხმობს „გრინფილდის" ტიპის პროექტს (ანუ სრულიად ახალ ბიზნესს და არა არსებულის გაფართოებას), ან მაღალი რისკის მქონე საქმიანობის მსხვილი გაფართოების ან მოდიფიკაციისთვის, საკრედიტო ოფიცერი უზრუნველყოფს გარემოზე ზეგავლენის შეფასების, საჯარო გამჟღავნების, დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის აუცილებელი მოთხოვნების დაკმაყოფილებას.*

*თუ ოპერაცია პოტენციურად გულისხმობს გარემოსდაცვით და სოციალურ გავლენას, რამაც შეიძლება მაღალ რისკად ან A კატეგორიად აქციოს პროექტი, მისი გარემოსდაცვითი და/ან სოციალური დაცვის დოკუმენტები განხილული და შეფასებული უნდა იყოს საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მოთხოვნების შესაბამისად.

<u>ყველა ოპერაცია</u>

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის მენეჯერი პასუხისმგებელია გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების საბოლოო შეფასებაზე და ყველა საჭირო ზომის განხორციელებაზე ამჟამად არსებული, ან მომავალში შესაძლო რისკების თავიდან ასაცილებლად, ან მინიმუმამდე დასაყვანად. საკრედიტო ოფიცერი გამოიყენებს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ინსტრუმენტებს, რაც გულისხმობს,თუმცა არ შემოიფარგლება მხოლოდ ელ. სახელმძღვანელოთი და საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების გზამკვლევით. ამგვარად განისაზღვრება შესაბამისი და მოთხოვნილი გარემოსდაცვითი და სოციალური ინფორმაცია ოპერაციის რისკების შესახებ არის თუ არა ხელმისაწვდომი. განისაზღვრება ასევე რამდენად გააჩნია ამჟამად ან მომავალში კლიენტს დამცავი მექანიზმები, რათა გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხები მაღალი პასუხისმგებლობით მართოს.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

როდესაც უძრავი ქონება დაგირავებულია უზრუნველყოფის სახით და მისი საბაზრო ღირებულება აღემატება 1 მილიონ ლარს, შიდა შემფასებელი გაითვალისწინებს მიწის დაბინძურების პოტენციალს. შემფასებელი შეეცდება განსაზღვროს მიწა დაბინძურებული იყო წინა გამოყენების შედეგად თუ არა, გარემოსდაცვითი და სოციალური აუდიტი ოდესმე ჩატარებულა თუ არა და მის მიერ ჩატარებულ კვლევას მოკლედ აღწერს შეფასების აქტში და კლიენტის საკრედიტო საქმეში შეიტანს. მნიშვნელოვანი **გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)**

რისკის შემცველი დაბინძურების შემთხვევაში, თუ არ ჩატარებულა შესაბამისი გარემოსდაცვითი აუდიტი, ბანკმა შეიძლება კლიენტს სესხის დამტკიცებამდე მოსთხოვოს გარემოსდაცვითი და სოციალური აუდიტის ჩატარება (მაკორექტირებელი ზომების გეგმის მომზადების ჩათვლით).

გარემოსდაცვითი და სოციალური შეფასების მიზანია განისაზღვროს რამდენად ფუნქციონირებს კლიენტი გარემოსდაცვითი და სოციალური პასუხისმგებლობით. ბანკის თანამშრომლებმა რომ შეძლონ ასეთი დასკვნის გაკეთება, მათ კარგად უნდა ესმოდეთ ზოგადად მათი კლიენტების გარემოსდაცვითი და სოციალური ვალდებულებები. იმისათვის, რომ ბანკის თანამშრომლები ინფორმირებულნი იყვნენ ამ სფეროში, კორპორაციული და მცირე და საშუალო ბიზნესის დეპარტამენტების იურიდიული კადრები პასუხისმგებელნი იქნებიან გარემოსდაცვითი, ჯანდაცვის, უსაფრთხოების და შრომითი კანონმდებლობის ცვლილებების მონიტორინგზე, მათ შესახებ დეპარტამენტში თანამშრომლების ინფორმირებაზე, როდესაც ამ მნიშვნელოვან შემოთავაზებულ ან ფაქტობრივ ცვლილებებს ბანკის კლიენტებზე არსებითი გავლენა ექნებათ.

4. გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების კონტროლი

საკრედიტო ოფიცერი პასუხისმგებელია დაკავშირებული გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების საფუძველზე განსაზღვრული მაკონტროლებელი ზომების შესრულების უზრუნველყოფაზე და კლიენტის მიერ გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შემცირებისთვის განსაზღვრულ ნაბიჯებზე. ნავარაუდევ გარემოსდაცვით და სოციალურ რისკებზე დაყრდნობით რისკის კონტროლის სტრატეგია შეიძლება გულისხმობდეს კლიენტისგან კონკრეტული ქმედებების განხორციელების მოთხოვნას, გარკვეული ინვესტიციების განხორციელებას ან კონკრეტული გარემოსდაცვითი ან სოციალური სამოქმედო გეგმის შემუშავებას და განხცორცილებას, რათა თავიდან იქნეს აცილებული ან შემცირებული გარემოსდაცვითი და/ან სოციალური ზემოქმედება და/ან სპეციფიკური მონიტორინგისა და ანგარიშგების მოთხოვნები. *სესხის ხელშეკრულება* შეიძლება შეთანხმებების სახით მოიცავდეს აღნიშნულ მოთხოვნებს.

როგორც მინიმუმ, სესხის ხელშეკრულება ყველა კლიენტისგან მოითხოვს წერილობით დასტურს იმის შესახებ, რომ მათი საქმიანობა შეესაბამება გარემოსდაცვითი, ჯანდაცვის, შრომის და შრომის უსაფრთხოების საერთაშორისო და ეროვნულ რეგულაციებს და სტანდარტებს; ან ბანკს კლიენტმა უნდა აცნობოს ნებისმიერი შეუსაბამობის შესახებ.

5. მონიტორინგი

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მონიტორინგი ხორციელდება სს „იშბანკი საქართველო“-ს მიერ განსაზღვრული მონიტორინგის პროცედურების ფარგლებში. საკრედიტო ოფიცერი პერიოდულად განახორციელებს რისკების მონიტორინგს შესაბამისი კატეგორიის მიხედვით (მინიმუმ ყოველ ექვს თვეში). მნიშვნელოვანი რისკის შესახებ საინფორმაციო ბართი თან დაერთვება ზოგადი მონიტორინგის საბუთებს და შეინახება კლიენტის საკრედიტო საქმეში.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

საგანგებო სიტუაციები

ბანკის კლიენტები ვალდებულნი არიან ბანკს აცნობონ ის შემთხვევები და ინციდენტები, რომლებსაც უკვე ჰქონდათ ან სავარაუდოდ ექნებათ მნიშვნელოვანი უარყოფითი გავლენა გარემოზე, ადამიანების ჯანმრთელობაზე ან უსაფრთხოებაზე (მაგ. თანამშრომლებზე, მეზობლებზე, მომხმარებლებზე), რაც ასევე მოიცავს ამ ინციდენტების საპასუხოდ კლიენტის მიერ დაგეგმილ ან განხორციელებულ რეაგირების ზომებს, რომლებიც შესაბამისობაშია იურიდიულ რეგულაციებთან.

შეტყობინება საგანგებო სიტუაციის შესახებ სავალდებულოა ბანკის ყველა ტიპის სესხზე, მიუხედავად მათი გარემოსდაცვითი რისკის დონისა, თანხობრივი ოდენობისა, ტიპისა ან ვადისა.

კონკრეტულად, შემდეგი მოვლენები,რომლებსაც მნიშვნელოვნად უარყოფითი გავლენის მოხდენა შეუძლია გარემოზე, ჯანმრთელობაზე ან უსაფრთხოებაზე უნდა იქნეს მიჩნეული ინციდენტებად:

- თუ ნებისმიერი შესაბამისი გარემოსდაცვითი, ჯანმრთელობის, უსაფრთხოების ან შრომის კანონმდებლობა მოითხოვს ინციდენტის შესახებ სამთავრობო უწყების ან დაწესებულებისთვის ინფორმაციის მიწოდებას;
- თუ ინციდენტი გულისხმობს მნიშვნელოვან დაბინძურებას, ფატალურ შემთხვევას ან სერიოზულ, მრავლობით ტრამვებს, რის გამოც ჰოსპიტალიზაციაა საჭირო;
- თუ ინციდენტი საზოგადოებისთვის ცნობილი გახდა მასობრივი საინფორმაციო საშუალებებით ან სხვაგვარად.

სს „იშბანკი საქართველო“ ინფორმაციას მიაწვდის პარტნიორ საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებს და საქართველოს ეროვნულ ბანკს ნებისმიერი მსგავსი საგანგებო სიტუაციის უბედური შემთხვევის/ინციდენტის) შესახებ, რომელიც დაკავშირებულია რომელიმე მის კლიენტთან და მას უკვე ჰქონდა ან სავარაუდოდ ექნება მნიშვნელოვანი უარყოფითი გავლენა გარემოზე, ჯანმრთელობაზე ან უსაფრთხოებაზე, ფაქტის გამოვლენიდან 3 სამუშაო დღის ვადაში (კლიენტიგან, ან სხვა წყაროდან მიღებული ინფორმაციის საფუძველზე).

6. ანგარიშგება და ინფორმაციის გამჟღვნება

ანგარიში წარედგინება საქართველოს ეროვნულ ბანკს და საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციას.

სს „იშბანკი საქართველო“ მიაწვდის ESG - სთან დაკავშირებულ ინფორმაციას შემდეგი ელემენტების შესაბამისად, რომლებიც აისახება საანგარიშო ფორმატში (დანართი D): ა) ბიზნესის მოდელი; ბ) პოლიტიკა და კომპექსური ანალიზი; გ) შედეგები; დ) ძირითადი რისკები და მართვა, და ე) შესრულების ძირითადი ინდიკატორები. ანგარიშგების ფორმა შეესაბამება ეროვნული ბანკის ESG ანგარიშგებისა და გამჟღავნების პრინციპებსა და საერთაშორისო ფინანსური კორპორაციის რეგულაციებს.

7. დანართი A – საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების გამონაკლისთა ჩამონათვალი

საქმიანობის ჩამონათვალი, რომლის დაფინანსებაც გამორიცხულია სს „იშბანკი საქართველო “-ს მიერ საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების გამონაკლისთა ჩამონათალის თანახმად.

1. ბანკი არ დააფინანსებს საქართველოს კანონმდებლობით ან ნორმატიული აქტებით, საერთაშორისო კონვენციებითა და შეთანხმებებით უკანონოდ მიჩნეული ნებისმიერი საქონლის წარმოებას ან ვაჭრობას.

2. ზემოთხსენებულის ზოგადი ხასიათის შეზღუდვის გარეშე, ბანკი არ დააფინანსებს და არც დაამტკიცებს სესხებს შემდეგი საქმიანობისთვის:

7. დანართი A – საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების გამონაკლისთა ჩამონათვალი

a. იძულებითი ან არასრულწლოვანთა[1] საზიანო ან ექსპლუატატორული შრომის შემცველი წარმოება ან საქმიანობა. [2] [15]
b. მასპინძელი ქვეყნის კანონმდებლობით ან მარეგულირებელი ნორმებით, ასევე საერთაშორისო კონვენციებით და შეთანხმებებით უკანონოდ მიჩნეული პროდუქციის წარმოება ან ვაჭრობა.
c. პორნოგრაფიასთან ან პროსტიტუციასთან დაკავშირებული ნებისმიერი ბიზნესი.
d. ველური ბუნებით და მისი პროდუქტებით ვაჭრობა „გადაშენების გზაზე მყოფი და ველური ბუნების ფლორისა და ფაუნის საერთაშორისო ვაჭრობაის შესახებ კონვენციის“ ფარგლებში. [5]
e. სახიფათო მასალების წარმოება და ვაჭრობაში გამოყენება, მაგ. რადიოაქტიური მასალები[6], მათ შორის ატომური რეაქტორის და მისი კომპონენტების, დაუშლელი აზბესტის ბოჭკო. [14]
f. მეზობელ ქვეყნებს შორის ვაჭრობა ნარჩენებით და ნარჩენი პროდუქციით, გარდა შემთხვევებისა, როდესაც ბაზელის კონვენციასთან და მის ქვე–ნორმატიულ აქტებთან შესაბამისობაშია კომპანიის საქმიანობა.[17]
g. გადასაგდები ბადით თევზაობა საზღვაო აკვატორიაში, თუ ბადის სიგრძე აღემატება 2.5 კილომეტრს.
h. თევზაობა საზღვაო აკვატორიაში ან სანაპიროზე, მაგ. დიდი მასშტაბის პელაგიური გადასაგდები ბადის გამოყენებით და თხელი ნაქსოვი ბადით, რაც საფრთხის შემცველია დიდი რაოდენობის დაუცველი და დაცული ჯიშებისთვის და აზიანებს საზღვაო აკვატორიის ბიომრავალფეროვნებასა და ჰაბიტატს.
i. ფარმაცევტული[3], მასალების, პესტიციდების/ჰერბიციდების[4], ქიმიური ნივთიერებების, ოზონის გამცვეთი ნივთიერებების[8] და სხვა სახიფათო მასალების[19] წარმოება და ვაჭრობაში გამოყენება, რაც ექვემდებარება საერთაშორისო აკრძალვებს ეტაპობრივი შემცირების მიზნით.
j. კრიტიკული ჰაბიტატის [10] განადგურება[9].
k. მასპინძელი ქვეყნის კანონმდებლობით ან საერთაშორისო კონვენციებით აკრძალული საქმიანობა, რაც უკავშირდება ბიომრავალფეროვნების რესურსების დაცვას[18].
l. კრიტიკული კულტურული მემკვიდრეობის ან კულტურული მემკვიდრეობის მნიშვნელოვანი სახეცვლილება, ზიანი ან დემონტაჟი [20]
m. რასისტული, ანტი–დემოკრატიული და/ან ნეო–ნაცისტური მასალების წარმოება და გავრცელება.
n. იარაღის და აღჭურვილობის, ასევე პარამილიტარისტული მასალების[13] [21] წარმოება და ვაჭრობა [12].
o. თამბაქოს[13] წარმოება და ვაჭრობაა[12] .
p. ალკოჰოლური სასმელების (ლუდის და ღვინის გარდა)[13] წარმოება და ვაჭრობა[12] .
q. სათამაშო ბიზნესი, კაზინო და მსგავსი ობიექტები 12 13.
r. პოლიქრონიზებული ბიფენოლის შემცველი პროდუქციის და სხვა სახიფათო ქიმიური მასალების [19] წარმოება და გამოყენება[7] .
s. ხისა და სხვა სატყეო მასალების წარმოება ან ვაჭრობა, მდგრადი განვითარების პრინციპით მართვადი ტყის რესურსების გარდა.
t. კომერციული მორების წარმოება ან სამორე აპარატურის შესყიდვა პირველად ტროპიკული ტენიანობის ტყეებში ან ძველ ნაზარდ ტყეებში გამოსაყენებლად.
u. ნავთობისა და სხვა საზიანო ნივთიერებების გადაზიდვა ცისტერნებით, რომლებიც ვერ აკმაყოფილებენ საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის მოთხოვნებს [20]
v. შესაბამისი ქვეყნის ექსპორტისა და იმპორტის აუცილებელი ლიცენზიების და სხვა სატრანზიტო ნებართვების გარეშე საქონლით ვაჭრობა.
w. ნებისმიერი კომერციული სამორე საქმიანობა პირველადი ტროპიკული ტენიანობის ტყეებში გამოსაყენებლად.

<u>სქოლიო:</u>

1) იძულებითი შრომა არის საქმე ან მომსახურება, რომელიც არ სრულდება ნებაყოფლობით და რომელიც დაშინების ან ჯარიმის მუქარით ეკისრება ადამიანს – შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის კონვენციების თანახმად.

2) შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის ადამიანის ფუნდამენტური უფლებების კონვენციების თანახმად, სამსახურში შეიძლება დასაქმდეს ადამიანი, რომელსაც უკვე შეუსრულდა 14 წელი (კონვენცია მინიმალური ასაკის შესახებ, C138, მუხლი 2), გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ადგილობრივი კანონმდებლობა სავალდებულო სასკოლო დასწრების ან დასაქმების მინიმალურ ასაკად სხვა ასაკია მითითებული. ასეთ შემთხვევებში უპირატესობა მიენიჭება ამ ორ შორის მეტ წლოვანებას.

3) ფარმაცევტული პროდუქციის ჩამონათვალი, რომელიც ეტაპობრივი ამოღების საერთაშორისო მექანიზმს ექვემდებარება შეგიძლიათ იხილოთ ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის ინტერნეტ გვერდზე http://www.who.int.

4) პესტიციდების და ჰერბიციდების ჩამონათვალი, რომელიც ექვემდებარება ეტაპობრივი ამოღების ან აკრძალვის მექანიზმს ხელმისაწვდომია შემდეგ გვერდზე ინტერნეტში http://www.pic.int.

5) „კონვენცია გადაშენების გზაზე მყოფი და ველური ბუნების ფლორისა და ფაუნის საერთაშორისო ვაჭრობის შესახებ“. ეს ჩამონათვალი ხელმისაწვდომია ინტერნეტში ევრობანკის გვერდზე და ასევე კონვენციის გვერდზე hrrp://www.cites.org,

6) ეს არ ეხება სამედიცინო აპარატურის, ხარისხის კონტროლის (გაზომვის) აპარატურას და სხვა აპარატურის შეძენას, სადაც საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია, გერმანიის საერთაშორისო განვითარების საინვესტიციო კომპანია და სხვა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებს მიაჩნიათ, რომ რადიოაქტიური წყაროები ტრივიალურია და/ან ადექვატურად დაცული.

7) პოლიქრონიზებული ბიფენოლი არის ძალიან ტოქსიკური ქიმიური ელემენტების ჯგუფი, რაც სავარაუდოდ 1950–1985 წლებში წარმოებულ ზეთოვან ელექტრო ტრანსფორმატორებში, სტიმულატორებში და გადამრთველებში გვხვდება,

8) ოზონის გამცვეთი ნივთიერებები; ქიმიური ნაერთები, რომლებიც რეაგირებენ და ცვეთენ სტრატოსფერულ ოზონს, რაც ხვრელებს წარმოქმნის ოზონის ფენაში. მონრეალის პროტოკოლში ჩამოთვლილია ნივთიერებები და მათი სამიზნე შემცირების ინდიკატორები და ამოღების თარიღები. ქიმიური ნაერთების ჩამონათვალი რეგულირდება მონრეალის პროტოკოლით, რომელიც მოიცავს აეროზოლს, რეფრიგერანტებს, ქაფის ამომფრქვევ აგენტებს, ხსნარებს და ცეცხლისგან დამცავ აგენტებს, ხელმომწერი ქვეყნების დეტალებით და ეტაპობრივი ამოღების სამიზნე თარიღებით. ეს ინფორმაცია ხელმისაწვდომია ევრობანკიდან (ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი): http://ozone.unep.org/new_site/en/index.php

9) განადგურება გულისხმობს (I) ჰაბიტატის ერთიანობის განადგურებას ან სერიოზულ შემცირებას, გრძელვადიან ცვლილებას მიწის ან წყლის მოხმარებაში (2) ჰაბიტატის იმგვარი შეცვლა, რაც მათ როლსა და ფუნქციას (იხილეთ სქოლიოს შენიშვნა 8) უკარგავს.

10) კრიტიკული ჰაბიტატი არის ბუნებრივი და მოდიფიცირებული ჰაბიტატის დანაყოფი, რომელიც განსაკუთრებულ ყურადღებას მოითხოვს. კრიტიკული ჰაბიტატი გულისხმობს მაღალი ფასეულობის ბიომრავალფეროვნების სფეროებს, რომლებიც აკმაყოფილებს მსოფლიო კონსერვაციის კავშირის საკლასიფიკაციო კრიტერიუმებს, მათ შორის კრიტიკული გადაშენების გზაზე მყოფი ჯიშების გადარჩენისთვის საჭირო ჰაბიტატს, როგორც ეს წითელ წიგნში ან ნებისმიერი ქვეყნის ეროვნულ კანონმდებლობაშია განსაზღვრული; განსაკუთრებული ენდემური მნიშვნელობის ან შეზღუდული რანგის მქონე ჯიშები, მიგრაციული ჯიშების გადარჩენისთვის კრიტიკული ადგილები, გლობალურად მნიშვნელოვანი კონცენტრაციის მხარდამჭერი ადგილები ან ჯოგური ჯიშებიც ცალკეული რაოდენობები, ჯიშების უნიკალური გაერთიანების ადგილები ან ის ლოკალიზაციები,

რომლებიც ძირითად ევოლუციურ პროცესებთან ასოცირდება ან ეკოსისტემების ძირითად მომსახურებას უზრუნველყოფს, ასევე სფეროები ბიომრავალფეროვნებით გამორჩეული და ადგილობრივი თემებისთვის მნიშვნელოვანი სოციალური, ეკონომიკური ან კულტურული მნიშვნელობის მქონე ადგილები. ძირითადი ან მაღალი კონსერვაციის ფასეულობის მქონე ტყეები მიიჩნევა კრიტიკულ ჰაბიტატად. [გერმანიის საერთაშორისო განვითარების საინვესტიციო კომპანია]

11) მნიშვნელოვანის ორიენტირია ბალანსის 5 —10% ან დაფინანსებული მოცულობა. [გერმანიის საერთაშორისო განვითარების საინვესტიციო კომპანია]

12) საფინანსო ინსტიტუტებში ეს გამოითვლება ასეთი საქმიანობის დაფინანსების მოცულობის გათვალისწინებით. [გერმანიის საერთაშორისო განვითარების საინვესტიციო კომპანია]

13) პროექტების დაფინანსება გამორიცხულია, როდესაც ეს საქმიანობა პროექტის სპონსორის ძირითად საქმიანობის ან პროექტის მნიშვნელოვან ნაწილს წარმოადგენს,

14) არ ეხება დაუშლელი აზბესტის ცემენტის ფილების შეძენასა და გამოყენებას, სადაც აზბესტის ცემენტის შემცველობა 20 პროცენტზე ნაკლებია [საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია] [ევრობანკი]

15) საზიანო არასრულწლოვანთა შრომა გულისხმობს ბავშვების დასაქმებას, რაც ეკონომიურ ექსპლუატაციას ნიშნავს ან სავარაუდოდ საზიანოა მათი ჯანმრთელობისა და განვითარებისთვის ან ხელს უშლის ბავშვის განათლებას ან სხვაგვარად უშლის ხელს მის ფიზიკურ, გონებრივ, სულიერ, მორალურ ან სოციალურ განვითარებას.[საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია]

16) საცნობარო დოკუმენტები ევროკავშირის მარეგულირებელი დოკუმენტებია (EEC) No 2455/92 განსაკუთრებით საშიში ქიმიური მასალების ექსპორტის და იმპორტის შესახებ, შემდგომი რედაქციით; გაეროს პროდუქტების კონსოლიდირებული სია, რომელთა მოხმარება და/ან რეალიზაცია აკრძალულია, აღკვეთილია, მკაცრად შეზღუდულია ან არ არის დამტკიცებული მთავრობების მიერ; გარკვეული სახიფათო ქიმიური ელემენტების და პესტიციდების საერთაშორისო ვაჭრობაში ჩართვისთვის წინასწარი ინფორმირებული დასტურის შესახებ კონვენცია (როტერდამის კონვენცია); მუდმივი ორგანული დამაბინძურებლების შესახებ სტოკჰოლმის კონვენცია; ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის პესტიციდების კლასიფიკაცია ზიანის მიხედვით. [ევრობანკი]

17) 1989 წლის 22 მარტის ბაზელის კონვენცია სახიფათო ნარჩენების საზღვარზე მოძრაობისა და განადგურების შესახებ [ევრობანკი1]. საცნობარო დოკუმენტებია: ევროსაბჭოს დირექტივები (EC) No 1013/2006 – 2006 წლის 14 ივნისი – ნარჩენების ტრანსპორტირების შესახებ: გადაწყვეტილება C(2001)I 07 – ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის საბჭოს საბოლოო გადაწყვეტილება C(92)39 საბოლოო გადაწყვეტილების გადასინჯვის შესახებ, რომელიც თავის მხრივ შეეხებოდა საზღვარზე ნარჩენების მოძრაობის კონტროლს აღდგენით სამუშაოებში გამოსაყენებლად.

18) შესაბამისი საერთაშორისო კონვენციები გულისხმობენ თუმცა არ შემოიფარგლებიან მხოლოდ შემდეგით: კონვენცია გარეული ცხოველების მიგრაციული ჯიშების კონსერვაციის შესახებ (ბონის კონვენცია); საერთაშორისო მნიშვნელობის ჭაობების შესახებ კონვენცია, განსაკუთრებით ჩანჩქერების ჰაბიტატის შესახებ (რამსარის კონვენცია); ევროპული ველური გარემოსა და ბუნებრივი ჰაბიტატის კონსერვაციის შესახებ კონვენცია (ბერნის კონვენცია); მსოფლიო მემკვიდრეობის შესახებ კონვენცია; ბიოლოგიური მრავალფეროვნების შესახებ კონვენცია. [ევრობანკი]

19) სახიფათო ქიმიური ნივთიერებების ჩამონათვალი იხილეთ http://www.pic.int.

20) ეს მოიცავს: ცისტერნებს, რომლებსაც არ გააჩნიათ ყველა საჭირო საზღვაო პოლიციის „სოლასის“ სერტიფიკატები (მათ შორის და შეზღუდვების გარეშე ISM კოდებთან შესაბამისობა), ევროკავშირის მიერ შავ სიაში შეყვანილი ცისტერნები ან პორტების სახელმწიფო კონტროლზე პარიზის ურთიერთგაგების მემორანდუმით აკრძალული ცისტერნები (პარიზის ურთიერთგაგების მემორანდუმი) და ცისტერნები, რომლებიც

საზღვაო პოლიციის 130–ე განკარგულებით ეტაპობრივ ამოღებას ექვემდებარება. არცერთი ერთკორპუსიანი ცისტერნა 25 წელზე მეტი ხანდაზმულობით არ უნდა იქნეს გამოყენებული. [ევრობანკი]

21) ამ კატეგორიაში მოხვედრილი ოპერაციები არ დაფინანსდება აზიის განვითარების ბანკის მიერ.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

8. დანართი B – PS/PR სკრინინგის ინსტრუქცია PS/PR

PS/PR სკრინინგის: შესრულების სტანდარტების გამოვლენა/ოპერაციისთვის გამოყენებადი მოთხოვნები

წინამდებარე საკონტროლო სია გამოავლენს ოპერაციისთვის შესაბამის სამოქმედო სტანდარტს. "ოპერაციისთის შესაბამისი" არის შესრულების სტანდარტის (PS) მოთხოვნა, რომელიც გულისხმობს ტრანზაქციის შესწავლას პროექტის შეფასების ეტაპზე.

PS 1: სოციალური და გარემოსდაცვითი მართვის სისტემა	
არის ალბათობა იმისა, რომ კომპანია წარმოქმნის რაიმე სახის გარემოსდაცვით და/ან სოციალურ რისკებს?	
დიახ	
არა	
დადებითი პასუხის შემთხვევაში, ეს საკითხი შესწავლილი უნდა იქნეს შეფასების ეტაპზე.	
PS 2: შრომის საკითხები და ადმიანური რესურსები	
კომპანიას ათზე მეტი თანამშრომელი ჰყავს?	
დიახ	
არა	
PS 3: გარემოს დაბინძურების პრევენცია და რესურსების ეფექტურობა. კომპანიას შეფასებული აქვს გარემოსდაცვითი გავლენა და მისი წვლილი სასათბურე აირების გამოყოფის კუთხით, რაც კლიმატის ცვლილებებს იწვევს?	
კომპანია აწარმოებს მყარ და საზიანო ნარჩენებს, აირების ემისიას, თხევად ნარჩენებს, ნამწვ საწვავს ან იყენებს პესტიციდებს?	
დიახ	
არა	
დადებითი პასუხის შემთხვევაში, ეს საკითხი შესწავლილი უნდა იქნეს შეფასების ეტაპზე.	
PS 4: მოსახლეობის ჯანმრთელობა, უსაფრთხოება და დაცულობა. მართვას თუ არა კომპანია ჯანმრთელობის, უსაფრთხოებისა და დაცულობის ისეთ რისკებს, რომლებიც შესაძლოა მისმა საქმიანობამ წარმოუქმნას მეზობელ დასახლებებს?	
პროექტის ახლოს არის დასახლებები?	
დიახ	
არა	
დადებითი პასუხის შემთხვევაში, ეს საკითხი შესწავლილი უნდა იქნეს შეფასების ეტაპზე.	
PS 5: მიწის შეძენა და იძულებითი განსახლება. კომპანია პასუხისმგებლობით მართავს იძულებით განსახლების პროცესს მის ფლობაში ან გამოყენებაში არსებული მიწებიდან?	
კომპანია აპირებს შეიძინოს, იქირაოს ან იჯარით აიღოს მიწა, რომელსაც ის უკვე არ ფლობს?	

დიახ	
არა	
დადებითი პასუხის შემთხვევაში, ეს საკითხი შესწავლილი უნდა იქნეს შეფასების ეტაპზე.	
PS 6: ბიომრავალფეროვნების კონსერვაცია. მართავს კომპანია ბიომრავალფეროვნებაზე თავისი საქმიანობით გამოწვეულ გავლენას?	
არსებობს ბუნებრივი ჰაბიტატის ბიომრავალფეროვნების სფეროები კომპანიის გავლენის ქვეშ მყოფ რეგიონში? ამ მოთხოვნის მიზნებისთვის გავლენის რეგიონად მიიჩნიეთ 25-50 მილის რადიუსი	
დიახ	
არა	
დადებითი პასუხის შემთხვევაში, ეს საკითხი შესწავლილი უნდა იქნეს შეფასების ეტაპზე.	
PS 7: ტრადიციული ხალხი: კომპანია პასუხისმგებლობით ეკიდება მისი საქმიანობით ტრადიციულ ხალხზე მომხდარი ზემოქმედების მართვას?	
ტრადიციული ხალხი ცხოვრობს თუ არა კომპანიის სამოქმედო ტერიტორიის მახლობლად?	
დიახ	
არა	
დადებითი პასუხის შემთხვევაში, ეს საკითხი შესწავლილი უნდა იქნეს შეფასების ეტაპზე.	
PS 8: კულტურული მემკვიდრეობა. მართავს კომპანია მისი საქმიანობით არქეოლოგიური, რელიგიური, ისტორიული და სხვა კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტებზე გამოწვეულ პოტენციურ ზეგავლენას?	
კომპანიის წარმოების ახლოს მდებარეობს არქეოლოგიური, რელიგიური, ისტორიული და სხვა კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტები?	
დიახ	
არა	
დადებითი პასუხის შემთხვევაში, ეს საკითხი შესწავლილი უნდა იქნეს შეფასების ეტაპზე.	

9. დანართი C- გარემოსდაცვითი და სოციალური კომპლექსური ანალიზის ანგარიში

(მხოლოდ საშუალო და მაღალი რისკის შემცველი ოპერაციებისთვის)

ოპერაციის დასახელება:

1 **ოპერაციის ხასიათი და მსესხებლის ბიზნესი:**

- **ოპერაციის სახეობა, მოცულობა და ვადა;**
- **მსესხებელი და მისი ბიზნეს საქმიანობა: [სახელი, გვარი, ადგილმდებარეობა, ბიზნესის სახე, ნომენკლატურული კოდი, ზომა (წარმადობა და კადრების რიცხოვნობა)]**
- **სესხის მიზნობრიობა**

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის კატეგორიები:დაბალი; საშუალო; მაღალი; A კატეგორია.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

2 განხილული გარემოსდაცვითი და სოციალური ინფორმაცია და გამოვლენილი საკითხები

- **მიმოხილული ინფორმაცია, მაგ: მსესხებლის მიერ წარმოდგენილი ნებართვებისა და ლიცენზიების ასლები, პოლიტიკის და პროცედურების ასლები, გარემოსდაცვითი და სოციალური გავლენის შეფასების ანგარიში, ობიექტის დათვალიერების ოქმი, შემოწმების ანგარიშები;**
- კომპანიის საქმიანობით გამოწვეული ძირითადი გარემოსდაცვითი და სოციალური გავლენა (მაგ. აირების ემისია, ჩამდინარე წყლები, გამომუშავებული სახიფათო ნარჩენები, მიწის შეძენა,ტრადიციული მოსახლეობა, სამსახურეობრივი ჯანდაცვა და უსაფრთხოება, საზოგადოებრივი უსაფრთხოება, შრომის სტანდარტები, კულტურულ მემკვიდრეობაზე გავლენა);
- ძირითადი გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების გამოვლენა (მაგ. მაღალი გადასახადები ემისიაზე, კანონმდებლობასთან ამჟამინდელი ან სამომავლო შეუსაბამობა, საწარმოო ტრამვების მაღალი მაჩვენებლები, მნიშვნელოვანი ინციდენტების მაღალი რისკი, ადგილობრივი მოსახლეობის საჩივრები/პროტესტი, ხელმძღვანელობის ცუდი ურთიერთობა თანამშომლებთან).

3 გარემოსდაცვით კანონმდებლობასთან შესაბამისობა და ვალდებულებები

- **მსესხებელი აკმაყოფილებს გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის სტანდარტებს?**
- **მსესხებელს მიღებული აქვს აუცილებელი ნებართვები და დასტური მშენებლობაზე/საქმიანობაზე?**
- მსხვილი გაფართოების პროექტების/ახალი განვითარების დაფინანსება: მსესხებელს განხორციელებული აქვს გარემოზე ზეგავლენის შეფასება მარეგულირებელი მოთხოვნების შესაბამისად? მისი გარემოზე ზეგავლენის შეფასება განხილულია ადგილობრივ მოსახლეობასთან, რომელიც პროექტის გავლენის ქვეშ მოექცევა? რა შენიშვნები და კომენტარები იქნა მიღებული მოსახლეობისგან?
- **მსესხებელს ზედმეტი თანხა აქვს გადახდილი ჯარიმების, საურავების სახით გარემოსდაცვით კანონმდებლობასთან და სტანდარტებთან შეუსაბამობის გამო ბოლო ორი წლის მანძილზე? დადებითი პასუხის შემთხვევაში მიუთითეთ მასშტაბი.**
- რა ძირითადი მიგნებები გაკეთდა მსესხებლის ბიზნესის ბოლო გარემოსდაცვითი ზეგავლენის შეფასების ანგარიშებიდან?
- **მსესხებელი ექვემდებარება მიმდინარე ან სამომავლო ადმინისტრაციულ ან სასამართლო გარჩევებს გარემოსდაცვითი ნორმების დარღვევისთვის?**
- მსესხებელი ექვემდებარება პოტენციურად ისეთ მნიშვნელოვან გარემოსდაცვით ვალდებულებებს, როგორიცაა წარმოქმნილი ან ნავარაუდევი მიწის/ნიადაგქვეშა წყლების დაბინძურება, რაც წარსულში ან ამჟამად კომპანიის საქმიანობას უკავშირდება? დადებითი პასუხის შემთხვევაში დააკონკრეტეთ მასშტაბები;
- მსესხებელი ევროკავშირის კანდიდატი ქვეყნიდან: საწარმო შეძლებს მოსალოდნელი ევროკავშირის გარემოსდაცვითი მოთხოვნების და პროდუქციის სტანდარტების დაკმაყოფილებას?

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

4 შესაბამისობა სოციალურ სტადარტებთან:

- მსესხებელი აკმაყოფილებს ეროვნულ კანონმდებლობას შრომისა და თანამშრომლების დაცვის კუთხით? განსაკუთრებით საწარმოო ჯანდაცვა და უსაფრთხოება, არასრულწლოვნების დასაქმება, იძულებითი შრომის აკრძალვა, კადრების დისკრიმინაციისგან თავისუფალი მოპყრობა, ასოცირების თავისუფლება და კოლექტიური მოლაპარაკებების უფლება.
- მსესხებელს გადახდილი აქვს დამატებითი თანხები ჯარიმების და სანქცია–საურავების სახით სამსახურეობრივი ჯანდაცვისა და უსაფრთხოების ნორმების დარღვევისთვის, შრომითი ურთიერთობების, საზოგადოებრივი უსაფრთხოების, სანიტარული წესრიგის გამო ბოლო ორი წლის განმავლობაში? დადებითი პასუხის შემთხვევაში მიუთითეთ მასშტაბები.
- რომელი ძირითადი მიგნებები გმოვლინდა მსესხებლის საქმიანობის საფუძველზე ბოლოდროინდელი საწარმოო ჯანდაცვისა და უსაფრთხოების, შრომითი ურთიერთობისა და სანეპიდ შემოწმების ანგარიშებში?
- **მსესხებელი ექვემდებარება მიმდინარე ან სამომავლო ადმინისტრაციულ ან სასამართლო გარჩევებს საწარმოო ჯანდაცვისა და უსაფრთხოების, შრომითი ურთიერთობების ან სანიტარული ნორმების დარღვევისთვის?**
- მსესხებლები ევროკავშირის კანდიდატი ქვეყნებიდან: საწარმო შეძლებს ევროკავშირის მოსალოდნელი ჯანდაცვისა და უსაფრთხოების მოთხოვნების, წარმოების და შრომითი ურთიერთობის სტანდარტების დაკმაყოფილებას?
- დასაფინანსებელ პროექტს რაიმე უარყოფითი გავლენა ექნება ძირძველ მოსახლეობაზე, კულტურულ ან არქეოლოგიურ მემკვიდრეობაზე? დადებითი პასუხის შემთხვევაში, დააკონკრეტეთ როგორ მოხდება გავლენის შემცირება?
- მსხვილი პროექტების მნიშვნელოვანი გაფართოების/ახალი განვითარების დაფინანსება: პროექტი გულისხმობს მიწის შეძენას ან კომპანიის სანიტარული ზონის გაფართოებას? დადებითი პასუხის შემთხვევაში, დააკონკრეტეთ ხალხის გადასახლება აუცილებელია? დადებითი პასუხის შემთხვევაში, დეტალური ინფორმაცია მოგვაწოდეთ შესაბამისი კანონების/ნორმატიული აქტების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), შემოთავაზებული გადასახლებისა და კომპენსაციის შესახებ. ინფორმაცია უნდა დაერთოს სიღრმისეული შესწავლის ანგარიშს.

5 ჰქონია თუ არა მსესხებელს რაიმე მნიშვნელოვანი ავარიები ან ინციდენტები ბოლო ორი წლის განმავლობაში (მაგ. ნავთობის ჩაღვრა, ხანძრები), რამაც სიკვდილიანობა, სერიოზული ტრამვები და/ან გარემოზე მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია? დადებითი პასუხის შემთხვევაში მიუთითეთ დეტალები.

6 თუ მიწა გირაოს სახით არის წარმოდგენილი, რა ნიშნები მიუთითებს არსებით დაბინძურებაზე? დადებითი პასუხის შემთხვევაში, დააკონკრეტეთ ბანკის, როგორც მოგირავნის, ვალდებულებები მიწის გაწმენდაზე და მათი შესაბამისი მასშტაბები.

7 რისკის შემცირება და მონიტორინგი:

- დაასახელეთ შემდგომი ქმედებები, რომლებიც მსესხებელს მოეთხოვება, ან მის მიერ არის დაგეგმილი ნებისმიერი გარემოსდაცვითი და სოციალური ნორმების შეუსაბამობის პრობლემების და ვალდებულებების მოსაგვარებლად;
- დაასახელეთ ბანკის მიერ განსახორციელებელი ნებისმიერი რისკის შემცირების ზომები, მაგ. გარემოსდაცვითი და სოციალური პირობები, საკრედიტო პირობები ან მონიტორინგის მოთხოვნები (მაგ. მსესხებლის რეგულარული ანგარიშგება) .

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

8 **გარემოსდაცვითი და სოციალური შესაძლებლობები:** დაასახელეთ მსესხებლის მიერ განხორციელებული/დაგეგმილი ნებისმიერი ზომა, განსაკუთრებით სესხიდან დაფინანსებული საქმიანობის ფარგლებში (მე–7 პუნქტში აღნიშნულის გარდა), საწარმოს გარემოსდაცვითი ან სოციალური კუთხით შესრულების გასაუმჯობესებლად, მაგ. ენერგო ეფექტურობა, სუფთა ტექნოლოგიები, ნარჩენების შემცირება, საწარმოო ჯანდაცვისა და უსაფრთხოების მართვა, საზოგადოებასთან ურთიერთობა.

10. აბრევიატურები:

ESG- გარემოსდაცვითი, სოციალური მმართველობა
IFC- საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია
IFI-საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტი
ESRMP- გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პოლიტიკა
PS- შესრულების სტანდარტები
PR- შესრულების მოთხოვნები
ESDD- გარემოსდაცვითი და სოციალური კომპლექსური ანალიზი
OHS - შრომის უსაფრთხოება და ჯანმრთელობა
ESRM- გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა
C.O.- კრედიტ ოფიცერი
EIA-გარემოზე ზემოქმედების შეფასება
RP - განსახლების გეგმა
IPP - ძირძველი ხალხის გეგმა

აქციონერთა სტრუქტურა

სს „იშბანკი საქართველო“ (შემდგომში „ბანკი“) წარმოადგენს 1924 წელს თურქეთში დაფუძნებული ბანკის, „Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi-ის“ (შემდგომში „მშობელი ბანკი“, „აქციონერი“ ან „თურქეთის იშბანკი“) შვილობილ კომპანიას. თურქეთის იშბანკი საქართველოს ბაზარზე 2012 წელს შემოვიდა, როდესაც სს „თურქეთის იშბანკის ბათუმის ფილიალი” (შემდგომში „ფილიალი“) გაიხსნა. ფილიალის ოფიციალური რეგისტრაციის თარიღია 2012 წლის 13 ივლისი (საქართველოს ეროვნული ბანკის ლიცენზიის #908). 2015 წლის 1 აგვისტოს მოხდა ფილიალის რეორგანიზაცია ბანკად - სს „იშბანკი საქართველო“ (შემდგომში „ბანკი“) (ლიცენზიის # 368). ბანკი დარეგისტრირებულია სსიპ „საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს“ მიერ და მისი საიდენტიფიკაციო ნომერი არის 404496611. აქციონერი ფლობს ბანკის 100%-იან წილს.

Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi სს „თურქეთის იშბანკი“ (აქციონერი) მოკლე მიმოხილვა

მშობელი ბანკი წარმოადგენს უმსხვილეს კერძო ბანკს თურქეთში მთლიანი აქტივების, სესხებისა, დეპოზიტების მოცულობის, ფილიალების და ბანკომატების რაოდენობის მიხედვით. მთლიანი აქტივების მოცულობა 2023 წლის მდგომარეობით შეადგენდა 83,023 მილიონ აშშ დოლარს (2,453,783 მლნ თურქული ლირა). მთლიანი აქტივების 47%-ს სესხების პორტფელი შეადგენს. დეპოზიტების მოცულობა შეადგენს 56,242 მილიონ აშშ დოლარს (1,662,179 მლნ თურქული ლირა), რაც მთლიანი ვალდებულებების 68%-ია.

ბანკისა და ჯგუფის საქმიანობა თურქეთში დაიწყო 1924 წელს. ბანკი უზრუნველყოფს კერძო, საცალო, კომერციულ და კორპორაციულ საბანკო საქმიანობას, ფულადი და ფასიანი ქაღალდების ბაზრის ოპერაციებს, აგრეთვე საერთაშორისო საბანკო მომსახურებას. ბანკი დღეისათვის ფუნქციონირებს 1,066 ფილიალით თურქეთში და 22 უცხოური ფილიალით, ჰყავს 3 სრულად ფლობილი შვილობილი კომპანია, 2 წარმომადგენლობითი ოფისი 11 ქვეყანაში.

ბანკის აქციონერი წარმოდგენილია 3 შვილობილი ბანკით: იშბანკი საქართველო, Isbank AG (გერმანია) და სს იშბანკი (რუსეთი).

აქციონერის სტრუქტურა

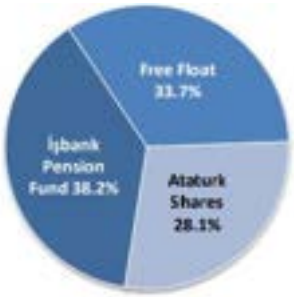

(2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით)

იშბანკის საპენსიო ფონდი (38.2%): იშბანკის საპენსიო ფონდს, რომელიც მოქმედებს როგორც ბანკის აქტიური, ისე პენსიონერი თანამშრომლების სახელით, რომლებსაც აქვთ 38.2% წილი ბანკის კაპიტალში.

აქციები თავისუფალ მიმოქცევაში (33.7%): აქციები კოტირებულია სტამბულის საფონდო ბირჟაზე და ასევე ივაჭრება ლონდონის საფონდო ბირჟაზე GDRების ფორმით.

ათათურქის აქციები - 28.10%: რესპუბლიკური სახალხო პარტია (CHP) სამართალმემკვიდრეა იმ აქციების, რომლებიც თავდაპირველად ათათურქს (Isbank– ის დამფუძნებელი) ეკუთვნოდა. ათათურქის საკუთრებაში არსებულ ამ აქციებს წარმოადგენს რესპუბლიკური სახალხო პარტია ათათურქის ანდერძის შესაბამისად. რადგან ამ აქციების დივიდენდიდან მიღებული შემოსავლები თურქეთის ენათმეცნიერულ საზოგადოებასა და თურქეთის ისტორიულ საზოგადოებას ათათურქის

აქციონერის სტრუქტურა (გაგრძელება)

ანდერძის შესაბამისად დარჩა, დივიდენდის გადახდა ხდება ხსენებულ ინსტიტუტებზე ათათურქის ნებით და სამართლებრივ ჩარჩოებში.
აქციები კოტირებულია სტამბულის საფონდო ბირჟაზე და ასევე ივაჭრება ლონდონის საფონდო ბირჟაზე GDRების ფორმით.

მშობელი კომპანიისთის მინიჭებული საკრედიტო რეიტინგი შემდეგია:

MOODY'S

საბანკო დეპოზიტები უცხოურ ვალუტაში	B3/დადებითი/არა-პირველადი
საბანკო დეპოზიტები ადგილობრივ ვალუტაში	B3/დადებითი/არა-პირველადი
პრიორიტეტული არაუზრუნველყოფილი ვალის რეიტინგი	B3
არაპრიორიტეტული ვალის რეიტინგი	Caa2/Caa3(hyb)

FitchRatings

უცხოური ვალუტის ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგი	B / დადებითი / B
ადგილობრივი ვალუტის ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგი	B / რეიტინგი მოსალოდნელი დადებითი ცვლილებით/ B
ეროვნული გრძელვადიანი რეიტინგი	A+(tur) / სტაბილური
მდგრადობის რეიტინგი	B / რეიტინგი მოსალოდნელი დადებითი ცვლილებით
პრიორიტეტული არაუზრუნველყოფილი თამასუქები	B/B
არაპრიორიტეტული სავალო თამასუქები	CCC+/რეიტინგი მოსალოდნელი დადებითი ცვლილებით

** გრძელვადიანი / ხედვა (არსებობის შემთხვევაში) / მოკლევადიანი*

აქციონერის სტრუქტურა (გაგრძელება)
აქციონერთა უფლებები და მოვალეობები

აქციონერთა უფლებები და მოვალეობები დეტალურად გაწერილია ბანკის წესდებაში, რომელიც იცავს ბანკის, როგორც დამოუკიდებელი ბიზნეს სუბიექტის, ასევე აქციონერის ინტერესებს.

ბანკის აქციონერი უფლებამოსილია:

ა) მიიღოს ამომწურავი და დროული ინფორმაცია საერთო კრების ჩატარების ადგილის, დროისა და დღის წესრიგის შესახებ, აგრეთვე საკმარისი ინფორმაცია კრებაზე განსახილველ საკითხებთან დაკავშირებით;
ბ) მოსთხოვოს განმარტება დირექტორებს ან სამეთვალყურეო საბჭოს საერთო კრებაზე დღის წესრიგის თითოეულ პუნქტზე; ასევე მოითხოვოს ნებისმიერი დამატებითი ინფორმაცია, რაც გონივრულად აუცილებელია ამა თუ იმ საკითხზე გადაწყვეტილების მისაღებად, თუ მოთხოვნა განმარტების შესახებ წერილობით იქნა დაყენებული საერთო კრებამდე ათი დღით ადრე, ის უნდა შესრულდეს ან განხილულ იქნას დღის წესრიგის ერთ-ერთ საკითხად; გ) მიიღოს მონაწილეობა პირადად ან წარმომადგენლის მეშვეობით აქციონერთა საერთო კრების მუშაობაში, გამოთქვას აზრი განსახილველ საკითხებზე, დასვას შეკითხვები და წამოაყენოს წინადადებები;
დ) მიიღოს მონაწილეობა ბანკის მართვაში აქციონერთა საერთო კრებაზე მონაწილეობის მიღების გზით;
ე) შეიძინოს ან/და გაასხვისოს აქციები; მიიღოს დივიდენდები აქციონერთა საერთო კრების გადაწყვეტილების საფუძველზე;
ვ) მოსთხოვოს განმარტება დირექტორებს ან სამეთვალყურეო საბჭოს საერთო კრებაზე დღის წესრიგის თითოეულ პუნქტზე;
ზ) გაასაჩივროს საერთო კრების გადაწყვეტილება (კრების ოქმის შედგენიდან ორი თვის განმავლობაში);
თ) გაეცნოს ბანკის წლიურ, ნახევარწლიურ და მიმდინარე ანგარიშებს, ასევე ინფორმაციებს მნიშვნელოვანი შენაძენისა და ბანკის მმართველი ორგანოს ბენეფიციურ საკუთრებაში არსებული ფასიანი ქაღალდების შესახებ;
ი) მმართველი ორგანოს წევრებისაგან მიიღოს ზეპირი ან წერილობითი ახსნა-განმარტება ბანკის მმართველი ორგანოების გასული, მიმდინარე და სამიზნე საქმიანობის, მნიშვნელოვანი აქტივების შეძენისა და გასხვისების, ასევე მისთვის საინტერესო სხვა საკითხებზე. უარი ინფორმაციის ან ახსნა-განმარტების მიცემაზე შეიძლება ეთქვას მხოლოდ იმ მოტივით, რომ ეს საზიანოა ბანკის კომერციული ინტერესებისთვის, რაც შესაბამისად უნდა იყოს დასაბუთებული;
კ) ბანკის ნაცვლად და მის სასარგებლოდ თავისი სახელით შეიტანოს სარჩელი მესამე პირის მიმართ ბანკის მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად, თუ ბანკმა არ განახორციელა თავისი მოთხოვნა. აღნიშნული უფლებამოსილება უნდა განხორციელდეს მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

ბანკის აქციების ხუთი ან მეტი პროცენტის მფლობელ აქციონერს ასევე უფლება აქვს:

ა) მოითხოვოს სამეურნეო მოქმედებების ან მთლიანად წლიური ბალანსის სპეციალური შემოწმება; საერთო კრების მიერ ამ მოთხოვნის დაუკმაყოფილებლობის შემთხვევაში, ანალოგიური მოთხოვნით მიმართოს სასამართლოს. შემოწმებას ახორციელებს აქციონერის მიერ შერჩეული შესაბამისი ცოდნისა და გამოცდილების მქონე სპეციალისტი. დარღვევების გამოვლენის შემთხვევაში სპეციალურ შემოწმებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს გაიღებს ბანკი;
ბ) მოითხოვოს, ბანკის ინტერესების შესაბამისად, რიგგარეშე კრების ჩატარება. მოთხოვნა წერილობით უნდა იყოს დასაბუთებული. თუ ბანკის დირექტორები, მოთხოვნიდან ოცი დღის განმავლობაში, არ მოიწვევენ კრებას, აქციონერს შეუძლია ამ მოთხოვნით მიმართოს სასამართლოს;
გ) მოითხოვოს კრების დღის წესრიგში საკითხის შეტანა; აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით, მოითხოვოს აგრეთვე, დირექტორებისა და სამეთვალყურეო საბჭოს ინფორმაცია და ანგარიში;
დ) მმართველობის ორგანოსგან მოითხოვოს კომპანიის სახელით დადებული გარიგების ასლი ან/და ინფორმაცია დასადები გარიგებების შესახებ.

აქციონერის სტრუქტურა (გაგრძელება)

აქციონერს არ აქვს უფლება ხმა მისცეს იმ შემთხვევაში, როდესაც გადაწყვეტილება ეხება მასთან გარიგების დადებას ან მისი ანგარიშის დამტკიცებას.

თუ აქციონერს მიაჩნია, რომ რაიმე მიზეზის გამო ირღვევა მისი, როგორც აქციონერის უფლება, ის უფლებამოსილია განცხადებით მიმართოს სამეთვალყურეო საბჭოს. სამეთვალყურეო საბჭო ვალდებულია მიიღოს ზომები დარღვევის აღმოსაფხვრელად ან წერილობით მიაწოდოს აქციონერს დასაბუთებული პასუხი მის განცხადებაზე.

გარდა ზემოთ ჩამოთვლილისა, ბანკის აქციონერებს აქვთ მოქმედი კანონმდებლობით მინიჭებული და ბანკის შიდა ნორმატიული აქტებით გასაზღვრული სხვა უფლებები.

ჩვეულებრივი აქციების მფლობელი აქციონერები თავიანთ უფლებებით (ხმის უფლება, ინფორმაციის მიღების უფლება, რიგგარეშე საერთო კრების მოწვევის უფლება) სარგებლობენ საერთო კრებაზე.

დივერსიფიცირებული წილობრივი მონაწილეობის პორტფელი

ბანკის აქციონერი წარმოადგენს ერთ-ერთ უმსხვილეს კონგლომერატს თურქეთში. მისი ძირითადი საქმიანობა დაკავშირებულია საბანკო და სხვა ფინანსურ მომსახურებასთან, რომელიც მოიცავს დაზღვევას, კერძო საპენსიო ფონდს, აქტივების მართვას, ლიზინგსა და ფაქტორინგს, საინვესტიციო საბანკო და საბროკერო მომსახურებებსა და მინის წარმოებას. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იშბანკ თურქეთს 17 საწარმოში ჰქონდა წილობრივი მონაწილეობა, რომელიც შეადგენს აქტივების 5,9%-ს. 70.9% ივაჭრება საფონდო ბირჟებზე.

მინის წარმოება

შიშეჯამის მინის ტარის ჯგუფი აწარმოებს ექსკლუზიური დიზაინის შუშის ბოთლებს სხვადასხვა მოცულობით, ფერით. **შიშეჯამი** აფართოებს წარმოებას მეზობელ ქვეყნებში. მისი პირველი ინვესტიცია საზღვარგარეთ იყო **ქსნის** მინის ქარხნის შეძენა 1997 წელს. **შიშეჯამის** 51.06%-ს ფლობს სს „თურქეთის იშ ბანკი“. პროდუქცია იყიდება მსოფლიოს 150 ქვეყანაში. წარმოება ფუნქციონირებს 18 ქვეყანაში 25,199 დასაქმებულით. საქართველოსა და თურქეთის გარდა ჯგუფს 46 საწარმო აქვს 12 ქვეყანაში (აშშ, გერმანია, იტალია, სლოვაკეთი, რუმინეთი, ბოსნია, უკრაინა, რუსეთი, უნგრეთი, ბულგარეთი, ეგვიპტე, ინდოეთი).

კომპანიის დასახელება	საქმიანობის სფერო	ბანკის პირდაპირი წილი (%)	რისკ ჯგუფის წილი (%)	აქტივები (აშშ დოლარი 000) (1)	სააქციო კაპიტალი (აშშ დოლარი) (1)	ბაზრის წილი(%) (1)	ბაზრის წილის მდგენელი
Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. (1)	საინვესტიციო ბანკი	47.68	51.37	6,009,310	727,422	13.2	სულ აქტივები
TSKB GYO A.Ş.	REIT	-	88.74	114,357	113,640	1.2	საბაზრო ღირებულება
İşbank AG (1)	საბანკო საქმე	100	100	2,261,431	460,199	N/A	
JSC İşbank (1)	საბანკო საქმე	100	100	417,413	77,106	N/A	
JSC Isbank Georgia(1)	საბანკო საქმე	100	100	174,840	50,707	N/A	
Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi (1)	დაზღვევა	-	64.31	1,982,953	482,549	10.3	პროემიუმ შემოსავალი
Anadolu Hayat Emeklilik A.Ş. (1)	სიცოცხლის დაზღვევა და კერძო პენსია	63.89	84.89	5,527,710	213,777	17.7/ 12.5(2)	მართვაში არსებული კერძო საპენსიო ფონდები/სიცოცხლის დაზღვევის პრემიიდან შემოსავალი
Milli Reasürans T.A.Ş.(2)	გადაზღვევა	87.60	87.60	719,209	342,964	9.5(3)	პროემიუმ შემოსავალი
İş Yatırım Menkul Değerler A.Ş.(1) (5)	საბროკერო	65.74	70.78	1,673,079	516,146	10.2	ტრანზაქციის მოცულობა
Yatırım Finansman Menkul Değerler A.Ş.(1) (5)	საბროკერო	-	98.42	135,679	21,666	2.4	ტრანზაქციის მოცულობა
Yatırım Varlık Kiralama A.Ş.	აქტივების ლიზინგი	-	100	55.099	23	-	
İş Yatırım Ortaklığı A.Ş.(1)	სატრასტო კომპანია	-	38.04	12,660	12,466	27.0	NAV
İş Portföy Yönetimi A.Ş. (1)	პორტფელის მართვა	-	100	33,376	28,953	10.3	მართაში არსებული სახსრები
İş Finansal Kiralama A.Ş. (1) (5)	ლიზინგი	30.43	58.24	1,751,569	229,995	12.8 (1)	სალიზინგო მოთხოვნები
İş Faktoring A.Ş. (1)	ფაქტორინგი	-	100	815,539	104,771	12.8(1)	ფაქტორინგის მოთხოვნები
İş Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş. (1)	REIT	52.06	64.84	1.059,658	856,462	4.5	საბაზრო ღირებულება
İş Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş. (1)	რისკიანი საწარმო	-	56.78	76,175	75,928	-	
Efes Varlık Yönetim A.Ş.(1)	აქტივების მართვა	-	100	10,083	9,049	-	
Maxis Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi A.Ş.	პორტფელის მართვა	-	100	13,751	9,831	4.0	მართვაში არსებული სახსრები
Maxis Investments Ltd.	საბროკერო	-	100	102.871	10,585	-	
Moka Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşu A.Ş. (1)	გადახდის მომსახურება	100	100	47.086	3,209	8.9	POS ტრანზაქცია მოცულობა
სულ				**22,993,848**	**4,347,448**		

(1) 2023 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით

(2) კერძო საპენსიო ბაზრის წილი გამოითვლება მონაწილეთა თანხების ოდენობით, ავტომატური გაწევრიანების და სახელმწიფო შენატანის ჩათვლით.
(3) გამოითვლება ადგილობრივი სადაზღვევო კომპანიების მიერ გადამზღვეველებისთვის გადაცემული პრემიების საერთო რაოდენობით.
(4) კონსოლიდირებული მონაცემები

კორპორაციული მმართველობა

ორგანიზაციული სტრუქტურა

2023 წლის 21 ივლისამდე

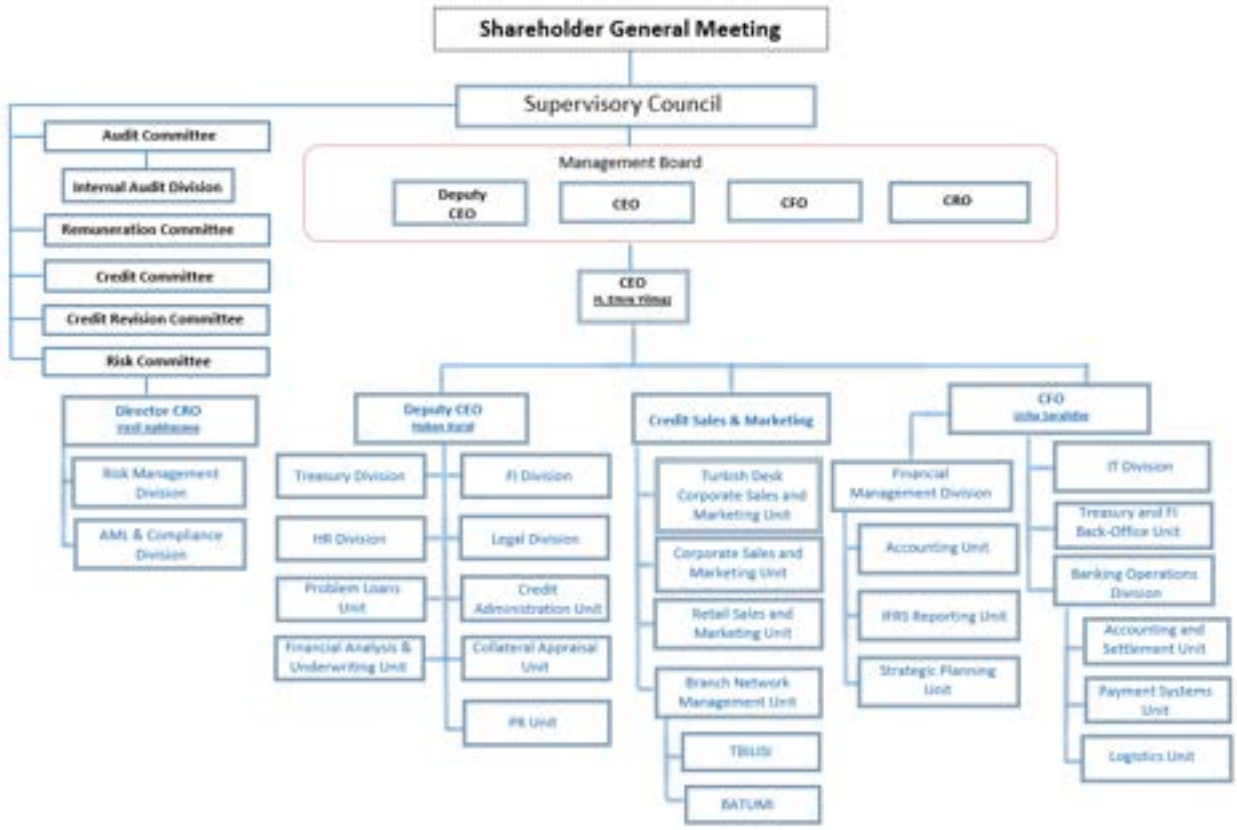

(ცხრილში მოცემული ტექსტის თარგმანი:

აქციონერთა გენერალური კრება-სამეთვალყურეო საბჭო-მმართველი საბჭო-დირექტორის მოადგილე-აღმასრულებელი დირექტორი-ფინანსური დირექტორი-რისკების დირექტორი

აუდიტის კომიტეტი-შიდა აუდიტის დეპარტამენტი-ანაზღაურების კომიტეტი-საკრედიტო კომიტეტი-კრედიტის გადახედვის კომიტეტი-რისკების კომიტეტი-რისკების დირექტორი ვასილ აფხაზავა-რისკების მართვის დეპარატამენტი- AML და შესაბამისობის განყოფილება

აღმასრულებელი დირექტორი ჰუსეინ ემრე ილმაზი-დირექტორის მოადგილე ჰაქან ქურალი-კრედიტების გაყიდვები და მარკეტინგი-ფინანსური დირექტორი უჩა სარალიძე

კორპორაციული მმართველობა(გაგრძელება)

სახაზინო დეპარტამენტი-ადამიანური რესურსების დეპარტამენტი-პრობლემური სესხების განყოფილება-ფინანსური ანალიზისა და ანდერრაიტინგის განყოფილება

ფინანსურ ინსტიტუტებთან ურთიერთობის განყოფლება-იურიდიული დეპარტამენტი-საკრედიტო ადმინისტრირების განყოფილება-ქონების შეფასების განყოფილება-საზოგადოებასთან ურთიერთობის განყოფილება

თურქი კლიენტებისთვის კორპორაციული გაყიდვებისა და მარკეტინგის განყოფილება-კორპორაციული გაყიდვები და მარკეტინგი-საცალო გაყიდვები და მარკეტინგი-ფილიალების ქსელის განყოფილება-თბილისი-ბათუმი

ფინანსების მართვის დეპარატამენტი-ბუღალტერიის განყოფილება-ფასს ანგარიშგების განყოფილება-სტრატეგიული დაგეგმარების განყოფილება

საინფორმაციო ტეგნოლოგიების დეპარტამენტი-ხაზინასთან და ფინანსურ ინსტტიტუტებთან ურთიერთობის ბექ-ოფისი-საბანკო ოპერაციების განყოფილება-აღრიცხვისა და ანგარიშსწორების განყოფილება-გადახდების სისტემების განყოფილება-ლოჯისტიკის განყოფილება).

2023 წლის 21 ივლისის შემდეგ

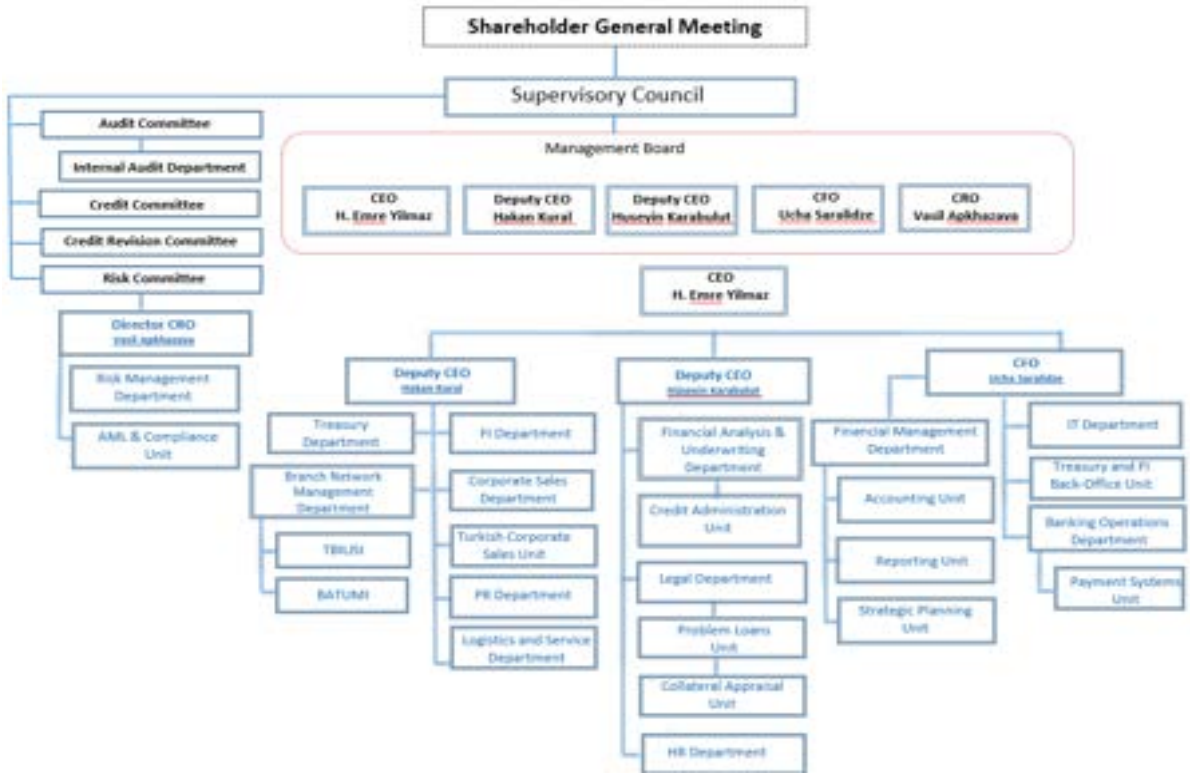

(აქ მოცემულია არარედაქტირებად ცხრილში არსებული ტექსტური ნაწილის თარგმანი:

აქციონერთა გენერალური კრება-სამეთვალყურეო საბჭო-მმართველი საბჭო-აღმასრულებელი დირექტორი ჰუსეინ ემრე ილმაზი-დირექტორის მოადგილე ჰაქან ქურალი- დირექტორის მოადგილე ჰუსეინ ქარაბულუთ--ფინანსური დირექტორი უჩა სარალიძე -რისკების დირექტორი ვასილ აფხაზავა

აღმასრულებელი დირექტორი ჰუსეინ ემრე ილმაზი

კორპორაციული მმართველობა(გაგრძელება)

აუდიტის კომიტეტი-შიდა აუდიტის დეპარტამენტი-ანაზღაურების კომიტეტი-საკრედიტო კომიტეტი-კრედიტის გადახედვის კომიტეტი-რისკების კომიტეტი-რისკების დირექტორი ვასილ აფხაზავა-რისკების მართვის დეპარატამენტი- AML და შესაბამისობის განყოფილება

დირექტორის მოადგილე ჰაქან ქურალი-დირექტორის მოადგილე ჰუსეინ ქარაბულუთ-ფინანსური დირექტორი უჩა სარალიძე

სახაზინო დეპარტამენტი-ფილიალების ქსელის მართვის დეპარტამენტი-თბილისი-ბათუმი--ფინანსურ ინსტიტუტებთან ურთიერთობის განყოფლება-კორპორაციული გაყიდვების დეპარტამენტი-ტურქული კორპორაციული გაყიდვების განყოფილება-საზოგადოებასთან ურთიერთობის დეპარტამენტი-ლოჯისტიკისა და მომსახურების დეპარტამენტი

ფინანსების მართვის დეპარტამენტი-ბუღალტერიის განყოფილება-ანგარიშგების განყოფილება-სტრატეგიული დაგეგმარების განყოფილება

საინფორმაციო ტეგნოლოგიების დეპარტამენტი-ხაზინასთან და ფინანსურ ინსტტიტუტებთან ურთიერთობის ბექ-ოფისი-საბანკო ოპერაციების განყოფილება-გადახდების სისტემების განყოფილება).

ბანკის მმართველი ორგანოები

ბანკის მმართველი ორგანოებია:

- ბანკის აქციონერთა საერთო კრება („საერთო კრება“)
- სამეთვალყურეო საბჭო
- დირექტორთა საბჭო

საერთო კრება

საერთო კრება წარმოადგენს ბანკის მმართველობის უმაღლეს ორგანოს, რომელიც შეიძლება იყოს მორიგი და რიგგარეშე.
მორიგი კრება მოიწვევა წლიური ბალანსის შედგენიდან ორი თვის ვადაში. რიგგარეშე კრების მოწვევაზე გადაწყვეტილებას იღებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო.

საერთო კრება უფლებამოსილია:

ა) შეცვალოს წესდება, გაზარდოს ან შეამციროს სააქციო კაპიტალი და მიიღოს გადაწყვეტილება ლიკვიდაციის შესახებ;
ბ) მიიღოს გადაწყვეტილება შერწყმის, გაყოფის ან რეორგანიზაციის შესახებ;
გ) მთლიანად ან ნაწილობრივ გააუქმოს აქციონერის მიერ აქციების უპირატესი შესყიდვის უფლება სააქციო კაპიტალის გაზრდის დროს, ასევე ფასიან ქაღალდებში კონვერტირებადი აქციების გამოშვების დროს;
დ) მიიღოს ან უარყოს სამეთვალყურეო საბჭოს და დირექტორების წინადადება მოგების გამოყენების შესახებ ან, როცა ეს ორგანოები ვერ იძლევიან შეთანხმებულ წინადადებას, მიიღოს გადაწყვეტილება წმინდა მოგების გამოყენების შესახებ;
ე) აირჩიოს აქციონერთა წარმომადგენლობა სამეთვალყურეო საბჭოში ან გამოიწვიოს ისინი სამეთვალყურეო საბჭოდან ნებისმიერ დროს მათი უფლებამოსილების ვადის გასვლამდე;
ვ) დაამტკიცოს სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორების ანგარიში;
ზ) გადაწყვიტოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთა შრომის ანაზღაურების საკითხი;
თ) აირჩიოს აუდიტორი;
ი) მიიღოს გადაწყვეტილებები სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორების წინააღმდეგ სასამართლოს პროცესში მონაწილეობის შესახებ, ამ პროცესისათვის წარმომადგენლის დანიშვნის ჩათვლით;

კორპორაციული მმართველობა(გაგრძელება)

კ) მიიღოს გადაწყვეტილებები ბანკის აქტივების შეძენის, გასხვისების გაცვლის (ან დაკავშირებული მსგავსი ხელშეკრულებების), რომელთა ღირებულებაც შეადგენს ბანკის აქტივების საბალანსო ღირებულების 50%-ზე მეტს, გარდა ისეთი გარიგებებისა, რომლებიც წარმოადგენს ჩვეულ საწარმოო საქმიანობას;
ლ) მიიღოს გადაწყვეტილებები საქართველოს კანონმდებლობით ან/და ამ წესდებით გათვალისწინებულ სხვა შემთხვევებში.
ყველა სხვა საკითხზე გადაწყვეტილებას იღებს სამეთვალყურეო საბჭო, თუ წესდებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული

სამეთვალყურეო საბჭო

სამეთვალყურეო საბჭო უზრუნველყოფს ზედამხედველობას ბანკის საქმიანობაზე. იგი შედგება 6 წევრისგან. სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომა იმართება სულ მცირე კვარტალში ერთხელ.

სამეთვალყურეო საბჭოს მიზნები და კომპეტენცია :

ა) გაუწიოს კონტროლი დირექტორთა საბჭოს საქმიანობას.
ბ) ნებისმიერ დროს მოითხოვოს დირექტორებისაგან ბანკის საქმიანობის შედეგების ანგარიში, მეკავშირე საწარმოებთან ურთიერთობის ჩათვლით;
გ) გააკონტროლოს და შეამოწმოს ბანკის საბუღალტრო წიგნები, ასევე მატერიალური ობიექტები, კერძოდ, ბანკის სალარო და ფასიანი ქაღალდებისა და საქონლის მდგომარეობა და მას ეს შეუძლია დაავალოს ცალკეულ წევრებს ან განსაზღვრულ ექსპერტებს;
დ) მოიწვიოს აქციონერთა საერთო კრება, თუ ამას ბანკის აუცილებლობა მოითხოვს;
ე) შეამოწმოს წლიური ანგარიშები. მოგების განაწილების წინადადება და ინფორმაცია მდგომარეობის შესახებ და ამის შესახებ მოახსენოს საერთო კრებას; ცნობაში სამეთვალყურეო საბჭომ უნდა მიუთითოს, თუ როგორ დარამდენად შეამოწმა მან ბანკის ხელმძღვანელობა გასული ფინანსური წლის განმავლობაში, წლიური ანგარიშისა და საქმიანობის შედეგების რომელი ნაწილი შეამოწმა და გამოიწვია თუ არა ამ შემოწმებებმა საბოლოო შედეგების არსებითი ცვლილებები;
ვ) დანიშნოს და ნებისმიერ დროს გამოიწვიოს დირექტორები, ასევე დადოს და შეწყვიტოს მათთან მათთან ხელშეკრულებები; დანიშნოს და ნებისმიერ დროს გამოიწვიოს აუდიტის კომიტეტის წევრები.
ზ) დაამტკიცოს ბანკის სტრუქტურა და ბანკის შინაგანაწესი, სტრუქტურული ერთეულების დებულებები;
თ)წარმოადგინოს ბანკი დირექტორებთან გარიგებების შესრულებისას, აგრეთვე საერთო კრების გადაწყვეტილებით ბანკის სახელით მათ წინააღმდეგ წარმართოს სამართლებრივი დავა;
ი) სამეთვალყურეო საბჭოს შეუძლია, თუ საკითხი შეეხება მისი წევრის პასუხისმგებლობას, აქციონერთა საერთო კრების გადაწყვეტილების გარეშე სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების წინააღმდეგ შეიტანოს სარჩელი.
კ) განსაზღვროს ბანკის ხედვა და მისია;
ლ) განსაზღვროს და განახორციელოს ბანკის ინვესტიციების, ფინანსების, აღრიცხვის, პერსონალის, ხელფასისა და ანაზღაურების და დივიდენდის პოლიტიკის მონიტორინგი.

საქმიანობა, რომელიც მხოლოდ სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილების საფუძველზე შეიძლება განხორციელდეს:

ა) აქციების/წილების შესყიდვა ან გაყიდვა, მათ გარდა, რომლებიც ფლობილია სავაჭრო მიზნებისთვის, ნებისმიერი პარტნიორობის კაპიტალის ზრდაში მონაწილეობა, საკუთარ აქციებთან/წილებთან დაკავშირებით შეზღუდვების განხორციელებისთვის უფლების მიცემა;
ბ) ფილიალების შექმნა და მათი ლიკვიდაცია;
გ) წლიური ბიუჯეტის დამტკიცება, და გრძელვადიანი ვალდებულებების იურიდიული ურთიერთობიდან წარმოქმნილი ვალდებულებების შეფასება;
დ) უძრავი ქონების შეძენა, გასხვისება ან გაცვლა (ან ერთმანეთთან დაკავშირებული ასეთი გარიგებები);

კორპორაციული მმართველობა (გაგრძელება)

ე) სესხებისა და კრედიტების აღება, რომლებიც აღემატება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილ ოდენობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში;
ვ) სესხებისა და კრედიტების უზრუნველყოფა, თუ ისინი არ მიეკუთვნებიან ჩვეულებრივ სამეურნეო საქმიანობას.
ამგვარი უზურნველყოფა სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისა და დირექტორების მიმართ დაუშვებელია;
ზ) ახალი სახის საბანკო საქმიანობის დაწყება ან საქმიანობის არსებული სახის შეწყვეტა;
თ) საქმიანობის პოლიტიკის ზოგადი პრინციპების დადგენა;
ი) ხელმძღვანელი პირებისათვის მოგებისა და სხვა მსგავს ურთიერთობებში მონაწილეობისა და პენსიის გაცემის უზრუნველყოფის პრინციპების დადგენა და აქციონერთა კრებაზე დასამტკიცებლად წარდგენა;
კ) სავაჭრო წარმომადგენლების (პროკურისტების) დანიშვნა და გამოწვევა;
ლ) საკრედიტო, საინვესტიციო, სავალუტო, აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის, აქტივების შეფასების, მათი კლასიფიკაციისა და შესაძლო ზარალის ადეკვატური რეზერვის შექმნის შიდა პოლიტიკისა და პროცედურების განსაზღვრა და დამტკიცება;
მ) კანონით გათვალისწინებულ შემთხვევებში ბანკის მიერ გამოშვებული აქციების გამოსყიდვა;
ნ) ბანკის მიერ საკრედიტო რესურსებზე და დეპოზიტებზე გამოსაყენებელი მინიმალური და მაქსიმალური საპროცენტო განაკვეთების ოდენობის განსაზღვრა და დამტკიცება;
ო) ბანკის მიერ საკრედიტო რესურსებზე და დეპოზიტებზე გამოსაყენებელი მინიმალური და მაქსიმალური საპროცენტო განაკვეთების ოდენობის განსაზღვრა და დამტკიცება;
პ) ნებისმიერი საჯარო დაწესებულების მიმართ სარჩელის შეტანა, ბანკის მიერ სასამართლო დავის დროს ან სანქციის დაკისრებისას განსახორციელებელი მოქმედების განსაზღვრა;
ჟ) სანებართვო მოწმობების, ლიცენზიების, მარეგულირებელ/სახელმწიფო დაწესებულებებთან ხელშეკრულებების ხელმოწერა, შეცვლა, განახლება და შეწყვეტა;
რ) კალენდარული წლის განმავლობაში ისეთი ინვესტიციების განხორციელება, რომლებიც აღემატება წინა კალენდარული წლის საკუთარი კაპიტალის 0.1%-ს; ინვესტიციების განხორციელება, რომლის მთლიანი თანხა აღემატება წინა წლის საკუთარი კაპიტალის 0.5%-ს;
ს) კალენდარული წლის განმავლობაში საქონლის და მომსახურების შეძენა, რომლის ღირებულება აღემატება წინა კალენდარული წლის საკუთარი კაპიტალის 0.05%-ს, ან თუ შესაძენი საქონლის და მომსახურების ღირებულება აღემატება წინა წლის საკუთარი კაპიტალის 0.25%-ს;
ტ) საგადასახადო ჯარიმების და ადმინისტრაციული ჯარიმების გადახდა;
უ) დეპარტამენტის ხელმძღვანელების ან მათთან გათანაბრებული პირების დანიშვნა, მათი ფინანსური და არაფინანსური უფლებების განსაზღვრა და მათი ანაზღაურებისა და დაწინაურების შესახებ გადაწყვეტილების მიღება;
ფ) გადაწყვეტილების მიღება იმ საკითხებზე, რომლებიც კანონმდებლობის და წინამდებარე წესდების შესაბამისად არ მიეკუთვნება საერთო კრებისა და დირექტორთა საბჭოს კომპეტენციას.

სამეთვალყურეო საბჭო აგრეთვე იღებს გადაწყვეტილებებს კანონმდებლობით, საქართველოს ეროვნული ბანკის ქვე-ნორმატიული აქტებით და ბანკის შიდა ნორმატიული აქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში.

საბჭოს წევრებმა კეთილსინდისიერად და გულმოდგინედ უნდა შეასრულონ მათი მოვალეობები. კერძოდ, ისინი ვალდებულები არიან იზრუნონ ბანკზე და მის სტაბილურობაზე ისე, როგორც მსგავს თანამდებობაზე და პირობებში მყოფი ჩვეულებრივი, საღად მოაზროვნე პირი და იმოქმედონ იმ რწმენით, რომ მათი ეს ქმედება ყველაზე ხელსაყრელია ბანკისათვის.

კორპორაციული მმართველობა (გაგრძელება)

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების ბიოგრაფია

ოლგუნ თუფან ქურბანოღლუ , სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე 2022 წლის აგვისტო - მიმდინარე

ოლგუნ თუფან ქურბანოღლუმ დაამთავრა ახლო აღმოსავლეთის ტექნიკური უნივერსიტეტი ბაკალავრის ხარისხით სახელმწიფო ადმინისტრირებაში, თურქეთში.

ის თურქეთის იშბანკს შეუერთდა 1993 წელს, როგორც ინსპექტორი. 2002-2006 წლებში დაინიშნა იშბანკ თურექეთის კომერციული და კორპორაციული კრედიტების მონიტორინგის განყოფილების დირექტორის მოადგილედ. 2006-2011 წლებში მუშაობდა კომერციული და კორპორაციული საკრედიტო მონიტორინგის განყოფილების უფროსად . 2011-2014 წლებში ბ-ნი ოლგუნი იყო კომერციული და კორპორაციული კრედიტების მონიტორინგის რეგიონალური დირექტორი და 2014 წლიდან 2022 წლამდე მუშაობდა იშბანკ თურქეთის კომერციული და კორპორაციული კრედიტების მონიტორინგის ხელმძღვანელის თანამდებობაზე .

ოლგუნ თუფან ქურბანოღლუ სს იშბანკ საქართველოს სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე 2022 წლის აგვისტოში გახდა.

ოზან უიარი , სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი 2022 წლის აგვისტო - მიმდინარე

ოზან უიარმა დაამთავრა ახლო აღმოსავლეთის ტექნიკური უნივერსიტეტი ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრის ხარისხით. 2015 წელს ბ-ნი ოზანი შეუერთდა თურქეთის იშბანკს, როგორც სესხის პორტფელის მართვის ხელმძღვანელი. 2017-2020 წლებში მუშაობდა კორპორაციული ბანკინგის, მარკეტინგისა და გაყიდვების განყოფილების უფროსად, 2020 წლიდან კი საკრედიტო დეპარტამენტის უფროსად გადავიდა. მომდევნო 2 წლის განმავლობაში, ბ-ნი ოზანი იყო ფინანსური ანალიზის დეპარტამენტის დირექტორი და 2022 წლიდან არის მასლაკის კორპორაციული ფილიალის დირექტორი.

ბატონო ოზან უიარი არის სამეთვალყურეო საბჭოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი 2022 წლის აგვისტოდან.

ჰუსეინ სერდარ იუჯელი, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი 2018 წლის ივნისი - მიმდინარე

ბ-ნმა ჰუსეინ სერდარ იუჯელმა დაამთავრა მარმარის უნივერსიტეტი ეკონომიკის ბაკალავრის ხარისხით 1996 წელს.

ბ-ნი იუჯელი იშბანკ თურქეთში 1996 წლიდან მუშაობს. მან კარიერა დაიწყო საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების განყოფილებაში კორესპონდენტი საბანკო განყოფილების ოფიცრად. 1999 წელს ბ-ნი იუჯელი გახდა ამავე განყოფილების საზღვარგარეთის საბანკო საქმიანობის განყოფილების სპეციალისტი. 2008 წელს დაწინაურდა მენეჯერის ასისტენტის თანამდებობაზე. 2013-2016 წლებში ბატონი იუჯელი მუშაობდა შვილობილი კომპანიების მართვის განყოფილებაში. 2016 წლიდან კი უკავია ამავე დეპარტამენტის უფროსის თანამდებობა.

ბ-ნი იუჯელი სს იშბანკი საქართველოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი არის 2018 წლის ივნისიდან.

აჰმედ ჰაკან უნალი, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი 2023 წლის აპრილი - მიმდინარე

ბატონმა აჰმეთ ჰაკან უნალმა დაამთავრა ბილგის უნივერსიტეტი ბიზნესის ადმინისტრირების სპეციალობით.

კორპორაციული მმართველობა (გაგრძელება)

ბ-ნი აჰმედ ჰაკან უნალი 2016-2020 წლებში იყო იშ ფაქტორინგის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი. ამავე პერიოდში ბ-ნი ჰაკანი იყო იშბანკის საპენსიო ფონდის აუდიტორი. მოგვიანებით, 2018-2020 წლებში მუშაობდა თურქეთის Sinai Kalkinma Bank-ში სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად.

ბ-ნი ჰაკანი იშბანკ თურქეთს შეუერთდა იშბანკ მასლაკის კორპორაციული ფილიალის ხელმძღვანელად 2020 წელს. ის იშბანკ თურქეთის ბეშიქთაშის ფილიალის ხელმძღვანელად 2022 წელს გადავიდა.

ბ-ნი აჰმედ ჰაკან უნალი არის სს იშბანკი საქართველოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი 2023 წლის აპრილიდან.

ნათია ჯანელიძე, სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი 2019 წლის ქტომბერი -მიმდინარე

ქალბატონი ნათია ჯანელიძე ფლობს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის დოქტორის ხარისხს ფინანსებში, მისური-კოლუმბიის უნივერსიტეტის, (აშშ) ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის (MBA) ხარისხს და საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრის ხარისხს.

ქალბატონ ნათია ჯანელიძეს საფინანსო სექტორში მუშაობის 20-წლიანი გამოცდილება აქვს. მან დაიწყო კარიერა სს „თიბისი ბანკში“ სესხების ოფიცრის პოზიციაზე. აშშ-ში ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის (MBA) ხარისხის მოპოვებისა და საქართველოში დაბრუნების შემდეგ, 2005 წელს მან განაგრძო მუშაობა თიბისი ბანკში საშუალო და მცირე ბიზნესის განვითარების დეპარტამენტის უფროსის პოზიციაზე, ხოლო 2007 წელს დაინიშნა კორპორაციული გაყიდვების უფროსის თანამდებობაზე. 2007 წელს ქალბატონი ჯანელიძე გადავიდა „ბანკ რესპუბლიკაში“ (ჯგუფი “სოსიეტე ჟენერალი“), სადაც დაახლოებით 8 წლის განმავლობაში იმუშავა სხვადასხვა მმართველ თანამდებობაზე: 2007-2008 წლებში იყო კორპორაციული პორტფელის მართვის დეპარტამენტის უფროსი და, ასევე, მცირე და საშუალო ბიზნესის დაკრედიტების დეპარტამენტის უფროსი; 2008-2011 წლებში მას ეკავა ხარისხის მართვის დეპარტამენტის უფროსის პოზიცია, ხოლო 2011-2012 წლებში - მცირე და საშუალო ბიზნესის ბანკინგის დეპარტამენტის უფროსის თანამდებობა; 2012-2014 წლებში კი, განსაკუთრებულ დავალებათა კოორდინატორი იყო. 2015 წელს ქალბატონი ნათია გადავიდა ფინანსური მენეჯერის პოზიციაზე საქართველოს შრომის, ჯანრმთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროში, USAID-ის მიერ დაფინანსებულ პროექტში ოჯახური ძალადობის წინააღმდეგ (ATIPFUND). 2007-2010 წლებში ქალბატონი ჯანელიძე, ასევე, კითხულობდა ლექციებს კავკასიის უნივერსიტეტში საბანკო საქმისა და სესხების სტრუქტურუზაციის მიმართულებით. 2015 წლიდან ქალბატონი ნათია ჯანელიძე არის „გაზელ ფაინანსში“ (რეგიონალური კერძო საინვესტიციო ფონდი) საინვესტიციო/რეგიონალური დირექტორი. ის, ამავდროულად, არის გაზელ ფაინანსის საინვესტიციო კომიტეტის და პარტნიორობის წევრი. ნათია ჯანელიძე, ასევე, ხელმძღვანელობს ფინანსურ კომიტეტს ბიზნეს ასოციაციაში „ქალები მომავლისთვის“.

ქალბატონი ნათია ჯანელიძე სს ,,იშბანკი საქართველოს“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრია 2019 წლის ოქტომბრიდან

თამარ სანიკიძე , სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი – 2022 წლის აგვისტო - მიმდინარე

ქალბატონმა თამარმა დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ინგლისური ენისა და ლიტერატურის ბაკალავრის ხარისხით. მას ასევე აქვს მაგისტრის ხარისხი საქართველოს საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტში საჯარო მმართველობაში. ამჟამად ქალბატონი თამარი მუშაობს დოქტორანტურაზე ბიზნესის ადმინისტრირებაში.

კორპორაციული მმართველობა (გაგრძელება)

2019 წლიდან არის თბილისის სასულიერო აკადემიისა და სემინარიის სამეცნიერო საბჭოს წევრი და რექტორის მრჩეველი ხარისხისა და ეროვნული ხარისხის რეფორმის საკითხებში.

ქალბატონი თამარი 2018 წლიდან არის უმაღლესი განათლების რეფორმის ექსპერტი თბილისში, Erasmus + ეროვნულ ოფისში.

ქალბატონი თამარი 2021 წლიდან არის სამედიცინო განათლების მსოფლიო ფედერაციის (WFME) აკრედიტაციის პროგრამის აღიარების შემფასებელი.
2020 წლიდან თამარი არის აღმასრულებელი დირექტორი მსოფლიო ბანკის დაფინანსებით - ინოვაცია, ინკლუზია და ხარისხი.
სს იშბანკი საქართველოს დამოუკიდებელი სამეთვალყურეო საბჭოს წევრია 2022 წლის აგვისტოდან.

სერმინ ნაზიმე სარაკ სოსანოღლუ , სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი 2022 წლის აგვისტო - 2023 წლის აპრილი

ქალბატონო სერმინ ნაზიმე სარაკი სოსანოღლუმ დაამთავრა სტამბულის უნივერსიტეტი საერთაშორისო ურთიერთობების ბაკალავრის ხარისხით.ქალბატონი სერმინი შეუერთდა თურქეთის იშბანკს 1988 წელს, როგორც საკრედიტო ოფიცერი და 2002 წლამდე იგი თანდათან დაწინაურდა დირექტორის მოადგილედ, შემდეგ განყოფილების დირექტორად და ფილიალის დირექტორად. 2022 წელს ქალბატონი სერმინი დაინიშნა კომერციული გაყიდვების დეპარტამენტის უფროსად.

ქალბატონი სერმინი სს იშბანკი საქართველოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი არის 2022 წლის აგვისტოდან.

დირექტორთა საბჭო

ბანკის დირექტორთა საბჭო წარმოადგენს და ხელმძღვანელობს ბანკს. დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია ბანკის მართვაზე და მისი ფუნქციების შესრულებაზე.

დირექტორთა საბჭოს ხელმძღვანელობს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დანიშნული გენერალური დირექტორი. საბჭო ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოსთან არის ანგარიშვალდებული.

დირექტორთა საბჭოს პასუხისმგებლობა და კომპეტენცია მოიცავს შემდეგს:

ა) განახორციელოს ბანკის მიმდინარე საქმიანობა სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ განსაზღვრული შიდა პოლიტიკისა და ბიზნეს გეგმის შესაბამისად;
ბ) მოამზადოს შეთავაზებები, გადაწყვეტილებების პროექტები, ანგარიშები და სამეთვალყურეო საბჭოს ან დირექტორთა საბჭოს მიერ მოთხოვნილი ან წარსადგენი ნებისმიერი სხვა სახის ინფორმაცია;
გ) მიიღოს გადაწყვეტილებები თანამშრომლების შერჩევის, გათავისუფლების და ანაზღაურების შესახებ, იმის გათვალისწინებით, რომ დირექტორთა საბჭომ უნდა გაითვალისწინოს სამეთვალყურეო საბჭოს რეკომენდაციები ბანკის ხელმძღვანელ პირებთან დაკავშირებით.
დ) მოამზადოს და წარუდგინოს სამეთვალყურეო საბჭოს დასამტკიცებლად მიმდინარე წლის ბიზნეს-გეგმა არაუგვიანეს წინა ფინანსური წლის დასრულებიდან ერთი თვის განმავლობაში;
ე) ზედამხედველობა გაუწიოს ბანკის ყველა ფილიალს, სტრუქტურულ ერთეულს და დეპარტამენტს და უზრუნველყოს ბანკის მიერ კლიენტებისათვის სათანადო სერვისის მიწოდება;
ვ) შეიმუშავოს და მოამზადოს ბანკის ნებისმიერი და ყველა სახის წესები და შიდა რეგულაციები და წარუდგინოს სამეთვალყურეო საბჭოს დასამტკიცებლად;
ზ) მიაწოდოს ინფორმაცია ეროვნულ ბანკს საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად;
თ) მიანიჭოს კომპანიის თანამშრომლებს ხელმოწერის უფლებამოსილება;

კორპორაციული მმართველობა (გაგრძელება)

ი) გასცეს რწმუნებულება კომპანიის თანამშრომლებსა და მესამე პირებზე, როგორც ზოგადი, ასევე სპეციალური ხასიათის;
კ) განახორციელოს სამეთვალყურეო საბჭოს და საერთო კრების მიერ დავალებული ან საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებული ნებისმიერი სხვა სახის მოქმედება;
ლ) თურქეთის რესპუბლიკის ტერიტორიაზე გაცემული სესხების უზრუნველსაყოფად აღმასრულებელი დირექტორი და აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილე უფლებამოსილია გასცენ მინდობილობა მესამე პირებზე რეესტრში იპოთეკის რეგისტრაციის მიზნით, აგრეთვე იპოთეკის შეწყვეტის მიზნით.

დირექტორთა საბჭოს წევრთა ბიოგრაფია

ჰუსეინ ემრე ილმაზ, გენერალური დირექტორი – 2022 წლის ოქტომბრიდან

ბ-ნ ჰ. ემრე ილმაზმა დაამთავრა ახლო აღმოსავლეთის ტექნიკური უნივერსიტეტი, პოლიტიკური მეცნიერებისა და საჯარო ადმინისტრირების განყოფილება 1995 წელს ანკარაში. მან მიიღო ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის წოდება ამსტერდამის უნივერსიტეტში 2013 წელს.
ბატონმა ილმაზმა კარიერა თურქეთში დაიწყო ის Bankası A.Ş. 1996 წლის ივლისში ილმაზი ინსპექტორთა საბჭოს ინსპექტორის თანაშემწედ. იგი დაწინაურდა მენეჯმენტში და ზედიზედ მსახურობდა ის ბანკში ქვემოთ მოცემულ პოზიციებზე;

- კეციორენი /ანკარის ფილიალის მენეჯერი (2005 და 2007 წწ.);
- ამსტერდამის ფილიალის მენეჯერი (2007-2011 წწ.);
- ტრანსსასაზღვრო საბანკო განყოფილების უფროსი (2011-2014 წწ.);
- ბაირამფაშა /სტამბულის ფილიალის მენეჯერი (2014-2017 წწ.);
- საცალო საბანკო გაყიდვების სამმართველოს უფროსი (2017-2019); • შიშლი /სტამბულის კომერციული ფილიალის მენეჯერი (2019-2022).

ბ-ნი ჰ. ემრე ილმაზი ბოლოს 2022 წლის ოქტომბერში დაინიშნა სს იშბანკი საქართველოს აღმასრულებელ დირექტორად და ქვეყნის მენეჯერად.

ის ასევე იყო შემდეგი კორპორაციების საბჭოების წევრი:

- Arap -Turk Bank (A&T Bank) (2011-2014);
- Anadolu Hayat საპენსიო და სადაზღვევო კომპანია (2017-2019);
- იშბანკის მმართველთა საბჭო ჩრდილოეთ კვიპროსის თურქეთის რესპუბლიკაში (2017-2019);
- Arap -Turk Bank (A&T Bank) (2022 – 2023).

ბ-ნი ჰ. ემრე ილმაზი შეუერთდა სს იშბანკ საქართველოს 2022 წლის ოქტომბერში. ის არის გენერალური დირექტორი 2022 წლის ოქტომბრიდან.

ჰაქან ქურალ, გენერალური დირექტორის მოადგილე

ბატონმა ჰაქან ქურალმა ბაკალავრის და მაგისტრის ხარისხები ეკონომეტრიკაში მიიღო დოქუზ ეიულის უნივერსიტეტში, იზმირში. ის ამჟამად არის სადოქტორო პროგრამის სტუდენტი აკდენიზის უნივერსიტეტში, ანტალიაში.
ბატონმა ქურალმა კარიერა 2006 წელს დაიწყო თურქეთის იშბანკის აკდენიზის კორპორაციულ ფილიალში კორპორაციული ბანკინგის მარკეტინგის სპეციალისტის პოზიციაზე. 2017 წელს ის დაწინაურდა ფილიალის დირექტორის მოადგილის პოზიციაზე, სადაც ხელმძღვანელობდა ფილიალის მარკეტინგისა და გაყიდვების საქმიანობას, კორპორაციული დაკრედიტების, საფინანსო ინსტიტუტებთან ურთიერთობის, სვიფტების და სხვა ოპერაციებს.
ბატონი ქურალი სს „იშბანკ საქართველოს“ გუნდს შეუერთდა 2019 წლის ივლისში. 2019 წლის დეკემბრიდან იგი იკავებს გენერალური დირექტორის მოადგილის თანამდებობა.

კორპორაციული მმართველობა (გაგრძელება)

ჰუსეინ ქარაბულუთ, გენერალური დირექტორის მოადგილე

ბ-ნ ჰუსეინს აქვს სტამბულის უნივერსიტეტის ბაკალავრის ხარისხი ბიზნესის ადმინისტრირებაში და მაგისტრის ხარისხი ფინანსებში.

2001 წლიდან მუშაობდა Türkiye İş Bankası A.Ş.-ში, ინსპექტორთა საბჭოში ინსპექტორად 2010 წლამდე, რის შემდეგაც იგი გადავიდა კომერციული სესხების ანდერაიტინგის განყოფილების მენეჯერის მოადგილედ.

ჰუსეინ ქარაბულუთს აქვს საკრედიტო რეიტინგის სპეციალისტის ლიცენზია, კაპიტალის ბაზრის საქმიანობის მე-3 დონის ლიცენზია, წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების ლიცენზია და კორპორატიული მმართველობის რეიტინგის ლიცენზია, ყოველი მათგანი დამტკიცებულია თურქეთის კაპიტალის ბაზრების საბჭოს მიერ.

გარდა ამისა, ბ-ნი ქარაბულუთი აძლიერებს თავის პროფესიულ უნარებს საერთაშორისო დონეზე ლონდონის საბანკო და ფინანსების ინსტიტუტის დოკუმენტური საკრედიტო სპეციალისტების (CDCS) სერტიფიკატით.

2023 წლის აგვისტოში ჰუსეინ ქარაბულუთი დაინიშნა სს იშბანკ საქართველოს აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილედ და მმართველი საბჭოს წევრად.

უჩა სარალიძე, დირექტორი

ბატონმა უჩა სარალიძემ 2009 წელს დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ბაკალავრის ხარისხით ეკონომიკაში. მიმდინარე ეტაპზე არის სერტიფიცირებული ფინანსური ანალიტიკოსის სტატუსის მიღების კანდიდატი.

ბატონმა უჩა სარალიძემ კარიერა დაიწყო 2008 წელს თიბისი ბანკში, კორპორაციული ანგარიშგების მენეჯერის პოზიციაზე, სადაც მალევე დაწინაურდა უფროსი კორპორაციული მენეჯერის პოზიციაზე. კარიერა განაგრძო იმავე ბანკში ფინანსების მართვის განყოფილებაში, უფროსი ფინანსური ანალიტიკოსის პოზიციაზე. აღნიშნულ ფუნქცია-მოვალეობებს ასრულებდა 4 წლის განმავლობაში.

ფინანსური სექტორის გარდა, ბატონ უჩა სარალიძეს აქვს გამოცდილება სამშენებლო და წარმოების მიმართულებით საქართველოს ბაზარზე. მისი ძირითადი მოვალეობები ითვალისწინებდა ბაზრის ანალიზს, ფინანსური სტრატეგიების შემუშავებასა და საოპერაციო მიმართულებით კომპანიებისთვის ეფექტურობის ამაღლებას.

ბატონი უჩა სარალიძე იშბანკს შემოუერთდა 2015 წელს მთავარი ბუღალტერის პოზიციაზე და ამავდროულად იკავებდა ფინანსური დეპარტამენტის უფროსის თანამდებობას. 2017 წლიდან ბანკში უკავია ფინანსური დირექტორის პოზიცია.

ბატონი უჩა სარალიძე არის სს „იშბანკი საქართველოს“ დირექტორი, დირექტორთა საბჭოს წევრი 2020 წლიდან.

კორპორაციული მმართველობა (გაგრძელება)

ვასილ აფხაზავა, რისკების დირექტორი 2022 წლის აპირილიდან

ბატონი ვასილ აფხაზავა დაიბადა თბილისში, 1976 წლის 21 იანვარს.

ბატონმა აფხაზავამ 1997 წელს დაამთავრა თბილისის საბანკო და საფინანსო ინსტიტუტი ბაკალავრის ხარისხით. მან 2007 წელს დაასრულა თბილისის მენეჯმენტის ევროპულ სკოლაში MBA-ის სრული პროგრამა.

ბატონ ვასილ აფხაზავას აქვს საბანკო სფეროში მუშაობის 26 წლიანი გამოცდილება. 1996 წელს მან დაიწყო მუშაობა, როგორც სესხის ოფიცერმა. თიბისი ბანკში, თბილუნივერსალბანკსა და საქართველოს ბანკში ბატონმა აფხაზავამ სხვადასხვა თანამდებობაზე დაწინაურება მიიღო.

ბ- ნი აფხაზავა შეუერთდა სს იშბანკი საქართველოს გუნდს, როგორც რისკების მთავარი ოფიცერი და არის იშბანკი საქართველოს დირექტორთა საბჭოს წევრი 2022 წლის აპრილიდან.

დირექტორთა საბჭო სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ კონტროლდება შემდეგი კომიტეტების მეშვეობით:

- რისკების კომიტეტი;
- აუდიტის კომიტეტი;
- საკრედიტო კომიტეტი;
- საკრედიტო ლიმიტების გადახედვის კომიტეტი.

ინფორმაცია კომიტეტების თავმჯდომარეების შესახებ

- **ბატონი ოლგუნ თუფან ქურბანოღლუ** იკავებს საკრედიტო კომიტეტის თავმჯდომარის თანამდებობას
- **ბატონი ოზან იუარი** არის საკრედიტო ლიმიტების გადახედვის კომიტეტის თავმჯდომარე
- **ქალბატონი ნათია ჯანელიძე** იკავებს რისკების კომიტეტის თავმჯდომარის პოზიციას
- **ქალბატონი თამარ სანიკიძე** გახლავთ აუდიტის კომიტეტის თავმდჯომარე

<u>რისკების კომიტეტი</u>

რისკების კომიტეტი პასუხისმგებელია სამეთვალყურეო საბჭოს შესაბამისი რეკომენდაციები და მოსაზრებები წარუდგინოს ბანკის არსებულ და სამომავლო რისკისადმი დაქვემდებარებასთან დაკავშირებით. კომიტეტი მონიტორინგს უწევს რამდენად ხდება ბანკის საქმიანობის რისკის პოლიტიკასთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა. სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კომიტეტს ევალება:

- განიხილოს რისკის სტრატეგიები როგორც აგრეგირებული, ისე ინდივიდუალური რისკის ჭრილში და მიაწოდოს შესაბამისი რეკომენდაციებს სამეთვალყურეო საბჭოს, მათ შორის, ბანკის მიმდინარე და სამომავლო რისკისადმი დაქვემდებარებაზე
- მიაწოდოს სამეთვალყურეო საბჭოს ინფორმაცია ბანკის სტრატეგიაზე და ხელს შეუწყოს სამეთვალყურეო საბჭოს სტრატეგიის მენეჯმენტის მიერ განხორციელებას.
- მოამზადოს და სამეთვალყურეო საბჭოს წარუდგინოს ანგარიშგება ბანკში არსებული რისკის კულტურის შესახებ და განიხილოს ბანკის რისკის პოლიტიკა, სულ მცირე, ყოველწლიურად;
- მონიტორინგს უწევს დირექტორთა საბჭოს;
- თანამშრომლობს და მონიტორინგს უწევს რისკების დირექტორის საქმიანობას;
- რეკომენდაციას აძლევს სამეთვალყურეო საბჭოს რისკის სტრატეგიებისა და პოლიტიკის ეფექტურობის თაობაზე, მათ შორის, გამოვლენილი რისკებისთვის საკმარისი კაპიტალის შენარჩუნებასა და განაწილებაზე;

კორპორაციული მმართველობა (გაგრძელება)

- მონიტორინგს უწევს კაპიტალისა და ლიკვიდობის მართვის სტრატეგიებს, ასევე ყველა სახის რისკს, როგორებიცაა საკრედიტო, საბაზრო, საოპერაციო და რეპუტაციული რისკები, იმისთვის, რათა უზრუნველყოფილი იყოს მათი რისკისადმი დაქვემდებარების შესაბამისობა;
- წარუდგენს ანგარიშს სამეთვალყურეო საბჭოს გამოვლენილი არსებითი რისკებისა და სხვა საკითხების შესახებ, მათ შორის რისკების მართვისა და შიდა კონტროლის სისტემების სტრუქტურის ეფექტური ფუნქციონირების და უწყვეტობის თაობაზე;
- აკონტროლებს არის თუ არა საფასო პოლიტიკა შესაბამისობაში ბანკის ბიზნეს მოდელთან და რისკების სტრუქტურასთან;
- ამოწმებს საფასო პოლიტიკის შესაბამისობას ბანკის რისკების, კაპიტალის და ლიკვიდობის სტრუქტურასთან;
- ადგენს სტრატეგიისა და რისკების ანგარიშების სახეს, მასშტაბს, ფორმასა და სიხშირეს;
- აფასებს ბანკის ანაზღაურების სისტემას და წარადგენს შესაბამის ანგარიშს.

საკრედიტო კომიტეტი

საკრედიტო კომიტეტი პასუხისმგებელია საკრედიტო პოლიტიკის შემუშავებაზე, განვითარებასა და შეთავაზებაზე ბანკის შესაბამისი პასუხისმგებელი ორგანოსათვის დასადასტურებლად. კომიტეტი განსაზღვრავს:

- ლიმიტებს მსესხებლებისათვის – იურიდიული და ფიზიკური პირები;
- ლიმიტებს საკრედიტო ინსტიტუტების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა ფინანსური ინსტიტუტებისათვის;
- ადგენს, ადასტურებს ან აუქმებს ლიმიტებს ბანკის ფინანსურ ბაზრებზე ოპერაციებისათვის;
- ადგენს საკრედიტო რისკის ლიმიტებს ფასიან ქაღალდებსა და სხვა წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებში ინვესტიციისათვის.

საკრედიტო კომიტეტი აკონტროლებს ბანკის შესაბამისობას დამტკიცებულ ლიმიტებთან. განიხილავს სასესხო განაცხადებს, იღებს გადაწყვეტილებას ვალის რესტრუქტურიზაციაზე, ჩამოწერასა და ყველა სხვა შესაძლო ფაქტზე, რომელიც დაკავშირებულია ბანკის საკრედიტო რისკთან.

ლიმიტების გადახედვის კომიტეტი

ლიმიტების გადახედვის კომიტეტი განიხილავს:

- ბანკის საკრედიტო აქტივებს, მათ შორის ინფორმაციას ფულადი და არაფულადი სესხებისა, კორპორაციული ობლიგაციების, პორტფელის სეგმენტაციისა და აუთვისებელი სესხების შესახებ.
- ბანკის იმ კლიენტებს, რომელთა სესხები დამტკიცებულია სამეთვალყურეო საბჭოს საკრედიტო კომიტეტის მიერ (სესხები 1,500,000 აშშ დოლარიდან 3,000,000 აშშ დოლარამდე) ან სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ (სესხები, რომლებიც აღემატება 3,000,000 აშშ დოლარს).

აუდიტის კომიტეტი

აუდიტის კომიტეტი არის დამოუკიდებელი ორგანო, რომელიც აკონტროლებს ბანკის აქტივობას ყველა მიმართულებით, ორგანიზაციის თითოეულ დონეზე. კომიტეტი პასუხისმგებელია პროცესების გაუმჯობესებაზე ყველა შესაძლო რისკის მინიმუმამდე დაყვანის გზით. აუდიტის კომიტეტი პირდაპირ დაქვემდებარებაშია სამეთვალყურეო საბჭოსთან და მხარს უჭერს საბჭოს სხვადასხვა საკითხების მონიტორინგში, განსაკუთრებით:

კორპორაციული მმართველობა (გაგრძელება)

- სალაბანსო უწყისის, ფინანსური ანგარიშგებისა და ფინანსური მონაცემების მომზადების პროცესი
- რისკის მართვის სისტემის ეფექტურობა, განსაკუთრებით შიდა კონტროლის სისტემა, შიდა აუდიტის სისტემა და კორპორაციული შესაბამისობა;
- წლის ბოლოს აუდიტების ინსტრუქტაჟი, სადაც განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა გარე აუდიტორების დამოუკიდებლობას და საქმიანობის შედეგებს და ინფორმაციის გამჟღავნება პილარ 3 -ის წლიურ ანგარიშგებაში;
- სათანადო ზომების გატარებისა და აუდიტის მიგნებების სწრაფად გასწორების უზრუნველყოფა;
- ხელმძღვანელობის მიერ წარმოდგენილი „შიდა კონტროლის/აუდიტის/შესაბამისობის გეგმების“ შესაბამისობის კონტროლი და დამტკიცება.

გარდა ზემოთ აღნიშნული კომიტეტებისა, ბანკს შექმნილი აქვს რამდენიმე შიდა კომიტეტი პროცესების უფრო ეფექტური კონტროლისათვის. ესენია: მენეჯმენტის კომიტეტი, აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO), საკრედიტო, HR, შესაბამისობის, ინფორმაციული ტექნოლოგიების, შესყიდვების, რისკებისა და უმოქმედო სესხების და ფილიალების საქმიანობის საკოორდინაციო კომიტეტები.

სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტები: წევრები2023

■ თავმჯდომარე ■ წევრი	აუდიტის კომიტეტი	საკრედიტო კომიტეტი	რისკების კომიტეტი	ლიმიტების გადახედვის კომიტეტი
ოლგუნ თუფან ქურბანოღლუ		■		
ოზან იუარი	■	■		■
აჰმეტ ჰაკან უნალი		■		■
ჰუსეინ სერდარ იუჯელი			■	■
ნათია ჯანელიძე	■		■	
თამარ სანიკიძე	■		■	

კორპორაციული მმართველობა (გაგრძელება)

სამეთვალყურეო საბჭოს კრებებზე და სამეთყვალურეო საბჭოს კომიტეტების კრებებზე დასწრება 2023 წლის განმავლობაში

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები	სამეთვალყურეო საბჭო	უდიტის კომიტეტი	საკრედიტო კომიტეტი	რისკის კომიტეტი	ლიმიტის გადახედვის კომიტეტი
ბ-ნი ოლგუნ თუფან კურბანოღლუ	67/67		12/12		
ბ-ნი ოზან იუარი	67/67	4/4	12/12		1/1
ბ-ნი აჰმეტ ჰაკან უნალი	62//67		12/12		1/1
ბ-ნი ჰუსეინ სერდარ იუჯელი	67/67			4/4	1/1
ქ-ნი ნათია ჯანელიძე	16/67	4/4		4/4	
ქ-ნი თამარ სანიკიძე	61/67	4/4		4/4	

- სესხები 1.5 მილიონ დოლარამდე მტკიცდება საკრედიტო კომიტეტის მიერ, ხოლო 1.5 მილიონ დოლარზე ზევით სესხები - სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ

სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრები

ქალბატონ ნათია ჯანელიძეს იკავებს Gazelle Finance-ის რეგიონული დირექტორის/მთავარი საინვესტიციო ოფიცრის თანამდებობა, რომელიც პირდაპირ თუ ირიბად არ არის დაკავშირებული სს იშბანკ საქართველოსთან ან აქციონერთან. ამასთან, მას არ აქვს და არ ჰქონია რაიმე პროფესიული ან პირადი ურთიერთობა ბანკთან/აქციონერთან/ადმინისტრატორებთან, პირდაპირ თუ ირიბად.

ქალბატონ თამარ სანიკიძე იკავებს აღმასრულებელი დირექტორის თანამდებობას მსოფლიო ბანკის მიერ დაფინანსებულ პროექტში - ინოვაცია, ინკლუზია და ხარისხი, რომელიც პირდაპირ თუ ირიბად არ არის დაკავშირებული სს იშბანკ საქართველოსთან და აქციონერთა. ამასთან, მას არ აქვს და არ ჰქონია რაიმე პროფესიული ან პირადი ურთიერთობა ბანკთან/აქციონერთან/ადმინისტრატორებთან, პირდაპირ თუ ირიბად.

თამარ სანიკიძისა და ნათია ჯანელიძის ბიოგრაფიული მონაცემების ანალიზის საფუძველზე დადასტურდა, რომ ისინი აკმაყოფილებენ საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დამტკიცებული „კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსის“ მე-2 მუხლის „ბ“ პუნქტით განსაზღვრულ სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრობის კრიტერიუმებს. კანდიდატებზე არ არის ცნობილი გარემოებები ან ფაქტორები, რომ ისინი არღვევენ/არ შეესაბამებიან რაიმე განსაზღვრულ კრიტერიუმს. ამიტომ ქალბატონი თამარ სანიკიძე და ნათია ჯანელიძე ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრებად სს იშბანკ საქართველოს აქციონერმა აირჩია.

რისკების მართვა

ბანკის სტრატეგიიდან გამომდინარე, რისკების ეფექტური მართვა მნიშვნელოვანი გამოწვევაა, რადგან გარემო, სადაც ბანკი ოპერირებს, ხასიათდება განვითარებადი ბაზრების სპეციფიკაციით.

რისკის მართვა ფუნდამენტურია საბანკო საქმიანობისთვის და წარმოადგენს ბანკის ოპერაციების არსებით ელემენტს.

ბანკის რისკების ძლიერი მართვა ასახავს ბანკის რისკების, ეთიკისა და შესაბამისობის კომიტეტის მიერ არსებულ მნიშვნელობას რისკების სტრატეგიის ფორმირებაში და საკრედიტო, ფინანსური და არაფინანსური რისკების მართვისთვის. რისკის ყოვლისმომცველი მართვისთვის საჭირო ყველა კომპონენტი ჩართულია რისკების ორგანიზაციის სტრუქტურაში: საწარმოს რისკის მენეჯმენტი; საკრედიტო, ფინანსური და არაფინანსური რისკების მართვა; რისკების შესახებ ინფორმაციის წარდგენა და საინფორმაციო ტექნოლოგიური ინფრასტრუქტურის მხარდაჭერა; ჯვარედინი რისკის ანალიტიკური საშუალებები და ტექნიკა, როგორიცაა კაპიტალის ადეკვატურობის მართვა და სტრესის ტესტირება. ბანკი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს, ლიკვიდობის რისკს და საბაზრო რისკს. ის ასევე ექვემდებარება სხვადასხვა ოპერაციულ და ბიზნეს რისკებს.

რისკების მართვის პოლიტიკა მიზნად ისახავს ბანკის წინაშე მდგარი რისკების გამოვლენას, ანალიზს და მართვას, შესაბამისი რისკის ლიმიტებისა და კონტროლის დადგენას, რისკების დონის მუდმივად მონიტორინგს და ლიმიტების დაცვას. რეგულარულად განიხილება რისკების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები, რათა ასახული იყოს ცვლილებები ბაზრის პირობებში, პროდუქტებსა და მომსახურებებში, აგრეთვე საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად.

ხელმძღვანელობის ზოგადი პასუხისმგებლობაა რისკის მართვის სისტემის ზედამხედველობა, ძირითადი რისკების მართვის გაკონტროლება, თავისი რისკების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების გადახედვა, ასევე ამტკიცებს მსხვილ რისკებს.

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია რისკის შემცირების ზომების მონიტორინგსა და დანერგვაზე და იმის უზრუნველყოფაზე, რომ ბანკი საქმიანობდეს რისკის დადგენილი პარამეტრების ფარგლებში. რისკების მართვის დირექტორი პასუხისმგებელია რისკის ზოგადი მართვისა და შესაბამისობის ფუნქციებზე, როგორც ფინანსური, ისე არაფინანსური რისკების განსაზღვრის, შეფასების, მართვისა და ანგარიშგების საყოველთაო პრინციპებისა და მეთოდების დანერგვის უზრუნველყოფაზე. იგი უშუალოდ რისკების კომიტეტისა და სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშეა ანგარიშვალდებული.

საკრედიტო, საბაზრო და ლიკვიდობის რისკები, როგორც პორტფელის, ისე გარიგებების დონეზე, იმართება და კონტროლდება საკრედიტო კომიტეტების სისტემის, რისკების მართვის განყოფილების და აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის მიერ. კონტროლის ასეთი მექანიზმები გარანტიას იძლევა, რომ ბანკი რისკებთან დაკავშირებით იღებს ინფორმირებულ გადაწყვეტილებებს, რომლებიც ადეკვატურად ფასდება და თავიდან აიცილებს რისკებს, რომლებიც სცილდება ბანკის დადგენილ ზღვარს.

მთელი ორგანიზაციის მასშტაბით ხდება გარე და შიდა რისკის ფაქტორების განსაზღვრა და მართვა. განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა რისკის ფაქტორების სრული სპექტრისა და რისკის შემცირების არსებული პროცედურების რწმუნების დონის განსაზღვრას.

რისკების მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება საბაზრო ცვლადების-როგორიცაა საპროცენტო განაკვეთები, სავალუტო კურსები და აქციების კურსები-მერყეობის გამო. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტების ღია პოზიციებიდან, რომლებზეც მოქმედებს ბაზრის ზოგადი და კონკრეტული ცვალებადობა და საბაზრო ფასებისა და სავალუტო კურსების მერყეობის დონის ცვლილება. საბაზრო რისკის მართვის მიზანია საბაზრო რისკისადმი დაქვემდებარების მართვა და გაკონტროლება მისაღები პარამეტრების ფარგლებში და, ამასთანავე, რისკზე უკუგების ოპტიმიზაცია.

ბანკი თავის საბაზრო რისკს მართავს ღია პოზიციის ლიმიტების დაწესებით ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, საპროცენტო განაკვეთების დაფარვის ვადების და სავალუტო პოზიციებისთვის. მათი მონიტორინგი ხდება რეგულარულად და გადაიხედება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება ბაზარზე არსებული საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების გამო. საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილებებიდან, რამაც შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაზე ან სამომავლო ფულად ნაკადებზე. ეს რისკი შეიძლება წარმოიქმნას აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადის შეუსაბამობისგან, ისევე, როგორც ასეთი აქტივებისა და ვალდებულებების ხელახალი ფასის მახასიათებლებისგან. საპროცენტო მარჟები შეიძლება ასეთი ცვლილებების გამო გაიზარდოს, მაგრამ ასევე შეიძლება შემცირდეს, ან წარმოქმნას ზარალი მოულოდნელი მერყეობის შემთხვევაში.

სავალუტო კურსის რისკი

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება სავალუტო კურსის ცვლილების გამო. ბანკი მუდმივად აკონტროლებს, რომ სებ- ის სავალუტო პოზიციების ლიმიტები საზედამხედველო კაპიტალთან მიმართებით დაცული იყოს. ბანკს აქვს სხვადასხვა უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული აქტივები და ვალდებულებები.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის ბანკის ფინანსური ზარალის რისკი, თუ მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის კონტრაჰენტი ვერ შეასრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებებს. ბანკს დანერგილი აქვს პოლიტიკა და პროცედურები საკრედიტო რისკის სამართავად (როგორც აღიარებული ფინანსური აქტივების, ისე აუღიარებელი სახელშეკრულებო ვალდებულებების შემთხვევაში), მათ შორის პორტფელის კონცენტრაციის შეზღუდვის წესები, და ჩამოყალიბებული აქვს საკრედიტო კომიტეტი, რათა აქტიურად გააკონტროლოს საკრედიტო რისკი. საკრედიტო პოლიტიკა გადაიხედება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ.

რისკების მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო პოლიტიკა ადგენს:

- სასესხო განაცხადების შემოწმების და დამტკიცების პროცედურებს;
- მსესხებელთა (იურიდიული და ფიზიკური პირები) კრედიტუნარიანობის შეფასების მეთოდებს;
- უზრუნველყოფის საგნის შეფასების მეთოდებს;
- საკრედიტო დოკუმენტაციის მოთხოვნებს;
- სესხებისა და სხვა საკრედიტო დავალიანებების მუდმივი მონიტორინგის პროცედურებს.

იურიდიული პირისთვის ნებისმიერი სესხის გაცემამდე ბანკი ახორციელებს მომხმარებლის ბიზნესისა და ფინანსური შედეგების კომპლექსურ შემოწმებას.

საკრედიტო რისკისადმი დაქვემდებარების მართვა აგრეთვე ნაწილობრივ ხორციელდება უზრუნველყოფის საგნისა და პირადი გარანტიების მოპოვების გზით. ზემოაღნიშნული სესხების უზრუნველყოფის საგანს აფასებენ დამოუკიდებელი ექსპერტები. საკრედიტო რისკისადმი მაქსიმალური დაქვემდებარება, როგორც წესი, აისახება ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებში ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში და აუღიარებელი სახელშეკრულებო ვალდებულებების თანხებში. პოტენციური საკრედიტო რისკის შესამცირებლად აქტივებისა და ვალდებულებების შესაძლო ურთიერთგაქვითვის გავლენა მნიშვნელოვანი არ არის.

ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდობის რისკი განსაზღვრულია, როგორც რისკი იმისა, რომ ბანკს არ ექნება საკმარისი ლიკვიდური ფინანსური რესურსები იმ ფინანსური ვალდებულებების შესასრულებლად, რომლების ანგარიშსწორება ხდება ფულადი სახსრებით ან სხვა ფინანსური აქტივით. ლიკვიდობის რისკი წარმოიქმნება იმის ალბათობით, რომ ბანკმა შეიძლება ვერ შეასრულოს მისი გადახდის ვალდებულებები მათი ვადის დადგომისას, ფულადი ნაკადების როგორც ნორმალურ, ასევე სტრესულ ვითარებაში დროულობის შეუსაბამობის შედეგად,. ბანკი ლიკვიდობას მართავს იმ მიზნით, რომ უზრუნველყოს თანხები ნებისმიერ დროს, რათა შეასრულოს ფულადი ნაკადების ყველა ვალდებულება, მათი დაფარვის ვადის დადგომისთანავე. ლიკვიდობის პოლიტიკა განიხილება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ.

ბანკი აქტიურად ცდილობს დივერსიფიცირებული და სტაბილური ფინანსური რესურსების ბაზის შენარჩუნებას, რომ შეძლოს სწრაფი და ეფექტიანი რეაგირება ლიკვიდობის გაუთვალისწინებელ საჭიროებებზე.

ლიკვიდობის მართვის პოლიტიკა მოითხოვს:

- დივერსიფიცირებული ფინანსური რესურსების შენარჩუნებას;
- ვალების კონცენტრაციისა და პროფილის მართვას;
- ვალის დაფინანსების გეგმის შენარჩუნებას;
- ლიკვიდობის კოეფიციენტების მონიტორინგს მარეგულირებელი ორგანოს მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად.

რისკების მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდობის პოზიციის მონიტორინგს ახდენს ფინანსური მართვის და რისკის მართვის განყოფილებები. ჩვეულებრივ საბაზრო პირობებში, ინფორმაცია ლიკვიდობის პოზიციის შესახებ ხელმძღვანელობას კვირაში ერთხელ მიეწოდება. ლიკვიდობის მართვასთან დაკავშირებით გადაწყვეტილებებს იღებს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი იღებს და მათ ახორციელებს ხაზინის განყოფილება. გარდა ამისა, ბანკი ახდენს სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად გამოთვლილი ლიკვიდობის კოეფიციენტის რეგულარულ მონიტორინგს.

ბანკი ყოველწლიურად ნერგავს დაფინანსების სტრატეგიას, რომელიც პერიოდულად გადაიხედება ბაზრის მდფომარეობის მიხედვით. ლიკვიდობას მართავს და აკონტროლებს ხაზინა და დამატებით კონტროლდება რისკების მართვის განყოფილების მიერ. ლიმიტები დამტკიცებულია აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტისა და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

ლიკვიდობის რისკის მართვის მიზნით ბანკი ყოველდღიურად ახორციელებს ლიკვიდობის დაფარვის კოეფიციენტის მონიტორინგს. გარდა ამისა, ბანკის აქტივების მნიშვნელოვანი ნაწილი ინახება მაღალ ლიკვიდურ აქტივებში, რაც ამცირებს ლიკვიდობის რისკს. ლიკვიდობის რისკის შესამცირებლად ბანკი ფლობს რეზერვებს, რომელთა ოდენობა განისაზღვრება მოზიდული დაფინანსების ოდენობის, ვალუტისა და სახეობების მიხედვით.

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი არის სისტემის გაუმართაობის, ადამიანური შეცდომების, თაღლითობის და გარეგანი მოვლენების შედეგად წარმოქმნილი ზარალის რისკი. როდესაც კონტროლი ვერ ფუნქციონირებს ეფექტურად, საოპერაციო რისკებმა შეიძლება ზიანი მიაყენოს რეპუტაციას, ჰქონდეს იურიდიული ან რეგულირების გავლენა, ან გამოიწვიოს ფინანსური ზარალი. ბანკი არ უნდა ელოდოს ყველა საოპერაციო რისკის აღმოფხვრას, მაგრამ ის ცდილობს ამ რისკების მართვას საკონტროლო ჩარჩოს მეშვეობით, პოტენციურ რისკებზე მონიტორინგისა და რეაგირების გზით. კონტროლი მოიცავს მოვალეობათა ეფექტურ დაყოფას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შეჯერების პროცედურებს, პერსონალის განათლებას და შეფასების პროცედურებს, როგორიცაა შიდა აუდიტის გამოყენება.

ანაზღაურება

1. შესავალი

1.1. წინამდებარე ანაზღაურების პოლიტიკა (შემდგომში „პოლიტიკა“ ან „ანაზღაურების პოლიტიკა“) შემუშავებულია სს „იშბანკი საქართველოს“ წესდების (შემდგომში „ბანკი“), „კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსის“ და მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად.

1.2. . ეს პოლიტიკა ითვალისწინებს ჯანსაღ კორპორაციულ კულტურასა და რისკების ეფექტურ მართვაზე დაფუძნებული ანაზღაურების სისტემის შექმნას, ასევე ითვალისწინებს ორგანიზაციის გრძელვადიან ინტერესებს და არ წაახალისებს გადაჭარბებული რისკების მიღებას.

1.3. ეს პოლიტიკა აყალიბებს ანაზღარების სისტემას მთელი ბანკისთვის და დამატებით განსაზღვრავს კრიტერიუმებს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისთვის, დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის, არსებითი რისკის მქონე პირებისა და კონტროლის ფუნქციის მქონე პირებისთვის.

1.4. აღნიშნულ პოლიტიკაში გამოყენებულ ტერმინებს “სამეთვალყურეო საბჭო” და “დირექტორთა საბჭო” შემდეგი მნიშვნელობა აქვთ:

- სამეთვალყურეო საბჭო – ბანკის მმართველი ორგანო, რომელიც ბანკის წესდების მიხედვით ზედამხედველობას უწევს ბანკის საქმიანობას და შედგება არანაკლებ 3 წევრისაგან.
- დირექტორთა საბჭო - ბანკის მმართველი ორგანო, რომელიც ბანკის წესდების მიხედვით მართავს და წარმოადგენს ბანკს და პასუხისმგებელია მისი ფუნქციების შესრულებაზე.

2. მართვის სისტემა და ზედამხედველობა

2.1. ბანკის ანაზღაურების პოლიტიკა და მისი ძირითადი პრინციპები განსაზღვრული და დამტკიცებულია სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ .

2.2. სამეთვალყურეო საბჭო აკონტროლებს ამ პოლიტიკას და მის შესაბამისობას მოთხოვნებთან მასზე დაქვემდებარებული ანაზღაურების კომიტეტის მეშვეობით .

2.3. შემადგენლობა, უფლებამოსილება და ანაზღაურების კომიტეტის ვალდებულებები განსაზღვრულია ანაზღაურების კომიტეტის წესდებით. ანაზღაურების კომიტეტი გადასინჯავს და განიხილავს ანაზღაურება გეგმებს , პროცესებსა და შედეგებს და უზრუნველყოფს ანაზღაურების სისტემის შესაბამისობას ბანკის საქმიანობასა და კორპორაციული კულტურასთან, გრძელვადიან ბიზნეს გეგმებსა და რისკის მართვასთან , ასევე არსებულ კანონმდებლობასთან .

3. ანაზღაურების პოლიტიკის პრინციპები და მიზნები

3.1. ანაზღაურების სისტემა წარმოადგენს ბანკის კორპორაციული მართვის მექანიზმის ერთ-ერთ ძირითად ელემენტს და ხელს უწყობს შემდეგი მიზნების მიღწევას:

3.1.1. რისკის მართვის სისტემის გაუმჯობესება ;

3.1.2. ბანკის კონკურენტუნარიანობის გაზრდა დასაქმების ბაზარზე;

3.1.3. უზრუნველყოს კვალიფიციური თანამშრომლების მოზიდვა, შერჩევა, განვითარება და შენარჩუნება;

3.1.4.

4. ანაზღაურება (გაგრძელება)

4.1.1. შესთავაზოს თანამშრომლებს ეფექტური, კონკურენტუნარიანი ანაზღაურება, რომელიც შეესაბამება ბაზარს;

4.1.2. წაახალისოს შესრულებული სამუშაოს მაღალი ხარისხი

4.1.3. თანამშრომლების მუშაობის ეფექტურობის გაზრდა;

4.1.4. სამართლიანი და გამჭვირვალე ანაზღაურების პრაქტიკის მხარდაჭერა;

4.1.5. უზრუნველყოს ანაზღაურების პოლიტიკის შესაბამისობა ბანკის ღირებულებებთან, მოქმედ შიდა რეგულაციებთან და საკანონმდებლო ბაზასთან .

3.2 ბანკის ანაზღაურების სისტემა ეფუძნება შემდეგ პრინციპებს:

3.2.1 სამართლიანობა - ანაზღაურება მიუკერძოებელი შეფასებით, წინასწარ განსაზღვრული კრიტერიუმების საფუძველზე, დისკრიმინაციისგან თავისუფალი;

3.2.2 მდგრადი განვითარება - ბანკი თანამშრომლებს განიხილავს, როგორც ყველაზე მნიშვნელოვან აქტივს, რომელიც თავის მხრივ ხელს უწყობს ბანკის გრძელვადიანი მიზნების მიღწევას და მის მდგრად განვითარებას;

3.2.3 სიმარტივე და გამჭვირვალობა – ადვილად აღქმადი, გაზომვადი და ხელმისაწვდომი ანაზღაურების პოლიტიკა.

3.2.4 ბანკის ანაზღაურების სისტემის დანიშნულებამ უნდა წაახალისოს ქმედებები ჯანსაღი კორპორაციული მართვისა და რისკების მართვის მიმართულებით.

5. ანაზღაურების კომპონენტები

ბანკის ანაზღაურების სისტემა შედგება შემდეგი ორი კომპონენტისგან:

4.1.1. ფიქსირებული ანაზღაურება

4.1.2. ცვლადი ანაზღაურება

4.1. ფიქსირებული ანაზღაურება

4.2.1. ბანკის თანამშრომლები ყოველთვიურად იღებენ შრომითი ხელშეკრულებით განსაზღვრულ ანაზღაურებას, რომელიც ასახავს და შეესაბამება თანამშრომლების განათლებას, კვალიფიკაციას, კომპეტენციას და თანამდებობასთან დაკავშირებულ როლსა და პასუხისმგებლობას, რომელიც განსაზღვრულია სამუშაოს აღწერილობაში.

4.2.2. თანამშრომელთა ფიქსირებული ანაზღაურება არ იქნება დიფერენცირებული სქესის მიხედვით.

4.2.3. კონკურენტული ფიქსირებული ანაზღაურების შენარჩუნების მიზნით, ბანკმა შესაძლოა გადახედოს თანამშრომლების ანაზღაურებას ყოველწლიურად .

ანაზღაურება (გაგრძელება)

4.3 ცვლადი ანაზღაურება

4.3.1 ცვლადი ანაზღაურების მთავარი მიზანია ბანკის თანამშრომლების მოტივაციისა და პროდუქტიულობის გაზრდა და სამუშაოს შესრულების მაღალი ხარისხის დაჯილდოება . ბანკში ცვლადი ანაზღაურება განისაზღვრება ბანკის ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლებისა და თანამშრომლების სამუშაოს შესრულების ინდივიდუალური შედეგების საფუძველზე .

4.3.2 ბანკის ცვლადი ანაზღაურების მთლიანმა პოლიტიკამ არ უნდა შეაფერხოს ბანკი დაიცვას კაპიტალის ადეკვატურობის დადგენილი კოეფიციენტი და სხვა ნორმებთან შესაბამისობა. საჭიროების შემთხვევაში, ცვლადი ანაზღაურების გადაუხდელობის გზით, ბანკს უნდა შეეძლოს არ დაუშვას საზედამხედველო კაპიტალის შემცირება.

4.3.3 ცვლადი ანაზღაურების გადახდა უნდა მოხდეს ბონუსის სახით. ბონუსის ჯამურ ოდენობას განსაზღვრავს სამეთვალყურეო საბჭო და წარმოადგენს ბანკის უფლებას და არა ვალდებულებას .

4.3.4 სამეთვალყურეო საბჭო განსაზღვრავს შესრულებაზე დაფუძნებული ცვლადი ანაზღაურების მაქსიმალურ პროცენტს ფიქსირებულ ანაზღაურებასთან შედარებით, რათა უზრუნველყოფილი იყოს სათანადო ბალანსი ფიქსირებულ და ცვლად ანაზღაურებას შორის. წლიური ცვლადი შესრულებაზე დაფუძნებული ანაზღაურების მაქსიმალური თანაფარდობა - არსებითი რისკის მიმღებთა ანაზღაურების წლიური ცვლადი კომპონენტი არ უნდა აღემატებოდეს მათი მთლიანი ანაზღაურების წლიური ფიქსირებული კომპონენტის 100%-ს.

4.3.5 გამონაკლის შემთხვევებში, გონივრული საფუძველზე დაყრდნობით, აქციონერთა უმრავლესობას შეუძლია დაამტკიცოს ფიქსირებულ და ცვლად კომპონენტებს შორის თანაფარდობის უმაღლესი მაქსიმალური დონე იმ პირობით, რომ წლიური ცვლადი ანაზღაურების ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს წლიური ანაზღაურების ფიქსირებული კომპონენტის 200%-ს, აგრეთვე დაცული უნდა იყოს კორპორაციული მართვის კოდექსით დადგენილი მოთხოვნები.

4.3.6 ბანკმა დაუყოვნებლივ უნდა აცნობოს ეროვნულ ბანკს წლიური ცვლადი ანაზღაურების შემოთავაზებული მაქსიმალური კოეფიციენტის შესახებ და წარმოადგინოს არგუმენტები, რომ ახალი კოეფიციენტი არ შეუშლის ბანკს ხელს კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნის შესრულებაში.

ანაზღაურება (გაგრძელება)

4.4. თანამშრომლების მიერ შესრულებული სამუშაოს შეფასება და ცვლადი ანაზღაურების უფლება

4.4.1. თანამშრომლების მიერ შესრულებული სამუშაო ფასდება მათი ხაზის მენეჯერის ან სხვა დაკავშირებული მენეჯერების მიერ , დასახული მიზნების, შესრულების მთავარი ინდიკატორების (KPI), წლის ბოლოს არსებული შედეგების მიხედვით. თანამშრომელს უფლება აქვს მიიღოს ცვლადი ანაზღაურება, თუ იგი მინიმუმ ექვსი თვის განმავლობაში მუშაობდა შეფასების წლის განმავლობაში.

4.4.2 პირებისთვის, რომლებიც არსებით რისკებს იღებენ (სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების გარდა) ცვლადი ანაზღაურების დარიცხვის პერიოდი უნდა მოიცავდეს სამუშაოს შესრულების მაჩვენებელს მთელი წლისათვის.

ანაზღაურების სისტემის დამატებითი კრიტერიუმები სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების, დირექტორთა საბჭოს წევრების, არსებითი რისკის მატარებელი პირებისა და კონტროლის ფუნქციის მქონე პირებისთვის.

5.1 სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები

5.1.1 სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების ანაზღაურება უნდა შეესაბამებოდეს მათ ჩართულობას, აღებულ პასუხისმგებლობას, გაწეულ ძალისხმევასა და დათმობილი დროის რესურსებს. მათმა ანაზღაურებამ არ უნდა დააზარალოს მათი დამოუკიდებლობა.

5.1.2 სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების ანაზღაურებას განსაზღვრავს აქციონერთა საერთო კრება და მოიცავს მხოლოდ ფიქსირებულ ანაზღაურებას . ამავდროულად, სხვაობა სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთა უმაღლეს წლიურ ანაზღაურებასა და ყველაზე დაბალ ანაზღაურებას შორის სხვაობა არ უნდა იყოს ყელაზე დაბალი წლიური ანაზღაურების 30% -ზე მეტი .

5.2 პირები, რომლებიც იღებენ არსებით რისკს

5.2.1. პირები, რომლებიც იღებენ არსებით რისკს ბანკში, ნიშნავს ბანკის მიერ წინასწარ იდენტიფიცირებულ თანამშრომლებს, რომელთა საქმიანობა დაკავშირებულია არსებითი რისკის წარმოქმნასთან და, შესაბამისად, შეიძლება ჰქონდეს მნიშვნელოვანი გავლენა ბანკის რისკის პროფილზე.

5.2.2. პირები, რომლებიც იღებენ არსებით რისკს ბანკში, უნდა გამოვლინდნენ შემდეგი ხარისხობრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმების მიხედვით:

5.2.2.1. პირი არის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

5.2.2.2. პირი არის დირექტორთა საბჭოს წევრი

- აღმასრულებელი დირექტორი
- აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილე
- დირექტორი
- რისკის დირექტორი

ანაზღაურება (გაგრძელება)

5.2.2.3. პირი ხელმძღვანელობს ბიზნესის არსებით განყოფილებას/ერთეულს

- AML და შესაბამისობის განყოფილების ხელმძღვანელი
- ხაზინის უფროსი
- იურიდიული სამსახურის უფროსი
- მთავარი ბუღალტერი
- კორპორატიული გაყიდვებისა და მარკეტინგის განყოფილების უფროსი
- ანდერრაიტინგის ხელმძღვანელი

5.3 კონტროლის ფუნქციის მქონე თანამშრომლები

5.3.1. ბანკში კონტროლის ფუნქციის მქონე პირებში ნაგულისხმევია თანამშრომლები, რომლებიც პასუხისმგებელნი არიან პროცესის ეფექტურობისა და შედეგობრიობის შემოწმებაზე, მიუკერძოებელ შეფასებასა და შესაბამის ანგარიშგებაზე. ამ თანამდებობებში შედის შიდა აუდიტის უფროსი, რისკების მართვის უფროსი და შესაბამისობის სერვისების უფროსი.

5.3.2. ბანკში კონტროლის ფუნქციის მქონე თანამშრომლების ანაზღაურება, მათი დამოუკიდებლობის შენარჩუნების მიზნით, არ არის დამოკიდებული ზემოაღნიშნული პირების მიერ შემოწმებული და/ან გაკონტროლებული ბიზნეს საქმიანობის ფინანსურ შედეგებზე.

6. გადავადების პრინციპები

6.1 ცვლადი კომპონენტისთვის, რომელიც ქმნის ანაზღაურების არანაკლებ 40%-ს და ცვლადი კომპონენტისთვის, რომელიც ქმნის ანაზღაურების არანაკლებ 60%-ზე (აღემატება წლიური ფიქსირებული ანაზღაურების 100%-ს ან/და 500,000 ლარს ან მის ეკვივალენტს) გადავადების ვადა 3-დან 5 წლამდე.

6.2 დირექტორთა საბჭოთვის გადავადების ვადა არ უნდა იყოს 5 წელზე ნაკლები, ხოლო სხვა არსებითი რისკის მქონე პირებისთვის (სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების გამოკლებით) არანაკლებ 3 წელი.

6.3 გადავადებული ანაზღაურება ან სრულად დაიფარება გადავადების პერიოდის ბოლოს, ან გადანაწილდება გადავადების პერიოდში თანაბარი გადახდებით. თანაბარი გადახდის შემთხვევაში, პირველი გადახდა განხორციელდება გადავადების დაწყებიდან არა უადრეს პირველი წლის განმავლობაში, ხოლო თანმიმდევრული გადახდა არ განხორციელდება უფრო ხშირად, ვიდრე 12 თვიანი პერიოდის განმავლობაში.

6.4 რაც შეეხება იშბანკ საქართველოს - ბანკს, რომელიც არ არის კრიტიკული სისტემის ბანკების ან/და კრიტიკული ბანკების სიაში, არსებითი რისკის მქონე პირებისთვის (სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების გამოკლებით) გადავადების ვადა არ იქნება 3 წელზე ნაკლები. განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება შესაძლებელია, თუ ფიზიკური პირის წლიური ცვლადი ანაზღაურება არ არის არსებითი მასშტაბის (არ აღემატება წლიური ფიქსირებული ანაზღაურების 20%-ს).

ანაზღაურება (გაგრძელება)

7. ცვლადი ანაზღაურების კორექტირება

7.1 შრომის კოდექსის ძირითადი პრინციპების გათვალისწინებით , მთლიანი ცვლადი კომპენსაცია შესაძლოა დაექვემდებაროს კორექტირებას.

ცვლადი კომპენსაცია შეიძლება დაექვემდებაროს შემდეგი სახის კორექტირებას:

7.1.1 კორექტირება სამუშაოს შესრულებაზე და რისკებზე დაფუძნებული ანაზღაურების მინიჭებამდე

7.1.2 კორექტირება სამუშაოს შესრულებაზე და რისკებზე დაფუძნებული ანაზღაურების მინიჭების შემდეგ

7.2 ცვლადი ანაზღაურების შემცირების/გაუქმების შემთხვევაში, ზემოაღნიშნული კორექტირებების გამოყენება უნდა შეესაბამებოდეს შემდეგ კრიტერიუმებს:

7.2.1 ეკონომიკური კაპიტალი, ეკონომიკური მოგება, რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებზე უკუგება

7.2.2 კანონმდებლობის შესაბამისობის დარღვევა, რისკის ლიმიტები, შიდა კონტროლის ფუნქციით გამოვლენილი დარღვევები.

7.2.3 პირის მიერ არამათლზომიერი ქცევის განხორციელება, რომელიც ბანკს მნიშვნელოვან ზიანს აყენებს.

7.2.4 პირი ვერ აკმაყოფილებს შესაბამისობის სტანდარტებს.

7.2.5 პირმა ჩაიდინა არამათლზომიერი ან მნიშვნელოვანი არასათანადო საქციელი, რაც მოიცავს ეთიკის კოდისა და შიდა განაწესის დარღვევა.

7.2.6 ბანკის და/ან მასთან დაკავშირებული სტრუქტურული ერთეულის ფინანსური მაჩვენებლების (მაგალითად, კონკრეტული ბიზნესის ინდიკატორების) მნიშვნელოვანი გაუარესება, რომელიც გამოწვეულია ფიზიკური პირის მიერ.

7.2.7 რისკის მართვასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი შეცდომები ბანკისა და/ან სტრუქტურული ერთეულის, სადაც მინიჭებული ანაზღაურებით დასაქმებულია ფიზიკური პირი და შეცდომები გამოწვეულია პირის მიერ;

7.2.8 ბანკის/სტრუქტურული ერთეულის ეკონომიკური/საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნების მნიშვნელოვანი ზრდა. დაჯილდოვებული ცვლადი ანაზღაურების უკან გაწვევის შემთხვევაში აღნიშნული საკითხები/პრობლემები გამოწვეული უნდა იყოს პირის მონაწილეობით.

7.2.9 იმ პირის ქცევა, რომელმაც გამოიწვია ბანკისთვის საზედამხედველო სანქციების დაწესება

8. საბოლოო დებულებები

8.1 წინამდებარე პოლიტიკა ძალაში შედის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მისი დამტკიცების შემდეგ.

8.2 პოლიტიკა გადაიხედება საჭიროებისამებრ ანაზღაურების რეგულაციების/სტანდარტების/საუკეთესო პრაქტიკის/საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისი ცვლილებების გამო და/ან ბანკის წლიური შედეგების მიხედვით სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. ნებისმიერ შემთხვევაში, პოლიტიკა რეგულარულად გადაიხედება ყოველწლიურად.

8.3 საკითხები, რომლებიც არ რეგულირდება ამ პოლიტიკით, რეგულირდება „ კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსით“ და საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით.

1. ბონუსების გამოთვლის ძირითადი პრინციპები

1. ბონუსების დარიცხვა იწყება Scorecard-ის (მაჩვენებლების სისტემის) მიზნის მიღწევის 80%-იანი განაკვეთიდან.
2. მთლიანი ბონუსის ოდენობა შეზღუდულია წლის წლიური მოგების 5%-მდე.

ანაზღაურება (გაგრძელება)

2. ფაქტორები, რომლებიც გამოიწვევს ცვლადი ანაზღაურების მინიჭების გაუქმებას, შეიძლება იყოს ერთ-ერთი შემდეგი კრიტერიუმი:

- სხვაობა კაპიტალის მოთხოვნასა და ფაქტობრივ მონაცემებს შორის უდრის 1%-ს
- ბანკის შედეგების საერთო მაჩვენებელი 80%-ზე ნაკლებია

(a)

(b) წლიური ბონუსის ანარიცხი და კომპონენტები

როდესაც ბანკის საერთო მიზანი მაჩვენებლების სისტემაში მიღწეულია მინიმალურ 80 %-მდე, ბონუსის ხელმისაწვდომობა აქტიურდება.

(i) ბონუსის კომპონენტები

- ✓ ბონუსის ძირითადი ღირებულება, პირდაპირ კავშირშია ბანკის მიზნის მიღწევასთან (მინიმუმ 80%)
- ✓ მიზნების მიღწევა - ეხება პერსონალს, რომელიც ყიდის საბანკო პროდუქტებს
- ✓ ზემოქმედების რეგულირება – ინდივიდების გავლენის კორექტირება შედეგებზე
- ✓ თანამშრომლების მუშაობის შეფასება - ტარდება ყველა თანამშრომლისთვის, ოფისის დამხმარე პერსონალის გამოკლებით (დასუფთავებაზე მომუშავე ქალბატონები)

(c) ბონუსის გამოთვლა თანამშრომლების 4 კატეგორიისთვის

1. კატეგორია: პერსონალი **გაყიდვების ფუნქციით**
2. კატეგორია: **კორპორაციული ფუნქციის მქონე პერსონალი** (ფინანსური ინსტიტუტები, ხაზინა, ფინანსები, ანდერრაიტინგი)
3. კატეგორია: პერსონალი **დამხმარე ფუნქციით**
4. კატეგორია: პერსონალი **კონტროლის ფუნქციით** (AML & შესაბამისობა, რისკი, შიდა აუდიტი)

	Core Value (a)	Target Attainment Value (b)	Impact Adjustment (c)	Appraisal Score (d)	Final Score
1. Category	25%	200%	Variable	Variable	(a+(b*c))*SR*d
2. Category	100%	25%	Variable	Variable	(a+(b*c))*SR*d
3. Category	105%	0%	0%	Variable	a*SR*d
4. Category	105%	0%	0%	Variable	a*d

(აქ მოცემულია არარედაქტირებად ცხრილში არსებული ტექსტური ნაწილის თარგმანი:

კატეგორია 1.2.3.4. ძირითადი ღირებულება (ა) მიზნის მიღწევის ღირებულება (ბ) გავლენის კორექტირება (გ) საბოლოო ქულა(დ))

ანგარიშგების სხვა საკითხები

სს „იშბანკი საქართველო“ არ ახორციელებს რაიმე მნიშვნელოვან კვლევასა და განვითარების საქმიანობას.

სს „იშბანკი საქართველო“ არ ფლობს რაიმე წილს ხაზინაში და არ შეუძენია/გაუსხვისებია წილები 2023 წელს.

სს იშბანკი საქართველო

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების
მიხედვით მომზადებული ფინანსური ანგარიშგება
და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2023 წლის 31 დეკემბერი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 1
მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება 2
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება 3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება 4

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1 შესავალი 6
2 ბანკის საოპერაციო გარემო 7
3 მომზადების საფუძველი 8
4 ინფორმაცია არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ 13
5 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას 21
6 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება 23
7 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები 25
8 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 28
9 ბანკებიდან მისაღები თანხები 30
10 სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში 31
11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები 32
12 საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები 49
13 ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივის გამოყენების უფლება 50
14 სხვა აქტივები და ვალდებულებები 52
15 ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ 54
16 ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ 54
17 სხვა ნასესხები სახსრები 55
18 წმინდა საპროცენტო შემოსავალი 56
19 წმინდა საკომისიო შემოსავალი 57
20 მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 57
21 პერსონალის ხარჯები 58
22 სხვა ხარჯები 58
23 დაბეგვრა 59
24 კაპიტალის მართვა (არა აუდიტირებული) 62
25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი 63
26 საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები 90
27 პირობითი ვალდებულებები 91
28 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან 93
29 სამართლიანი ღირებულების შეფასება 96
30 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები 97

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს იშბანკი საქართველოს აქციონერს და ხელმძღვანელობას

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი აზრით, ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს სს იშბანკი საქართველოს (შემდგომში „ბანკი") ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე ბანკის საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულად ნაკადებს მოცემული თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების,საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2018 წლის 26 დეკემბრის №284/04 ბრძანებისა და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად.

აუდიტის საგანი

ბანკის ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს:

- ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის; და
- ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებს, რომელიც მოიცავს არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციას და სხვა განმარტებით ინფორმაციას.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარვმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე" - ნაწილში.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ ბანკისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოცემული პროფესიონალ ბუღალტერთა საერთაშორისო ეთიკის კოდექსის (მათ შორის დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად. ჩვენ შევასრულეთ IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას (მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენ მიერ მასზე

გაცემულ აუდიტორის დასკვნას).

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას.

ჩვენ მიერ ჩატარებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა, რომ გავეცნოთ მმართველობის ანგარიშგებას და განვიხილოთ, მმართველობის ანგარიშგება არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს მმართველობის ანგარიშგებაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

„ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად ჩვენ ასევე მოგვეთხოვება, გამოვთქვათ ჩვენი მოსაზრება შეესაბამება თუ არა მმართველობის ანგარიშგების გარკვეული ნაწილები მათ მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებს და ასახულია თუ არა მმართველობის ანგარიშგებაში „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია.

აუდიტის მსვლელობისას შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე, ჩვენი აზრით:

- მმართველობის ანგარიშგებაში იმ ფინანსური წლის შესახებ მოცემული ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგება, შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას;
- მმართველობის ანგარიშგებაში მოცემული ინფორმაცია შეესაბამება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტის მოთხოვნებს.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2018 წლის 26 დეკემბრის №284/04 ბრძანებისა და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ბანკის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ბანკის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არ აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან ბანკის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური

ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და გამოვცეთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- ვეცნობით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ბანკის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ბანკი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი

მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

შპს ფრაისუოთერჰაუსკუპერს საქართველო (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-F-775813)

ლევან კანკავა (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-592839)

2024 წლის 4 ივლისი, გარდა სხვა ინფორმაციაზე დასკვნის თარიღისა, რომელიც წარმოადგენს 2024 წლის 27 სექტემბერს
თბილისი, საქართველო

სს იშბანკი საქართველო

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის თანხები მოცემულია ათასობით ქართულ ლარში

	შენიშვნა	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი (გადაანგარიშებული)	2021 წლის 31 დეკემბერი (გადაანგარიშებული)
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	8	77,287	57,785	52,038
ბანკებიდან მისაღები თანხები	9	-	-	8,745
სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	10	35,988	39,030	38,427
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	11	328,817	307,154	260,026
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	12	11,538	2,353	14,459
ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივის გამოყენების უფლება	13	8,134	6,988	8,073
სხვა აქტივები	14	2,922	2,796*	3,653*
სულ აქტივები		**464,686**	**416,106***	**385,421***
ვალდებულებები				
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	15	109,832	83,628	90,982
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	16	173,122	149,293*	106,747*
სხვა ნასესხები სახსრები	17	39,233	57,050*	73,185*
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	23	641	764	1,002
სხვა ვალდებულებები	14	7,800	8,024*	9,074*
სულ ვალდებულებები		**330,628**	**298,759***	**280,990***
საკუთარი კაპიტალი				
სააქციო კაპიტალი		69,162	69,162	69,162
სამართლიანი ღირებულების რეზერვი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისთვის		-	(87)	(490)
გაუნაწილებელი მოგება		64,896	48,272	35,759
სულ საკუთარი კაპიტალი		**134,058**	**117,347**	**104,431**
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		**464,686**	**416,106***	**385,421***

*გარკვეული თანხები არ შეესაბამება 2022 და 2021 წლების ფინანსურ ანგარიშგებას, რადგან ისინი ასახავს მე-3 განმარტებით შენიშვნაში აღწერილ გადაანგარიშებებს.

გამოსაცემად დამტკიცდა და ხელი მოეწერა ხელმძღვანელობის სახელით 2024 წლის 4 ივლისს, შემდეგი პირების მიერ:

ჰუსეინ ემრე ილმაზი	**უჩა სარალიძე**
გენერალური დირექტორი	**ფინანსური დირექტორი**

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია გვერდებზე 6-97, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

სს იშბანკი საქართველო

მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის
თანხები მოცემულია ათასობით ქართულ ლარში

	შენიშვნა	2023	2022 (გადაანგარიშებული)	2021 (გადაანგარიშებული)
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი		36,917	29,780	22,365
საპროცენტო ხარჯი		(11,595)	(7,397)*	(4,742)*
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	18	**25,322**	**22,383***	**17,623***
საკომისიო შემოსავალი		3,326	3,238	3,414
საკომისიო ხარჯი		(563)	(1,395)	(1,694)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	19	**2,763**	**1,843**	**1,720**
უცხოურ ვალუტაში ვაჭრობის შედეგად მიღებული შემოსულობა, შემცირებული ზარალით		3,270	2,956	3,408
უცხოური ვალუტის გადაყვანიდან მიღებული ზარალი		(304)	(1,057)	(1,885)
წმინდა სავალუტო შემოსულობა		**2,966**	**1,899**	**1,523**
სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გასვლიდან მიღებული ზარალი		(87)	(118)	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	20	(293)	(1,379)	(56)
საოპერაციო შემოსავალი საკრედიტო ზარალის შემდეგ		**30,671**	**24,628***	**20,810***
პერსონალის ხარჯი	21	(5,469)	(4,821)	(4,867)
სხვა შემოსავალი		60	-	70
სხვა ხარჯი	22	(4,417)	(4,030)*	(3,806)*
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		**20,845**	**15,777**	**12,207**
მოგების გადასახადის ხარჯი	23	(4,221)	(3,264)	(1,626)
წლის მოგება		**16,624**	**12,513**	**10,581**
სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიან ღირებულებაში ცვლილება		87	485	(427)
მოგების გადასახადის გავლენა სხვა სრულ შემოსავალზე	23	-	(82)	64
წლის სხვა სრული შემოსავალი/(ზარალი)		87	403	(363)
წლის სხვა სრული შემოსავალი		**16,711**	**12,916**	**10,218**

*გარკვეული თანხები არ შეესაბამება 2022 და 2021 წლების ფინანსურ ანგარიშგებას, რადგან ისინი ასახავს მე-3 განმარტებით შენიშვნაში აღწერილ გადაანგარიშებებს.

სს იშბანკი საქართველო

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის
თანხები მოცემულია ათასობით ქართულ ლარში

	სააქციო კაპიტალი	სამართლიანი ღირებულების რეზერვის საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისთვის	გაუნაწილებელი მოგება	სულ სააქციო კაპიტალი
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	**69,162**	**(127)**	**25,178**	**94,213**
წლის მოგება	-	-	10,581	**10,581**
წლის სხვა სრული ზარალი	-	(363)	-	**(363)**
სულ წლის სრული ზარალი	**-**	**(363)**	**10,581**	**10,218**
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**69,162**	**(490)**	**35,759**	**104,431**
წლის მოგება	-	-	12,513	**12,513**
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	403	-	**403**
სულ წლის სრული შემოსავალი	**-**	**403**	**12,513**	**12,916**
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**69,162**	**(87)**	**48,272**	**117,347**
წლის მოგება	-	-	16,624	**16,624**
წლის სხვა სრული ზარალი	-	87	-	**87**
სულ წლის სრული შემოსავალი	**-**	**87**	**16,624**	**16,711**
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**69,162**	**-**	**64,896**	**134,058**

სს იშბანკი საქართველო

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის
თანხები მოცემულია ათასობით ქართულ ლარში

	შენიშვნა	2023	2022 (გადაანგარიშებული)	2021 (გადაანგარიშებული)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან				
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		20,845	15,777	12,207
კორექტირებები:				
ცვეთა და ამორტიზაცია	22	1,107	1,234	1,281
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი	18	(36,917)	(29,780)	(22,365)
საპროცენტო ხარჯი	18	11,595	7,185	4,652
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	20	293	1,379	56
ზარალი/(შემოსულობა) ძირითადი საშუალებების გასვლიდან	13	24	(85)	360
წმინდა სავალუტო შემოსულობა		333	(1,899)	(1,523)
სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გასვლისას მიღებული ზარალი		87	-	-
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი ნაკადები, საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		**(2,633)**	**(6,189)**	**(5,332)**
საქართველოს ეროვნულ ბანკში სავალდებულო რეზერვების შემცირება/(ზრდა)		3,933	(7,950)	(6,062)
ბანკებიდან მისაღები თანხების შემცირება /(ზრდა)		-	286	(3,884)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხების ზრდა		(21,197)	(77,084)	(38,887)
სხვა აქტივების (ზრდა)/შემცირება		(126)	1,426	2,342
ბანკებიდან მიღებული დეპოზიტების და ნაშთების ზრდა/(შემცირება)		23,449	11,427	(31,726)
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშების და დეპოზიტების ზრდა		24,670	59,923*	38,066*
სხვა ვალდებულებების ზრდა/(შემცირება)		793	(587)*	(1,000)*
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან/(საქმიანობაში გამოყენებული) პროცენტამდე და გადასახადებამდე		**28,889**	**(18,748)***	**(46,483)***
მიღებული პროცენტი		36,484	29,279	23,108
გადახდილი პროცენტი		(10,627)	(6,847)	(4,431)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(4,884)	(3,646)*	(384)*
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან/(საქმიანობაში გამოყენებული)		**49,862**	**38**	**(28,190)**
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან				
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შეძენა		(12,291)	(3,210)	(19,610)
ფასიანი ქაღალდებიდან მიღებული ფულადი სახსრები		3,263	14,753	22,088
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების შეძენა	13	(2,229)	(64)	(464)
ფულადი სახსრები საინვესტიციო (საქმიანობაში გამოყენებული)/საქმიანობიდან		**(11,257)**	**11,479**	**2,014**

. განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია გვერდებზე 6-97, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან				
სხვა ნასესხები სახსრებიდან მიღებული ფულადი სახსრები	17	-	8,653	51,831
სხვა ნასესხები სახსრების დაფარვა	17	(18,492)	(13,287)	(4,771)
საიჯარო ვალდებულების ძირი თანხის დაფარვა	14	(684)	(801)	(955)
ფულადი ნაკადები საფინანსო (საქმიანობაში გამოყენებული)/საქმიანობიდან		**(19,176)**	**(5,435)**	**46,105**
წმინდა ზრდა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		**19,429**	**6,082**	**19,929**
სავალუტო კურსების ცვლილებების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		73	(335)	(376)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	8	57,785	52,038	32,485
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	8	**77,287**	**57,785**	**52,038**

*გარკვეული თანხები არ შეესაბამება 2022 და 2021 წლების ფინანსურ ანგარიშგებას, რადგან ისინი ასახავს მე-3 განმარტებით შენიშვნაში აღწერილ გადაანგარშებებს.

1 შესავალი

სს „იშბანკი საქართველო“ (შემდგომში ბანკი) წარმოადგენს სააქციო საზოგადოებას, რომელიც დარეგისტრირებულია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად 2015 წლის 29 ივნისს. ბანკი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ 2015 წლის 1 აგვისტოს მინიჭებული ლიცენზიის (№ 368) შესაბამისად. ბანკი დარეგისტრირებულია სსიპ „საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს“მიერ და მისი საიდენტიფიკაციო ნომერი არის 404496611.

რეორგანიზაციამდე (2015 წლის 1 აგვისტო) ბანკი წარმოადგენდა სს „იშბანკ თურქეთის“ბათუმის ფილიალს, რომელიც საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დარეგისტრირებულია (ლიცენზია №: 908) როგორც თურქეთში 1924 წელს დაფუძნებული უცხოური ბანკის, „Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi-ის“ (შემდგომში „მშობელი“ ან „აქციონერი“), რომელიც დაფუძნებულია1924 წელს, ფილიალი.

ძირითადი საქმიანობა. ბანკის ძირითადი საქმიანობა მოიცავს შემდეგს: საზოგადოებისგან დეპოზიტების მიღება და კრედიტის გაცემა, ფულადი გადარიცხვები როგორც საქართველოში, ასევე მის ფარგლებს გარეთ, ვალუტების გაცვლა და სხვა საბანკო მომსახურების მიწოდება კომერციული და საცალო კლიენტებისთვის. ბანკის მთავარი ოფისი არის თბილისში, საქართველოში და 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მას აქვს ორი ფილიალი თბილისსა და ბათუმში.

რეგისტრირებული მისამართი და საქმიანობის ადგილი. ბანკის რეგისტრირებული იურიდიული მისამართია თბილისი, საქართველო, ილია ჭავჭავაძის გამზირი 72ა.

2023, 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის 100%-იანი აქციონერი იყო სს იშბანკ თურქეთი.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს იშბანკ თურქეთის აქციების 38.2%-ს ფლობს T. İş Bankası A.Ş. დამატებითი საპენსიო ფონდი (შემდგომში ფონდი), 28.09%-ს ფლობს რესპუბლიკური სახალხო პარტია - CHP (ათათურქის აქციები) და 33.71% არის თავისუფალ მიმოქცევაში (2022 წლის 31 დეკემბერი: 37.31%, 28.09% და 34.60%, შესაბამისად, 2021 წლის 31 დეკემბერი. : 37.26%, 28.09%, 34.65%, შესაბამისად).

2 ბანკის საოპერაციო გარემო

ბანკი საქმიანობას ეწევა საქართველოს ტერიტორიაზე. შესაბამისად, ბანკზე გავლენას ახდენს საქართველოს ეკონომიკური და ფინანსური ბაზრები, რომლებსაც გააჩნიათ განვითარებადი ბაზრის მახასიათებლები. იურიდიული, საგადასახადო და ნორმატიული ბაზა თანდათან ვითარდება, მაგრამ ექვემდებარება სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციებს და ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა იურიდიული და ფინანსური ხასიათის დაბრკოლებებთან ერთად, კიდევ უფრო ზრდის გამოწვევებს იმ საწარმოებისთვის, რომლებიც საქართველოში საქმიანობენ.

გლობალური ფაქტორების მიუხედავად, 2023 წელს საქართველოში ეკონომიკა 7%-ით გაიზარდა, ინფლაციის დონემ 2,5%-ს მიაღწია. რეალური მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდა ძირითადად გამოწვეულია გაზრდილი ექსპორტით, ტურიზმიდან შემოსავალით და ფულადი გზავნილების დაჩქარებით, რომლებიც დაკავშირებულია რუსეთიდან, უკრაინიდან და ბელარუსიდან მიგრანტების/ტურისტების შემოდინებასთან უკრაინაში კონფლიქტის დაწყების შემდეგ. ქართული „ლარი“ აშშ დოლართან მიმართებაში 2023 წელს 9.87%-ით გამყარდა. წყაროები: www.geostat.ge www.nbg.ge

ბოლო მოვლენებს, მათ შორის ინფლაციას, მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე (ECL)

კლიმატის ცვლილება. ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა გლობალური ინფორმირებულობა და ზრუნვა კლიმატის ცვლილების პოტენციური გავლენის შესახებ. ბანკმა მიიღო გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პოლიტიკა, რომელიც აღწერს ბანკის პასუხისმგებლობას მდგრადი დაფინანსების მიმართ, როგორც პასუხისმგებლიანი კორპორაციული მართვის განუყოფელ ნაწილს. ბანკმა განიხილა კლიმატთან დაკავშირებული რისკების ზემოქმედება და არ გამუვლენია რისკი, რომელმაც შეიძლება მნიშვნელოვნად იმოქმედოს ბანკის ფინანსური საქმიანობის შედეგებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ხელმძღვანელობის შეფასებით, სასესხო პორტფელის ამჟამინდელი შემადგენლობა და ვადიანობის სტრუქტურა აჩვენებს, რომ პორტფელის უდიდესი ნაწილი ნაკლებად მოწყვლადია კლიმატის რისკის მიმართ. ხელმძღვანელობა აგრძელებს მონიტორინგს ამ სფეროში განვითარებულ მოვლენებზე, ასევე საჭიროებისამებრ უპასუხებს მათ ბანკის სიცოცხლისუნარიანობის უზრუნველსაყოფად და მიიღებს ყველა სამთავრობო ინსტრუქციას, როდესაც ეს გაიცემა იმ ბაზრებზე, სადაც ბანკი საქმიანობს.

3 მომზადების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად, პირვანდელი ღირებულების კონვენციის მიხედვით, როგორც ეს მოდიფიცირებულია სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისი აღიარებით და სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით („FVOCI“) შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების გადაფასებით, ასევე „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების გათვალისწინებით. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა მოცემულია ქვემოთ. ეს პოლიტიკა თანმიმდევრულად იქნა გამოყენებული ყველა წარმოდგენილი პერიოდისთვის.

ბანკი წარადგენს შესადარის ინფორმაციას მიმდინარე პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ყველა თანხისთვის, გასული ორი პერიოდისთვის - 2022 წლის 31 დეკემბერს და 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის. ბანკის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ასეთი განმარტებითი ინფორმაცია უფრო სასარგებლო და ინფორმაციულია ბანკის დაინტერესებული მხარეებისთვის.

სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა. საქართველოს ეროვნული ვალუტა არის ქართული ლარი („ლარი“ ან „₾“), რომელიც წარმოადგენს ბანკის სამუშაო და წარსადგენ ვალუტას. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათასობით ქართულ ლარში (“₾”), გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც სხვაგვარადაა მითითებული.

უცხოურ ვალუტაში ოპერაციები თავდაპირველად აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, და კონვერტირდება ოპერაციის თარიღისთვის მოქმედი სავალუტო კურსით. საანგარიშგებო თარიღით უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების თავიდან გადაანგარიშება სამუშაო ვალუტაში ხდება ამავე თარიღისთვის არსებული, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ განსაზღვრული ოფიციალური გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში ოპერაციების გადაყვანის შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, როგორც სავალუტო შემოსულობა, შემცირებული ზარალით – გადაყვანის სხვაობები. უცხოურ ვალუტებში გამოხატული, სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული არაფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების თავიდან გადაანგარიშება სამუშაო ვალუტაში ხდება სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის თარიღით არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით. პირვანდელი ღირებულების მიხედვით შეფასებული არაფულადი მუხლები რომლებიც უცხოურ ვალუტაშია გამოხატული გადაყვანილია ოპერაციის დღისთვის მოქმედი სავალუტო კურსების შესაბამისად. გადაფასების შედეგად წარმოშობილი სავალუტო სხვაობების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში.

ბანკის მიერ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული სავალუტო კურსები 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის შემდეგი:

	2023	2022	2021
1 აშშ დოლარი / ₾	2.6894	2.7020	3.0976
1 ევრო / ₾	2.9753	2.8844	3.5040
1 თურქული ლირა / ₾	0.0910	0.1443	0.2379
1 ბრიტანული გირვანქა / ₾	3.4228	3.2581	4.1737

ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა. ბანკი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას წარადგენს ლიკვიდურობის მიხედვით, ბანკის გაწზრახვისა და აღქმული შესაძლებლობის საფუძველზე, შეძლოს ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი მუხლების აქტივების/ვალდებულებების უმეტესი ნაწილის დაბრუნება/ანგარიშსწორება. დაბრუნების ან ანგარიშსწორების ანალიზი ანგარიშგების თარიღიდან (მოკლევადიანი) 12 თვის განმავლობაში და დამატებით 12 თვის განმავლობაში ანგარიშგების თარიღიდან (გრძელვადიანი) წარმოდგენილია 25-ე შენიშვნაში.

3 მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

ცვლილებები წარდგენაში და შეცდომების გასწორება. წლის განმავლობაში ბანკმა შეცვალა ქვემოთ აღწერილი გარკვეული მუხლების წარდგენა და არასწორი კლასიფიკაცია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებასა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში. ბასს 8-ის შესაბამისად, ცვლილება განხორციელდა რეტროსპექტულად და შესადარისები რეკლასიფიცირებული იყო შესაბამისად:

- ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ხელმძღვანელობამ მოახდინა 1,318 ათასი ლარის ოდენობით (2021: 1,513 ათასი ლარი) სხვა ვალდებულებებში შემავალი დეპოზიტებით უზრუნველყოფილი სესხების მუხლის ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ მუხლში რეკლასიფიკაცია, რადგან დეპოზიტებით უზრუნველყოფილი სესხები წარმოადგენს დაგირავებული ფულადი სახსრების უზრუნველყოფას (შენარჩუნებულია მიმდინარე ანგარიშებში) მომხმარებლებზე გაცემული სესხების, ან გარანტიების მიმართ, აქედან გამომდინარე, შეესაბამება დეპოზიტის კლასიფიკაციას. აღნიშნულმა შესწორებამ გამოიწვია ფულადი ნაკადების ანგარიშგების გადაანგარიშება. 1,318 ათასი ლარი (2021: 1,513 ათასი ლარი) რეკლასიფიცირებულია სხვა ვალდებულებების ზრდიდან/(შემცირებიდან) მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშებისა და დეპოზიტების ზრდაში.
- ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ხელმძღვანელობამ შეასწორა სხვა ნასესხებ სახსრებზე წინასწარ გადახდილი საკომისიოები (ტრანზაქციის პირდაპირი დანახარჯები) 546 ათასი ლარის ოდენობით (2021 წელი: 597 ათასი ლარი) და მოახდინა მათი სხვა აქტივებიდან სხვა ნასესხებ სახსრებად რეკლასიფიკაცია. ეს საზღაური არის ნასესხები სახსრების პირდაპირი და განუყოფელი ნაწილი, შესაბამისად, კაპიტალიზდება ფინანსური ინსტრუმენტის ბალანსზე.
- მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, ხელმძღვანელობამ მოახდინა საიჯარო ვალდებულებაზე დარიცხული საპროცენტო ხარჯის, რომელიც შედის სხვა ხარჯებში - 212 ათასი ლარის ოდენობით (2021: 90 ათასი ლარი) - რეკლასიფიკაცია საპროცენტო ხარჯებად, რადგან მოცემული ფინანსური ანგარიშგების მუხლი მოიცავს ყველა ფინანსურ ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საპროცენტო ხარჯს.
- ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში, ხელმძღვანელობამ მოახდინა პერიოდის განმავლობაში გადახდილი მოგების გადასახადის სხვა ვალდებულებების ცვლილებებიდან ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში გადახდილი მოგების გადასახადის მუხლში რეკლასიფიკაცია, რათა ფინანსური ანგარიშგებაში ცალკე აჩვენოს გადახდილი მოგების გადასახადი. რეკლასიფიკაციის ოდენობა – 3,646 ათასი ლარი (2021: 288 ათასი ლარი).

გასული პერიოდის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების, მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების და ფულადი ნაკადების ანგარიშგების შემდეგი მუხლები ხელახლა გადაანგარიშდა:

3 მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	თავდაპირველი წარდგენა	გადაანგარიშება	გადაანგარიშებული
სხვა აქტივები	3,342	(546)	2,796
სულ აქტივები	**416,652**	**(546)**	**416,106**
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	147,975	1,318	149,293
სხვა ნასესხები სახსრები	57,596	(546)	57,050
სხვა ვალდებულებები	9,342	(1,318)	8,024
სულ ვალდებულებები	**299,305**	**(546)**	**298,759**
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი	**416,652**	**(546)**	**416,106**

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	თავდაპირველი წარდგენა	გადაანგარიშება	გადაანგარიშებული
სხვა აქტივები	4,250	(597)	3,653
სულ აქტივები	**386,018**	**(597)**	**385,421**
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	105,234	1,513	106,747
სხვა ნასესხები სახსრები	73,782	(597)	73,185
სხვა ვალდებულებები	10,587	(1,513)	9,074
სულ ვალდებულებები	**281,587**	**(597)**	**280,990**
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი	**386,018**	**(597)**	**385,421**

3 მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის:

	თავდაპირველი წარდგენა	გადაანგარიშება	გადაანგარიშებული
საპროცენტო ხარჯი	(7,185)	(212)	(7,397)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	**22,595**	**(212)**	**22,383**
საოპერაციო შემოსავალი საკრედიტო ზარალის შემდეგ	**24,840**	**(212)**	**24,628**
სხვა ხარჯები	(4,242)	212	(4,030)

მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის:

	თავდაპირველი წარდგენა	გადაანგარიშება	გადაანგარიშებული
საპროცენტო ხარჯი	(4,652)	(90)	(4,742)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	**17,713**	**(90)**	**17,623**
საოპერაციო შემოსავალი საკრედიტო ზარალის შემდეგ	**20,900**	**(90)**	**20,810**
სხვა ხარჯები	(3,896)	90	(3,806)

3 მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის:

	თავდაპირველი წარდგენა	გადაანგარიშება	გადაანგარიშებული
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშების და დეპოზიტების ზრდა	58,605	1,318	59,923
სხვა ვალდებულებების ზრდა/(შემცირება)	(2,915)	2,328	(587)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული/(საქმიანობაში გამოყენებული) ფულადი ნაკადები პროცენტამდე და გადასახადებამდე	**(22,394)**	**3,646**	**(18,748)**
გადახდილი მოგების გადასახადი	-	(3,646)	(3,646)

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის:

	თავდაპირველი წარდგენა	გადაანგარიშება	გადაანგარიშებული
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშების და დეპოზიტების ზრდა	36,553	1,513	38,066
სხვა ვალდებულებების ზრდა/(შემცირება)	225	(1,225)	(1,000)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული/(საქმიანობაში გამოყენებული) ფულადი ნაკადები პროცენტამდე და გადასახადებამდე	**(46,771)**	**288**	**(46,483)**
გადახდილი მოგების გადასახადი	(96)	(288)	(384)

4 ინფორმაცია არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება. ფინანსური ინსტრუმენტები სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI) თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით, რაც კორექტირდება ოპერაციის ხარჯებისთვის.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – შეფასების კატეგორიები. ბანკი ფინანსურ აქტივების კლასიფიკაციას ახორციელებს შემდეგ შეფასების კატეგორიებად: სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით FVOCI და ამორტიზებული ღირებულებით. სავალო ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (i) ბანკის ბიზნეს მოდელზე დაკავშირებული აქტივების პორტფელის მართვისთვის და (ii) აქტივის ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე.

ფინანსური აქტივები-რეკლასიფიკაცია. ბანკი არ ახდენს თავისი ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაციას მათი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, გარდა ისეთი გამონაკლისი შემთხვევებისა, როდესაც ბანკი ცვლის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელს. ფინანსური ვალდებულებების რეკლასიფიკაცია არასდროს ხდება.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება – მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) რეზერვი. ბანკი პერსპექტიულ საფუძველზე აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით და სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ასევე სასესხო ვალდებულებებიდან და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილი რისკისადმი დაქვემდებარებისთვის. ბანკი აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს და აღიარებს საკრედიტო ზარალის რეზერვს ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ბანკი იყენებს გაუფასურების სამეტაპიან მოდელს. მიდგომა შეჯამებულია შემდეგნაირად:

- ეტაპი 1: ბანკი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი ოდენობით. ეს ზარალი არის აქტივის არსებობის განმავლობაში დეფოლტის შემთხვევების გამო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც მოსალოდნელია საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში იმ დაშვებით, რომ საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ არის გაზრდილი. 12 თვეზე ნაკლები დარჩენილი დაფარვის ვადის მქონე ფინანსური აქტივების შემთხვევაში გამოიყენება დეფოლტის ალბათობა, რომელიც შეესაბამება დარჩენილ დაფარვის ვადას.
- ეტაპი 2: ბანკი აღიარებს საკრედიტო ზარალის რეზერვს იმ ოდენობით, რომელიც უტოლდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (LTECL) იმ ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომლებმაც, მიჩნეულია, რომ განიცადეს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. ეს მოითხოვს ECL-ის გამოთვლას არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობის (LTPD) საფუძველზე, რომელიც წარმოადგენს ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობას. საკრედიტო ზარალის რეზერვები ამ ეტაპზე უფრო მაღალია საკრედიტო რისკის ზრდისა და 1-ლი ეტაპის 12 თვესთან შედარებით უფრო ხანგრძლივი დროის გავლენის გამო. მე-2 ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტები ჯერ კიდევ არ ითვლება კრედიტ- გაუფასურებულად;
- ეტაპი 3: თუ ფინანსური ინსტრუმენტი კრედიტ-გაუფასურებულია, მაშინ ის გადადის მე-3 ეტაპზე. ბანკი აღიარებს ზარალის რეზერვს იმ ოდენობით, რომელიც უტოლდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, რაც ასახავს 100%-იანი დეფოლტის ალბათობას (PD) ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც კრედიტ-გაუფასურებულია .

ფინანსური ინსტრუმენტები ფასს 9-ის გაუფასურების მოთხოვნის ფარგლებში, კლასიფიცირებულია ზემოთ ჩამოთვლილი სამ ეტაპიდან ერთერთზე.

4 ინფორმაცია არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

ძირითადი განსჯა და შეფასებები, რომლებიც გამოყენებულია ფასს 9-ის მიხედვით, წარმოდგენილია მე-5 შენიშვნაში.

ფინანსური აქტივები-აღიარების შეწყვეტა და მოდიფიკაცია. ბანკი მაშინ წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც იწურება ხელშეკრულებით გათვალისწინებული უფლებები ფინანსური აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღებაზე, ან როდესაც იგი გადასცემს ფინანსურ აქტივს ისეთ გარიგებაში, რომლის პირობებითაც ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი გადაიცემა ან რომელშიც ბანკი არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს და არ ინარჩუნებს კონტროლს ფინანსურ აქტივზე

ბანკი აფასებს არის თუ არა არსებითი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიკაცია არსებითი, რა დროსაც იგი ითვალისწინებს გარკვეულ ხარისხობრივ და რაოდენობრივ ფაქტორებს ერთად. ხარისხობრივი კრიტერიუმები შეიძლება მოიცავდეს საკრედიტო ხაზის მნიშვნელოვან ცვლილებას, კონტრაჰენტის ცვლილებას, სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებას საბაზრო გარემოს ცვლილების გამო.

რაოდენობრივი შეფასებისთვის, ბანკი ადარებს თავდაპირველ და გადასინჯულ მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს აქტივებთან, არის თუ არა აქტივის რისკები და სარგებელი არსებითად განსხვავებული სახელშეკრულებო მოდიფიკაციის შედეგად. უნდა შეფასდეს, არის თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ცვლილება არსებითი (მნიშვნელობა განისაზღვრება, როგორც 10% ცვლილება). თუ ტესტის შედეგი 10%-იან ზღვარს აღემატება, სესხს აღიარება უნდა შეუწყდეს, ხოლო თუ ტესტის შემდეგ შედეგი 10%-ის ქვემოთ ან მისი ტოლია, ფინანსური აქტივი შეიძლება შეფასდეს, როგორც მოდიფიცირებული.

თუ ზემოთ აღნიშნული ხარისხობრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმები არ არის დაკმაყოფილებული, მაშინ მოდიფიკაციაა არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას.

ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები ნაწილობრივ, ან მთლიანად ჩამოიწერება მხოლოდ მაშინ, როდესაც ბანკი შეწყვეტს მათი ამოღების მცდელობას. თუ ჩამოსაწერი თანხა დაგროვილი ზარალის რეზერვზე მეტია, სხვაობა ჯერ განიხილება, როგორც რეზერვის დამატება, რომელიც, შემდეგ, რომელიც შემდეგ გამოიყენება მთლიან საბალანსო ღირებულებასთან მიმართებით. ყოველგვარი შემდგომი ამოღება კრედიტდება საკრედიტო ზარალის ხარჯში. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტის მოვლენას.

როდესაც სესხი ვადაგადაცილებული ხდება, იწყება პრობლემური სესხის ამოღების პროცესი. სესხი გადაეცემა პრობლემური აქტივების მმართველს, რომელიც ცდილობს მსესხებელთან დაკავშირებას და სესხის დაფარვის გზების ძიებას. თუ ეს შედეგს არ გამოიღებს 90 დღეში, იწყება სასამართლო პროცესი, რომელიც შეიძლება 3-4 წლის განმავლობაში გაგრძელდეს, ყველა ეტაპის გათვალისწინებით.

ხელმღვანელობას მიაჩნია, რომ დაახლოებით ოთხი წელია საჭირო, რათა დაასკვნას, რომ აქტივის ამოღების გონივრული მოლოდინი აღარ არსებობს და აქტივი უნდა ჩამოიწეროს.

ფინანსური ვალდებულებები – შეფასების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია, როგორც შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული.

არა-ფინანსური აქტივების გაუფასურება. არაფინანსური აქტივები, გარდა გადავადებული გადასახადებისა, გაუფასურებაზე შეფასდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. არაფინანსური აქტივების ანაზღაურებადი ღირებულება წარმოადგენს უდიდესს მის სამართლიან ღირებულებას, შემცირებული გაყიდვების დანახარჯებით და მის გამოყენების ღირებულებას შორის. გამოყენების ღირებულების შეფასებისას, სამომავლო ფულადი ნაკადები დისკონტორდება მათ დღევანდელ ღირებულებამდე, გადასახადებამდე არსებული დისკონტორების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების და აქტივისთვის დამახასიათებელი რისკების მიმდინარე საბაზრო შეფასებებს. ისეთი აქტივისთვის, რომელიც არ წარმოქმნის ფულადი სახსრების შემოდინებას, რომელიც დიდწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებისგან, ანაზღაურებადი თანხა განისაზღვრება ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულით, რომელსაც აქტივი მიეკუთვნება.

4 ინფორმაცია არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც აქტივის ან მისი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებად ოდენობას. არა-ფინანსურ აქტივებთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგება ზარალში და შემორუნდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასების განსაზღვრაში განხორციელდა ცვლილებები. გაუფასურების ზარალის შემობუნება ხდება მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება ისეთ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განსაზღვრული იქნებოდა, ცვეთის ან ამორტიზაციის გარეშე, გაუფასურების ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები . ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები არის მუხლები, რომლებიც იოლად კონვერტირდება ფულადი სახსრების ცნობილ ოდენობად და რომლებიც ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ბანკნოტებსა და მონეტებს სალაროში, საქართველოს ეროვნული ბანკიდან (სებ) მისაღებ თანხებს სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით და სხვა მაღალი ლიკვიდობის მქონე ფინანსურ აქტივებს სამ თვეზე ნაკლები თავდაპირველი დაფარვის ვადით. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით.

ბანკებიდან მისაღები თანხები . ბანკებიდან მისაღები თანხები აღირიცხება მაშინ, როდესაც ბანკი წინასწარ გასცემს თანხას კონტრაჰენტ ბანკზე. ბანკებიდან მისაღები თანხები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით და შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით (AC) ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით როდესაც: როდესაც ისინი ფლობილია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვების მიზნით და ფულადი სახსრები წარმოადგენს მხოლოდ პროცენტისა და ძირი თანხის გადახდებს (SPPI), ბანკებიდან მისაღები თანხები აისახება გაუფასურების ზარალის რეზერვების გარეშე.

სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში. ფინანსური აქტივები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით და წარმოადგენს სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს, რომლებიც არ გამოიყენება ბანკის ყოველდღიური ოპერაციების დასაფინანსებლად.

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები აღირიცხება მაშინ, როდესაც ბანკი ავანსად გასცემს ფულს მომხმარებლისგან მისაღები სესხის შესაძენად ან მისი წარმოქმნისათვის. გაუფასურების რეზერვები განისაზღვრება საპროგნოზო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელების საფუძველზე. შენიშვნა 25 უზრუნველყოფს ინფორმაციას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისას გამოყენებული ამოსავალი მონაცემების, დაშვებებისა და შეფასების ტექნიკის შესახებ.

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს სახელმწიფო ობლიგაციებს. ბანკი საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს აკლასიფიცირებს ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი, ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI). ფასიანი ქაღალდები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ისინი ფლობილია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვების მიზნით და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ პროცენტისა და ძირითადი თანხის გადახდებს. ფასიანი ქაღალდები აისახება სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ისინი ინახება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვებისთვის და გასაყიდად, სადაც ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს და იმ შემთხვევაში, თუ ისინი არ არის აღრიცხული სამართლიანი ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით. ამ აქტივებიდან საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით და აღიარდება წლის მოგება ან ზარალში. ყველა სხვა ცვლილებები საბალანსო ღირებულებაში აღირიცხება სხვა სრულ შემოსავალში. როდესაც ფასიან ქაღალდებს აღიარება უწყდება, სხვა სრულ შემოსავალში ადრე აღიარებული კუმულაციური შემოსულობა ან ზარალი რეკლასიფიცირდება სხვა სრული შემოსავლიდან მოგება ან ზარალში.

4 ინფორმაცია არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, ყოველდღიური მომსახურების ხარჯების გამოკლებით, რომელიც შემცირებულია დაგროვილი ცვეთითა და ღირებულების გაუფასურებით. მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადების ცვლილებები აღირიცხება ამორტიზაციის პერიოდის ან მეთოდოლოგიის შეცვლით, საჭიროებისამებრ, და განიხილება, როგორც ცვლილებები შეფასებებში. აქტივების გამოყენების უფლება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილია ძირითად საშუალებებთან ერთად - იხილეთ სააღრიცხვო პოლიტიკა ქვემოთ. აქტივების გამოყენების უფლების ცვეთა ხდება წრფივი მეთოდის საფუძველზე, იჯარის ვადის განმავლობაში.

ცვეთა აისახება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის საფუძველზე, ცალკეული აქტივების შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში.

ცვეთის დარიცხვა იწყება შეძენის თარიღიდან, ან საწარმოს შიგნით შექმნილ აქტივებთან მიმართებაში, აქტივის დასრულების და გამოსაყენებლად მზადყოფნის მომენტიდან. სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადები შემდეგია:

საიჯარო გაუმჯობესებები	5 წელი
კომპიუტერული ტექნიკა და საოფისე აღჭურვილობა	5-10 წელი
ავეჯი და მოწყობილობები	5 წელი
სატრანსპორტო საშუალებები	5 წელი
აქტივების გამოყენების უფლება	იჯარის ვადა

აქტივი უნდა ამოღებულ იქნეს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან გასვლისას, ან როდესაც ის ამოღებულია სარგებლობიდან და მოსალოდნელი არ არის მისი გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება. ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც წარმოიქმნება აქტივების აღიარების შეწყვეტის შედეგად, შედის მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, როდესაც აქტივს აღიარება უწყდება.

ძირითადი საშუალებების ნარჩენი ღირებულებები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ცვეთის მეთოდები გადაიხედება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს და საჭიროების შემთხვევაში კორექტირდება პერსპექტიულად.

არამატერიალური აქტივები. შეძენილი არამატერიალური აქტივები აისახება თვითღირებულებით, დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. შეძენილი კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზიები კაპიტალიზდება კონკრეტული პროგრამული უზრუნველყოფის შეძენისა და გამოყენებისთვის გაწეული ხარჯების საფუძველზე.

ცვეთა დაირიცხება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის საფუძველზე არამატერიალური აქტივების შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადების ფარგლები 10 წლამდეა.

აქტივების გამოყენების უფლება. ბანკი აქტივის გამოყენების უფლებას აღიარებს იჯარის დაწყების დღეს. აქტივების გამოყენების უფლება ფასდება თვითღირებულებით, დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის გამოკლებით და კორექტირდება საიჯარო ვალდებულებების ხელახალი შეფასებისთვის. აქტივის გამოყენების უფლების ღირებულება მოიცავს აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების ოდენობას, გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ ხარჯებს და საიჯარო გადახდას, რომელიც განხორციელდა დაწყების თარიღით ან მანამდე, შემცირებული ნებისმიერი მიღებული საიჯარო წამახალისებლებით. აქტივების გამოყენების უფლების ცვეთა ხდება წრფივი მეთოდის საფუძველზე, იჯარის ვადასა და აქტივების შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადას შორის უმცირესის განმავლობაში. აქტივების გამოყენების უფლება ასევე ექვემდებარება გაუფასურებას.

4 ინფორმაცია არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

დასაკუთრებული აქტივები. ბანკის პოლიტიკას წარმოადგენს იმის განსაზღვრა, არის თუ არა დასაკუთრებული აქტივი საუკეთესოდ გამოყენებული მისი შიდა ოპერაციებისთვის, თუ ის უნდა გაიყიდოს. შიდა ოპერაციებისთვის გამოსადეგად განსაზღვრული აქტივები გადაეცემა მათთვის შესაბამის აქტივების კატეგორიას, მათი დასაკუთრების ღირებულებას, ან თავდაპირველი უზრუნველყოფილი აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის ყველაზე დაბალი ღირებულებით. აქტივები, რომლებისთვისაც გაყიდვა განსაზღვრულია, რომ უკეთესი ვარიანტია, გადაეცემა გასაყიდად ფლობილ აქტივებს მათი სამართლიანი ღირებულებით (ფინანსური აქტივების შემთხვევაში) და სამართლიანი ღირებულებით, შემცირებული არაფინანსური აქტივებისთვის გასაყიდი ხარჯებით დასაკუთრების თარიღისთვის, ბანკის პოლიტიკის შესაბამისად.

ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ. ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ არის არაწარმოებული ვალდებულებები ფიზიკური ან კორპორაციული კლიენტების მიმართ და ასახულია ამორტიზებული ღირებულებით.

სხვა წასესხები სახსრები. გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები კლასიფიცირდება როგორც ვალდებულებები, როდესაც სახელშეკრულებო შეთანხმების არსი წარმოქმნის ბანკის ვალდებულებას, მფლობელს ან გადასცეს ფულადი სახსრები, ან სხვა ფინანსური აქტივი, ან დააკმაყოფილოს ვალდებულება, გარდა ფულდი სახსრების, ან სხვა ფინანსური აქტივის ფიქსირებული ოდენობის საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების ფიქსირებულ ოდენობაში გაცვლის გზით. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ნასესხები სახსრები შემდგომში ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობა და ზარალი აღიარდება მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, ნასესხები სახსრების აღიარების შეწყვეტისას, ასევე ამორტიზაციის პროცესში. თუ ბანკი შეისყიდის საკუთარ ვალს, ის ამოღებულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან და სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ ანაზღაურებას შორის აისახება მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

საიჯარო ვალდებულებები. იჯარის დაწყების თარიღისთვის ბანკი აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც შეფასებულია იმ საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულებით, რომელიც უნდა განხორციელდეს იჯარის ვადის განმავლობაში. საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს, რომელიც შემცირებულია მისაღები საიჯარო წამახალისებლებით, ცვლად საიჯარო გადახდებს, რომლებიც დამოკიდებულია ინდექსზე ან განაკვეთზე, ასევე ნარჩენი ღირებულების გარანტიით თანხების მოსალოდნელ გადახდას. საიჯარო გადახდები ასევე მოიცავს შესყიდვის ოფციონის გამოყენების ფასს, რომელიც გონივრულად სარწმუნოა, რომ გამოყენებული იქნება ბანკის მიერ და ჯარიმების გადახდას იჯარის შეწყვეტისთვის, თუ იჯარის პირობები ასახავს ბანკის მიერ შეწყვეტის ოფციონის გამოყენებას.

საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების გაანგარიშებისას, ბანკი იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღისთვის, რადგან იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი არ არის ადვილად განსასაზღვრი. საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება ხელახლა ფასდება, თუ ადგილი აქვს მოდიფიკაციას, იჯარის პირობის ცვლილებას, ცვლილებას იჯარის გადახდაში ან ცვლილებას საიჯარო აქტივის შეძენის ოფციონის შეფასებაში.

ფინანსური გარანტიები, შესრულების გარანტიები, აკრედიტივები და აუთვისებელი სასესხო ვალდებულებები. ბანკი გასცემს ფინანსურ გარანტიებს, შესრულების გარანტიებს, აკრედიტივებს და სასესხო ვალდებულებებს. ფინანსური გარანტიები თავდაპირველად აღიარებულია ფინანსურ ანგარიშგებებში სამართლიანი ღირებულებით, და წარმოადგენს მიღებულ პრემიას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ბანკის ვალდებულებები თითოეული გარანტიისთვის ფასდება შემდეგ ორ მაჩვენებელს შორის უმეტესით: თავდაპირველად აღიარებული თანხა, დაგროვილი ამორტიზაციის გამოკლებით, რაც აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი. შესრულების გარანტიები არის ხელშეკრულებები, რომლებიც უზრუნველყოფენ კომპენსაციას სხვა მხარის მიერ სახელშეკრულებო ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში, ისინი ფინანსურ ანგარიშგებაში თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით.

4 ინფორმაცია არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

აუთვისებელი სასესხო ვალდებულებები და აკრედიტივები არის ვალდებულებები, რომლითაც ბანკი ვალდებულია, ვალდებულების ხანგრძლივობის მანძილზე მომხმარებლისთვის გასცეს სესხი წინასწარ განსაზღვრული პირობებით. ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებების მსგავსად, ეს ხელშეკრულებები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოთხოვნების ფარგლებშია.

საკუთარი კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია, როგორც საკუთარი კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული დამატებითი დანახარჯების აღიარება ხდება საკუთარი კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით, საგადასახადო ეფექტის გარეშე.

დივიდენდები. ბანკის მიერ დივიდენდების გამოცხადება და გადახდა ექვემდებარება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ წესებსა და ნორმატიულ აქტებს. ჩვეულებრივ აქციებთან დაკავშირებული დივიდენდები აისახება გაუნაწილებელი მოგების მიკუთვნებით იმ პერიოდისთვის, რომელშიც ეს დივიდენდები გამოცხადდა. დივიდენდები აღრიცხულია, როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება კაპიტალიდან ანგარიშგების თარიღისთვის მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ისინი გამოცხადებულია ანგარიშგების თარიღამდე ან თარიღის დადგომისას. დივიდენდების ასახვა ანგარიშგებაში ხდება იმ შემთხვევაში თუ, ის გამოცხადებულია საანგარიშგებო პერიოდამდე, ან გამოცხადებულია ანგარიშგების თარიღის შემდეგ, მაგრამ არაუგვიანეს ფინანსური ანგარიშგების გამოსაცემად დამტკიცებისა.

შემოსავლის და ხარჯის აღიარება. ამონაგები აღიარდება იმდენად, რამდენადაც არსებობს იმის ალბათობა, რომ ეკონომიკური სარგებელი შემოვა ბანკში და ამონაგების საიმედოდ შეფასება შესაძლებელი იქნება. შემოსავლის აღიარებამდე ასევე დაკმაყოფილებული უნდა იყოს შემდეგი სპეციალური კრიტერიუმები:

ფასს 9-ის თანახმად, საპროცენტო შემოსავალი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, ყველა ფინანსური აქტივისთვის, რომელიც ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით. საპროცენტო შემოსავალი პროცენტიანი ფინანსური აქტივებისთვის, რომელიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფასს 9-ის მიხედვით, ასევე აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო ხარჯი ასევე გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, ამორტიზებული ღირებულებით ფლობილი ყველა ფინანსური ვალდებულებისთვის.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომლითაც დისკონტირებულია სამომავლოდ მიღებული ფულადი სახსრები ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულების მიმართ, ფინანსური აქტივების ან ვალდებულებების მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, ან, საჭიროების შემთხვევაში, უფრო მოკლე პერიოდის განმავლობაში. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (და, შესაბამისად, ფინანსური აქტივის ამორტიზებული ღირებულება) გამოითვლება გარიგების ხარჯების და ნებისმიერი დისკონტის ან პრემიუმის გათვალისწინებით ფინანსური აქტივების შეძენისას, აგრეთვე, საფასური და ხარჯები ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშება ასევე ითვალისწინებს გავლენას პოტენციურად განსხვავებულ საპროცენტო განაკვეთებზე, რომლებიც შეიძლება დაირიცხოს ფინანსური აქტივის მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის სხვადასხვა ეტაპზე, ასევე პროდუქტის სასიცოცხლო ციკლის სხვა მახასიათებლებზე (მათ შორის, გადახდილ ავანსებზე, ჯარიმის პროცენტებზე და გადასახადებზე).

თუ ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივების ან ვალდებულებების ფულადი ნაკადების მოლოდინები გადაიხედება საკრედიტო რისკის გარდა სხვა მიზეზთა გამო, მაშინ სამომავლო სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ცვლილებები დისკონტირდება საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, საბალანსო ღირებულების შესაბამისი კორექტირებით. სხვაობები გასული საბალანსო ღირებულებიდან აღირიცხება როგორც ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების საბალანსო ღირებულების დადებითი ან უარყოფითი შესწორება საბალანსო უწყისში, საპროცენტო შემოსავლის /

ხარჯის შესაბამისი ზრდით ან შემცირებით, რომელიც გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით.

4 ინფორმაცია არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

როდესაც ფინანსური აქტივი ხდება კრედიტ-გაუფასურებული, ბანკი საპროცენტო შემოსავალს ითვლის ფინანსური აქტივის წმინდა ამორტიზებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ფინანსური აქტივები გაჯანსაღდება და ის აღარ არის კრედიტ-გაუფასურებული, ბანკი აბრუნებს საპროცენტო ამონაგების გაანგარიშებას მთლიან საფუძველზე.

სესხის წარმოქმნის საფასური, რომელიც ითვლება სესხის მთლიანი მომგებიანობის განუყოფელ ნაწილად, დაკავშირებული ოპერაციის ხარჯებთან ერთად, გადავადდება და ამორტიზდება საპროცენტო შემოსავალში ფინანსური ინსტრუმენტის შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით.

საკომისიო შემოსავალი. ბანკი გამოიმუშავებს საკომისიო შემოსავალს ფინანსური მომსახურების მრავალფეროვანი ასორტიმენტიდან, რომელსაც ის სთავაზობს თავის მომხმარებლებს.

შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიოდან აღიარებულია ოდენობით, რომელიც ასახავს იმ ანაზღაურებას, რომელზეც, ბანკი მოელის, რომ უფლება ექნება მომსახურების გაწევის სანაცვლოდ. ბანკი იღებს საზღაურის და საკომისიოს მნიშვნელოვან ნაწილს ძირითადად გაცემული გარანტიებიდან, ანგარიშსწორებიდან და სხვა ოპერაციებიდან.

საზღაურის შემოსავალი გაცემული გარანტიებიდან - გარანტიებზე გამომუშავებული საზღაური მოიცავს ფიქსირებულ ყოველთვიურ ან კვარტალურ საკომისიო შემოსავალს, რომელიც გამომუშავდება გარანტიის ხელშეკრულების ვადის გასვლამდე.

ანგარიშსწორებისა და სხვა ოპერაციებიდან მიღებული საზღაურის შემოსავალი - საზღაურის და საკომისიო შემოსავალი აღიარებულია დროის იმ მომენტში, როდესაც ბანკი ასრულებს თავის ვალდებულებას, როგორც წესი, ძირითადი ოპერაციის შესრულებისას. მიღებული ან მისაღები საზღაურის და საკომისიოს ოდენობა წარმოადგენს ოპერაციის ფასს იმ მომსახურებებისთვის, რომლებიც იდენტიფიცირებულია, როგორც განსხვავებული შესრულების ვალდებულებები. ასეთი შემოსავალი მოიცავს მომხმარებლის სახელით უცხოური ვალუტის გაყიდვის ან შეძენის საკომისიოებს, გადახდის ოპერაციების დამუშავების საკომისიოებს, სავაჭრო საკომისიოებს, ანგარიშის გახსნისა და ტექნიკური მომსახურების საფასურს, ნაღდი ანგარიშსწორების, ამოღების ან ფულადი სახსრების გაცემის საფასურს და ა.შ.

საკრედიტო საშუალებები. ბანკი იყენებს უზრუნველყოფას ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკების შესამცირებლად. უზრუნველყოფა შესაძლებელია სხვადასხვა ფორმით, როგორებიცაა: ფულადი სახსრები, ფასიანი ქაღალდები, აკრედიტივები / გარანტიები, უძრავი ქონება, მისაღები მოთხოვნები. უზრუნველყოფა, თუ ის ხელახლა დასაკუთრებული არ არის, არ აღირიცხება ბანკის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. იმ ფულადი ნაკადების შემოდინება, რომლებიც განპირობებულია საკრედიტო საშუალებების ზრდიდან და რომელთა განცალკევებით აღიარება, ფასს სტანდარტების მიხედვით, მოთხოვნილი არ არის და რომლებიც სავალო ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების განუყოფელი ნაწილად ითვლება, რაც თავის მხრივ ექვემდებარება მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, უნდა იღებდეს მონაწილეობას ECL-ის შეფასებაში. ამის საფუძველზე, უზრუნველყოფაში ჩადებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება გავლენას ახდენს ECL- ის გაანგარიშებაზე. უზრუნველყოფა ზოგადად ფასდება მინიმალური ღირებულებით დაწყებისთანავე და ხელახლა ფასდება კვარტალურად.

პირობითი ვალდებულებები. პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მაგრამ შენიშვნებში განმარტებულია, თუ ანგარიშსწორებისას რაიმე სახის გადინების შესაძლებლობა ნაკლებსავარაუდოა. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მაგრამ განმარტებულია, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის შემოდინების ალბათობა არსებობს.

4 ინფორმაცია არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

დაბეგვრა. მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულია ანგარიშგების ბოლოს მოქმედი ან არსებითად ძალაში შესული კანონმდებლობის შესაბამისად. მოგების გადასახადი მოიცავს მიმდინარე გადასახადს და გადავადებულ გადასახადს და აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ის აღიარდება უშუალოდ სხვა სრულ შემოსავალში, რადგან ის დაკავშირებულია ოპერაციებთან, რომლებიც ასევე აღიარდება, იმავე ან განსხვავებულ პერიოდში, პირდაპირ სხვა სრულ შემოსავალში.

მიმდინარე საგადასახადო ხარჯი არის მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება წლის დასაბეგრ მოგებაზე, ანგარიშგების თარიღისთვის მოქმედი ან არსებითად ძალაში შესული საგადასახადო განაკვეთების გამოყენებით, ასევე გასულ წლებში საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერი კორექტირება. მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება ასევე მოიცავს ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას, რომელიც წარმოიქმნება დივიდენდებიდან.

გადავადებული მოგების გადასახადი მოწოდებულია საგადასახადო ზარალის მომავალ პერიოდში გადატანის და დროებითი სხვაობების ბალანსის ვალდებულების გამოყენებით, რომლებიც წარმოიქმნება ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზებსა და მათ საბალანსო ღირებულებებს შორის. თავდაპირველი აღიარების განთავისუფლების შესაბამისად, გადავადებული გადასახადები არ აღირიცხება აქტივის ან ვალდებულების თავდაპირველი აღიარების დროს დროებით სხვაობებზე საწარმოთა გაერთიანების გარდა სხვა შემთხვევებში, თუ ოპერაცია, თავდაპირველი აღრიცხვისას, არ ახდენს გავლენას არც სააღრიცხვო და არც დასაბეგრ მოგებაზე. გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები არ აღირიცხება დროებით სხვაობებზე გუდვილის თავდაპირველი აღიარებისას და შემდგომ გუდვილისთვის, რომელიც არ გამოიქვითება საგადასახადო მიზნებისთვის. გადავადებული საგადასახადო ნაშთები ფასდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მოქმედი ან არსებითად ძალაში შესული საგადასახადო განაკვეთებით, რომლებიც, მოსალოდნელია, რომ გავრცელდება იმ დრომდე, როდესაც დროებითი სხვაობები შეიცვლება, ან გამოყენებული იქნება საგადასახადო ზარალის მომავალ პერიოდში გადატანა.

საქართველოს ასევე გააჩნია სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადები, რომლებიც ფასდება ბანკის საქმიანობისთვის. ეს გადასახადები შესულია, როგორც სხვა საოპერაციო ხარჯების კომპონენტი.

5 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

ბანკის ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს განსჯის, შეფასებებისა და დაშვებების გაკეთებას, რომლებიც გავლენას ახდენენ ანგარიშგებულ თანხაზე ან ამონაგებზე, ხარჯებზე, აქტივებსა და ვალდებულებებზე და თანმხლებ განმარტებით ინფორმაციაზე, ასევე პირობითი ვალდებულებების განმარტებებზე. ამ დაშვებებისა და შეფასებების შესახებ განუსაზღვრელობამ შეიძლება გამოიწვიოს შედეგები, რომლებიც მოითხოვენ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების არსებით კორექტირებას, რომლებზეც, მომავალ პერიოდებში, გავლენას ადგილი ექნება. ბანკის სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში, ხელმძღვანელობამ ანგარიშგების თარიღისთვის განახორციელა შემდეგი განსჯა და დაშვებები შეფასების განუსაზღვრელობის სამომავლო თუ სხვა ძირითად წყაროებთან დაკავშირებით, რომლებსაც ახასიათებთ მნიშვნელოვანი რისკი, გამოიწვიონ აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების არსებითი კორექტირება მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (SICR)

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა არ არის განსაზღვრული პირობა ფასს-9 ის მიხედვით, და განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ, მათი გამოცდილებისა და განსჯის საფუძველზე. იმის შეფასებისას, მნიშვნელოვნად გაიზარდა საკრედიტო რისკი თუ არა, ბანკმა გამოავლინა თვისობრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმები, რომელიც დაფუძნებულია სხვადასხვა ფაქტორების ჰოლისტიკურ ანალიზზე, მათ შორის კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის ან მსესხებლისთვის, აგრეთვე რომელიც გამოყენებადია გარკვეული ქვე-პორტფელებისთვის. ბანკმა ჩამოაყალიბა ზოგადი გამომწვევი მოვლენები ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი და კოლექტიურად შეფასებული სესხებისთვის.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება (ECL)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ასახავს მიუკერძოებელ, ალბათობით შეწონილ შეფასებას, რომელიც ეყრდნობა შემდეგ ძირითად ფაქტორებს: დეფოლტის ალბათობა (PD), ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD), დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიცია (EAD) ზარალი უზრუნველყოფილი ვალდებულების ლიკვიდაციის შემთხვევაში (LGL), რაც უფრო დაწვრილებით ქვემოთ არის განმარტებული:

დეფოლტის ალბათობა (PD)*:* ბანკი დეფოლტის ალბათობას აფასებს სარეიტინგო მოდელის კლასიფიკაციის შედეგებისა და მიგრაციის მატრიცების მიდგომის ერთობლიობაზე დაყრდნობით, რაც შემდგომში კორექტირდება მაკროეკონომიკური მოლოდინების მიხედვით ყველა პორტფელისთვის, რათა წარმოადგენდეს დეფოლტის ალბათობის პარამეტრების საპროგნოზო შეფასებებს. დგება პროგნოზირებული პირობითი დეფოლტის ალბათობის მიგრაციის მატრიცები, საიდანაც გამოითვლება არაპირობითი ზღვრული დეფოლტის ალბათობები, რომლებიც შემდეგ კორექტირდება პორტფელში ამა თუ იმ ინსტრუმენტის ვადის მიხედვით. ვინაიდან მესამე ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის დეფოლტი დამდგარია, დეფოლტის ალბათობა 100%-ად მიიჩნევა.

დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიცია (EAD)*:* დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიცია წარმოადგენს საკრედიტო რისკისადმი დაქვემდებარების შეფასებას ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე პოტენციური დეფოლტის დადგომის მომენტისთვის. იგი წარმოადგენს დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ ფულად ნაკადებს, მოსალოდნელი დაფარვების, პროცენტის გადახდების გათვალისწინებით, რომლებიც დისკონტირებულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. 1 ეტაპისთვის, EAD გამოითვლება, როგორც სესხების და ბალანსგარეშე ვალდებულებების დაუფარავი თანხა, რომლებიც სავარაუდოდ გაუფასურდება საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის განმავლობაში. 2 ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, EAD გამოითვლება თითოეული სახელშეკრულებო დარჩენილი წლისთვის. EAD თითოეული წლისთვის შეფასებულია, როგორც დაუფარავი თანხა საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში, მინუს კუმულაციური წლიური ძირითადი თანხების დაფარვები.

5 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას (გაგრძელება)

საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში არსებული თანხა გამოითვლება CCF-ის და ფულადი სახსრების დაფარვების გათვალისწინებით. 3 ეტაპისთვის, EAD გამოითვლება, როგორც ინსტრუმენტის დაუფარავი თანხა საანგარიშგებო თარიღით, CCF-ის და ფულადი დაფარვის თანხების გათვალისწინებით.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში: ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში განიმარტება, როგორც კონტრაჰენტის დეფლოტის შედეგად მოსალოდნელი ზარალი. იგი წარმოადგენს რისკის შეფასებას, რომლის ამოღებაც ვერ მოხერხდება დეფოლტის შემთხვევის გამო და ამიტომ თვალსაჩინოდ ასახავს ზარალის სერიოზულობას. დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის განაკვეთი გამოითვლება კორპორაციული და საცალო პორტფელებისთვის. ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში სტატისტიკურად გამოითვლება სესხის ამოღების ისტორიული მონაცემების საფუძველზე და ითვალისწინებს არაუზრუნველყოფილ ვალდებულებებზე განცდილ ისტორიულ ზარალს. დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის გამოთვლაში უკიდურესი სტატისტიკური მონაცემები არ მონაწილეობს. დეფოლტის შემთხვევაში ზარალი გამოიხატება დეფოლტის მომენტისთვის დეფოლტის რისკის პროცენტის სახით.

ზარალი უზრუნველყოფილი ვალდებულების ლიკვიდაციის შემთხვევაში (LGL): ზარალი ლიკვიდაციის შემთხვევაში წარმოადგენს ვალდებულების იმ პროცენტულ წილს, რომლის ამოღებაც შეუძლებელია უზრუნველყოფის საგნის ლიკვიდაციით ამ ვალდებულების დეფოლტის შემთხვევაში. ლიკვიდაციის შემთხვევაში ზარალის გამოთვლისას გათვალისწინებულია სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტი, რომელიც კორექტირდება უზრუნველყოფისთვის გამოყენებული უძრავ-მოძრავი ქონების გაყიდვის დროის, უძრავი ქონების ფასის ინდექსის, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთისა და უზრუნველყოფის საგნების გაყიდვებიდან მოსალოდნელი შემოსავლის კოეფიციენტის მიხედვით. არაუზრუნველყოფილი ვალდებულებებისთვის გამოყენებულია LGD განაკვეთი. ნაწილობრივ უზრუნველყოფილი ვალდებულებების შემთხვევაში, არაუზრუნველყოფილი ნაწილი გამოითვლება LGD-ს საფუძველზე, ხოლო უზრუნველყოფილი ნაწილისთვის გამოიყენება LGL.

მაკროეკონომიკური სცენარები

ფასს 9-ის თანახმად, საკრედიტო ზარალის რეზერვი დაფუძნებულია გონივრულ და დამხმარე პერსპექტიულ ინფორმაციაზე, რომელიც მიღებულია ზედმეტი ძალისხმევისა და ხარჯების გარეშე, რომელიც ითვალისწინებს წარსულის მოვლენებს, მიმდინარე გარემოებებს და სამომავლო ეკონომიკური პირობების პროგნოზებს.

ბანკის საკრედიტო ზარალის რეზერვში საპროგნოზო ინფორმაციის ჩასართავად, ბანკი იყენებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ მოწოდებულ მაკროეკონომიკურ პროგნოზებს. ამ პროგნოზებით გათვალისწინებული მაკროეკონომიკური ცვლადები, რომლებიც ბანკმა ჩართო ECL–ის შეფასების მოდელში, მოიცავს მშპ – ს ზრდას და სავალუტო კურსებს. ალბათობით შეწონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასადგენად საჭიროა მთელი რიგი სამომავლო ეკონომიკური გარემოებების შეფასება. ამ მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად ბანკი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის სამ სხვადასხვა ეკონომიკურ სცენარს მიმართავს: ოპტიმისტურს (0.25-იანი შეწონვა), საბაზოსა (0.50-იანი შეწონვა) და პესიმისტურს (0.25იანი შეწონვა) თითოეული შესაბამისი პორტფელისთვის. თითოეული სცენარისთვის შეწონვა გამოითვლება ალბათური ეკონომიკური მოდელის გამოყენებით, რომელიც ითვალისწინებს უახლეს ინფორმაციას და საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიღებულ ისტორიულ მონაცემებს. იხილეთ შენიშვნა 25.

6 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

2023 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შევიდა შემდეგი სტანდარტები და შესწორებები:

2017 წლის მაისში, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო საბჭომ (ბასს) გამოსცა ფასს 17, *სადაზღვევო ხელშეკრულებები.* ფასს 17 ანაცვლებს ფასს 4-ს და ადგენს პრინციპებს იმ სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღიარების, შეფასების, წარდგენისა და განმარტებების შესახებ, რომლებიც ფასს 17-ის ფარგლებში ექცევა. 2020 წლის ივნისში, ბასს-მა გამოსცა ცვლილებები ფასს 17-ში, რომელშიც სხვადასხვა ცვლილებებია წარმოდგენილი, რათა დაეხმაროს იმ საწარმოებს, რომლებიც ნერგავენ სტანდარტს, ხოლო ძალაში შესვლის თარიღი 2023 წლის 1 იანვრამდე გადავიდა.

შესრულების გარანტიის ხელშეკრულებების კლასიფიკაცია

ბანკმა შესრულების გარანტიის ხელშეკრულებების ანალიზი განახორციელა, რათა შეეფასებინა, დააკმაყოფილებდა თუ არა ისინი სადაზღვევო ხელშეკრულებების განსაზღვრებას ფასს 17-ის ფარგლებში. ბანკმა დაასკვნა, რომ შესრულების გარანტიის ხელშეკრულებები ბანკს უპირველეს ყოვლისა უქვემდებარებს განმცხადებლის საკრედიტო რისკს, რადგან (i) ყველა ხელშეკრულება მოითხოვს, რომ მომხმარებლებმა, რომლებიც განაცხადს აკეთებენ გარანტიაზე, სრულად უზრუნველყონ თავიანთი ვალდებულებები ჯგუფის, როგორც ემიტენტის ანაზღაურების მიზნით და (ii) არ არსებობს კომერციული შინაარსის სცენარი, სადაც ბანკს მოუწევს მნიშვნელოვანი დამატებითი თანხების გადახდა ასეთი გარანტიების მფლობელებისთვის. შესაბამისად, ბანკი აღრიცხავს ამ ხელშეკრულებებს ფასს 9-ის შესაბამისად.

ბასს 1-ში და ფასს-ის პრაქტიკულ დებულება 2-ში განხორციელებული ცვლილებები: საღრიცხვო პოლიტიკის განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 1-ში შეტანილია ცვლილებები, რათა კომპანიებს მოეთხოვოთ განმარტონ თავიანთი არსებითი საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცია და არა მათი მნიშვნელოვანი საღრიცხვო პოლიტიკა. შესწორებით გათვალისწინებული იქნა არსებითი საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის განსაზღვრება. შესწორებით ასევე განმარტეს, რომ საღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია, სავარაუდოდ, არსებითი იქნება, თუ მის გარეშე, ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს არ შეეძლებათ გაეცნონ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ სხვა არსებით ინფორმაციას. შესწორებამ წარმოადგინა საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის საილუსტრაციო მაგალითები, რომლებიც, სავარაუდოდ, არსებითად ჩაითვლება საწარმოს ფინანსური ანგარიშგებისათვის. გარდა ამისა, ბასს 1-ში შესწორებით დაზუსტდა, რომ არაარსებითი საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცის გამჟღავნება საჭირო არ არის. ამასთან, თუ იგი გამჟღავნდა, ეს არ უნდა ფარავდეს არსებით ინფორმაციას საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ. ამ შესწორების მხარდასაჭერად, ფასს - ის პრაქტიკული დებულება 2, „არსებითობის განსჯის განხორციელება“ ასევე შეიცვალა, რათა უზრუნველყოფილი ყოფილიყო სახელმძღვანელო მითითებები, თუ როგორ უნდა გამოყენებულიყო არსებითობის კონცეფცია საღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნებისას. შესწორებებმა გამოიწვია ცვლილებები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების წარდგენაში, უპირველეს ყოვლისა, ისეთი საღრიცხვო პოლიტიკის ამოღებით, რომლებიც არ წარმოადგენს ინფორმაციას არსებითი საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ.

ბასს 8-ში შესწორებები: საღრიცხვო შეფასებების განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და მოქმედებს წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ). ბასს 8-ის დამატებითმა შესწორებამ განმარტა, თუ როგორ უნდა განასხვაონ კომპანიებმა საღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებები საღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებისაგან. შესწორებების გამოყენებას წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია.

6 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)

გადავადებული გადასახადი, რომელიც დაკავშირებულია ერთი გარიგებიდან წარმოქმნილ აქტივებთან და ვალდებულებებთან- შესწორებები ბასს 12-სთვის (გამოცემულია 2021 წლის 7 მაისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 12-ში შეტანილი ცვლილებები განსაზღვრავს, თუ როგორ უნდა მოხდეს გადავადებული გადასახადის აღრიცხვა ისეთ ოპერაციებზე, როგორიცაა საიჯარო და ექსპლუატაციიდან ამოღების ვალდებულებები. განსაზღვრულ გარემოებებში, საწარმოები თავისუფლდებიან გადავადებული გადასახადის აღიარებისგან, როდესაც ისინი პირველად აღიარებენ აქტივებს ან ვალდებულებებს. მანამდე არსებობდა გაურკვევლობა იმის თაობაზე, ეხებოდა თუ არა შეღავათი ისეთ გარიგებებს, როგორიცაა საიჯარო და ექსპლუატაციის გაუქმების ვალდებულებები - ოპერაციები, რომელთათვისაც აღიარებულია როგორც აქტივი, ისე ვალდებულება. ცვლილებების თანახმად, შეღავათი არ მოქმედებს და საწარმოები ვალდებულნი არიან აღიარონ გადავადებული გადასახადი ამ ოპერაციებზე. ცვლილებების თანახმად, კომპანიები ვალდებულნი არიან აღიარონ გადავადებული გადასახადი ოპერაციებზე, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას წარმოშობს დასაბეგრი და გამოქვითვადი დროებითი სხვაობების თანაბარ რაოდენობას. შესწორებების გამოყენებას წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია.

ბასს 12 „მოგების გადასახადები“ -შესწორებები: საერთაშორისო საგადასახადო რეფორმა – მეორე კომპონენტის სამოდელო წესები (გამოცემულია 2023 წლის 23 მაისი). 2023 წლის მაისში, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ (ბასსს) გამოსცა ვიწრო მასშტაბის შესწორებები ბასს 12-სთვის „მოგების გადასახადები“. ეს ცვლილება შემოღებულ იქნა ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (OECD) მიერ საერთაშორისო საგადასახადო რეფორმის შედეგად. ცვლილებები ითვალისწინებს დროებით გამონაკლისს გადავადებული გადასახადების აღიარებისა და გამჟღავნების მოთხოვნისგან, რაც წარმოიქმნება მოქმედი, ან არსებითად ძალაში შესული საგადასახადო კანონმდებლობიდან, რომელიც ახორციელებს მეორე კომპონენტის სამოდელო წესების დანერგვას. ბასს-ის ძალაში შესვლის თარიღის შესაბამისად, კომპანიებს გამონაკლისის გამოყენება დაუყოვნებლივ შეუძლიათ, მაგრამ გამჟღავნების მოთხოვნები საჭიროა წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ. ამ შესწორებების გამოყენებას ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია.

7 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები

ბანკს არ მიუღია 2023 წლის 31 დეკემბრის შემდეგ ძალაში შესული არც ერთი შესწორება. ბანკი მოელის, რომ შესწორებებს უმნიშვნელო ეფექტი ექნება მაშინ, როდესაც მიღებული იქნება, ან იქნება ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე რაიმე პოტენციური ზემოქმედების მასშტაბის შეფასების პროცესში.

შესწორებები ფასს 16-ში: იჯარა: იჯარის ვალდებულება გაყიდვასა და უკუიჯარაში (გამოცემულია 2022 წლის 22 სექტემბერს და ძალაშია 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). შესწორებები ეხება გაყიდვისა და უკუიჯარის ოპერაციებს, რომლებიც აკმაყოფილებს ფასს 15-ის მოთხოვნებს გაყიდვის გზით აღრიცხვის შესახებ. ცვლილებები მოითხოვს, რომ გამყიდველმა-მოიჯარემ შემდგომში შეაფასოს ვალდებულებები, რომლებიც წარმოიქმნება გარიგებიდან და ისე, რომ არ აღიაროს რაიმე სახის შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც დაკავშირებულია მის მიერ შენარჩუნებულ გამოყენების უფლებასთან. ეს ნიშნავს ასეთი შემოსულობის გადავადებას მაშინაც კი, თუ არსებობს ვალდებულება განხორციელდეს ცვლადი გადახდები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსსა თუ განაკვეთზე.

ვალდებულებების გრძელვადიანად და მოკლევადიანად კლასიფიკაცია, ბასს 1-ის შესწორებები (გამოცემულია 2020 წლის 23 იანვარს , შემდგომში შესწორდა 2020 წლის 15 ივლისს და 2022 წლის 31 ოქტომბერს, საბოლოოდ ძალაში შედის წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ.). ამ შესწორებებით ირკვევა, რომ ვალდებულებები კლასიფიცირდება როგორც მოკლევადიანი ან გრძელვადიანი, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული უფლებების გათვალისწინებით. ვალდებულებები არ წარმოადგენს მოკლევადიანს, თუ საწარმოს საანგარიშო პერიოდის ბოლოს აქვს არსებითი უფლება გადაავადოს ანგარიშსწორება სულ მცირე თორმეტი თვით. სახელმძღვანელო მითითებები აღარ მოითხოვს მსგავსი უფლების უპირობობას. 2022 წლის ოქტომბრის შესწორებამ დაადგინა, რომ სასესხო შეთანხმებები, რომლებიც უნდა შესრულდეს საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ, არ იმოქმედებს ვალის მოკლევადიანად თუ გრძელვადიანად კლასიფიკაციაზე საანგარიშგებო თარიღისთვის. ხელმძღვანელობის მოლოდინი, შემდგომში გამოიყენებს თუ არა ის ანგარიშსწორების გადავადების უფლებას, არ ახდენს გავლენას ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე. გადავადების უფლება არსებობს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ საწარმო, საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, აკმაყოფილებს შესაბამის პირობებს. ვალდებულება კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი, თუ საანგარიშო თარიღამდე ან თარიღისთვის რაიმე პირობა დაირღვა და მიუხედავად იმისა, სესხის გამცემისგან ამ პირობაზე უარი მოპოვებული არის თუ არა საანგარიშო პერიოდის დასრულების შემდეგ. და პირიქით, სესხი კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი, თუ სასესხო შეთანხმება დაირღვა საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ. გარდა ამისა, შესწორებები მოიცავს ისეთი ვალის კლასიფიკაციის მოთხოვნების განმარტებას, რომლის ანგარიშსწორებაც კომპანიას მისი საკუთარ კაპიტალად გარდაქმნით შეუძლია. „ანგარიშსწორება“ განისაზღვრება, როგორც ვალის ფულადი სახსრებით, ეკონომიკური სარგებლის შემცველი სხვა რესურსებით, ან საწარმოს საკუთარი კაპიტალის ინსტრუმენტებით დაფარვა. არსებობს გამონაკლისი გარდაქმნად ინსტრუმენტებზე, რომლებიც შეიძლება გარდაიქმნას კაპიტალად, თუმცა მხოლოდ იმ ინსტრუმენტებისთვის, სადაც გარდაქმნის შესაძლებლობა კლასიფიცირებულია, როგორც კაპიტალის ინსტრუმენტი, როგორც რთული ფინანსური ინსტრუმენტის ცალკე კომპონენტი.

7 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

ბასს 7-ის „ფულადი ნაკადების ანგარიშგება“ და ფასს 7-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები“ შესწორებები: მიმწოდებლის საფინანსო შეთანხმებები (გამოცემულია 2023 წლის 25 მაისს, განმარტებითი შენიშვნების ახალი მოთხოვნები ძალაში შევა 2024 წლის 1 იანვარს, ან მის შემდეგ დაწყებული საანგარიშგებო პერიოდებისთვის). ფინანსური შეთანხმებების არაადეკვატური ან შეცდომაში შემყვანი განმარტებების შესახებ ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებელთა მოთხოვნის საპასუხოდ, 2023 წლის მაისში, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ გამოსცა ცვლილებები ბასს 7-სა და ფასს 7-ში, რათა მოთხოვნილ იქნას საწარმოს მიმწოდებლის ფინანსური შეთანხმებების შესახებ განმარტება შენიშვნებში. ეს ცვლილებები მოითხოვს საწარმოს მიმწოდებლის ფინანსური შეთანხმებების განმარტებას შენიშვნებში, რაც ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს საშუალებას მისცემს შეაფასონ ამ შეთანხმებების გავლენა საწარმოს ვალდებულებებსა და ფულად ნაკადებზე, ასევე საწარმოს ლიკვიდურობის რისკისადმი დაქვემდებარებაზე. განმარტებითი შენიშვნების დამატებითი მოთხოვნების მიზანია მიმწოდებლის ფინანსური შეთანხმებების გამჭვირვალობის გაზრდა. ცვლილებები გავლენას არ ახდენს აღიარების, ან შეფასების პრინციპებზე, არამედ მხოლოდ განმარტებითი შენიშვნების მოთხოვნებზე. განმარტებების ახალი მოთხოვნები ძალაში იქნება 2024 წლის 1 იანვრიდან ან შემდეგ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის.

შესწორებები ბასს 21-ში, ვალუტის გაცვლის შესაძლებლობის ნაკლებობა (გამოცემულია 2023 წლის 15 აგვისტოს). 2023 წლის აგვისტოში, ბასსს-მა გამოსცა შესწორებები ბასს 21-ში, რაც დაეხმარება საწარმოებს შეაფასონ ორ ვალუტას შორის ურთიერთგაცვლის შესაძლებლობა და განსაზღვრონ სპოტ სავალუტო კურსი, მაშინ, როდესაც ვალუტის გაცვლის შესაძლებლობა არ არის. საწარმოზე ეს ცვლილება გავლენას ახდენს მაშინ, როდესაც ის ახორციელებს ტრანზაქციას ან ოპერაციას ისეთ უცხოურ ვალუტაში, რომელიც შეფასების თარიღისთვის განსაზღვრული მიზნით არ არის გაცვლადი. ბასს 21-ში შესწორებები არ ითვალისწინებს დეტალურ მოთხოვნებს იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა შეფასდეს სპოტ სავალუტო კურსი. სანაცვლოდ, ადგენს იმ ფარგლებს, რომლის მიხედვითაც საწარმოს შეუძლია განსაზღვროს სპოტ სავალუტო კურსი შეფასების თარიღისთვის. ახალი მოთხოვნების გამოყენებისას დაუშვებელია შესადარისი ინფორმაციის ხელახლა გადაანგარიშება. საჭიროა ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული თანხების კონვერტირება თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის შეფასებული სპოტ სავალუტო კურსით, გაუნაწილებელი მოგების კორექტირებით, ან კუმულაციური საკურსო სხვაობების რეზერვში.

ფასს 18 წარდგენა და განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებაში (გამოცემულია 2024 წლის 9 აპრილს და ძალაშია 2027 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). 2024 წლის აპრილში, ბასსს-მა გამოსცა ფასს 18, ახალი სტანდარტი ფინანსურ ანგარიშგებაში წარდგენისა და განმარტებების შესახებ, რომელშიც ყურადღება გამახვილებულია მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების განახლებაზე. ფასს 18-ში წარმოდგენილი ძირითადი ახალი ცნებები დაკავშირებულია შემდეგ საკითხებთან:

- მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების სტრუქტურა;
  ფინანსურ ანგარიშგებაში მოთხოვნილი განმარტებები მოგების ან ზარალის შესრულების გარკვეული შეფასებების შესახებ, რომლებიც ანგარიშგებულია საწარმოს ფინანსურ ანგარიშგებების ფარგლებს გარეთ (ანუ, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული შესრულების შეფასებები); და
- აგრეგირებასა და დეზაგრეგირების შესახებ გაუმჯობესებული პრინციპები, რომლებიც ვრცელდება პირველად ფინანსურ ანგარიშგებასა და ზოგადად, განმარტებით შენიშვნებზე

ფასს 18 ჩაანაცვლებს ბასს 1-ს; ბასს 1-ში არსებული ბევრი სხვა პრინციპი შენარჩუნებულია შეზღუდული ცვლილებებით. ფასს 18 გავლენას არ მოახდენს ფინანსურ ანგარიშგებაში მუხლების აღიარებაზე ან შეფასებაზე, მაგრამ შესაძლოა შეცვალოს საწარმოს მიერ ანგარიშგებული „საოპერაციო მოგება ან ზარალი“. ფასს 18 გამოყენებული იქნება 2027 წლის 1 იანვრიდან ან შემდეგ დაწყებული საანგარიშგებო პერიოდებისთვის და ასევე ვრცელდება შესადარის ინფორმაციაზე.

7 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

ფასს 19- შვილობილი კომპანიები საჯარო ანგარიშვალდებულების გარეშე: განმარტებითი შენიშვნები (გამოცემულია 2024 წლის 9 მაისს და ძალაშია 2027 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ (ბასს) გამოსცა ახალი ფასს ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტი შვილობილი კომპანიებისთვის. ფასს 19 უფლებას აძლევს უფლებამოსილ შვილობილ კომპანიებს გამოიყენონ ფასს ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტები შემცირებული მოცულობის განმარტებითი შენიშვნებით. ფასს 19-ის გამოყენება შეამცირებს შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგების მომზადების ხარჯებს, ამავდროულად მათი ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებისთვის ინფორმაციის სარგებლიანობის შეინარჩუნებს. შვილობილი კომპანიები, რომლებიც იყენებენ ფასს ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტებს საკუთარი ფინანსური ანგარიშგებისთვის, წარმოადგენენ განმარტებით ინფორმაციას, რომელიც შესაძლოა არაპროპორციული იყოს მათი მომხმარებლების საინფორმაციო საჭიროებებთან მიმართებით. ფასს 19 ამ გამოწვევებს გადაჭრის შემდეგი გზებით:

- შვილობილ კომპანიებს საშუალებას ეძლევათ აწარმოონ სააღრიცხვო ჩანაწერების მხოლოდ ერთი ნაკრები – დააკმაყოფილონ როგორც მათი მშობელი კომპანიის, ასევე მათი ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლების საჭიროებები;
- განმარტებითი შენიშვნების მოთხოვნების შემცირება - ფასს 19-თ ნებადართულია შემცირებული მოცულობის განმარტებითი შენიშვნები, რაც უკეთესად შეესაბამება მათი ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებელთა საჭიროებებს.

ცვლილებები ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაციასა და შეფასებაში - ცვლილებები ფასს 9-სა და ფასს 7-ში (გამოცემულია 2024 წლის 30 მაისს და ძალაშია 2026 წლის 1 იანვრიდან ან მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). 2024 წლის 30 მაისს, ბასსს-მა გამოსცა ცვლილებები ფასს 9-სა და ფასს 7-ში, რათა: (ა) განემარტა ზოგიერთი ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების აღიარებისა და აღიარების შეწყვეტის თარიღი, ახალი გამონაკლისის შესაძლებლობით ზოგიერთი ფინანსური ვალდებულებისთვის, რომლების ანგარიშსწორებაც ხორციელდება ფულადი სახსრების ელექტრონული გადარიცხვის სისტემის მეშვეობით; (ბ) დაეზუსტებინა და დაემატებინა დამატებითი სახელმძღვანელო მითითებები იმის შესაფასებლად, აკმაყოფილებს თუ არა ფინანსური აქტივი მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდის (SPPI) კრიტერიუმს; (გ) დაემატებინა ახალი განმარტებითი შენიშვნები გარკვეული ინსტრუმენტებისთვის სახელშეკრულებო პირობებით, რომლებსაც შეუძლიათ შეცვალონ ფულადი ნაკადები (როგორიცაა ზოგიერთი ინსტრუმენტი გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი (ESG) მიზნების მიღწევასთან დაკავშირებული მახასიათებლებით); და (დ) გაეხსნებინა სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრული შემოსავალში ასახვით (FVOCI) განსაზღვრული წილობრივი ინსტრუმენტების განმარტებითი შენიშვნები .

8 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
ფულადი სახსრები სალაროში	1,847	3,279	2,974
საკორესპონდენტო ანგარიშები საქართველოს ეროვნულ ბანკში (სებ) (გარდა სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებისა)	463	799	19,477
ნოსტრო ანგარიშები სხვა ბანკებთან	38,115	47,714	7,180
ვადიანი დეპოზიტები და ერთდღიანი განთავსება სებ-ში სამ თვეზე ნაკლები თავდაპირველი დაფარვის ვადით	4,202	4,102	18,204
ვადიანი დეპოზიტები და ერთდღიანი განთავსება სხვა ბანკებში სამ თვეზე ნაკლები თავდაპირველი დაფარვის ვადით	32,887	1,891	4,204
სულ ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების მთლიანი ოდენობა	**77,514**	**57,785**	**52,039**
შემცირებული: ეტაპების მიხედვით გაუფასურების ზარალის რეზერვი			
პირველი ეტაპი	(227)	-	(1)
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	**77,287**	**57,785**	**52,038**

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს აქვს თანხები განთავსებული აქვს სამ ბანკში (2022: ორი ბანკი; 2021: ერთი ბანკი) საბალანსო ღირებულებით, რომელიც ინდივიდუალურად აღემატება კაპიტალის 10%-ს. ამ ნაშთის მთლიანი ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის 66,186 ათასი ლარი (2022: 47,625 ათასი ლარი; 2021: 37,677 ათასი ლარი).

სხვა ბანკებთან ნოსტრო ანგარიშების საკრედიტო რეიტინგები შემდეგია:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
BB	37,993	-	-
BB-	-	47,626	6,052
B+	84	-	-
B		34	-
ურეიტინგო	38	54	1,128
შემცირებული: გაუფასურების ზარალის რეზერვით	(96)	-	-
სულ სხვა ბანკებთან ნოსტრო ანგარიშები	**38,019**	**47,714**	**7,180**

ცხრილი მოიცავს საერთაშორისო სააგენტო Fitch Ratings-ის რეიტინგებს.

8 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (გაგრძელება)

ვადიანი დეპოზიტები და ერთდღიანი განთავსება სხვა ბანკებში სამ თვეზე ნაკლები თავდაპირველი დაფარვის ვადით, შემდეგია:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
BB+	3,870	1,891	-
BB	12,182	-	-
BB-	-	-	-
B+	16,835	-	4,205
B-	-	-	-
შემცირებული: გაუფასურების ზარალით	(119)	-	(1)
სულ ვადიანი დეპოზიტები სხვა ბანკებში	**32,887**	**1,891**	**4,204**

ცხრილი მოიცავს საერთაშორისო სააგენტო Fitch Ratings-ის რეიტინგებს.

2023 წლის ბოლოს ბანკს ჰქონდა დეპოზიტი სებ-ში 4,202 ათასი ლარის ოდენობით (2022: 4,102 ათასი ლარი, 2021: 18,204 ათასი ლარი) და საკორესპონდენტო ანგარიშები ეროვნულ ბანკში 463 ათასი ლარის ოდენობით (2022 წ.: 799 ათასი ლარი, 2021: 19,477 ათასი ლარი), სებ-ში დეპოზიტად აღიარებულმა მოსალოდნელმა საკრედიტო ზარალმა 2023 წლის ბოლოს შეადგინა 11 ათასი ლარი (2022: ნული, 2021: ნული) და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი სებ-ში საკორესპონდენტო ანგარიშებზე აღიარდა 2023 წლის ბოლოს და შეადგენდა 1 ათას ლარს (2022: ნული, 2021: ნული). საქართველოსთვის მინიჭებული ქვეყნის რეიტინგისთვის, იხილეთ შენიშვნა 10.

9 ბანკებიდან მისაღები თანხები

2023 წლის 31 დეკემბრის 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკებიდან მისაღები თანხები მოიცავს შემდეგს:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
1 წელზე ნაკლები სახელშეკრულებო ვადით	-	-	8,751
1 წელზე მეტი სახელშეკრულებო ვადით	-	-	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	-	-	(6)
სულ ბანკებიდან მისაღები თანხები	**-**	**-**	**8,745**

ბანკებიდან მისაღები თანხების საკრედიტო რეიტინგი შემდეგია:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
BB	-	-	-
B+	-	-	5,286
B-	-	-	3,459
სულ ბანკებიდან მისაღები თანხები	**-**	**-**	**8,745**

ცხრილი მოიცავს საერთაშორისო სააგენტო Fitch Ratings-ის რეიტინგებს.

ბანკებიდან მისაღები თანხების პორტფელი მთლიანად შეიცვალა 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ყველა დაუფარავი ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ანგარიშსწორდა ბანკთან, შესაბამისად 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის ბალანსი ასახავს მხოლოდ ახალ ოპერაციებს. წინა წლებში ბანკი აფორმებდა შეთანხმებებს მხოლოდ ჭარბი ფულადი სახსრების შემთხვევაში, 2022 წელს აქცენტმა გადაინაცვლა ამ შეთანხმებების ისეთ ინვესტიციებად განხილვაზე, რომლებსაც შეუძლიათ ამონაგების მნიშვნელოვანი ნაწილის გამომუშავება და არა მხოლოდ უბრალოდ ჭარბი ფულადი სახსრების მართვა. გარდა ამისა, ბანკმა დაიწყო ბანკთაშორისი სესხების თავისი საკრედიტო პორტფელის ნაწილად განხილვა, მაშინ, როდესაც მათი მომგებიანობა ემთხვევა ან თუნდაც აღემატება მომხმარებლებისთვის გაცემულ სესხებს.

10 სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში წარმოადგენს სებ-ში განთავსებულ თანხებს. რეზიდენტ საფინანსო ინსტიტუტებს მოეთხოვებათ ეროვნული ბანკის მოთხოვნის შესაბამისად, საპროცენტო შემოსავალის მომტან აქტივებზე, შეინარჩუნონ სავალდებულო რეზერვი, რომლის ოდენობა დამოკიდებულია ფინანსური ინსტიტუტების მიერ მოზიდული თანხების ოდენობაზე. ბანკის მხრიდან აღნიშნული სადეპოზიტო თანხების ამოღების შესაძლებლობა შეზღუდულია კანონმდებლობით.

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	36,079	39,030	38,427
გაუფასურების ზარალის რეზერვი	(91)	-	-
სულ სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	**35,988**	**39,030**	**38,427**

2023 წლის ივლისში Fitch Ratings-მა დაადასტურა საქართველოს გრძელვადიანი უცხოური და ადგილობრივი ვალუტის ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგი (IDR-ები) „BB“-ზე, დადებითი პერსპექტივით. ქვეყნის ზედა ზღვარი დადასტურებულია 'BBB-'-ზე, ხოლო მოკლევადიანი უცხოური და ადგილობრივი ვალუტის IDR-ები შენარჩუნებულია 'B'-ზე.

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები			
კორპორაციული სესხები	270,173	255,255	234,548
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	9,949	25,124	19,849
ბანკთაშორისი სესხები	43,612	21,513	-
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	**323,734**	**301,892**	**254,397**
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები			
იპოთეკური სესხები	2,889	3,785	2,946
სამომხმარებლო სესხები	4,498	3,926	3,833
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	**7,387**	**7,711**	**6,779**
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	**331,121**	**309,603**	**261,176**
შემცირებული-საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(2,304)	(2,449)	(1,150)
ეტაპი 1	(1,471)	(1,730)	(482)
ეტაპი 2	-	(6)	(18)
ეტაპი 3	(833)	(713)	(650)
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	**328,817**	**307,154**	**260,026**

(ა) მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი ამორტიზირებული ღირებულებით

შემდეგი ცხრილი მოიცავს ინფორმაციას საკრედიტო ზარალის რეზერვის და ამორტიზირებული ღირებულებით მომხმარებლებზე გაცემული სესხების ცვლილების შესახებ საანგარიშგებო წლის დასაწყისსა და დასასრულს შორის. ქვემოთ მოცემულია ცხრილის ძირითადი მოძრაობები:

- ტრანსფერები 1-ელ, მე-2 და მე-3 ეტაპებს შორის საკრედიტო რისკების ნაშთების მნიშვნელოვნად გაზრდის ან შემცირების გამო ან კრედიტ-გაუფასურების წარმოქნის პერიოდის განმავლობაში, და შედეგობრივი „აღმავლა“ ან „დაღმავლა“ 12 თვის პერიოდსა და არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალს შორის;
- ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები გვაძლევს ინფორმაციას პერიოდის განმავლობაში გაცემული მთლიანი სესხებსა და შესაბამისი კრედიტის გაუფასურების ზარალის შესახებ;
- პერიოდის განმავლობაში აღიარება შეწყვეტილი ხაზი უკავშირდება სესხების საწყის ნაშთებს, რომლებიც დაფარული იქნა პერიოდის განმავლობაში.
- იმ აქტივების სავალუტო კონვერტაცია , რომლებიც დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში.
- წმინდა ხელახალი შეფასება ეტაპების ტრანსფერების და სარისკო პარამეტრების ცვლილების გამო, მიესადაგება მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში ეტაპებს შორის დაყოვნების გადაცემის ან, სამომავლო პერსპექტივით, რისკის პარამეტრების ცვლილების შედეგად განხორციელებულ მოძრაობებს.

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში კორპორაციული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

კორპორაციული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**254,893**	-	**362**	**255,255**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	212,334	-	-	**212,334**
გადახდილი აქტივები	(197,481)	-	(362)	**(197,843)**
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	427	-	-	**427**
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**270,173**	**-**	**-**	**270,173**

კორპორაციული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**(1,393)**	**-**	**-**	**(1,393)**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(1,021)	-	-	**(1,021)**
გადახდილი აქტივები	1,083	-	-	**1,083**
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	132	-	-	**132**
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(1,199)**	**-**	**-**	**(1,199)**

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში კორპორაციული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

კორპორაციული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**232,785**	**-**	**1,763**	**234,548**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	175,799	-	-	**174,799**
გადახდილი აქტივები	(143,202)	-	(1,348)	**(144,550)**
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	(10,489)	-	(53)	**(10,542)**
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**254,893**	**-**	**362**	**255,255**

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

კორპორაციული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**(405)**	**-**	**-**	**(405)**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(1,232)	-	-	**(1,232)**
გადახდილი აქტივები	197	-	-	**197**
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	48	-	-	**48**
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(1,392)**	**-**	**-**	**(1,392)**

მთლიანი საბალანსო ღირებულებისა და შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ანალიზი კორპორატიულ სესხებთან დაკავშირებით 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში შემდეგია:

კორპორაციული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**206,043**	**-**	**1,865**	**207,908**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	165,181	-	-	**165,181**
გადახდილი აქტივები	(133,637)	-	-	**(133,637)**
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	(4,802)	-	(102)	**(4,904)**
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**232,785**	**-**	**1,763**	**234,548**

კორპორაციული სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**(571)**	**-**	**(37)**	**(608)**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(274)	-	**-**	**(274)**
გადახდილი აქტივები	256	-	37	**293**
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	184	-	**-**	**184**
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(405)**	**-**	**-**	**(405)**

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხებთან მიმართებაში მთლიანი საბალანსო ღირებულებისა და შესაბამისი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

მცირე და საშუალო ბიზნესი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**23,913**	**335**	**876**	**25,124**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	7,863	-	277	**8,140**
გადახდილი აქტივები	(22,523)	(55)	(740)	**(23,318)**
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	4	(1)	-	**3**
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**9,257**	**279**	**413**	**9,949**

მცირე და საშუალო ბიზნესი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**(143)**	**(4)**	**(297)**	**(444)**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(18)	-	(276)	**(294)**
გადახდილი აქტივები	131	4	267	**402**
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	6	-	(106)	**(100)**
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(24)**	**-**	**(412)**	**(436)**

2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხებთან მიმართებაში მთლიანი საბალანსო ღირებულებისა და შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

მცირე და საშუალო ბიზნესი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**18,263**	**492**	**1,094**	**19,849**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	19,332	-	238	**19,570**
გადახდილი აქტივები	(12,656)	(108)	(450)	**(13,214)**
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	(1,026)	(49)	(6)	**(1,081)**
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**23,913**	**335**	**876**	**25,124**

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მცირე და საშუალო ბიზნესი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**(33)**	**(15)**	**(204)**	**(252)**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(137)	-	(238)	**(375)**
გადახდილი აქტივები	18	1	142	**161**
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	8	10	3	**21**
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(144)**	**(4)**	**(297)**	**(445)**

2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხებთან მიმართებაში მთლიანი საბალანსო ღირებულებისა და შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

მცირე და საშუალო ბიზნესი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**20,422**	**39**	**2,166**	**22,627**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	10,441	-	268	**10,709**
გადახდილი აქტივები	(12,521)	(39)	(818)	**(13,378)**
გადაცემები მეორე ეტაპზე	-	520	(520)	**-**
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	(78)	(28)	(3)	**(109)**
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**18,264**	**492**	**1,093**	**19,849**

მცირე და საშუალო ბიზნესი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**(21)**	**(15)**	**(103)**	**(139)**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(30)	-	(141)	**(171)**
გადახდილი აქტივები	15	-	71	**86**
გადაცემები მეორე ეტაპზე	-	15	(15)	**-**
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	3	(15)	(16)	**(28)**
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(33)**	**(15)**	**(204)**	**(252)**

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში ბანკთაშორის სესხებთან მიმართებაში მთლიანი საბალანსო ღირებულებისა და შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

ბანკთაშორისის სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**21,513**	**-**	**-**	**21,513**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	38,174	-	-	**38,174**
გადახდილი აქტივები	(16,050)	-	-	**(16,050)**
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	(25)	-	-	**(25)**
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**43,612**	**-**	**-**	**43,612**

ბანკთაშორისის სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**(47)**	**-**	**-**	**(47)**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(189)	-	-	**(189)**
გადახდილი აქტივები	23	-	-	**23**
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	-	-	-	**-**
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(213)**	**-**	**-**	**(213)**

2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში ბანკთაშორის სესხებთან მიმართებაში მთლიანი საბალანსო ღირებულებისა და შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

ბანკთაშორისის სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**-**	**-**	**-**	**-**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	21,513	-	-	**21,513**
გადახდილი აქტივები	-	-	-	**-**
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	-	-	-	**-**
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**21,513**	**-**	**-**	**21,513**

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ბანკთაშორისის სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**-**	**-**	**-**	**-**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(47)	-	-	**(47)**
გადახდილი აქტივები	-	-	-	**-**
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	-	-	-	**-**
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(47)**	**-**	**-**	**(47)**

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში იპოთეკური სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

იპოთეკური სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**3,429**	**-**	**356**	**3,785**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	396	-	148	**544**
გადახდილი აქტივები	(1,220)	-	(218)	**(1,438)**
გადაცემა მეორე ეტაპზე	(349)	349	-	**-**
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	(1)	-	(1)	**(2)**
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**2,255**	**349**	**285**	**2,889**

იპოთეკური სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**(53)**	**-**	**(148)**	**(201)**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(2)	-	(98)	**(100)**
გადახდილი აქტივები	44	-	94	**138**
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	-	-	-	**-**
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(11)**	**-**	**(152)**	**(163)**

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში იპოთეკური სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

იპოთეკური სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**2,577**	**-**	**369**	**2,946**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	2,268	-	84	**2,352**
გადახდილი აქტივები	(1,358)	-	(74)	**(1,432)**
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	(58)	-	(23)	**(81)**
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**3,429**	**-**	**356**	**3,785**

იპოთეკური სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**(8)**	**-**	**(124)**	**(132)**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(51)	-	(94)	**(145)**
გადახდილი აქტივები	(6)	-	77	**71**
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	13	-	(8)	**5**
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(52)**	**-**	**(149)**	**(201)**

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში იპოთეკური სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

იპოთეკური სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**2,773**	**144**	**1,269**	**4,186**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	775	-	133	**908**
გადახდილი აქტივები	(1,626)	(100)	(373)	**(2,099)**
გადაცემა პირველ ეტაპზე	810	(44)	(766)	**-**
გადაცემა მესამე ეტაპზე	(114)	-	114	**-**
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	(41)	-	(8)	**(49)**
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**2,577**	**-**	**369**	**2,946**

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

იპოთეკური სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**(27)**	**-**	**(13)**	**(40)**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(19)	-	-	**(19)**
გადახდილი აქტივები	26	-	-	**26**
გადაცემა პირველ ეტაპზე	1	-	(1)	**-**
გადაცემა მესამე ეტაპზე	(7)	-	7	**-**
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	18	-	(117)	**(99)**
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(8)**	**-**	**(124)**	**(132)**

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში სამომხმარებლო სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**3,593**	**-**	**333**	**3,926**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	2,794	-	12	**2,806**
გადახდილი აქტივები	(2,210)	-	(33)	**(2,243)**
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	9	-	-	**10**
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**4,186**	**-**	**312**	**4,498**

სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**(94)**	**-**	**(269)**	**(363)**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(13)	-	(23)	**(36)**
გადახდილი აქტივები	83	-	23	**106**
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	-	-	-	**-**
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(24)**	**-**	**(269)**	**(293)**

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში სამომხმარებლო სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**3,390**	**6**	**437**	**3,833**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	2,771	-	15	**2,786**
გადახდილი აქტივები	(2,529)	-	(154)	**(2,683)**
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	(7)	-	(3)	**(10)**
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**3,625**	**6**	**295**	**3,926**

სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**(36)**	**(3)**	**(322)**	**(361)**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(74)	-	(24)	**(98)**
გადახდილი აქტივები	26	1	72	**99**
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	(11)	-	7	**(4)**
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(95)**	**(2)**	**(267)**	**(364)**

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში სამომხმარებლო სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**2,628**	**64**	**594**	**3,286**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	2,185	6	20	**2,211**
გადახდილი აქტივები	(1,411)	(13)	(148)	**(1,572)**
გადაცემა პირველ ეტაპზე	82	(51)	(31)	**-**
გადაცემა მესამე ეტაპზე	(3)	-	3	**-**
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	(91)	-	(1)	**(92)**
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**3,390**	**6**	**437**	**3,833**

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

სამომხმარებლო სესხები	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**(22)**	**-**	**(243)**	**(265)**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი აქტივები	(50)	(3)	-	**(53)**
გადახდილი აქტივები	29	-	24	**53**
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	7	-	(103)	**(96)**
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(36)**	**(3)**	**(322)**	**(361)**

საკრედიტო ზარალის რეზერვი პერიოდში აღიარებულ მომხმარებელზე გაცემული სესხებისა და ავანსებისთვის ფორმირებულია სხვადასხვა ფაქტორებით, დეტალები მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის შეფასებასთან დაკავშირებით მოცემულია 25-ე შენიშვნაში.

(ბ) მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი

ბანკი მუშაობს საკუთარი შიდა შეფასების სისტემის დანერგვაზე, რომელიც განსაზღვრავს საკრედიტო რისკის კატეგორიას რამდენიმე ფაქტორიდან გამომდინარე, რაც გავლენას ახდენს მომხმარებლებზე გაცემული სესხების ხარისხზე ბიზნეს სეგმენტების მიხედვით. აღნიშნული შიდა შეფასების სისტემის დანერგვამდე, ბანკი სასესხო პორტფელს აკონტროლებს ყოველდღიურად ვადაგადაცილების ოთხი პერიოდის მიხედვით და ასეთი ანალიზის შედეგად მიღებული ინფორმაციის მიხედვით, გეგმავს შესაბამის მოქმედებებს.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხები შესახებ საკრედიტო ხარისხის მიხედვით 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები				
კორპორაციული სესხები	**270,173**	**-**	**-**	**270,173**
არა ვადაგადაცილებული	270,173	-	-	**270,173**
90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული	-	-	-	**-**
ბანკთაშორისი სესხები	**43,612**	**-**	**-**	**43,612**
არა ვადაგადაცილებული	43,612	-	-	**43,612**
მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხები	**9,257**	**279**	**412**	**9,948**
არა ვადაგადაცილებული	9,257	279	310	**9,846**
30 დღეზე ნაკლებით ვადაგადაცილებული	-	-	-	**-**
90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული	-	-	103	**103**
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	**323,042**	**279**	**413**	**323,734**

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები				
იპოთეკური სესხები	**2,255**	**349**	**285**	**2,889**
არა ვადაგადაცილებული	2,255	-	285	**2,540**
30 დღეზე მეტით და 90 დღეზე ნაკლებით ვადაგადაცილებული	-	349	-	**349**
90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული	-	-	-	**-**
სამომხმარებლო სესხები	**4,186**	**-**	**312**	**4,499**
არა ვადაგადაცილებული	4,186	-	209	**4,395**
90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული	-	-	103	**103**
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	**6,441**	**349**	**597**	**7,387**
სულ მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	**329,483**	**628**	**1,010**	**331,121**

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხები შესახებ საკრედიტო ხარისხის მიხედვით 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები				
კორპორაციული სესხები	**254,893**	**-**	**362**	**255,255**
არა ვადაგადაცილებული	254,893	-	-	**254,893**
90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული	-	-	362	**362**
ბანკთაშორისი სესხები	**21,513**	-	-	**21,513**
არა ვადაგადაცილებული	21,513	-	-	**21,513**
მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხები	**23,913**	**335**	**876**	**25,124**
არა ვადაგადაცილებული	25,799	335	279	**24,413**
30 დღეზე ნაკლებით ვადაგადაცილებული	114	-	-	**114**
90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული	-	-	597	**597**
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	**300,319**	**335**	**1,238**	**301,892**

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები				
იპოთეკური სესხები	**3,429**	**-**	**356**	**3,785**
არა ვადაგადაცილებული	3,429	-	160	**3,589**
30 დღეზე მეტით და 90 დღეზე ნაკლებით ვადაგადაცილებული	-	-	162	**162**
90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული			34	**34**
სამომხმარებლო სესხები	**3,625**	**6**	-	**3,926**
არა ვადაგადაცილებული	3,625	6	-	**3,776**
90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული				**150**
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	**7,054**	**6**	**651**	**7,711**
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	**307,373**	**341**	**1,889**	**309,603**

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხები შესახებ საკრედიტო ხარისხის მიხედვით 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები				
კორპორაციული სესხები	**232,785**	**-**	**1,763**	**234,548**
არა ვადაგადაცილებული	232,785	-	-	**232,785**
90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული	-	-	1,763	**1,763**
მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხები	**18,264**	**492**	**1,093**	**19,849**
არა ვადაგადაცილებული	18,264	492	320	**19,076**
30 დღეზე მეტით და 90 დღეზე ნაკლებით ვადაგადაცილებული	-	-	670	**670**
90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული	-	-	103	**103**
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	**251,049**	**492**	**2,856**	**254,397**

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები				
იპოთეკური სესხები	**2,577**	**-**	**369**	**2,946**
არა ვადაგადაცილებული	2,565	-	255	**2,820**
30 დღეზე ნაკლებით ვადაგადაცილებული	12	-	85	**97**
90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული	-	-	29	**29**
სამომხმარებლო სესხები	**3,390**	**6**	**437**	**3,833**
არა ვადაგადაცილებული	3,390	-	167	**3,557**
30 დღეზე მეტით და 90 დღეზე ნაკლებით ვადაგადაცილებული	-	6	11	**17**
90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული	-	-	259	**259**
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	**5,967**	**6**	**806**	**6,779**
სულ მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	**257,016**	**498**	**3,662**	**261,176**

(გ) უზრუნველყოფის საგნისა და სხვა საკრედიტო გაუმჯობესების ანალიზი

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია კონტრაჰენტის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის საგნის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები.
მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპები არის შემდეგი:

- კომერციული სესხებისთვის – უძრავი ქონება, სასაქონლო მატერიალური მარაგები, სავაჭრო მოთხოვნები, მოძრავი ქონება, თავდებობა;
- ფიზიკური პირების სესხებისთვის – საცხოვრებელი ფართის იპოთეკა, მოძრავი ქონება და თავდებობა;

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ცხრილში წარმოდგენილია მფლობელობაში არსებული უზრუნველყოფის საგნის ამჟამინდელი სამართლიანი ღირებულებებისა და საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივების (მე-3 ეტაპი) საკრედიტო ხარისხის გაუმჯობესების საშუალებების ანალიზი. უზრუნველყოფის დონიდან გამომდინარე, მე-3 ეტაპის ზოგიერთ დავალიანებაზე შეიძლება არ ჰქონდეს ინდივიდუალურად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, როდესაც უზრუნველყოფის საგნის მოსალოდნელი ღირებულება დეფოლტის შემთხვევაში ზარალზე უფრო მაღალია, მაშინაც კი, თუ უზრუნველყოფის საგნის სამომავლო ღირებულების პროგნოზირება ხდება სხვადასხვა ეკონომიკური სცენარის საფუძველზე. თუმცა, მე-3 ეტაპის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი შეიძლება უფრო მაღალი იყოს, ვიდრე ქვემოთ ნაჩვენები წმინდა დავალიანება, როდესაც სხვადასხვა ეკონომიკური სცენარის გამოყენებით შეფასებული უზრუნველყოფის საგნის სამომავლო ღირებულების შემცირებაა მოსალოდნელი.

შემდეგი ცხრილი გვიჩვენებს სესხების საბალანსო ღირებულებას, რომლებზეც, უზრუნველყოფის არსებობის გამო, არ იყო აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2023 წლის 31 დეკემბერი
კორპორაციული სესხები	15,634	33,136	46,287
სესხები მცირე და საშუალო ბიზნესებისთვის	2,184	2,289	8,121
სულ იურიდიული პირებზე გაცემული სესხები	**17,818**	**35,425**	**54,408**
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები			
იპოთეკური სესხები	391	621	666
სამომხმარებლო სესხები	1,389	841	1,928
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	**1,780**	**1,462**	**2,594**
სულ მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	**19,598**	**36,887**	**57,002**

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

(დ) სასესხო პორტფელის დარგობრივი ანალიზი

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები მოიცავს სესხებს, რომლებიც გაიცა საქართველოში მოქმედ მომხმარებლებზე ეკონომიკის შემდეგ სექტორებში:

	2023		2022		2021	
ფინანსური ინსტიტუტები	93,650	28%	89,306	29%	40,425	15%
მშენებლობა და მიწის მოწყობა	52,202	16%	28,667	9%	42,521	16%
ენერგეტიკა	50,854	15%	24,341	8%	47,300	19%
სხვა სექტორები	27,211	8%	34,933	11%	5,809	2%
სამომხმარებლო საქონელი	19,777	6%	31,625	10%	27,161	10%
მომსახურება	17,303	5%	11,507	4%	20,748	8%
ტანსაცმლის, ფეხსაცმლის და ტექსტილის წარმოება და ვაჭრობა	15,418	5%	19,685	7%	13,168	5%
ჯანდაცვა	13,042	4%	13,041	4%	8,052	3%
ავტო დილერები	12,544	4%	5,493	2%	3,509	1%
უძრავი ქონების მართვა	11,598	4%	15,361	5%	13,130	5%
სოფლის მეურნეობა	5,288	2%	-	0%	-	0%
სახელმწიფო ორგანიზაციები	3,074	1%	14,331	5%	12,400	5%
სასტუმროები, რესტორნები და ტურიზმი	1,772	1%	13,602	4%	19,005	7%
ტელეკომუნიკაცია	-	0%	-	0%	1,169	1%
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	7,388	2%	7,711	2%	6,779	3%
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულება	**331,121**	**100%**	**309,603**	**100%**	**261,176**	**100%**
შემცირებული გაუფასურების ზარალი	(2,304)		(2,449)		(1,150)	
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	**328,817**		**307,154**		**260,026**	

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

(ე) მნიშვნელოვანი საკრედიტო რისკები

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს აქვს ექვსი მსესხებელზე ან ერთმანეთთან დაკავშირებული მსესხებლების ჯგუფზე გაცემული სესხები (2022 წელი: ოთხი, 2021 წელი: შვიდი), რომელთაგან თითოეულის საბალანსო ღირებულება საკუთარი კაპიტალის 10%-ს აღემატება. ამ სესხების მთლიანი ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 113,954 ათასი ლარი (2022 წელი: 71,855 ათასი ლარი; 2021 წელი: 85,630 ათასი ლარი).

(ვ) სესხის დაფარვის ვადები

სასესხო პორტფელის დაფარვის ვადა წარმოდგენილია 25-ე განმარტებით შენიშვნაში, რომელიც ასახავს დარჩენილ ვადას საანგარიშგებო თარიღიდან სესხების ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ დაფარვის თარიღამდე. ბანკის მიერ გაცემული სესხების მოკლევადიანი ხასიათის გამო, სავარაუდოდ, დაფარვის თარიღისთვის ბევრი სესხი განახლდება. შესაბამისად, სასესხო პორტფელის ეფექტური ვადა ხელშეკრულებით შეთანხმებულზე უფრო ხანგრძლივი შეიძლება იყოს. ამ შემთხვევაში ბანკი განაახლებს სესხებს ახალი ხელშეკრულებების შექმნის გზით და ინდივიდუალურად აფასებს კომპანიების საკრედიტო რისკებს.

(გ) მოდიფიცირებული და რესტრუქტურიზებული სესხები

ბანკი აღიარებას უწყვეტს ფინანსურ აქტივს, როგორიცაა მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, როდესაც ხელშეკრულების პირობები ხელახალი განხილვის საგანი ხდება იმდენად, რომ, ფაქტობრივად, გარდაიქმნება ახალ სესხად, სხვაობა აღიარებულია, როგორც აღიარების შეწყვეტიდან მიღებული შემოსულობა ან ზარალი, იმ შემთხვევაში თუ გაუფასურების ზარალი უკვე არ არის აღრიცხული. ახლად აღიარებული სესხები კლასიფიცირებულია პირველ ეტაპზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნებისათვის.

თუ მოდიფიკაცია შედეგად არ აისახება არსებითად განსხვავებულ ფულადი ნაკადებში, მოდიფიკაცია აღიარების შეწყვეტით არ დასრულდება. ფულადი ნაკადების მოძრაობაში, თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთამდე დისკონტირების მიმართ განხორციელებული ცვლილების საფუძველზე, ბანკი ასახავს მოდიფიკაციის შედეგად მიღებულ შემოსულობას ან ზარალს, იმ დაშვებით, რომ გაუფასურების ზარალი უკვე არ არის აღრიცხული.

2021 წლის განმავლობაში ბანკმა შეცვალა გარკვეული კორპორატიული და კომერციული სესხების პირობები, მათ შორის გადახდის უქმე დღეების შემოღება, როგორც მთავრობის მიერ COVID-19 პანდემიის შედეგებთან დაკავშირებული ღონისძიებების ნაწილი. ბანკმა ეს ცვლილებები არაარსებითად მიიჩნია.

12 საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები 31 დეკემბრისთვის მოიცავს შემდეგს:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სავალო ფასიანი ქაღალდები სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI)			
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	-	996	8,296
საქართველოს ეროვნული ბანკის სადეპოზიტო სერტიფიკატი	-	-	-
თურქეთის რესპუბლიკის სახაზინო ობლიგაციები	-	1,357	6,163
სულ FVOCI სავალო ფასიანი ქაღალდები	**-**	**2,353**	**14,459**
სავალო ფასიანი ქაღალდები ამორტიზებული ღირებულებით			
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	5,662	-	-
საქართველოს ეროვნული ბანკის სადეპოზიტო სერტიფიკატი	5,876	-	-
თურქეთის რესპუბლიკის სახაზინო ობლიგაციები	-	-	-
სულ სავალო ფასიანი ქაღალდები ამორტიზებული ღირებულებით	**11,538**	**-**	**-**
სულ საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	**11,538**	**2,353**	**14,459**

ყველა ფასიანი ქაღალდი 1-ელ ეტაპს მიეკუთვნება. საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებზე აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო 53 ათასი ლარი, 28 ათასი ლარი და 71 ათასი ლარი, შესაბამისად.

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების საკრედიტო რეიტინგი 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგია:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
BB	11,538	996	8,296
BB-	-	-	6,163
B	-	1,357	-
სულ საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	**11,538**	**2,353**	**14,459**

საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტო Fitch-ის მიერ საქართველოსთვის მინიჭებული რეიტინგი არის BB დადებითი პერსპექტივით. საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტო Fitch-ის მიერ თურქეთის რესპუბლიკის ქვეყნის რეიტინგი კი ასევე განისაზღვრა B დადებითი პერსპექტივით

13 ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივის გამოყენების უფლება

ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივის გამოყენების უფლება 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს:

	საიჯარო გაუმჯობესებები	კომპიუტერები და საოფისე აღჭურვილობა	ავეჯი და მოწყობილობები	ავტომობილები	სულ ძირითადი საშუალებები	არამატერიალური აქტივები	აქტივების გამოყენების უფლება/ შენობა	სულ
ღირებულება								
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვარს	2,063	1,454	399	577	**4,493**	1,032	2,737	**8,262**
დამატებები	194	171	99	-	**464**	-	6,896	**7,360**
გასვლები	(1,675)	(26)	-	-	**(1,701)**	-	(2,107)	**(3,808)**
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	**582**	**1,599**	**498**	**577**	**3,256**	**1,032**	**7,526**	**11,814**
დამატებები	-	36	28	-	**64**	-	-	**64**
გასვლები	-	(39)	-	-	**(39)**	(729)	(630)	**(1,398)**
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**582**	**1,596**	**526**	**577**	**3,281**	**303**	**6,896**	**10,480**
დამატებები	40	1,994	100	95	**2,229**	-	-	**2,229**
გასვლები	-	-	-	(114)	**(114)**	-	-	**(114)**
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**622**	**3,590**	**626**	**558**	**5,396**	**303**	**6,896**	**12,595**
ცვეთა და ამორტიზაცია								
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვარს	(1,898)	(886)	(398)	(247)	**(3,429)**	(684)	(1,795)	**(5,908)**
წლის ცვეთა და ამორტიზაცია	(46)	(170)	(16)	(92)	**(324)**	(83)	(874)	**(1,281)**
გასვლები	1,549	26	-	-	**1,575**	-	1,873	**3,448**
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	**(395)**	**(1,030)**	**(414)**	**(339)**	**(2,178)**	**(767)**	**(796)**	**(3,741)**

წლის ცვეთა და ამორტიზაცია	(29)	(225)	(26)	(105)	**(385)**	(56)	(793)	**(1,234)**
გასვლები	-	38	-	-	**38**	815	630	**1,483**
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**(424)**	**(1,217)**	**(440)**	**(444)**	**(2,525)**	**(8)**	**(959)**	**(3,492)**
წლის ცვეთა და ამორტიზაცია	(20)	(173)	(43)	(75)	**(311)**	(129)	(667)	**(1,107)**
გასვლები	-	24	-	114	**138**	-	-	**138**
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**(444)**	**(1,366)**	**(483)**	**(405)**	**(2,698)**	**(137)**	**(1,626)**	**(4,461)**
საბალანსო ღირებულება								
2021 წლის 31 დეკემბერს	**187**	**569**	**84**	**238**	**1,078**	**265**	**6,730**	**8,073**
2022 წლის 31 დეკემბერს	**158**	**379**	**86**	**133**	**756**	**295**	**5,937**	**6,988**
2023 წლის 31 დეკემბერს	**178**	**2,224**	**143**	**153**	**2,698**	**166**	**5,270**	**8,134**

არამატერიალური აქტივები მოიცავდა კომპიუტერულ პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

14 სხვა აქტივები და ვალდებულებები

სხვა აქტივები და ვალდებულებები 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წ. 31 დეკემბერი
სხვა აქტივები			
სხვა ფინანსური აქტივები			
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	511	729	1,167
მოთხოვნები პრობლემური მსესხებლებისგან	429	366	394
სულ ფინანსური აქტივები	**940**	**1,095**	**1,561**
სხვა არა-ფინანსური აქტივები			
მოგების საგადასახადო აქტივი, ნეტო	74	-	-
დასაკუთრებული აქტივები	1,349	1,349	1,618
ავანსად გადახდილი ხარჯები	557	-	167
სხვა	2	352	307
სულ სხვა არაფინანსური აქტივები	**1,982**	**1,701**	**2,092**
სულ სხვა აქტივები	**2,922**	**2,796**	**3,653**
სხვა ვალდებულებები			
სხვა ფინანსური ვალდებულებები			
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	200	181	353
საიჯარო ვალდებულებები	4,711	5,275	6,751
როიალტის ვალდებულება	1,419	632	-
სხვა დარიცხული ვალდებულებები	435	633	1,269
სულ სხვა ფინანსური ვალდებულებები	**6,765**	**6,721**	**8,373**
სხვა არა-ფინანსური ვალდებულებები			
ვალდებულებების და დანახარჯების რეზერვები	438	387	300
პერსონალის სარგებლის დარიცხული ხარჯი	597	392	-
მოგების საგადასახადო ვალდებულება, ნეტო	-	524	401
სულ სხვა არა-ფინანსური ვალდებულებები	**1,035**	**1,303**	**701**
სულ სხვა ვალდებულებები	**7,800**	**8,024**	**9,074**

14 სხვა აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულია საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები და მოძრაობები წლების განმავლობაში:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
1 იანვრის მდგომარეობით	**5,275**	**6,751**	**1,084**
დამატება	-	-	6,828
პროცენტის დარიცხვა	157	207	90
სავალუტო კორექტირებები	(37)	(882)	22
გადახდები	(684)	(801)	(955)
საიჯარო ვალდებულების შეწყვეტა	-	-	(318)
საიჯარო ვალდებულებები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**4,711**	**5,275**	**6,751**

15 ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
ვოსტრო ანგარიშები	8,630	5,127	25,272
ვადიანი ანაბრები	101,201	63,487	65,710
სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხი	-	15,014	-
სულ ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	**109,832**	**83,628**	**90,982**

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს აქვს განთავსება ოთხი ბანკიდან (2022: სამი ბანკი; 2021: ოთხი ბანკი) საბალანსო ღირებულებით, რომელიც ინდივიდუალურად აღემატება კაპიტალის 10%-ს. ამ ნაშთების მთლიანი ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის არის 92,746 ათასი ლარი (2022: 44,129 ათასი ლარი; 2021: 81,610 ათასი ლარი).

სებ-ისგან მიღებული სესხები წარმოადგენს მოკლევადიან, რეფინანსირებისთვის განკუთვნილ, ლარში არსებულ სესხებს, რომლებიც გამოიყენება ბანკის მიერ ლარში არსებული საჭიროებების ლიკვიდობის შესანარჩუნებლად.

16 ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ

ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 წლის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
მიმდინარე ანგარიშები და მოთხოვნამდე ანაბრები			
საცალო	6,671	5,763	5,567
მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები	14,187	11,729	6,905
კორპორაციული	71,179	77,666	43,105
სულ მიმდინარე ანგარიშები და მოთხოვნამდე ანაბრები	**92,037**	**95,158**	**55,577**
ვადიანი დეპოზიტები			
საცალო	23,197	16,183	17,682
მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები	4,049	1,367	1,498
კორპორაციული	53,839	36,585	31,990
სულ ვადიანი დეპოზიტები	**81,085**	**54,135**	**51,170**
სულ ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	**173,122**	**149,293**	**106,747**

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს აქვს მომხმარებლების დეპოზიტების ნაშთები 13,474 ათასი ლარის ოდენობით (2022: 30,963 ათასი ლარი; 2021: 6,173 ათასი ლარი), რომელიც წარმოადგენს ბანკის მიერ გაცემული სესხების უზრუნველყოფას. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს აქვს განთავსება ორი კლიენტისგან (2022: ორი; 2021: ორი;) საბალანსო ღირებულებით, რომელიც ინდივიდუალურად აღემატება კაპიტალის 10%-ს.

17 სხვა ნასესხები სახსრები

სხვა ნასესხები სახსრები 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 წლის მდგომარეობით მოიცავს შემდეგს:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
ნასესხები სახსრები ფინანსური ინსტიტუტებისგან	39,233	57,050	73,185
სულ სხვა ნასესხები სახსრები	**39,233**	**57,050**	**73,185**

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს აქვს ნასესხები სახსრების აქტიური ხელშეკრულებები სამ საერთაშორისო ფინანსურ ინსტიტუტთან ('IFIs'). (2022: სამი საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტი და საქართველოს ეროვნული ბანკი, 2021: სამი საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტი)

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაუფარავი სხვა ნასესხები სახსრების ჯამური მოცულობა შეადგენს 39,233 ათასს. ეს თანხა იყოფა შემდეგნაირად: 27,672 ათასის დაფარვის ვადა არის 2026 წელს. 11,561 ათასის 2025 წელს. (2022: 36,125 ათასის დაფარვის ვადა 2026 წელს, 19,356 ათასის 2025 წელს, 1,569 ათასის 2023 წელს. 2021: 35,504 ათასის დაფარვის ვადა 2026 წელს, 31,029 ათასის 2025 წელს, 6,652 ათასის 2023 წელს).

საფინანსო საქმიანობიდან წარმოქმნილი ვალდებულებების ცვლილებები შემდეგია:

	სხვა ნასესხები სახსრები
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბერს	**29,188**
გამოშვებიდან მიღებული შემოსულობა	51,831
გამოსყიდვა	(4,771)
უცხოური ვალუტის გადაყვანა	(2,466)
სხვა მოძრაობები	(597)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბერს	**73,185**
გამოშვებიდან მიღებული შემოსულობა	8,653
გამოსყიდვა	(13,287)
უცხოური ვალუტის გადაყვანა	(11,741)
სხვა მოძრაობები	240
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბერს	**57,050**
გამოშვებიდან მიღებული შემოსულობა	-
გამოსყიდვა	(18,492)
უცხოური ვალუტის გადაყვანა	486
სხვა მოძრაობები	189
საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბერს	**39,233**

18 წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

ბანკის საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი არის შემდეგი:

	2023	2022	2021
საპროცენტო შემოსავალი			
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	33,193	28,119	20,421
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და ბანკებიდან მისაღები თანხები	3,399	954	967
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	325	707	977
სულ საპროცენტო შემოსავალი	**36,917**	**29,780**	**22,365**
საპროცენტო ხარჯი			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	(3,472)	(3,032)	(1,952)
სხვა ნასესხები სახსრები	(3,399)	(2,699)	(1,643)
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	(4,567)	(1,454)	(1,057)
სხვა საპროცენტო ხარჯი			
საიჯარო ვალდებულებები	(157)	(212)	(90)
სულ საპროცენტო ხარჯი	**(11,595)**	**(7,397)**	**(4,742)**
სულ წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	**25,322**	**22,383**	**17,623**

19 წმინდა საკომისიო შემოსავალი

ბანკის საკომისიო შემოსავალი და ხარჯები არის შემდეგი:

	2023	2022	2021
საკომისიო შემოსავალი			
საკომისიო გარანტიებიდან	2,905	2,503	2,494
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	421	418	415
საბარათე ოპერაციები	-	257	484
სხვა ოპერაციები	-	60	21
სულ საკომისიო შემოსავალი	**3,326**	**3,238**	**3,414**
საკომისიო ხარჯი			
საბარათე ოპერაციები	-	(959)	(1,070)
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	(563)	(436)	(453)
სხვა ოპერაციები		-	(171)
სულ საკომისიო ხარჯი	**(563)**	**(1,395)**	**(1,694)**
სულ წმინდა საკომისიო შემოსავალი	**2,763**	**1,843**	**1,720**

ბანკმა გადაწყვიტა შეწყვიტოს არამომგებიანი საბარათე ოპერაციები, რათა ყურადღება გაამახვილოს ძირითად საბანკო საქმიანობაზე, რითაც გაუმჯობესებს ფინანსურ ეფექტურობას და სტრატეგიულ შესაბამისობას.

ბანკი იყენებს პრაქტიკულ მიზანშეწონილობას ფასს 15-ის 121-ე პარაგრაფის შესაბამისად და შენიშვნაში არ განმარტავს ინფორმაციას დარჩენილ შესასრულებელ ვალდებულებებზე, რომლებსაც აქვს საწყისი მოსალოდნელი ხანგრძლივობა ერთი წლის ან ნაკლები ვადით.

20 მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი გვიჩვენებს 2023 წლის 31 დეკემბერს, 2022 წლის 31 დეკემბერს და 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აღრიცხულ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე წმინდა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯებს (ამოტრიალებას).

	2023	2022	2021
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	227	2	3
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	(144)	1,318	98
სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	91	-	
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	47	(28)	(71)
ფინანსური გარანტიები	72	87	26
სულ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	**293**	**1,379**	**56**

21 პერსონალის ხარჯები

ბანკის პერსონალის ხარჯები არის შემდეგი:

	2023	2022	2021
ხელფასები და ბონუსები	4,954	4,304	4,578
საპენსიო შენატანები	65	58	53
სხვა საკომპენსაციო ხარჯები	450	459	236
სულ პერსონალის ხარჯები	**5,469**	**4,821**	**4,867**

2023 წელს ბანკის დასაქმებულთა საშუალო რაოდენობა იყო 54 (2022: 63; 2021: 65).

22 სხვა ხარჯები

ბანკის სხვა ხარჯები შემდეგია:

	2023	2022	2021
ცვეთა და ამორტიზაცია	1,107	1,234	1,281
როიალტი	919	826	695
საკომუნიკაციო და საინფორმაციო მომსახურება	517	781	662
პროფესიული მომსახურება	381	175	119
დაბალღირებულებიანი და მოკლევადიანი იჯარა	186	95	17
ავანსად გადახდილი ხარჯების ჩამოწერა	180	-	-
დონაცია	147	-	-
გამოწერები	137	-	-
დაზღვევის ხარჯები	106	58	110
გართობის ხარჯები	96	196	110
ჯარიმის საფასური	95	-	22
კომუნალურები	61	36	54
რემონტი და ტექნიკური მომსახურება	57	81	130
მოგზაურობის ხარჯები	35	114	60
გადასახადები, მოგების გადასახადი გარდა	24	31	21
საოფისე მარაგები	22	26	17
რეკლამა და მარკეტინგი	9	10	3
საიჯარო გაუმჯობესებების ჩამოწერა	-	-	127
სხვა	338	367	378
სულ სხვა ხარჯები	**4,417**	**4,030**	**3,806**

ბანკის აუდიტორის ანაზღაურება შედგება ფინანსური ანგარიშგებების აუდიტისთვის გადასახდელი საფასურისგან. 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის ანაზღაურება დღგ-ის გარეშე შეადგენდა 242 ათას ლარს (2022: 79 ათასი ლარი, 2021: 61 ათასი ლარი).

23 დაბეგვრა

2018 წლის 12 ივნისს ძალაში შევიდა ცვლილება კორპორაციული დაბეგვრის მოქმედ მოდელში, რომელიც გამოიყენება ფინანსურ ინსტიტუტებზე, მათ შორის ბანკებსა და სადაზღვევო ბიზნესებზე. ცვლილება გულისხმობს ნულოვანი კორპორაციული გადასახადის განაკვეთს გაუნაწილებელ მოგებაზე და 15%-იან კორპორაციული გადასახადის განაკვეთს განაწილებულ მოგებაზე 2023 წლის 1 იანვრიდან. 2022 წლის 16 დეკემბერს კორპორაციულ საგადასახადო კოდექსში შევიდა შესწორება კანონში, რომელიც გააუქმებს 2023 წლის 1 იანვრიდან განაწილებული მოგების დაბეგვრაზე მოსალოდნელ გადასვლას. ცვლილების მიხედვით, რომელიც 2023 წლის 1 იანვრიდან ამოქმედდება, საფინანსო ინსტიტუტებისთვის, მათ შორის ბანკებისთვის, დაბეგვრის არსებული წესები შენარჩუნებულია. ამასთან, ბანკებისთვის არსებული კორპორაციული გადასახადის განაკვეთი 2023 წლიდან 15%-დან 20%-მდე იზრდება. გარდა ამისა, 2023 წლიდან, სებ-ის ადგილობრივი რეგულაციების ნაცვლად, დასაბეგრი საპროცენტო შემოსავალი და მომხმარებლებისთვის გაცემულ სესხებზე გამოქვითვადი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი განისაზღვრება ფასს-ით. მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში გადასვლის სხვაობები დაიბეგრა ერთჯერადად 15%-ით.

ცვლილებამ მყისიერი გავლენა იქონია გადავადებული საგადასახადო აქტივისა და გადავადებული საგადასახადო ვალდებულების ნაშთზე, რომელიც მიეკუთვნება ადრე აღიარებულ დროებით სხვაობებს, რომლებიც წარმოიქმნება გასული პერიოდებიდან. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების ნაშთები ხელახლა იქნა შეფასებული, განახლებული კანონმდებლობის შესაბამისად. ცვლილებამ გამოიწვია ერთჯერადი გადავადებული გადასახადის დარიცხვა, რადგან მანამდე, ბანკი აღიარებდა გადავადებულ გადასახადებს მხოლოდ იმ მოცულობით, რომლითაც მათი რეალიზება იყო მოსალოდნელი 2023 წლის 1 იანვრამდე.

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს:

	2023	2022	2021
მიმდინარე წლის საგადასახადო ხარჯი	**(4,344)**	**(3,106)**	**(1,824)**
გადავადებული საგადასახადო სარგებელი/(ხარჯი)	**123**		
დროებითი სხვაობების წარმოქმნისა და გაუქმების გამო გადავადებული საგადასახადო აქტივების და ვალდებულებების მოძრაობა	-	320	198
საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილების გავლენა	-	(478)	-
გადავადებული საგადასახადო სარგებელი/(ხარჯი)	**123**	**(158)**	**198**
სულ მოგების გადასახადის ხარჯი	**(4,221)**	**(3,264)**	**(1,626)**

2023 წელს მიმდინარე და გადავადებული გადასახადის მოქმედი განაკვეთი იყო 20% (2022: 15%, 2021: 15%).

23 დაბეგვრა (გაგრძელება)

ეფექტური საგადასახადო განაკვეთის შეჯერება 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის:

	2023	2022	2021
მოგება დაბეგვრამდე	**20,845**	**15,777**	**12,207**
მოგების გადასახადი მოქმედი საგადასახადო განაკვეთით	**(4,169)**	**(2,367)**	**(1,831)**
დაუბეგრავი სხვაობები	(52)	(419)	205
საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილებების გავლენა	-	(478)	-
მოგების გადასახადის ხარჯი	**(4,221)**	**(3,264)**	**(1,626)**

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები

დროებითი სხვაობების მოძრაობები 2023, 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლების განმავლობაში წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ნაშთი 2023 წლის 1 იანვარს	მოგება-ზარალში აღიარებული	სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული	ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს
ძირითადი საშუალებები	(1,342)	(184)	-	(1,526)
არამატერიალური აქტივები და აქტივების გამოყენების უფლება				
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	(351)	351	-	-
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	(101)	101	-	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	(58)	-	(58)
სხვა ვალდებულებები	1,030	(87)	-	943
წმინდა საგადასახადო (ვალდებულებები)/აქტივები	**(764)**	**123**	**-**	**(641)**

	ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	მოგება-ზარალში აღიარებული	სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული	ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს
ძირითადი საშუალებები				
არამატერიალური აქტივები და აქტივების გამოყენების უფლება	(352)	(990)	-	**(1,342)**
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	(548)	197	-	**(351)**
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	(42)	23	(82)	**(101)**
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	(60)	1,090	-	**1,030**
წმინდა საგადასახადო (ვალდებულებები)/აქტივები	**(1,002)**	**320**	**(82)**	**(764)**

23 დაბეგვრა (გაგრძელება)

	ნაშთი 2021 წლის 1 იანვარს	მოგება-ზარალში აღიარებული	სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული	ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს
ძირითადი საშუალებები				
არამატერიალური აქტივები და აქტივების გამოყენების უფლება	(299)	(53)	-	**(352)**
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	(807)	259	-	**(548)**
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	(87)	(19)	64	**(42)**
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	(71)	11	-	**(60)**
წმინდა საგადასახადო (ვალდებულებები)/აქტივები	**(1,264)**	**198**	**64**	**(1,002)**

ხელმძღვანელობამ გამოავლინა და გაასწორა ორი შეცდომა შენიშვნაში, რომელიც განმარტავს დროებითი სხვაობების მოძრაობას წლის განმავლობაში. გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება ძირითადი საშუალებების, არამატერიალური აქტივების და აქტივების გამოყენების უფლების დროებითი სხვაობებზე არ იყო სწორად აღიარებული და საერთოდ არ იყო აღიარებული საიჯარო ვალდებულების დროებითი სხვაობით გამოწვეული გადავადებული საგადასახადო აქტივი. ეს შესწორებები 2023 წლის განმავლობაში გაერთიანდა და შეიცვალა მოძრაობის ამსახველი ცხრილის მხოლოდ შესაბამისი ხაზობრივი მუხლები.

	მოგება-ზარალში აღიარებული (თავდაპირველი წარდგენა)	გადაანგარიშება	მოგება-ზარალში აღიარებული (გადაანგარიშებული)
ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივების გამოყენების უფლება	67	(1,057)	(990)
სხვა ვალდებულებები	33	1,057	1,090

	ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს (თავდაპირველი წარდგენა)	გადაანგარიშება	ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს (გადაანგარიშებული)
ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივების გამოყენების უფლება	(285)	(1,057)	(1,342)
სხვა ვალდებულებები	(27)	1,057	1,030

24 კაპიტალის მართვა (არა აუდიტირებული)

ბანკის მიზნები კაპიტალის მართვისას არის (i) შეასრულოს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კაპიტალის მოთხოვნები და (ii) დაიცვას ბანკის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. ცენტრალური ბანკის მიერ დადგენილ კაპიტალის ადეკვატურობის განაკვეთების შესაბამისობასთან მონიტორინგი ყოველთვიურად ხორციელდება, ანგარიშები, რომლებიც ასახავს მათ გაანგარიშებას, გადაიხედება და ხელს მოეწერება ბანკის აღმასრულებელი დირექტორის და ფინანსური დირექტორის მიერ. კაპიტალის მართვის სხვა მიზნები ფასდება ბიზნესის განვითარებისა და სტრატეგიის შესაბამისად დაინტერესებული მხარეების მოთხოვნით.

ბაზელ III

2017 წლის დეკემბერში სებ-მა ცვლილებები შეიტანა „კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულებაში. კაპიტალის განახლებული ჩარჩოს მიხედვით, კაპიტალის მოთხოვნები დაიყო პილარ 1-ის მოთხოვნებად, რომელიც ეხება ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალის და მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალურ მოთხოვნებს და პილარ-1-ით და პილარ 2-ით გათვალისწინებულ დამატებით ბუფერებად.

პილარ 1

- კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი (რომელიც შესული იყო კაპიტალის მინიმალურ მოთხოვნებში) ცალკე გამოიყო და განისაზღვრა 2.5%-ის ოდენობით.
- კონტრციკლური კაპიტალის უფერი ამჟამად განსაზღვრულია 0%-ზე.
- სისტემური რისკის ბუფერი სისტემური მნიშვნელობის ბანკებში დაინერგება ოთხწლიანი პერიოდის განმავლობაში

პილარ 2

- სავალუტო საკრედიტო რისკის (CICR) ბუფერმა ჩაანაცვლა უცხოურ ვალუტებში გამოხატული დაუფარავი სავალუტო სესხების კონსერვატიული შეწონვა
- დაინერგება რისკის კონცენტრაციის ბუფერი სექტორული თუ ერთი მსესხებლის რისკებისთვის.
- წმინდა სტრეს-ტესტების ბუფერი დაინერგება ბანკის მიერ წარმოდგენილ სტრეს-ტესტების შედეგების საფუძველზე;
- მარეგულირებლის მიერ განსაზღვრული რისკების შეფასების გენერალური პროგრამის ბუფერი, რომელიც ეფუძნება ბანკისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გარდა ამისა, ახალი მეთოდოლოგიის საფუძველზე დაინერგა სესხის მომსახურებისა და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტების კონკრეტული ზღვრები. აქტივები, რომლებიც არ აკმაყოფილებს წინასწარ განსაზღვრულ სესხის მომსახურების კოეფიციენტისა და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტის ლიმიტებს, უფრო მაღალი რისკით შეიწონება.

საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კაპიტალის ამჟამინდელი მოთხოვნების შესაბამისად, ბანკებმა უნდა შეინარჩუნონ საზედამხედველო კაპიტალის და რისკის შეწონილი აქტივების კოეფიციენტი დადგენილ მინიმალურ დონეზე მაღლა (ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი > 13%, პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი > 17% და სულ, კაპიტალის კოეფიციენტი > 21%). მთავარი ხელმძღვანელი პირებისთვის შიდა წყაროებით მოწოდებული ინფორმაციის საფუძველზე, ბანკის მიერ მართული კაპიტალის ოდენობა 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 134,058 ათასი ლარი (2022: 117,347 ათასი ლარი; 2021: 104,431 ათასი ლარი), საზედამხედველო პირველადი კაპიტალი შეადგენს 881 ათას ლარს. (2022: 111,096 ათასი ლარი; 2021: 94,392 ათასი ლარი), მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალი შეადგენს 133,881 ათას ლარს (2022: 116,173 ათასი ლარი; 2021: 99,324 ლარი 99,324 ათასი ლარი) ასევე, ბანკმა გარედან დაწესებული ყველა მოთხოვნა შეასრულა 2023, 2022 და 2021 წლების განმავლობაში.

24 კაპიტალის მართვა (არა-აუდიტირებული) (გაგრძელება)

ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, რომლებიც დაანგარიშებულია საქართველოს ეროვნული ბანკისა და ბაზელ II / III მოთხოვნების შესაბამისად , შემდეგია:

	2023	2022	2021
მთლიანი ძირითადი პირველადი კაპიტალი და პირველადი კაპიტალი	133,881	111,096	94,392
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	133,881	116,173	99,324
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	508,950	447,552	429,798
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	26%	25%	22%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	26%	25%	22%
სულ საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	26%	26%	23%
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნები	13%	9%	7%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნები	17%	12%	9%
სულ საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნები	21%	17%	16%

რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები ფასდება რისკის შეწონვების იერარქიით, რომელიც კლასიფიცირდება მათი ხასიათის მიხედვით და ასახავს თითოეულ აქტივთან და კონტრაჰენტთან დაკავშირებული საკრედიტო, საბაზრო და სხვა რისკების შეფასებას, ნებისმიერი დასაშვები უზრუნველყოფის ან გარანტიების გათვალისწინებით.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი

(ა) კორპორაციული მართვის სისტემა

ბანკი დაფუძნებულია, როგორც ბანკი საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ბანკის მართვის უმაღლესი ორგანოა სამეთვალყურეო საბჭო. სამეთვალყურეო საბჭო იღებს სტრატეგიულ გადაწყვეტილებებს ბანკის საქმიანობის შესახებ.

სამეთვალყურეო საბჭო ირჩევს დირექტორთა საბჭოს. დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია ბანკის საქმიანობის ზოგად მართვაზე.

(ბ) შიდა კონტროლის პოლიტიკა და პროცედურები

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ბანკის შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და ფუნქციონირებაზე, რომელიც შეესაბამება ოპერაციების მასშტაბსა და ხასიათს.

შიდა კონტროლის სისტემამ უნდა უზრუნველყოს შემდეგი:

- რისკის სათანადო და ყოველმხრივი შეფასება და მართვა;
- სათანადო ბიზნესსაქმიანობის, ბუღალტრული აღრიცხვისა და ფინანსური ანგარიშგების ფუნქციები, მათ შორის ოპერაციების სათანადო ავტორიზაცია, დამუშავება და ასახვა;
- სააღრიცხვო ჩანაწერების, მმართველობითი ინფორმაციის, სავალდებულო ანგარიშგების და სხვ. სისრულე, სიზუსტე და დროულობა.
- საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემების საიმედოობა და მონაცემებისა და სისტემების დაცულობა და გამართულობა;
- თაღლითური ან უკანონო საქმიანობის აღკვეთა, აქტივების მისაკუთრების ჩათვლით;
- კანონებისა და ნორმების დაცვა.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია რისკების განსაზღვრასა და შეფასებაზე, კონტროლის სისტემის შემუშავებასა და მისი ეფექტურობის მონიტორინგზე. ხელმძღვანელობა აკვირდება ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტურობას და პერიოდულად ნერგავს კონტროლის დამატებით მექანიზმებს ან ცვლის არსებულ მექანიზმებს, თუ ამას საჭიროდ ჩათვლის.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ბანკი აკმაყოფილებს სებ-ის მოთხოვნებს რისკის მართვასთან და შიდა კონტროლთან დაკავშირებით, მათ შორის მოთხოვნებს შიდა აუდიტის ფუნქციის შესახებ და რომ რისკის მართვა და შიდა კონტროლის სიტემები შეესაბამება მისი ოპერაციების მასშტაბს, ხასიათსა და სირთულეს.

(გ) რისკის მართვის პოლიტიკა და პროცედურები

რისკის მართვა საბანკო საქმიანობისთვის გადამწყვეტი მნიშვნელობისაა და ბანკის ოპერაციების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს. ბანკის ძლიერი რისკების მართვა ასახავს ბანკის რისკების, ეთიკისა და შესაბამისობის კომიტეტის მიერ დაწესებულ მნიშვნელობას რისკების სტრატეგიის ფორმირებაში და საკრედიტო, ფინანსური და არაფინანსური რისკების მართვისთვის. რისკის ყოვლისმომცველი მართვისთვის საჭირო ყველა კომპონენტი ჩართულია რისკების ორგანიზაციის სტრუქტურაში: საწარმოს რისკის მართვა; საკრედიტო, ფინანსური და არაფინანსური რისკების მართვა; რისკების შესახებ ინფორმაციის წარდგენა და საინფორმაციო ტექნოლოგიური ინფრასტრუქტურის მხარდაჭერა; ჯგვარედინი რისკის ანალიტიკური საშუალებები და ტექნიკა, როგორიცაა კაპიტალის ადეკვატურობის მართვა და სტრესის ტესტირება. ბანკი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს, ლიკვიდობის რისკს და საბაზრო რისკს. ის ასევე ექვემდებარება სხვადასხვა საოპერაციო და ბიზნეს რისკებს.

რისკების მართვის პოლიტიკა მიზნად ისახავს ბანკის წინაშე მდგარი რისკების გამოვლენას, ანალიზს და მართვას, შესაბამისი რისკის ლიმიტებისა და კონტროლის დადგენას, რისკების დონის მუდმივად მონიტორინგს და ლიმიტების დაცვას. რეგულარულად განიხილება რისკების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები, რათა ასახული იყოს ცვლილებები ბაზრის პირობებში, შეთავაზებულ პროდუქტებსა და მომსახურებებში და საუკეთესო პრაქტიკის დანერგვა.

ხელმძღვანელობის ზოგადი პასუხისმგებლობაა რისკის მართვის სისტემის ზედამხედველობა, ძირითადი რისკების მართვის გაკონტროლება, მისი რისკების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების გადახედვა და ასევ დიდი კრედიტების დამტკიცება.

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს რისკის შემცირების ზომების მონიტორინგსა და დანერგვაზე და იმის უზრუნველყოფაზე, რომ ბანკი საქმიანობდეს რისკის დადგენილი პარამეტრების ფარგლებში. რისკების მართვის დირექტორი პასუხისმგებელია რისკის ზოგადი მართვისა და შესაბამისობის ფუნქციებზე, როგორც ფინანსური, ისე არაფინანსური რისკების განსაზღვრის, შეფასების, მართვისა და ანგარიშგების საყოველთაო პრინციპებისა და მეთოდების დანერგვის უზრუნველყოფაზე. იგი უშუალოდ სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კომიტეტის წინაშეა ანგარიშვალდებული.

საკრედიტო, საბაზრო და ლიკვიდობის რისკები, როგორც პორტფელის, ისე გარიგებების დონეზე, იმართება და კონტროლდება საკრედიტო კომიტეტების სისტემის, რისკების მართვის განყოფილების და აქტივების-პასივების მართვის კომიტეტის მიერ. მსგავსი კონტროლის მექანიზმები იძლევა იმის გარანტიას, რომ ბანკი მიიღებს ინფორმირებულ რისკობრივ გადაწყვეტილებებს, რომლებიც იქნება შეფასებული ადეკვატურად, ბანკის დადგენილი ზღვრის მიღმა რისკების აღების თავიდან აცილების მიზნით.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

მთელი ორგანიზაციის მასშტაბით ხდება გარე და შიდა რისკის ფაქტორების განსაზღვრა და მართვა. განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა რისკის ფაქტორების სრული სპექტრისა და რისკის შემცირების არსებული პროცედურების რწმუნების დონის განსაზღვრას.

(დ) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება ისეთი საბაზრო ცვლადების გამო, როგორიცაა საპროცენტო განაკვეთები, სავალუტო კურსები და კაპიტალის ღირებულება. საბაზრო რისკი წარმოიშობა საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტების ღია პოზიციებიდან, რომლებზეც მოქმედებს ბაზრის ზოგადი და კონკრეტული ცვალებადობა და საბაზრო ფასებისა და სავალუტო კურსების მერყეობის დონის ცვლილება.

საბაზრო რისკის მართვის მიზანია საბაზრო რისკის მართვა და მისაღები პარამეტრების ფარგლების გაკონტროლება, ამასთანავე, რისკისა უკუგების ოპტიმიზაცია.

ბანკი თავის საბაზრო რისკს მართავს ღია პოზიციის ლიმიტების დაწესებით ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, საპროცენტო განაკვეთების დაფარვის ვადებისა და სავალუტო პოზიციებისთვის. მათი მონიტორინგი ხდება რეგულარულად და გადაიხედება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ.

(ე) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება ბაზარზე არსებული საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის გამო. საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილებებიდან, რამაც შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაზე ან მომავალ ფულად ნაკადებზე. ეს რისკი შეიძლება წარმოიშვას აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის შეუსაბამობის გამო, აგრეთვე ამგვარი აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასების მახასიათებლებით. საპროცენტო მარჟები შეიძლება ასეთი ცვლილებების გამო გაიზარდოს, მაგრამ ასევე შეიძლება შემცირდეს, ან წარმოქმნას ზარალი მოულოდნელი მერყეობის შემთხვევაში.

საპროცენტო განაკვეთების სხვაობების ანალიზი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი ძირითადად იმართება საპროცენტო განაკვეთის სხვაობების მონიტორინგით. ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის საპროცენტო სხვაობის პოზიციის შეჯამება შემდეგია:

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

	3 თვეზე ნაკლები	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	საბალანსო ღირებულება
2023 წლის 31 დეკემბერი აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	77,287	-	-	-	-	**77,287**
ბანკებიდან მისაღები თანხები	-	-	-	-	-	**-**
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	35,988	-	-	-	-	**35,988**
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	5,876	-	5,662	-	-	**11,538**
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	83,601	92,556	34,336	103,732	14,592	**328,817**
სხვა ფინანსური აქტივები	940	-	-	-		**940**
სულ ფინანსური აქტივები	**203,692**	**92,556**	**39,998**	**103,732**	**14,592**	**454,570**
ვალდებულებები						
ანგარიშები და დეპოზიტები ბანკებიდან	71,542	38,290	-	-	-	**109,832**
მომხმარებელთან მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	126,009	17,128	20,658	9,048	279	**173,122**
სხვა ნასესხები სახსრები	2,044	6,445	8,466	22,278	-	**39,233**
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,189	136	276	3,699	465	**6,765**
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**201,784**	**61,999**	**29,400**	**35,025**	**744**	**328,952**
წმინდა პოზიცია	**1,908**	**30,557**	**10,598**	**68,707**	**13,848**	**125,618**

	3 თვეზე ნაკლები	3-6 თვე	6-12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	საბალანსო ღირებულება
2022 წლის 31 დეკემბერი აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	57,785	-	-	-	-	**57,785**
ბანკებიდან მისაღები თანხები	-	-	-	-	-	**-**
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	39,030	-	-	-	-	**39,030**
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	996	-	-	1,357	-	**2,353**
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	90,393	50,074	52,602	82,042	32,043	**307,154**
სხვა ფინანსური აქტივები	1,095	-	-	-	-	**1,095**
სულ ფინანსური აქტივები	**189,299**	**50,074**	**52,602**	**83,399**	**32,043**	**407,417**
ვალდებულებები						
ანგარიშები და დეპოზიტები ბანკებიდან	54,513	29,115	-	-	-	**83,628**
მომხმარებელთან მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	130,054	12,282	6,317	640	-	**149,293**
სხვა ნასესხები სახსრები	2,185	6,620	6,413	41,832	-	**57,050**
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,597	152	309	4,142	521	**6,721**
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**188,349**	**48,169**	**13,039**	**46,614**	**521**	**296,692**
წმინდა პოზიცია	**950**	**1,905**	**35,563**	**36,785**	**31,522**	**110,725**

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

	3 თვემდე	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	საბალანსო ღირებულება
2021 წლის 31 დეკემბერი აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	52,038	-	-	-	-	**52,038**
ბანკებიდან მისაღები თანხები	4,616	2,576	1,553	-	-	**8,745**
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	38,427	-	-	-	-	**38,427**
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,497	3,833	2,966	6,163	-	**14,459**
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	68,280	25,829	30,254	103,332	32,331	**260,026**
სხვა ფინანსური აქტივები	1,561	-	-	-	-	**1,561**
სულ ფინანსური აქტივები	**166,419**	**32,238**	**34,773**	**109,495**	**32,331**	**375,256**
ვალდებულებები						
ანგარიშები და დეპოზიტები ბანკებიდან	34,644	35,292	21,046	-	-	**90,982**
მომხმარებელთან მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	87,659	8,273	5,482	5,333	-	**106,747**
სხვა ნასესხები სახსრები	62	6,912	9,215	53,492	3,504	**73,185**
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,815	195	396	5,301	666	**8,373**
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**124,180**	**50,672**	**36,139**	**64,126**	**4,170**	**279,287**
წმინდა პოზიცია	**42,239**	**(18,434)**	**(1,366)**	**45,369**	**28,161**	**95,969**

საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთები

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია პროცენტიანი აქტივებისა და ვალდებულებების საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთები 2023, 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის დგომარეობით. ეს საპროცენტო განაკვეთები მიახლოებულია ამ აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადამდე მიღებულ შემოსავალთან:

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

	2023 საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთები %			2022 საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთები %			2021 საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთები %		
	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო
პროცენტიანი აქტივები									
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	8.99%	-	3.58%	9.70%	2.40%	0.70%	8.50%	-	0.10%
ბანკებიდან მისაღები თანხები	-	-	-	-	.-	-	-	4.40%	-
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	9.18%	-	-	9.20%	6.80%	-	8.90%	6.60%	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	12.93%	9.92%	8.07%	14.00%	8.30%	6.50%	13.12%	6.80%	5.50%
პროცენტიანი ვალდებულებები									
ბანკებიდან მიღებული ანგარიშები და დეპოზიტები	-	4.84%	4.46%	11.00%	0.92%	0.60%	-	0.80%	1.58%
მომხმარებელთა დეპოზიტები	7.97%	3.25%	2.08%	10.90%	2.10%	1.40%	6%	1.54%	0.80%
სხვა ნასესხები სახსრები	-	6.39%	7.06%	-	7%	5.30%	-	3.70%	3.10%
საიჯარო ვალდებულებები	-	3.5%	-	-	3.5%	-	-	3.5%	-

საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის ანალიზი

საპროცენტო განაკვეთების სხვაობების ანალიზის საფუძველზე საპროცენტო განაკვეთის რისკის სამართავად დამატებით ხდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძნობელობის მონიტორინგი.

წმინდა მოგება-ზარალისა და საკუთარი კაპიტალის (გადასახადების გარეშე) საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების (გადაფასების რისკი, იმ დაშვებით რომ ყველა სხვა ცვლადი, როგორიცაა სავალუტო კურსი, დარჩება უცვლელი) მიმართ მგრძნობელობის ანალიზი, 2023, 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული პროცენტიანი აქტივებისა და ვალდებულებების შემოსავლიანობის მრუდისა და პოზიციების 100 საბაზისო პუნქტით სიმეტრიული ვარდნის ან ზრდის გამარტივებულ სცენარზე დაყრდნობით, ასეთია:

	2023	2022	2021
100 საბაზისო პუნქტით პარალელური ვარდნა	(240)	(232)	(197)
100 საბაზისო პუნქტით პარალელური ზრდა	240	232	197

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

საკუთარი კაპიტალის (გადასახადების გარეშე) მგრძნობელობა შემოსავლიანობის მრუდის 100 საბაზისო პუნქტით ცვლილების მიმართ 31 დეკემბრისთვის ასეთი იყო:

	2023	2022	2021
100 საბაზისო პუნქტით პარალელური ვარდნა	(186)	(188)	(167)
100 საბაზისო პუნქტით პარალელური ზრდა	186	188	167

(ვ) სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება სავალუტო კურსის მერყეობის გამო. ბანკი მუდმივად აკონტროლებს, რომ სებ- ის სავალუტო პოზიციების ლიმიტები საზედამხედველო კაპიტალთან მიმართებით დაცული იყოს. ბანკს აქვს აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც დენომინირებულია სხვადასხვა უცხოურ ვალუტაში.
ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სტრუქტურა სავალუტო რისკთან მიმართებით 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ევრო	აშშ დოლარი	თურქული ლირა	ბრიტანული გირვანქა სტერლინგი	სულ
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6,634	36,599	876	2,171	**46,280**
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	8,904	27,084	-	-	**35,988**
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	**-**
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	104,212	86,614	-	-	**190,826**
სხვა ფინანსური აქტივები	-	153	-	-	**153**
სულ აქტივები	**119,750**	**150,450**	**876**	**2,171**	**273,247**
ვალდებულებები					
დეპოზიტები და ნაშთები ბანკებიდან	81,117	26,534	-	2,182	**109,833**
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	11,116	108,800	931	-	**120,847**
სხვა ნასესხები სახსრები	27,825	11,408	-	-	**39,233**
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	39	5,962	11	-	**6,012**
სულ ვალდებულებები	**120,097**	**152,704**	**942**	**2,182**	**275,925**
წმინდა პოზიცია	**(347)**	**(2,254)**	**(66)**	**(11)**	**(2,678)**

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სტრუქტურა სავალუტო რისკთან მიმართებით 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ევრო	აშშ დოლარი	თურქული ლირა	ბრიტანული გირვანქა სტერლინგი	სულ
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	11,702	36,627	17	1,252	**49,598**
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	12,555	26,475	-	-	**39,030**
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	1,357	-	-	**1,357**
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	69,130	69,899	-	-	**139,029**
სხვა ფინანსური აქტივები	138	113	-	-	**251**
სულ აქტივები	**93,525**	**134,471**	**17**	**1,252**	**229,265**
ვალდებულებები					
დეპოზიტები და ნაშთები ბანკებიდან	41,021	10,301	-	1,243	**52,565**
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	16,589	98,280	10	2	**114,881**
სხვა ნასესხები სახსრები	36,126	21,470	-	-	**57,596**
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	8	1,441	-	-	**1,449**
სულ ვალდებულებები	**93,744**	**131,492**	**10**	**1,245**	**226,491**
წმინდა პოზიცია	**(219)**	**2,979**	**7**	**7**	**2,774**

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სტრუქტურა სავალუტო რისკთან მიმართებით 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ევრო	აშშ დოლარი	თურქული ლირა	ბრიტანული გირვანქა სტერლინგი	სულ
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	27,231	4,736	58	900	**32,925**
ბანკებიდან მისაღები თანხები	-	8,745	-	-	**8,745**
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	22,938	15,489	-	-	**38,427**
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	6,163	-	-	**6,163**
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	77,064	91,821	-	-	**168,885**
სხვა ფინანსური აქტივები	169	157	1	-	**327**
სულ აქტივები	**127,402**	**127,111**	**59**	**900**	**255,472**
ვალდებულებები					
დეპოზიტები და ნაშთები ბანკებიდან	57,674	32,410	-	898	**90,982**
მომხმარებელთა მიმდინარე დეპოზიტები და ანგარიშები	34,411	48,494	79	2	**82,986**
სხვა ნასესხები სახსრები	35,504	38,278	-	-	**73,782**
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	394	1,282	75	-	**1,751**
სულ ვალდებულებები	**127,983**	**120,464**	**154**	**900**	**249,501**
წმინდა პოზიცია	**(581)**	**6,647**	**(95)**	**-**	**5,971**

ლარის გაუფასურება, როგორც ქვემოთ არის აღნიშნული, შემდეგი ვალუტების მიმართ 2023, 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაზრდიდა (შეამცირებდა) საკუთარ კაპიტალსა და მოგებას ან ზარალს ქვემოთ მოცემული ოდენობებით. ანალიზი წარმოდგენილია გადასახადის გამოკლების გათვალისწინებით და ეყრდნობა სავალუტო კურსების მერყეობას, რომელიც ბანკის აზრით გონივრულად მოსალოდნელი იყო ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის. ანალიზი ეფუძნება დაშვებას, რომ ყველა დანარჩენი ცვლადი, კერძოდ საპროცენტო განაკვეთები უცვლელი რჩება.

	2023	2022	2021
აშშ დოლარის 20%-ით გამყარება ლარის მიმართ	(451)	506	1,130
ევროს 20%-ით გამყარება ლარის მიმართ	(69)	(37)	(99)
თურქული ლირას 20%-ით გამყარება ლარის მიმართ	(13)	1	(16)
გირვანქა სტერლინგის 20%-ით გამყარება ლარის მიმართ	(2)	1	-

ლარის გამყარებას ზემოაღნიშნული ვალუტების მიმართ 2023, 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრისთვის იგივე, მაგრამ საპირისპირო ეფექტი ექნებოდა ზემოაღნიშნულ ვალუტებში ზემოთ მოცემულ თანხებზე იმ შემთხვევაში, თუ ყველა დანარჩენი ცვლადი უცვლელი დარჩება.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

(ზ) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის ბანკის ფინანსური ზარალის რისკი, თუ მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის კონტრაჰენტი ვერ შეასრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებებს. ბანკს დანერგილი აქვს პოლიტიკა და პროცედურები საკრედიტო რისკის სამართავად (როგორც აღიარებული ფინანსური აქტივების, ისე აუღიარებელი სახელშეკრულებო ვალდებულებების შემთხვევაში), მათ შორის პორტფელის კონცენტრაციის შეზღუდვის წესები, საკრედიტოს კომიტეტის ჩამოყალიბება, რომ აქტიურად გააკონტროლოს საკრედიტო რისკი. საკრედიტო პოლიტიკა გადაიხედება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ.

საკრედიტო პოლიტიკა ადგენს:

- სასესხო განაცხადების შემოწმების და დამტკიცების პროცედურებს;
- მსესხებელთა (იურიდიული და ფიზიკური პირები) კრედიტუნარიანობის შეფასების მეთოდებს;
- უზრუნველყოფის საგნის შეფასების მეთოდებს;
- საკრედიტო დოკუმენტაციის მოთხოვნებს;
- სესხებისა და სხვა საკრედიტო რისკების მუდმივი მონიტორინგის პროცედურებს.

იურიდიული პირისთვის ნებისმიერი სესხის გაცემამდე ბანკი მომხმარებლის ბიზნესისა და ფინანსური შედეგების კომპლექსურ შემოწმებას ატარებს.

საკრედიტო რისკის მართვა აგრეთვე ნაწილობრივ ხორციელდება უზრუნველყოფის საგნისა და პირადი თავდებობების მიღებით. ზემოაღნიშნული სესხების უზრუნველყოფის საგანს აფასებენ დამოუკიდებელი ექსპერტები. საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა, როგორც წესი, აისახება ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებში ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში და აუღიარებელი სახელშეკრულებო ვალდებულებების თანხებში. პოტენციური საკრედიტო რისკის შესამცირებლად აქტივებისა და ვალდებულებების შესაძლო ურთიერთგაქვითვის გავლენა მნიშვნელოვანი არ არის.

საკრედიტო ვალდებულებებთან დაკავშირებული რისკები

ამ ინსტრუმენტების უპირველესი მიზანია უზრუნველყოს, რომ სახსრები ხელმისაწვდომი იყოს მომხმარებლისთვის, საჭიროებისამებრ. გარანტიები და სარეზერვო აკრედიტივები, რომლებიც წარმოადგენს შეუქცევად რწმუნებას, რომ ბანკი განახორციელებს გადახდებს იმ შემთხვევაში, თუ კლიენტი ვერ შეასრულებს თავის ვალდებულებებს მესამე მხარის წინაშე, შეიცავს იგივე საკრედიტო რისკს, როგორც სესხები. დოკუმენტური და კომერციული აკრედიტივი, რაც წარმოადგენს ბანკის მიერ წერილობით ვალდებულებას მომხმარებლის სახელით, რომელიც უფლებას აძლევს მესამე მხარეს ბანკს წარუდგინოს მოთხოვნები განსაზღვრულ ოდენობამდე კონკრეტული პირობებით, უზრუნველყოფილია იმ პროდუქტის შესაბამისი მიწოდებით, რომელთანაც ისინი დაკავშირებულია, ან ფულადი სახსრების დეპოზიტებით და, შესაბამისად, უფრო ნაკლებ რისკს შეიცავს, ვიდრე პირდაპირი სესხება.

კრედიტის გაცემის ვალდებულება წარმოადგენს კრედიტის გაცემის ავტორიზაციის გამოუყენებელ ნაწილს სესხების, გარანტიების ან აკრედიტივების სახით. რაც შეეხება კრედიტის გაცემის ვალდებულებებთან დაკავშირებით საკრედიტო რისკს, ბანკი პოტენციურად ექვემდებარება ზარალს მთლიანი გამოუყენებელი ვალდებულებების ტოლი თანხის ოდენობით, თუ გამოუყენებელი თანხები ათვისებული იქნება. თუმცა, ზარალის სავარაუდო ოდენობა ნაკლებია მთლიან გამოუყენებელ ვალდებულებებზე, ვინაიდან კრედიტის გაცემის ვალდებულებების უმეტესობა დამოკიდებულია კლიენტების მიერ კონკრეტული საკრედიტო სტანდარტების დაცვაზე.

ბანკი აკონტროლებს კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების დაფარვის ვადებს, რადგან გრძელვადიან ვალდებულებებს ზოგადად უფრო მაღალი ხარისხის საკრედიტო რისკი აქვთ, ვიდრე მოკლევადიან ვალდებულებებს.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

გაუფასურების შეფასება

ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს გამოითვლის ალბათობის რამდენიმე სცენარზე დაყრდნობით იმისათვის, რომ შეაფასოს ფულადი სახსრების მოსალოდნელი დეფიციტი, რომელიც დისკონტირებულია ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთთან მიახლოებული განაკვეთით. ფულადი სახსრების დეფიციტი არის სხვაობა ხელშეკრულების შესაბამისად საწარმოსთვის გადასახდელ ფულად ნაკადებს და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელთა მიღებასაც საწარმო მოელის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშება მოცემულია ქვემოთ და მისი ძირითადი კომპონენტებია:

PD დეფოლტის ალბათობა არის დეფოლტის ალბათობის შეფასება მოცემულ დროის მონაკვეთში. დეფოლტი შეიძლება მოხდეს მხოლოდ განსაზღვრულ დროს შეფასებული პერიოდის განმავლობაში, თუ შესაძლებლობას გასულ პერიოდში აღიარება არ შეუწყდა და კვლავ პორტფელშია წარმოდგენილი.

EAD დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიცია არის ზემოქმედების შეფასება დეფოლტის მომავალი თარიღით, საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ ზემოქმედების მოსალოდნელი ცვლილებების გათვალისწინებით, ძირი თანხისა და პროცენტის დაფარვის ჩათვლით, გაწერილი იქნება ეს ხელშეკრულებით თუ არა, ვალდებულებებზე მოსალოდნელი თანხების და გამოტოვებული გადახდებიდან დარიცხული პროცენტის ჩათვლით.

LGD ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში: არის ზარალის შეფასება, რომელიც წარმოიქმნება იმ შემთხვევაში, როდესაც დეფოლტი ხდება მოცემულ დროს. იგი ემყარება სხვაობას მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და ისეთ ფულად ნაკადებს შორის, შორის, რომელთა მიღებასაც გამსესხებელი მოელოდა, ყოველგვარი უზრუნველყოფის რეალიზაციის გამოკლებით. ის ჩვეულებრივ გამოხატულია როგორც EAD-ის პროცენტი.

LGL ზარალი ლიკვიდაციის შემთხვევაში (LGL) წარმოადგენს რისკისადმი დაქვემდებარების პროცენტს, რომლის ამოღება უზრუნველყოფის ლიკვიდაციისას ვერ მოხერხდება თუ ის განიცდის დეფოლტს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი დაფუძნებულია საკრედიტო ზარალზე, რომელიც წარმოშობაც მოსალოდნელია აქტივის არსებობის მანძილზე („აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“), გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა აქტივის წარმოშობიდან, რა შემთხვევაშიც, რეზერვი ეყრდნობა 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, კერძოდ ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის შემთხვევების შედეგად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და 12- თვიანი საკრედიტო ზარალი ინდივიდუალურად გამოითვლება.

ბანკმა დანერგა პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის აფასებს, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის თუ არა გაზრდილი ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი, რისთვისაც ითვალისწინებს დეფოლტის რისკის ცვლილებას ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში. ზემოაღნიშნულ პროცესზე დაყრდნობით, ბანკი აჯგუფებს თავის სესხებს 1-ელ, მე-2 და მე-3 ეტაპებად, ქვემოთ აღწერილი წესით:

ეტაპი 1: სესხების თავდაპირველი აღიარებისას ბანკი ქმნის რეზერვს 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით. პირველი ეტაპის სესხები ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი შემცირებულია და სესხი რეკლასიფიცირებულია მეორე ეტაპიდან.

ეტაპი 2: როდესაც სესხის წარმოშობის შედეგად საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, ბანკი სესხს მიაკუთვნებს მეორე ეტაპს და ქმნის რეზერვს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის. მეორე ეტაპის სესხები ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი შემცირებულია და სესხი რეკლასიფიცირებულია მესამე ეტაპიდან.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

საცალო კლიენტების ფინანსურ ინსტრუმენტებს მიეკუთვნება მე-2 ეტაპის კატეგორია, როდესაც სესხის მომსახურების კოეფიციენტის (**PTI**) ზრდა 10 პროცენტულ პუნქტზე მეტია ან ტოლია ეროვნული ბანკის მოთხოვნებით განსაზღვრული სტანდარტისა.

ლარი	შემოსავალი	უახლესი ხელმისაწვდომი PTI *	PTI ზრდა =პოტენციური SICR**
	< 1500	>25%	>=10 პროცენტული პუნქტი
	>=1000	>50%	>=10 პროცენტული პუნქტი

აშშ დოლარი	შემოსავალი	უახლესი ხელმისაწვდომი PTI *	PTI ზრდა =პოტენციური SICR**
	< 1500	>20%	>=10 პროცენტული პუნქტი
	>=1500	>30%	>=10 პროცენტული პუნქტი

კორპორატიული კლიენტების ფინანსურ ინსტრუმენტებს მიეკუთვნება მე-2 ეტაპის კატეგორია, როდესაც დავალიანების დაფარვისთვის გადახდების უზრუნველყოფის შემცირება აღემატება ან უტოლდება 10 პროცენტულ პუნქტს, სებ-ის მოთხოვნებით განსაზღვრულ სტანდარტთან შედარებით.

DSCR*** უახლესი განახლება	DSCR Delta vs წარმოშობა
< 1.2	<=-10%

* სესხის მომსახურების კოეფიციენტი

სესხის მომსახურების კოეფიციენტი აფასებს ფიზიკური პირის შემოსავლის პროპორციას, რომელიც გამოიყენება ვალის დაფარვისთვის.

იგი გამოითვლება მსესხებლების მიერ ვალის მთლიანი გადახდების გაყოფით მათ მთლიან შემოსავალზე. ეს კოეფიციენტი არის კრიტიკული საზომი, რომელსაც ბანკი იყენებს მსესხებლების კრედიტუნარიანობისა და დაფარვის შესაძლებლობის შესაფასებლად.

** საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა.

*** დავალიანების დაფარვისთვის გადახდების უზრუნველყოფა.

დეფოლტის განმარტება და აღმოფხვრა

ბანკი დეფოლტს განმარტავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით. ინსტრუმენტი საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად ითვლება, თუ:

- პროცენტის, ძირითადი თანხის ან საკომისიოს გადახდას მოვალე 90 დღეზე მეტი ხნით აგვიანებს; ან
- თუ მოხდა სესხის პრობლემური (იძულებითი) რესტრუქტურიზაცია, რადგან სხვა შემთხვევაში სესხი გადაუხდელი იქნებოდა; ან
- მომავალში მოსალოდნელ ფულად ნაკადებზე უარყოფითად აისახება ის ფაქტი, რომ დაწყებულია იძულებითი ლიკვიდაციისას გაკოტრების ან გადახდისუუნარობის პროცედურები ან არსებობს სხვა მტკიცებულება იმისა, რომ გადახდის ვალდებულება სრულად არ შესრულდება

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

გაზომვადი ინდიკატორების თვალსაზრისით, კრიტერიუმების მონიტორინგი ხდება შემდეგნაირად:

იურიდიული პირებისთვის	ინდიკატორი
სექტორებისთვის: სასტუმროები, ენერგეტიკა, უძრავი ქონების მენეჯმენტი	DSCR < 1.0 (გადაითვლება 15 წელზე)
სხვა სექტორებისთვის	DSCR < 1.0 (გადაითვლება 10 წელზე)

საცალო კლიენტებისთვის	ინდიკატორი
ყოველთვიური წმინდა შემოსავალი (ლარში ან უცხოური ვალუტის ეკვივალენტში ლარში)	
< 1,500	PTI > 55%
>= 1,500	PTI > 70%

ზემოაღნიშნული გაზომვადი ინდიკატორების დაკმაყოფილების შემთხვევაში, მსესხებელი ჩაითვლება დეფოლტირებულად და გადადის მე-3 ეტაპზე.

მას შემდეგ, რაც ფინანსური ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება მე-2 ეტაპზე, ის იქ რჩება მანამ, სანამ არ დაკმაყოფილდება შემდეგი ორი პირობა:

1. ფინანსური ინსტრუმენტი უნდა აკმაყოფილებდეს პირველი ეტაპის საკრედიტო ხარისხის მოთხოვნებს;
2. უნდა დაკმაყოფილდეს ვადაგადაცილებული დღეების და გამოსაცდელი ვადის პირობები.

ფინანსური ინსტრუმენტი კლასიფიცირებულია, როგორც პირველი ეტაპის რისკის კატეგორია, თუ დაკმაყოფილებულია შემდეგი პირობები:

- გადახდა ხდება დროულად ან ვადაგადაცილებული დღეები არ აღემატება 30 დღეს;
- მსესხებლის ლიკვიდობა, კაპიტალი და სესხის დაფარვის შესაძლებლობა სტაბილურია;
- მსესხებელი არის ფინანსურად საკმარისად ძლიერი, რომ გაუძლოს საშუალო დონის სტრესის შედეგებს და აქვს საკმარისი ლიკვიდობა ყველა ვალდებულების შესასრულებლად.

გაუმჯობესების მოთხოვნები (როგორც რესტრუქტურიზებული, ისე არარესტრუქტურირებული) ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, როდესაც ფინანსური ანალიზი არ ტარდება:

მე-2 ეტაპის არარესტრუქტურიზებული ინსტრუმენტებისთვის გამოსწორების პერიოდი არის 6 თვე, რომლის შემდეგაც ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება პირველ ეტაპზე, თუ გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში ფინანსური ინსტრუმენტი 30 დღეზე ნაკლებით იყო ვადაგადაცილებული.

შეჯამება: ეტაპი 2 → ეტაპი 1, როდესაც ვადაგადაცილება 30 დღეზე ნაკლებია 6 თვის განმავლობაში.

რესტრუქტურიზებული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის, რომელიც მეორე ეტაპზეა განთავსებული, გამოსაცდელი ვადა 1 წელია (თუ გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში ფინანსური ინსტრუმენტი 30 დღეზე ნაკლებით იყო ვადაგადაცილებული, რის შემდეგაც ინსტრუმენტი რეკლასიფიცირდება პირველ ეტაპზე).

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

შეჯამება: PF (ეტაპი 2) → ეტაპი 1 როდესაც ვადაგადაცილებული დღეები 30 -ზე ნაკლებია წლის განმავლობაში.

მე-3 ეტაპის არარესტრუქტურიზებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის გამოსწორების პერიოდი არის 6 თვე, რომლის შემდეგაც ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება მეორე ეტაპზე, თუ გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში ფინანსური ინსტრუმენტი 90 დღეზე ნაკლებით იყო ვადაგადაცილებული.

მე-2 ეტაპის არარესტრუქტურიზებული ინსტრუმენტებისთვის გამოსწორების პერიოდი არის 6 თვე, რომლის შემდეგაც ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება პირველ ეტაპზე, თუ გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში ფინანსური ინსტრუმენტი 30 დღეზე ნაკლებით იყო ვადაგადაცილებული.

შეჯამება: ეტაპი 3 → ეტაპი 2, როდესაც ვადაგადაცილება 90 დღეზე ნაკლებია წლის განმავლობაში. ეტაპი 2 → ეტაპი 1, როდესაც ვადაგადაცილება 30 დღეზე ნაკლებია 6 თვის განმავლობაში.

მე-3 ეტაპის რესტრუქტურიზებული (უმოქმედო რესტრუქტურიზებული) ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის გამოსწორების პერიოდი არის 6 თვე, რომლის შემდეგაც ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება მეორე ეტაპზე (მოქმედი რესტრუქტურიზებული), თუ გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში ფინანსური ინსტრუმენტი 31-90 დღით იყო ვადაგადაცილებული. როგორც კი ფინანსური ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება, როგორც მოქმედი რესტრუქტურიზებული, იწყება ერთწლიანი გამოსაცდელი პერიოდი, რომლის შემდეგაც ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება პირველ ეტაპზე, თუ ეს ინსტრუმენტი გამოსაცდელი ვადის პერიოდში არ იყო 30 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული. თუ ინსტრუმენტი 31-90 დღის ვადაგადაცილების ფარგლებში ექცევა, ის რჩება მეორე ეტაპზე. ერთწლიანი გამოსაცდელი პერიოდი იწყება ინსტრუმენტის 31-90 დღის ვადაგადაცილებიდან აღდგენის ბოლო თვიდან.

შეჯამება: NPF (ეტაპი 3) → PF (ეტაპი 2) როდესაც 31-90 დღის ვადაგადაცილებაა 6 თვის განმავლობაში. PF (ეტაპი 2) → PE (ეტაპი 1) როდესაც 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებაა ერთი წლის განმავლობაში.

გაუმჯობესების მოთხოვნები არა-რესტრუქტურიზებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, როდესაც ფინანსური ანალიზი ხორციელდება:

რესტრუქტურიზაციის სტატუსების ზემოაღნიშნული გამოსაცდელი პერიოდების გარდა, ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორია შესაძლებელია გაუმჯობესდეს განხორციელებული ფინანსური ანალიზის საფუძველზე, კერძოდ:

- ფინანსური ინსტრუმენტის რეკლასიფიკაცია მე-2 ეტაპიდან 1 ეტაპის კატეგორიაში:
  - როდესაც მსესხებლის ფინანსური ანალიზის განხორციელების შედეგად პირველი ეტაპის (მოქმედი) პირობების მოთხოვნები სრულად დაკმაყოფილებულია.
  - ამავდროულად ბოლო 3 თანმიმდევრული გადახდა შესრულდა ვადაგადაცილების გარეშე.

  - ფინანსური ინსტრუმენტის რეკლასიფიკაცია მე-3 ეტაპიდან 2 ეტაპის კატეგორიაში:
  - როდესაც მსესხებლის ფინანსური ანალიზის განხორციელების შედეგად მე-2 ეტაპის (მოქმედი) პირობების მოთხოვნები სრულად დაკმაყოფილებულია.
  - ამავდროულად ბოლო 3 თანმიმდევრული გადახდა შესრულდა ვადაგადაცილების გარეშე.
  - ფინანსური ინსტრუმენტის რეკლასიფიკაცია მე-3 ეტაპიდან პირველი ეტაპის კატეგორიაში:
  - როდესაც მსესხებლის ფინანსური ანალიზის განხორციელების შედეგად მე-2 ეტაპის (მოქმედი) პირობების მოთხოვნები სრულად დაკმაყოფილებულია.
  - ამავდროულად ბოლო 6 თანმიმდევრული გადახდა შესრულდა ვადაგადაცილების გარეშე.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტი აღარ ჩაითვლება რესტრუქტურიზებულად მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ რესტრუქტურიზაციის დღიდან გავიდა 1 წელზე მეტი და ფინანსურ ინსტრუმენტს ბოლო 1 წლის განმავლობაში მინიჭებული აქვს საკრედიტო რისკის 1 ეტაპის კატეგორია.

PD შეფასების პროცესი

საცალო და კორპორატიული პორტფელებისთვის PD შეფასებულია მაკრო მოდელის საშუალებით, რომელიც აღწერს ისტორიულ ურთიერთობას PD საცალო და კორპორატიული პორტფელებისთვის და მაკროეკონომიკურ ცვლადებს, როგორიცაა რეალური მშპ -ს ზრდა, აშშ დოლარი/ლარი გაცვლითი კურსი და უმუშევრობის დონე. სებ-ის შეფასების შედეგებსა და პროგნოზირებულ მაკრო ცვლადებზე დაყრდნობით პროგნოზირებულია საცალო და კორპორატიული PD-ები. მოდელი ყოველწლიურად ხელახლა შეფასდება და სხვა მაკროეკონომიკური ცვლადები ჩართული იქნება, თუ ისინი გააუმჯობესებენ მოდელის განმარტებით შესაძლებლობებს. პროგნოზირებული პირობითი PD-ის მიგრაციის მატრიცები აგებულია, საიდანაც გამოითვლება უპირობო ზღვრული PD-ები, რომლებიც შემდგომში კორექტირებულია პორტფელში არსებული ინსტრუმენტის ასაკის მიხედვით.

მე-3 ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტების PD განიხილება, როგორც 100%.

იმ ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომლებზეც ბანკს აქვს გარანტია მსესხებლის მშობელი კომპანიებისგან, ბანკი იყენებს მათი მშობელი კომპანიების PD-ებს.

დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიცია

დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიცია (EAD) განსხვავებულად არის გამოთვლილი პირველი, მეორე და მესამე ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის. EAD მცირდება ფულადი სახსრების დაფარვის თანხებით. ბალანსგარეშე ვალდებულებები განიხილება ფულადი სახსრების კონვერტაციის ფაქტორის (CCF) მეშვეობით, კონკრეტულად 100%-ით კორპორატიული ვალდებულებისთვის და 50%-ით საცალო ვალდებულებებისთვის.

1 ეტაპისთვის, EAD გამოითვლება, როგორც სესხებისა და ბალანს გარეშე ვალდებულებები, CCF-ისა და ფულადი სახსრების დაფარვის თანხების გათვალისწინებით საანგარიშგებო თარიღისთვის.

მე-2 და მე-3 ეტაპისთვის, EAD გამოითვლება, როგორც ინსტრუმენტის დაუფარავი თანხა ანგარიშგების თარიღისთვის, CCF-ისა და ფულადი სახსრების დაფარვის თანხების გათვალისწინებით.

ზარალი დეფოლტს შემთხვევაში

კორპორატიული და საცალო დაკრედიტების აქტივებისთვის LGD ღირებულებები ფასდება ყოველწლიურად. LGD განიმარტება, როგორც სავარაუდო ზარალი, რომელიც წარმოიქმნება კონტრაჰენტის მიერ დაუცველი ზემოქმედებისთვის დამდგარი დეფოლტისთვის. ის იძლევა ზემოქმედების შეფასებას, რომლის აღდგენა შეუძლებელია დეფოლტის დადგომისას და, შესაბამისად, ასახავს ზარალის სიმძიმეს. LGD განაკვეთი გამოითვლება კორპორაციული და საცალო პორტფელებისთვის. LGD სტატისტიკურად გამოითვლება სესხის აღდგენის ისტორიული მონაცემების საფუძველზე და ითვალისწინებს ისტორიულ ზარალს, რომელიც წარმოიქმნება არაუზრუნველყოფილი ზემოქმედების გამო. გაანგარიშებისას LGD-ის განცალკევებული ნაწილის აღდგენა გამორიცხულია გაანგარიშებიდან. LGD გამოხატულია როგორც EAD-ის პროცენტი.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ზარალი უზრუნველყოფილი ექსპოზიციების ლიკვიდაციის შემთხვევაში (LGL)

LGL წარმოადგენს რისკის ზემოქმედების პროცენტს, რომლის ამოღება უზრუნველყოფის ლიკვიდაციისას ვერ მოხერხდება თუ ის განიცდის დეფოლტს. ზარალის ლიკვიდაციის გაანგარიშება ითვალისწინებს LTV-ს, რომელიც კორექტირებულია მოძრავი და უძრავი უზრუნველყოფის გაყიდვის დროით, უძრავი ქონების ფასების ინდექსით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით და უზრუნველყოფის მოსალოდნელი გაყიდვების კოეფიციენტით. არაუზრუნველყოფილი ექსპოზიციებისთვის LGL აღებულია 100% -ით.

საშუალო LGL კოეფიციენტები გამოითვლება ხუთი LTV დიაპაზონისთვის ცალ-ცალკე საცალო და არასაცალო მსესხებლებისთვის, რომლებიც შემდეგ ენიჭება თითოეულ ექსპოზიციას LTV დიაპაზონის მიხედვით, რომლის ექსპოზიცია ვარდნას განიცდის.

გაყიდვების ხარჯების გაანგარიშება:

ბანკი განიხილავს შემდეგ გაყიდვების ხარჯებს, რომლებიც დაკავშირებულია მიღებული უზრუნველყოფის გაყიდვასთან.

თუ ბანკის მოთხოვნა 15000 ლარზე მეტია, ბანკი მიმართავს არბიტრაჟს. 15000 ლარზე ნაკლები პრეტენზიებისთვის ბანკი მიმართავს სასამართლოს.

საარბიტრაჟო საქმეებთან დაკავშირებული ხარჯები		
დღგ	18%	როდესაც მოთხოვნა x 1.18 ნაკლებია უზრუნველყოფის ღირებულებაზე ასეთ შემთხვევაში დღგ გამოითვლება მოთხოვნიდან და პირიქით.
საარბიტრაჟო მოსაკრებელი	3%	დღგ-ის ჩათვლით, შენიშვნა: მინ. ფასი არის 236 ლარი (ზეპირი მოსმენის გარეშე) /590 ლარი (ზეპირი მოსმენის საფუძველზე)/708 ლარი ზეპირი მოსმენა, რომელიც შედგება 3 არბიტრისგან მაქსიმალური ფასი 15000 ლარი. ბანკს აქვს შემდეგი მიდგომა ხელშეკრულებებში: როდესაც მოთხოვნა არის ≤50,000 ბანკი აგრძელებს ზეპირი მოსმენის გარეშე (ანუ მინიმალური ფასი 236 ლარი)/ როდესაც მოთხოვნა არის >50,000 ბანკი მიდის ზეპირ მოსმენაზე, რომელიც შედგება 3 არბიტრისგან (ანუ მინიმალური ფასი 708 ლარი).
სააპელაციო სასამართლოს საფასური	150 ლარი	
საფასური გადახდილი აღსრულებისთვის	2%	მთლიანი მოთხოვნიდან (ძირი + საარბიტრაჟო მოსაკრებელი + სააპელაციო სასამართლო მოსაკრებელი)
სააღსრულებო ბიუროს მიერ აღებული საფასური	5%	აუქციონზე გასაყიდი ფასიდან

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

სასამართლო საქმეებთან დაკავშირებული ხარჯები		
დღგ	18%	როდესაც მოთხოვნა x 1.18 ნაკლებია უზრუნველყოფის ღირებულებაზე ასეთ შემთხვევაში დღგ გამოითვლება მოთხოვნიდან და პირიქით.
სასამართლო გადასახადი	3%	მინიმალური ფასი: 100 ლარი, მაქსიმალური ფასი: 5000 ლარი
აღსრულებისთვის გადახდილი საფასური	2%	მთლიანი მოთხოვნიდან (ძირითადი)
სააღსრულებო ბიუროს მიერ აღებული საფასური	5%	აუქციონზე გასაყიდი ფასიდან

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (SICR)

ბანკი მუდმივად აკონტროლებს ყველა აქტივს, რომელიც ექვემდებარება ECL-ებს. საკრედიტო რისკის გაზრდის მნიშვნელოვნების შეფასებისას და ექვემდებარება თუ არა ინსტრუმენტი 12 თვიანი ECL-ს ან LTECL-ს, ბანკი ადარებს ანგარიშგების თარიღისთვის დეფოლტის რისკს და თავდაპირველი აღიარების თარიღისთვის წარმოქმნილ დეფოლტის რისკს. საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის გამოსავლენად ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ცალკეული ფინანსური ინსტრუმენტის დონეზე, ბანკი ახორციელებს სხვადასხვა ფაქტორების ჰოლისტიკურ ანალიზს, მათ შორის იმ ფაქტორებს, რომლებიც სპეციფიკურია კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის ან მსესხებლისთვის.

ანალიზი მოიცავს რაოდენობრივი და ხარისხობრივი ინფორმაციის გათვალისწინებას ბანკის ისტორიულ გამოცდილებაზე, საკრედიტო რისკების შეფასებასა და საპროგნოზო ინფორმაციას.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი რისკის შემთხვევაში ბანკი ინდივიდუალურად აფასებს, არსებობს თუ არა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ან გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, რათა აღიაროს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი ექსპოზიციები გათვალისწინებულია ჯგუფთან მიმართებაში, რომელიც აღემატება ბანკის პირველადი კაპიტალის 1%-ს. ბანკი ერთობლივად აფასებს სესხებს, რომლებიც ინდივიდუალურად არ არის მნიშვნელოვანი და სესხებს, რომლებიც ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანია, მაგრამ რომლებზეც არ არსებობს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ობიექტური მტკიცებულება.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხები

SICR-ის გამოვლენის პროცესი ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი ექსპოზიციისთვის მოიცავს ხარისხობრივი ტესტის განხორციელებას. ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხების SICR- ის შესაფასებლად, ბანკმა დაადგინა ზოგადი გამომწვევი მოვლენები ყველა სახის ექსპოზიციისთვის, კონკრეტული გამომწვევი მოვლენები არასაცალო მსესხებლებისთვის და კონკრეტული გამომწვევი მოვლენები საცალო მსესხებლებისთვის. ზოგადი გამომწვევი მოვლენები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება მხოლოდ:

- მაკროეკონომიკური, მარეგულირებელი, პოლიტიკური ან ტექნოლოგიური პერსპექტივის გაუარესება კონკრეტული მსესხებლისთვის ან მსესხებელთა ჯგუფისთვის;
- არასასურველი ცვლილებები იმ სექტორში ან დარგის პირობებში, სადაც მსესხებელი ოპერირებს

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

სპეციფიური გამომწვევი მოვლენები არასაცალო მსესხებლებისთვის მოიცავს:

- მსესხებლების ფინანსური საქმიანობის შედეგების გაუარესება, რაც რაოდენობრივად განისაზღვრება ფინანსური კოეფიციენტების უარყოფითი ცვლილებებით;
- ვადაგადაცილება 30 დღეზე მეტით, მაგრამ 90 დღეზე ნაკლებით;
- რესტრუქტურიზაციები, რომლებიც რომ არ განხორციელებულიყო, არ გამოიწვევდა ინსტრუმენტის 90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებას
- ხელშეკრულების დარღვევა;
- ბიზნესის ან ქონების გადამწყვეტი ნაწილის გაყიდვა, რომელიც აუცილებელია მსესხებლისთვის მოგების გამომუშავების ოპერაციებისთვის;
- თაღლითობა მსესხებლის ბიზნესში და ა.შ.

თუ გამოვლენილია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, არსებობის მანძილზე ECL-ის გაანგარიშებისთვის ფასდება, საკმარისია თუ არა მსესხებლის მომავალი ფულადი ნაკადები სხვადასხვა სცენარის შემთხვევაში ფულადი სახსრების გადინების დასაფარად. მსესხებლის ფულადი ნაკადების ანალიზი მოიცავს დარგის არსებული და პროგნოზირებული ტენდენციების ანალიზს, რომლის ფარგლებშიც მსესხებელი მუშაობს. გაუფასურების ოდენობა ფასდება, როგორც სხვაობა საკრედიტო შესაძლებლობის საბალანსო ღირებულებასა და მომავალი ფულადი სახსრების სავარაუდო ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის, რომელიც დისკონტირებულია საკრედიტო ხაზის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. შეფასებული მომავალი ფულადი ნაკადები მოიცავს ნებისმიერ მოსალოდნელ ფულად ნაკადს მსესხებლის ოპერაციებიდან, სახსრების სხვა წყაროებს და უზრუნველყოფის ლიკვიდაციიდან მოსალოდნელ შემოსავალს, სადაც ეს შესაძლებელია.

ერთობლივად შეფასებული სესხები

არასაცალო ექსპოზიციები, რომლებიც ინდივიდუალურად არ არის მნიშვნელოვანი, SICR-ისთვის ფასდება ვადაგადაცილებული დღეების (30-დან 90 დღემდე) მიხედვით, ან იმის მიხედვით, რესტრუქტურიზებულები არიან ისინი თუ არა, ასევე სხვადასხვა ფინანსური კოეფიციენტების გაუარესების მიხედვით (სესხის მომსახურების კოეფიციენტი (PTI), ვალის მომსახურების დაფარვის კოეფიციენტი (DSCR).

საცალო მსესხებლებისთვის სპეციფიკური გამომწვევი მოვლენები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება მხოლოდ სესხის ვადაგადაცილებით 30 დღეზე მეტით, მაგრამ 90 დღეზე ნაკლებით, ექსპოზიციის რესტრუქტურიზაციას, რომელიც თუ არ განხორციელდა, გამოიწვევს ინსტრუმენტის 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილების ფარგლებში მოქცევას, PTI კოეფიციენტის გაუარესებას და ა.შ.

გაუფასურების ერთობლივად შეფასების მიზნით, ფინანსური ინსტრუმენტები დაჯგუფებულია ერთგვაროვან პულებში აქტივების ტიპების მიხედვით - იქნება ეს ინსტრუმენტი საცალო თუ არასაცალო, და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტის (LTV) საფუძველზე. LTV კოეფიციენტების საფუძველზე ფინანსური ინსტრუმენტები დაჯგუფებულია ხუთ LTV ჯგუფად.

რისკის ზემოქმედების ჩამოწერა:

ბანკმა შეიმუშავა მსესხებლების მიმართ რისკის ზემოქმედების ჩამოწერის მეთოდოლოგია, კერძოდ:

არაუზრუნველყოფილი ფინანსური ინსტრუმენტი ექვემდებარება ჩამოწერას, თუ ვადაგადაცილებული დღეები აღემატება 360 დღეს;

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

უზრუნველყოფილი ფინანსური ინსტრუმენტი ექვემდებარება ჩამოწერას, თუ ვადაგადაცილებული დღეები აღემატება 720 დღეს.

სახაზინო და ბანკთაშორისი ურთიერთობები

ბანკის სახაზინო და ბანკთაშორისი ურთიერთობები და კონტრაჰენტები მოიცავს ფინანსური მომსახურების ინსტიტუტებს, ბანკებს, კორპორაციებს და საქართველოს და თურქეთის მთავრობებს.

PD-ები ენიჭება ემიტენტებს ან ბანკებს გარე რეიტინგის დეფოლტის განაკვეთების მიხედვით. მინიმალური PD დადგენილია 0.05%-ზე ბაზელის მიხედვით. ბაზელის დოკუმენტის ფუძემდებლური მიდგომის მიხედვით LGD აღებულია 47.81%-ზე. კორპორაციულ ფასიან ქაღალდებზე LGD აღებულია 47.81%-ზე. EAD წარმოადგენს ზოგიერთი დაუფარავი ძირითადი თანხისა და დარიცხული პროცენტის ჯამს ფასიანი ქაღალდების, სუვერენული ობლიგაციებისა და ბანკთაშორისი ექსპოზიციების შემთხვევაში.

საპროგნოზო ინფორმაცია და მრავალგვარი ეკონომიკური სცენარი

მის ECL მოდელებში ბანკი ეყრდნობა შემდეგ საპროგნოზო ინფორმაციას, როგორც ეკონომიკურ ამოსავალ მონაცემებს, ასეთია:

- მშპ-ს ზრდა
- სავალუტო კურსები

ბანკი ითვლის ECL-ს ინდივიდუალურად ყველა ფინანსურ აქტივზე. ECL გამოითვლება სამი (საწყისი 50%, აღმავალი 25% და დაღმავალი 25%) სცენარისთვის და შეწონილი ECL გამოითვლება სამივე სცენარის ECL-ის შეწონილი ჯამის სახით.

მიუკერძოებელი, ალბათობით შეწონილი ECL-ის შეფასება მოითხოვს საპროგნოზო ინფორმაციის ჩართვას, რომლის მიღება შესაძლებელია ზედმეტი დანახარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე. საპროგნოზო ინფორმაციის მიზნებისთვის ბანკი განსაზღვრავს სამ მაკრო სცენარს. სცენარები განისაზღვრება, როგორც ეკონომიკის მდგომარეობის საბაზისო (სავარაუდოდ), აღმავალი (უკეთესი, ვიდრე სავარაუდოა) და დაღმავალი (სავარაუდოზე უარესი) სცენარები. საბაზისო მაკროეკონომიკური სცენარის წარმოებისთვის ბანკი ითვალისწინებს საქართველოს ეროვნული ბანკის პროგნოზებს.

ქვემოთ მოცემული ცხრილები გვიჩვენებს საპროგნოზო ეკონომიკური ცვლადების/დაშვებების მნიშვნელობებს, რომლებიც გამოიყენება ECL-ის გამოთვლებისთვის თითოეულ ეკონომიკურ სცენარში.

„მომდევნო წლების“ მაჩვენებლები წარმოადგენს გრძელვადიან საშუალოს და, შესაბამისად, იგივეა თითოეული სცენარისთვის, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

მთავარი ფაქტორები	ECL სცენარი	მინიჭებული ალბათობები %	2023	2024	2025	2026	მომდევნო წლები
მშპ-ს ზრდა, %							
	აღმავალი	25%	6.0%	6.5%	5.5%	5.0%	5.0%
	საბაზისო	50%	6.0%	5.0%	4.5%	5.0%	5.0%
	დაღმავალი	25%	6.0%	3.0%	4.0%	5.0%	5.0%
აშშ დოლარი/ ლარის სავალუტო კურსი, %ცვლილება							
	აღმავალი	25%	0.0%	3.0%	2.0%	0.0%	0.0%
	საბაზისო	50%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
	დაღმავალი	25%	0.0%	-15.0%	0.0%	5.0%	0.0%

„მომდევნო წლების“ მაჩვენებლები წარმოადგენს გრძელვადიან საშუალოს და, შესაბამისად, იგივეა თითოეული სცენარისთვის, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

მთავარი ფაქტორები	ECL სცენარი	მინიჭებული ალბათობები %	2022	2023	2024	2025	მომდევნო წლები
მშპ-ს ზრდა, %							
	აღმავალი	25%	10.0%	6.0%	5.0%	5.0%	5.0%
	საბაზისო	50%	10.0%	4.0%	5.5%	5.0%	5.0%
	დაღმავალი	25%	10.0%	2.0%	4.0%	5.0%	5.0%
აშშ დოლარი/ ლარის სავალუტო კურსი, % ცვლილება							
	აღმავალი	25%	0.0%	2.0%	0.0%	0.0%	0.0%
	საბაზისო	50%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
	დაღმავალი	25%	0.0%	-15.0%	5.0%	5.0%	5.0%

„მომდევნო წლების“ მაჩვენებლები წარმოადგენს გრძელვადიან საშუალოს და, შესაბამისად, იგივეა თითოეული სცენარისთვის, 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

მთავარი ფაქტორები	ECL სცენარი	მინიჭებული ალბათობები %	2022	2023	2024	მომდევნო წლები
მშპ-ს ზრდა, %						
	აღმავალი	25%	6.0%	5.0%	5.0%	5.0%
	საბაზისო	50%	5.0%	4.5%	4.5%	4.5%
	დაღმავალი	25%	1.0%	4.0%	4.0%	4.0%
აშშ დოლარი/ ლარის სავალუტო კურსი, % ცვლილება						
	აღმავალი	25%	-5.0%	-5.0%	0.0%	0.0%
	საბაზისო	50%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
	დაღმავალი	25%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%

(თ) ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდობის რისკი განისაზღვრება, როგორც რისკი იმისა, რომ ბანკს არ აქვს საკმარისი ლიკვიდური ფინანსური რესურსები ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესასრულებლად, რომლებიც ანგარიშსწორდება ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდებით. ლიკვიდობის რისკი წარმოიქმნება იმის გამო, რომ ბანკმა შეიძლება ვერ შეასრულოს თავისი გადახდის ვალდებულებები როდესაც მათი გადახდის დრო დადგება, ფულადი ნაკადების დროულობის შეუსაბამობის შედეგად, როგორც ნორმალურ, ასევე სტრესულ ვითარებაში. ბანკი ლიკვიდობას მართავს იმ მიზნით, რომ უზრუნველყოს თანხების ხელმისაწვდომობა ნებისმიერ დროს, რათა შეასრულოს ყველა ფულადი ნაკადის ვალდებულება, როგორც კი ამის დრო დადგება. ლიკვიდობის პოლიტიკა განიხილება და მტკიცდება ხელმძრვანელობის მიერ.

ბანკი ცდილობს აქტიურად შეუწყოს ხელი დივერსიფიცირებული და სტაბილური დაფინანსების ბაზას, რათა შეძლოს სწრაფად და ეფექტურად უპასუხოს გაუთვალისწინებელ ლიკვიდურ მოთხოვნებს.

ლიკვიდობის მართვის პოლიტიკა მოითხოვს:

- მრავალფეროვანი დაფინანსების წყაროების შენარჩუნებას;
- ვალების კონცენტრაციისა და პროფილის მართვას;
- ვალის დაფინანსების გეგმების შენარჩუნებას;
- ლიკვიდობის კოეფიციენტების მონიტორინგს მარეგულირებელი მოთხოვნების შესაბამისად.

ლიკვიდობის მდგომარეობას მონიტორინგს უწევს ფინანსური მართვის განყოფილება და რისკების მართვის განყოფილება. ნორმალურ საბაზრო პირობებში, ინფორმაცია ლიკვიდობის პოზიციის შესახებ ხელმძღვანელობას წარედგინება ყოველკვირეულად. ლიკვიდობის მართვის შესახებ გადაწყვეტილებებს იღებს ALCO , ხოლო სახაზინო განყოფილება მათ ახორციელებს. გარდა ამისა, ბანკი რეგულარულად აკონტროლებს ლიკვიდობის კოეფიციენტს, რომელიც გამოითვლება ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილები აჩვენებს არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს ვალდებულებებზე და კრედიტთან დაკავშირებულ ვალდებულებებზე მათი ყველაზე ადრე არსებული სახელშეკრულებო ვადის საფუძველზე. სულ, მთლიანი შემოდინება, რომელიც წარმოდგენილია ცხრილებში, არის სახელშეკრულებო, არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები ფინანსურ ვალდებულებაზე ან კრედიტთან დაკავშირებულ ვალდებულებაზე. გაცემული ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებისთვის გარანტიის მაქსიმალური ოდენობა გადანაწილდება ყველაზე ადრეულ პერიოდზე, რომელშიც გარანტიის მოთხოვნაა შესაძლებელი.

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადების ანალიზი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

	მოთხოვნა 1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ მთლიანი თანხის შემოდინება (გადინება)	საბალანსო ღირებულება
არაწარმოებული ვალდებულებები								
დეპოზიტები და ნაშთები ბანკებიდან	(48,825)	(22,980)	(38,970)	-	-	-	**(110,775)**	**(109,832)**
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	(103,150)	(24,501)	(17,223)	(20,615)	(9,450)	(244)	**(175,183)**	**(173,122)**
სხვა ნასესხები სახსრები	-	(2,469)	(5,330)	(2,398)	(27,309)	-	**(37,506)**	**(39,233)**
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(1,996)	(117)	(175)	(71)	(4,238)	(471)	**(7,068)**	**(6,765)**
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**(153,971)**	**(50,067)**	**(61,698)**	**(23,084)**	**(40,997)**	**(715)**	**(330,531)**	**(328,952)**
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები	**(121,194)**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**(121,194)**

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადების ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

	მოთხოვნა 1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ მთლიანი თანხის შემოდინება (გადინება)	საბალანსო ღირებულება
არაწარმოებული ვალდებულებები								
დეპოზიტები და ნაშთები ბანკებიდან	(39,837)	(14,928)	(29,439)	-	-	-	**(84,204)**	**(83,628)**
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	(123,543)	(6,569)	(12,557)	(6,660)	(661)	-	**(149,990)**	**(149,293)**
სხვა ნასესხები სახსრები	-	-	(2,194)	-	(65,790)	-	**(67,984)**	**(57,050)**
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(3,554)	(88)	(132)	(268)	(2,334)	(2,427)	**(8,803)**	**(6,721)**
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**(166,934)**	**(21,585)**	**(44,322)**	**(6,928)**	**(68,785)**	**(2,427)**	**(310,981)**	**(296,692)**
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები	**(95,990)**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**(95,990)**

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადების ანალიზი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

	მოთხოვნა 1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ , მთლიანი თანხის შემოდინება (გადინება)	საბალანსო ღირებულება
არაწარმოებული ვალდებულებები								
დეპოზიტები და ნაშთები ბანკებიდან	(25,272)	(9,426)	(35,552)	(21,280)	-	-	**(91,530)**	**(90,982)**
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	(58,997)	(28,941)	(8,336)	(5,592)	(5,508)	-	**(107,274)**	**(106,747)**
სხვა ნასესხები სახსრები	-	-	-	-	(83,594)	-	**(83,594)**	**(73,185)**
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(4,258)	(147)	(232)	(232)	(3,285)	(2,734)	**(10,888)**	**(8,373)**
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**(88,427)**	**(38,514)**	**(44,120)**	**(27,104)**	**(92,387)**	**(2,734)**	**(293,286)**	**(279,287)**
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები	**(110,543)**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**(110,543)**

საქართველოს კანონმდებლობით, ფიზიკურ პირებს შეუძლიათ ნებისმიერ დროს გამოიტანონ ვადიანი დეპოზიტი, უმეტეს შემთხვევაში დარიცხულ პროცენტის დაკარგვით. შესაბამისად, ეს დეპოზიტები ნაჩვენებია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში მათი გაცხადებული დაფარვის ვადის მიხედვით. ამ დეპოზიტების კლასიფიკაცია მითითებული დაფარვის ვადების მიხედვით წარმოდგენილია ქვემოთ:

	2023	2022	2021
მოთხოვნა 1 თვემდე	6,670	7,723	7,873
1-დან 3 თვემდე	-	6,591	4,037
3-დან 12 თვემდე	8,487	7,543	6,006
1-დან 5 წლამდე	14,323	88	5,333
5 წელზე მეტი	388	-	-
სილ დეპოზიტები	**29,868**	**21,945**	**23,249**

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ბანკი არ იყენებს ქვემოთ ჩამოთვლილ არადისკონტირებული დაფარვის ვადის ანალიზს ლიკვიდობის სამართავად, რადგან ის აჩვენებს მხოლოდ სახელშეკრულებო პირობებს და არ ითვალისწინებს ინსტრუმენტების რეალურ მოსალოდნელ ქცევას. ამის ნაცვლად, ბანკი აკვირდება ლიკვიდობის სხვაობების ანალიზს მოსალოდნელი დაფარვის ვადების მიხედვით, მაგალითად, არადისკონტირებული ფულადი ნაკადების განმარტების მიზნებისთვის, მოთხოვნამდე დეპოზიტების განთავსება ხდება მოთხოვნამდე კალათში, ამასთან ნებისმიერი მათგანი შეიძლება გათვალისწინებული იყოს განსხვავებულ დროის კალათში, რეალური მოლოდინების შესაბამისად.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების ანალიზს, მოსალოდნელი დაფარვის ვადების მიხედვით:

	მოთხოვნა 1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	77,287	-	-	-	-	**77,287**
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	35,988	-	-	-	-	**35,988**
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	4,947	929	5,662	-	-	**11,538**
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	22,781	60,821	126,892	103,732	14,591	**328,817**
სხვა ფინანსური აქტივები	940	-	-	-	-	**940**
სულ აქტივები	**141,943**	**61,750**	**132,544**	**103,732**	**14,591**	**454,570**
ვალდებულებები						
დეპოზიტები და ნაშთები ბანკებიდან	48,811	22,731	38,290	-	-	**109,832**
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	101,601	24,408	37,786	9,048	279	**173,122**
სხვა ნასესხები სახსრები	-	2,044	14,911	22,278	-	**39,233**
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,098	90	412	3,700	465	**6,765**
სულ ვალდებულებები	**152,510**	**49,273**	**91,399**	**35,026**	**744**	**328,952**
წმინდა პოზიცია	**(10,567)**	**12,477**	**41,155**	**68,706**	**13,847**	**125,618**

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების ანალიზს, მოსალოდნელი დაფარვის ვადების მიხედვით:

	მოთხოვნა 1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	57,785	-	-	-	-	**57,785**
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	39,030	-	-	-	-	**39,030**
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	996	-	-	1,357	-	**2,353**
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	51,171	44,519	122,188	70,233	19,043	**307,154**
სხვა ფინანსური აქტივები	1,095	-	-	-	-	**1,095**
სულ აქტივები	**150,077**	**44,519**	**122,188**	**71,590**	**19,043**	**407,417**
ვალდებულებები						
დეპოზიტები და ნაშთები ბანკებიდან	54,513	29,115	-	-	-	**83,628**
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	121,620	7,116	18,599	640	-	**147,975**
სხვა ნასესხები სახსრები	-	2,184	6,620	6,413	42,379	**57,596**
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,472	125	461	4,142	521	**6,721**
სულ ვალდებულებები	**178,923**	**38,540**	**25,680**	**10,649**	**42,900**	**296,692**
წმინდა პოზიცია	**(28,846)**	**5,979**	**96,508**	**60,941**	**(23,587)**	**110,725**

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების ანალიზს, მოსალოდნელი დაფარვის ვადების მიხედვით:

	მოთხოვნა 1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	52,038	-	-	-	-	**52,038**
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	1,832	2,784	4,129	-	-	**8,745**
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	38,427	-	-	-	-	**38,427**
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	1,497	-	6,799	6,163	-	**14,459**
სხვა ფინანსური აქტივები	8,269	64,137	81,168	88,938	17,514	**260,026**
	1,561	-	-	-	-	**1,561**
სულ აქტივები	**103,624**	**66,921**	**92,096**	**95,101**	**17,514**	**375,256**
ვალდებულებები						
დეპოზიტები და ნაშთები ბანკებიდან	25,272	9,372	56,338	-	-	**90,982**
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	58,894	28,765	13,755	5,333	-	**106,747**
სხვა ნასესხები სახსრები	-	-	16,189	53,492	3,504	**73,185**
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,743	73	590	5,301	666	**8,373**
სულ ვალდებულებები	**85,909**	**38,210**	**86,872**	**64,126**	**4,170**	**8,373**
წმინდა პოზიცია	**17,715**	**28,711**	**5,224**	**30,975**	**13,344**	**95,969**

(ი) საოპერაციო და ბიზნეს რისკი

საოპერაციო რისკი არის სისტემის გაუმართაობის, ადამიანური შეცდომების, თაღლითობის და გარე მოვლენების შედეგად წარმოქმნილი ზარალის რისკი. როდესაც კონტროლი ვერ ფუნქციონირებს ეფექტურად, საოპერაციო რისკებმა შეიძლება ზიანი მიაყენოს რეპუტაციას, გამოიწვიოს სამართლებრივი ან რეგულირების შედეგები, ან გამოიწვიოს ფინანსური ზარალი. ბანკი არ მოელის ყველა საოპერაციო რისკის აღმოფხვრას, მაგრამ ის ცდილობს ამ რისკების მართვას საკონტროლო სტრუქტურის მეშვეობით, პოტენციურ რისკებზე მონიტორინგისა და რეაგირების გზით. კონტროლი მოიცავს მოვალეობათა ეფექტურ დაყოფას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შეჯერების პროცედურებს, პერსონალის განათლებას და შეფასების პროცედურებს, როგორიცაა შიდა აუდიტის გამოყენება.

26 საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები

ბანკს აქვს მიმდინარე საკრედიტო ხასიათის დაუფარავი ვალდებულებები, რომლებიც უკავშირდება სესხების გაცემას. ეს საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები წარმოდგენილია ოვერდრაფტის სახით.

ბანკი იძლევა ფინანსურ გარანტიებს მესამე მხარეების წინაშე მომხმარებლების მიერ ვალდებულების შესრულებაზე. ამ ხელშეკრულებებს აქვთ ფიქსირებული ლიმიტები და, როგორც წესი, ხუთ წლამდე ვადით გაიცემა.

ბანკი საკრედიტო ვალდებულებების და ფინანსური გარანტიების გაცემისას საკრედიტო რისკის მართვის იმავე პოლიტიკასა და პროცედურებს იყენებს, როგორსაც - მომხმარებლებზე სესხების გაცემისას.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების სახელშეკრულებო თანხები წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში კატეგორიების მიხედვით. ცხრილში საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების თანხები იმ დაშვებითაა წარმოდგენილი, რომ ეს თანხები სრულად არის გაცემული. ცხრილში მოცემული გარანტიების თანხები წარმოადგენს მაქსიმალურ სააღრიცხვო ზარალს, რომლის აღიარებაც მოხდებოდა საანგარიშგებო თარიღით, კონტრაჰენტებს საერთოდ რომ ვერ შეესრულებინათ სახელშეკრულებო ვალდებულებები.

ათასი ლარი	**2023**	**2022**	**2021**
სახელშეკრულებო თანხა			
აუთვისებელი ოვერდრდაფტები	48	54	30
აკრედიტივი	-	1,210	2,690
გარანტიები	121,146	94,726	107,823
სულ საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები	**121,194**	**95,990**	**110,543**

ზემოთ მოყვანილი ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული მთლიანი დაუფარავი საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები შესაძლოა არ წარმოადგენდეს სამომავლო მოთხოვნებს ფულდ სახსრებზე, რადგან დაფინანსების გარეშე, ამ საკრედიტო ვალდებულებებს შეიძლება ვადა ამოეწუროს ან შეწყდეს.

ამ საკრედიტო ვალდებულებებიდან, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 89,073 ათასი ლარი არის შვიდ ბანკის მიმართ (2022: 67,218 ათასი ლარი, 2021: 76,980 ათასი ლარი). ეს ექსპოზიცია წარმოადგენს ბანკის მიმართ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან კონცენტრაციას.

კრედიტთან დაკავშირებული ყველა ვალდებულება განაწილებულია 1-ელ ეტაპზე. კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებებისთვის აღიარებული ECL 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 438 ათასი ლარი (2022: 387 ათასი ლარი; 2021: 300 ათასი ლარი) და წლის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მნიშვნელოვანი ცვლილებები არ ყოფილა.

27 პირობითი ვალდებულებები

(ა) სამართლებრივი დავები

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ბანკის წინააღმდეგ შესაძლოა დაიწყოს სამართლებრივი ქმედება და აღიძრას სარჩელები. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ სარჩელებიდან გამომდინარე საბოლოო ვალდებულებას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) არ ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო ოპერაციების შედეგებზე.

(ბ) საოპერაციო გარემო

როგორც განვითარებადი ბაზარი, საქართველოს არ აქვს კარგად განვითარებული ბიზნეს და მარეგულირებელი ინფრასტრუქტურას, რომელიც ზოგადად არსებობს უფრო განვითარებულ საბაზრო ეკონომიკაში. საქართველოში განხორციელებული ოპერაციები შესაძლოა იყოს ისეთი რისკის შემცველი, რაც ჩვეულებრივ არ ასოცირდება განვითარებულ ბაზრებთან. თუმცა, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში, საქართველოს მთავრობამ გადადგა რამდენიმე ქმედითი ნაბიჯი, რამაც დადებითი გავლენა იქონია ქვეყნის მთლიან საინვესტიციო გარემოზე, კერძოდ, განხორციელდა რეფორმები, რომლებიც საჭიროა გამართული საბანკო, სასამართლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი სისტემების შესაქმნელად. ეს მოიცავს ახალი საკანონმდებლო რეგულირებების მიღებას, მათ შორის ახალ საგადასახადო კოდექსსა და პროცედურულ ნორმებს. ხელმძღვანელობის აზრით, ეს ნაბიჯები ხელს უწყობს საქართველოში, ბიზნესის წარმოებისას რისკების შემცირებას.

არსებული ტენდენციის, რომელიც მიმართულია ბიზნესგარემოს საერთო გაუმჯობესებისაკენ, შენარჩუნება მოსალოდნელია. საქართველოს ეკონომიკის სამომავლო სტაბილურობა მეტწილად დამოკიდებულია ამ რეფორმებსა და განვითარებებზე, ასევე მთავრობის მიერ განხორციელებულ ეკონომიკური, ფინანსური და მონეტარული ზომების ეფექტურობაზე. თუმცა, საქართველოს ეკონომიკა დამოკიდებულია მსოფლიოს სხვა წერტილებში მიმდინარე საბაზრო კრიზისსა და ეკონომიკური განვითარების შენელებაზე.

(გ) საგადასახადო გაუთვალისწინებელი მოვლენები

საქართველოს საგადასახადო სისტემა აგრძელებს განვითარებას და ახასიათებს ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ზოგჯერ ურთიერთსაწინააღმდეგოა და სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოს მიერ სხვადასხვაგვარად შეიძლება იქნეს ინტერპრეტირებული. გადასახადები ექვემდებარება გადასინჯვას და მოკვლევას მთელი რიგი ორგანოების მიერ, რომლებსაც აქვთ მკაცრი ჯარიმების და საურავების და პროცენტის დაკისრების უფლება. საგადასახადო ორგანოებს არ აქვთ უფლება დააკისრონ დამატებითი გადასახადები, ჯარიმა ან საურავი, თუ იმ წლის ბოლოდან, რომელშიც საგადასახადო კანონმდებლობა დაირღვა, სამი წელია გასული.

ამ გარემოებებმა შეიძლება სხვა ქვეყნებზე ბევრად უფრო მნიშვნელოვანი საგადასახადო რისკები შექმნან საქართველოში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. თუმცა შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაცია შეიძლება განსხვავდებოდეს ბანკის ინტერპრეტაციისგან და თუ ისინი შეძლებენ თავიანთი ინტერპრეტაციის განხორციელებას, ამან შეიძლება მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს ფინანსურ მდგომარეობაზე.

27 გაუთვალისწინებელი მოვლენები (გაგრძელება)

(დ) შესაბამისობა შეთანხმებულ პირობებთან

ბანკი ექვემდებარება გარკვეულ ფინანსურ და არაფინანსურ შეთანხმებებს, რომლებიც ძირითადად დაკავშირებულია მის სხვა ნასესხებ სახსრებთან. ასეთი შეთანხმებების შეუსრულებლობამ შეიძლება ბანკისთვის გამოიწვიოს უარყოფითი შედეგები, მათ შორის სავალდებულო წინასწარი გადახდა და დეფოლტის გამოცხადება. ბანკი შესაამისობაში იყო ყველა შეთანხმებულ პირობასთან 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

28 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ბასს 24-ის („დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“) მიხედვით მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორსაც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორითაც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის. დაკავშირებულ მხარეებთან დადებული ყველა გარიგება, რომელიც ქვემოთაა განხილული, განხორციელდა გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით.

(ა) ოპერაციები მთავარ ხელმძღვანელ პირებთან

პერსონალის ხარჯში ჩართული მთლიანი ანაზღაურება 2023 წლის, 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის ასეთია:

	2023	2022	2021
თანამშრომელთა მოკლევადიანი სარგებელი	2,150	1,863	1,927

(ბ) ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის დაუფარავი ნაშთები და შესაბამისი მოგების ან ზარალის ოპერაციების თანხები შემდეგია:

	უშუალო მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	მთავარი ხელმძღვანელი პირები	სხვა დაკავშირებული მხარეები
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	906	38	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	-	199	-
ვალდებულებები				
დეპოზიტები და ნაშთები ბანკებიდან	48,811	-	-	-
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	-	-	134	3,923
სხვა ვალდებულებები	(1,419)	-	-	-
საპროცენტო შემოსავალი /(ხარჯი)				
საპროცენტო შემოსავალი	-	-	37	-
საპროცენტო ხარჯი	(430)	-	(10)	(129)
სხვა ხარჯები	(919)	-	-	-

28 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის დაუფარავი ნაშთები და შესაბამისი მოგების ან ზარალის ოპერაციების თანხები შემდეგია:

	უშუალო მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	მთავარი ხელმძღვანელი პირები	სხვა დაკავშირებული მხარეები
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	34	55	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	-	114	-
ვალდებულებები				
დეპოზიტები და ნაშთები ბანკებიდან	10,896	-	-	-
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	-	-	23	8,831
სხვა ვალდებულებები	632	-	-	-
საპროცენტო შემოსავალი /(ხარჯი)				
საპროცენტო შემოსავალი	7	-	10	-
საპროცენტო ხარჯი	(55)	-	-	(152)
სხვა ხარჯები	(826)	-	-	-

2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის დაუფარავი ნაშთები და შესაბამისი მოგების ან ზარალის ოპერაციების თანხები შემდეგია:

	უშუალო მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	მთავარი ხელმძღვანელი პირები	სხვა დაკავშირებული მხარეები
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	57	1,128	-	-
ბანკებიდან მისაღები თანხები	912			
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	-	42	-
ვალდებულებები				
დეპოზიტები და ნაშთები ბანკებიდან	25,272	17,564	-	-
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	-	-	305	20,736
საპროცენტო შემოსავალი /(ხარჯი)				
საპროცენტო შემოსავალი	20	-	8	-
საპროცენტო ხარჯი	(478)	(47)	-	(315)
სხვა ხარჯები	(695)	-	-	-

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მშობელისაგან დეპოზიტების სახელშეკრულებო დაფარვის ვადებია: 48,811 ათასი ლარის დაფარვის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია. (2022: 10,897 ათასი ლარის დაფარვის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია, 2021: 25,272 ათასი ლარი - 12 თვეზე ნაკლები).

28 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობამ დაამატა ადრე გამოტოვებული ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების განმარტებით შენიშვნებში, რის შედეგადაც მოხდა შესადარისი განმარტებითი შენიშვნების გადაანგარიშება. ქვემოთ მოცემულია შესწორებების შეჯამება 2022 წლის 31 დეკემბერს და 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის:

შესწორებების შეჯამება 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის:

	თავდაპირველი წარდგენა	გადაანგარიშება	გადაანგარიშებული
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	114	114
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები*	-	8,854	8,854
სხვა ვალდებულებები	-	632	632
სხვა ხარჯები	-	(826)	(826)

*8,854 ათასი ლარიდან 23 ათასი ლარი დაკავშირებულია მთავარი ხელმძღვანელი პირების მიმდინარე ანგარიშებსა და დეპოზიტებთან, ხოლო 8,831 ათასი ლარი სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან.

შესწორებების შეჯამება 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის:

	თავდაპირველი წარდგენა	გადაანგარიშება	გადაანგარიშებული
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	42	42
მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები*	-	21,041	21,041
სხვა ხარჯები	-	(695)	(695)

*21,041 ათასი ლარიდან 305 ათასი ლარი დაკავშირებულია მთავარი ხელმძღვანელი პირების მიმდინარე ანგარიშებსა და დეპოზიტებთან, ხოლო 20,736 ათასი ლარი სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან.

29 სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია იმ ფასთან მიახლოება, რომელიც მიღებული იქნებოდა აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდებოდა ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. თუმცა, განუსაზღვრელობებისა და სუბიექტური განსჯის გათვალისწინებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული ისე, რომ მისი რეალიზება შესაძლებელია აქტივის დაუყოვნებლივ გაყიდვით ან ვალდებულებების გადაცემით.

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებებისთვის ბანკი ვარაუდობს, რომ საბალანსო ღირებულებები მიახლოებულია მათ სამართლიან ღირებულებასთან.

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI)

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც ფასდება შეფასების ტექნიკის ან საფასო მოდელების გამოყენებით, ძირითადად შედგება არაკოტირებული სავალო ფასიანი ქაღალდებისგან. ეს ფასიანი ქაღალდები ფასდება მოდელების გამოყენებით, რომლებიც აერთიანებს ბაზარზე არსებულ დაკვირვებად მონაცემებს (მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის აქტიურ ბაზარზე კოტირებული საბაზრო ფასების გამოყენებით).

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

ბანკი აფასებს სამართლიან ღირებულებებს შემდეგი სამართლიანი ღირებულების იერარქიის გამოყენებით, რომელიც ასახავს შეფასების განხორციელებისას გამოყენებული მონაცემების მნიშვნელობას:

- **დონე 1**: კოტირებული საბაზრო ფასი (არაკორექტირებული) აქტიურ ბაზარზე არსებული იდენტური ინსტრუმენტისთვის.

- **დონე 2:**. პირველი დონის ფარგლებში შეტანილი კოტირებული ფასების გარდა, რომლებიც შეიძლება დაკვირვებადი იყოს ან პირდაპირ (ანუ, როგორც ფასები) ან არაპირდაპირ (ანუ ფასებიდან გამომდინარე). ეს კატეგორია მოიცავს ინსტრუმენტებს, რომლებიც შეფასებულია მსგავსი ინსტრუმენტების აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული საბაზრო ფასების გამოყენებით; მსგავსი ინსტრუმენტების კოტირებული ფასებს ბაზრებზე, რომლებიც ითვლება ნაკლებად აქტიურად; ან სხვა შეფასების ტექნიკას, სადაც ყველა მნიშვნელოვანი მონაცემი პირდაპირ ან ირიბად დაკვირვებადია ბაზრის მონაცემებიდან.

- **დონე 3:** მონაცემები, რომლებიც არ არის დაკვირვებადი. ეს კატეგორიაში შედის ყველა ინსტრუმენტი, სადაც შეფასების ტექნიკა მოიცავს მონაცემებს, რომლებიც არ არის დაფუძნებული დაკვირვებად მონაცემებზე და არადაკვირვებადი მონაცემები მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ინსტრუმენტის შეფასებაზე. ეს კატეგორია მოიცავს ინსტრუმენტებს, რომლების ღირებულება ეფუძნება კოტირებულ ფასებს მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის, სადაც საჭიროა მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი კორექტირება ან დაშვება ინსტრუმენტებს შორის განსხვავებების ასახვისთვის. სამართლიანი ღირებულების განმარტების მიზნით, ბანკმა განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები აქტივის ან ვალდებულების ხასიათის, მახასიათებლებისა და რისკების და სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონის მიხედვით, როგორც ეს ზემოთ არის ახსნილი.

29 სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულია შედარება ბანკის ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებისა და სამართლიანი ღირებულებების კლასების მიხედვით. ცხრილი არ შეიცავს არაფინანსური აქტივების, არაფინანსური ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებებს და იმ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს, რომელთა სამართლიანი ღირებულება მიახლოებულია საბალანსო ღირებულებასთან.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს არ ჰქონდა სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI) შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	2,353	-	2,353	2,353
სულ	**-**	**2,353**	**-**	**2,353**	**2,353**

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI) შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	14,459	-	14,459	14,459
სულ	**-**	**14,459**	**-**	**14,459**	**14,459**

30 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ არ დაფიქსირებულა რაიმე მნიშვნელოვანი მოვლენა, რომელიც საჭიროებს წარდგენას ფინანსურ ანგარიშგებაში.